

ION V. EMILIAN

**ORDON:
TRECEȚI PRUTUL !**

*Dacă întâlnești un german, nu uita că el duce
lupta cea bună. Încearcă să nu îți pierzi viața,
fără să-l ucizi pe german. Așteptă cea mai bună
ocazie, pentru a te conduce cum trebuie !*

Ion V. Emilian,
către Tătarul Mahmud, p. 336

IN ATENȚIA CITITORULUI

Lectura celor relatate în această carte ar putea surprinde unii cititori prin dezvăluirea identității reale a unor oameni.

Autorul precizează că multe din persoanele citate au fost deja împușcate, altele exterminate în pușcării sau trăitoare în Exil, sub nume de împrumut. Aceștia trebuie menționați și cunoscuți pe numele și conform meritelor sau nemeritelor lor.

Porțile Istoriei nu s-au închis definitiv peste o rușine trecătoare.

Românii au trecut prin clipe mai grele.

Intr-o bună zi, redevenită liberă, România va fi mândră să-și recunoască fiii după numele lor adevărate, lupta și meritele lor incontestabile.

Ion V. Emilian, Paris, 1974

CUVÂNT LA EDIȚIA ROMÂNEASCĂ

Această carte există în două versiuni, germană și franceză, nu diferite, nici absolut identice cu un manuscris român, fragmentar și incomplet, după Ioan Pantazi – prieten și colaborator al autorului, tânăr ofițer pe Frontul de Est al Războiului nostru antisovietic. Versiunea românească s-a născut din confruntarea celor trei surse, completate¹ pe alocuri cu informații publicate de Emilian în *Stindardul* și alte publicații din exil. În bună măsură, ea este retraducerea unor traduceri din franceză sau germană, redacția finală aparținând doctorului S. A. Gabian.

O traducere literară de sute de pagini este o adaptare la limba de sosire, în niciun caz un document oficial, ce ar putea fi legalizat la notariat, cum se exprimă undeva unul dintre marii filosofi ai secolului trecut. În plus, retraducerea traducerii unei povestiri orale, cazul versiunii franțuzești, mai ales, dar și al celei germane, risca secătuirea autenticității unui document de viață, ce privește o perioadă importantă, controversată și îndelung falsificată, a istoriei noastre contemporane. Este vorba de viața și lupta de zi cu zi a Armatei Române contra Armatei Roșii; de viața, mai ales, a unui pluton format din câteva zeci de oameni, apoi a unei companii sau escadron lărgit, ce nu a depășit niciodată o mie sau două mii de oameni. Aproximativ

¹ Completate prin notele marcate (NT), prin Anexa indispensabilă cunoașterii aliaților noștri principali, după zeci de ani de la ruperea alianței și încetarea oficială a ostilităților. În mod neoficial, ostilitățile au continuat împotriva României (Basarabia este sfârtecă sub Hrușciiov, Insula Șerpilor cedată de două guverne pretins « românești », România fiind jefuită ca în codru iar Românii duși cu sutele de mii în sclavie siberiană) și mai ales împotriva Românilor. După 23 August 1944, Românii nu au avut parte nici măcar de o singură zi de pace adevărată. Nu datorăm mulțumiri câștigătorilor războiului decât pentru minciuna, sclavia, crimele și terorismul, inclusiv atomic, cu care au oropsit omenirea postbelică. Teroarea polițienească bolșevică, batjocorirea justiției, a școlii, armatei, bisericii și tuturor instituțiilor românești, înțemnițarea și exterminarea, în lagăre, a sute de mii de Români nu s-au văzut nici pe timpul Turcilor, Tătarilor sau a altor dușmani ce ne-au călcat cândva țara. Cunoașterea acestor lucruri este indispensabilă supraviețuirii noastre ca popor conștient de trecutul și de interesele sale, de prietenii și neprietenii cu care s-a confruntat și se va mai confrunta. (NT).

jumătate din textul de față a fost văzută de autor, în 1985, care s-a declarat de acord cu exactitatea celor descrise, satisfăcut de stilul literar al doctorului Gabian. Ion V. Emilian intenționa să publice textul de față în cadrul proiectatei Librării Românești Antitotalitare din Paris, la a cărei înființare ar fi contribuit, după cum contribuise la multe alte opere românești. El a murit însă în același an (1985), proiectata ediție românească fiind devansată de alte proiecte, unele dintre acestea fiind realizate, cel puțin parțial, de către librăria înființată anul următor.

Către sfârșitul narațiunii, autorul declară că este nevoit să treacă anumite lucruri sub tăcere ! A făcut-o din nevoia ocrotirii anumitor persoane. Autorul spune asta în 1973/74, la aproape 30 de ani de la sfârșitul războiului. După alte câteva zeci de ani, luându-și aceeași libertate ca redacțiile franceză și germană, realizatorul versiunii românești a încercat să readucă în actualitate spiritul – căci nu putea și litera celor trecute sub tăcere în edițiile germană și franceză. Pe ce bază ? Pe baza colecției « *Standardului* », a altor publicații și articole semnate de Ion V. Emilian, a conferințelor autorului, la care a participat personal, pe când lucra deja la versiunea de față, în limba română. Emilian a fost unul dintre inspiratorii și consultanții celor ce au realizat *Istoria armatei germane*, a Ordinului și a *Ordinei SS*, lucrări pe baza cărora a fost realizată Anexa ediției de față. Cu tot caracterul ei tehnic, poate excesiv, pentru unii, această Anexă este indispensabilă înțelegerii celor petrecute în trei ani și două luni de război, când armata română a colaborat, practic, cu două armate germane ! Privind lucrurile mai atent, din același punct de vedere, practic, constatăm existența a două armate române ! Altfel nu putem înțelege faptul că soldații și ofițerii ce au dus greul războiului nu mai executau ordinele absurde ale colonelului Dămăceanu, viitorul trădător de la 23 August, pe care erau gata să-l pălmuiască, sau chiar să îl împuște – la Mihailovka, după cum vom vedea. În acest fel putem înțelege « separarea apelor » – intervenită la 23 August 1944. După cum o parte din *Wehrmacht* a conspirat contra guvernului german legitim și a politicii acestuia, în vreme de război, tot așa, o parte din armata română, în frunte cu anumiți generali și ofițeri superiori, ațâțați de oameni politici ca Iuliu Maniu, Dinu Brătianu, Titel Petrescu, Lucrețiu Pătrășcanu și alții, a conspirat contra politicii guvernului legal al României, sabotând efortul nostru de război și deschizând, în ultimă instanță, la 23 August 1944, calea invaziei inamice. Lucrurile acestea nu se spun cu suficientă tărie, nici măcar astăzi : partea din Armata română și din clasa politică, ce a realizat actul de la 23 August 1944, s-a pus nu numai în afara legilor țării, în timp de război, ci și a intereselor românești, care sunt veșnice, în principiu, în niciun caz conjuncturale. Dintr-o disciplină militară rău înțeleasă, cealaltă parte a Armatei române s-a plecat în fața conspirației și a complotiștilor de la 23 August, rezultatul fiind starea de sclavie în care au ajuns Românii. Sclavia din care n-am scăpat nici astăzi. Orbirea, prostia, lipsa de discernământ a complotiștilor de la 23 August nu i-a scăpat nici măcar pe ei înșiși de consecințele trădării lor. Nedemnul rege Mihai a fost silit să abdice. Iuliu Maniu, Dinu și George Brătianu, Lucrețiu Pătrășcanu au murit în închisorile celor pentru care au complotat contra României, ultimul fiind asasinat de propria lui bandă de comuniști mafioți. Poporul nostru obișnuiește să spună că Dumnezeu nu bate cu parul ! Putem

spune, în acest sens, că trădătorii de la 23 August și-au meritat soarta. În bună măsură ne-o merităm însă și noi, ca popor, câtă vreme continuăm să credem că Iuliu Maniu, de exemplu, a murit ca un erou. Și el și ceilalți, generalul Sănătescu, de exemplu, șeful comandoului care l-a arestat pe mareșalul Antonescu, au fost nu numai trădători ci tâmpiți de-a dreptul. Vina mareșalului Antonescu constă în faptul că i-a tolerat vreme îndelungată, fără să își imagineze cât pot fi aceștia de ticăluși, de mizerabili și de idioți, încât să-și taie singuri creanga de sub fundul care, în împrejurarea dată, le-a ținut loc de cap!

În 1990, când Mihai de Hohenzolern, mizerabilul rege trădător, spera să își reocupe tronul, Librăria Românească Antitotalitară a deschis o listă publică și a oferit chiar un premiu pentru arestarea și judecarea parjurului, ce ar fi meritat condamnarea și executarea prin tăierea capului, ca în vremurile de glorie ale Domnilor de altă dată, pe când domnia era domnie iar trădarea era trădare! Pe măsura posibilităților ei, cu acea ocazie, librăria respectivă a oferit un premiu celui capabil să aresteze scârnavia regală, rezervându-i soarta lui Aldo Moro. Spălarea rușinii de la 23 August 1944 presupune nu numai reabilitarea memoriei mareșalului Antonescu ci judecarea dreaptă a celor petrecute atunci, cu condamnarea simbolică a tuturor trădătorilor.

Dumnezeu din cer și popoarele pământului așteaptă să ne trezim. Din păcate, mulți dintre noi aplaudă alți trădători și alte trădări, pentru care chiar votează. Democraticește! Să fi devenit oare, Românii, un popor de « aplaudaci »? Ar fi cazul să înțelegem că nu avem nevoie de altă democrație decât aceea a lui Decebal, a lui Ștefan cel Mare sau Mihai Viteazul, a mareșalului Antonescu, care nu a fost un dictator, ci un părinte ! Regimul mareșalului Antonescu a fost mai curând paternalist, în niciun caz dictatorial.

Emilian spune în repetate rânduri că marile victorii din Războiul nostru antisovietic au fost colective : Nistru, Mihailovka, Odesa, Filiberta și altele. În felul ei, cartea de față este și ea colectivă. Condițiile de după război au fost de așa natură încât nu s-a putut altfel. Problema nu constă în identificarea degetului celui ce o indică. Problema constă în faptul că este vorba de ceva foarte important, care trebuie scos la lumină. Altfel, Românii de mâine vor ști despre Mihailovka și Filiberta, cât știm noi, epigoni circonciși cerebralicește, despre localizarea unor mari bătălii ca cele de la Posada sau Rovine, despre care nu știm nimic sigur. De altfel, oare Războiul mondial chiar s-a terminat? Dacă s-a terminat, de ce nu s-a încheiat pacea cu Germania, țară ce trăiește, de șaptezeci de ani, sub ocupația învingătorilor, sovietici și nesovietici. Lucrul acesta este subliniat de Emilian. Germania încă este ocupată de principalul ei dușman, mai ales de după război. În 1945, războiul s-a încheiat doar aparent. Războiul nostru deschis, 1941-1944/1945 a continuat cu cei 45 de ani de sclavie bolșevică. O sclavie pe fondul « *Războiului Rece* » și al « *Războiului din Umbră* », despre care vorbește Ion V. Emilian. Lovitura de Stat din Decembrie 1989 a fost episod în cadrul *Războiului din Umbră*, care continuă, bineînțeles. Câteva mii de oameni au murit atunci, fără să priceapă mai mult decât africanii, acum câteva sute de ani, când Europa creștină, chipurile civilizată, îi păcălea cu cioburi colorate, îi captura și îi vindea ca sclavi, în America. Precum Africanii, am ajuns și noi un popor de neterminați, ce admirăm cioburile democrației și cerșim firimiturile cu care

ne murdăresc dușmanii de ieri și de totdeauna. Intelectualii, mai ales, au devenit o castă de indolenți pretențioși, incuți și sperjuri în două sau trei limbi. Oamenii întregi și de caracter sunt tot mai rari. În consecință, secătuită de Români, România este tot mai puțin românească. Nici gând să fie liberă. După 1989 am schimbat jugul iudeo-khazaro-sovietic cu cel iudeo-khazaro-occidental. Am fost o gubernie sovietică și am devenit o colonie americană. Am căzut din lac în puț. În ciuda eforturilor de luminare de după 1989, umbrele și tenebrele persistă în conștiința noastră adormită și tăiată (cerebralicește) împrejur, adică incapabilă să gândească altfel decât i-au impus foștii ei inamici, care, precum lupii, și-au schimbat părul, dar nu și năravul. Realizatorul ediției de față contează pe efortul cititorului de disipare a acestor « umbre », de de-circoncizionare, de lămurire a celor petrecute pe plan național, atât după trădarea de la 23 August 1944 cât și după aceea din decembrie 1989.

Din punct de vedere tehnic, nu este vorba de o simplă traducere, ci de una dublă, urmată de o adaptare. Cât privește faptele, evenimentele, ideile, contribuția esențială și unică este a adevăratului autor al acestei cărți, Ion V. Emilian. Redactarea și apariția ei este însă colectivă, în germană, în franceză, ca și în română.

Contribuția franceză sau germană, ca și a mea, constă în elemente de stil, de atmosferă, de prezentare și de formă, în precizarea anumitor idei și evenimente cu caracter mai general. Deși secundare, față de experiența directă a trăirii războiului antisovietic și a evenimentelor relatate, aceste elemente ar putea să nu fie inutile cititorilor, ceea ce explică păstrarea prefetei franțuzești, din 1974. Adevăratul și singurul autor al cărții este Ion Valeriu Emilian. Redactorii francez, german și român au jucat rolul « Ține-Cailor », despre care se vorbește în cele ce urmează, și fără de care nu este posibil niciun fel de război, de cavalerie sau călărășie.

Notele ce nu comportă vreo mențiune aparțin lui Ion V. Emilian. Cele ale ediției de față comportă mențiunea « NT ». Cât despre Anexă, deși scrisă în spiritul lui Ion V. Emilian și pe baza unor materiale la a căror elaborare acesta a contribuit în calitate de consultant, ea este în întregime scrisă de

Doctor S. A. Gabian

Prefață la ediția franceză din 1974

Ion V. Emilian nu cunoaște cuvântul « eu, eu însumi ». L-am folosit eu în locul lui.

Vocabularul lui Emilian se reduce la patru cuvinte : om, cal, patrie, libertate !

El cunoaște originea socială și locul de naștere al fiecăruia dintre călărașii lui voluntari, țărani și falnici cavaleri. Pentru Emilian, pământul sau originea constituie primul titlu de noblețe.

În fruntea călărașilor, acest om ce este una cu calul a înfruntat și a dat peste cap blindatele sovietice până în Caucaz și Kuban, unitatea lui fiind cea mai avansată din întreaga campanie europeană contra Rusiei bolșevice. Prin intermediul altora, am aflat că autorul a fost decorat de 14 ori, inclusiv cu cele mai înalte distincții militare românești, germane și sovietice : ordinul « *Mihai Viteazul* », « *Crucea de Fier* » și « *Pabeda* » bolșevică... În România, medalia aceasta de pe urmă, a mai fost decernată doar regelui Mihai de Hohenzolern...

Lui Emilian nu-i place să i se vorbească despre asta, cu atât mai puțin să vorbească el însuși. Pentru el, singurele cruci demne de respect sunt cele ale morților, pe câmpul de luptă.

El vorbește totuși undeva de « *Crucea de Fier* » germană, de pe pieptul lui. Știți de ce o face ? Pentru că un colonel american a vrut să i-o smulgă de pe piept, pe când Emilian era prizonier într-un lagăr sau mai curând rezervație americană de exterminare² din

². Lagărele germane de concentrare, uneori chiar și cele sovietice, comportau un număr important de barăci, ateliere, infirmerii și alte construcții, dotate cu instalații sanitare, adesea cu încălzire centrală, apă caldă și tot ce trebuie unei comunități sau falanster « socialist » de muncă și de concentrare. Originea utopico-socialistă a lagărelor de concentrare este greu de contestat. Ea se înscrie pe linia ghetoului, a chibuțului iudeo-jidovesc, a comunităților utopice imaginate de Morus (1478-1535), Campanella (1568-1639), Fourier (1772-1837), a Paraguayului transformat de iezuiți în lagăr al băștinașilor (Guaranis și alții), a eforturilor totalitaro-științifico-polițienești și exterminatoare din lagărele americane ale Războiului de Secesiune (1861-1865), din lagărele englezești din Războiul Burilor (1899-1902), a rezervațiilor democrate pentru « indieni » și alte « Piei Roșii », ce persistă până în zilele noastre. (NT).

Germania învinsă, într-o vreme când ofițerii și soldații germani, români și de alte naționalități plăteau cu ani grei de închisoare « vina » de a-și fi apărat cu vitejie patria lor și Europa noastră. De asemenea, Emilian vorbește de « *Pabeda* », medalia supremă sovietică, decorația cu care Stalin credea că îl murdărește după moarte. Cu aceeași « *Pabeda* » Stalin l-a murdărit efectiv și chiar (dez)onorat pe regele Mihai I de Hohenzolern, nu însă pe căpitanul Emilian. Vom vedea cum și de ce.

Într-o lume în care caii au ajuns pe mâna măcelarilor și în gamelele societății de consum, Ion V. Emilian nu își mai are locul. El a pierdut totul, nu numai propria lui țară...

Fără cal, fără patrie, omul se zbate în căutarea unei zări de libertate, a omeniei.

Veni-va oare ziua descălecării pentru acest cavaler de dincolo de timp și de negură, în a cărei limbă « descălecarea » este cuvântul privilegiat, primul dintre cuvinte. El înseamnă nu numai a descăleca, a pune piciorul pe pământ, ci și a întemeia.

Supraviețuitor al Războiului anti-bolșevic, Ion V. Emilian este fără îndoială un *Descălecător de țară*. Sufletul lui este chiar sufletul țării sale.

Fără patrie dar neînvins în război, Ion V. Emilian cutreieră străinătatea ce freamătă sub copitele calului precum pământul și sufletul românesc, umilit și obidit de otrava și fierul roșu bolșevic, cu care nimeni nu a îndrăznit să înfierceze caii.

În ce-i privește pe oameni, după cum vom vedea, lucrurile sunt întrucâtva diferite.

Paris, 1974

Jean Marcilly

PRIMA PARTE

CAVALCADA FANTASTICĂ

Capitolul I

Am murit pe câmpul de luptă, în ianuarie 1945

Mulți mi-au recunoscut cadavrul cu brațele în cruce, în centrul unei zone frământată de artilerie. Doi dintre acești martori oculari, pretind că mi-au văzut cu ochii lor gaura neagră a unui glonț în plină frunte. Ce ți-e și cu martorii ăștia... Mărturisesc cu lacrimi în ochi și mâna pe inimă bazaconii proprii sau brevetate de alți inventatori³. S-a ajuns la « bazaconiada » postbelică a martorilor ce mint cu bună știință. Nu mai vorbim de Olimpiada Minciunilor și Linșajului Judiciar de la Nuremberg.

Ca să fiu mai precis, am fost ucis pe 17 ianuarie 1945, pe când, în fruntea Regimentului 2 Călărași din Caracal, cuceream de la

³. În contextul Primului Război Mondial, problema « martorilor oculari », a bazaconiilor și legendelor inventate sau acreditate de aceștia, devine obiect al cercetării științifice. Cum apar, cum sunt acreditate legendele și miturile istorice din zilele noastre ? Să fie vorba numai de « creații » individuale, ce s-ar impune încetul cu încetul, sau, dimpotrivă, de bazaconii colective, lansate de numeroși « martori oculari », creiere înfierbântate dirijate de laboratoare specializate ? Despre aceste bazaconii s-a spus că apar simultan, în numeroase creiere, într-un anumit context istoric, producând anumite efecte. Albert Dauzat consideră că ceea ce produce și explică succesul lor este faptul că ele par să corespundă unei stări de spirit generale. Nu este sigur însă că lucrurile stau exact așa. Există și « teza conspirației », considerată de unii paranoiacă ! Deși la noi încă nu s-a declarat cu adevărat, dezbaterea științifică internațională pe « Tema Martorilor și a Mărturiilor » continuă de aproape un secol. Bibliografie sumară: Albert Dauzat, *Légendes, prophéties et superstitions de la guerre* (Paris, 1919); Arthur Ponsonby, *Mensonges du temps de guerre* în revista *Evolution*, n° 50-51, Paris, februarie-martie 1930; Arthur Ponsonby: *Les Faussaires à l'oeuvre en temps de guerre, donnant un assortiment de mensonges répandus parmi les nations pendant la guerre mondiale* (Bruxelles, Maison Internationale d'Edition, 184 p., fără dată de apariție; data apariției este posterioară lunii ianuarie 1930, când autorul a fost înnoțat, devenind *lord Ponsonby of Shulbrede*, calitate înscrisă pe pagina de titlu; Arthur Ponsonby, *Mensonges et rumeurs en temps de guerre*, Toulouse-Saint-Genis-Laval, 1996; Norton Cru, *Témoins* (Martori), *Essais d'analyse et de critique des souvenirs de combattants*, édités en français de 1915 à 1928, publicată în volum (Paris, 1929); Norton Cru, *Du Témoignage*, Jean-Jacques Pauvert, Paris, 1967. Etc. (NT).

Germanii « Cota 672 », din terenurile metalifere de la Silicka Planina, în Slovacia.

A doua zi, în comunicatele sale de război, Radio Moscova m-a elogiât, mi-a cântat vitejia, dându-mă de exemplu întregii armate și subliniind că sacrificiul meu nu a fost zadarnic, că grație unor oameni ca mine « *monștrii naziști*⁴ » sunt sortiți exterminării...

⁴. Aliați ai lui Stalin, între 23 August 1939 și 22 Iunie 1941, germanii devin dintr-o dată « *monștri* », în limbajul de război veșnic, al inamicilor lor de ieri, de azi și, se pare, de mâine, poate chiar până la a doua venire a lui Cristos... Din motive de coerență propagandistică și din altele, nemărturisite, foștii « *Aliați* » se dovedesc inamici ai adevărului istoric, deci ai lui Dumnezeu – căci adevărul este sfânt ! Din aceleași motive, după 1945, « *Aliați* » au declanșat sute de războaie de agresiune, au exterminat sute de milioane de oameni în lagăre, închisori secrete și alte « rezervații » (nu animale, ci umane), prin bombardamente, foamete și tortură, devenind nu numai inamici ai adevărului ci ai întregii omeniri, cu șanse mari la titlul mondial de « *Călăii întregii Istории* ! ». Au trecut atâtea zeci de ani. Anii-minciună ai « *războaielor pentru pace* », ai exterminării de Coreeni, Maghiari, Vietnamezi, a noi și noi învinși, de către mereu aceiași învingători fără pată ! Pentru învingătorii coaliției germane, fostul cancelar A. Hitler a devenit unitatea de măsură contra oricăror inamici reali sau imaginari. În urmă cu 2000 de ani, triumvirii romani s-au luptat pe viață și pe moarte pentru putere, fără să născă crime de necrezut. A doua zi după Actium (31 era veche), viitorul împărat Augustus primește cu brațele deschise pe partizanii învinsului Antonius. Bătălia respectivă nu fusese un simplu episod al războiului civil roman. Două concepții de viață se confruntaseră în apele Greciei, două ideologii opuse. După 1976 de ani, în 1945, învingătorii abandonează multi-milenarul cavalerism european față de învinși, inventând pseudo-justiția, pseudo-tribunalul, pseudo-procesul de la Nuremberg, ce a reprezentat o cădere a Europei și a lumii în barbarie. Învingător și el cândva (387, î. e.n.), Brennus și-a pus sabia în balanța victoriei, fără să denigreze, să insulte Roma, ba nici măcar stimatele anzeriforme, găștele sacre ce salvaseră Capitoliul. El a spus pe față « *Vae victis !* », arătându-și respectul de care era capabil pentru învinsul ce plătea, dar și pentru adevărul sacru. Astăzi, la 2040 de ani după Actium, și peste 2500 de ani după Brennus, învingătorii din 1945 continuă să insulte părinții și bunicii noștri numindu-i « *monștri* », de parcă noi, învinșii de la Cotul Donului, nu am avea dreptul la concepția noastră proprie despre lume și viață. Istoria, trecutul, ne ajută să înțelegem prezentul, să întrezărim viitorul. La fel de romani ca Augustus, după câțiva ani în Egipt, adepții lui Antonius se orientalizaseră, încarnau alt *weltanschauung*, pe care Roma nu-l înțelegea. Totuși, în spiritul cel mai nobil, ca în orice întrecere, fie ea pe viață și pe moarte, învingătorii nu i-au acuzat pe învinși de « *crime de război* » și alte găselnițe « *contra păcii, a omenirii...!* ». Om de viță latină, ca mulți dintre învinșii de la Stalingrad sau Cotul Donului, ca ultimii apărători ai Berlinului (aprilie-mai 1945 : francezi din Divizia SS *Charlemagne*), Augustus nu vorbea de « *fair play* », ci îl practica. Incredibil ! Strămoșii noștri, ai Europei își respectau inamicii. Se măsurau cu ei

Pentru a nu rămâne mai prejos, ziarul « *Pravda* » amintea că sunt o figură legendară printre călărași, a căror epopee galopează încă pe întinsul stepelor sovietice, că am murit cu o altă înaltă distincție sovietică pe piept, ordinul « *Bogdan Hmielnițki* ».

Pentru a nu fi ultimul la carul elogiilor funebre, Stalin m-a decorat, « *postum* », cu ordinul « *Pabeda* », medalia Victoriei...

Nimeni nu știa cât de puțin meritam aceste elogi ! Decorând un ofițer de cavalerie, popular în armată, bolșevicii voiau să dea un exemplu trupelor românești ce întorseseră armele invers – la 23 August. Stalin a fost la fel de prost inspirat ca trădătorii de la 23 August, ce au întors armele contra propriei lor țări, tăindu-și singuri creanga de sub fund... Nu-i sigur c-au avut și cap !

La București, nobila mea mamă a suportat un dublu doliu, primind, odată cu cu medalia inamică, vestea că am murit ca « Erou al Uniunii Sovietice ».

— Nu știu ce m-a întristat mai mult, mi-a scris ea mai târziu, dar că ai fi murit pentru « *Ei*⁵ » mi s-a părut o contra-ispravă din cele mai rușinoase, pe care nu puteam nicicum să ți-o iert...

Draga mămică !

În vreme ce, zdrobită, ea contempla tinicheaua lui Stalin și a victoriei dușmanului, eu călăream la Dollersheim (Austria), în cadrul Rezervei Militare a *Führerului*, în uniformă mea de « *Hauptsturmführer* », decorat cu « *Crucea de Fier* », clasa I-a și a II-a. Pe mâneca stângă purtam « *Scutul Crimeii* », prins de mareșalul Manstein în persoană, plus insigna luptelor corp la corp și citația la ordinul Diviziei Hanseatice 170.

Pe veston, pe epoleți și la guler purtam insignele gradului și runele « *Waffen SS* ».

Sub veston nu aveam nimic. Eram gol pușcă. Ultima cămașă, zdrențuită, o folosisem pentru a-mi lustrui cum se cuvine cizmele.

în luptă dreaptă. Respectul adevărului, a tot ce e sacru, era sfânt pe atunci. Iată ce s-a pierdut în 1945. Să fie vina « monștrilor învinși », sau a « monștrilor învingători » ? (NT).

⁵. Totuși, pentru acești « *Ei* » au murit, au fost răniți și mutilați ori duși în robie siberiană peste o jumătate de milion de români. Cum putem numi asta, dacă nu sclavie, robie națională ? Cât despre Românii ce se pretează, din proprie « convingere », la așa infamie, îi numim tăiați împrejur la creier, adică suficient de pociți sufletește încât nu mai pot sau nu mai vor să gândească și să rostească decât conform anumitor interese, pe care nu e cazul să le numim altfel. (NT).

Operația a reușit perfect. Cizmele mele scânteie un alb-albastru ce amintește râsul negrilor.

Pentru a-l ridica cum se cuvine, reverul șepcii fusese înțepenit trei zile sub șeaua calului. Când mi-am pus-o pe cap, șapca devenise unică în întreaga rezervă a *Führerului*, ridicându-se către cer cu o vigoare ce-i făcea pe ofițerii ce mă salutau să-și pipăie consternați șepcile pleoștite, din lipsă parcă de... bărbăție !

Pentru un călăraș este important ca soldații celorlalte arme să-l recunoască și să-i admire ținuta marțială.

În dezordinea retragerii, în incredibilul dute-vino al vehiculelor de toate felurile, călare pe magnificul meu *Diablito* maghiar, afișam o prestanță ce umbrea blindatele din Dollersheim. În jur foiau refugiați din toată Europa, care cu două brațe cărau trei sau patru valize, plus alte sarsanale. Nu mai vorbesc de bătrânii sceptici, de adolescenții din « *Hitlerjungend* »... Zdrobiți sub povara armelor și a eforturilor de tot felul, aceștia găseau găseau curiozitatea și energia necesare admirării decorațiilor și ordinele ce îmi împodobeau pieptul.

În fruntea coloanei de blindate ce încerca să depășească « *Diavolul* » meu negru, cu pieptul puternic ieșind din cupola unui « *Tiger* », șapca-i de astrahan cu « *Cap de Mort* », fața arsă de intemperii, praful și pulberea celor peste cinci ani de război, cu nasul pe jumătate îngropat în exuberanța mustății, recunosc un vechi prieten, pasionat iubitor al cailor, printre care făcuse Primul Război Mondial, terminat în 1918 ca plutonier de cavalerie.

Iată-l pe celebrul Sepp Dietrich, « *Oberstgruppenführer* » (general), comandant al Armatei VI blindate, cel mai vechi șef « *Waffen SS*⁶ » în gradul cel mai înalt. Tunând ca Jupiter, pentru a

⁶. Armata a VI-a Blindată, din ultimele luni de război, nu se confundă cu Armata a VI-a *Wehrmacht*, care a capitulat la Stalingrad. Înainte de a comanda Armata a VI-a Blindată, în ultima fază a războiului, *Oberstgruppenführerul* Sepp Dietrich comandase « *Divizia SS Leibstandarte Adolf Hitler* », din « *Waffen SS* », independentă de *Wehrmacht*. În germană, *Waffen* înseamnă armă, iar « *SS* » este abrevierea lui « *Schutzstaffel* », protecție sau ocrotire apropiată. Formațiunile « *Waffen SS* » au fost concepute pentru apărare, în vreme ce secțiunile sau batalioanele de Asalt « *Sturmabteilungen* » (SA) aveau un caracter ofensiv. De-a lungul acestei cărți, referințele « *Waffen SS* » sunt curente. Formațiunile « SA » nu sunt amintite. Acestea s-au estompat după 30 iunie 1934, când Hitler a redus la tăcere aripa stângă a partidului său muncitoresc și socialist. Prima celulă « *SS* » apare în martie 1923, ca formațiune de gardă a partidului : 12 voluntari pe viață și pe moarte, sub comanda lui Josef Berchtold. Aceștia nu operau mascați,

precum democrații de astăzi. Ei și apoi trupele « *Waffen SS* » au purtat la șapcă capul de mort, simbol al fidelității și dăruirii până la moarte. În mai 1923, prima celulă « *SS* » devine Trupa de șoc « *Hitler* », pierită în întregime cu ocazia puciului din 9 noiembrie 1923. La reorganizarea din 1925, apare o nouă trupă de șoc, formată din opt persoane, în frunte cu Julius Schreck. Rolul ei : păstrarea ordinii în fața atacurilor socialiștilor și comuniștilor, care în 1919-1920 reușiseră să câștige puterea la Berlin și München, amenințând întreg centrul Europei. Tratatul de la Versailles limita armata germană la 100 000 de oameni, din care cauză Germania risca să devină comunistă. Ofensiva bolșevică a fost stăvilită de armatele particulare sau « *Corpurile libere* », formate din foști ofițeri și soldați ai armatei imperiale. Despre armatele libere germane s-au scris numeroase cărți, ele fiind una din consecințele mizeriei, a șomajului de după război. Formațiunile militare « *SA* » și « *SS* » activau între alte formațiuni militare « libere », fără de care Germania învinsă ar fi devenit o republică sovietică.

Selecția pentru « *Trupele de Protecție SS* » a fost mai severă decât pentru batalioanele « *SA* ». Întreținerea acestei trupe era asigurată de contribuțiile simpatizanților și membrilor binefăcători, ceea ce pare de necrezut. Bancherii iudeo-americani și europeni au finanțat Armata Roșie și bolșevismul. Celelalte formațiuni paramilitaro-ocasionale din Europa s-au descurcat precum partizanii noștri din munți : prin sacrificiile și contribuțiile anonime ale celor de jos. Etapa cea mai importantă pentru spiritul « *SS* » și viitoarea « *Waffen SS* », începe la 6 ianuarie 1929, când Himmler este numit « *Reichsführer* », șef al armatei *NSDAP*, 270 de oameni pentru întreaga Germanie. Sub conducerea lui Himmler, de la 270 de oameni în 1929, trupele « *Waffen SS* » ajung în 1945 la peste un milion de soldați din 28 de țări, fără să socotim cei 450 000 de oameni căzuți în luptă. Armata « *Waffen SS* » a fost de toate naționalitățile (a se vedea Anexa), dar a luptat sub uniformă germană. Spiritul « *SS* » nu s-a limitat la domeniul militar. Iată câteva direcții « *SS* », fără legătură cu armata și milităria :

1. *SS-Hauptamt* (Centrul superior de decizie al *Reichsführerului*).
2. *Ordnungs und Verwaltungsamt* (Birou administrativ și organizatoric).
3. *Rasseamt* (Birou rasial).
4. *Schulungsamt* (Birou educativ).
5. *Sippenamt* (Biroul clanurilor).
6. *Siedlungsamt* (Birou al populației, însărcinat cu reînvierea țăranimii germane).
7. *Führungsamt* (Birou director),
8. *Personalamt* (Birou de cadre).
9. *Verwaltungsamt* (Birou administrativ).
10. *Sänitatsamt* (Birou sanitar).
11. *Amt für Leibesübungen* (Birou de educație fizică).
12. *Beschaffungsamt* (Birou de aprovizionare).
13. *Amt für Nachrichtenverbindungen* (Birou pentru comunicare de informații).
14. *Versorgungs und Fürsorgeamt* (Birou de alimentație și asistență).

Organizația « *SS* » nu s-a ocupat numai cu probleme militare. Între cele peste cincizeci de direcții « *SS* », unele au fost consacrate științelor, artelor, tehnicii, mitologiei, religiei, sectelor, etc. Ca idee, trupele « *Waffen SS* » au fost un fel de « *Gărzi patriotice* », nu comuniste ci naziste, nu românești ci germane. Gheorghiu-Dej sau Ceaușescu s-au bazat pe Jidani și pe Ruși, nu pe Români.

acoperi urletul motoarelor și clănțănitul șenilelor, Sepp mă mitraliază cu vocea lui de stentor :

— Mă Ioane, calul de sub tine n-o să te arunce la pământ ? Să termini și tu, ca toată lumea, blestematul ăsta de război.

Exact ! Blestematul de război nu l-am început ca toată lumea și nu l-am făcut ca toată lumea. De ce să-l termin ca toată lumea ?

Războiul meu nu se va termina până nu-mi voi încredința sufletul lui Dumnezeu. Voi continua războiul cât voi putea călări.

Când genunchii nu vor mai putea strânge coastele calde ale calului, va fi ca și cum balaurul l-a zdrobit pe Sfântul Gheorghe. Mă vor învălui tenebrele, viața nu va mai merita să fie trăită.

Iubesc calul mai mult decât viața. El este libertatea, singurul demn să poarte libertatea sub soare.

Am început războiul ca voluntar pe cal, în Campania din Rusia, 1941. L-am terminat tot pe cal, în 1945, contra bolșevismului.

Mereu în fruntea armatei, călărașii sunt legendarii cavaleri ai Războiului nostru sfânt, oameni necruțători și tandri, visători și sălbatici, soldați de excepție ce și-au dus caii până la marginea Asiei, luând cu asalt Sevastopolul, traversând Donul și sfidând Caucazul fără să înceteze o clipă de a lupta, curbați pe coama cailor și aripa vântului, vânați de avioane, tunuri, tancuri, și chiar artileria marină.

Sunt mândru de a fi comandat astfel de oameni, mândru de a povesti acum gigantica lor epopee. Mă tem doar să nu ating feciorelnica lor pudoare.

Nimic nu este mai pudic decât un român. Dovada : 450 000 de români au fost uciși în luptă, între 1941 și 1945. Cine pomenește acești eroi ? Cine vorbește despre asta ? Pregătindu-mă să vorbesc despre ei, mă simt vinovat că încă sunt în viață...

În același timp, în Pacific, contra Japoniei, sau în Europa contra forțelor Axei, America a pierdut mai puțin de 400 000 de oameni. Numai Dumnezeu știe însă câte cărți și câte filme au fost consacrate participării Americii la război...

Peste noi s-a tras mai mult decât o perdea de fier... Peste noi s-a întins zidul tăcerii... Casele noastre au devenit cavouri.

Altfel au stat lucrurile cu cancelarul Adolf Hitler, iubit de Nemți și diabolizat de inamicii Germaniei. Cercetarea științifică obiectivă și respectul pentru adevărul istoric ne obligă să recunoaștem acest lucru. (NT).

Sunt român. Consider că nu se poate să fii mai român decât mine. A fi român înseamnă a avea privilegiul de a fi daco-latin, de a fi vârful cel mai avansat al latinității la frontierele Asiei⁷. Această onoare de temut ne-a obligat să sângerăm secole întregi în fața barbarilor invadatori : Goți, Huni, Avari, Slavi, Tătari... Nu mai vorbesc de Turci și de aliații lui Mihai de Hohenzolern, la 23 August 1944 !

Totuși am rămas români. Sufletul nostru a devenit și mai puternic. Vrând să ne răpească libertatea, inamicii ne-au ajutat să-i simțim gustul mai bine. Fără gând de cuceriri, suntem mereu gata să ne căutăm libertatea până la capătul pământului, lucru pe care în bună măsură l-am dovedit.

Pe de altă parte, s-a petrecut o serie de miracole : vântul nebun al stepei a purtat în rândurile noastre toți Cazacii URSS-ului. Cazacii de la Don, Cazacii din Kuban sau Terek, toți și-au călit entuziasmul în galopul cailor noștri, inclusiv Tătarii. Patria noastră comună era calul. Comunismul era dușmanul tuturor... Până și Hoarda de Aur ni s-a alăturat, ceea ce a constituit pentru noi simbolul cel mai luminos posibil.

Când Stalingradul a căzut, destinul ne-a obligat să ne întoarcem precum câinii bătuți. Noi însă am fi vrut să continuăm, să cucerim răsăritul soarelui și vastele teritorii autonome, pe care nimeni nu le poate controla, căci nimănui nu-i pasă acolo de Karl Marx sau de Cristos, singurul capital fiind calul, iar cavaleria singura religie. Vreme îndelungată am visat cu ochii deschiși în fața hărții...

Căliți cum eram, bine înarmați și pe cai, ne-am fi putut duce dincolo de Stalingrad, pe deasupra Astrakhanului, traversând Kazakhstanul și Uzbekistanul către Samarcand... De acolo, la alegere, puteam merge către Afganistan și marea familie de călăreți

⁷ Iată-ne în fața unei foarte interesante definiții a românismului. Fără să scrie o carte (precum *Spațiul mioritic*, al lui L. Blaga) despre românismul profund, în cele câteva cuvinte autorul merge mai departe decât un Nae Ionescu, Petre Țuțea și alte « sfinte uși de biserici iudeo-ortodoxe », pentru care a fi « bun Român » înseamnă, în primul rând, a fi creștin-ortodox. În acest caz, dintre « bunii Români » ar trebui excluși nu numai toți catolicii de rit ortodox (în frunte cu Iliu Maniu, Coposu și alții), toți luteranii, calviniștii, baptiștii, penticostalii și alții, ci chiar și un Ioan-Vodă (cel Cumplit) sau Decebal, căruia, nu din întâmplare, Eminescu i-a dedicat cea mai românească dintre cele câteva *Rugăciuni* ale sale : *Rugăciunea Unui Dac*. (NT).

uzbeci, sau în lungul frontierei chinezești, pentru a pătrunde în Mongolia.

Am vrut însă să îmi aduc oamenii înapoi. Să îi aduc vii la sânul cald al mamei lor, România.

Cavalcada noastră în răsărit ar fi putut fi cea mai frumoasă dintre aventuri. În locul acesteia, nu le-am putut oferi decât amărăciunea înfrângerii și tristețea renegării. În încercarea lor de a ne distruge pe vecie, Rușii ne-au impus să întoarcem armele nu numai contra aliaților germani ci mai ales contra noastră înșine. Se înțelege de ce mulți Români au murit de amărăciune. Alții au înfundat pușcăriile. Unii s-au trezit exilați pe viață, un fel de muncă silnică veșnică și fără speranță, nenorocire pe zi ce trece mai mare, tot mai mare...

Am murit în luptă.

Am fost ucis pe 17 ianuarie 1945.

De atunci nu mai sunt decât umbra celui ce am fost. De aceea, duc din umbră războiul secret și perfid al umbrelor.

Trebuie însă ca adevărul războiului nostru românesc să fie spus. De aceea, încep prin a aminti că toți călărașii mei au fost țărani simpli și voluntari. Pentru a avea onoarea de a aparține Călărașilor, ei trebuiau să ofere patriei un cal. În vederea cumpărării acestui cal, ei puneau leu pe leu vreme de șase ani, sau chiar mai mult, dăruind patriei ceea ce aveau mai scump pe lume : calul și viața lor, în slujba gustului absolut al libertății românești. Scrierea acestei cărți este o excelentă manieră de a-i readuce la viață.

Bineînțeles, într-o bună zi Rușii au deschis ochii, trebuind să admită că sunt un « *înviat din morți* ». Pentru asta am făcut ceea ce trebuia făcut, lucru care nu le-a căzut tocmai bine.

În ciuda multor tentative de asasinat și de răpire, spionii și agenții bolșevici m-au ratat fără încetare. Iată-mă! Sunt întreg. Vă voi spune cine sunt și cum se face că dragostea mea pentru cai m-a făcut să ajung ofițer de călărași. Cum se face că sunt în viață, deși aș fi vrut să mor, sacrificând totul pe altarul cruciadei românești contra bolșevismului ?

Pentru noi, bolșevismul era caracatița cu tentaculele peste lumea întreagă, infiltrându-se brutal sau pe nesimțite, făcând să piară tot ce ne este drag, toate valorile ce fac noblețea omului.

Ca și călărașii mei, înclin să cred că noi am fost ultimii cruciați. Cruciații lui Richard Inimă de Leu sau ai Sfântului Ludovic erau

îmbrăcați în zale. În fața tancurilor de asalt sovietice « *T-34* » singura noastră armură era pielea cu care am venit pe lume.

Cruciații aspirau să elibereze mormântul lui Cristos. Misiunea noastră era să scăpăm lumea de bolșevism. Nimeni nu știa că raidul nostru fantastic, până în fundul Asiei, avea să devină strălucitul prolog al rușinii, sclaviei și mormintelor de după 23 August 1944.

Soarta rezervată învinșilor apasă ca o piatră de mormânt peste noi, morți-morți sau morți încă în viață ! Oricât ar fi ele de grele, criptele mormintelor se ridică uneori și pietrele încep a vorbi, chiar dacă oamenii și-au pierdut memoria și li s-a închis gura.

Încălecarea ! Încălecarea ! Pe cai ! Înainte ! Să zdrobim bolșevismul, dușmanul de la răsărit și miază-noapte !

Capitolul II

Regimentul 2 Călărași. – Mihai Coliopol. – Paza Nistrului. – Gheorghe Tătărescu. – Abandonul. – Căpitanul Epure spală rușinea.

Poștașul mă trezește. Îl recunosc după felul cum sună – trei sonerii scurte, apoi una lungă. Nu strică să fi precaut...

Omul pare copleșit de importanța telegramei galbene, oficiale, pe care o scoate din geantă : « *Prezentați-vă imediat la Regimentul II Călărași din Caracal. Ținută de campanie !* ».

Dintr-un salt, sunt în cizme. În sfârșit, ceva se petrece. Suntem către sfârșitul lui martie 1939.

La Caracal, Regimentul II Călărași arde de nerăbdare. Pentru mine, este cel mai frumos regiment din lume și așa va rămâne.

Nechezatul cailor, mirosul pătrunzător al grajdurilor, parfumul cailor ascultători și nerăbdători mă îmbată.

Afectându-mă la un escadron de mitraliere și încredințându-mi comanda unui pluton, colonelul mă aduce cu picioarele pe pământ.

Sunt furios de-a dreptul. Iată-mă cu fundul peste tot felul de boarfe și efecte militare. Nu suport căruțele, nici calabalâcul.

Din fericire fac cunoștință cu sublocotenentul Mihai Coliopol, comandantul celui de al doilea pluton de mitraliere al regimentului. Vecinul din dreapta, cum s-ar zice.

Mă simt atras irezistibil de acest om devorat de un foc interior, trădat de strălucirea caldă a ochilor pe o față totuși tristă.

Din buzunarul vestonului său iese pe jumătate volumul *Florile răului*, din care tânărul ofițer recită fără încetare evanghelia lui Baudelaire, Dumnezeuului său.

Îl surprind cu cartea-i nelipsită sub nas.

— Deci așa Mihai, viața ta-i în cartea asta ?

— Mai mult decât viața... Ascultă :

*Trist suflet, cald odată în lupta începută,
Speranța, ce cu-n pinten avântul ți-a-ntețit,
Ne-ncălecat, te uită! Poți adormi trudit,
Cal gârbov, azi de cioturi copita ți-e durută⁸.*

⁸. Charles Baudelaire, *Les Fleurs du mal – Florile răului*, ediție de Geo Dumitrescu, Editura pentru Literatură Universală, București 1968, p. 236. Traducere de Șerban Bascovici, (NT).

Îmi scapă printre degete acest Coliopol, patriot ce habar n-are de politică și democrație. Este fiul unic al unor cultivatori înstăriți, posedând peste o sută de hectare de pământ, ceea ce este enorm.

Coliopol și-a terminat studiile superioare în Franța, fără să adere la niciun partid politic, la nicio mișcare, disprețuindu-le pe toate cu o egală indiferență.

Pe cât disprețuiește partidele, pe atât Coliopol prețuiește oamenii, soldații ce-i sunt încredințați. Cunoaște problemele și necazurile lor, trecutul și gândurile fiecăruia. Plutonul său este cel mai închegat și mai sudat din întreg escadronul.

Este un fel de pariu, aproape o provocare de a face ca întreg plutonul să simtă ca un singur om, mai ales că particularitatea călărașilor, voluntari pe propriul lor cal, după cum am spus, este de a proveni din același ținut, din același sat, dacă se poate.

Ofițerul este pus în situația de a comanda o celulă foarte secretă, închisă în ea însăși, aproape o familie. Se întâmplă adesea ca frați, veri sau cumnați să fie mai reușiți în militarie decât în civilie. Prietenii din copilărie se cunosc din totdeauna.

Legăți între ei prin mii de fire nevăzute, posesori ai unui cod indescifrabil pentru cel ce nu este de-al lor, călărașii sunt un fel de beton de nepătruns pentru ofițerul « străin » ce are fericirea să-i comande pe nepusă masă.

Sudați între ei fără de fisură, niciunul nu iese din farmecul grupului, niciunul nu creează posibilitatea de a acționa asupra celorlalți.

Iată câteva explicații privind organizarea Cavaleriei Române. Pentru a simplifica lucrurile, amintesc mai întâi cavaleria de meserie sau carieră, numită « *Corpul de Roșiori* », cavalerie de linie formată din 75% efective active și 25% efective de recruți sau rezerviști. Există apoi o cavalerie de voluntari ce forma « *Corpul Călărașilor* », format în proporție de 75% voluntari și 25% militari de carieră.

Cazul călărașilor este unic în analele cavaleriei mondiale⁹. Pentru a aparține acestei elite, candidatul trebuia să sacrifice cei mai frumoși cinci ani din viață, oferind, pe deasupra, patriei un cal.

⁹. A se vedea « Originea și importanța istorică a cavaleriei române. Călărași și roșiori », în Nic. Densușianu, *Istoria militară a poporului român*, București, Vestala, 2003. Concluzia lui Densușianu: «... Originea formării trupelor regulate de cavalerie, organizate, instruite și disciplinate după anumite reguli, care la Romani ne apar sub numele de « *Celeres* », la Egipteni de « *Calasiries* »,

În România, un cal înseamnă o mică avere. Totuși, călărașii voluntari au fost totdeauna țărani simpli, fără resurse materiale importante. Posesia unui cal reprezenta pentru ei echivalentul a cinci, șase sau șapte ani de muncă, fie pe propriul pământ, fie pe pământul unuia mai bogat.

Am cunoscut călărași ce și-au câștigat calul cu secera sub clar de lună, după ce ziua seceraseră în bătaia soarelui. La vârsta și mentalitatea lor, odihna se reduce la strictul necesar. Scopul fiecăruia este reunirea sumei necesare pentru a cumpăra cel mai frumos cal posibil, un cal cu care fiecare aspira să se prezinte mândru la inspecția-examen, la vizita de admitere.

Omul și calul trec împreună prin fața unei comisii în halate albe, de o exigență strictă. Nu se știe care sunt doctorii și care sunt veterinarii... Picioarele calului nu sunt tocmai cum trebuie, sucite înăuntru sau în afară ? În acest caz, omul este refuzat și reformat împreună cu calul. Neîmplinirea unuia atrage automat eliminarea amândurora.

Dacă este acceptat, omul-cal sau centaur semnează un contract pe cinci ani. Serviciul nu este permanent ci se efectuează pe scurte perioade, în timpul anului. În rest, călărașul se întoarce în familia sa, ducându-și viața ca toți ceilalți, în modul cel mai firesc cu putință. Va trebui să respecte cu strictețe o singură și unică cerință : interdicția absolută de a înhăma calul dăruit țării, de a-l pune la vreo muncă. La cea mai mică abatere, stăpânul calului riscă tribunalul militar.

În plus, dacă este solicitat, omul-cal trebuie să participe la manevre aplicații și parade militare organizate cu diverse ocazii.

Când calul este bolnav și nu poate fi încălecat, el este trimis la grajd împreună cu călărețul, jumătatea lui firească. Îmbolnăvirea calului este ceva foarte grav pentru călăraș. Asta îl elimină din oficiu și nu va mai fi reprimat cu alt cal.

După cum am spus, călărașul este un fel de centaur, omul și calul fiind inseparabili.

La împlinirea celor cinci ani, călărașul redevine liber dar calul trebuie dăruit armatei. Rari sunt cei ce pot suporta amputarea de

și, în fine, la Români de « Călărași », se reduce la epoca cea mai depărtată a poporului Pelasg, care cel dintâi a constituit în Europa organisme de stat, cel dintâi a pus fundamentul instituțiilor politice, militare și religioase, ce ni se prezintă ca formate încă pe la începutul istoriei greco romane“. Op. cit. p. 91. (NT).

jumătatea lor firească. Majoritatea reînnoiesc contractul pe încă cinci ani și tot așa în continuare, până ce calul este reformat sau lăsat la vatră, pentru limită de vârstă, ceea ce liberează automat și pe călăraș. Cei doi veterani se lasă împreună la vatră, plecând cum au venit : unul călare pe celălalt. Reîntorși în satul de baștină, cei doi vor continua dialogul lor mut până în ultima zi de viață a calului, căci acesta moare primul.

Rămas singur, călărașul nu-și va mai regăsi rostul decât în lungul și largul retrăirii amintirilor comune. Bineînțeles, va avea alți cai. Cu niciunul însă nu se va mai repeta dragostea centaurică a primei bărbății. Inima călărașului nu iubește decât odată. Prima lui dragoste rămâne iubirea vieții întregi.

Vârsta calului este egală cu tinerețea călărașului. La moartea lui, către 25 de ani, calul duce cu el entuziasmul și întreaga tinerețe a călărașului, pentru care nimic pe lume nu va mai avea savoarea primelor impresii, călare pe calul iubitor și iubit.

După copilărie, cavaleristul român traversează două etape în viață. Mai întâi aceea de călăraș, apoi aceea de om, ca toți ceilalți...

Oricât ar părea de incredibil, reduta călărașilor lui Coliopol s-a încredințat și predat acestuia de la bun început și fără condiții, ferventul admirator al lui Baudelaire grefându-și propria persoană în sufletele și materia plutonului. Fără să aștepte instrucțiunile nimănui, Mișu începu pregătirea sufletească a plutonului în vederea previzibilei încercări capitale, ce nu va întârzia. Foarte repede, plutonul lui deveni un trib aparte în cadrul escadronului, fiecare soldat având funcțiunea și misiunea lui clară, fiecare îndrăgindu-i instinctiv și automat pe ceilalți, încercând să-i ajute chiar cu prețul vieții sale. Coeziunea lor era impresionantă. Coliopol domnea peste ei ca un patriarh sau șef de familie, ca un frate mai mare. Nimănui nu i-ar fi trecut prin minte să îi conteste o decizie. De altfel, Coliopol nu ordona niciodată nimic. El vorbea oamenilor și totul se împlinea într-o secundă, la modul cel mai firesc cu putință.

Din exercițiu în exercițiu și din falsă alarmă în falsă alarmă, călărașii găseau că jocul de-a armata este cam lung. Pe lungime de undă cu starea de spirit a trupei, șefii ne-au procurat o falsă bucurie, dirijându-ne la extremitatea vestică a țării, în acel gen de triumphi numit Banat, între frontierele maghiară și iugoslavă.

În primele zile suntem frecăți cu tot felul de inspecții, una mai înaltă decât alta : se verifică starea de întreținere a armelor și a

echipamentului, se pretinde perfecțiune absolută, se controlează la sânge muniția, pregătirea generală...

Li s-o fi urât Maghiarilor cu binele ? N-ar fi o problemă. Am mai băgat și altora mințile la cap...

Pregătirea era ireproșabilă. În spiritul lui, fiecare era cu degetul pe trăgaci, gata să intre în acțiune contra tulburenților Unguri doritori să repună mâna pe Transilvania.

Alta pe cap ! Ni se ordonă încălecarea, pentru defilarea de 10 Mai 1939, la Arad. Pentru alții, spectacolul merita să fie văzut. Nu însă pentru noi. Au defilat patru regimente de cavalerie, un regiment de artilerie hipo-mobilă, un batalion motorizat. În clinchetul săbiilor noastre, șase mii de centauri, douăzeci și patru de mii de potcoave au răscolit caldarâmul Aradului. A fost probabil ultima mare concentrare istorică de oameni și de cai într-o urbe. Întorși la cazarmă, soldații încep să-și manifeste indispoziția.

— Aștia ne cred păpuși de paradă, domnule locotenent, îmi spuse indignat călărașul Dimitriu. Eu și calul ne vom întoarce acasă, lucrările sunt în toi. Am venit aici să mă lupt, nu să-mi pun coadă de păun la caschetă, să mă fotografieze domnișoarele și civilii cu ochelari pe nas...

Il calmez cum pot, dar nu pot mare lucru.

Informat cu privire la starea de spirit a trupei, statul major decide să ne ocupe cum știe el. Se rechiziționează vechi unelte și utilaje agricole de la țărani, pluguri, grape, fierăraie ce trebuie transformată în obstacole anti-tanc, contra carelor de luptă.

— Suntem călărași sau ȝigani-negustori de fiare vechi, își spun oamenii între ei și adaugă bătându-și vitejește pieptul :

— Cu asta vom opri toate blindatele lor !

Iată că un șoc teribil zguduie lumea întreagă : mână în mână, Nemții și Rușii se aruncă asupra Poloniei ce se zbate într-un eroism frenetic.

Franța și Anglia declară război Germaniei, nu însă și Rusiei. Cu toată declarația lor de război, Franța și Anglia nu mișcă un deget.

Pe 27 septembrie, URSS-ul și Reichul german își împart Polonia decapitată, ce încă mișcă...

Iată-ne și mai singuri, disperați între cele două blocuri militare.

Regentul Horthy pactizează cu Hitler.

Măcar atâta să facem și noi. Ce așteptăm ? Hoardele bolșevice amenință frontierele Basarabiei și Bucovinei.

Urmăresc situația internațională la Radio Londra. Ușor de înțeles că adevăratul pericol vine dinspre Ruși, nu dinspre Unguri, unde suntem concentrați fără nicio logică.

Intuiția noastră este justă. La sfârșitul lui noiembrie 1939, înaltul comandament ne concentrează în grabă la frontiera sovietică, în sudul Basarabiei.

Între timp m-am dat peste cap, mi-am plimbat cu succes pintenii prin biroul colonelului. Sătul de gesticulația mea călărășească, acesta mă repartizează, în sfârșit, la un escadron « *de săbii* ». Am vrut să fiu călăraș pur. Iată-mă servit.

Mândri de noi, asigurăm paza frontierei sacre a Nistrului, fluviu simbol al României Mari. În fața noastră se ridică meterezele sublime ale faimosului castel-redută Cetatea Albă, construit de genovezi și refăcut de voievozii noștri. Ștefan cel Mare i-a dublat forța defensivă, Turcii au transformat întreg ansamblul în fortăreață invincibilă.

Regimentul s-a împărțit. Jumătate la nord, către izvoarele Nistrului, jumătate la sud, lângă Chaba. Aparțin celei de-a doua jumătăți.

Într-o după-amiază, călare pe Dac, mă plimb de unul singur, către intrarea în Chaba. În fața unei case, trei oameni discută aprins între ei. Pe măsură ce mă apropii, vorbele lor se răresc. Duc mâna către revolver, care este la locul lui.

— Nu de frică, dar nu strică, zise unul dintre ei într-o excelentă franceză. Ceilalți confirmă râzând.

Ridic sprâncenele de surpriză, mai-mai să-mi cadă casca. Tot în franceză, un altul își dă cu părerea:

— Armăsarul lui nu face doi bani pentru arătură. Cât privește galopul, vai de cerbul pe urmele căruia s-ar lansa zburătorul ăsta tras ca prin inel...

Auzind asta, mă opresc scurt.

Surprinși, cei trei se strâng instinctiv între ei.

— Sunteți francezi, domnilor? Îi întreb eu cu cel mai curat accent al lui Voltaire.

Auzindu-mă pe limba lor, surpriza le este și mai mare. Unul pe altul, se invită din ochi să-mi răspundă. În sfârșit, unul se decide :

— Nu, domnule ofițer, suntem elvețieni...

Apoi mi se spune că strămoșii lor s-au instalat în Basarabia, pe vremea țarului Alexandru I, formând o colonie viticolă. Dacă mi-e greu să-i cred, le-aș putea eventual gusta vinul, mă invită ei.

Intru într-o casă dichisită, de o curățenie meticuloasă, aproape jenantă, ca în Elveția. Pe zid, un cuc alb-roșu își face cuibul din oră în oră, așteptând semnalul limbilor ceasornicului pentru a saluta cu câte plecaciuni trebuie.

Ulcica plină și paharele cu picior sosesc parcă singure pe masă. Ciocnim. *Bonne-chance, jeune officier*, îmi urează cei trei.

Surpriză plăcută. Parfumul *Chabei* împinge limba spre cerul gurii cu aceeași senzație ca *Vinul de Lausanne*.

— Rușii n-au ce trebuie pentru a gusta vinul nostru, spuse unul dintre ei. Credeți că ar putea trece Nistrul, domnule ofițer ?

Toți trei așteaptă răspunsul. Gust încă odată licoarea din pahar, apoi adaug cu cea mai inocentă bună credință :

— În el vor rămâne, de vor încerca să-l treacă. Nu vor mai bea niciodată altceva...

Răsuflă cu toții ușurați. Le-am spus exact ce vor să audă.

— Nu-s civilizați și nu merită mai mult, domnule ofițer...

Iarna bate la ușă. Cad fulgi plini și grei. Pășesc pe covorul alb din lungul Nistrului, înghețat parțial la maluri. Mă uit de cealaltă parte, încerc să ghicesc cum s-ar putea pune în mișcare inamicul.

Disting dintr-o dată, pe fondul alb, șase, poate chiar șapte sau opt puncte negre. Aleargă în zig-zag și în salturi, pe malul sovietic. Sunt soldați ce se încălzesc ? Ce minune-i acolo, îmi zic în sinea mea.

Lătratul unei mitraliere mă fixează locului. O alta își încrucișează focul cu prima într-un tir exasperant, pe care-l aud prima dată în viață. Punctele negre au mai crescut, zigzaghează tot mai energic, rămân trei, apoi dispar și acestea dintr-o dată. Inghițiți de apă sau uciși de mitraliere ?

Soldații de gardă supraveghează atent orice mișcare. Pâcla adusă de vânt nu ne permite să vedem mare lucru. Ca de ulei, Nistrul abia-și mișcă valurile tot mai mici, mai curând de brumă, decât de apă. După un infinit de peste un sfert de oră, o puternică clipoceală ne cheamă vreo 25 de metri în aval.

Mustind de apa ce le îngheță straietele sub ochii noștri, doi oameni ajung cu multă dificultate la mal. Se prăbușesc aproape la fiecare pas. Fără noi ar fi devenit sloiuri de gheață până în primăvară.

Îi transportăm în viteză la căldură, îi dezbrăcăm și îi freționăm. Unul din ei pare de vreo treizeci de ani. Este rănit la clavicula dreaptă. Glonțul l-a travesat între gât și umăr. Sângle curge

abundent. Celălalt, un adolescent de vreo 16 ani, plânge și sughită, fără să scoată o vorbă.

— Mama și sora lui au rămas pe celălalt mal, explică rănitul pe rusește. Săptămâna trecută, i-au ucis tatăl în șuturi... Bătrânul refuza să predea statului cele două vaci...

— Și ceilalți ? Câți ați fost ?

— Nouă am fost cu toții. Ceilalți veneau de departe, dinspre Nord, la vreo sută de verste¹⁰. Preferau să moară, decât să continue... Au murit. Slavă Domnului ! Nu-i așa, Feodor ?

Feodor se opri din plâns, dar nu și din tremurat. Lungi sughituri îl împiedicau să-și tragă sufletul.

Cei doi au fost primii noștri refugiați ruși din regimul brutal al sovietelor, cărora plutonul le-a acordat ospitalitate. În primăvară, sub ochii noștri îngroziți, Nistrul transporta mai multe cadavre decât sloiuri de gheață. Pentru libertate, bărbați, femei și copii abandonau totul pe mâna călăilor.

Regimentul 2 Călărași face parte din Divizia a III-a, sub comanda generalului Pantazi, viitorul ministru de Război al mareșalului Antonescu.

Deși pe picior de război, suntem încă în stare de pace. Mă familiarizez cu oamenii, cu funcționarea noilor carabine cehoslovace, mai moderne, cu care am fost dotați. Împreună cu Cehoslovacii și Iugoslavii, formăm Mica Antantă¹¹. În cadrul acestei organizații de apărare, Cehii s-au însărcinat cu fabricarea

¹⁰ . O verstă măsoară 1067 metri.

¹¹ La data celor relatate (iarna 1939-1940) Cehoslovacia nu mai exista pe harta Europei. Între septembrie 1938 și martie 1939, Boemia și ținutul Sudet sunt încorporate Reichului german iar Slovacia se declară republică independentă, sub protectorat german, Același lucru se va petrece cu Iugoslavia, în martie-aprilie 1941. În urma unei lovituri de Stat, noul guvern de la Belgrad (generalul Simovici) provoacă intervenția armatei germane, cerută, între altele, și de eșecul aventurii mussoliniene din Grecia. Aceste evenimente vor avea importanța lor, în ce privește războiul Europei contra Rusiei sovietice. Aceleași evenimente arată însă și șubrezenia Micii Antante, adică a întregii politici externe românești, din perioada interbelică. Politica lui Nicolae Titulescu ne-a condus la ciuntirile teritoriale din vara lui 1940 și la prăbușirea României Mari, lucru de care ar trebui să țină seamă chiar și subscriptorii glorioaselor statui dedicate lui Titulescu, omul pe care un alt fost ministru de externe îl considera « ministrul dușmanului ». (Cf. *Mihail Strudza, România și sfârșitul Europei. Amintiri din Țara pierdută*). (NT).

armelor necesare celor trei țări. Armele lor sunt excelente, robuste, de o precizie incredibilă.

Carabinele « ZB » (« *Zobroiozka Brno* ») de calibru 7,65 cu încărcătoare de cinci gloanțe, ne-au cucerit prin maniabilitatea și eficacitatea lor. Oamenii mei sunt trăgători de elită, atât din fuga calului cât și în lupta pe propriile lor picioare.

Ne instruim cu mitraliera « FM » și carabina « ZB ». FM-ul cehoslovac este superior celui francez, fabricat la Saint-Etienne, care se blochează din nimic, cu care am fost dotați până acum. FM-ul și ZB-ul ne fascinează. Ne jucăm cu ele, le montăm, le demontăm, legați la ochi, în două minute...

Plouă cu refugiați ruși. Din ce în ce mai numeroși, aceștia ne povestesc sălbăticiii pe care nu ne vine să le credem. Cadavrele tot mai numeroase de pe Nistru demonstrează adevărul elocvent, zilnic sub ochii noștri.

Mulți din acești nefericiți se aruncă în apă deși nu știu înota. Se scufundă imediat. Teroarea bolșevică trebuie să fie teribilă, dacă oamenii sunt reduși la astfel de acte disperate. Toți repetă aceleași motive de fugă. Ușor de stabilit cel mai obiectiv bilanț cu puțință. Rezultatul ne îngheață sângele în vine. Știm ce ne așteaptă dacă...

În întâmpinarea Sfințelor Paști, armele noastre strălucesc ca soarele. Primul ministru Tătărescu vine în vizită. Omul ăsta-i plin până peste urechi de discursuri patriotice :

— « *Ofițeri, subofițeri și soldați...*

Din înaltul zidurilor sfinte ale Cetății Albe, vă privesc strămoșii... În fața lor, sub aceste ziduri, jur că nu vom ceda nimănui niciun centimetru din teritoriul național. Sunteți aici pentru salvarea onoarei steagurilor noastre ».

În gura miniștrilor cuvintele spumegă ca Dunărea la Cazane...

Două luni mai târziu, ordinul-bombă al aceluiași Tătărescu explodează la Cartierul General al Armatei :

Ordon tuturor trupelor din lungul Nistrului să se retragă dincoace de Prut. În niciun caz și sub niciun pretext, nu trebuie să se folosească armele.

Cât despre el, regele Carol al II-lea umpluse România Mare cu trompeta lui regală : « *Am construit în jurul națiunii un zid de foc și de oțel* ». Vorba vine. Nedemnul rege utilizase focul, oțelul, chiar și ștreangul, contra tinerimii românești... Cu așa zid, mai curând de minciuni și de lașitate, iată că ne luăm adio de la Basarabia și ne facem bagajele.

Radioul german ne informează : după pactul Ribbentrop-Molotov, din vara trecută, la 26 iunie 1940, același Molotov prezintă un ultimatum ambasadorului Davidescu, la Moscova, cerându-ne să predăm Basarabia, Bucovina de Nord și ținutul Herța.

Ni s-au dat trei zile pentru a ne retrage.

Ne-am retras.

Nu mai îndrăznesc să-mi privesc călărașii în ochi.

Sigur pe disciplina lor impecabilă, le ascund din proprie inițiativă și pe răspunderea mea ordinul de a nu face uz de arme.

În orice caz și oricum s-ar prezenta lucrurile, sunt sigur că niciunul dintre ei nu va trage înainte de a solicita un ordin în acest sens.

Între timp mă întreb dacă într-adevăr sunt chiar așa sigur de asta...

Îndoiala mi se înfinge în suflet, căci comuniștii plantează cu ironie primele drapele roșii sub ochii noștri. Steagul cu secera și ciocanul flutură deja în înaltul « zidurilor sfinte » pe care jurase Tătărescu acum două luni : « *Jur că nu vom ceda nimănui niciun centimetru din teritoriul național !* ».

Fugim ca potârniche, fără să tragem un foc. Bravo, Tătărescu !

Zdrobit de rușine, întâlnesc elvețienii din Chaba. Plâng cu toții. Printre ei disting pe cei trei, care mi-au oferit o ulcică din vinul lor.

Cu întregul ei calabalâc, minoritatea rusă se refugiază împreună cu noi la adăpostul frontierei mutate pe Prut.

— Luați-ne și pe noi, domnule locotenent, luați-ne...

Fără să-mi ceară permisiunea, primii refugiați de « acolo » ni se alătură. Trist cortegiu.

— Vom trece Prutul împreună cu dumneavoastră. Asasinii nu ne vor prinde pentru nimic în lume. În orice caz, nu în viață...

Cât despre « în viață », nimeni dintre ei nu-și face vreo iluzie.

O oră mai târziu, zidurile Cetății Albe dispar la orizont.

Primul nostru bastion contra dușmanului de la Răsărit se topește în noaptea rușinii.

Dimineața următoare, altă surpriză : plouă cu flori gigantice peste noi. Parașutiștii ruși au umplut cerul.

Cu rapiditatea lui obișnuită, Smarandache a ascuns caii la adăpostul unor tufișuri.

Călărașii s-au pus instinctiv în poziție de luptă.

În jurul nostru, parașutiștii își pliază liniștiți « umbrelele », apoi se pun la drum cu mitraliera pregătită, țeava în jos. Nu manifestă niciun fel de frică sau agresivitate. Ca și noi, o iau tot către Sărata. Ploaia de parașutiști continuă din toate părțile.

E limpede... Vor să ne taie orice posibilitate de retragere, în cazul în care cuiva dintre noi i-ar veni ideea să opună rezistență ultimatumului lor.

Ajunși la Sărata, dăm peste două regimente de parașutiști regrupați ca la carte.

Iată însă că nu scăpăm bine de dracu și dăm peste tasu.

O mie de manifestanți pro-comuniști blochează șoseaua.

Fetele călărașilor se întunecă și mai mult. Niciunul nu apreciază asta, niciunuia nu-i arde de glumă.

Excitați la culme, câțiva Jidovi îndrăznesc să se fofileze printre rândurile noastre. Trag de cizme pe călărași pentru a-i da jos de pe cal. Greu să furi calul cu călărașul pe el...

Vitejii aștia fac exact ceea ce călărașii nu pot suporta fără să-și iasă din pepeni și chiar să ucidă la nevoie. Calmez călărașii cum pot :

« Pentru nimic în lume, nimeni nu trebuie să tragă ! »

Tensiunea generală a înghițit parcă oxigenul din aer. Totul este pierdut, dacă un călăraș își iese din fire.

În așteptarea ordinului care i-ar elibera, toți sunt cu ochii pe mine, trăgând din când în când câte un șut în mutrele Jidovilor plini de ură biblică, ce încearcă să ne răstoarne de pe cai. Dacă nu fac ceva, furtuna va exploda dintr-o clipă în alta.

Din fericire, îmi vine ideea salvatoare.

— Brigadier Smarandache. La ordin !

Smarandache călare vine la înălțimea mea.

— Brigadier, ascultă bine. Sunt obligat să îți spun că orice s-ar întâmpla nu avem dreptul să tragem niciun foc de armă. Nu v-am spus până acum pentru a evita orice reacție posibilă din partea voastră. Nu avem dreptul să tragem. Un singur foc de armă poate însemna războiul cu Uniunea Sovietică...

Brigadier, nu avem dreptul să tragem... avem însă asta la brâu, îi spun atingând garda săbiei curbe din echipamentul nostru.

— Înțeleș, domnule locotenent. Le vom mângâia coastele, să nu ne uite nici în sânul lui Avraam...

Detașamentul lui Smarandache și-a înțeleș misiunea. Cu latul săbiei i-au luat la scărmanat pe Jidovi, de la cap în jos, peste umeri

și mai ales pe sfintele lor poponețe de popor ales. Liniștea s-a restabilit ca la comandă¹².

În vremea asta, supraveghez atent reacția parașutiștilor. Unul n-a mișcat în favoarea Jidovilor. S-au pus cu toții pe râs, văzându-i spălând putina cu coada între picioare. Bine încălzit și cu zâmbetul pe buze, Smarandache raportează îndeplinirea misiunii.

— Foarte bună manieră de a calma spiritele, domnule locotenent. Dacă altora le va mai trebui, le vom da și lor...

În ce mă privește, nu țin de loc să ajung din nou într-o astfel de situație. Escadronul și-a putut continua marșul forțat.

Rușinea însă se citea pe toate fețele.

Ca argații, obligați să respectăm ordinele monstruoase ale mânuitorilor de knut, traversăm Prutul în cea de a treia zi. Pătrundem în vechea Românie pe la Oancea.

Dezaprobară populației se citește pe toate fețele.

De pe trotuare, oamenii ne privesc muți, de parcă fiecare este o stană de piatră.

Iată-ne descălecați pe pământul unei Români pe care fără luptă am amputat-o de Basarabia, Bucovina de Nord și ținutul Herța. Câteva milioane de Români au fost abandonați ca sclavi ai sovietelor. Pur și simplu abandonați, nici măcar vânduți.

Neașteptata retragere și renunțare la scumpele noastre provincii l-a marcat pe fiecare până în fundul sufletului său de Român.

Trebuie să explic călărașilor situația. Să le-o explic cât pot de clar. Cum să explici clar, ceva pe care nu-l înțelegi tu însuși ?

Înainte de a trece Prutul, în curtea unei gospodării, căpitanul Epure discută aprins cu ofițerii și subofițerii săi. Aerul lui este tot mai vehement.

Bănuiesc ce vrea să spună căpitanul Epure oamenilor săi.

Căpitanul Epure este un cavaler desăvârșit, câștigător al multor competiții hipice, mai multe medalii de aur la activ.

Nervoși, călărașii se strâng în grupuri mici, discutând între ei și devenind muți de îndată ce un ofițer e prin preajmă.

În ciuda ordinelor, își țin caii pe aproape, la îndemână... Nu pot digera lașitatea noastră. Noi nici atât.

Deodată, trompeta sună adunarea.

¹². Pentru buna înțelegere a retragerii armatei și autorităților românești din Basarabia, în urma *Ultimatumului* bolșevic din 26 Iunie 1940, lectura eseului *Săptămâna Roșie*, de Paul Goma, este indispensabilă. (NT).

Oamenii se adună la secundă.
 Căpitanul Epure vrea să ne vorbească
 Escadronul tace smirnă. Nu se aude nici musca în aer.
 Sunt tensionat de grija vreunui alt ordin infamant și umilitor.
 Căpitanul Epure exprimă starea de spirit a fiecăruia...
 Sub clinchetul metalic al zăbalelor, liniștea este și mai totală.
 Călare pe calul său superb, căpitanul Epure pare un zeu coborât
 printre muritori, o statuie ecvestră.
 Lent, privindu-ne unul după altul pe toți, căpitanul se înclină
 majestuos, salutând escadronul de la dreapta la stânga. Se înclină
 din nou și salută de la stânga la dreapta.
 Oare ce vrea să ne spună ? Durează cam mult salutul lui. Ce
 nevoie are de pistolul pe care-l ține în mână, căci nu avem voie să
 tragem sub niciun pretext. Căpitanul ne privește mut, salutul
 durează, durează... Iată-l că duce mâna la tâmplă...
 Răsună o detunătură seacă. Casca căpitanului se ridică și căzu la
 pământ, cu o bună parte din craniul și creierul căpitanului. Calul
 speriat se mișcă, trupul căpitanului se prăbușește pe crupa acestuia,
 griul superb al armăsarului se face roșu sub coamă.
 Singurul glonț din retragerea și abandonul Basarabiei a fost tras
 de căpitanul Epure, sub ochii întregului escadron !
 Înlemnit și înghețat până în măduva oaselor, mă simt copleșit de
 o dublă rușine.
 Mi-e rușine și să mor. Ochii îmi ard în orbite.
 Mâna mi se duce automat către teaca revolverului.
 O presiune puternică îmi paralizează brațul.
 Smarandache îmi oprește mâna.
 Cei trei plutonieri brigadieri sunt lângă mine : Smarandache,
 Datcu și Ortinschi.
 — Trebuie să veniți cu noi, domnule locotenent, îmi spune
 Smarandache. Se poartă de parcă mi-ar fi și copil și tată în același
 timp.
 În ochii lor lucește tandrețea copiilor vinovați de a se fi îndoit.
 I-am urmat fără să scot o vorbă.

Capitolul III

*Mareșalul Antonescu, al treilea om al « Axei ». – « Crucea de Fier » și
Cadeții din Saumur. – Noaptea cea mai scurtă.*

După abandonul Basarabiei, un ofițer superior, ce mi-a fost instructor la Școala Militară din Târgoviște, a avut curajul să se revolte contra dictaturii criminale a lui Carol al II-lea. Este vorba de generalul Ion Antonescu, comandantul Corpului III Armată la data respectivă. În fața frontului trupei, Ion Antonescu a arătat că *« Este vorba de o umilință de neiertat pentru armată, o umilință ce va trebui ștearsă. Vinovații și responsabili trădării trebuie să răspundă în fața tribunalului oamenilor și al Istoriei... »*.

Aflând acest afront, Carol al II-lea l-a arestat pe generalul Antonescu, întemnițându-l la mănăstirea Bistrița, transformată, ca și mănăstirea Văcărești în închisoare militară.

De la o zi la alta, Rușii devin tot mai amenințători. Este evident că doresc mai mult decât Basarabia. Proverbul spune că ursul răstoarnă copacul când vrea mierea stupului din vârful acestuia. Copacul român este scuturat serios și troznește din rădăcinile cele mai profunde.

Târziu, foarte târziu, Carol al II-lea schiță o timidă apropiere de Reichul german. Pentru a face plăcere acestuia, l-a pus în fruntea guvernului pe Gigurtu, un cunoscut industriaș germanofil. Din ordinul regelui, acesta acceptă arbitrajul de la Viena, cedând Ungurilor 50 000 de kilometri pătrați din Transilvania, pe care locuiesc un milion și jumătate de Români. Câteva zile mai târziu, penibilele negocieri de la Turnu Severin se soldează cu cedarea Cadrilaterului către Bulgari.

În sfârșit, sub pretextul delicatului eufemism al trupelor de instrucție, prima divizie germană sosește în România.

Paharul se umple până la refuz. Cedarea Transilvaniei de Nord a fost picătura ce a dat totul peste cap. Întețită de Garda de Fier și alte mișcări de dreapta, mânia populației crește neconținut. Carol al II-lea se pierde cu firea și încredințează frâiele guvernului

generalului Antonescu, proaspăt scos din închisoare. Prima măsură a acestuia fu să-l oblige pe rege să abdice, fără să-i promită altceva decât salvarea vieții.

Acestea se petreceau la 6 septembrie 1940. Nu mult a lipsit ca Antonescu să nu-și poată ține cuvântul. Fuga regelui cu un tren și itinerariul urmat de acesta au ajuns la urechile legionarilor. Inconjurat de câțiva camarazi, în gara Timișoara, viitorul superior al Bisericii Românești din Paris, preotul Boldeanu, administră regelui fugar o ultimă binecuvântare sub forma unor lungi rafale de mitralieră. Lungit pe burtă în vagon, lângă curviștina Lupescu-Wolf, Carol al II-lea jelea cu lacrimi de crocodil :

— Românii mei, Românii mei... Oare ce le-am făcut pentru a merita asta ?

Lepădătura regală îndrăzne să se întrebe ce ne-a făcut...

Viața i-a fost salvată, pe de o parte, de sângele rece al mecanicului, ce a ieșit din țară fără oprire. Pe de altă parte, delegând un preot pentru oprirea trenului fugarului, faimoasa Gardă de Fier a găsit ce a căutat, forța ei combativă fiind cam la nivelul unei meritorii asociații de țârcovnici pravoslavnici, specializați în stropșitul cu aghiazmă și găsirea vinovaților pentru propria lor neisprăveală.

Aproape cinci sute de mii de români își vor sacrifica viețile pentru onoarea țării, pentru purificarea României ciuntite de secătura regală a secolului, ce nu va fi întrecută decât de propria ei lepădătură.

După ce l-a instalat pe tron pe regele Mihai I de Hohenzolern, fiul lui Carol al II-lea, Antonescu a făcut mari eforturi pentru a-l convinge pe *Führerul* german că România este aliatul indispensabil echilibrului « *Axei Roma-Berlin-Tokyo* ». Pe bună dreptate, Hitler nu prea avea încredere. De ce ne-am trezit abia în ceasul al doisprezecelea ? De ce n-am răspuns Reichului, când acesta s-a oferit să ne garanteze frontierele, cu singura condiție ca noi înșine să participăm la apărarea lor¹³ ? Abia acum ne trezim să recuperăm Basarabia, Bucovina, Herța, Transilvania de Nord, Cadrilaterul ? Cam târziu. Mult prea târziu.

¹³. Intre 1936 și 1939, Germania ne-a oferit de mai multe ori garantarea tuturor frontierelor, cu condiția ca în caz de atac să ne apărăm și noi, să nu contăm numai pe soldatul german. Nicolae Titulescu, ministrul de Externe, a ascuns acest lucru atât guvernului cât și parlamentului. Cf. Mihail Sturdza, *România și sfârșitul Europei, Amintiri din Țara Pierdută*. (NT).

Hitler repetase insistent că se va opune comunismului în orice punct al globului pământesc. Puteam deci să îl asigurăm că avem un adversar comun.

S-a aranjat întâlnirea Hitler-Antonescu la noua Cancelarie din Berlin. Prietenul meu George Barbul, șeful secretariatului antonescian, a asistat la convorbiri în calitate de traducător al generalului. Impresionat de cancelarul german, abia întors în țară, a făcut lui Hitler un portret de neuitat :

« Hitler era în fața mea. Considerat un mare orator de către partizanii lui, omul de talie medie, ușor aplecat și destul de slab, nu reținea atenția prin nimic deosebit. Ținuta lui era de o simplitate ce friza modestia, timiditatea aparentă amintea mai curând un pastor protestant decât pe idolul poporului german. Impresia comică, pe care mustața și meșa lui o imprimă fotografiei, dispare când ai omul în față. Părul îi este mult mai deschis decât ai crede din fotografie, mustața blond-roșcată se armonizează perfect cu tenul alb și parcă transparent, cu ochii de un albastru cald și închis. Pantaloul negru, vestonul între maronul deschis al uniformei de Partid și feldgrau-l Wehrmacht, lipsa oricărei decorații în afara Crucii de Fier, din Primul Război Mondial, dovedeau că Hitler nu pune preț pe cochetăria vestimentară sau că, în orice caz, aceasta se reducea la simplitatea cea mai desăvârșită.

Când începea să vorbească, primul lucru ce atrăgea atenția erau mâinile albe, suple și relativ mici pentru omul cu gesturi expresive, rupte parcă din sculpturile lui Rodin, prin care imprima gândirii sale o imagine intuitivă. Uneori mâinile se crispau ca ciocul răpitoarelor ce sfâșie prada, alteori se întindeau cu elasticitatea domoală a felinei în repaus, punând în valoare palmele-i adânci ce se pregăteau parcă să prindă, în cădere, merele din pom. În focul discuției, gesturile lui deveneau mai abrupte, mai precise și mai violente, culminând cu o lovitură de pumn în masă, însoțită de o impetuoasă înțepenire ce sugera și chiar indica ideea discutată, atitudine ce contrasta cu ținuta lui obișnuită, destinsă și calmă, cu umerii căzând ».

Întors de la Berlin, Antonescu este cel de al treilea om al Axei. Se pare că ne putem permite anumite speranțe. Hitler a declarat că *« nu s-a scris încă ultima pagină a istoriei Transilvaniei »,* că *« nicio frontieră a continentului nu este definitivă ».*

În consecință, în iarna 1940-1941, brigada noastră a intrat în dispozitivul de acoperiere din Nordul noii frontiere cu Rusia, la aproximativ 10 kilometri de Rădăuți.

În stânga noastră se afla Brigada I de Vânători de Munte, iar la dreapta un regiment din Divizia 239 *Wehrmacht*. Ceva mai încolo, tot în dreapta, Brigada a V-a de Cavalerie.

Regimentul 2 Călărași este comandat de locotenent-colonelul Cristea, Ion Dănescu fiind comandantul întregii brigăzi.

Curând l-am cunoscut pe maiorul Alleert, din regimentul vecin *Wehrmacht*, șeful grupului de legătură german. Acesta arborează deja « *Crucea de Fier* », fapt excepțional ce îmi incită curiozitatea.

Într-o zi, pe când mă întreba despre tradiția călărașilor noștri, simțindu-l în dispoziție lirică, l-am împins pe panta destăinuirilor de război :

— « *Crucea mea de Fier pare să vă intrige... Nu se ajunge tocmai ușor la ea. Pentru nimic în lume n-aș vrea să re trăiesc clipele ce m-au forțat să o merit. Am dobândit-o astă primăvară, în campania din Franța, contra cavalerilor ei călare. Cavaleri desăvârșiți dar nu tocmai oameni întregi. Cadeții din Saumur erau aproape niște adolescenți. Franța era la pământ, pierduse aproape întreaga-i armată când acești tineri s-au sacrificat pentru onoarea militară a țării și armei lor, Cavaleria.*

Curios lucru, curva asta de război ! Aș fi fost mândru ca oricare dintre tinerii eroi din Saumur să fi fost propriul meu copil. Din păcate, tocmai din cauza vitejiei lor, am fost obligați să ne ocupăm de ei, până la ultimul. S-au bătut până la capăt, până la ultimul om și ultimul glonț, lovitură pentru lovitură.

N-o să mă crezi, Emilian. Îți dau cuvântul meu de ofițer german : oricare dintre adolescenții ăștia ar fi meritat o Cruce de Fier. Îmi port decorația în amintirea vitejiei lor, ce nu trebuie uitată...»

Nerăbdarea noastră crește fără încetare.

La 21 iunie 1941, orele 17³⁰, sunt trezit din ultimul vis de pace. Petardele intempestive ale unei motociclete mă aduc într-o clipă cu picioarele pe pământ. Deși suntem încă pe pace, fiecare știe că inamicul este la câteva sute de metri, că războiul poate începe în orice clipă. Asta durează însă de un an fără o săptămână.

Căpitanul Neculce coboară de pe motocicletă și îmi strânge mâna mai puternic și mai lung ca alte dăți.

— Zarurile sunt aruncate, murmură el întinzându-mi un plic galben :

Marele Cartier General

Ordin de operațiuni : Treceți frontiera la 22 iunie, orele 03⁴⁵. Luați toate măsurile necesare pentru distrugerea observatorului inamic de artilerie, instalat în turnul de beton din fața plutonului. Misiunea se încheie la orele 6⁰⁰.

Emoția parcă m-a paralizat. Mă simt răscolit până în ultima celulă. În sfârșit, le vom da ce merită cotropitorilor Basarabiei. Vom elibera pe ai noștri și pe toți ceilalți. Vom spăla umilința și rușinea, îl vom răzbuna pe căpitanul Epure.

Gândul îmi zboară la cei 40 de oameni, pentru a căror viață sunt responsabil. Una după alta, figura fiecăruia intră în hora ce-mi aprinde spiritul. Mă gândesc la viață, dar și la moarte. Mă gândesc la Dac, calul meu. Oare cum se va comporta ?

Rezist până către seară, apoi convoc cei trei brigadieri, șefi de grupă. Il chem și pe Coliopol, din escadronul de mitraliere. Nu-i pot ascunde un astfel de lucru.

Le spun, cu gândul parcă în altă parte :

— Noaptea aceasta va fi cea mai scurtă din întregul an. Ea va fi însă cea mai lungă printre amintirile noastre... La noapte intrăm în război pentru eliberarea provinciilor pierdute, pentru distrugerea comuniștilor oriunde s-ar găsi ei !

Mișu Coliopol sare până-n tavan, recade și într-o explozie de bucurie începe să danseze cazacioc însoțit de strigăte sălbatice.

— Avem onoarea de a fi primii ce lovesc inamicul. Pentru asta am nevoie de un grup...

— Primul sunt eu, strigă Smarandache, devansându-i pe Datcu și Ortinschi. Apoi plecă să-și selecționeze voluntarii, să-și aleagă un specialist în explozive, pentru a-i face de petrecanie Observatorului sovietic de artilerie.

Decid să comand eu însumi grupul de diversiune.

Constatând că sărbătoarea începe fără el, sublocotenentului Coliopol îi vine să plângă de ciudă. Mă imploră să-l iau și pe el în grupul meu.

— Lasă-mă să particip ca simplu călăraș, nu mai mult...

— De acord. Vei avea în sarcină mitraliera FM.

Coliopol mă îmbrățișază cu atâta foc încât ne prăbușim amândoi la pământ. Entuziasmul este general. Exuberanță latină.

Vom merge fără cai, fără piteni, nici paftale la centură, săbii și rozete¹⁴. Nimeni nu trebuie să aibă prin buzunare cea mai mică monedă, tabacheră sau alt obiect metalic, susceptibil de a vesti inamicului apropierea noastră.

Apropiați și nu mai puțin diferiți, Coliopol și Smarandache mă înconjoară. Sublocotenentul Coliopol este înalt, brunet, buclat, distins în toate. Brigadierul-șef Smarandache este la fel de înalt însă blond și rafinat, alura unui demn elev-ofițer. Nu mai vorbesc de pasiunea lui Coliopol pentru Baudelaire... Smarandache a început un jurnal de campanie în versuri alexandrine. La ora trei fix părăsim moara abandonată în care ne-am ascuns înainte de începerea misiunii.

Noaptea ne protejează destul de bine. Deși vară, cerul este acoperit de nori. Nici urmă de lună. Nu vedem aproape nimic. Il luăm din mers pe caporalul Moldoveanu, permanent din paza frontierei, ce cunoaște sectorul cu ochii închiși. Pentru misiunea noastră îi cer să-și deschidă ochii cât poate de bine și să ne conducă la observatorul inamic.

Fără vorbă, Moldoveanu se pune în fruntea grupului. La un moment dat, sare ca o umbră peste un fir de apă. Îl imităm pe tăcute, de parcă nu vorbim de o veșnicie. Trecem cu toții firul de apă ce șerpuiește. Moldoveanu îmi șoptește la ureche :

— Suntem la ei, dincolo...

Impresionat de a fi pășit în bârlogul inamic, inima-mi bate mai cu putere. Unul după altul pătrundem în pădurea Valiva.

Brazi gigantici și fagi tricentenari ne străjuiesc înaintarea. Incet și sigur, ne strecurăm în liniște. Aripa unei bufnițe agită aerul cald ca un eventai nocturn. Incerc intensă bucurie a adultului ce re trăiește visurile cu albi și gardiști ale copilăriei. Iată-mă plonjat într-una din aventurile semnate de Gustave Aimar. Valentin Guillois și Curimilla, șeful de trib « *Aucas* », nu pot fi prea departe. Tibo-tib, cel mai mare șef de trib, ne inspiră pe toți. Înaintăm ca umbrele nopții. Nimic nu trădează acțiunea noastră,

În sfârșit, Moldoveanu sâsâie abia perceptibil :

— Suntem sub observatorul inamic.

Cu tot negrul ce poate fi tăiat cu cuțitul, tresar de parcă uitasem misiunea de îndeplinit.

¹⁴. Fixată pe înaltul cizmei călărașilor, rozeta era o podoabă din alamă, de forma și dimensiunile unei margarete cu diametrul de cinci centimetri.

Umbra intensă din față trebuie să fie casa forestieră, punctul de comandă sovietic pe care-l studiez de săptămâni și luni cu binoclul. Nu ne desparte de el decât o poieniță cât o fustă de rândunică.

Smarandache și caporalul genist, specializat în pulverizarea unor astfel de obiective, pregătesc combinația de trotil.

Observatorul trebuie neapărat distrus. Din turnul lor de beton, Rușii văd tot ce se petrece pe o rază de kilometri întregi.

Cu gândul că în casa forestieră dorm o mulțime de inamici, o iau cu ceilalți spre ea.

Depășim în liniște un copac imens, trăznit în mijlocul poieniței.

În mușuroiul de pământ și rădăcini, Coliopol își instalează mitraliera în baterie. Suntem cu nasul în iarbă. Nu mișcă decât brațul unuia sau altuia ce-și privește ceasul fosforescent...

Așteptarea ne calcă pe nervi. Atacul trebuie să înceapă la 3⁴⁵ fix. Primul atac din războiul nostru.

Timpul pare suspendat deasupra-ne, agățat parcă de un fir invizibil. Iconaru șoptește din dreapta că-l trece o pișare de zile mari.

Ceasul meu indică 3⁴². Chiar în clipa asta, pe colina din spate stânga izbucnește un violent tir din toate armele.

Sunt sigur că Smarandache a înțeles care-i treaba. Vânătorii de munte și-au dat ceasurile cu două sau trei minute înainte pentru a ne trage în piept pe noi, cei ce călcăm de peste o jumătate de oră teritoriul inamic.

Războiul este și un fel de joacă.

Deodată o enormă explozie scutură pământul sub burțile noastre. Vreme de un fulger se vede aproape ca ziua, suficient ca rușii să ne spună bună dimineața, cu armele santinelor adormite în post.

— Piuuu, piuuu, gloanțele zboară pe deasupra noastră, unul îmi trece razant pe lângă tâmplă, aproape atingându-mi urechea. Trăgătorii sunt cocoțați în vârful copacilor, lucru vizibil după jerba aprinsă a gloanțelor ce țâșnesc din țevile armelor.

Cu o voce pe care nu mi-o recunosc, ordon din toate puterile :

— Foc la discreție... Cu toate armele !

Coliopol se răstoarnă pe spate cu mitraliera și mătură în rafale scurte copacii unde-s cuibăriți trăgătorii ruși. Strigătul plângăreț și zgomotul corpurilor prăbușite la pământ marchează succesul pe spate al lui Mișu.

Un tir susținut ne întâmpină din casa forestieră ce adăpostește pe Ruși.

Ne repliem în salturi scurte, mereu cu burta la pământ. Peste capetele noastre se dezlănțuie torentul de foc al tuturor armelor Rușilor. Nu departe, recunosc motoarele bombardierelor germane ce și-au slobozit bombele peste bolșevicii din Cernăuți.

Capitolul IV

*Intrarea în război. – Observatorul rus de artilerie. – Primul mort.
Guma. – Dac. – Comoara. – Drapelul lui Raica.*

Întorși pe vechile poziții aflăm că două sute de avioane rusești au fost zdrobite la pământ, înainte de a-și fi luat zborul.

Operațiunea Barbarosa a început cu bine pe toată linia. Noi care am început primii, ne revenim primii. Detașamentul Smarandache cam întârzie. Coliopol mă calmează.

Aud zgomote discrete. Iată-i întorși, în frunte cu caporalul genist. Il întreb dintr-o privire. Ciocnește călcâiele și raportează :

— Misiunea s-a împlinit, domnule locotenent. Observatorul este distrus.

Nu mă mai țin puterile.

— Și Smarandache ?

— Căzut pentru patrie...

— Cum asta ?

— Dintr-un singur foc...

— Mort ?

— Probabil... Când observatorul a sărit în aer, rușii au tras din toate părțile, cu cel puțin trei FM-uri. A rămas între ei și noi. Imposibil de mers acum după el. Cei valizi am șters-o scurt, conform ordinului...

— Prea bine ! Mulțumesc caporal.

Nu-mi vine să cred.

Scot carnetul de pluton. Pe trei coloane citesc în litere imprimate cu caractere grase :

Funcția

Gradul

Numele

Funcția și gradul sunt scrise cu grijă, peniță cu cerneală albastră, tip « sergent major ». Coloana a treia, cu numele titularului, se scrie obligatoriu cu creionul.

Iau guma între degetele înțepenite ca întreaga-mi ființă și șterg cu furie și fără speranță numele lui Smarandache Paul. Când nu mai

rămâne decât urma de creion în rana hârtiei, notez deasupra numele lui Ion Raica.

Continui să frec guma între degetul mare și arătător. Deși elastică și neînsuflețită, parcă îmi dă frisoane. Nu sunt nici viu, nici mort, jumătate carne, jumătate moluscă, biată viețuitoare, fără oase, nici carapace. Invenție perfidă, acest obiect inuman ce servește la ștergerea ființelor din cartea vieții, lăsând pe hârtie urma crudă și roasă, câteva suluri minuscule de celuloză.

Imi pun în liniște întrebarea teribilă, la care nu îndrăznesc să răspund :

— De câte ori va trebui să ordon vreo misiune a cărei execuție mă va obliga să scot guma ?...

De câte ori va trebui să mă servesc de această blestemată gumă alburie, capabilă să sugă sângele, oasele și carnea unui om, lăsând în urmă câteva scame murdare și hârtia gata pentru candidatura altui voluntar la ștergerea din cartea vieții ?

Câți viitori șterși printre cei 43 scriși cu creionul ? De câte ori voi avea a mă servi de această blestemată gumă.

Dintr-o dată sunt asurzit de o adevărată simfonie de clopote. Coliopol și-a pus în funcție radioul pe baterie. Spicherul comentează cu voce de stentor :

— Auziți clopotele celor trei milioane de Basarabeni, prizonieri abandonați pe mâinile bolșevicilor, clopotele sfintelor biserici din Chișinău, Cernăuți, Hotin, Cetatea Albă... Generalul Antonescu, președintele guvernului și comandantul șef al armatei, va vorbi peste câteva momente :

« *Ostași,*

V-am făgăduit din prima zi a noii domnii și a luptei mele naționale să vă duc la biruință.

Să șterg pata de dezonoare din Cartea Neamului, umbra de umilire ce apasă pe fruntea și pe epoleții voștri.

Azi a sosit ceasul celei mai sfinte lupte, lupta drepturilor strămoșesti și a bisericii, lupta pentru vetrele și altarele românești de totdeauna.

Ostași,

Vă ordon:

Treceți Prutul !,

Zdrobiți vrășmașul din Răsărit și Miază-Noapte. Dezrobiți din jugul roșu al bolșevismului pe frații noștri cotropiți. Reîmpliniți în

trupul țării glia străbună a Basarabilor, codrii voievodali ai Bucovinei, ogoarele și plaiurile voastre.

Ostași,

Plecați azi pe drumul biruințelor lui Ștefan cel Mare, ca să cuprindeți cu jertfa voastră ceea ce au supus strămoșii noștri cu lupta lor.

Înainte !

Fiți mândri că veacurile ne-au lăsat aici, strajă dreptății și zid de cetate creștină.

Fiți vrednici de trecutul românesc.

Ostași,

Vă veți lupta cot la cot, suflet la suflet lângă cea mai puternică și mai glorioasă armată a lumii .

Îndrăzniți să vă măsurați vitejia și să vă dovediți mândria, camarazilor voștri.

Ei luptă pe pământul moldovean pentru granițele noastre și pentru dreptatea lumii.

Fiți vrednici de cinstea pe care v-au făcut-o istoria, armata Marelui Reich și neîntrecutul ei comandant, Adolf Hitler.

Ostași,

Înainte !

Să luptați pentru gloria Neamului.

Să muriți pentru vatra părinților și a copiilor voștri.

Să cinstiți prin vitejia voastră amintirea lui Mihai Vodă și a lui Ștefan cel Mare, a martirilor și eroilor căzuți în pământul veșniciei noastre cu gândul ținut la Dumnezeu.

Să luptați pentru dezrobirea fraților noștri, a Basarabiei și Bucovinei, pentru cinstirea bisericilor, a vieții și căminelor batjocorite de păgânii cotropitori.

Să luptați pentru a ne răzbuna umilirea și nedreptatea.

V-o cere Neamul, Regele și Generalul vostru.

Ostași,

Izbânda va fi a noastră.

La luptă.

Cu Dumnezeu, înainte ! »

General Ion Antonescu, 22 Iunie 1941.

Uraaa... ! Un ura fără de sfârșit din inimile și piepturile întregului pluton, reunit spontan pentru ascultarea alocuțiunii generalului Antonescu. Un ura prelungit peste care călărașii adaugă în naivitatea lor :

— Vom avea ac de cojocul lor !

În ce mă privește, nu pot uita că și ei și-au încercat acul pe cojocul lui Smarandache. Toți ca unul, călărașii sunt excitați la maximum. Nu văd ce i-ar mai putea opri.

Într-adevăr, nimic nu i-a oprit. Numai moartea¹⁵.

Artileria rusă intră în acțiune cu toate gurile ei de foc. Obuzele de mare calibru își fluieră vigoarea turbată pe deasupra noastră, într-un nesfârșit și sinistru zgomot. Lipsit de observatorul său, Ivan trage salvă după salvă, risipind un număr impresionant de proiectile. Cum să nu mă gândesc la Smarandache ?

Pe 24 iunie primim ordin să pipăim inamicul mai între coarne.

Nu sunt foarte entuziasmat, dar asta ne este misiunea. Mă tem să nu intru în gura lupului.

Misterioasă, la fel de sombră ziua ca și noaptea, pădurea Valiva ne absoarbe și ne înghite.

Avansăm foarte depărtați unii de alții, scară dezarticulată ce progresează pe bucăți. Sunt în fruntea plutonului. Atingem casa forestieră de acum două nopți. O încercuim. Absența oricărui zgomot este suspectă și insuportabilă. Pătrund înăuntru cu o grenadă în dinți și alta în mână.

Instinctul îmi spune că nimeni nu este înăuntru. Dezordinea indescritibilă din jur arată graba cu care Ivan a spălat putina. O carabină automată, de model nou, zace între picioarele unui scaun răsturnat. Pe unde te duci, pe unde te-ntorci, calci pe cutii pline de conserve. Pe frânghiile exterioare lenjeria atârnă la uscat. Calc pe o sticlă plină de vodcă, ce se-nvârte printre altele sparte intenționat.

Aud pe Garbiș, la etaj, înjurând sfinții tuturor sectelor :

— Dracul sau cine și-a băgat coada aici. Suntem în bordelul Ivanilor, strigă el coborând scările din patru în patru cu tot felul de dedesubturi muierеști, croite din cea mai vulgară foaie bolșevică de cort : sutiene ale căror pâlnii seamănă cu niște mongolfiere cât

¹⁵. Autorul se înșeală. Nu numai moartea i-a oprit, ci și trădarea de la 23 August 1944. Trădarea patriei, a poporului român și a armatei, de către regele nedemn al țării și politicienii incapabili ai vremii. (NT).

căldarea, chiloți cu deschidere pentru evacuarea prea-plinului și a altor mistere bolșevice.

— Nu se poate, decide Garbiș, ajuns la înțelegerea de pe urmă. Nu par să fie urme de rândunele ci de rândunoi travestiți, marxiști și staliniști. Paderewski fiind mort, aici n-a putut fi decât banda lui Pederavski¹⁶...

Inspectez cu atenție ruinele observatorului distrus. Imensul morman de moloz, lemne și oțel face dificilă evaluarea numărului celor aruncați în aer. Atârnați printre ruine, doi craci cu vipușcă îmi rețin atenția. Plinul din ele arată limpede că piciorul și cisma sunt la locul lor. O iau mai într-o parte, cu stomacul pe dos. Dau de Smarandache. Casca îi este alături. Glonțul a pătruns ca un sfredel, prin partea superioară a frunții. De nu și-ar fi luat casca de pe cap, ar fi fost încă printre noi. Repet amara constatare în fața tuturor camarazilor, veniți să-și ia bun rămas. Înțelegerea greșelii lui Smarandache va fi de multe ori salvatoare pentru alții.

Ceva mai încolo găsim unul din rușii coborâți de mitraliera lui Coliopol, din înaltul copacilor. Tânăr, magnific, athletic, rusul picat din copac este un pur sânge georgian, frumos ca zeii : păr negru, pielea ca marmora, ochii verzi fixați în înaltul cerului. Buzele pline trădează încă o ardentă forță de viață. Deasupra unui impact sângeros, agățată de piept, atârnă insigna combatanților din campania finlandeză de iarnă. Văcaru din Celei se apleacă să îi smulgă trofeul. Il bat încet pe umăr :

— Lasă-l Văcare în plata Domnului. E soldat ca și noi. Ceea ce i s-a întâmplat, ne paște și pe noi. Insigna e a lui. El știe cum a câștigat-o. A lui să rămână în vecii vecilor. Lasă-l în pace. Nu ne batem cu morții.

Mărșăluim câțiva kilometri până în satul Cortești. Copii ne oferă piersici. Trimit o șaretă după corpul lui Smarandache și cel al georgianului frumos ca un zeu. Nu se pune problema să facem *puzzle* cu morții din observator și ceilalți din jur. Nu dispunem de timpul necesar pentru asta. Ingropăm cei doi oameni în curtea bisericii satului.

¹⁶. Paderewski, Ignacy Jan, prim ministru și ministru de externe polonez în 1919, decedat în primăvara lui 1941 la New York. Intre cele două războaie, omul politic polonez a avut oarecare faimă de pederast, de unde jocul de cuvinte Paderewski-Pederawski, foarte des auzit în epocă. (NT).

Nu putem zăbovi. Organizez mai multe patrule pentru a pipăi linia aparentă a inamicului, cum spune « *Manualul Călărașului Perfect în campanie* ». Linia aparentă este mai curând transparentă. Nici urmă de inamic... Din fericire, Regimentul 16 Infanterie din Divizia a VII-a vine să ne înlocuiască.

Mergem la Rădăuți, să recuperăm caii și pe plutonierul adjutant Iacob-Ține-Calul¹⁷. Cu o indescriptibilă bucurie mută și profundă, fiecare își regăsește jumătatea firească. Nechezatul dulce al revederii stăpânului, tremurul buzelor și nărilor calului iubitor este poate cea mai frumoasă scenă din viața de centaur a călărașului. Dacă își duce buzele la urechile mele șoptindu-mi despre bunul mers al războiului, grija ce-mi poartă, cât de mult mi-a dus lipsa...

Intr-o situație excepțională, cum este cazul, nu-i ușor de imaginat cum s-ar putea acorda calului mai multă grijă și dragoste decât ordinarul rutinier al călărașilor. Partea esențială a sănătății calului cade în grija plutonierului veterinar, care îi examinează, pipăie și ascultă cu o grijă fără egal în lume. În rest, potcovarul veghează ca totul să fie în ordine.

Caii escadronului sunt declarați « *buni pentru vreme de război, fără limită de timp, nici de spațiu* ». Mai greu este cu jumătatea-om, din care cauză acesta este cu atât mai mândru de jumătatea lui animală. Toți sunt țeșalați cu grijă. Pătura fiecăruia este netedă ca ieșită de sub fierul de călcat, așezată cum trebuie, între greabăn și rinichi, la intersecția ușoarei oblice terminale ce plonjează dinspre gât către rotundul crupei. Sub-abdominala este strânsă exact cât trebuie, pentru facilitarea celei mai desăvârșite capacități și mișcări respiratorii.

Caii noștri sunt în stare perfectă, imposibil să găsești în escadron trei sau patru panari abia vizibili sau cu picioarele din față prea

¹⁷. « Ține-Calul » era un călăraș însărcinat cu paza, protecția și îngrijirea cailor, atunci când stăpânii acestora luptau ca infanteriști. Rolul « Ține-Cailor » era foarte important, întrucât dispariția acestora putea însemna moartea călăreților și desființarea unității respective. Funcție de condiții și de numărul cailor, fiecare unitate dispunea de unul sau mai mulți « Ține-Cai ».

strânse¹⁸. Nici gând să găsești un cal prea larg sau cu picioarele răsucite¹⁹.

Coburul din stânga este proprietatea exclusivă a calului. Acolo se ține peria, țeșala, căpăstrul, un tain de ovăz, câteva bucăți de zahăr, una de sare și câteva delicatessuri uscate, biscuiți, smochine, curmale, etc. Din coburul calului nu lipsește alifia preferată, preparată de călăraș după străvechi rețete de familie, din grăsime de urs și plante culese la timpul, locul și momentul potrivit. Secretul acestor rețete este păstrat cu sfințenie, mai ales față de veterinari, deși aceștia sunt mai deschiși la minte decât medicii umani, pe care nici preoții, nici politrucii nu-i întrec, cu una cu două, în materie de dogmatism pseudo-științific.

Coburul din dreapta conține trusa călărașului : cămăși, șosete, chiloți, săpun, scule de ras și mai ales un șorț femeiesc brodat cu iubire și migală, un fular, eșarfă, față de masă, într-un cuvânt întreaga comoară a călărețului, tot ce i-ar putea aminti țara, căminul și pe cei dragi. Eșantionul de pământ din ogorul propriu, o piatră din temelie casei, o ramură de rozmarin sau tarhon, gutui, mere și pere uscate nu lipsesc niciodată din coburul călărașului. Pe deasupra acestora însă și la locul cel mai de frunte găsim totdeauna batista soției sau drăguței lui, una sau mai multe bucle din părul copiilor și al celor dragi, scrisori și alte comori fără de preț. Comoara aceasta îi va ajuta călărașului să-și tragă sufletul după luptă, să se regăsească în zeama și mirosul, numai de el perceptibil, al celor dragi lui și numai lui.

În cavalcada noastră fantastică, numai Dumnezeu știe de câte ori se izolează călărașul cu comoara lui, precum preotul în altar, singur cu sfintele taine.

Întrucât inamicul nu se arată, acord călărașilor o scurtă pauză, nu atât pentru odihnă cât pentru scrisorile ce trebuie scrise. La căderea nopții, o luăm în trap ușor către Grămești. Instalat cu postul de comandă în școala comunală, colonelul Cristea îmi remite indispensabilele hărți de stat major. Le consult în viteză. Constatând că acestea merg dincolo de Nistru, bucuria mea este totală, fericire nesperată, aproape beție. Dumnezeul călărașilor mă

¹⁸. Calul panar are metatarsul picioarelor din spate întins către exterior, în loc să fie drept. Un alt defect este acela al picioarelor din față, excesiv apropiate unul de celălalt.

¹⁹. Calul « larg » are picioarele din față prea depărtate. Altă dambă constă în sucirea sau înclinarea excesivă a metatarselor către interior.

împinge înainte, cât mai departe, cât mai repede. Iată o noutate de comunicat urgent oamenilor mei.

Ni se dă o banderolă galbenă, ce trebuie prinsă imediat pe brațul stâng al fiecărui călăraș. Uniformele noastre kaki seamănă cu cele franțuzești din 1939, cizmele călărașilor sunt negre, casca stil *Wehrmacht* ceva mai adâncă. Kakiul nostru este însă foarte apropiat de cel al rușilor — încă o porcărie stalinistă, zic unii. Nemții au remarcat asemănarea, ar fi păcat să se întâmple o nenorocire pe chestia asta.

Două mici steaguri tricolore sunt distribuite fiecărui călăraș. Puerilă cum zic unii sau nu tocmai cum cred alții, inovația prinde bine călărașilor, ce își împodobesc șeile cailor în roșu-galben-albastru, un steag în stânga, altul în dreapta coburilor.

Ni se distribuie câte o cărticică de rugăciuni. Primind-o din mâna mea, fiecare își face cruce. În mod instinctiv o plasează în buzunarul interior stânga al vestonului, convinși că le-ar putea feri inima de vreun glonț mai îndrăzneț... Lucrul s-a dovedit exact în mai multe rânduri.

Regimentul 2 Călărași fiind reunit în corpore, colonelul prezintă drapelul fiecărui escadron, care îl salută cu sabia lucie. « Tătucul », cum îi spunem noi colonelului Cristea, face fiecărui escadron istoricul drapelului respectiv. Cuvintele îi sunt simple, precise, fără emfază. Drapelul nostru s-a acoperit de glorie pe toate câmpurile bătăliilor istorice, fiind decorat cu « Steaua de Onoare » și alte câteva ordine și medalii. Călărașii ce ne-au precedat nu și-au precupețit sângele.

Colonelul se drege în șa egalându-l aproape pe inegalabilul căpitan Epure, apoi salută întregul front :

— Sănătate !

— Izbândă sau moarte ! răspund călărașii într-un glas.

Suntem pătrunși de importanța vremii ce trăim. Călărașii au aerul naiv și grav ce amintește proaspeții căsătoriți, care abia și-au jurat credință, onoare și fidelitate. Cei mai mulți dintre voluntarii mei au între 18 și 22 de ani.

Raica e pus pe șotii. Ochii îi lucesc într-un fel aparte când privește drapelul sfințit prin lupte și jertfe fără număr. Călărașii îi cunosc dragostea excesivă pentru tricolor, de care eu nu știu încă nimic. Raica consimte să mă inițieze și pe mine.

— Stați să vă arăt...

Își desface vestonul, se dezbrăcănează, atacă pantalonii...

Roșu de mânie, îi ordon să-și restabilească ținuta. Refuză însă cu un gest ce promite altceva decât ustensilele de rigoare din pantalonii călărașului. Ridică poalele cămășii. Mă aștept să scoată ce se ține în general acolo. Eroare. Pieptul și burta lui Raica sunt complet învelite în tricolorul nostru, roșu-galben-albastru...

— Tricolorul meu nu-i chiar așa vestit ca cel al domnului colonel. Războiul însă nu s-a terminat, domnule locotenent. Pe onoarea mea de călăraș, pe toți sfinții, sfintele buci și tot ce mai trebuie, îl voi planta în înaltul Kremlinului, sub nasul lui Stalin, să simtă și bolșevicul vânturile oltenesti. Călărașii noștri prea l-au evitat, până acum, pe marele dascăl al intelectualilor din Occident...

Între un râs de zile mari și datoria de a-l certa aleg cea mai bună soluție, îndemnându-l să se echipeze fără să-l inițieze și pe colonel în miasmele teribile ale vânturilor de Caracal. În jurul nostru, două sute de călărași sunt în delir, se țin de burtă și râd cu lacrimi...

După revista militară, mare lucru nu-i de făcut. Trebuie să o luăm din loc. Asta ni se și ordonă. În sfârșit, se pare că e de lucru pentru călărașii adevărați, fiecare pe calul lui. Nu-i tot una războiul pe patru sau pe două picioare.

Obiectiv : misiunea tradițională a cavaleriei : urmărirea necruțătoare a inamicului în retragere. Nicio clipă de pierdut !

Încălecarea ! Încălecarea !

Capitolul V

Vânătorii cu lumânări. - Prima lovitură a lui Băcanu. - Gloanțele în ceafă.
Prizonierii. - După dumneavoastră, stimată Doamnă !

În fruntea plutonului, sunt punctul de vârf al întregii avantgărzi. Pe o noapte de smoală ca asta, nici mâța nu-i în stare să-și alăpteze micuții. Ordon scurt : doi timpi de trap, unul la pas !

Dac își aruncă picioarele cu așa grație, meșteșug și regularitate încât plutesc în șea ca într-un hamac. Confortul oferit de Dac nu este însă lipsit de orice risc. Odată, de două ori și mai bine m-am surprins dormind ca la mama acasă. Constat dintr-o dată că lumina mă orbește. Niciodată soarele nu s-a ridicat la miez de noapte. Îmi revin pe deplin. Nu despre soare e vorba. Pădurea ce străbatem s-a rărit binișor. La o întorsătură, zăresc Cernăuții în flăcări. Imensul incendiu se simte la obraz. Dac se codește, ezită de-a binelea, dansează pe loc.

Orașul este relativ departe. Ieșitul rapid din grosul obscur al pădurii ne pune pupilele la grea încercare.

Elegantele și faimoasele « *Stukas* » au lovit în plin și de data asta. Mereu pe cai, către amiază angajez plutonul în traversarea Prutului, undeva sus, către obârșie. Intru primul în apa ce fierbe, pe care o atac într-o ușoară diagonală. Călărașii mă urmează de aproape. Contra-curentul lovește sec picioarele lui Dac, ce are tendința să ridice copita. Imping zăbala și îl repun în perfect echilibru. În mijlocul râului, apa trece binișor peste cizmele ce o sug cu nădejde. Dac și-a revenit, e în plină formă.

Nu mă pot împiedica să gândesc la filmele cu cow-boy. Exact în astfel de clipe, șeful indian, cu ochiul lui de vultur, dezlănțuie atacul contra cavaleriei americane, pe care o trimite la păscut în preeriile veșnice de pe celălalt tărâm. Gândul că un astfel de ochi de vultur ne-ar putea pândi și pe noi, mă face să strâng cu nădejde coapsele lui Dac. Locul este ideal pentru o ambuscadă.

Din fericire, Moscova nu permite filme capitaliste pe ecranele proletare din URSS. În consecință, statul major sovietic nu știe ce va să zică lupta pe cal, riscurile, subtilitățile și loviturile plească ale

acesteia. Cu doi sau trei trăgători bine plasați, situația în care ne aflăm ar fi fost o plească de zile mari pentru Ivan.

Trecem fără probleme. O luăm către Noua Suliță.

Femei zâmbitoare ne întâmpină cu pâine aburindă din secară. Le mulțumim cu căldură pentru gestul lor, care le-ar putea costa. Nu ne putem usca cizmele, dar ne vom umple burțile. Înaintăm pe drumuri din ce în ce mai pustii. Studiez cu atenție terenul susceptibil să ascundă inamicul. Niciun rus nu trebuie să rămână în spatele nostru. Ar fi periculos pentru cei ce urmează, convinși că noi am măturat totul în cavalcada noastră către soare răsare.

Fiecare movilă, fiecare palmă de pământ trece prin grebla atentă a privirilor călărașilor. Pe răcoare, la orele 21⁰⁰, facem haltă într-o pădure magnifică de frasini. Slăbim curelele cailor, ridicăm scările pentru a-i ușura la maxim, fără să compromitem posibilitatea unui răspuns adecvat oricărei primejdii posibile.

Nu trece o oră și auzim zgomotul unei bătălii apropiate, undeva în stânga. Trebuie să văd despre ce este vorba. Ordon încălecarea. Intervenția noastră ar putea cântării în rezultatul luptei de acolo. Depliez harta din mers, pe coama lui Dac. Abia se mai vede. Lupta pare să aibă loc la Dinăuți. Pe măsură ce ne apropiem, iureșul este tot mai clar. În mai puțin de trei sferturi de oră, de la primul semn de luptă, liniștea își reîntră în drepturi depline. Cine o fi rămas stăpân pe câmpul de luptă ? Ai lor sau ai noștri ?

Nu-i exclusă o surpriză neplăcută. Călărașii o simt și ei. Și-au pregătit carabina automată, țeava în aer, patul puștii deasupra genunchiului.

Întinericul este deplin. Zărim primele case din Dinăuți numai după ce am intrat în satul ce pare mărișor. Coborâm de pe cai. Iacob-Ține-Calul adună hățurile și adăpostește animalele cum știe mai bine. Ne dispunem în formație de tragere. La nivelul primei străduțe laterale, trec peste câteva cadavre de ruși. Mahoarea de praf de pușcă arde nările și ne scaldă ochii în lacrimi. Cu FM-ul în brațe, pentru orice eventualitate, sar peste alte cadavre, în strada principală. La capătul acesteia, lucește ceva ce mă intrigă. Mă arunc la pământ, în așteptarea exploziei. Aștept o secundă, încă una... Nimic ! Nicio explozie. Liniștea de mormânt ne apasă inimile ce stau să sară din piept. Mă târăsc spre ruinele de pe direcția unei case, încerc să văd dincolo de aceasta. Petele luminoase parcă dansează. Trebuie neapărat să văd despre ce este vorba. N-am auzit de acest gen de cursă.

Târîș-grăpiș, la adăpostul denivelărilor bănuite și dibuite, mă îndrept către luminițele ce dansează din ce în ce mai clar.

Zgomot suspect în spate. Un al șaselea simț îmi spune că trebuie să fie umbrele mele păzitoare, Raica și Garbiș, unul la stânga, altul la dreapta. Avansează printre cadavre de Ruși, surprinși de moarte în cele mai bizare poziții. Lupta trebuie să fi fost teribilă. Un Ivan strânge vajnic în mâini baioneta carabinei sovietice. Fixându-l la pământ, aceasta a rămas plantată, cu patul în aer. Este arma personală a nefericitului, întoarsă contra propriilor lui măruntaie. De-aia a și fost abandonată.

Dintr-o dată, o vie arsură se face simțită pe partea superioară a mâinii stângi. Nu poate fi decât o așchie din craniul explodat al unui Ivan, de care m-am freat imprudent, fără să-l observ la timp. O smulg pe pipăite, ca pe un cap de șarpe. Sinistra relicvă e plină de păr. Transpirația curge șiroaie în lungul coloanei. Mă cuprinde o stare de vomă. Nu pot însă întrerupe, tocmai eu, liniștea de mormânt. Avansează, metru după metru. Încep să văd mai clar. Mă ridic, urmat de Raica și Garbiș, ce nu m-au scăpat din ochi o secundă. Să tot fie vreo douăzeci de metri până la umbrele luminoase ce dansează în liniște.

Misterul se lămurește. Unul alături de altul, trei vânători de munte își dorm somnul de veci. Toți de-ai noștri. La capetele lor, înfipite în pământ, trei lumânări groase îi învăluie într-o pală auroră, ce dansează pe fețele lor încremenite. Trei lumânări aprinse probabil de femeile satului, înainte de a se refugia în pădurea apropiată. Satul Dinăuți este complet distrus. Nu au rămas din el decât cele trei lumânări. Trei flăcări vii pentru trei vieți înghițite de război.

Trebuie s-o ștergem. Am pierdut o groază de timp. Ceilalți se apropie și ei. Iconaru are ce are cu vânătorii noștri de munte :

— Și-au pus aripi la călcâie, cum au făcut vânătorii ăștia de ne-au luat-o înainte ? Credeam că suntem primii, cei mai avansați în frontul inamic.

— Poți fi liniștit, răspunse Raica. Cei trei n-o să ți-o mai ia înainte... Au ajuns la locul lor. Nu mai au după ce alerga...

Explic situația lui Iconaru. Itinerariul nostru cu dese abateri și explorări în stânga și în dreapta a dublat sau chiar triplat distanța parcursă întins de vânători. Modul cum și-au vândut pielea merită însă pe deplin admirația și omagiul nostru postum.

Plutonul călare se depărtează sub dansul celor trei lumânări, ce continuă să vegheze pe cei trei vânători. Ii părăsesc ultimul.

Din fericire, caii continuă să se comporte minunat. Fiecare se ocupă de calul său mai mult decât de sine însuși. Un proverb de-al călărașilor spune că « *numai sclavul calului este un om liber !* ». Plutonul mănâncă, somnolează și visează în șa. Imi trezesc oamenii. Suntem aproape de Răchitna, martora fulgurantei șarje a cavaleriei ușoare poloneze, din Primul Război Mondial.

După Răchitna vine Doljoc. Il abordăm într-o stare de somnolență oboseală și indiferență ce începe să mă îngrijoreze. Nu avem timp de oboseală.

O rafală scurtă mă încadrează la secundă. Pare să vină dintr-un stejar, la vreo 25 de metri. Dacă se cabrează violent.

Un glonț de carabină ZB trece pe lângă urechea mea. În înaltul stejarului, crengile se agită pe neașteptate. Rafael Băcanu n-a tras decât un glonț. Cu Băcanu asta e : punct ochit, punct lovit. Ajunși sub stejar îl vedem pe Ivan, agățat între crăci cu pistolul mitralieră încă în brațe. Eram cam departe, pentru această armă imprecisă și în plină noapte. Arma lui Ivan este faimosul automat PPS, cu încărcător rotund de forma cutiei de brânză Camembert. Rapiditatea și precizia lui Băcanu i-au fost fatale lui Ivan, care nu a avut timp să mă ia la ochi a doua oară. Băcanu este formidabil, și cu ZB-ul, și cu FM-ul. Trăgător, nu glumă.

— Fără gafe, aruncă el, furios de imprudența mea.

Din această zi, Băcanu va fi adesea alături de mine, un foarte de nădejde înger de pază. Disting umbre ce se fofilează rapid, în spatele lizierei de tufișuri din dreapta.

— O șterg cu pânzele sur, domnul locotenent, confirmă Raica. Ce-ar fi să le dăm un extemporal la sprint de noapte ?

Nu ne-ar strica vreo două-trei limbi...

— De acord.

Cu tot acordul meu, un foc intens ne surprinde. Vine din spatele unor dărâmături, nu departe de stejarul cu Ivan, trimis de Băcanu printre îngeri.

Excelentă amplasare pentru un grup de sacrificați, destinați să ne încetinească înaintarea. Sacrificați sau nu,ăștia n-au aerul să se sacrifice pe daiboj. Focul lor precis o dovedește cu prisosință. Nu-i putem scoate la grenadă, din dispozitivul lor. Sunt prea departe, pentru asta. Nici nu ne putem apropia, căci terenul este complet descoperit.

Suntem pe burtă, destul de bine răspândiți. La cea mai mică mișcare, Ivan ne stropește cu gloanțe de parcă le-ar trage cu furtunul. Glonțul ce-mi ricoșează din cască îmi lasă o curioasă vâjâială în creier.

Să tot fie vreo zece-doisprezece, după intensitatea și răspândirea tirului lor. Trimit pe Raica, cu zece oameni, să încerce un înconjur și să vadă ce și cum. Nimic nu se vede, în noaptea asta de smoală.

— Ascultă Raica, în zece minute te acopăr. Vezi ce se poate. Nu riști nimic...

— Doar n-o să ne-o facem cu mâna noastră, domnule locotenent.

Grupul Raica se pune în mișcare. Târîș, Raica își gondolează gabaritul și plutește ca o vulpe. Dispar cu toții în spatele nostru. Vor face o diagonală spre a ieși din unghiul trăgătorilor sovietici.

Rafael Băcanu își instalează FM-ul, giugiulindu-l precum mama copilul. Schimbăm câteva focuri, de o parte și de alta. Ne observăm unii pe alții. Cele zece minute au trecut. Cu gândul la Raica, fac un semn cu stînga și ordon foc cu toate armele.

Cu încărcătoarele lor de 25, ZB-urile macină restul de zid ce adăpostește pe Ivani. Băcanu mușcă și el, cu FM-ul, din același zid. Urlete furioase, ca de haiduci, acopăr iadul din jur. Socotesc că e destul.

— Opriți focul ! ordon cât mă ține pieptul.

Era și timpul.

În triplu galop, Raica și ai lui dau buzna cu sabia peste cuibul de rezistență. Într-un fulger, au încălecat obstacolul. Sovieticii n-au înțeles nimic. Surpriza lui Raica a fost totală. Ruznăcii n-au tras nici măcar un glonț. Când Ivan și-a venit în fire, era prea târziu. Mult prea târziu. Raica le gâdila măruntaiele cu sabia lui curbă. Un rus a încercat să-și sucească « camembertul » pe direcție. Tache însă l-a scurtat de cap cu sabia curbă ce taie ca briciul. Iată însă, ieșit nu știu de unde, un Ivan gata-gata să-și planteze baioneta în spatele lui Raica, ce-i înșiră ca pe iepuri pe cei din față.

Scot un strigăt atât de puternic că n-aud nimic. Apărut ca din pământ, călare pe cal, Ilie strânge din pînteni coastele lui « *Dănilă* », calul lui alb. « *Dănilă* » își aruncă pieptul și copitele peste rusul cu baioneta în aer, făcând omul și oțelul una cu plăcinta.

Raica n-a văzut nimic. E prea ocupat cu cei din față, pe care mi ți-i înșiră din sabie ca Ivan Turbincă drăcușorii pe frînghie.

Totul s-a jucat din doi pași și trei mișcări. Frica trasă pentru oamenii lui Raica m-a scos din papuci. Din fericire, totul s-a terminat cu bine. Grupul Raica revine.

— Brigadier șef, ai riscat inutil oamenii și caii... Nu am ordonat să îi luați cu asalt...

Leoarcă de sudoare, Raica nu scoate o vorbă. Coboară de pe cal, cum se cuvine, pentru a raporta. Avansează pe picioarele lui în paranteză și cămașa scoasă pe trei sferturi, în focul luptei. Tricolorul brăcinar este la locul lui. Cu capul între umeri, mai bârnac ca niciodată, cu ochii după șotii, mă privește drept în ochi :

— Ați ordonat să văd ce și cum ! Pe « ce » l-am văzut eu bine, dar pe « cum » a trebuit să-l fac, domnule locotenent. Altfel cum ? Am văzut că pot s-o fac, am făcut-o ! Călăraș sunt, sau ce... ?, spuse el umflându-și pieptul. La raport nu va lipsi nici unul din caii și oamenii grupului... Nu avem niciun rănit.

— Adevărat, ești călăraș din coama calului până-n talpa de sub călcâie. Te voi strânge însă din zăbală, ca să te duc viu înapoi la Osica, pe tine și pe ai tăi.

După ce-a scos-o la capăt cu mine, puțin îi pasă lui Raica de Ivan. Șterge migălos lama săbiei, își plimbă arătătorul stâng de la gardă până-n vârf. Nici urmă de roșu nu rămâne pe luciul de oțel.

Ai lui fac același lucru. Așchia trage la buturugă, scapă Garbiș. Cum ar putea fi altfel, îmi zic în sine. Aștia-s toți veri-frați-cumnați, fini și nași – crema Olteniei.

Rafael Băcanu pare să-i înțeleagă :

— N-o puneți la socoteală, domnul locotenent. Cavaleria ușoară de la Răchitna i s-a urcat la cap...

Călărașii din jur aud bine. Izbucnesc într-un râs ce mă prinde și pe mine.

Încântat de picătura lui în viața plutonului, Băcanu continuă acțiunea de destindere :

— Suntem doar la vânătoare de bolșevici. Cine-i de vină c-o țin cu toții drept pe nord-est, direcția noastră...

Plin de speranță, Băcanu face aluzie la soldații ce-au șters-o, când ne-am apropiat. Cei din dosul zidăriei dărăpănate s-au lăsat tocați spre a le permite celorlalți să ia distanță.

Apropo, îmi zic. O iau spre Năbădăuți. Nu i-o pune dracul să ne stea în cale ?...

În formă doctrinală, Băcanu conduce dezbaterile călărășească la concluzia firească. Mă apropii de fosta zidărie, să văd de aproape

amănuntele luptei. Raica le-a dat răspuns la toate întrebările, să nu se bâlbâie vreunul, cu ocaua mică, la poarta Sfântului Petrică, unde-au ajuns pe negândite, mic și mare, fără bilet de intrare...

Călărașii continuă în gura mare trasul concluziilor încăierării. Deși-s cam departe, îi aud foarte bine. Punctul de vedere al lui Raica, îi împacă pe toți : « Ideal e corp la corp, centaur contra centaur. Curva asta de război n-are însă ideal... ».

Vom vedea ce-o mai fi !

Ca în plin soare, Năbădăuții par să-și fi aprins toate luminile, să ne primească. Suntem la două ore de cal, dar spectacolul este grandios. O văpaie roșie pe cerul negru. Inutil să ne rupem picioarele. Rușii ameliorează singuri efectele artileriei noastre. În urma lor, totul e scrum.

Ne apropiem de prima casă a satului, singura ce pare aproape intactă. Înainte de orice, ordon adăpostirea rituală a cailor.

Plutonierul Iacob, șef peste *Ține-Caii*, își încearcă șansa :

— Prefer să merg cu voi...

— Rolul tău este altul !

Asta nu-i convine lui Iacob. Mă avertizează.

Atenție. Satul ăsta ieșit din cuptor miroase acursă de la o poștă...

Cu tot aspectul ei sinistru, prima casă ține bine verticala. În curte, cumpăna puțului se înalță către cer. Spânzurată la capătul frânghiei, căldarea pare o bizară arătare.

Dau să intru. Degetul pe trăgaci, ochii în patru. Mai, mai să mă împiedic în trei cadavre lungite la picioarele mele. Țărani din Bucovina. Li recunosc după bundiță și ițari. Toți pe burtă, mâinile legate la spate, fiecare cu o gaură neagră în ceafă. Sângele nu mai curge.

Cum au ajuns bieții oameni aici ? Mister. Semnată cu toate literele terorii, petrecania tipic bolșevică, ce li s-a rezervat, este mai puțin misterioasă.

Explorez casa din pivniță până-n cocere²⁰. Nimic !

Să vedem mai departe.

O matahală de camion Ford, fabricație rusească, fumegă încă, gata calcinat. Dau câteva șuturi în stivele negre, arse mai mult pe deasupra. Ies la iveală enorme pachete de hârtie, arse parțial, unele

²⁰ . Cocere : locul din pod în care se ține rezerva de porumb boabe.

aproape intacte. Citesc pe cartonul unui dosar : « Municipiul Cernăuți ».

E limpede. Rușii au șters-o în goană.

Oamenii sunt tot mai excitați. Cei trei țărani asasinați le-au întors sufletul pe dos. Ei înșiși sunt țărani... Le înțeleg dorința de a pune mâna pe asasini. E cazul să strâng hățurile, altfel nu se poate. Ura și nervii n-au făcut niciodată călărași adevărați.

Satul trebuie curățat ruină cu ruină, stradă cu stradă, toți cei peste cinci sute de metri. Gospodăriile dispersate, majoritatea cu puțul și cumpăna-n vânt, sunt o bună acoperire pentru salturile noastre înainte...

— Piuuu, piuuu...

Se dezlănțuie fluieratul sinistru, rău și rece al drojdiei umane ce a prins o pușcă.

— Culcat !

Se trage precis, dar nu prea intens.

Poate fi și o păcăleală, să credem că-s puțini. De văzut, nu se vede nimic. Ne țintuie locului impresia puțin reconfortantă că fiecare glonț te caută personal...

Ne confundăm cu terenul. Nu deschid focul. De ce să le arătăm unde ne-am cuibărit ? Ordon scurt, mai mult prin semne, din om în om :

— Nu tragem în niciun caz.

Nu termin bine de spus și o salvă sălbatică se dezlănțuie peste capetele noastre, din spate. Prima penibilă impresie este că m-au păcălit. În secunda următoare înțeleg..., dar mai puțin repede decât Datcu, care urlă :

— Nu trageți, pentru Dumnezeu !

Ingrijorați de lipsa noastră de ripostă, cei din serviciul « *Ține-Caii* » și-au depășit atribuțiile. De multă vreme, Iacob vrea să-și facă și el mâna. I-au gădilat pe ruși, pe deasupra noastră.

Niciun zgomot.

S-ar zice că adversarul s-a decis să nu tragă nici el. Lansez pe Raica :

— Dacă tot te-ai încălzit, dă o raită cu familionul, vezi ce hram poartă Ivanii din față...

Nu așteaptă să-i ordon de două ori. Supli ca mâțele, opt călărași dispar în întuneric, precum ielele. O vreme, îi urmărim din ureche. Apoi liniște.

Alături de mine suspină agentul de legătură Mazilu, voluntarul de 18 ani.

Așteptăm parcă de un secol. Liniștea enigmatică persistă. Ba nu, calmul de plumb este brusc tăiat de urlul haiducilor. O clipă, două... apoi Raica semnalează că totul este în regulă.

Iată-i ! Se întorc cu vreo douăzeci de prizonieri, o bandă heteroclită de uniforme sovietice, un ghiveci de cioloveci : artilerie, infanterie, cavalerie, geniu, câțiva civili, ba chiar și o femeie.

Ștergându-și fruntea cu mâneca, Raica își prezintă captura :

— Militari-s niște bășinoși. Au rămas special pentru a se preda. Civili i-au forțat să tragă. Politrucii, activiști bolșevici, Stalin să-i pieptene...

Raica i-a cântărit la fix. Oltenește.

Interogându-i, cei în uniformă se prezintă capi de familii ucrainiene, luați de lângă ai lor și trimiși să facă ce-or putea, să umple cum or ști, găurile din rândul războinicilor căzuți. Nu poate fi alta. Boneta le stă pe cap ca plăcinta strivită, vestoanele nepotrivite atârână ca la sperietoarele din livezi, moletierele scurte se cufundă în niște bocanci enormi... Nimic din aerul trupei bolșevice de elită.

Cu civilii nu-i deloc oablă. Printre ei, un uriaș de vreo treizeci de ani, pare un marinar deghizat : tunsoare scurtă, arici cu cărare într-o parte, flancat de o mutră suspectă, barbișon cu guler, ochi negri, jumătate cantor, jumătate notar, Ahasverus rățăcitor, ceva între Radek și Troțki...

Femeia este o frumusețe bine făcută, fustă scurtă, picioare de zile mari, cizme albe din iuft²¹.

Plutonul s-a aliniat ca la revistă, din toate punctele de vedere. Mă tem, nu cumva...

Cei trei țărani împușcați în ceafă îmi obsedează oamenii. Picioarele rusoaicei, nu mai puțin...

A răzbuna țărani prin cea care-i sfidează și-i invită prin zâmbete sugestive și gângureală ironică, li s-ar părea probabil satisfăcător, avansându-i pe civili, bineînțeles, în raiul înșerașilor stahanoviști²².

²¹. Iuft - piele sintetică sovietică.

²². De la Alexei Grigorievici Stahanov (1906 - ?), miner din Donbasul interbelic, transformat de propaganda stalinistă în cel mai « Sfarmă cărbunii din mină », popularizat ulterior în România și în celelalte « țări socialiste surori ». Recordul absolut al lui Stahanov a fost stabilit la 19 septembrie 1935 : 227 tone de cărbune în 345 de minute. În anii cincizeci, România era plină de afișe ce exaltau

Ochii lor strălucitori așteaptă sentința mea.

— Iconaru ! Condu-i pe toți la escadron. Avem altele de făcut...

Apăs cu tărie pe fiecare cuvânt, fixându-mi oamenii din ochi :

— N-avem nicio clipă de pierdut.

Iconaru nu ezită. Cu carabina în mână, ia în primire grupul de prizonieri terorizați. Cu un gest sugestiv îi previne, arătându-le degetul pe trăgaci. Se plantează în fața femeii, ce-l sfidează cu un evident vino-n-coace... Cântărind-o cu seriozitate aparentă, Iconaru îi aruncă un foarte politicos :

— După dumneavoastră, stimată doamnă...

Năzdrăvănia lui descrețește frunțile. Călărașii se pun pe râs, cum numai ei știu s-o facă.

Prizonierii trec fără tranziție din anticamera morții în salonul politețurilor. Mulțumesc lui Iconaru. Contez pe flerul său. Călărașii, se știe, sunt niște drăcușori. O scânteie numai, și-s capabili să lase în urmă toată Talpa Iadului. Așa-s oamenii. Adesea.

stahanovismul, muncitorii « fruntași » din fabrici și uzine primeau un fanion din mătase roșie, pe care scria « *stahanovist* », care putea fi pus pe masă, într-un suport, sau agățat de perete. Fericiții sau nefericiții titulari ai fanionului erau obligați să fie mândri... Altfel s-ar fi demascat ca « dușmani ai poporului ». (NT).

Capitolul VI

« Cuirasatul stepei ». – Garbiș din Corabia. – Tătucul nostru. – Porumbul. –
Lopata de campanie și frica. – Vreau să mor. – Nimeni nu se naște hoț.

Înainte !

Călărașii sunt indignați de sălbăticiile văzute la Năbădăuți. Ieșind din sat, dăm peste cel mai frumos spectacol din lume : pe fondul verde-negru al pădurii de fagi din depărtare, șase mori de vânt își etalează aripile pe albastrul cerului pătat în spuma laptelui.

O frumusețe, de departe. De aproape, morile astea ar putea măcina vieți, nu grâne... Vânt ar fi destul, dar aripile sunt probabil blocate, din care cauză morile scârțâie sinistru.

Terenu-i prea deschis, pentru a ne apropia. Dumnezeu știe cum am scoate-o la capăt. Ascunși în ele, Rușii ne-ar putea ține în șah după dorință.

Cu tot respectul pentru Dac, mă simt ca Don Quichotte pe Rosinante. De-ar fi mai rotunjour, Raica ar putea face un Sancho Pança prezentabil... Ilustrațiile lui Gustave Doré²³ îmi apar în memorie. Copil fiind, m-am delectat săptămâni și luni cu minunile lui inestimabile, pe care le visează omul o viață...

Nu-i vreme însă de visat ! Cum, necum, trebuie să văd ce-i cu morile astea.

Avansează călare, de unul singur.

Ceva mă paralizează, mă hipnotizează și mai multe nu : la intrarea deschisă a uneia din mori, zăresc țeava scurtă, de 152, a unui car blindat sovietic « KW-11 », monstru de gheață, într-o moară, putând deveni monstru de foc într-o clipă. Dihania de oțel, s-a ascuns ca un broscoi, între zidurile de piatră.

Lansez violent pe Dac în dreapta, depărtându-mă dintr-un salt de unghiul de tir al sinistrului obuzier.

²³. Gustave Doré (1832-1883), desenator, gravor și pictor francez, celebru prin ilustrațiile pentru *Biblie*, *Infernul* lui Dante, *Gargantua și Pantagruel*, etc. (NT).

Paralizat de frică, mă aștept să fiu pulverizat de mitralierele 7,62 ce echipează acest colos de 52 de tone, pe care l-am deranjat ca un imprudent.

Secundele interminabile sunt mai lungi ca sejurul în purgatoriu.

Nimic !

Turela lui « KW-11 », supranumit « *cuirasatul stepei* », este rotativă. Aceasta însă nu s-a rotit după mine. O fi blocată ?

Imposibil ca uriașul de oțel să nu mă fi zărit. Din față nu îl pot ataca. Pe blidajul lui de 60 de milimetri, grenadele s-ar rostogoli ca nucile de cocos pe spinarea crocodilului, fără mai multă pagubă.

Pun pe Dac la adăpost, într-un unghi mort. Nu-i nevoie să verific că plutonul e cu ochii pe mine. Trebuie să risc. Dacă iese rău, călărașii mă vor scoate din încurcătură... Cum altfel să-mi fac curaj ? Hărțile și hărțile sunt în siguranță, în coburul drept de pe șaua lui Dac, care nu se lasă apropiat de necunoscuți.

Cu mâinile în aer, anchilozat ca justiția, mă îndrept către sperietoarea matahală.

La douăzeci de metri, nimic ! Mă opresc la zece metri. Tot nimic.

Vor să mă împuște la milimetru, să-mi vorbească, care-i misterul ? Transpir ca-n baie, limba mi-e uscată, cerul gurii ca de iască, abia reușesc mișcarea de înghițire, cu speranța umezirii buzelor. Las mâinile jos, dintr-un foc, regăsesc oarecare demnitate. Ordon picioarelor să mă susțină. Avansează... avansează. Broscoiul de oțel nu-i în toane rele. Ditamai namila abandonată acolo, cu tumoarea lui în spinare. Pașii plutonului se apropie. Bucuroși că mă văd scăpat dintr-o aventură ce s-ar fi putut sfârși rău, călărașii glumesc ca oltenii, până vineri. Sâmbăta postesc, pentru că se prind greu și râd duminica în sfânta biserică. Raica nu pierde ocazia :

— Așa le ard călcâiele c-au vrut să pună broscuiului aripile morii, să o șteargă pe calea aerului, ca Sfântul ăla, cel mai Ilie...

Poanta lui este foarte gustată. Râsul general incită la o pauză. Se aprinde o țigară, fiecare își dă calul la apă...

Pentru mai multă securitate, ordon săparea câtorva adăposturi individuale în punctele cheie... Nu-i exclus un contra-atac rus. Oamenilor nu prea le convine. Mai mult zgârie pământul, în loc să sape cu nădejde.

Blindatul « KW-11 » pare în bună stare. Armele de pe el funcționează perfect. Stocul de muniții este intact. Nu reușim să-l punem în mișcare, pentru a-l instala către cei ce l-au abandonat. Ar

fi o bună citadelă, la o adică. Nimic de făcut. Călărașii sunt la pământ în materie de mecanică.

Un agent de legătură ne surprinde în plin efort de gândire. Noutatea este cât se poate de plăcută. Escadronul 3 intră pe poziție, în locul nostru. Era și timpul.

Le abandonăm fără regret broscoiul-surpriză și plecăm în viteză să facem nani-nani.

Ghinion ! Când să închidem ochii, se pune o ploaie de vară, ca în stepă.

Plutonierul Iacob, responsabilul « *Ține-Cailor* » și gospodar al plutonului, aplică regulamentul la literă : ne instalează în mijlocul unei culturi de sfeclă, deși pădurea este la doi pași.

Nu am deloc dreptate, dar protestez ca toți ceilalți.

— Avantajul mlaștinii ăsteia este că fiecare se poate da pe brazdă. Totdeauna mi-a fost groază de perna albă și uscată, aruncă Garbiș.

Nimeni n-are putere să mai rădă. În chip de pernă, îmi instalez coburii între copitele din față ale lui Dac, alungit și el în noroiul devenit aproape băltoacă. Dac își plescăie plăcerea de a mă avea la copită. Mirosul plăcut și regularitatea caldă a respirației lui, pe pieptul meu, mă ațipesc pe jumătate.

Gluma lui Garbiș m-a amuzat. Nu pot să-mi scot din cap imaginea lui la Corabia. Gândul mi-e tot la el. Acest Garbiș e un eșantion foarte special. Călărașii îl numesc « Nene ». La cei 30 de ani ai lui, ar putea fi strămoșul plutonului. Cum se face că-i printre noi? Asta-i o întreagă istorie. Vreme de zece ani a chiulit toate recrutările și mobilizările ! N-a răspuns la nicio convocare. Asumându-și riscuri considerabile, s-a jucat de-a pititelea cu jandarmii. La noi, ca peste tot, nu se glumește cu așa ceva. Cine nu este obsedat de grija de a-și servi patria, n-are viață ușoară...

De ce fugea Garbiș ? Trișor expert și subtil, mi-a explicat atât de bine că n-am rămas nici cu ce știam. Totul s-ar putea rezuma în trei cuvinte : dragostea de aventură. A fost piccolo în toate berăriile țării, ospătar pe vapoare, dansator prin cabarete. Toate celulele dansează în corpul lui mare, subțire și flexibil ca nuiaua în vânt. Cel mai neînsemnat sunet muzical, îi aprinde ochii mici și iuți de asiatic, cu umerii obrajilor ieșiți parcă după învârteli, pe cheiul din Corabia. Garbiș nu este însă din cei ce se fofilează, când țara-i cu adevărat în primejdie. Când s-a decretat mobilizarea, s-a prezentat singur în fața procurorului militar. Știa ce riscă. Din stocul minciunilor

gogonate, servite procurorului, acesta a avut bunătatea să aleagă articolul cel mai blând. I s-a permis să-și răscumpere greșelile tinerețelor la Regimentul 2 Călărași. S-ar putea spune, o manieră ca oricare alta de a-l condamna la moarte...

Ștefan Garbiș a apreciat viața de călăraș, iar eu am făcut din el unul din cei trei agenți de legătură ai plutonului.

— Te joci cu focul, mă avertiză colonelul. Cu prima ocazie, păsărica o să-și ia zborul...

Nu și-a luat zborul de loc, n-a păcălit pe nimeni cu nimic. Afară de poker, unde trebuie să-și onoreze studiile superioare, în fața ageamiilor din alte regimente...

Vorbind de război, Garbiș zice cam așa :

— Vom face o mică dar strașnică expediție. Păcat că armata nu poate profita mai din plin...

Pentru el, suntem cu toții niște privilegiați, un grup de pionieri și de cercetași, în război pentru gustul, plăcerea și imaginația noastră.

Greu de spus că se înșela.

Plângea și căina restul armatei. Ce nu era călăraș i se părea demn de milă, oameni condamnați să se bată ca niște mașini, ca taurii în arenă, fără micile noastre « *fieste* », cum se exprima el, ca omul trecut prin lume...

Ultima lui slujbă înainte de călărășie a fost bodigard de lux, specializat în neutralizarea scandalagiilor din cabaretele șic. În regimentul nostru, Garbiș este de-a dreptul fericit pe roibul lui, « *Dunărea* », cu care trăiește o lună de miere fără de sfârșit.

Mai întâi, condamnat la Regimentul 2 Călărași, lui Garbiș i-a fost repartizat din oficiu un cal din rezerva Roșiorilor, unul dintre rarii cai abandonati de călăraș, la sfârșitul contractului. Cal relativ bătrân, lucru sigur.

Călărașii au tendința naturală de a judeca omul după calul de sub el. Iapa bătrâioară de sub el a fost avansată « *Neneta* », odată cu « *Nenea* » Garbiș, ceea ce a însemnat o lovitură cruntă pentru amorul propriu și onoarea lui de oltean getbegetnic, bodigard pe deasupra. Civili judecă oamenii după frumusețea femeilor lor iar călărașii îi judecă după frumusețea calului de sub ei. Cei fără cai nu contează.

Insulta cu « *Neneta* » a fost pentru el o așa lovitură că nu s-a lăsat până n-a obținut, pentru bună conduită, onoarea de a-și cumpăra calul lui propriu, pentru a deveni călăraș pe de-a-ntregul.

Economiile de-o viață, barbutul și ghicitul în cărți l-au făcut stăpânul « *Dunării* », care abia împlinise patru ani.

Mi-a dat-o să o testez.

Din primul tur, mi-am dat seama că Garbiș a cam fost tras în piept de un gambaș de cai. Deși frumoasă, de o excelentă alură și constituție, « *Dunărea* » lui nu merita suma imensă de 10 000 de lei. Iapa era nervoasă, năvălășă, îndărătnică și indocilă, vicioasă, rea, bănuitoare, sperioasă, blocându-și cele patru potcoave la cel mai mic pretext, evitând obstacolele ce-ar fi putut fi sărite, specializată în căzăturile cu picioarele din spate sub burtă. La prima vedere, « *Dunărea* » nu era aptă pentru jumătatea esențială a unui călăraș. Fără experiența mea de om crescut de mic pe cal, ar fi dat cu mine cât colo. Coloanele noastre vertebrale s-au despărțit fără gândul de a se repune curând în unghi drept.

Pentru motivele arătate, Garbiș era călărașul nostru la fără frecvență. Plutonul aștepta să-l vadă cum se va acomoda cu drăcoaica roaibă, a cărei plăcere și specialitate era să-și arunce din spate călărețul. În mod miraculos, demonstrația mea se terminase cu bine, dar călărașii își frecau mâinile la gândul că « *Nenea* » s-ar putea trezi la pământ, aruncat de pe « *Dunăre* ».

Cu picioarele lui împarantezate, Garbiș încălecă à la Gary Cooper. Era foarte bine în șea, dar lăsa impresia că încerca să se sprijine și pe picioare, spre a se ține mai bine.

Minune ! De îndată ce Garbiș mângâie « *Dunărea* » cu pintenii, aceasta se metamorfoză total, cal și călăreț formând cuplul ideal, de cea mai perfectă ținută. N-am înțeles niciodată prin ce mister cei doi nesupuși se completeau atât de bine unul pe celălalt. Sunt sigur că au trăit împreună una din cele mai frumoase istorii de dragoste călărășească.

Cu respirația lui regulată, Dac făcuse o pernă caldă de noroi pe pieptul meu. Ploaia turna într-una, rândurile de sfecă pluteau ca lemnele pe Bistrița. Peste pleoapele mele închise se formau bălțuțe cât unghia. Din când în când le goleam automat, printr-o mișcare bruscă din cap. La una din acestea, îl aud pe Garbiș:

— O cafea, domnule locotenent ?

Pe jumătate adormit, simt carcasa lui Garbiș alături de mine. Cum reușește acest om să facă oriunde o cafea, în orice condiții ? Asta-i alt mister oltenesc.

— Cu plăcere ! Dublu-expres opărit pe sfert !

Plouă fără speranță. Curge din mine când ies din brazdă, de parcă ies din gărlă. Dacă mulțumește printr-un nechezat pentru plăcerea de a-i fi dormit la piept. Pe lângă apa din ochi, ceea ce m-a trezit este canonada, de care abia acum îmi dau seama. De cele două părți, tunurile și mortierele se salută copios. Tânărul voluntar Mazilu din Deveselu, lângă Caracal, este alături, la datorie, așa cum se cuvine agentului meu preferat de legătură, pe care, la cei 18 ani ai lui, aș vrea să-l protejiez un pic. Încă nu are barbă, din care cauză este cam complexat, cu toată tresa lui de voluntar, roș-galben-albastrul de pe umăr, de care este foarte mândru. Și mai mândru este să-mi poarte și să-mi servească la nevoie binoclul sau hărțile de Stat Major. Arde de dorința de a-mi vorbi. De ce i-aș refuza plăcerea asta :

— Care-i situația, domnule șef de Stat Major ?

Roșește până-n vârful urechilor. Nu-i place această poreclă pe care i-au dat-o călărașii, amuzați de dorința lui de a ști toate și de a face totul perfect.

— Situația e că Escadronul 3, domnule locotenent, s-a culcat sub tirul artileriei ciolovecilor, nu departe, în stânga... Pe de altă parte, numai una din bateriile noastre a trecut Prutul. Contra-focul ei este o nimica toată față de artileria bolșevică. Escadronul gustă din greu, la ora asta...

Mazilu mai spune că vânătorii de munte, ce ar fi trebuit să ne acopere dreapta, nu au ajuns încă pe poziție.

Vărzaru vine în fugă. Abia-și trage sufletul când îmi spune:

— Domnule locotenent, colonelul vrea să vă vorbească de urgență,

Mulțumesc ! Înțeles !

Ordon plutonierilor « *Ține-Caii* » să pregătească plutonul pentru o acțiune imediată.

Călare pe Dac, o simplă presiune din genunchi îl lansează ca săgeata din arcul lui Nemrod.

Un scurt galop și intru ca vântul în Punctul de Comandă al Tătucului, colonelul Cristea.

E foarte nervos. Vocea lui pitorească, de moldovean, îi trădează agitația :

— Iată situația, bătrâne, îmi spune punând degetul pe hartă. Ivanii l-au oprit pe Nae aici... (Nae Fortunescu este comandantul Escadronului 3). Bietul Nae este grav rănit. Locotenentul Firulescu a luat comanda escadronului. A încercat să forțeze trecerea, dar

Ivan a ridicat în fața lui un zid în care și-a prins urechile. Morți și răniți, cu duiumul. Pierdem oameni dar și timp, mult prea mult timp. Pierdem pe toate tablourile. Asta e.

I-ați plutonul și manevrează. Vezi ce vor derbedei ăștia. Inconjoară-i pe la Sud de « cota 287 », către liziera de salcâmi din Capilauca... Când i-ai prins în juvăt, termină cu ei ! Înțeles ? Apoi ții șoseaua principală până-n punctul ăsta – își fixează arătătorul pe hartă. Te oprești aici... la... exact unde harta s-a pliat. Mă aștepti acolo. Înțeles ?

— Înțeles !

Prea bine înțeles. Mă tem însă că ne va aștepta până la Judecata de Apoi.

Încălecarea !

Plutonul ia terenul în diagonală. Urcăm, coborâm, escaladăm, ne rostogolim. Dificultățile terenului nu sunt de neglijat. Ne putem prăvăli cu cai cu tot în fundul acestei umbrele enorme. Ordon haltă, pentru a ne regrupa. Carabina pregătită, degetul pe trăgaci, abordăm partea cea mai periculoasă în formație clasică : linia în grupuri, grupurile în coloane. Așa vrea colonelul.

Suntem ținte perfecte. Un tir de mitralieră ne-ar culca pe toți.

Liziera unui lan de porumb își mișcă suspect foile ei lungi.

Suntem plantați în loc, ca la paradă. Nu lipsește, în cap, decât regina Maria, pe calul ei alb...

Măcar dacă cei din Escadronul 3 ar încerca ceva, pentru a-l forța pe inamic să reacționeze. Altfel cum să-i descoperim dispozitivul ?

Trece o vreme. Nimic !

Ba da, uite-i, în sfârșit. Văd limpede cum iese din porumb, ras cu pământul, trepidul unei arme automate. Canonul ei va face, sigur, un unghi de 90 de grade stânga. În mai puțin de două minute va fi pe viață și pe moarte.

Un fir de apă rece îmi curge pe coloană. Rămân trăznit, jumătate paralizat, jumătate încremenit.

Din fericire, văzându-ne în flancul lor, Ivanii sunt și mai îngroziți. Par să ne supra-estimeze forța. Le simt agitația. Țeava armei automate, de pe trepid, în loc s-o ia către noi, se îndreaptă spre cer, apoi dispare. Mascăți până acum de o cută a terenului, și alarmați de fuga lor, alți vreo cincizeci de Ivani își iau picioarele-n spate și p-aci ți-e drumul, prin porumb, pentru a ne scăpa din mână. Mai sigur eram noi în mâna lor, decât ei în a noastră.

Nu-mi vine să cred că-s aceiași care țin în șah, de ore întregi, Escadronul 3. Caii se lansează în galop, pătrundem în jungla de porumb. Cocenii sunt foarte înalți, nu vedem nimic pe deasupra lor. Frunzele largi ne crestează fețele, până la sânge. Chiar ridicați în scări, nu vedem nimic, ceea ce poate fi foarte periculos. Ordon « *Pinten scurt !* ». Ca la comandă, caii se cabrează în salturi scurte, furioase și repetate. Avansăm așa, o vreme. Greu i-ar fi cuiva să ne încadreze și apoi să ne culce. Ivan însă are alte gânduri.

În sfârșit, intrăm într-un câmp de sfeclă. Plouă cu Ivani din toate părțile. Din fericire, n-au intenții războinice. Și-au aruncat armele pentru a-și lua mai cu spor picioarele la spinare. Interzic să tragem ca după iepuri. De altfel, înnebuniți de groază, mulți se aruncă la picioarele cailor. Loviturile de copită în carne și oase sunt groaznice, îmi vine să vomz. Caii-s nervoși. E nevoie de toată măiestria călărașului, pentru a-i ține în frâu. Las doi oameni să adune banda asta de fugari. Cu latul săbiei îi activăm suficient spre a înțelege că vrem să-i adunăm, nu să-i ucidem. Lăsați cu prizonierii, cei doi vor pierde restul încăierării. Le calmez ardoarea cu un ordin scurt :

— Cu ei la Escadronul 3. Întâlnirea la punctul convenit cu colonelul.

Ordinul clar face magia verbului. Iși pun săbiile-n teacă și-și iau ZB-urile spre a organiza prizonierii cu socoteală.

Continuăm la sabie și ajungem rapid pe șoseaua principală, la punctul indicat de « Tătucul ». Vărzaru se închină :

— Avem printre noi unul de-al lui Dumnezeu, declară el psalmodiind pe cal ca din strană.

— Răspopit cum te afli, numai tu poți fi ăla... Exact pe placul Treimei de o ființă, psalmodiază Garbiș ca un curcan printre curcile de la Poarta Raiului.

Vărzaru nu apreciază gluma. De fapt, e foarte neliniștit :

— Fără blasfemii, Dumnezeu e pe șaua ta !

Cât ai clipi, Garbiș se închină jidovește, cu ambele mâini...

Ordon ascunderea cailor în porumb, plantoane în dosul fiecărui boschet.

O oră mai târziu, « *Tatra* » 4/4 a « Tătucului » frânează în fața mea. Comandantul german Allert din *Wehrmacht*, « *Ritterkreutz* » la gât, îl însoțește pe colonel.

— Bravo copii. Bravo dragii mei. Frumoasă ispravă. Nesperat de frumoasă...

Apoi, pe un ton de glumă, îmi arată cu cravaşa pădurea Rucsin :
— Acolo, sus, trebuie neapărat să ne instalăm. Vezi cum faci şi aranjează asta.

— De ce nu ?... V-am putea amenaja şi un teren de tenis, în luminişul de alături, cu mingiuţe albe, ce nu pocnesc ca grenadele.

Simt că-n pădurea Rucsinului nu vom culege ciuperci. Mă întorc spre a vedea spectacolul magnific al escadroanelor Regimentului 2 Călăraşi, desfăşurate în lanţuri de trăgători, fiecare om săpând un adăpost în câmpul de grâu copt.

Vor ocupa poziţia cucerită de noi.

În ce ne priveşte, trebuie să reîncepem.

Cei doi călăraşi, care au dus prizonierii la Escadronul 3, sunt din nou cu noi.

— Meritau să fie curăţaţi, neisprăviţii ăia, trânteste Adam, cel mai tânăr din pluton.

Figurile lor şi vorba lui Adam îmi spun totul despre pierderile suferite de Escadronul 3. Ceea ce au văzut acolo i-a întors pe dos. Nu mai scot nicio vorbă.

Ăştia doi nu-i vor aştepta cu flori pe ai lui Ivan.

Drept în faţa noastră, soarele iese din nori.

— Pe cai ! La Austerlitz ! comandă Garbiş.

Între mine şi plutonul lui Barbu se intercalează mitralierele plutonierului Galan. Două sute de metri în spate, căpitanul Emil Constantinescu este în fruntea grupului de comandament al escadronului.

În trap uşor, la intervale regulate, pătrundem în păşunile din stânga sau dreapta. Zăresc pe sublocotenentul Barbu. Îşi scoate pardesiul şi-l încredinţează unui cavaler.

În spate, grupul de comandament pierde teren.

Plutonierul Lupu încearcă indicativele noastre, la telefonul de campanie.

— Aloo, « *Oltule* », sunt « *Dunărea* » ! Cum auzi ? Recepţie...

Îl auzim. Strigă ca tunetul din cer, îl auzim fără telefon. La stânga, Raica îşi îndeamnă oamenii :

— Adăpostirea, copii, e vorba să prindem rădăcini...

O luăm către pădurea Rucsin.

Ordon « *Trap lung* », să se-nţeleagă că vom avea de furcă...

Aprind o ţigară. Declicul brichetei atrage un altul, şi încă unul... În imaginaţia mea, mă văd aprinzând o « *Regală RMS* » în

restaurantul de lux « *Matei Căciulă* » din Galați. La secundă, în lumina flamei, apare chipul mamei mele... scene întregi din viața familiei... Oare ce face Marcel, fratele meu ?

Unul după altul, peisajele se învârt în memoria mea. Revăd excursiile făcute cu Marcel, iată Mănăstirea Dealul... Târgoviște... procesele, încăierările tinereții mele de militant LANC²⁴.

Se zice că cel ce e gata să moară își revede în memorie viața întreagă, ca într-un flaș. Ideea are darul de a mă întrista. Toată viața mea capătă dintr-o dată importanță capitală. Tremur de bucuria de a fi pe cal, calul meu. Respir ? Minune mare !

Călărașul Traian Ene, din Brâncoveni, mă împinge un pic și-mi trece înainte, într-un imens câmp de porumb. Curajos, ba chiar temerar acest Traian, extraordinar călăraș, poate cel mai bun din pluton, pe deasupra excelent trăgător cu mitraliera FM.

Mă înfund și eu în tunelul croit de el în porumbul foarte înalt. Mazilu, ca întodeauna, mă urmează cu binoclul și hărțile. Nu vedem nimic.

Pipăi revolverul de pe șoldul drept, un « *Beretta* » de care încă nu m-am servit.

Verific dacă cele trei grenade « *Kiser* » sunt bine fixate în centură. Toate-s la locul lor, ca trei conserve negre, de 250 de grame. Atâta doar, când deschizi o astfel de conservă, ai tot interesul s-o arunci rapid și cât poți de departe. Cine gustă așa conservă face o indigestie adesea mortală !

Depășim porumbul și intrăm într-un lan de sfeclă. Imi dau seama, în sfârșit, de dispozitivul plutonului. Impecabil. Fiecare-i la locul lui.

Intrăm într-un lan de grâu proaspăt recoltat. Mersul printre snopii de grâu, aranjați câte cinci, este mult mai ușor.

Depășim o pantă scurtă și ajungem într-un gol ce va trebui escaladat. În dreapta, mitraliorii lui Galan se luptă cu aceeași coastă. Simt efortul lor, încordați și cocoșați sub lăzile de muniții, piese demontate, benzi strălucitoare de cartușe, muniții peste muniții.

²⁴. LANC : Liga Apărării Național Creștine, partid fondat de profesorul A. C. Cuza, de la Universitatea Iași. Adevăratul organizator « *LANC* » a fost însă avocatul Corneliu Zelea Codreanu, student al profesorului Cuza. Nemulțumit din cauza inactivității și spiritului de bătrânețe academică din « *LANC* », Codreanu și un grup de tineri se retrage din mișcare, înființând Legiunea Arhanghelului Mihail, viitoarea Gardă de Fier (1927). (NT).

Ne așteaptă încă un lan de porumb. Il înfruntăm fără niciun entuziasm. Nimic nu mă îngrijorează mai mult decât porumbul. Una după alta, tijele lor ne exasperează nervii. O problemă întreagă să intri într-o porumbiște. Bine ascuns și organizat, inamicul poate fi oriunde. Strig dintr-o dată, fără să știu de ce :

— Ușurel, ușurel...

Vocea mea exprimă atâta neliniște, că întreg plutonul se oprește.

Era și timpul. O ploaie de gloanțe ne stropește din toate părțile.

Văzând că ne oprim, Rușii, bine ascunși, s-au crezut descoperiți.

Ne ciuruie, nu alta. Trag cu toate armele, multe automate. Tirul loc concentrat ne lipește locului. Un fluier scurt al lui Iacob și caii eliberați de călăreți o iau înapoi. Vor găsi fără probleme un adăpost, departe de focul inamicului.

Trebuie să mă îngrop într-un adăpost individual. Ia lopata de unde nu-i. Ce-oi fi făcut cu ea ? Tocmai acum fără lopată, iar gloanțele par să mă caute, personal. Pământul în jur este arat de gloanțe. Pietricele și ricoșeuri de țărână sar pe tot corpul, mai ales pe față. Trag casca cât mai pe ochi, îmi rup unghiile ca să mă îngrop... Trebuie să intru provizoriu în pământ, dacă nu vreau să intru definitiv. Sunt lac de sudoare, totuși degetele și buzele îmi sunt uscate, sângerează ca și dinții, cu care mușc pământul de neputință. Mii de gloanțe pătrund în pământul din jurul meu, le aud înfigându-se la câțiva centimetri, în stânga, în dreapta, peste tot...

Blestemata de casma-lopată îmi lipsește tocmai acum, când am o nevoie animală să-mi fac un adăpost, pentru a-mi disimula ciolanele tremurânde.

Culmea ghinionului : îmi vine ideea că lopata și casmaua sunt uneltele groparilor... Absolut sigur ! Voi muri dintr-o secundă în alta. Adineauri, aprinzându-mi țigara, am avut presimțirea.

Sunt invadat de o tandrețe copleșitoare, în gemete lungi plâng de mila mea. De unde atâtea lacrimi ? Gloanțele despică paiele secerate razant cu pământul, pulverizând stropii de țărână ce mă acoperă unul după altul.

— *Fuuusssschchch... Fuuusssschchch... Fuuusssschchch...*

Ecoul lor neîntrerupt sfâșie timpanele până în creier.

Tremur. Un frig de moarte mă învăluie subit, mă cred rănit de moarte. Sângele-mi curge pe coloana vertebrală, către brațul stâng. M-au terminat. Terminat de-a binelea. Totuși, sângele ăsta înghețat nu mi se pare normal. Nu-i decât transpirație. O intensă transpirație provocată de frică...

Dumnezeule, ce-am făcut cu lopata ? Viața mea depinde de această lopată. Viața pentru o lopată ! Nu pot să-mi iert neglijența.

Rușii țin neapărat să mă termine. Incep să cred că m-au văzut, că țintesc epoleții mei de ofițer. Vor face totul să mă ucidă, să rupă elanul călărașilor lipsiți de șeful lor. Simt că gloanțele mă caută numai pe mine. Pielea mi se-ntinde în așteptarea glonțului ce o va sfâșia. Suflul se precipită, respirația mi se accelerează, gura nu-și mai găsește aerul, buza inferioară avansează într-un tremur de nestăpânit. Nu mai mă pot controla. Aștept lovitura de grație. Mă strâng cât pot, pentru a mă expune cât mai puțin. Incerc să devin nimic, înainte de a intra în neant. Vreau să fiu un boț neînsemnat de carne, urc genunchii către piept, lipesc burta de coloană, pierd orice control de mine însumi. Poate că e mai bine așa. Sfincterele și-au dat liber, fecalele o iau către genunchi, sunt în fundul fundului mizeriei fizice și morale. Burta îmi este scuturată de spasme interminabile, mă golesc de tot ce-i în mine, lacrimile nu se mai termină. Nu vreau decât să mor...

Aud dintr-o dată turuitul sec al mitralierelor lui Galan, altă țesătură de metal, pe deasupra capetelor noastre. Bine adăpostiți, Rușii replică cu o vigoare de temut. Imposibil să miști un deget.

Garbiș urlă ca pe cheiul afaceriștilor din Corabia :

— Călărași, care din voi îmi poate schimba o bancnotă de 500 de lei ? Dau dublu în monede... auzi cum sună mărunțișul în buzunarele mele !

O adevărată binecuvântare, acest Garbiș, pentru moralul oamenilor. Exemplul bun vine de jos. Mă prinde rușinea. Trebuie neapărat să-mi revin. Nimic însă de făcut. Ființa întreagă mă refuză, refugiindu-se în inaccesibile profunzimi. Imi adun forțele, genunchii se îndreaptă, mă răstorn și cad. Mă prinde turbarea. Trebuie să-mi domin carcasa asta de ciolane, piele, carne și lașitate. Sunt în picioare. Nu tirul inamic mă va culca din nou. Călărașii din spate nu mișcă.

— Hai bătrânilor F'tui Mama-Nevoii... Incă un efort !

Un glonț dă să-mi smulgă falca: În trecere, mi-a ars buzele.

— Repede... scularea !

Mă aplec pentru a-l ajuta pe unul să se ridice. Il recunosc. Este Tache Ilie, din Isbicieni. Nu se poate ridica. A terminat-o cu ridicatul. Afișează un punct roșu deasupra sprâncenei drepte.

— Înainte ! Înainte !

Grupul apropiat mă aude. Se smulge solului urlând după mine :

— Înainte !

Din gură în gură, înainte-le ăsta devine un urlet asurzitor.

Galan trage cu toate mitralierele, Barbu trage și el. Sub tirul nostru, porumbul se culcă dezarticulat, pachet după pachet.

La treizeci de metri, arunc grenadele peste Ruși. Nu pot înțelege cum se face că niciunul din miile de gloanțe ce zboară peste tot nu lovește ținta corpului meu. Cu adevărat de neînțeles. Cum explodează grenadele, mă arunc în porumb. Trec peste un Rus. Zace într-o poziție grotescă, între doi dovleci portocalii, despicați ca și el. Încă trei salturi. Evit alți cioloveci, morți printre dovleci, câțiva răniți mișcă, mai încolo... Nu stau să număr... Ce mai contează... Atac ca un nebun, cu mâinile goale, fără armă²⁵. Adun de pe jos carabina unui Rus ce nu mai are nevoie de ea, armă cu zece focuri automate, prima pe care o văd.

Artileria grea a Rușilor prinde glas din nou, săpând cu voce gravă și seacă enorme cratere în jur.

— Teleormănenii nu vor scăpa foarte numeroși, comentează Mazilu...

Are dreptate. Escadroanele 3 și 4 cuminecă din greu. Sunt din Teleorman, după cum noi suntem din Romanați. Mazilu exclamă din nou :

— Bieții teleormăneni !

Prin porumb, numai cadavre. Foarte ofensive, grenadele mele « *Kiser* » au un teribil efect mortal. Cu atât mai bine. Rușii ne așteaptă ferm, gata de baionetă. Baionetele lor seamănă cu cele ale infanteriei franceze din Primul Război : lungi, ascuțite, în unghi scurt cu țeava puștii. Baioneta noastră este scurtă, largă, în formă de cuțit.

În sfârșit, ieșim din porumb. În fața noastră o câmpie. Nimeni pe ea. Ruznăcii s-au evaporat. Parcă i-a înghițit pământul.

Trebuie să-i prindem înainte de a se regrupa.

Abia vorbind, brigadierul Tufiș vine în fugă :

— Stop ! Trebuie să vă opriți aici. Ordinul colonelului...

Nu mai pricep nimic. Suntem opriți în plin elan, tocmai când îl beleam pe Ivan. Stupid !

²⁵. Aveam pistolul « *Beretta* », dar îl uitasem. Il voi « uita » în tot lungul războiului. Nu m-am separat niciodată de acest pistol, dar nici nu m-am servit vreodată de el !

Suntem într-o câmpie ușor înclinată. Fără niciun ordin, călărașii își scobesc în viteză adăpostul individual de protecție.

Nistrul trebuie să fie la cel mult trei kilometri. Merită să ajungem înaintea tuturor.

Mazilu se apropie cu zâmbetul pe buze. Poartă la centură douăsprezece grenade sovietice cu mâner, adunate de pe jos. Parcă ar fi iatagane. Imi întinde o lopată-casma rusească, asemănătoare cu cele germane.

— Strașnic cadou, Mazilule. Cam târzior...

— Scuzați-mă, domnule locotenent... Din fericire, sunteți viu cu adevărat.

Aprob cu casca pe nas, zicându-mi mie însumi : viu, viu, dar în ce hal...

La orizont se profilează acoperișul triunghiular al unei case mari. Gesticulând în bătaia vântului, un grup de nuci bătrâni sunt parcă la miting, unul pornit contra altuia. Cumpăna unei fântâni scârțâie-n vânt, desenând un enorm « N » pe cer.

La stânga, terenul este compartimentat. Nu văd cel de-al treilea pluton, care și-a pierdut ofițerul și a trecut din oficiu sub comanda mea. La patru kilometri, pădurea Rucsin acoperă înălțimile, desenând pe cer o dungă largă, ca de cărbune. O animă însă o canonadă furioasă : atacă vânătorii de munte.

Desfac harta pe iarbă, să lămuresc situația.

Nu miroase-a bine. Suntem exact în locul zis « *Patru Cârciumi* », loc istoric. Odată Nistrul traversat, către Vest, aici trăgeau cazacii ce invadau Moldova. Intre bagajele lor, la fiecare incursiune aveau un autentic « *Os de Domn* », pretendent la Domnie. Nu veneau fără pretext serios... Altfel cum să-și justifice raidurile, furturile, jafurile, violurile, crimele de tot felul ?

Ar trebui să fie și o fermă. Pe hartă este marcată, undeva la dreapta. Pe teren însă, nu văd nimic.

Numele ăsta de « *Patru Cârciumi* » îmi inspiră un presentiment ce-mi strânge inima. Nu știu ce îmi spune că la această răscruce de vânturi și de secole, sângele călărașilor va curge mai abitir decât vinul, la hanul de pe vremuri...

Caut din ochi pe Garbiș. Nenea Ștefan s-a instalat în gaura-adăpost, ca într-o cabină de lux. Se lăfăie destins ca turiștii din august, pe nisipul mării. Nimic nu pare să-l tulbure, nici măcar să-l atingă. Il privesc cu grijă, ba chiar cu teamă, întrebându-mă dacă nu ar fi cazul să-l trimit printre « *Ține-Caii* », mai la adăpost...

Garbiș se expune prea mult. Până acum, a scăpat ca prin urechile acului. Norocul însă, s-ar putea întoarce. Ar putea muri.

Ce-ar fi să aduc în locul lui pe Vărzaru ? Am însă acest drept ? Dreptul de a schimba viața unui om cu a altuia ?

Constat cu jenă și regret că dispun de această putere supremă : dispun de viața oamenilor...

Un simplu ordin de-al meu poate sacrifica sau prelunge viața unui om. E ceva odios. Asta mă revoltă.

Nu reușesc să-mi dau seama de ce sunt atât de îngrijorat pentru viața lui Garbiș. Mai ales viața lui...

Altfel, în ce-l privește, ar fi unele aspecte de clarificat. Il chem :

— Garbiș, la ordin !

Imperturbabil, iese din gaură desfășurându-și impresionanta carcasă oltenească. Sosește balansându-și neglijent carabina. Cu nasul în arc, ochi de viezure în flăcări, pare o răpitoare de mare altitudine. Ajuns în fața mea, scutură pământul de pe el, repune casca-n echilibru și-și tamponează călcâiele, regulamentar, bineînțeles, dar mai ales pentru plăcerea de a face să-i sune pintenii.

— La ordinele dumneavoastră, domnule locotenent...

— Ia loc... Ia și o țigară...

Alege cu delicatețe și infinită precauțiune o « *Regală RMS* », din pachetul abia început. O aprinde cu grijă. La primul fum, intensă voluptate a privirii mângâie cer și pământ...

Olteanul nu pierde timpul. Il trăiește din plin, cu ochii după cercurile de fum în succesiune goniometrică.

Privindu-l cum își instalează kilometrul lângă mine, rememorez avertismentul șefului de escadron, când l-am propus pentru gradul de brigadier.

— Ești plecat de-acasă ? Brigadier din rebelul ăsta... Pușlama revoltată, dansator și cartofoar prin speluncile mahalalelor !

Sub avalanșa de insulte la adresa lui, n-am insistat destul. L-am observat pe Garbiș făcându-și datoria ireproșabil și cu prisosință. Convins că este vorba de o injustiție, am telefonat zile în șir, până i-am obținut avansarea ca brigadier. Sătul de insistențele mele, căpitanul a lăsat-o moale :

— Fă brigadier din derbedeul ăsta, dacă ții neapărat. Pe răspunderea ta. Află însă că specimenul are o « *fișă* », ce ne-a fost transmisă de Siguranța²⁶ din Corabia...

O « *fișă* ». Iată ceva foarte grav. Ea însă reprezintă trecutul. Dacă îl reprezintă... Eu îl cunosc pe Garbiș de azi. Fișat, nefișat, fac din el brigadier.

Garbiș continuă țigara liniștit. Aștept. Momentul este ideal pentru a afla ce-i cu « *fișa* » asta.

— Garbiș, cunoști pe cineva la Siguranța din Corabia ?

Clipește din ochi, apoi întreabă :

— Pentru vreo pilă, sau care-i treaba ?

— Așa, pentru cultura mea generală...

— Înțeleg !... De aproape nu cunosc decât un comisar, de la poliția din port. Am făcut ceva afaceri împreună, pe când eram mijlocitor de cereale. Se credea foarte șmecher. Credea că-i ține cu mine la « table ». Se sculase cam târziu pentru asta. Domnul comisar din portul Corabia a plătit-o cu marafeții lui... Dacă se trișează, trișez și eu. Trișez mereu și bine. Era jucător prost, iar trișor și mai și... Nu mi-a iertat-o niciodată. S-a răzbunat cu o « *fișă* », ce mă însoțește peste tot. Bănuiesc că asta vreți să știți, nu-i, așa ?

Dintr-o dată se aruncă, mă strivește la sol, se culcă pe mine. Și-a pierdut mințile, cei cu asta ? Un suflu cald, din dreapta, mă pălmuie și mă sufocă. Explozia ne surzește mai întâi. Urmează o ploaie de sfărături, pământ și pietricele...

Iată-l că mi-a salvat viața.

O fată n-ar fi mai jenată, pentru gestul lui. Se ridică, mă ajută și pe mine. Scuturăm pământul de pe uniformele noastre greu încercate.

— Mulțumesc, Garbiș...

— Nimeni nu se naște hoț, domnule locotenent... petarda asta ați mirosit-o de departe... nu m-ați chemat degeaba, nu-i așa ?

²⁶ *Siguranța* : numele vechii poliții politice, devenită, în 1948, Securitatea Poporului sau gheșeftul « *securiștilor* ». *Siguranța* burghezo-moșieriasă nu a fost mai rea, nici mai bună decât Securitatea iudeo-bolșevică. Ambele au ucis oameni nevinovați, cu ordin dar și fără, din care cauză polițaii și jandarmii « burghezo-moșierimii » lui Carol al II-lea, au fost adesea considerați oameni de nimic, secături sau criminali. Milițienii și securiștii comuniști au confirmat din plin faima înaintașilor lor. Tot un drac, cum se spune. (NT).

Dracul ăsta de trișor din Corabia găsește ce-i trebuie pentru ultimul cuvânt. A mirosit toată chestia...

Plouă cu obuze peste Năbădăuți, pe șoseaua principală. Într-un sfert de oră se instalează calmul cel mai deplin.

Un simpatic căpitan de artilerie se prezintă la adăpostul gropii mele. Și-a lăsat barbă, ca mai toți artileriștii. Foarte volubil, îmi spune că și-a instalat un observator printre noi, că bateria lui va trage din spatele nostru. Mă strâmb de plăcere...

— Văd că mă înțelegeți, murmură artileristul jenat dintr-o dată. Nu se poate altfel...

Își consultă ceasul: atacul pornește în treizeci de minute. Căpitanul Constantinescu mi-a confirmat-o și a precizat că escadronul va avansa la Sud de Hotin, cu flancul drept în curbă. Grupul de mitraliori rămâne pe loc. Nu păstrăm decât un grup de pușcași, din plutonul lui Barbu. Atacați din plin, către Răsărit. Nimic nu trebuie să vă oprească... Doar Nistrul.

Capitolul VII

*Brigadierul Guță își pierde capul – Medaliile lui Raica – Patru Cărciumi
Tătarul din Taşkent – Prima seară pe Nistru.*

Timpul parcă se oprește-n loc. Restul, cerul, pământul, toate se învârtesc. Inima-mi bate să spargă pieptul. În sfârșit, am ajuns la Nistru. Recuperăm frontiera noastră adevărată. România va respira liber.

La ora fixată, căpitanul îmi face semnul imperceptibil ce înseamnă :

— Demararea !

Iau lopata lui Mazilu în dreapta. De data asta n-o s-o mai pierd. Țintesc estul cu oțelul ei :

— Înainte !

Băcanu, din Corabia, se apropie. Prezența lui lângă mine este reconfortantă pentru curajul meu bătrânesc. E cel mai bun trăgător cu FM-ul din toată brigada. Și-l ține cu toată energia în brațe.

Cincizeci de pași în dreapta, îl văd pe brigadierul Guță forțându-se să-și ridice primul trăgător din grup, vizibil extenuat. Pe măsură ce progresăm, câmpul de observație se lărgeste.

La dreapta șoselei principale, un grup în « hei-rup », pe un tun anti-tanc, se dă de ceasul morții să-l cațere pe colină. Bat pasul mai mult pe loc, dar pare să meargă...

Grupuri de trăgători ies din porumb, îndreptându-se către pădurea Rucsin, unde nu-i de glumit, deși focul este mai puțin violent decât înspre Hotin, din care disting primele case. Depozitele de benzină sunt în flăcări.

Patru obuze sfârșesc aproape sub nasul meu, încă patru în spate. Fierbe pământul, nu alta...

— Culcat !

Scobesc cu frenezie sub mine, fericit, cu lopata mea. Salvele zboară patru câte patru, bine grupate. Moartea plutonului atârână deasupra capetelor noastre.

La stânga, Băcanu procedează cu vigoare incredibilă. În fața lui, inamicii cad îngroziți, grămăjoare, grămăjoare, cârțițe fără

orientare. Pământul cam moale nu prea se potrivește cu misiunea noastră. Incet dar sigur, ne scufundăm. Plouă cu obuze. Nici gând să-mi aud lopata, care sapă singură...

Brigadierul Guță a tras probabil cu ochiul. Dă alarma :

— Burta la pământ !

O enormă ghionoaie incandescentă vine peste noi...

Zecimea de secundă și arătarea explodează dincolo de călcâie. Efectul este de parcă un vagon de dinamită mi-a explodat în creier. Fumul negru întunecă tot. Nu-mi văd nici degetele. Pământ în ochi, în gură, în urechi, peste tot.

Băcanu trage de mine din răputeri : sunt îngropat pe trei sferturi.

— Rănit, domnul locotenent ?

— Nicio zgârietură

Mă pipăi surpins. Nimic. Absolut nimic, afară de timpanele pe jumătate sparte. Mă mișc într-o liniște ca de vată. Învârt privirea unde-l știu pe Mazilu. În locul lui, un munte de pământ, din care iese o jumătate de mână.

Strig cât pot :

— Mazilu... Mazilu...

N-are rost. Nu mă poate auzi, de vreme ce nu mă aud eu însumi. Strigătele abia ajung în labirintul de velur al urechilor. Mă pun cu lopata pe oribila movilă în care Mazilu este pe post de cârțiță. Băcanu mă ajută, în ciuda obuzelor, a grindinei de schije și măruntaie ale pământului. Săpăm, săpăm cu frenezie, lopătam tonele de pământ sub care zace Mazilu. După un secol parcă, iată-l, în sfârșit... Peste transpirație, praful s-a lipit ca o mască roșietică. Cu fața lui de înger, Mazilu seamănă cu Cristos. Il tragem cum putem, într-un respect dominat de teamă. Pare mort. Pare numai. Din fericire, puștiul nostru nu are nimic. Nu-i decât leșinat.

Rușii și-au terminat muniția, ori s-au pus pe învârtit degetele. Liniștea anormală ce se instalează face dezolarea și mai sinistă. Apocaliptică...

Gropi ca de pâlnie peste tot. Încerc să-mi văd oamenii, cad din groapă în groapă. În mine, ca și afară, totul vâjâie. Oamenii se plâng. Unu-n picioare scuipă fără-ncetare, balansându-se față-spate ca o trestie în vânt. Ce-o fi asta ? Nebunie ? N-ar fi de mirare. Nu cu mult în urmă, cel mai mic zgomot m-ar fi scos din papuci.

Îl caut din ochi pe Guță, primul care a văzut enorma ghionoaie. Nu-l găsesc. Mitraliera lui a explodat. Răcitorul ei e la picioarele

mele. Pe trăgaciul intact, mâna sângerândă a rămas în poziție de tragere. Cei patru servanți sunt tocați ca la abator. Jur împrejur oase, carne sângerândă, uniforme sfâșiate. Nu pot admite realitatea unei astfel de orori. Învârt ochii în cercuri din ce în ce mai largi. În sfârșit, iată-l pe brigadierul Guță. E chiar el, întors spre mine, în genunchi, brațul stâng atârna, susținut de degetul mare de la cealaltă mână, îngropată sub centură. Ar fi intact, de-ar avea și capul la locul lui. Numai că, asta e, și-a pierdut capul ! La propriu. O schijă l-a scurtat de cap, mai ceva ca toporul. De mirare că nu zăresc urmă de sânge pe gulerul vestonului.

— Trebuie să-l întindem, nu-i așa, domnule locotenent, sugerează Băcanu. Ar trebui, dar nimeni nu îndrăznește să-l atingă. În genunchi, pieptul încă drept, brațele parcă în mișcare, brigadierul Guță pare viu... Nimeni nu-l atinge, așteptăm parcă să-i recadă capul pe umeri.

I-am găsit capul cu casca bine fixată pe el, în centrul unui rulou de bandă roșietică plină de cartușe, din care-și făcuse colierul-încărcător ce urma să fie ultimul la mitralieră.

Ochii lui mari fixează neantul absolut. Mă întreb cine ar avea indecența să-i închidă în tenebrele eternității ?

Indecență ? Curaj ? Nu se poate una fără alta.

Aș putea să jur : ochii larg deschiși ai brigadierului Guță încercau cu disperare să prindă o scânteie de viață din lumina zilei.

Omule mic, în fața unui astfel de tablou fă-te și mai mic, fă-te furnică sau vierme, prea crezi că poți răspunde întrebărilor pentru care viața-i prea scurtă. Ți-ai pierdut spiritul. Rămâi bestie...

Mereu la locul lui, inamicul pare să-și fi reînoit forțele. Trage din toate puterile, cu toate armele, cu o furie incredibilă. Tocat de mitraliere, aerul este irespirabil.

— Hai să mulțumim derbedeilor...

Nimeni nu se lasă rugat. Sărim, cădem, sărim din nou, mereu înainte...

Uniformele-s sfâșiate, nasturii s-au dus, căștile dau în pământ odată cu burta. Nu are importanță, mergem înainte...

Alergăm, alergăm pentru a opri balul morții înainte ca el să ne oprească pe noi, înainte ca muzica lui infernală să ne înghețe în dansul macabru, fără ieșire.

La capătul unui salt mă arunc într-o gaură de obuz. Cad peste Garbiș, una cu pământul, în punctul cel mai de jos :

— De-ie-i Dumnezeu, domnule locotenent, și comisarului din Corabia, fericirea noastră, de a sări precum caprele negre !

Tirul inamic se prelungește în stânga. Salvele sunt mai rare.

— Hai Garbiș, hai să luăm un pic de aer...

— Cu tot respectul, domnule locotenent, aș prefera o cafea...

Cu brațele în cruce, îmi face o scară, să pot ieși din fundul de groapă. Iată-mă afară.

Constat cu disperare că mâna de fier ce ne-a măcinat a mestecat, pe deasupra, toate plutoanele. Oamenii au fugit cum au putut, niciunul însă n-a luat-o înapoi. Toți au plecat, dar nu toți au ajuns la capătul cursei. Grupul mitralierilor lui Galan are zece morți și trei supraviețuitori.

Trebuie să recuperăm răniții.

Mă întâmpină sublocotenentul Barbu, cu nelipsitu-i cavaler ce-i poartă mantaua de ploaie. Unii dintre cei ce păreau morți, încep să miște. Alții nu vor mai mișca în veci. De acum, suntem morți ce trăim altă viață.

Pierderile sunt de necrezut. Nu îndrăznesc să fac apelul. Cei valizi se strâng în jurul meu. Îi simt terminați, goliți de orice urmă de voie bună. Călărașii sunt înrudiți între ei, fiecare și-a pierdut o rudă, frate, văr sau cumnat. Îi simt copleșiți de tristețe.

Aerul tremură din nou. Canonada s-a pornit dinspre Năbădăuți.

— Tunuri de 75 ! Iată-le la treabă... Artileria hipo-mobilă e pe poziții. Ai noștri-s de neînvinși.

Un adevărat delir.

Canonada asta nu schimbă nimic pentru noi. Ea șterge însă sentimentul de abandon ce ne copleșește. Veritabil leac pe rănilile și sufletele noastre încercate sub buldozerul rus.

Mereu la datorie, artileria noastră continuă să tragă, protectoare și caldă ca trupul unei femei.

Capetele pleoștite se ridică spre soare. În ochii stinși s-a aprins din nou flacăra vie. Plutoanele se regroupează pentru a se pune în marș. Verificăm carabinele. Către drumul larg, călcăm un covor de lucernă verde. Dincolo de drum, un lan de secară. Călărașii smulg câteva spice, le mestecă și le scuipă cu gura pungă.

Drumul urcă puternic. În vârful pantei, n-am timp să răsuflu, nici să admir peisajul...

Două mitraliere inamice salută viguros apariția noastră. Golesc furioase altă ploaie de gloanțe peste noi. Cizma stângă-mi este

sfâșiata de o rafală ce-și continuă cursa mortală fulgerând doi călărași la pământ.

— Culcat !

Înainte de a fi dat comanda, toată lumea era deja pe burtă. Situația-i destul de încurcată. Cuibul ăsta de mitraliere mătură complet drumul deschis și platoul, pe o bună porțiune. Suntem blocați, și încă bine. Problemă delicată ce trebuie rezolvată. Ipoteza retragerii este exclusă. Chem brigadierul Batenju, din plutonul I, și pe Raica. Pentru consultație. Ne punem de acord cu privire la singura soluție posibilă.

Decid constituirea unui grup de doisprezece călărași ce vor lichida secerătorii oamenilor mei. Ușor de conceput, proiectul nostru este mai greu de realizat.

Incredințez plutonierului Pistol comanda provizorie a celor două plutoane. Sper să fie provizorie... Prin foc susținut, Pistol va încerca să fixeze pe Ivan în susul drumului și pe culme.

Garbiș dă fuga și anunță acțiunea plănuită sublocotenentului Barbu și căpitanului de artilerie, cel cu observatorul din pozițiile noastre, altfel am putea fi prinși între două focuri. Nu îndrăznesc să-mi insult călărașii cerând voluntari pentru o misiune extrem de periculoasă. Toți se oferă pentru astfel de misiuni, toți și totdeauna. Pe bună dreptate călărașii sunt supranumiți « *voluntarii morții* », poreclă ce li se potrivește ca un coșciug.

În toată simplitatea, aleg pe Raica și pe divinul Băcanu, mai întâi, imabatabilul solist cu FM-ul. Mi-ar plăcea să iau în grupul de șoc patru plutonieri, Raica, Datcu, Bozangiu și Busuioc. Dacă plec cu toți patru, cum se va descurca Pistol cu partitura ce-i revine ?

Raica urcă primul în lanul de secară. Urmându-l de aproape, aud un curios clinchet metalic :

— Stop ! Oare ce se aude ?

Raica se întoarcă, se închină în viteză.

— E protecția noastră, domnul locotenent. Ii avem în coburii calului. I-am scos la aer, să vadă și ei războiul de aproape. Ne-or da o mână de ajutor. Spunând asta, scoase un lăntșor de iconițe, efigiile sfinților din calendar. De l-ar vedea Miron, patriarhul²⁷, s-ar

²⁷. Păstorel Teodoreanu a dedicat o neuitată epigramă ierarhului-călău-ocazional și piaiță-regală de vocație, de care Carol al II-lea s-a servit spre a-și comite crimele și sub anterior sacerdotat. Primul proces stalinist din istoria noastră a fost cel al lui Corneliu Zelea Codreanu, ulterior asasinat împreună cu alți treisprezece oameni, în pădurea Tâncăbești. Toate acestea și altele încă, sub semnul crucii

învârti în cazanul cu smoală în care dracii fierb înalt-prea sfintele și prea-fericitele canalii ortodoxe și pravoslavnice. Reușesc să nu râd.

— Fără sculăria asta, Raica. N-avem nevoie de zgomot.

Raica își face cruci după cruci :

— Fără zgomot, dar și fără sacrilegiu, domnule locotenent...

Scoate o batistă albă, el știe de unde, înfășoară cu grijă zurgălăii lui Miron și-i plasează într-un buzunar interior, lângă inimă.

— Înainte !

Picioarele sucite ale omului din Osica se pun în mișcare în fața mea. Capul lui e mai înfundat ca niciodată între clavicule, casca parcă-i stă direct pe umeri. Tot grupul după noi, în șir indian.

Cum ne pierde din vedere, Pistol începe să-i stropească pe ai lui Ivan, cu cele două FM-uri. Ivanii au și ei poezia lor de recitat. Cele două grupuri de mitraliere se stropesc fără-ncetare, care pe care, nebunie mare.

Acoperiți de terenul în pantă, ne strecurăm rapid, deși suntem obligați să ne aplecăm până la pământ. Pleasca plănuită de noi necesită surpriza totală. Grenadele atârinate la brâu ne-ar putea fi de mare ajutor. Avansăm în noapte. Depășim valea pe nesimțite. De partea cealaltă, dăm peste un salcâm enorm. Sub salcâm, surpriză. Cu caii lângă ei, doi vânători de munte români ridică brațele în aer. Nu le coboară nici măcar când e limpede că suntem între români.

— Așteptați pe Moș Crăciun sau ce învârtiți aici, îi scutură Raica cu carabina amenințătoare.

Surprinși de sosirea noastră, unul din ei încearcă s-o scalde. Chipurile erau în recunoaștere de noapte. S-au pierdut, fără hartă...

Cine-a mai pomenit recunoaștere fără hartă. Patrulele de recunoaștere au cel puțin patru oameni.

Ii iau din oficiu, cu carabinele lor cu tot, invitați de onoare la balul plănuit... Nu le strică să-și facă și ei mâna. Rafalele scurte ale lui Pistol ne prind foarte bine. Se achită bine de misiunea lui. Convinși că Ivanii sunt concentrați pe mitralierele lui Pistol, sosim în patru labe în spatele fermei ce-i adăpostește. Nu vedem nicio santinelă. Deceționat, Datcu își bagă pumnalul în teacă. În curtea fermei nu-i decât un camion cu un tun pe platformă, unul cu scut de protecție, model pe care nu l-am mai văzut. Nimeni nu-l păzește.

prea-fericitului patriarh Miron. Epigrama lui Păstorel a rămas pentru Istorie : *Aici zace, în groapa asta, / Fostul amant al Doamnei Nasta / A Bisericii ocară / Și-a bugetului povară.* (NT).

Îi zăresc după câțiva metri. Ii văd din ce în ce mai bine. Cu spatele la noi, șase Ivani se învârt în jurul celor două mitraliere ce își încrucișează tirul cu speranța de a-l trimite pe Pistol printre îngeri...

În mișcarea lor pivotantă, unghiul este prea strâns pentru a bănuî manevra noastră. Unul singur poartă cască, ceilalți sunt cu bonete pe cap. Oare câți or fi în interiorul fermei ?

Desfac o grenadă și strâng bine degetele pe detonator. Mi-e și rușine să-i masacrez pe la spate. Cu FM-ul pregătit, Băcanu mă întreabă din ochi. Fără să-i întrebe de sănătate, el este gata să le ofere câteva încărcătoare. La treizeci de metri este însă cam riscant.

Evrika ! Nereușind eu însumi, îi fac semn lui Raica, arătându-i grenada gata de lansare. A înțeles problema, ca unul ce știe fluiera după toate canoanele haiducești.

Cu inelarul în gură, scoase un fluierat strident și sălbatic, cum nu s-a mai auzit de la Iancu Jianu.

Dintr-un foc, toți șase se întorc spre noi. În chip de salut, arunc cu putere grenada pregătită. Cu ochii pe noi, toți încremenesc la secundă. Arunc a doua grenadă. Ambele au explodat convenabil. Un fel de a spune. Efectul lor este teribil... Nu se știe prin ce miracol, soldatul cu cască este încă în picioare, ba chiar a întors către noi un pistol mitralieră cu încărcător cilindric. Într-o secundă va trage în noi. A treia grenadă, deja în aer, mai-mai să-i cadă în cap. Aruncă totul, o blochează pe piept, e gata să mi-o retrimită. Grenada însă explodează, expediindu-l pe bucăți, în toate părțile. Spectacol oribil.

Băcanu nu pierde vremea cu aplauzele. Pulverizează ușa fermei cu FM-ul.

Lansăm cât putem de tare un feroce :

— Uraaaa !

Doi Ivani se aruncă afară, trag ca demenții. Raica plantează cu atâta violență pe unul la zid, încât baioneta se rupe și rămâne în burta rusului. Celălalt sfârșește la fel, n-am mai văzut de mâna cui.

— Uraaaa !

Dăm buzna în interior cu același « Uraaaa » pe buze. Câteva gloanțe fluieră în jur. Dintr-o rafală, Raica face liniște totală. Trei soldați și un ofițer sunt cu mâinile în aer.

Prudenți, cu mâinile sus, alții șapte Ivani coboară de la etaj. Scara de lemn scârțâie sub cizmele lor.

Interoghez ofițerul, luându-i pistolul și geanta cu documente.

— *Pihota ?*

— *Niet !*

— Atunci ce ?

Nu se lasă rugat :

— « Locotenent-major de geniu, să trăiți !. Soldații sunt infanteriști. Mi s-a cerut să-i comand, să organizez rezistența pentru a vă opri. Mi-am pierdut unitatea, dar sunt perfect valid ».

Foarte curajos. Constat cu mulțumire că-i împingem în așa hal cu caii noștri încât Ivanii se risipesc în natură, nu-și mai găsesc unitățile.

Prins de o groază întârziată, unul din Ruși începe să tremure violent, din toate oasele. Se va prăbuși, picioarele nu-l mai țin. Cu dragălaşenia lui obișnuită, Băcanu îl bate prietenește pe umăr, pentru a-l încuraja.

Raica se interpune cu un strigăt mânios de dezaprobare :

— Tipu-i din familia ta, nu-i așa ?

Băcanu înghite în sec. Remarca nu-i convine. Suntem nervoși cu toții. Față de altercația celor doi, ofițerul și ceilalți prizonieri gândesc că viața lor este în cauză. Instinctiv, dau cu spatele către zid, ca și cum asta i-ar putea proteja. Expresia de pe fețele lor mă face să roșesc. Sunt convinși că-i vom împușca fără milă.

Calmez pe toată lumea. Ordinea fiind stabilită, Datcu iese în curte și trage racheta albă, semnalând că poziția ne aparține.

Cei doi răniți zac unul lângă altul. Unul este pe ducă. Mâna cu care-și ține pansamentul de urgență dispăre pe jumătate în gaura pe care Raica i-a făcut-o în burtă. Celălalt, atins la plămâni, s-ar putea să scape. Stabilesc în grabă inventarul capturii când unul strigă :

— Atenție, locotenent...

E ceva, dar nu-i motiv de îngrijorare. Dintr-un tufiș de coacăze, se ridică un ciufulit nevoie mare, uniformă în dezordine, mâinile mai mult în față, decât în sus. Articulează un potop de cuvinte de neînțeles. E agitat. Ferindu-se să-mi facă loc, se împiedică și cade. Continuă monologul pe orizontala podului. Din gesturile lui și bruma mea de rusă înțeleg că omul este tătar din Tașkent, șoferul camionului din curte. Șofer și nimic altceva. Când soldații se bat, locul lui este la garaj. Sfârșesc prin a-l întreba :

— Ce făceai în timpul acțiunii ?

— Am fost ascuns și bine am făcut. Am văzut totul. Nu am niciun chef să mă bat. Nu mă voi bate niciodată...

Decizia lui eroică ne amuză. Nici nu strică. Bucuros de succesul lui, Tătarul din Taşkent râde mai tare ca noi toți. Apoi se opri și mă acoperi cu mulțumiri :

— *Blagadarion tovaritch, Blagadarion tovaritch*²⁸...

Ordon lui Datcu să tragă trei noi rachete albe. Ai noștri nu reacționează. S-ar zice că sunt siguri că am fost exterminați.

Ofițerul rus pare copleșit. Ii ofer o țigară pe care o primește. Ii dau și foc. Trage din ea, nu glumă. După acțiunea de întârziere, îmi spune el, urma să mă repliez la Chelmenți, douăzeci și patru de kilometri mai departe. Nu-mi vine să cred că i-am dat peste cap în așa hal. Douăzeci și patru de kilometri fără picior de Rus.

Se aude huruit de șenile. Apare o tanchetă de recunoaștere. Fața locotenentului Damaschin iese din turelă. Miroase totul ca un specialist. Ne apreciază munca :

— V-a mers din plin. Cu voi nu-i de glumă...

Sosirea lui mă aranjează. Îl rog să ia la bord cei doi răniți. Cel al cărui pumn intră în burtă a pierdut mult sânge. Celălalt geme cu o spumă roșietică la comisura buzelor. Privirile ni se încrucișează. Știindu-mă responsabil, nu-mi place să-i văd cum suferă. Nu-i ușor de purtat suferința celui ce îți este victimă.

Îi salut când dispar în carcasa de oțel. Prizonierii trec înainte.

Damaschin îi escortează cu tanketa la relanti, mitraliera pregătită pentru orice eventualitate.

Iată-ne scăpați de prizonieri și răniți. Scăpați de ochii lor, nu însă și de conștiința noastră...

Rămân în suspensie cei doi vânători de munte. Acțiunea a fost atât de violentă încât nu pot spune cum s-au comportat. Raica trebuia să-i supravegheze. De vreme ce sunt în viață, asta echivalează cu un certificat de bună conduită în luptă. Cei doi ar dori din parte-mi o hârtie, pentru a-și justifica absența în fața șefilor lor.

Trecând prin fața lui Raica, acesta le plantează un scuipat exact la picioare :

— Iată-vă și înscrisul și medalia...

Timpul este cam lung pentru cei doi chiulangii, care abia așteaptă să dispară din fața noastră.

²⁸ . Mulțumesc, tovarășe.

Cu inima ușoară, arma sub braț, coborâm panta ce duce la Nistru. Nimeni nu întoarce privirea către ferma « *Patru Cârțiumi* » unde s-au petrecut atâtea.

Călărașii sunt ca mânjiile în libertate. Mă obligă la efortul de a fi la înălțimea lor, de a evita să mă las depășit. După o jumătate de oră, n-ai fi zis de unul că a trecut prin câte a trecut.

Nistrul se prezintă privirilor cu calmul și majestatea nopților de vară. O brumă albicioasă plutește pe malurile încărcate de legendă.

Mă arunc în fluviu. Era și timpul. Fericit de a reda țării frontiera de est a României Mari, sunt primul ce se scaldă în Nistrul recucerit. Nimeni nu știe cât de mult am nevoie de această baie...

Călărașii se apropie. La vederea Nistrului, toți scandează un formidabil Uraaa ! Unii sărută pământul plângând.

La extremitatea plajei văd o casuță. Dincolo de ea, impozanta Cetate a Hotinului își lansează puternicele creneluri în soarele ce stă să apună. Remarcabila fortăreață a fost construită de regii Lituaniei, pe vremea când țara lor avea frontieră comună cu Moldova. Zidurile ei de piatră au oprit nenumărate invazii.

Raica nu pare intimidat de faima cetății Hotinului, pe care o consideră un fel de cucerire personală. Din fericire, Rușii au abandonat-o, renunțând să o apere și nu fără dreptate. În loc să se scalde sau să se odihnească, Raica preferă să-și ia în stăpânire cetatea cucerită.

— Foarte bine, Ioane. Ia-o cu asalt. O meriți pe deplin...

O cutreieră cu toată vigoarea picioarelor lui neobosite. Se înfundă în enormul tunel negru de la intrare. Dispare cu totul. Vreme de cinci minute cât o zi, nu-l mai vedem. Iată-l, apare. O cizmă minusculă, în înaltul crenelurii din vârful marelui turn. Pare că dansează de bucurie, face gesturi dezordonate, se contorsionează într-un ritual magic, de care probabil nu-și dă seama. Raica însă știe ce are de făcut. Se dezbracă. Scoate drapelul care-a văzut atâtea de la începutul campaniei. Tricolorul nostru flutură din nou peste cetatea Hotinului. Tricolorul lui Raica, al nostru, al întregii Români.

Delirul Călărașilor este total.

Trăim prima noastră zi de glorie.

Continui să mă spăl, în mijlocul apei. Călărașii mă aplaudă de pe mal, toți cu picioarele în apă. Niciunul nu are aceeași nevoie ca mine, să se spele. De-ar ști ei de ce mă spăl ! Sunt un fricos ce a

găsit pretextul ideal pentru a-și spăla chiloții și pantalonii, pe nevăzute...

Bălăcindu-mă în apa Nistrului, nu mă pot împiedica să gândesc că orice victorie ascunde o umilință.

Victoria mi-a arătat cât pot fi de mizerabil. Despre care victorie putem spune cu adevărat că este sută la sută victorie ?

Capitolul VIII

Cruci de Fier și Cruci de Lemn. – Saltul în Rai. – Spălătoreasa.

Schimbât și uscat, încălț cu greu cizmele scăldate două ceasuri în Nistru. Ca aburii după ploaie, o importantă răpăială de copite iese parcă din pământ. Nu se vede nimic, dar răpăiala se apropie. Discreți și pudici, ca fetele mari, călărașii mă lasă să-mi termin liniștit toaleta. Abia intrat în cizme, mi se raportează venirea Escadronului 3 Călărași, pentru a ne schimba. Sunt în vârful coastei ce coboară până la fluviu. Căpitanul din fruntea escadronului pare pregătit pentru parada de 10 Mai, în fața Palatului Regal. Se prezintă urechilor mele ce încă vâjâie. Nu-i înțeleg numele. Spune una și alta, dar nu aud nimic. Sunt fascinat de curățenia impecabilă a uniformei sale. Totuși, din câte știu, acest om s-a bătut și el la Năbădăuți. S-ar zice că nu s-a aruncat niciodată pe burtă, că n-a fost obligat să se strecoare prin porumb la miez de noapte, să doarmă în ploaie printre șirurile de sfeclă. Impecabil călcată, uniforma trebuie să-i fi sosit chiar acum de la vreo boiangerie din București, de n-o fi vreuna mai pe aproape.

Niciodată n-am apreciat ca acum plăcerea de a-ți înveli fesele cu o pereche de chiloți curați.

Intrucât vine să ne schimbe, domnul căpitan pică la țanc.

Salutându-ne la plecare, îmi dă încă odată prilejul să-i admir mânușile albe. Necrezut de albe.

Cu oamenii regrupați, traversez în sens invers lanul de grâu în seceră, culturile de porumb și sfeclă unde s-au desfășurat luptele. Returul nostru la Năbădăuți este presărat de cadavre. Peste tot, cadavre. Călărașii escadroanelor 3 și 4 au lăsat aici rânduri întregi dintre ai lor. Printre snopii de grâu, par secerați și ei. Toți, fără excepție, sunt căzuți cu fața la pământ, ceea ce arată că au primit moartea căutând-o, nu fugind de ea. Nici măcar unul n-a căzut cu spatele la inamic.

Trecem pe lângă postul de comandă al brigăzii. Șeful ei, colonelul Dănescu, iese din PC-ul său pentru a ne felicita. Nu pentru că am sosit primul la Nistru, ci pentru distrugerea cuibului

de mitraliere « *Patru Cârciumi* », care împiedica accesul nostru la fluviu.

Sunt furios. Poveștile cu mitraliere și războaie seamănă cu isprăvile vânătoarești. Problema este clasică, soluția nu mai puțin. În sfârșit, nu în fiecare zi îți eliberezi patria până la Nistru. Nimic mai oribil însă decât să primesc aceste interminabile complimente, în fața unor oameni care n-au făcut întru nimic mai puțin ca mine. Colonelul ține neapărat să sublinieze aspectele ce l-au impresionat în mod deosebit.

— « Cruci de Fier » plutesc în aer, lasă Raica să-i scape... Colonelul Dănescu l-a auzit. Surâde și aprobă din cap...

Enervat, răspund cu o voce pe care în sfârșit mi-o aud limpede :

— Mult mai multe cruci de lemn, cu cască, vom avea de plantat la capetele celor morți.

Observația mea, cu voce tare, umple de satisfacție inimile oamenilor ce stau smirnă în front. Pe cât de evidentă satisfacția lor, pe atât de evidentă răceala din glasul colonelului. Cât p-aci să se răstoarne la un stânga-mprejur în capul frontului călărașilor. O clipă, am crezut că va trebui să-l adun de pe jos. Regret remarca cu crucile de lemn. Imi stătea pe inimă. Cât despre decorații, totdeauna m-au iritat. Cei ce le posedă nu le merită totdeauna, iar cei ce nu le posedă le merită adesea.

Sunt scos din aceste gânduri de unul comic la culme, îmbrăcat ca un bufon : veston de călărași fără insigne unității, panataloni sovietici, cizme țărănești bucovinene. Imi face plecăciuni peste plecăciuni, îmi mulțumește pentru nu știu ce, parcă l-aș cunoaște...

— Vă prezint noul meu șofer, îmi spune colonelul. Mulțumesc pentru acest neprețuit cadou, îmi spune el fără urmă de ranchiună.

În sfârșit, înțeleg. Am ajuns ca oltenii mei. Mă prind greu, și uit repede. Am onoarea să-l revăd pe Tătarul din Tașkent, atotvăzătorul de la « *Patru Cârciumi* », omul ce număra coacăzele din tufiș, în vreme ce tovarășii săi traversau un sfert de oră nu tocmai de invidiat.

Are aerul mulțumit. Nu pare să regrete camionul sovietic, cu tun pe platformă. Cu atât mai bine pentru el.

Ne apropiem de primele case din Năbădăuți. Curtea unei ferme ne va fi cantonamentul. Bucătarii ne servesc o succulentă ciorbă, generos presărată de copioase bucăți de carne. Masa îmbelșugată se soldează cu un rezultat neașteptat : adormim cu toții în bloc, ca la comandă, pe pământul gol, fiecare cu gamela goală alături.

Plutonierul Iacob ne trezește cum se crapă de ziuă. Caii-s pregătiți, unul nu lipsește. Bucuroși de regăsire, fiecare-și încalecă jumătatea, fără preambulul cafelei, ceaiului sau al toaletei.

Primum ordinul de a continua urmărirea resturilor armatei sovietice pe direcția Sud-Est. Nu avem nevoie de nicio busolă. Soarele de pe cer este suficient. N-avem decât să urmăm cursul Nistrului, depărtându-ne în dreapta lui, pe o perpendiculară de câțiva kilometri. Ni s-a precizat cu strictețe : în niciun caz nu trebuie să traversăm Nistrul. Deocamdată nu cerem asta, cavalcada în fruntea cruciadei ne satisface pe deplin.

Soarele de iulie ne mângâie generos. Păsările multicolore din lungul apei nu par la curent cu războiul. Aroma puternică a grâului secerat ne umple nărilor. Grupurile compacte de tufișuri, din lungul Nistrului, sunt locuri ideale pentru haltele obligatorii, mai ales pentru cai. Frăguțele sălbatice abundă. Ne vitaminizăm cu plăcere. Peste tot, în marginea culturilor, întâlnim roșii sălbatice. Nu sunt mai mari decât prunele, numai bune de cules. Cum le bagi în gură crapă, ne umplu gâtlejurile cu sucul lor delicios, parfumat și dulce.

S-ar zice că suntem într-o nesfârșită vacanță, impresie întărită de faptul că fiecare sat prin care trecem organizează o mică sărbătoare în cinstea noastră.

În afară de Zelena, în care n-a rămas țipenie de om, toate satele ne primesc în triumf. La Medveza, de fiecare parte a străzii principale, țăranii ne așteaptă cu flori și cu cele mai frumoase fructe din livezile lor, toți în haine de sărbătoare. Tinerele moldovence sunt găsite ca zânele din povești, costumele naționale de toate vârstele nu au fost niciodată reunite într-o mai frumoasă paradă sărbătorească. Bluzele albe decorate cu margarete, fustele negre, mărginite cu roșu, anticipează și continuă mișcarea fină a genunchilor, dând o notă aparte acestor intrări festive în satele Basarabiei. Bărbații sunt în bundițe și ȋtari albi, fără excepție, numai bătrâni și copii. În trecerea noastră se aruncă deopotrivă pe cal și călăreț, suntem îmbrățișați și sărutați cum n-am mai fost din brațele mamelor noastre. Musai să ne oprim o clipă.

În mod spontan, fără nicio pregătire, oamenii încep să cânte *Trei culori cunosc pe lume*, *Ștefan-Vodă al Moldovei*, *Sfântă Tinerețe* și alte cântece patriotice.

Cu ochii lui umezi, Raica face eforturi vizibile spre a nu plânge de bucurie. Emoția evidentă îi este stopată la timp de o mamă ce-l roagă să primească o frumoasă găină friptă și pâine caldă. Cât ai

clipi, suntem încărcăți cu tot felul de bunătăți. Nimeni nu riscă inaniția. Dimpotrivă, riscăm să ne prăvălim de pe cai din cauza burților încărcate în exces.

Nu putem întârzia prea mult. Apreciem bunătățile, dar mâncăm ce și cum se poate din mersul calului. Ajungem în Larga, a cărei fântână din marginea satului este binevenită pentru oameni și pentru cai. Ca peste tot, oamenii se precipită peste noi cu țuică sau cu vin, nimănui nu-i dă prin gând că ne-ar putea fi sete de apă, nu de altceva. Călărașii nu refuză băutura, dar nici nu manifestă un entuziasm excesiv. Foarte rar beau alcool. Cel mult în situații deosebite, cu care ocazie mai sar peste cal... Nu beau niciodată alcool fără un motiv precis, de exemplu aniversarea vreunui călăraș ori nașterea unui copil în familia unuia dintre ei. De felul lor, călărașii sunt întruchiparea sobrietății. Rari sunt cei ce fumează. Ei nu au decât viciul calului. Calul și mai multe nu.

Strecurându-ne printre țăranii ce ne primesc sărbătorește, ajungem în fața bisericii din Larga. Raica coboară de pe cal și o ia drept spre biserică, a cărei poartă este decorată cu un clopoțel ca o sferă. Curtea bisericii, din fața cimitirului, este protejată de un grilaj din fier forjat, a cărui poartă este bine închisă și asigurată cu o frânghie. Raica desface meticulos frânghia. Țăranii ce-l urmăriseră, timizi dar atenți, se aruncă asupra lui, împiedicându-l cu forța să intre în curtea bisericii. Câțiva călărași duc mâna la carabină.

— Nu intrați ! Nu intrați pentru nimic în lume ! Rușii au minat totul aici...

În sfârșit, misterul se explică. Rușii au ridicat dalele din curtea bisericii, au plantat mine sub ele și apoi au aranjat astfel încât nu se vede nimic suspect. Politrucul ce a condus operațiunea, s-ar fi exprimat în româna specifică Jidoviilor basarabeni : « Preotul și credincioșii ce vor veni să gesticuleze în fața icoanelor, vor avea ocazia să constate că Dumnezeu nu există ! ».

Mulțumesc țăranilor că ne-au prevenit. Garbiș nu pierde prilejul de a-l tachina pe Raica, al cărui suflet simplu, deschis și dintr-o bucată, este foarte marcat de netrebnicia politrucului, vreun drac de jidov din Basarabia :

— Ai scăpat ocazia, amice, să faci un salt direct în Rai !

Distribui țigări și discut cu cei ce i-au salvat în extremis viața lui Raica. Aflu că în Larga a funcționat un birou al poliției militare

secrete MVD. Înainte de a șterge putina, comandantul acesteia a adunat satul și i-a avertizat pe oameni :

— *Tovarăși, acum plecăm. Românii vor veni în locul nostru. Fiecare să-și bage mințile în cap și să-și asume responsabilitatea faptelor sale. Peste trei ani vom reveni și vom plăti toate polițele...*

Nimeni nu râde. Dacă profeția Jidovului se împlinește, țărani vor fi condamnați pentru a ne fi împiedicat să cădem în cursa din curtea bisericii.

Din păcate, după cum se știe, profeția Jidovului s-a realizat. Bolșevicii și-au plătit polițele. Când le vom plăti noi, pe ale noastre ?...

Pe neașteptate, trei Tătari ies dintr-o casă. Timizi, cu mâinile întinse ca un platou, își prezintă armele în chip de ofrandă și predare în mâinile noastre.

Sunt veseli și satisfăcuți că au terminat cu raiul bolșevic.

Garbiș îi însoțește la PC-ul colonelului. Așteptând întoarcerea lui, ne descrețim frunțile cu bancuri și glume. Civili și militari, râdem cu toții până la lacrimi.

Revenit din misiune, Garbiș este indignat la culme :

— Unul mai *rara avis* ca altul, Tătarii ăștia. La PC-ul colonelului au dat peste tipul din Taşkent, viteazul Ahmed, cel din tufișul de coacăze de la « *Patru Cârциumi* », ajuns șoferul colonelului. Atâtea le-a spus Ahmed despre noi, că cei trei vor să se înroleze în rândurile noastre, să devină călărași...

Mergem către Briceni. Traversăm o magnifică pădure de stejar. Copacii sunt enormi, incredibil de îndesați unul în altul, lumina nu se vede decât în vârful lor. Spectacolul este grandios. O trupă de mistreți ne privește fără să manifeste vreo emoție. Veverițele zburdă din creangă în creangă, scoțând strigăte ascutite de nemulțumire. Nu par să se dea în vânt după călărași.

Precum elevii după o lecție în natură, călărașii cer permisiunea unei pauze, pentru a culege afine. Intr-adevăr, chișița și țurloiul sau fluierul cailor, până către genunchi, sunt de un negru violet, vizibil pe caii de culoare deschisă. Permisia este acordată, nu însă fără santinele călare, în cele patru puncte cardinale.

Umbreluțele galbene ale girolelor sunt așezate parcă cu mâna pe covorul verde al mușchilor și lichenilor. Buni cunoscători, câțiva călărași le degustă crude. Iși fac o mică provizie pentru proxima haltă.

La Briceni domnește o ciudată forfotă. Țărani și mai ales țăăranci sunt într-un continuu dute-vino din casă în casă, fiecare în brațe cu diverse obiecte de uz casnic : saltele, cratițe, veselă, samovare...

Intreb pe una dintre participantele la ciudata ceremonie :

— Ce se petrece aici ?

— Bolșevicii au fugit. Recuperăm de la Jidovi ceea ce ne-au furat

— Cum așa, furat ?

— Uite-așa ! Foarte bine. Ne-au luat ce-au vrut de prin case, sub pretext că nu le-am plătit dobânda la banii ce ne-au împrumutat. Rușii țineau cu ei... Recuperăm ce ni s-a luat.

Nu-s foarte sigur că-i chiar așa, dar nu mă arăt mai catolic decât Papa de la Roma...

Rămași nu se știe prin ce mister, cei câțiva Jidani sunt grupați aparte și aclamă mai tare decât toți ceilalți :

— Trăiască România Mare... Trăiască eliberatorii noștri...

Știm foarte bine care-i treaba cu patrioții ăștia speciali. Dacă tot am decis să nu fiu mai catolic decât Papa, nu e cazul să-i învăț nici pe ăștia ce scrie la Talmud...

Un curier al regimentului vine în goana calului. Primim ordin să așteptăm locului întregul Regiment 2 Călărași. Statul Major consideră că ne-am cam rărit, ceea ce nu-i un secret pentru nimeni. Rândurile ne vor fi completate chiar aici, la Briceni. Era și cazul ! A trebuit să schimb guma. Tot ștergând rubricile din Carnetul plutonului, guma de la plecare s-a ros în întregime. S-a ros și hârtia. Tot mai dificilă devine scrierea în lista vieții plutonului a numelor noilor veniți, înainte de fi șterse și ele, la rândul lor.

Regimentul 2 Călărași este chemat la apel. Numai la Hotin am avut 43 de morți și 150 de răniți. Regimentul este format din patru escadroane. Totalul morților și răniților se ridică la echivalentul unui escadron. La Hotin, regimentul a pierdut un sfert din efectiv.

Inlocuitorii sunt jenați, dezolați de-a dreptul, de a fi în trista situație de a înlocui pe alții, de a umple găurile formate prin dispariția celor ce i-au precedat. În mod cu totul injust, călărașii îi primesc de parcă ei ar fi de vină. Lucrul se înțelege, pentru cei vechi, căci fiecare a pierdut un vecin sau un frate, o rudă, un prieten. Cu toată bunăvoia și entuziasmul lor, noii veniți nu pot încă înțelege pe deplin tainele vieții călărașilor.

Iată ceva ce-mi merge la inimă, ceva tipic călărașiei. Paralel cu apelul oamenilor s-a făcut și apelul cailor. Spre deosebire de

stăpânii lor, caii sunt prezenți toți, în plină formă, fără o zgârietură. Nu lipsește niciunul. Plutonul s-a decis să mulțumească solemn plutonierului Iacob și întregii echipe « *Ține-Caii* ». Cum a putut acest diavol de Iacob să-i protejeze de artileria inamică, de gloanțele pierdute ? Numai el știe.

Într-un colț aparte, Garbiș, Raica, Datcu, Ortinschi și Băcanu sunt în conferință la nivel înalt. Experiența lor în fața inamicului, pune în evidență trei puncte esențiale :

1). Disciplina de tir inamică este milimetrică. Nu deschid focul decât sub 50 de metri.

2). Știința camuflării în teren este stăpânită de inamic la perfecție.

3). Inamicul cunoaște arta de a termina lupta. În timp ce infanteria se retrage, artileria continuă să toarne obuze peste noi, până când, în extremă, servanții abandonează tunurile, nu înainte de a le descomplexa.

Genul ăsta de observații poate fi oricând de folos.

Pauza din Briceni ne-a tăiat ritmul. Fără cal, călărașul este un om ca oricare altul. Iată-i pe călărași visători. Scriu acasă, de unde sunt fără vești de la începutul campaniei. Alții își curăță cizmele, le ceruiesc, își spală și își calcă uniforme, întrețin și verifică buna funcționare a armelor.

Profit de acest moment de liniște pentru a face o mică plimbare cu Dac, de la un capăt la celălalt al satului. Către ieșirea din sat, aud clac-clacul viguros al rufelor spălate, bătute pe o buturugă șlefuită, metodă ce înlocuiește avantajos frecarea în mâini. Văd o spălătoreasă, în plin efort la spălător, un enorm trunchi de stejar șlefuit și amenajat să primească apă la discreție, de la un izvor apropiat. Îngenunchiată, tânăra spălătoreasă bate cu vigoare rufe contra spălătorului. Bule de aer zboară în jur când spălătoreasa ridică brațul cu rufe săpunite spre a le abate cu putere peste spălător. Efortul nu este de neglijat, dar femeia este nu numai foarte bine făcută ci și de o frumusețe remarcabilă. O coadă neagră de păr zboară de pe un umăr pe celălalt. S-ar zice coada unui cal ce se apără contra muștelor. Repun pe Dac în mișcare. Copita față dreapta a acestuia ciocnește o piatră. Surprinsă de zgomot, spălătoreasa se întoarce.

Ne măsurăm reciproc. Nu pare să aibă mult peste douăzeci de ani, ucraineană pur sânge, trăsături fine, ochi de un albastru sumbru. Stropi de apă sau poate transpirație lucesc precum perlele

între sânni viguroși, bine puși în valoare de corsajul alb. Iși plantează un vino-ncoace în ochii mei. Simte că mă tulbură. Se bucură de tulburarea mea. Surâsul ei grav și ștregăresc nu lasă nicio urmă de îndoială. Iat-o că se ridică. Iși șterge mâinile insistent de poalele fustei, dezvelind cu discreție dedesubturi de vis. Fără să spună un cuvânt, ridică ligheanul cu rufe. O ia în pas lent către sat. Șoldurile-i descriu onduleuri precum crupa lui Dac, pe care tocmai am mângâiat-o, spre a-i indica noua direcție de urmat. Admir în tăcere spălătoreasa ce-și întoarce privirea pentru a se asigura că o urmez. Dacă ar fi numai asta, zgomotul produs de copitele calului ar fi mai mult decât suficient. Iar se întoarce, iar mă privește cu un zâmbet la fel de îmbietor. N-aș vrea s-o dezamăgesc, pentru nimic în lume. Se oprește în fața unei case. Trebuie să fie a ei. Opresc și eu pe Dac. Cobor. Intră înaintea mea, deschide larg poarta, să pot pătrunde cu calul. Inchide poarta cu grijă, asigurând-o cu un zăvor. Intrăm în casă, fără grijă pentru Dac. Are la dispoziție un colț de gazon, numai bun de cosit. Ridic casca. O depun pe masa din lemn masiv, din mijlocul camerei. Contactul ei cu lemnul scoate un sunet ce-mi indică esența, vechimea și calitatea lemnului : frasin masiv, uscat probabil de zeci de ani. Ciocnirea oțelului căștii cu frasinul mesei frumoasei ucrainience este nimic pe lângă inima ce ciocnește și ea, gata să sară din piept. Fără o vorbă, spălătoreasa îmi prinde capul în mâinile ei umede. Imi mușcă buzele până la sânge. Ne culcăm pe nesimțite. O pătrund cu violență, pe pământul bătut... Ar fi fost foarte greu altfel. Intreg mobilierul se reduce la masa din frasin și un taburet de brad.

Bună cunosătoare, spălătoreasa lucrează cu focul la fel de bine ca cu apa. Mă aprinde, mă stinge, iar m-aprinde, iar mă stinge. Incep să cred că dau direct în pardoseala din pământ galben. Plăcerea intensă scade, începe să devină durere.

În ce-o privește, trecută de ardoare, brațele ei nu-mi mai înlănțuie gâtul ci îmi împing ușor umerii. Ea știe cum face. Iat-o din nou deasupra, încă un rest de ardoare, apoi sare ca o lumânare. Corsajul e complet deschis. Sânni albi mișcă liber, într-o perfectă orizontală. Urmele unghiilor nu par s-o deranjeze.

Rufele vor mai aștepta. Frumoasa cântă, scoate o plăcintă începută din cuptorul ce ocupă o bună treime din cameră. Aduce o bărdacă de lapte acru. Pune totul pe masă. Mă așează pe singurul scaun. Se învârte-n jurul meu, sfârșește prin a ocupa unul din cele două locuri posibile. Întâi pe genunchiul drept, apoi pe cel stâng,

căci mănânc cu dreapta. Apreciez plăcinta de mere și laptele scos de la răcoare. Apreciez însă și brațul ei posesiv, peste umăr. Imi duce plăcinta la gură. Bardaca o salt singur, când îi vine rândul. Din când în când, încrucișăm ochii și lipim buzele. Greu de spus care privire este mai înduioșată. Simțind că greutatea ei ar putea deveni jenantă, sare dintr-o dată și își desface părul într-un colț de oglindă agățat în perete. Părul ca de tătăroaică, pieptul dezvelit, cochetăria sălbatică și privirile mute ale acestei țărănci de rasă mă îndemnă să răspund irezistibilei invitații.

Războiul este o bună manieră de conservare a bărbăției, dar și a cochetăriei, a magiei feminine. Fără nicio vorbă, exprimăm din nou, pe îndelete, ceea ce avem a ne spune unul altuia. Tandrețea ar mai fi durat, spălătoreasa mi-ar fi supt gâtul și pieptul, de nu s-ar fi pornit câteva șocuri puternic repetate în oblonul ferestrei.

Sar ca din pușcă, scot « *Beretta* », gata de orice... Ascult cu atenție. Aud respirația lui Dac, apoi îi văd umbra, printr-o crăpătură. Jumătatea mea are dreptatea ei. Femeia a înțeles că jumătatea ei aparține calului...

Imi pun casca pe cap. Farmecul s-a rupt și nu tocmai. La despărțire, frumoasa ucrainiană îmi dă o căldare de ovăz pentru Dac. Neștiind cum să fac, pe ce limbă să îi mulțumesc pentru plăcintă, am sărutat-o de despărțire.

Niciodată nu i-am știut numele.

Capitolul IX

*Pioni pe o tablă de șah. – Un pat ! – Toate cinci în mijlocul frunții.
Un mare șef. – Patru cadavre și un sac.*

Plutonul se deplasează la trap în coloană, din când în când un galop ușor pentru dezmoțirea cailor și a oamenilor. Kilometrii se acumulează. Fiecare se simte înșurubat pe șea, precum statuia pe pedestal. Omul și calul, asta e călărașul, centaur de granit ce uită, cu timpul, să meargă pe jos, având dezagreabila senzație că picioarele nu-l țin tocmai bine, că obosește excesiv pe ele.

În iulie, Basarabia traversează ardoarea ploilor torențiale de vară, urmate imediat de caniculă cu soarele ca de plumb.

Supraveghem cu atenție echipamentul calului : hățuri, căpăstru, zăbală, pieptar, șea, scări, curele ce trebuie întreținute și altele încă. De rezistența și buna funcționare a acestora, în timpul luptei, mai ales, depinde și viața omului și viața calului. De aceea, călărașul își consacră cea mai mare parte a timpului de care dispune, îngrijirii și dialogului permanent cu calul său.

Cât despre echipamentul omului, mai ales în plină vară, uniforma mustește, în general, de apă. Cum o pui la soare, ies aburii din ea ca de la cazan, impresie pe care călărașul o dă nouă cazuri din zece. Ai zice că fiecare este scos din cazanul ce fierbe misterele pământului sub ochii vrăjitoarelor Nistrului. Dacă are norocul să-și poată usca uniforma, călărașul o îmbracă de parcă ar fi apretată cu argilă, bună de spart cu ciocanul, înainte de a se înmuia sub efectul transpirației sau al ploii următoare, înainte de a se mula pe corpul omului.

Astăzi, pe cât se pare, nu vom avea ploaie. Deocamdată e praf. Dealul Nichita se estompează în spatele nostru.

Călărașii se destăinuie. Imi împărtășesc dificultatea de a accepta mâna invizibilă, parcă indecisă, ce-i împinge ba la stânga, ba la dreapta, ca pe niște maimuțoi, ca nebunii pe tabla de șah. Nimeni nu știe de ce suntem deplasați ba în diagonală, ba în verticală sau orizontală, marș forțat sau contramarș, fără țintă finală precisă.

Recunosc, nici eu nu sunt tocmai străin de acest sentiment. Nu de revoltă, doamne ferește, de nemulțumire, de neîmplinire.

Cine nu știe nimic, sfârșește prin a nu mai dori nimic.

Organizez din mers un seminar al patrului perfect adaptat misiunii primite și terenului în care evoluăm. Asta împiedică gândurile negre și astupă golul din suflet. Nu mai vorbesc de câștigul imediat, din punct de vedere tactic, nici de acela mai îndepărtat, de natură strategică, cum se exprimă ofițerii de Stat Major. Nimic de mirare, nici extraordinar : după seminar, cei ce pleacă în patrulă se întorc din câmpurile de porumb, din văi, tufișuri și păduri cu o mulțime de soldați sovietici răătăciți, întârziați sau dezertori, ce nu au putut, n-au vrut ori au omis să-și urmeze unitățile în retragere.

În ciuda ploilor diluviene, fântânile întâlnite nu dispun de prea multă apă, unele sunt pe sec. De peste o lună, nu ne-am putut spăla, chiar dacă unii ne-am scăldat în Nistru.

Praful din jur este dens. Călărașii par scoși din făină. Se înțelege ce va fi mâine sau la proxima ploaie torențială. Fețele oamenilor sunt pudrate, uniforme și caii la fel. Buzele uscate crapă, crăpăturile se adâncesc precum cele din pământul arid, care ne poartă.

Pentru a judeca starea actuală a plutonului și capacitatea lui de luptă, las oamenii să treacă și rămân în urmă, spre a-i privi mai bine, deplasându-mă, bineînțeles, în stânga, și în dreapta lor.

Constat cu plăcere și bucurie că sunt drepti în șa, coatele strânse, picioarele înfipite în piteni, ca la revistă în cazarma din Caracal. Totul funcționează perfect. Nu văd nicio hibă. Constatarea mă bucură, mă face fericit pe deplin.

În stânga, un mic lac lucește în soare. La ora asta trebuie să fie o adevărată împărăție a ciocârlilor. Cam departe de drumul nostru. Scăldatul ne-ar lua prea mult timp. Misiunea înainte de toate.

Configurația terenului ne obligă să renunțăm total la galop, ore întregi trapul alternează cu mersul la pas, până târziu către miez de noapte, chiar și după.

În bivuacul improvizat, brigadierul Firică, de la intendanță, ne răsfăță cu porții suplimentare de țigări și de țuică.

— Cadouri de genul ăsta, mai bine mersi, spune Garbiș. Știm noi ce urmează după hapurile astea învelite și scrobite ca giulgiul de pe urmă.

Nu pot să nu-i dau dreptate. La cei treizeci de ani ai lui, nimic nu-i scapă lui « Nenea » Garbiș.

Gesturile de larghețe ale intendenței anunță fără excepție că din nou vom fi băgați unde va fi mai greu.

Toate la timpul lor. Avansăm. Ce-o fi, om vedea. Zilele și nopțile se amestecă cu ceața, canicula și ploaia. Cu gesturi de automate, pe două sau patru picioare, adunăm prizonierii, cărora nici prin gând nu le trece să se opună. Numărul lor întrece adesea de peste două ori efectivul plutonului.

Din fericire, oamenii sunt hotărâți. Hotărâți la ce ? mă întreb. Nu găsesc alt răspuns decât de a merge înainte, tot înainte...

Încă o zi de alergătură și praf. Soarele se culcă discret, în spatele unei liziere de sălcii plângătoare.

În formație strânsă, intrăm în Hodorăuți. Detașat de la escadron, brigadierul Tufiș ne prinde din urmă. Aduce ultimul ordin :

Oprire la Hodorăuți.

Nou printre noi, Tufiș are aerul de a ne fi deschis porțile Raiului, cu ordinul lui de oprire în acest sat.

După ce am ordonat oamenilor să se cazeze la săteni, patru pe familie, intru în curtea primei ferme ce-mi iese în cale.

Șeful de familie pare să fi decretat sosirea noastră drept sărbătoare națională în casa lui. Familia ne așteaptă în întregul ei, bătrâni, femei, copii, cățel, purcel cum se zice. Toți cu haine de sărbătoare, în camera principală, care este un fel de salon.

Stăpânul casei este înconjurat de doi adolescenți bine făcuți, o frumusețe de fată și-o nevastă ce nu tace o clipă.

Totul strălucește de curățenie. Mirosul de ceară, pe care-l uitasem, îmi amintește pădurea de fagi a copilăriei. Pe ziduri, decupate din reviste, atârnă portretele câtorva politicieni români de toate culorile, lucru ce spune hramul ce-l poartă stăpânul casei.

Stăpâna casei are o mitralieră verbală ce funcționează în rafale de lungimea unui nepuizabil încărcător... În câteva minute aflu întreaga istorie a anului de ocupație sovietică în Basarabia : bolșevicii n-au avut timp să organizeze colhozul, învățătorul satului a dispărut într-o noapte și a fost înlocuit de un siberian ce distribuie fascicule marxiste, pe care copiii trebuie să le învețe pe de rost.

Oamenii din Hodorăuți sunt convinși că satul le-a fost protejat direct de Dumnezeu. Prin nu se știe ce mister, Rușii au uitat s-au poate n-au avut timp să ridice bărbații între 16 și 60 de ani, așa cum au procedat în satele din vecinătate.

Mi se oferă de-ale gurii. De obosit ce sunt, nu pot să înghit nimic. Nu-mi trebuie decât un pat, pe care am și pus ochii, în alcov. Trei trepte mă despart de pătura roșie ce acoperă locul făgăduinței, în care m-aș întinde imediat.

Gazdele mele țin însă neapărat să le cunosc casa, să le fac onoarea de a-i vedea la masă, chiar dacă nu pot mânca. Mă gândesc la vorba cu ferește-mă Doamne de prieteni...

Au insistat enorm să mă pună la masă, iar acum sunt stingheriți.

— Mâncați, mâncați un pic... Sunt pregătite de mine, turuie stăpâna casei, ce nu se lasă până nu-și recită repertoriul fără de sfârșit : sunt făcute de mine, simțiți-vă ca acasă, veți dormi ca la sânul Maicii Domnului, nimeni nu vă va trezi, nici tunetul din cer !

Tunetul nu mă va împiedica, lucru sigur. Iată însă un agent de legătură despre care știu, cum îl văd, că mă va împiedica să dorm.

Bate din călcâie și se prezintă. Casa întreagă s-a sculat, stă smirnă în poziție de drepti. Primesc agentul cu atâta acreală încât bietul om se face mic, mic de tot. S-ar fi putut rătăci o jumătate de oră prin pădure, să închid și eu un ochi...

Ce pot face ca să dorm un pic, cât de puțin? Să-mi trag un glonț în ceafă ?

Plecare imediată. Direcția Lipnic. Obiectiv : traversarea Nistrului.

În alte condiții, după o noapte de somn și după o cafea dimineața, ordinul acesta mi-ar fi dat aripi și mie și lui Dac.

Sunt doborât tocmai când mă vedeam urcând cele trei trepte, către pătura roșie de pe primul pat ce-mi iese în cale de când cu războiul. Parcă-s lovit la moalele capului. Moleții mi-au devenit ca de piatră, duri ca zăbala din gura calului. Picioarele îmi sunt ca de plumb. Mă cuprinde furia.

Ordon agentului de legătură să se apropie. Nu fără teamă, soldatul se supune ordinului. Îi cer carabina, mi-o dă contrariat la culme. Nu știe bietul de el cum s-o scoată pe mânecă. Instinctiv, toți ai casei se grupează în jurul șefului de familie. Cucoanei vorbărește i-a pierit piuitul. Toți sunt terorizați.

Bag glonțul pe țeavă apoi calm, ca la o ședință de tir, trag cinci gloanțe unul după altul. La al șaselea foc, percutorul sună în gol. Praf de tencuială cade de pe peretele în care am tras cele cinci gloanțe, toate cinci în mijlocul frunții celor cinci mizerabili : Titulescu, Tătărescu, Vaida Voievod, Iorga, Argetoianu.

Al șaselea a avut noroc. Carabina era de zece gloanțe, dar încărcătorul nu conținea decât cinci... Norocosul a fost Goga. Patronul de le Ciucea mă privește parcă în zeflema...

Ușa casei se deschide cu violență în fața FM-ului lui Băcanu. Garbiș și Raica sunt cu el.

— Am auzit zgomot și vrem să ne asigurăm că totul este în regulă, domnule locotenent.

Călărașii m-au crezut în dificultate. Eram chiar, una însă de altă natură, o dificultate datorată nervilor mei, la pământ și ei.

Am fost în dificultate, dar mi-a trecut. Inapoiez arma agentului de legătură.

— Excelentă carabină, călăraș !

Agentul de legătură dispare fără a cere titlul reprezentației.

— Încălecarea, copii !

Noaptea ne înghite într-o clipă. Dacă își scutură toropeala cu putere. Două mici jeturi de abur ies din nările sale. Avansăm ca umbrele apașilor. De la zece seara la șase dimineața ne jucăm de-a fantomele, jumătate adormiți de-a binelea, jumătate somnolenți, mereu pe cai, între două lumi...

Dorm în șa, visez chiar. Traversăm pădurea Spătar, care nu-i la prima agitație nocturnă de genul ăsta. Sub aceste frunze, la picioarele stejarilor uriași, în urmă cu aproape cinci secole, Ștefan cel Mare a organizat atacul final contra unei hoarde tătărești.

Clinchetul subtil al zăbalelor și pintenilor amplifică magia pădurii, altoindu-se pe legenda ce ne înghite și crește din trupurile și sufletele noastre. Săbiile ciocnesc stejarii, caii necheză furioși, pădurea Spătarului are multe de spus. Altădată o vom asculta pe îndelete. De data asta, misiunea noastră nu este mai puțin dificilă ca aceea a călărașilor lui Ștefan cel Mare.

Intrăm în Lipnic odată cu ziua. Cu tot clarul zilei nu mă dumiresc : am murit în cursul drumului, sunt deja în Rai cu întreg plutonul ? N-ar fi de mirare. Spectacolul este neobișnuit : care și căruțe deschise, pline cu tot felul de fructe, legume, mirodenii, câte și mai câte, tot ce se poate vedea într-o zi de târg, după culesul grâului. Orice se poate cumpăra aici. Nu numai de-ale gurii ci absolut orice sau aproape : pești vii în apa lor, păsări mari și mici, inclusiv papagali și cintezoii, animale, fierărie, ceramică, nimic nu lipsește, inclusiv vițeluși cu stea albă în frunte.

— Comisarii le-o vor vopsi în roșu, pentru a face din ei membri de partid înjugați la construcția comunismului...

Garbiș a dormit bine pe « *Dunărea* » lui, probă energia ce pune în suptul unui enorm sâmbure de piersică. Dacă nu, s-o fi întors chiar acum, ca și mine, din dormitoarele ostășești ale Sfântului Petrică, cu chelie, lampă mică și cheițe de nimică...

Țăranii sunt onorați că le privim produsele. Nu putem pleca fără câteva fructe. Te-ai crede în plină pace, de nu ar fi carele de refugiați printre cele ale producătorilor și negustorilor.

Garbiș întreabă pe o femeie ce scoate capul din coviltir :

— De unde vii, mamă dragă ?

— Din Verezani, fiul maichi, din Verezani. Rușii ne-au bombardat cu artileria. Se răzbună că i-am primit cum trebuie pe călărași. Suntem Români, din cei buni și fideli. Porcii de bolșevici se răzbună distrugându-ne casele. A mea e complet la pământ. Au ucis un mare șef și alți ofițeri. Mergeți să vedeți...

Am văzut destul și așa. Femeia din Verezani nu insistă. Dispare în dosul coviltirului. Nu ne rămâne decât să batem coclaurile din lungul Nistrului, să măturăm Rușii întârziați, ale căror cuiburi de rezistență riscă să ne provoace pierderi, în ofensiva noastră. De altfel, între altele, misiunea noastră comportă deschiderea și curățarea drumului de orice Ivan, până la Nistru... După noi, alții vor trece la măturat. În ce ne privește, vom traversa fluviul la noapte. N-o fi cine știe ce...

Suntem ajunși de alți agenți de legătură, alte ștafete :

— Traversarea Nistrului este anulată. Rămâneți la Lipnic. Mențineți alarma, dormiți cum puteți.

— Imbecilii ! Cum să împaci capra cu varza ? Ori alarmă, ori dormim.

Fără să pierdem o secundă, revenim la Lipnic. Ne împrăștiem prin gospodăriile oamenilor. Slăbim harnașamentul cailor, ridicăm scările, pentru a fi gata de acțiune, la primul semn.

Bieții cai. S-or fi sățurat și ei. E ca și cum, după o lungă și grea etapă, cu sacul în spate, ne-am opri fără să lepădăm povara de pe umeri. Asta nu-i odihnă pentru ei.

Ne întindem foile de cort și dormim, fiecare cu capul pe coburii lui. Mai curând leșin, decât somn.

Moțai cum pot, fără să pierd total contactul cu realitatea. Deschid un ochi pe jumătate. În cer, norii aleargă unul după altul. Melodia de rigoare a artileriei sovietice devine tot mai evidentă, pe măsură ce mă trezesc cu totul.

Orizontul se luminează cu o viteză nebună.

Un agent de legătură se prezintă :

— La orele 10⁰⁰ prezentare la Ocnița, pentru ceremonia funerară a celor căzuți ieri...

Dumnezeule !

Aștia ne cred trupă de paradă ?

— În câte suntem astăzi ? Cine a murit ieri ?

Smirnă, în poziția de drepti, agentul de legătură recită exasperant :

— Suntem în 18 iulie 1941. Ieri au fost uciși mai mulți ofițeri, între care maiorul Albu. Nu știu mai mult. La ordinele dumneavoastră, domnule locotenent.

Ordinul meu e scurt : Șterge-o, drăguțele !

Suntem din nou pe cai, către Ocnița. Nu pot rumega moartea lui Albu, ofițer în genul celor pe placul meu, inamic al intrigilor, prompt în exemplul personal, conștient de responsabilitatea lui. În ajunul războiului era la un pas de pensie, ca maior, deși merita să fie colonel de mult. Nota administrativă a unui mediocru l-a împiedicat să fie avansat, cum ar fi trebuit. Asta îmi amintește trista aventură a tatălui meu. Partea proastă în cavalerie este că o notă ipocrită din timp de pace are mai multă importanță decât zece citații de merit în timp de război. De la începutul războiului am văzut mulți viteji teoreticieni de salon complet pierduți în fața inamicului, paralizați, inapți de comandă, sensibili la panică, expunându-și unitățile la distrugere, punând în pericol întreaga armată.

Acum zece zile, când cu cele « *Patru Cărciumi* », am avut sub ochi tristul exemplu al locotenentului « Z », din plutonul 3, făcând pe mortul la sol și abandonându-și oamenii. După ce a trecut pericolul, s-a sculat. De atunci simulează nebunia. Trist spectacol.

Nu mai spun ce eforturi am făcut, cu brigadierii mei, pentru a relansa plutonul locotenentului « Z », și a reda oamenilor, șocați de lașitatea ofițerului, respectul cuvenit șefului.

Maiorul Albu a fost un adevărat ofițer. Exemplu admirabil sub focul inamic, expunându-se în mijlocul oamenilor, în situațiile cele mai periculoase și în ciuda vârstei. A fost un adevărat model, iubit, urmat și stimat de soldații săi.

Femeia din Verezani avea dreptate să spună că « un mare șef a fost ucis »...

Deși Albu n-a fost decât maior, verezanca i-a auzit probabil pe călărași vorbind în acești termeni de șeful lor :

— « Am pierdut un mare șef !... ».

Epoleții cei adevărați îi primim de la soldații noștri.

La Ocnița, sunt primit de colonelul Dănescu. Cavalerii mei iau loc alături de un alt pluton, garda de onoare a dispărutului. Patru cadavre sunt expuse, în uniformele lor, pe platforma bisericii. Lângă ei un al cincelea, din care nu se vede decât un sac de iută.

Mă apropii. Primul este cadavrul unui simplu cavaler din Regimentul 3 Călărași. Totul pare nou și îngrijit în ținuta lui. Încă nu-i o săptămână de când și-a încălțat pentru prima dată cizmele, ce încă nu s-au dat pe piciorul lui, după cum se vede. Uniforma a fost recent curățată. Nu remarc o rană vizibilă. Fața îi este netedă și fină, tenul celor ce n-au înfruntat încă greutățile vieții. Pe buzele lui plutește surâsul reconfortant și vesel ce personifică caracterul și destinul țaranului român, prompt la jertfă în timp de pace ca și de război. Necunoscutul ăsta îmi devine scump dintr-un foc.

Fac un pas lateral. Recunosc cadavrul ale cărui mâini, într-un reflex de protecție, ascund o parte din fața locotenentului Gili Marinescu, aghiotantul comandantului regimentului 3 Călărași. Gili a fost un mare iubitor de cai, proprietar al unei faimoase crescătorii. Înțepenită pe vecie, ființa lui respinge încă obstacolul morții.

Insigna Saint-Cyr de pe veston, îmi spune imediat identitatea celui de al treilea cadavru, căpitanul Eugen Ionescu, aristocrat înnăscut, mereu gata să învețe, să se perfecționeze. Pentru asta a fost în Franța, la Saint-Cyr, școală militară pe care o aprecia în mod deosebit. O schijă i-a retezat pur și simplu gâtul.

Alături de el, iată-l pe prietenul meu de la Mănăstirea Dealul, camaradul de șotii de copilărie, căpitanul Ștefan Tebeica, din trupele de geniu. Părul blond lucește în soare, strălucirea voioasă, încă în mișcare, însuflețește și transfigurează chipul încremenit.

Sacul de iută reunește resturile ce au putut fi adunate, din corpul maiorului Albu. Inamicul o obținut într-o clipă ceea ce dușmanii lui personali nu au reușit într-o viață. Maiorul Albu este la sac, tăiat mărunț, cum cum i-au dorit-o lichelele...

Preotul brigăzii psalmodiază rugăciunile regulamentare. Profund afectat, colonelul Dănescu e mai în largul lui în fața inamicului. Nu pare mulțumit de frumosul lui elogiu funebru la adresa dispăruților, morți pentru Patrie.

În jurul nostru, țăranii, refugiații, copii, bătrâni, femei, toată lumea în lacrimi.

Ofițerii aceștia de elită, atât de necesari războiului nostru sfânt, au fost uciși de o lovitură norocoasă a inamicului. Pierderea unor

astfel de oameni poate prelungi, întârzia și chiar compromite succesul ofensivei în curs.

Au fost uciși toți dintr-un singur foc, de același obuz.

După această escală la limita veșniciei, mi-am schimbat profund modul de existență, maniera de a vedea lucrurile și viața, relația cu mine însumi, cu tot și cu toate.

Întors la Lipnic, mă simt tot mai responsabil pentru viețile oamenilor, tot mai preocupat de continuarea acțiunii și trecerea Nistrului. Cu gândul la ce va urma, sperăm să putem dormi noaptea întreagă. Pentru asta înghit mai întâi o bună porție din fructele cu care sunt îmbiat de cele mai frumoase moldovence întâlnite vreodată. Cântărind și apreciind din ochi fructele ce mi se aduc sub nas, cântăresc și pe cele ce mi le aduc. Iată că una rămâne lângă mine, intră sub foaia mea de cort. După zăpușeala zilei, noaptea pare răcoroasă. Ne-am încălzit în strânsoare până la soare răsare, echilibrându-mi astfel noua forță de viață, aprinsă în mine în fața bisericii din Ocnița.

Nu știu când a plecat. Nu am mai văzut-o niciodată. Când mi-am strâns foaia de cort am văzut că ne-am iubit pe o legătură de saci de iută.

Capitolul X

*Spectatori. – Cavaleria la asaltul unei linii de cazemate. – « Dinu Pak »,
Dumnezeul oamenilor-cai se retrage în cortul său. – Nicolae Tanoviceanu :
de la rugbi la aruncătoarele de flăcări.*

A doua zi, Lipnicul fu traversat de coloane de infanteriști, geniști, artileriști, roșiori, toți îndreptându-se către Nistru.

Călărașii mei se simt depășiiți de evenimente, aproape insultați : cum adică, există luptători ce le-o pot lua înaintate ?

— Domnule locotenent, mă avertizează Garbiș, dacă văd vreun țipter de la Statul Major, la vânătoare de decorații, o las baltă și mă întorc acasă !

Ordinul așteptat sosește către seară :

— Demarați. Treceți Nistrul. Eșalonul cai, rămâne pe loc.

A doua jumătate a ordinului anulează efectul fericit al primei.

Adun oamenii. Plutonierii se fac interpreții stării generale de spirit. Nu pot aștepta mare lucru de la oameni, dacă-i vorba să treacă fluviul fără jumătatea lor firească, fără caii lor.

N-am nevoie de schiță ca să pricep acest lucru elementar. Împărtășesc pe deplin starea lor de spirit. Plecăm la atac haiducește. N-aud un zgomot, nicio șoaptă. Cât îi ea de neagră, noaptea nu sporește decepția noastră. Căderile se multiplică. Panta este foarte abruptă, ne rostogolim unul după altul, aproape în linie dreaptă. Regiunea este presărată cu dealuri înalte. Traversăm de două, de trei, de patru și cinci, chiar de zece ori... Aceeași cale ferată înconjoară regulat dealurile pe care noi le urcăm și coborâm drept în față.

Furioși, avem senzația că ne-am pierdut în ceață. La patru dimineața, după opt ore de marș epuizant, iată-ne pe obiectiv, satul Verezani. Paloarea zorilor îmi dezvăluie vatra satului, a cărui ultimă casă domină Nistrul și malul sovietic, situate mult mai jos. Imi instalez PC-ul exact în casa asta, telescopul binocular afară, la limita păduricii ce surplombă totul în fața ei.

Zorii ce se ridică sunt salutați viguros de artileriști. La douăzeci de kilometri, Moghilev este în flăcări. Exploziile se aud până aici, orașul își dă sufletul într-un imens nor de fum negru.

Telefenez la brigadă. Izolați cum suntem, inactivi și uitați de Dumnezeu, mă tem că ne-am pierdut. Peste tot, trupele în mișcare coboară rapid către Nistru.

Mă tem că ne-au uitat, n-ar fi prima oară...

Mi se răspunde :

— Încă nu e rândul vostru. Stați cuminți. Nicio mișcare.

În sat n-a rămas țipenie de om. Țăranii au părăsit satul cu animale cu tot. N-au rămas decât păsările, care ouă unde se nimerește. Călărașii se delectează cu omlete pantagruelice. Garbiș îmi prezintă o capodoperă culinară din douăsprezece ouă, succulentă exact cât trebuie, plus un litru de cafea aburindă. Inghit totul în cinci minute.

Ne instalăm în lungul lizierii. Asistăm pasivi la fantasticul spectacol ce se pune în scenă sub ochii noștri, exact dedesubt.

În stânga, Nistrul face un cot. Mai departe, în dreapta, apa se lărgeste într-o buclă. Între aceste două limite se întinde un enorm platou, în mijlocul căruia fluviul curge majestuos, cu o lățime de peste cincizeci de metri. Platoul acesta lung are un mal înalt, malul nostru. De partea cealaltă foiesc Ivanii. Comandamentul a decis instalarea unui cap de pod în fața noastră, la Cerebria, de unde ar urma să ne lansăm în treaba noastră de bază, urmărirea inamicului ce a șters-o. Bolșevicii par decise să ne oprească cu orice preț. În acest scop, întreaga lor Divizie 169 infanterie s-a îngropat în cazemate de beton ce par invincibile.

Artileria noastră îi stropește din greu, salve peste salve, foarte bine ținute. Totuși, betonul-i beton, când este armat cum se cuvine. Pentru prima oară în istoria războaielor, cavaleria trebuie să ia cu asalt o linie de cazemate. Misiunea de temut revine Regimentului 10 Roșiori din Brigada 6 Cavalerie, secondat de un escadron de geniu din brigada noastră. Ei vor avea privilegiul redutabil de a forța trecerea.

Se lansează plutele de aprovizionare cu muniție, depășite rapid de enormele bărci pneumatice, pe cât de mari, pe atât de vulnerabile. Mortierele sovietice îi încadrează pe toți. Gheizeri fără număr apar și dispar la suprafața apei, efect al ploii de gloanțe ce învâluie totul. Exaltante și încântătoare, jeturile mișcătoare de apă în spumă sunt florile lui Ivan peste morții noștri. Ridurile

întunecate și largi, ce apar ici și colo, sunt semnul distrugerii uneia din ambarcațiunile noastre. Multe riduri întunecate înconjoară tot atâtea puncte negre. Apa Nistrului geme sub roșiorii morți sau încercând să scape de focul inamic și de înec.

După o oră, prin telescopul binocular, disting clar regrupările milimetrice de pe malul sovietic, la adăpostul oricărei movile sau cute a terenului.

Escadronul de geniu a traversat și el Nistrul. Recunosc pe succesorul căpitanului Ștefan Tebeica, una dintre victimele obuzului din Verezani. Nu-i nimeni altul decât locotenentul de rezervă Nicolae Tanoviceanu, conferențiar la Facultatea de Drept din Iași, jucător în echipa națională de rugby. Specialitatea lui de maestru la tăvălug și grămadă i-ar putea servi de minune. Nimeni nu-l întrece la trântă. Tanoviceanu se agită, aleargă de la unul la altul, mereu sub tirul mortierelor și armelor automate sovietice.

Sub focul unei riposte extrem de violente, Regimentul 10 Roșiori este obligat să se pună pe burtă. Efectivele lui nu mai sunt cele de acum o lună. Mulți roșiori coboară fără apărare curentul apei, în bărcile ciuruite de mitralierele Rușilor.

Primul asalt este respins. Rușii nu se lasă impresionați de elanul nostru, totuși cu adevărat impresionant.

Al doilea asalt este respins și el. Pierderile roșiorilor sunt teribile, călărașii mei se țin de cap, ochii lor refuză să privească masacrul de nedescirs.

Datcu din Corabia și Mazilu din Deveselu, de lângă Caracal, mă imploră cu vocea tremurândă :

— Să mergem și noi, domnule locotenent, să le dăm o mână de ajutor. Nu putem asista impasibili la masacrul camarazilor noștri.

Ii admir !

Față de hecatomba de sub ochii lor, abnegația și totala uitare de sine depășește tot ce am văzut până acum. Mazilu, care este un adolescent, arde de nerăbdare să-și pună pielea la bătaie, pentru a-i scoate din dificultate pe cei copleșiți de inamic.

Supraviețuitorii traversării Nistrului se grupează pentru a treia tentativă contra cazematelor. Elanul îi poartă din nou către zidurile de beton îngropate în pământ, de unde moartea țâșnește prin crenelurile înguste, bine disimulate. Mitraliați fără încetare, rândurile lor se subțiază văzând cu ochii. Chiar nu-i va ajuta nimeni ?

Rămân cu ochii lipiți de telescopul binocular.

Deodată, din grupul de ofițeri superiori de după o moviliță, țâșnește un cavaler cu aripi negre. După saltul lui magnific, recunosc ponchoul « *djighitului* » nostru, inegalabilul « cow-boy », supranumit « Dinu Pak ».

Nu m-am înșelat. E chiar el. Sub potopul de obuze și de schije, își încurajează oamenii. Lunga-i pelerină îi flutură pe umeri. Punctează cazematele cu arătătorul, dă năvală peste cea mai la îndemână. Oamenii îl urmează într-un avânt de neimaginat. Dinu avansează în goană, drept și implacabil ca destinul. Pentru nimic în lume nu s-ar înjosi să se culce sub ploaia de gloanțe. Colonelul Pak este în fruntea tuturor. Dintr-o dată, cade în genunchi, dacă nu mă înșel. Doi roșiori îl iau pe brațe. Se prăbușesc și ei, cu povară cu tot. Alți doi preiau corpul colonelului, reușind să-l adăpostească după o movilă.

Unul din cei doi îmi va povesti mai târziu scena pe care nu o pot vedea. Cu ambele picioare smulse de un obuz, colonelul « Dinu Pak » este perfect lucid. După un prim pansament, exact sub șolduri, privindu-și rana oribilă, cu vocea-i caldă din totdeauna, colonelul spuse ca după o petrecere de la care se retrage :

— Domnii mei, cu permisiunea voastră, mă retrag în cortul meu...

Își acoperi cu ponchoul jumătatea de corp ce îi rămăsese. Pelerina lui de neuitat îi acoperi ochii. Nimeni nu se va putea flata de a fi văzut o umbră de disperare în ochii colonelului « Dinu Pak ».

Nu-l pot uita pe colonelul Dinu Rătescu, idolul Târgoviștei, rămas fără ambele picioare, deci fără cal. Chirurgului venit să-i încerce protezele, colonelul « Dinu Pak » îi spuse cu vocea-i din totdeauna :

— Meștereala asta nu-i pentru mine, doctore. Nici o celulă din cele ce mi-au rămas nu merită insulta mecanicii... Utilizați-vă arta chirurgicală pentru a mă grefa direct pe cal. Ne-ar conveni de minune la amândoi.

Să-l văd cu ochii mei, prăbușit pe « Dinu Pak », a fost ca o lovitură de măciucă în creștetul capului. Ocolesc instinctiv iureșul bătliei, răscolesc cu viteza gândului refugiul adolescenței, atât de apropiate că-i simt hățurile în palmă. Parcă a fost ieri. Centaurul sau omul-cal se numea călăraș, iar Dumnezeuul călărașilor era « Dinu Pak ». De-a lungul tinereței și copilăriei, n-am avut altă dorință decât aceea de a deveni călăraș. Tatăl meu, ofițer superior

activ, inițiat în dedesubturile nu tocmai glorioase ale spiritului militar, mi-a interzis însă cu desăvârșire cariera armelor.

Constrâns de mână și voința de fier a tatălui, am studiat Dreptul la Mănăstirea Dealul. Am făcut-o cu cea mai mare ardoare, lucru ușor de înțeles : la cererea lor, cei mai buni elevi aveau privilegiul efectuării serviciului militar la cavalerie. Păstrez în memorie timbrul vocii solemne anunțându-mă :

— Sunteți admis în plutonul de elevi-ofițer de rezervă, la Târgoviște... Plecare chiar în după-amiaza asta.

Târgoviște este creuzetul incandescent, din a cărui lavă vulcanică sunt forjați cavalerii cei mai desăvârșiți, ce se pot imagina. A fi admis în această sfântă a sfintelor cabaline este onoarea supremă pentru om.

Practic, am trăit acolo șase luni de iad, o perioadă dintre acelea pe care conveniențele sociale ulterioare o numesc însă paradis ! Ușor de zis pentru cel ce-a scăpat definitiv din flăcările lui devastatoare. Pentru mine, sărbătoarea a început chiar din prima zi.

Eram șazeci. Șase rânduri de zece, în fața drapelului.

Apăru căpitanul. De talie înaltă, slab, blond, un om ce nu părea să fi zâmbit vreodată.

— Pleșoianu Veniamin, se prezintă ofițerul. Sunt căpitanul vostru, instructor de echitație. Dumneavoastră, tânărul din stânga. Aproiați-vă ! Prezentarea !

— Emilian Ion !

— Ce vedeți în fața dumneavoastră ?

Casc ochii mari ! În fața mea era un ofițer și un cal.

— În fața ochilor mei, vă văd pe dumneavoastră, domnule căpitan...

Redresându-și pieptul, căpitanul puse lucrurile la punct.

— Eu nu contez. Evident, nu știți ce aveți în față. Nici nu mă miră. O veți ști oare vreodată ? Cu voia voastră, am îndoielile mele...

Marcă o pauză, apoi spuse cu o voce și o mimică amintind preotul ce prezintă « *Sfintele Taine* », în fața ușilor împărătești :

— Domnilor, vă prezint Calul ! Fără el, nu veți fi niciodată oameni întregi.

Așa am fost primiți la Târgoviște. La început am fost tratați ca o bandă de întârziți, de debili mintal. Acolo n-a existat decât un singur și unic subiect de elită : « Majestatea-Sa, Calul » ! Printr-o favoare specială, ni s-a îngăduit să îl servim. De la botnița

căpăstrului până în coadă, încetul cu încetul, am fost inițiați în sfintele taine ale acestui nou Dumnezeu. Exercițiile numeroase, repetate până la obținerea perfecțiunii, ne lăsau extenuați la stingere, morți pe trei sferturi, incapabili de a exprima vreo formă oarecare de viață.

După două luni, grație tinereții și antrenamentului intensiv, am ajuns să înțelegem că s-ar putea să devenim oameni. Subliniez, să devenim, nu să « redevenim ». Căpitanul Pleșoianu avusese dreptate în cuvântul lui de bun venit. Prin contactul zilnic cu calul, simțeam că devenim oameni, oameni aparte.

Această devenire umană s-a manifestat printr-o mare turbulență. Instrucția noastră generală se făcea în serii de zece oameni. Am comandat una din acestea. Lucrul efectiv cu calul, la manej, îl făceam câte trei, sub supravegherea mea.

Un elev ținea calul cu frânghia, al doilea mânuia un bici lung, iar al treilea sălta în șa, pentru a se perfecționa.

Apoi, dintr-o dată, scara pica, șaua începea să se învârtă, calul se ambala. Farsele se acumula în contul cavalerului aspirant. Nu mai era vorba de echitație, ci de circ...

Am avut câteva fracturi de picioare și de mâini, câteva capete sparte... Atunci a apărut căpitanul de escadron Dinu Rătescu, zis « Dinu Pak », *djighitul* și *cow-boy-ul* nostru.

« Dinu Pak » era un tip fantastic. Frumusețea lui virilă se armoniza perfect cu părul blond și abundent, ce pleca în valuri la orice mișcare. Felin de excepție, îi plăcea să urce pe cal cu piepul gol. Apoi, revenit pe propriile-i picioare, se învăluia mândru într-un poncho negru, ridicat de sabie, într-o parte, ca la mușchetarii de altă dată...

Ponchoul larg ieșea parcă din șapca purtată cu îndrăzneală pe o parte... « Dinu Pak » nu a fost niciodată o apariție oarecare. La el, totul era extraordinar.

— Constat că nu știți urca pe cal, nici coborî, nici să cădeți. Meritați altceva, nu o educație de prea-creștine fecioare. Domnilor, pe cai se urcă în mod natural. Să revenim la natură, la strămoșii noștri.

Mergem pe câmpul de instrucție. Trebuie pământ bun, iarbă grasă sub copite, altfel nu obținem niciun rezultat. Nu uitați niciodată : suntem descendenții hoardelor joviale ce-au năvălit în Europa. Cazacii au păstrat ceva din arta strămoșilor. Vă voi învăța

asta. Cailor nu le va mai fi rușine să vă poarte în spate ca pe niște moime...

Să mi-l aducă cineva pe « *Satan* ».

I l-am adus pe « *Satan* », un pur sânge englez, negru ca noaptea în pădurea de brad, nervos ca o amazoană condamnată la virginitate veșnică.

Destul de plouați, chiar neliniștiți, am luat-o către gazonul de instrucție.

Dinu se opri în mijlocul terenului, lepădă direct pe iarbă ponchoul, sabia, șapca, vestonul, cămașa... Apoi își frecă pieptul athletic de nările lui « *Satan* », suflându-i cu zgomot în nări. Urlând dintr-o dată ca un drac împielit, lovind violent gâtul calului cu dosul palmei, sări în șa împingând puternic călcâiele într-o singură mișcare.

« *Satan* » țâșni ca din pușcă. Inghițea spațiul, împins parcă de o forță supranaturală. La limita terenului, Dinu îl întorse scurt, cu riscul de a-l rupe în două. Cu gura ca la dentist, l-am privit cum revine în picioare pe șa, brațele încrucișate pe piept. Exact în dreptul nostru, în plină viteză, întinse brațele în cruce, săltă în pas de dans și se proiectă la pământ. Șocul căzăturii îi fu trambulină. Sări din nou în picioare, pe șaua calului. Corpul îi vibra sub undele violente ale cursei. Urmară patru timpi de galop furios, un nou contact cu pământul, agățând în trecere scara pendulantă. Ridicându-se pe scară în brațe și angajând convenabil vârful piciorului stâng, se balansă și intră sub burta lui « *Satan* », fixându-și piciorul drept în cealaltă scară. Calul este în plin galop, Dinu sub burta lui, cu fața în jos. Gazonul îi mângâie fața, vântul îi culcă părul, ai zice că dintr-o clipă în alta craniul îi va exploda. Dinu râde în hohote și chiar mușcă un smoc de iarbă cu dinții. Nu se mai știe cine-i calul și cine-i călărețul, goana amândurora este diavolească, copitele ating aproape corpul arcuit al omului. Aleargă, « *Satan* », aleargă !... Galopul continuă...

În sfârșit, mâinile urcă spre cureaua de sub burtă, alunecă pe negrul lucios al pielii lui « *Satan* », găsesc punctul de priză și corpul lui Dinu basculează într-o incredibilă ascensiune. « Dinu Pak » e din nou în șa. « *Satan* » aleargă, alergă într-una.

Aplecat în spate de data asta, Dinu-și lansează piciorul drept pe sub gâtul calului, face priză cu moletiera stângă, se lasă către pământ, cu mâinile lipite de corp. Aleargă, « *Satan* » ! Aleargă !...

Gura calului spumegă, diavolul negru e lansat într-o cursă nebună. Unde-i mintea capabilă să observe, să înțeleagă că omul și calul sunt capabili să devină, uneori, una și aceeași ființă ?

Capul lui Dinu face o ușoară pârtie în gazon, un minuscul mușuroi de cârțiță i-ar putea fi fatal, fruntea i s-ar înstela cu o floare roșie ce i-ar decora moartea. Stupefiați, îl auzim cum râde în hohote, pătruns parcă de delirul djighiților și frenezia cazacilor. Copitele, zgomotul, vântul, praful, omul și calul fac una și aceeași ființă, într-o cursă în care cărnile se lipesc, sângele li se amestecă, membrele se multiplică, rezultatul fiind un zeu inexplicabil și surprinzător, rupt din fulger.

Aruncându-și brațele în față pentru a-și susține efortul, Dinu se reinstală în șa.

Strigăm cu toții, într-o voce : trăiască Dinu!

« Dinu Pak » este arhanghelul nostru blond, lucind de transpirația gloriei.

Aplaudăm zgomotos prințul cavalerilor.

Ca pedagog, își impune un debit lent, un fel de cochetărie supremă pentru el. Lucrul este evident pentru noi, căci inima-i bate să sară din piept.

Haideți domnilor, trebuie să vă meritați caii...

Curând, infirmeria școlii n-a mai avut niciun pat liber. Infirmiera știa mai bine ca oricine că idolul nostru este « Dinu Pak », omul ce frecventa « *Coșul cu flori* », restaurantul de frunte din Târgoviște, pe care, bineînțeles, îl frecventam și noi...

În deplasările sale nocturne la « *Coșul cu flori* », « Dinu Pak » utiliza cel puțin trei trăsură.

Pe bancheta primei trăsură, își depunea cu religiozitate sabia și șapca.

În a doua urca el în persoană, cu nelipsitul său poncho.

În cea de a treia era orchestra de țigani ce cântau fără încetare, pentru a-i legăna plimbarea și a-i lansa petrecerea, cum spunea el.

Mărturisesc că făcea nuntă, iubea și multiplica omenirea ca în canoanele pierdute de dragoste zamolxiană. Trec sub tăcere detalii pe care doritorii le vor afla din arta iubirii taoiste. Pentru « Dinu Pak », nunta era nuntă, dragostea, dragoste, cum a fost și războiul : total și din toată inima !

Atunci, la Târgoviște, ardoarea ne făcea pe moment nemuritori. Ne credeam invulnerabili. Rezistența, abilitatea și determinarea noastră deveniseră la fel de naturale ca aerul pe care-l respiram.

Ce se petrece însă pe malul Nistrului? Ce forță secretă și năpraznică l-a răpus pe invincibilul « Dinu Pak », pe care măreția vieții părea altoită pe vecie ?

Mutilându-l de moarte pe « Dinu Pak », războiul mi-a amputat dintr-o dată tinerețea și visurile.

Pierderea lui Dinu a paralizat ardoarea rarilor supraviețuitori ai celor două escadroane de pușcași ai Regimentului 10 Roșiori.

Cineva se ridică. Deși fără cască, preia comanda resturilor escadroanelor de geniu și al corpurilor de cavalerie 5 și 6 din Brigada a VI-a.

Cadetul cel mai turbulent, ultimul de la Târgoviște, ocupă aici curajos, îndrăzneț și pe merit locul de frunte.

Ușor de recunoscut după părul blond și scurt, tuns în perie. Curajosul ofițer nu este altul decât Nicolae Tanoviceanu, campionul de rugby și conferențiarul Universității Iași. Nu mai aruncă mingia, ca pe terenul de rugby. Aruncă grenade. Le aruncă cu artă și precizie, cu mânerul rupt, învârtindu-le în jurul propriei axe înainte de a le expedia.

Iată-l formând o grupă de cinci oameni, probabil plutonieri, înarmați cu FM-uri și ZB-uri. Trag pe rând. Tirul lor este neîntrerupt. Sub tirul lor susținut și precis, trăgătorii ruși din cazematele betonate sunt practic orbiți, poate și mai rău. Ai noștri reușesc să lovească exact crenelurile prin care Rușii sunt obligați să tragă.

În stînga și în dreapta mitraliorilor, Tanoviceanu și un roșior pe care nu-l cunosc, poartă în spate lansatoare de flăcări. Prezenți peste tot, geniștii atacă împreună cu cei încă valizi, din Regimentul 10 Roșiori. Progresează în salturi. Cred că vor reuși. Se produce însă o explozie surdă, ce se prelungește nefiresc. Unul din purtătorii aruncătoarelor de flăcări a primit o schijă în rezervorul dorsal de combustibil. Aruncat la pământ, omul se ridică și începe să fugă în toate părțile, ca o torță vie. Încearcă să-și dea jos aparatul din spate. Nu reușește să-i desfacă curelele. Cu pași nesiguri, încearcă să-și mențină echilibrul. Nu mai avansează, deși nu pare să fi fost atins de tirul inamic. Nimeni dintre ai noștri nu se gândește să-l ajute, să îl libereze de rezervorul aprins, de flăcările ce l-au culcat la pământ. Mirosul de petrol urcă până la mine. Flăcările se răspândesc, focul aleargă prin iarbă, nu se va stinge până la ultima picătură de combustibil.

Roșiorul respectiv a murit, însă spectacolul halucinant al torței lui vii a excitat la culme elanul ofensivei noastre.

Tanoviceanu este prezent peste tot, aleargă cu socoteală, purtând în spate cel de al doilea aruncător de flăcări. Nu știe ce este frica. Dă buzna în stânga, peste prima cazemată sovietică. FM-urile noastre încetează tirul, pentru a nu-l atinge. Iată-l că reglează gura de lansare a aruncătorului, apoi suflă un jet mortal în crenelura cazematei. Se adăpostește contra exploziei, ce nu poate întârzia prea mult. Două, cinci, trec zece secunde și cazemata plină de muniții sare în aer.

Cazematele se protejau reciproc, prin tir încrucișat. În dispozitivul lor a intervenit un unghi mort, al cărui nume se justifică, pentru că de aici va veni sfârșitul tuturor. Limbile de foc ale aruncătoarelor de flăcări provoacă ravagii monstruoase.

Aruncătoarele astea sunt o armă ignobilă, dar care armă este altfel? Toate armele sunt ignobile, războiul în întregul lui este ignobil.

Ai noștri s-au înfipt serios în coasta Rușilor. Ne-a costat scump, dar victoria este sigură de acum. Vom plăti bolșevicilor câteva polițe.

Valul de « uraaa » nu se mai termină. Linia de cazemate a căzut.

Oamenii mei nu par să împărtășească pe deplin bucuria victoriei. Motivul este ușor de înțeles : pentru prima dată, nu suntem primii, în cadrul acestei campanii.

Ca și noi, zilele trecute, camarazii noștri au plătit foarte scump victoria obținută.

Totuși, plutonul meu se simte umilit.

Care este vina noastră? De unde se trage această dizgrație? De ce suntem persecutați?

Răspunsul la aceste întrebări, îl vom afla foarte curând.

CAPITOLUL XI

*Mitraliași cu aparatele de fotografiat. – Arcul de Triumf. – Trecerea Nistrului.
Intrarea în Ucraina. – Returul cailor. – Doi martiri – Zmeoaica Sarah.*

În sfârșit, după amiază, brigada binevoi să ne inițieze : primo, să ne punem la punct uniforme; secundo, să coborâm către capul de pod.

Asta seamănă a prefață la vreo săpuneală, de n-o fi vorba chiar de sancțiuni. Ne ducem spășiți, fără să știm de ce, unde ni s-a ordonat. În drum, constat cu plăcere că pontonierii au făcut o treabă formidabilă. În timp record, au construit peste Nistru un pod de vase ce comportă, de la un cap la altul, o largă suprafață carosabilă.

Pe deasupra capetelor noastre, frecvența anormală a avioanelor tricolore mă surprinde și mă intrigă. Aterizează și decolează ca-n palmă, pe o câmpie de unde abia s-a secerat grâul.

Coborînd în bună ordine către plajă, surpriza capătă proporții : Sub ochii noștri, la extremitatea podului de vase, se înalță un arc de triumf ! Partea lui invizibilă este acoperită cu crenguțe de brad. Efectul este formidabil. La loc de cinste, înfrățite în vârful arcului de triumf, tronează steagurile românești și cele germane, cu zvastica celui de al III-lea Reich și a tuturor popoarelor ariene.

La piciorul Arcului de Triumf, se vede un fel de pluton de civili. Unii coboară încă din avion. Printre ei, zăresc câțiva ofițeri superiori.

Trei civili se aruncă asupra noastră înarmați cu niște bizare arme albe.

Ne-am lămurit curând : armele lor sunt aparate de filmat, iar civilii ce ne intrigă sunt ziariști, fotografi și reporteri de actualități filmate.

Unul dintre ei mă întreabă cu o jovialitate de parcă ne-am cunoaște de un veac :

— Locotenent, ce impresie v-a făcut traversarea Nistrului în fruntea armatei române? Vă rugăm să ne spuneți, pentru spectatorii și auditorii noștri, numele dumneavoastră și al regimentului din care faceți parte.

La așa întrebare, mă tem că fac apoplexie. Scuipe în drăcia lui de microfon :

Nu sunt primul care am traversat Nistrul. Primii ce l-au traversat zac acolo... Li spun indicându-i locul cu degetul. Întrebați-i cum se numesc, ce gândesc mamele, soțiile și copiii lor despre asta.

Cel cu microfonul o lasă moale. Nu-i mulțumit, dar n-am ce-i face. Fotografii ne mitraliază din toate unghiurile. Iată, în sfârșit, mitraliere în fața cărora nu-i nevoie să te culci pe burtă.

Trecem prin fața grupului de ofițeri superiori. În fruntea lor îl văd pe generalul Barozzi, procurorul general al Armatei Române. Alături de el, un șef de escadron de cavaleri mă interpelează în franceză :

— Bonjour Emilian, *comment ça va ?*

Il cunosc. Incerc să-mi amintesc cine este. Este președintele Tribunalului București, judecătorul Stârcea, consilier juridic adjunct al generalului Barozzi. Căpitanul de artilerie din spatele lor este George Brătianu, unul din șefii Partidului Național Liberal.

Stârcea face câțiva pași, vine lângă mine și îmi spune :

— Pentru acțiunea lui din dimineața asta, în fața liniei de cazemate, Nicolae Tanoviceanu va primi Ordinul Mihai Viteazul. Se gândește câteva secunde, apoi întrebă din nou :

— Ce impresie v-a făcut onoarea de a trece primul peste Nistru ? Toată țara o să vadă asta, *mon cher!*

Altceva nu mai știu, nu vor să știe. De la reporterul radio, până la președintele Tribunalului București, altceva nu-i mănâncă sub limbă. Când sunt călcat pe bățături, strig cât pot :

— Mi-a făcut impresia că-s confundat cu curvele de pe bulevardul Macabeilor!

Președintele se făcu roșu. Când pledam în fața lui, pentru a-i smulge vreo sentință favorabilă clienților mei, eram cu certitudine mult mai aproape unul de altul, decât acum. De data asta, deși suntem în aceeași tabără, am impresia că nimic nu ne unește. Totul ne separă. Nu mai vorbim aceeași limbă. Între Românul de ieri și Românul de azi s-a interpus podul de vase, de peste Nistru.

Fără să-i spun altceva, întorc capul și-mi văd de pluton. Călărașii fac față ziariștilor și fotografiilor cum pot, adică în cea mai perfectă dezordine. Nu se poate altfel. Camerele de filmat bâzâie fără oprire, călărașii bombăne nemulțumiți.

Nu sunt și nu pot fi mulțumiți, întrucât sunt filmați fără jumătatea lor esențială, care este calul. Un călăraș nu-i întreg decât

călare pe cal, iar insulta cea mai mare este să-l treci pe sub Arcul de Triumf ca pe babe și pe domnișoare, adică pe jos !

Pentru această ceremonie festivă, pontonierii au rămas la post, pe vasele lor. Fețele lor exprimă o profundă oboseală, sunt descărnate, extenuate. Pentru a asigura trecerea convenabilă a trupelor noastre, au lucrat ore întregi în apă, sub focul inamic. Au lucrat fără să se poată apăra, fără să răspundă loviturilor prin lovituri, expunându-se fără încetare. Pierderile lor sunt importante. Supraviețuitorii sunt într-o stare deplorabilă. Nici un reporter sau fotograf nu se ocupă însă de ei.

De o parte a Nistrului, a rămas lumea mondenă. De cealaltă sunt atrocitățile. Brancardierii aleargă în toate părțile. Peste tot vezi cadavre, răniți ce așteaptă cu disperare primul ajutor. Trebuie evitați, altfel se vor agăța de cizmele noastre, pentru a ne sili să ne ocupăm și de ei.

Gemetele și strigătele lor, pornesc parcă din infernul lui Dante.

— Ajutor, salvați-mi viața, veniți repede, ucideți-mă camarazi, fie-vă milă... sufăr prea mult, capul meu, vai capul meu!

Linia fostelor cazemate rusești a devenit un adevărat abator omenesc. Victoria ne-a costat enorm. Brancardierii fug cu targa goală, dar merg foarte încet și cu grijă, când ea este plină. Ai zice că nu vor să atragă atenția morții, ce i-ar putea da gata pe cei care încă pot scăpa.

Dau peste un tânăr călăraș din Regimentul 10 Roșiori. Încă n-are probabil 20 de ani, dar e deja terminat. Cele două brațe i-au fost smulse, la fel jumătate din piciorul stâng. Golit de sânge, tânărul afișează o paloare și o sfârșeală ce îngheață privirea. Este conștient, dar nu are putere să se vaite. Lacrimile-i curg în liniște pe obrajii lui de adolescent ce nu și-a terminat bine copilăria. Cu glas abia șoptit, murmură din când în când aceleași cuvinte :

— Mama mea ! Mama mea ! Ce va zice Mama ? Mama mea...

Litania lui magică continuă cu mici pauze. Gândul și chipul mamei iubite îi alină suferința și teroarea morții, ce îl va surprinde cu chipul mamei în gând, cu numele ei pe buze.

Ajungem la Liosăunți. E deja noapte. Discreți și liniștiți, sătenii ucrainieni sunt în casele lor. Porțile gospodăriilor și ușile caselor sunt însă deschise. În fața fiecărei case sunt instalate măsuțe cu fețe albe și icoane luminate de o candelă, de lumânări a căror flacără ne reamintește episodul nocturn de la Năbădăuți.

La zgomotul pașilor cadențați ai plutonului, unii ies de prin case :

— Pravoslavni, pravoslavni²⁹...

Faptul că sunt creștini este o protecție, gândesc ei, crezând că asta ne va face mai clementi. Se lămuresc repede cu privire la intențiile noastre amicale. Bucuria lor izbucnește într-un mod foarte mișcător, cu exclamații mai puțin plângărețe dar care se multiplică :

— Mulțumim că ne-ați eliberat. Dumnezeu să vă binecuvânteze.

Suntem la primii noștri pași în Podolia, provincie ucrainiană. Ne grăbim către Moghilev, în lungul Nistrului. Marșul este epuizant. Mergem în contra pantă, fără cai, pentru a ne asigura în cazul unei contraofensive rusești, încă posibilă. În cursul unei pauze, luna se ridică, luminând malul nostru, complet împădurit. Impresionați de frumusețea spectacolului, oamenii coboară tonul. Asta nu mă împiedică să-i aud întrebându-se cu privire la șansele de a-și revedea țara. Șansa asta nu-i prea mare. Ea există însă, slavă Domnului.

Dimineața traversăm Kolkhose Willy. Populația ne primește în plin entuziasm. Fetele satului ne oferă buchete de flori.

Abia trecuți de ultimele case, văd în depărtare, ieșind din pădure, atelajele mortierelor sovietice. Cu un perfect sânge rece, artileriștii desfac curelele de recul. Oamenii de prisos sunt în pădure, la adăpost. Cei rămași deschid focul. Trag departe, în spatele nostru, în pozițiile abandonate de ei și ocupate de noi, pe care le cunosc la perfecție. Sunt prea departe. Nu-i putem deranja cu armele noastre.

Telefonez căpitanului :

— Ce așteptăm ? Cer permisiunea de a închide gura Ruznacilor.

— Tu decizi. Vezi ce se poate. Ia și al treilea pluton cu tine.

Artileriștii ruși sunt la doi kilometri și mai bine. Intre ei și noi, un grup de infanteriști protejează bateria contra noastră. Năvălim pe ei cu mult avânt, în ciuda unei salve, din pădure, care ne-a surprins. Din fericire, precizia pifanilor lui Ivan lasă de dorit. Indrăzneala noastră îi surprinde teribil. Vreo zece-doisprezece se predau, ceea ce nu ne aranjează deloc. Sunt obligat să las pe

²⁹ . *Pravoslavni* : suntem credincioși, în ucrainiană.

Grigore Iconaru și pe Văcaru din Celei, să îi păzească. Cum să-mi fac prieteni în condițiile astea³⁰?

Pentru a ajunge la artileriștii ruși, trebuie să traversăm un râu destul de adânc. Iată-ne din nou muiți până peste urechi. Suntem la o distanță convenabilă de baterie. Rușii însă nu așteaptă atacul nostru. Iși reînhamă mortierele și o șterg cât pot de repede. Păcat că suntem fără cai!

Suntem obligați să ne mulțumim cu propriile noastre picioare. Cizmele muiate fac un zgomot specific, parcă de sugere. Asta indică buna lor funcționare, calitatea lor excelentă.

Ne îndreptăm către Jurkowți. La intrarea în sat, suntem așteptați de o ucrainiancă și cele trei fete ale ei. Fiecare dintre cele patru femei strânge cu putere o icoană în brațe.

Le asigur că nu trebuie să le fie temă. Indată se pun pe vorbit, toate patru odată. Din cele spuse de ele rezultă că « *moscalii* » au plecat, că niciunul nu mai e în preajmă. Zona este complet curățată de ruși.

Mama fetelor mă trage aproape cu forța în casă. Scoate dintr-o ascunzătuare un ziar, în care recunosc fotografia lui Simion Petliura, patriot ucrainian ce a luptat pentru independența țării sale. Din păcate pentru ucrainieni, Petliura a fost bătut de bolșevici și apoi asasinat de agenții lor la Paris, în 1926.

Ucrainenii sunt naționaliști hotărâți, nu suportă comunismul și sunt mereu gata de revoltă contra bolșevicilor. Chiar și astăzi.

De pe dealul pe care ne aflăm, rachetele albe trase din dreapta și din stânga îmi arată că armata noastră avansează uniform pe toată linia.

Noaptea, târziu, colonelul ne găsește în luminișul unde suntem instalați. În excelentă dispoziție, « tătucul » mă tachinează :

— Dragă Emilian, mi s-a spus că ți-a fost frică să spui ziariștilor că ai fost primul român ajuns la Nistru. Te temi că-ți apare poza în ziare, că o să fi cunoscut în lumea întreagă? Poate că ai dreptate. Cu fața ta palidă, cui nu i-ar fi frică?

Bătrânul se amuză, ține neapărat să mă tachineze. Râde cât tot regimentul pe care-l comandă, centura stă să-i sară de pe burtă.

³⁰. Călărașii erau totdeauna gata pentru misiuni grele și periculoase. Niciunul însă nu îndeplinea cu plăcere misiunea, necesară și ea, de escortare a prizonierilor. De aceea se întreabă autorul : cum să-mi fac prieteni în condițiile astea? (NT).

Când să adormim, aud un ușor zgomot metalic. Ciulesc urechea... Disting bucla metalică ce fixează sabia la șa, în lipsa călărețului. Bucuria călărașilor este deplină. Caii ne-au prins din urmă.

Tătucu a păstrat secretul venirii cailor. Foarte bine dispus, participă la bucuria călărașilor celor două plutoane, fericiți de reîntâlnirea cu caii, cărora le duceau dorul. Dimineața, urcați în șa, suntem din nou ființe normale. În bucuria noastră cam copilărească, trăim cu fericirea de a aparține unei unități mobile, specializată în descoperirea misterelor din jur, capabilă să descopere și să neutralizeze în fașă orice pericol pentru ai noștri.

Escadronul avansează în cerc. Asta înseamnă că la fiecare din cele patru puncte cardinale se găsește un pluton la egală distanță de cel din stânga, respectiv dreapta. Dacă unim cele patru puncte printr-o curbă, obținem un cerc aproape perfect. Peste tot găsim efecte militare abandonate. Pe o movilă, dăm peste un ecuson albastru-negru, semnul distinctiv al cavaleriei sovietice. Ecusonul poartă semnele diviziei a 28-a sovietice.

E limpede cu cine riscăm să avem de-a face mai de aproape.

Vântul se pornește chiar când ajungem la malul unei mări galbene, ce unduie cât vezi cu ochii. Călărașii, toți cavaleri-țărani, nu-și pot reține un strigăt de plăcere și admirație. Imensul lan de grâu plutește în bătaia vântului. După o oră de galop, încă nu l-am traversat în întregime. În dreapta și în stânga, spicele mari și coapte sunt gata de seceră.

Nimeni nu scoate o vorbă. Călărașii sunt fermecați de frumusețea spectacolului. La capătul mării de grâu, ne oprim în fața unei urme adânci de pneuri. Un camion este pe aici, poate nu prea departe, pentru caii noștri.

Ceva mai departe, două cadavre sunt special expuse, pentru a fi văzute.

Ne apropiem prudenți. Ar putea fi o cursă. Cele două cadavre aparțin vânătorilor unui batalion ce a trecut Nistrul la Ojeva. După câte au văzut, două cadavre nu înseamnă mare lucru pentru călărașii mei. Important este ce au suferit acești oameni, înainte ca moartea să îi elibereze de toate. Albul ochilor este anormal de mare, cât întreg globul ocular. Cele două pleoape au fost decupate cu meșteșug. În jurul globurilor oculare astfel dezvelite, bășici sparte, carnea arsă și urme de scrum arată că nefericiții au fost

torturați cu țigări aprinse. Amândoi vânătorii au nasul și urechile tăiate, unghiile smulse până la ultima.

Un val de revoltă, repulsie și dezgust ne umple pe toți. Pumnii crispați ai călărașilor spun totul despre ceea ce simt. Până acum, am luptat fără pic de ură, respectând adversarul cum se cuvine, mai ales pe acela ce se arată la înălțime. Cele două cadavre martirizate riscă să influențeze starea noastră de spirit. Tocmai de aceea însă, cei doi vânători au fost special expuși în calea noastră. Pentru a fi văzuți. Morala sau învățătura de tras : ni se semnalează ce ne așteaptă dacă intrăm mai adânc în blestematul imperiu bolșevic.

Călărașii constată că legenda comisaro-politrucilor bolșevici se justifică pe deplin, fiind depășită de realitate. NKVD³¹-ul are echipe de călăi specializați în atrocități inimaginabile. Războiul este și așa destul de atroce, de sălbatic. Ce nevoie au bolșevicii să se laude, pe deasupra, cu atrocitățile și sălbăticia lor talmudică !? Caut în istorie alte exemple de astfel de atrocități. Nu găsesc alt exemplu și nu mă pot ocupa acum de asta³².

³¹. NKVD : Poliția Secretă sovietică, între 15 XI 1934 și 13 III 1954. În 1917, bolșevicii au moștenit Secțiunea III a Cancelariei Imperiale (1826-1880), devenită *Okhrana* în 1881, poliția secretă țaristă organizată de spionul prusac W. Stieber (1857-1863). La 7 XII 1917 apare CEKA, *Comisia Extraordinară pentru combaterea contra-revoluției*, strămoșul tuturor serviciilor secrete sovietice ulterioare. Prin decret (6 II 1922), CEKA este rebotezată *Direcția Politică de Stat* (GPU), rebotezată (15 XI 1923) *Direcție Politică Coordonată de Stat* (OGPU), care, la 15 XI 1934 devine NKVD, *Comisariatul Poporului pentru afaceri interne*. La 3 februarie 1941, NKVD-ul este împărțit în două departamente : NKVD și NKGB (*Comisariatul Poporului pentru Securitatea de Stat*). Cele două departamente se reunesc din nou într-un singur NKVD (20 VII 1941), iar în aprilie 1943 se separă a doua oară. În martie 1946, Comisariatele sunt botezate « ministere ». NKVD-ul devine Minister de Interne (MVD), iar NKGB-ul Minister al Securității de Stat (MGB). În 1950, MGB-ul înglobează serviciile cele mai importante ale MVD-ului. La 7 Martie 1953, Lavrenți Pavlovici Beria devine ministru al unui MVD cuprinzând vechile MVD și MGB reunite. După Beria (13 III 1954) se înființează Comitetul Securității de Stat (KGB), având în subordine inclusiv contra-spionajul militar GRU. KGB-ul va supraviețui până la dispariția Uniunii Sovietice. (NT).

³². Exemplele de acest fel sunt fără număr: Inchiziția, Iudeii *Vechiului Testament*, etc. Viitorul rege David, de exemplu, nu s-a putut căsători și moșteni coroana lui Saul, socrul său, până nu a plătit acestuia o sută de prepuțuri, tăiate din vârful penisului inamicilor uciși. Tradiția cere respectul adversarului, cadavrul acestuia fiind inviolabil și sacru, temă dezvoltată de Sofocle (*Antigona*) și de alți autori. Creștinii uită prea ușor atrocitățile ce traversează *Vechiul Testament*, rugurile Evului Mediu, creștinarea Americii, vânătoria și sclavia negrilor, etc. (NT).

Observ călărașii ce pregătesc tulburați și turbați mormintele celor doi martiri.

Continuăm cavalcada noastră în fostele teritorii ale Cazacilor zaporojeni. Numeroși cai rătăciți galopează în plină libertate. Ne apropiem de primele case din Lubacevka. Ceva mai într-o parte, calea ferată este mărginită de o gară minusculă. Un tren pare abandonat, deși locomotiva este sub presiune. Facem rapid inventarul : șaptesprezece vagoane de zahăr ! Trimit un curier special la regiment. Ar fi bine ca intendența să vadă ce și cum, înainte ca administrația *Wehrmacht* să intre pe fir.

Oamenii și caii se vor putea îndulci. Toți au nevoie de această energie. Explorăm mica localitate. Iau toate măsurile ca cele 17 vagoane de zahăr să nu devină caramel. Ruznacy întârziați ar putea fi tentați să se joace cu focul. Ordon lui Raica să organizeze paza capturii. Ceilalți sunt liberi, însă cu ochii în patru. Alarma este generală și permanentă pe toată durata războiului.

Vom înnopta aici. Descopăr o « hata » (casă ucrainiană), plasată în mijlocul unui buchet de cireși. Pereții sunt din pământ amestecat cu paie tocate, lemnul este cioplit cu o remarcabilă naivitate : păsări cu o inimă în cioc, margarete, îngerași înaripați, ghirlande de flori... Obloanele albastre ale casei sunt larg deschise. Intre cele două ferestre se văd bibelouri colorate din lemn și pământ ars, ouă pictate cu delicatețe, păpuși cu obraji mari și roșii. Intreaga expoziție este instalată pe vată albă, între tocurele laterale. Deschid ușa. În cameră sunt trei femei, dintre care două au câte un copil în fustele lor. Scot ultima tabletă de ciocolată, distribuind-o echitabil între cei doi prichindei încântați, mai mari decât aș fi crezut la prima vedere. Copiii îmi urmăresc atent toate mișcările. Cer permisiunea gazdelor de a rămâne peste noapte. Cererea mea stârnește lungi discuții între cele trei femei.

Nu sunt foarte binevenit, dar nimeni nu îndrăznește să-mi spună *niet!*

Femeia singură îmi propune să merg la ea. Abia mi-a făcut propunerea, că celelalte devin mute, privindu-mă cu o neliniște pe care nu o înțeleg. Accept invitația celei de a treia femei.

Decise dintr-o dată, celelalte două vor neapărat să mă rețină. Sătul de acest contra-timp pe care îl iau drept cochetărie ucrainiană, ies afară cu cea de a treia femeie. După cincizeci de metri ajungem în fața unei « hata » identice cu cea din care am ieșit. Singura

diferență este că obloanele sunt vopsite în roz. În curte tronează un magnific mestecăn plângător.

Interiorul este de o curățenie absolută. În centrul încăperii, soba rotundă este decorată cu cărămizi vopsite. Totul respiră o dulce atmosferă. Pe foc, fierbe ceva într-o oală. Aburii grași îmi gâdilă nările, gura îmi lasă apă...

Cineva ciocăne la ușă.

Raica vine să ia instrucțiunile pentru noapte și să se asigure că totul este în regulă. Pleacă ciocnindu-și pintenii, făcându-mă să înțeleg, printr-o mimică expresivă, că nu i-ar displace să fie în locul meu, cu masă și pat în cameră.

Privesc cu atenție stăpâna casei. Pregătește masa cu un singur tacâm, pentru mine. Să tot aibă vreo treizeci de ani, pielea lăptoasă, ochii mari și sumbri, gura generoasă. Imposibil să-i văd dinții, căci nu pronunță decât monosilabe, fără nici un surâs. Nasul său mic și frumos este cam larg la bază, din care cauză fața femeii are un aer cam bestial. Renunțând la basmaua roșie de pe cap, părul i s-a revărsat peste umeri până la mijloc, punându-i și mai bine în valoare pieptul atrăgător la nebunie. Cu cât o privesc, cu atât o doresc mai mult. Când se apropie de mine, încerc o jenă amestecată cu teamă, pe care nu pot să mi-o explic. Apropierea ei mă tulbură și mă jenează deopotrivă.

Cu chiu cu vai, o fac să vorbească. Ii aflu numele. Se numește Sarah.

Cum se face că trăiește singură ? Soțul ei o fi la război ?

— Nu, îmi spuse ea, sunt văduvă. De când cu foametea din 1933. Yuri a murit de foame.

Mă rușinez pentru oala ce are aerul să fiarbă numai pentru mine. Am auzit multe despre foametea din 1932-1933, care a făcut milioane de victime în URSS.

— Tu, cum de ai supraviețuit?

— Eu sunt puternică! Nu avem dreptul să ne lăsăm uciși de foame. N-are importanță ce cred despre asta oamenii de aici. Insațiabila femeie o fi făcut ochi dulci vreunui șef comunist ce putea asigura hrana a două persoane. De ce n-o înghițeau atunci vecinele ei, care după ce au ezitat să mă găzduiască ar fi vrut neapărat să mă împiedice de a înnopta în casa lui Sarah... Incep să cred că soțul înșelat n-a fost prea norocos cu această femeie, ce nu a vrut să împartă cu el alimentele primite de la amant.

Curios eșantion de muier!

Văzând-o cum se învâрте și se sucește după treburile casnice, singură cu mine, cum ar face-o dacă am fi soț și soție, simt dorința de a o iubi. Pe de altă parte, ceva de neînțeles îmi taie avântul. Doar nu m-am îmbolnăvit ?

Dintr-o dată, lovituri furioase dau să rupă ușa. Înainte ca unul din noi să strige « intră », ușa se deschide violent, împinsă cu brutalitate de Raica. Mereu el, bineînțeles. De data asta, fața lui exprimă o îngrijorare și o groază de neînțeles.

Mă privește întâi pe mine, apoi pe Sarah. Respiră ușurat. Mă ia de braț. Vrea neapărat să mă scoată afară :

— Repede, domnule locotenent, veniți repede...

Ce se întâmplă oare ? Suntem înconjurați de bolșevici?

Raica este de nerecunoscut. Intr-o agitație indescriptibilă, începe printr-un discurs frenetic și fără de sens :

— Am fost măcelar, după cum știți. Am fost și asta... Patronul m-a obligat... Am doi băieți, ca și ea...

— Stop Raica! Calmează-te, apoi spune-mi despre ce este vorba.

Il oblig să se așeze pe pământ, alături de mine. Ochii-i lucesc ca doi cărbuni aprinși. Fruntea i se încrețește în efortul de a înțelege ceva ce pare să-l depășească. Intr-un sfârșit, vorbă cu vorbă, reușesc să aflu teribila poveste...

După ce a primit instrucțiunile pentru serviciul de noapte, Raica și-a căutat o gazdă pentru el și pentru alți călărași. Din întâmplare, s-a adresat și femeilor din prima casă, pe unde trecusem la început. Cele două femei, de temă că m-au lăsat să cad într-o cursă, de tema represaliilor eventuale, i-au povestit întreaga tărășenie.

Cu ocazia secetei din 1933, bătrânii și sugarii satului au murit primii. După ce țăranii și-au sacrificat animalele, inclusiv câinii și pisicile, fără un bob de grâu sau porumb și în plină iarnă, au fost nevoiți să dezgroape rădăcini, pentru a le devora adesea crude, chiar acolo de unde le scoteau. Zeama de scoarță de mestecăn devenise un lux. Cei mai slabi, s-au prăpădit rapid. Cei mai puternici, deveneau tot mai slabi. Soțul lui Sarah, unul din cei mai robuști bărbați, muri și el, spre mirarea tuturor. Soția lui a anunțat că a murit. S-au mirat oamenii, întrucât Yuri făcea parte dintre cei cu cele mai mari șanse de supraviețuire. Sarah și Yuri aveau doi copii, Serghei, de 8 ani și Vladimir, de șapte ani.

O lună după Yuri, Sarah anunță moartea lui Serghei. Vladimir nu supraviețui decât trei săptămâni după Serghei. Copiii erau printre cei mai robuști din sat, ca și tatăl lor. Aparent fuseseră

printre cei mai sănătoși, dar sensibili la foame. Disperarea lui Sarah a fost atât de mare că nu a permis numănei să asiste și să o ajute la înmormântarea soțului și a copiilor. Lucru bizar, trei înmormântări la rând, în mai puțin de două luni. La toate trei înmormântările, Sarah a refuzat orice ajutor. Nimeni nu a văzut-o ducând morții la cimitir. Oamenii având grijile lor, nu și-au bătut capul cu asta.

Prin februarie, vântul din nord a adus temperaturi de până la 45 de grade sub zero. Lupii înfometați dădeau târcoale satului. Într-o seară, Igor, potcovarul satului, a ieșit să-și vadă cursele, în care mai prindea vreun iepure și chiar câte un lup. Lupul se mănâncă foarte bine, când nu mai poți de foame... Intorcându-se acasă, cu mâna goală, Igor o văzu pe Sarah care dregea ceva cu toporul, în dosul casei. Spărgea gheața. De ce a spart-o ? Ce a ascuns în poală, înainte de a intra în casă ?

— Diavolița asta ascunde ceva mâncare acolo, își zise Igor.

Foametea era groaznică. Nu-i de mirare că fiecare se gândea la burta lui. Cu gândul acesta, Igor se strecură în grădina văduvei Sarah. Dădu cu târnăcopul în gheață, cum o văzuse pe Sarah că face. Se gândea să șterpelească și el o bucată de ce-o fi, ascunsă în zăpadă, excelent congelator natural. Ridică cu ușurință o placă destul de mare de gheață.

Cum ridică blocul de gheață, așa i s-a ridicat și lui « *ușanka*³³ » pe cap. Din giulgiul de gheață, craniile lui Serghei și Vladimir îl priveau cu ochii înghețați. În jur, erau diverse resturi, între care o mânăuță slăbănoagă...

În fața spectacolului, Igor își luă picioarele la spinare și povesti satului ce a văzut. De atunci, Sarah era evitată de toată lumea. Oamenii se închinau când se încrucișau cu ea, nu însă, fără o bună doză de ipocrizie. Exemplul lui Sarah a fost urmat de mulți alții, nu numai în Lubacevka.

În iarna 1932-1933, ucrainenii și-au mâncat morții. În general, morții de moarte naturală. În martie 1933 s-a mâncat aproape numai carne de om. Sarah era arătată cu degetul nu pentru că își mâncase copiii, ci pentru că îi și omorâse. Mâncase carne din carnea ei. În ce-l privește pe Igor, Sarah a negat că l-ar fi ucis ea.

— El s-a sacrificat pentru noi. Nu a putut suporta să își vadă copiii murind de foame. Mi-a explicat cum trebuie să fac, după ce se va spânzura. Cum să previn putrezirea cărnii, astfel încât să nu

³³ . *Ușanka* : căciulă ucrainiană de blană.

se piardă absolut nimic. Jur că copiii nu și-au dat seama că mănâncă din carnea tatălui lor. Tăindu-l pe Igor, mi-a venit ideea să fac la fel cu copii, după ce îl voi termina pe el... Igor este de vină. El mi-a dat ideea. Altfel, nu m-aș fi gândit niciodată la așa ceva...

Omorându-l pe Serghei, speram să îl salvez pe Vladimir, micuțul meu... Dumnezeu însă a vrut altfel...

Aveam încă în nări mirosul oalei în clocot pe soba lui Sarah. Povestea lui Raica mi-a întors sufletul și stomacul pe dos.

— Ați scăpat la timp. Încă un pic și ați fi dormit la zmeoaica asta...

Raica derula filmul imaginației cu o indescriptibilă spaimă retrospectivă. Iși recăpătă în bună măsură sângele rece pentru a adăuga: «ați fi dormit mai curând la zmeoaică», decât «cu zmeoaica», așa cum gândea. Nu și-a dus gândul până la a-și închipui că zmeoaica m-ar fi mâncat. Iată genul de poveste pe care Raica o va povesti toată viața lui, el fostul măcelar, tată și el a doi băieți...

— Unde veți dormi acum?

— Sub cerul liber, dragă Raica.

Mă sufoc. Am nevoie de aer.

După așa poveste, aș fi bucuros să pot dormi...

Capitolul XII

Călărașii șarjează la sabie. – Visul vieții mele. – Mariajul de sânge.

Plutonul în marș nu vorbește decât de canibali. După frecvența vizitelor prin tufișuri, subiectul nu pare constipant. Dimpotrivă!

— Foarte sensibili, atleții noștri, Raica!

— La mațe da, domnule locotenent. Nu de la carnea umană li se trage, ci de la razia de ieri seară, prin livezi. De și-ar pune bucle pe ruznaci, i-ar bombarda cu sâmburi de piersici, de prune și alte produse diareice... O merită și ei un pic... Bolșevicii însă, pentru ce-au făcut celor doi vânători, ar merita-o din plin și la figură.

Să lăsăm asta.

Ajungem la Bobrik, pe care îl explorăm cu minuțiozitate. Garbiș descoperă un « *starchina* » (plutonier major) și doi soldați, într-o pivniță. I-a scos la lumină...

Liniștea plutonului este grăitoare. Ochii călărașilor păstrează imaginea celor doi vânători martirizați.

Starchina face aproape doi metri. Sprâncenele lui negre par două tufișuri. Soldații poartă *rubaska* obișnuită.

Aud zgomotul sec al cartușului angajat pe țeavă. Datcu se apropie cu FM-ul pregătit. A pierdut aerul de copil cuminte și ascultător pe care i l-am cunoscut toți.

— Iți fac un cadou Ivane. Să nu suferi.

Mă arunc în fața celor trei prizonieri, deja resemnați.

— Jos arma, Datcu! Li vreau vii.

— Bravo, domnule locotenent, mă înscriu voluntar pentru a-i gâdila la tălpi, propune Garbiș.

Smulgând baioneta din mâna lui Ilie, Garbiș îi îndreaptă vârful spre fața terorizată a subofițerului.

— La locul tău, Garbiș. Suntem călărași, nu politrucii.

Nemulțumirea este generală.

— Impușc pe primul care se murdărește cu metodele bolșevice!

Auzind așa ceva, surprinși ca și mine, călărașii îngheață, nu alta. Ne privim, dar parcă nu drept în ochi, ca până acum. Suntem jenați.

Ca în orice familie încheată, prima scenă intervine din cauza unor persoane străine. De fapt, mă întreb, ce fac cu cei trei prizonieri?

— Duceți-i la Lubacevka. Vor ajuta la descărcarea trenului de zahăr. Executarea!

Ordinul ambiguu destinde atmosfera. Garbiș se însărcinează cu executarea.

Din înaltul « *Dunării* » lui, Garbiș nu rezistă plăcerii de a pipăii fesele celor trei cu vârful săbiei, obligându-i să meargă repezor.

În pas alergător, Ivanii se clatină ca niște curcani, ceea ce declanșează râsul tuturor.

Mai bine așa.

Peisajul de sub ochii noștri este cât se poate de plăcut, chiar idilic. Ai zice că războiul n-a trecut pe aici. Cât vezi cu ochii, numai livezi cu fructe și lanuri de grâu sub aripa vântului,

Parcă am fi în plimbare, la țară...

Plutonul arată excelent, alură de zile mari. Libertatea, pe care ne-o dau caii și autonomia totală ne îmbată pe toți. Coborâm într-o vale secerată în întregime. Unii peste alții, snopii de grâu formează un fel de colibe pitorești. La peste cinci sute de metri, după ogorul secerat, lanul de grâu în picioare pare un zid de aur.

Sunt surprins de apariția neașteptată a unei puternice trupe de cavaleri, bine intrată în câmpul ușurat de recolta grâului. Sunt cam două plutoane, dublul efectivului nostru. Din cauza distanței și a soarelui ce ne cade în ochi, nu-mi dau seama dacă sunt de-ai noștri... Mă îndoiesc. Suntem unitatea cea mai avansată, iar acești oameni vin exact din nord-est, acolo unde mergem noi. Iată-i că se opresc.

Ne oprim și noi.

Caii plescăie de nerăbdare, suflă violent pe nări, buzele le tremură, scot zgomotul specific copiilor ce imită un motor.

Brigadierii Raica, Datcu, Ortinschi mă înconjoară. Bucureștean și taciturn în general, Ortinschi este cel mai vehement :

— Îi luăm un pic la țesală ? Scoatem untul din ei ?

Nu-mi vine să cred. Șarjă de cavalerie în 1941? Ar fi prea frumos...

Pentru asta, trebuie și un pic de nebunie...

Împărtășesc brigadierilor grija mea pentru cai, care nu riscă mai puțin decât noi. Ar fi foarte grav dacă am pierde vreunul dintre ei. Îi iubim ca pe niște suflete, viețile lor sunt prețioase. Răspund de ei ca și de oameni.

Garbiș sare cu gura mare, așa cum știe el când vrea ceva :

— Caii sunt voluntari. Ca și noi... Sunt făcuți pentru asta. Altceva nu așteaptă. Nu avem dreptul să-i privăm de plăcerea lor. Subînțeles evident. Nici noi nu avem dreptul să ne privăm...

Agitația nervoasă a cailor pare să-i dea dreptate:

— Ei vor asta, domnule locotenent. Uitați-vă la ei...

— Gata Garbiș. Vezi-ți de ale tale!

Nu știu ce decizie să iau. Din păcate, suntem într-o evidentă inferioritate numerică.

Cei din fața noastră sunt la fel de ezitanți ca noi. Ba nu. Iată-i că se pun în formație. Incep să tragă, mai mult în aer. Atacul lor este o veritabilă insultă pentru noi.

Datcu propune să-i atragem un pic, în vreme ce el, cu două FM-uri bine poziționate, i-ar culca în șir, ca la popice.

Ideea mă revoltă:

— Așa ceva nu se poate. Ar fi contrar regulilor cavaleriei. Pe câte văd, adversarii noștri vor să joace jocul cum se joacă...

Rușii înaintează cu o alură provocantă și de temut. Ziua este frumoasă, soarele la zenit nu va jena pe nimeni.

Il chem pe Vărzaru, din Osica. Vine cu ochii strălucind de bucurie. Poartă în spate trompeta, de care nu se desparte, deși o folosește destul de rar.

— Poți suna șarja de atac, Vărzarule?

— Cum să nu? O știu la perfecție, domnule locotenent.

— Rămâi lângă mine. Pregătește-ți plămânii. Vei avea nevoie de ei la toată capacitatea...

În afara exercițiilor de antrenament, nimeni dintre noi nu a participat la o șarjă adevărată. În fața acestei premiere de un gen special, avem cu toții un fel de trac.

Terenul este plat și sec. Din acest punct de vedere, nimeni nu va fi avantajat. Avantajul Rușilor este că ei sunt doi contra unu.

Între timp, Rușii au luat inițiativa. Avansează în trap mic.

Trec în frunte. În spatele meu Raica, Datcu, Ortinschi, Vărzaru și întregul pluton, două linii de douăzeci de oameni, perfect înscrise în teren.

— Cavaler Vărzaru!

— Ordonăți, domnule locotenent.

— Sunați șarja de atac. Călărași, Înainte!

Trompeta lansează oamenii și caii. Rețin cu greu pe Dac în galop. Rușii se precipită.

Când ajung la două sute de metri, comand :

— Lungiți galopul... Galop de atac. Sună Vărzaru ! Sună...

Vărzaru sună din toate forțele, amplificând euforia, entuziasmul și exaltarea călărașilor.

— Călărași, sabia și pe ei...

Înfruntarea e nemaipomenită. Scoase din teacă, săbiile sunt gata să rupă totul. Simt în genunchi respirația furioasă a lui Dac. E lansat pe viață și pe moarte. Cavaleria rusă crește, parcă o apropii cu binoclul. Lungile coame zboară peste gâturile cailor. Contactul se produce cu viteza proiectilelor. Întrăm din plin în masa Rușilor ce comit greșeala de a ataca strâns, cu carabina în mână. Tirul lor se pierde în vânt și rămân dezarmați în fața săbiilor noastre ce îi sfârtecă pe viu, în ciuda carabinelor rotite ca bâta. Ii învăluim, îi prindem la mijloc, n-au loc să se învârtă, se încurcă unii pe alții, dau pintenii din toate forțele pentru a se degaja, caii li se cabrează, se încurcă între ei ca și călăreții... Încăierea e pierdută pentru Ruși, mulți dintre ei sunt săbiați la sânge. Grație numărului lor au trecut de noi, dar cu ce preț!

— Am trimis trei pe lumea cealaltă!, strigă Raica arătându-și luciul săbiei ce nu prezintă totuși urmă de sânge.

Încetnim iureșul în vederea regroupării pentru necesarul stânga împrejur. Suntem pe locul de plecare al Rușilor, iar ei pe al nostru.

Ivan pare să fi înțeles lecția. Rușii s-au aliniat corect, și-au scos săbiile, curbe ca și ale noastre, din tecile de piele dublate cu aramă în vârf.

Se lansează primii:

— *Hurra, hurra, Pabieda!*

Cu ochii pe ei, Raica trage fluieratul lui haiducesc, cu care ne-am obișnuit. Ceilalți îl imită de minune, trompeta lui Vărzaru acoperă terenul confruntării. Nu știu cum o vor scoate Rușii la capăt. Sudoarea ce curge de pe cai ne îmbată, pachetele de spumă ce le scapă din gură sunt purtate de vânt. Sub efectul efortului violent și al enervării, măruntaiele cailor se contractă și scot vânturi enorme.

Mă plantez între doi Ruși. Sabia lui Ortinschi cade pe cel din stânga și-i taie gulerul cu cap cu tot. Valul de sânge ce țâșnește umple calul ce continuă lupta pe cont propriu. Rusul decapitat cade lent, pe coama calului. Rusul din dreapta se încăpățânează să mă

lovească peste cască. Capul mi-e închis ca într-un clopot, în zi de paști. Dacă se ridică, pieptul lui face pârtie printre caii rușilor.

Avansează în direcția noastră, lovesc tot ce îmi stă în cale. Săbiile sună cu furie metalică, te-ai crede într-o forjă. Aud strigătele călărașilor ce-și invită adversarii să se apropie, pentru a face doi din fiecare, urletele celor găuriți de oțelul săbiilor, ruși, decupați, mutilați...

Ce-a fost de obținut am obținut. Lupta trenează. Atuul nostru principal este rapiditatea, dar inferioritatea numerică și-ar putea spune cuvântul.

Caut pe Vărzaru să sune retragerea, în vederea unei noi regroupări. A dispărut de lângă mine. Un Rus cade de-a latul pe gâtul lui Dac. Fața îi este tăiată în diagonală, sângele curge din albul pomelului pe dinții complet descoperiți într-un rânjet oribil. Pometele, nasul și buza superioară i-au fost rase. Cabrez pe Dac pentru a ieși din busculadă. Lovesc în stânga, în dreapta, niciodată sabia nu mi s-a părut atât de grea. Am impresia că nu-mi voi mai putea detașa degetele înțepenite și crispate de pe garda săbiei, că dreapta se va rupe din articulația pumnului. Umărul drept poate că-i luxat. Pintenii și genunchii au solicitat din greu coastele lui Dac, ce este în plină sărbătoare. Se bate ca un drac, necheză de plăcere, mușcă tot ce prinde, bate cu picioarele tot ce-i cade sub copite. O lovitură de sabie din față, prea scurtă, îmi taie centura. Răspund printr-o lovitură de jos în sus. Adversarul, caucazian cu ochii în migdale, intră cu burta în sabia mea. Rănit de moarte, îl prinde parcă turbarea. Profitând de înghesuială, aruncă sabia, mă prinde cu mâinile de gât. Burta lui atinge garda săbiei, ce l-a traversat în întregime. Cade peste pumnul meu drept. Putoarea lui mă sufocă. Trag zăbala din greu, dau pintenii lui Dac pentru a scoate sabia. Lama iese, în sfârșit. Caucazianul cade de pe cal.

Plin de sudoare, iau un pic de distanță. Pe picioarele din spate, « *Dunărea* » lui Garbiș bate aerul cu cele din față. Cade pe un rus, în patru labe pe jos, încercând să iasă din învălmășeală. Aud troznetul potcoavelor pe coloana vertebrală ce se rupe ca o creangă uscată.

Caii se comportă de minune. Șocul lamelor ciocnite între ele sau pe căștile de apărare, aerul tăiat ce fluieră, propriile lor urlete ca și cele ale oamenilor excită caii la nebunie. Un Rus mi se strecoară pe sub nas agitând în chip de mână ciotul din care sângele curge ca la robinet. Unul respiră din greu în spate, altul mă ciocnește din față.

La înălțimea mea, Vărzaru dezarmat își bate adversarul cu trompeta, în plină figură. Cu fața varză, Rusul cade sub trompeta lui Vărzaru. Rămâne agățat cu un picior în scară, calul îl poartă în trap mic, rusul urlă de moarte.

Răsturnat de pe cal, Garbiș fluieră pentru a-și recupera « *Dunărea* ». Pantalonii îi sunt muiați. Nu-i singurul care s-a scăpat pe el.

Rușii fac eforturi spre a se degaja, reușind să revină la poziția inițială. Deși învinși net, continuă să strige acel *hourrah* ce le este specific. Dau bir cu fugiții, dar strigă *hurrah*...

— Poți suna adunarea?

Vărzaru își privește trompeta aproape plată :

— Să văd ce iese...

Trompeta este utilizabilă. Sunetele ies cu aceeași vigoare din goarna strivită. Numai trompetele de cavalerie știu face asta...

Vărzaru sună apelul.

Nu am pierdut nici un cal. Cinci călărași sunt răniți, dar nu mortal.

Rușii au nouă morți, patru răniți irecuperabili, șase răniți ușor. Opt dintre caii lor au rămas cu noi.

Dumnezeule, am făcut-o și pe asta. Șarjă de cavalerie în epoca blindatelor.

Veteranii războaielor trecute nu vor mai putea spune de sus :

— Pe vremea noastră ne băteam om cu om, cal contra cal, fier pe fier...

Sau :

— Pentru a înțelege ce-a fost cu prințul Murat, trebuie să te freci ca el, de aproape, cu cavalerii...

Ii putem trimite la muzeul militar cu amintirile lor. Le vom avea și noi pe ale noastre. Am șarjat ca și ei, am văzut ce înseamnă lupta om cu om, cal cu cal, fier pe fier. Nu mai suntem boboci, am primit botezul cavaleriei.

Descalec. Mângâi pe Dac. Dau să-l pup. Gâtul lui îmi lasă o curioasă impresie. Retrag mâna plină de sânge și de bale. A fost mușcat în timpul luptei. Nu-i grav, un motiv în plus să-l iubesc și mai mult. Ii prind capul între mâini, îl sărut apăsător pe nas, lacrimile mă podidesc ca pe un începător. Mi-am trăit visul vieții. De acum pot să crăp. Șarja arde în mine ca o avalanșă ce purifică totul, mă simt purtat de sunetul a o mie de tobe ce-mi crapă timpanele. Sunt uns cu toate alifiile, botezat, inițiat, exorcizat, cavalier plin.

În jurul meu, călărașii strâng paie de grâu, fac tampoane și freceționează cu gesturi de îndrăgostiți picioarele înfierbântate ale cailor în sudoare. Alții împletesc fire de albăstrițe în coama sălbatică a cailor.

Cei ai căror cai sunt răniți, iau pământ în mână, fac pipi pe el, preparând leacul ideal pentru cicatrizarea rănilor.

În ochii mari ai cailor, văd tandrețea infinită a nevestelor tinere. Mariajul de sânge s-a împlinit. Nimeni nu îl va putea desface. Niciodată nu vom mai fi asemenea celorlalți.

De acum, întâlnindu-ne privirile, vom schimba între noi surâsul inițiaților ce se recunosc și se salută de la egal la egal, fiecare știind că împărtășește secretul ce ne face pe toți și pe fiecare diferiți de restul muritorilor.

Capitolul XIII

*Gina și cânepa cazacului chel. - Oaspeții ai contelui Kaminski. - Spioana.-
Drapelul roșu.- Trecerea Bugului.- Ungurii.- Adio cailor. - Cheia unui
vis.- Nicio Cruce de Fier pentru porcul de colonel Dămăceanu.*

Aflând noutatea inițierii noastre cavale-ro-călărășești, ștafetele ce mențin contactul plutonului cu regimentul nu-și ascund gelozia, nici decepția de a fi pierdut spectacolul bătăliei.

Un ofițer de legătură ne înștiințează că nu suntem singurii cavale-ro-călărăși nou inițiați din această campanie. La Marara, saint-cyrianul căpitan Dobrescu, șeful Escadronului 4 Călărăși, a șarjat și el contra ariergărzii Diviziei 28 Cavalerie sovietică.

Căpitanul Dobrescu este al patrulea ofițer al regimentului nostru, titular al Crucii de Fier germane. Aceasta se obține prin adevărate miracole de bravură. Totuși, în plutonul meu sunt cel puțin zece subofițeri, brigadierii și cavale-ro ce posedă pe merit această distincție atât de vestită.

Ca urmare, atitudinea Germanilor în ce ne privește devine dacă nu frățească în orice caz neutră. Până acum, atitudinea Nemților față de noi a fost cam reticentă. Nu aveau încredere în noi, nici în tăria angajamentului nostru, alături de ei, în acest război.

Revenim la misiunea noastră cea de toate zilele : descoperim inamicul, aflăm ce pune la cale, îl neutralizăm.

Răscolind și cercetând în stânga și în dreapta, pentru prevenirea curselor inamicului, triplăm distanțele ce avem de parcurs.

Cercetarea atentă și luarea în stăpânire a terenului este o misiune permanentă și neplăcută, ce solicită din greu picioarele cailor și rezistența oamenilor.

Ajungem la Nova Petrovka. Satul este cochet și curat. Il inspectăm cu atenția de rigoare. Casele au obloane albe sau roz. Vom petrece noaptea aici. Incepem obișnuita căutare a locuințelor unde vom dormi. Nimeresc într-o isba (casă) unde sunt refugiate patru femei cu copii. Nu mai am ciocolată. Una dintre femei, o blondă latifundiară, ațățătoare și provocatoare, cu aerul cel mai drăguț și insolent cu putință, pur și simplu nu-și mai ia ochii de pe

mine. Este adevărat însă, am auzit-o și o confirm : pe durata războaielor femeile par adesea mai frumoase decât în realitate.

Cea de astăzi se numește Gina. Fixându-mă din ochi, de zece ori repetă că trebuie să plece, fără să plece totuși. Am dedus că așteaptă ceva de la mine.

— Pot să vă însoțesc, Gina? Asta va micșora riscul întâlnirii cu cine știe cine pe uliță.

A acceptat cu entuziasm, probă că asta aștepta. Celelalte surate mi-au elogiât cu neîntrecută ipocrizie galanteria. Din fericire, copiii le trăgeau într-una de poale. Mergem tăcuți vreo zece minute, unul lângă celălalt. Ieșim din sat. Nu se mai vede nicio casă. Ajungem la un lan de cânepă. Gina intră prima. Depărtează tulpinile pline de frunze. Imi face semn să țin aproape. După câțiva pași, strivește sub picioare cânepa din jur. Face un cerc în mijlocul căruia se culcă pe spate, ridicându-și juponul ei roșu. Pe rozul durdului din susul genunchilor, ciorapii albi arată murdari.

Apreciez genul ăsta de activitate, dar am nevoie de preliminarii inițiatice înainte de practică. Așa o fi la război, cel puțin la Nova Petrovka. Fără prea mult talent, joc rolul celui rapid și precis în mișcări. Culmea războiului, în tocul lui de piele, pistolul jenează strânsoarea ardentă a Ginei. Onorez ucrainianca cum îi place, fără teorie, nici preambul, apoi mă scol, ca omul ce și-a făcut datoria. Ea însă n-are nevoie de translator pentru a mă face să înțeleg că spectacolele de frunte sunt totdeauna bisate. Un bis cât de scurt dar aprins ar îmbunătăți substanțial programul. Mă înclin la propriu, ca și la figurat. Deși obișnuit cu culcatul pe burtă, tocul pistolului mă jenează, cum nu mi s-a întâmplat niciodată în fața inamicului. Ambianța însă nu-i tocmai inamicală. Gândul la inamic mă face să scot blestematul de pistol ce împiedică aplicația tactică și iubirea de aproape. Fac un ges brusc cu arma în mână... Nu termin bine mișcarea că un cazac chel ridică o mână în sus și îmi întinde, cu cealaltă, cizmele, de care s-a descălțat, să nu fie auzit. În ideea lui, cizmele ar fi plata, pentru că i-am permis să asiste la dezbateră foarte interesantă pentru el, deși încheiată cam abrupt.

Cazacul a văzut și a auzit tot, iar acum vrea să se răscumpere oferindu-mi o pereche de cizme sovietice. Toți trei suntem jenați. Bag pistolul în teacă, bag și celelalte arme, spre disperarea Ginei care nu vrea să abandoneze câmpul de luptă. Cazacul se ridică, își pune *kubanka* cu stea roșie pe capul său absolut chel.

În sfârșit, Gina se ridică. Deși părea că toate le face pe mutește, îl ia la oral pe voyeurul din Kuban. Niciodată n-am văzut invective mai de furioase și pumni femeiești mai violenți. Cazacul este nu numai voyeur ci și masochist, violența Ginei cade ca balsamul pe rană.

În sfârșit, Gina părăsește câmpul de luptă blestemându-l mai departe pe cazac.

Rămas pe cânepa culcată cu atâta măiestrie, râd de unul singur cum n-am râs de mult. Văzându-mă bine dispus, cazacul râde și el, la o distanță respectuoasă. Pentru a-i căli călcâiele, îi iau cizmele și îi ordon să mă urmeze. Asta și face priceputul voyeur, săltând de pe un picior pe altul ca biela manivelă a locomotivei cu abur. Intrăm în sat în această formație.

Garbiș, Iconaru, Ene și Ortinski joacă șptică sub un cireș. Văzându-mă, Garbiș aruncă o perlă de Corabia :

— Bravo, domnule locotenent, după razii prin cânepă descălțați războinicii cazaci, să nu vă scape. Ce v-a făcut bunicuțul ăsta ?

Îi răspund cum o merită :

— Dacă vrei să știi, m-a văzut făcându-i Ginei aplicația practică despre virtutea sexuală în războaiele moderne... Ești mulțumit ?

Deși a văzut atâtea, Garbiș rămâne ca la dentist. Ceilalți la fel. Povestea face turul plutonului de parc-ar fi cântat-o Vărzaru din trompetă.

Sperând să mai asiste la astfel de scene războinice sau poate dintr-o subită inspirație de fidelitate, Grișa, cazacul cu pricina, se prezintă dimineața pentru a-și lua în primire funcția de responsabil cu efectele mele, la care se avansase singur peste noapte. M-a sculat cearta lui cu Mazilu, care nu voia să-i cedeze slujba.

Plin de intenții bune, Grișa venise cu apă caldă pentru barba mea... Întreg plutonul era la curent cu noul candidat la călărășie.

— Nu ne-ar strica, zise Raica. I-am putea utiliza chelia pentru semnalele optice.

— Ne-ar ține lumânarea la nevoie, chiar pantalonii, pe timpul aplicațiilor practice cu hazaicele, îi pledă Garbiș candidatura. Și-ar mai clăti și el retina. S-o fi săturat de blindate...

Izbucni un râs nebun. Episodul voyeurului nu va fi uitat curând. Mai bine mi-aș fi ținut gura.

Grișa își freacă mâinile, bucuros că este cauza veseliei plutonului. Aflând că nu-l putem lua cu noi, făcu o gravă decepție.

De frica Ginei, cu care s-ar putea trezi prin cânepă. Nu toți ucrainenii erau atât de devotați bunului mers al războiului nostru.

Intrând în magnifica proprietate a contelui Vladimir Kaminski din Wassilyevka, suntem convinși că ne vom odihni pe cinste. Cadrul exterior este superb. Castelul păstrează eleganța de origine și un aer impecabil. Pe dinăuntru însă, spectacolul este atât de dezolant încât decid să dormim afară.

Reședința lui Kaminski, în care se întâlneau decembriștii în 1824, a fost transformată în casă de cultură pentru komsomoliști³⁴. Lambriurile pictate de meșterii italieni sunt acoperite cu vopsea proletară, mineri ce intră în tură, coșuri de fabrici, proletari cu pumnul gata să sfarme dușmanii clasei muncitoare. S-au bătut în cuie panouri pentru afișele de propagandă și spălarea creierelor, pe teme adesea comice. De exemplu afișul unde Stalin apare ca buniczmeu, cu mustață uriașă, giugiulind sânii unei pioniere cu cravată

³⁴. *Komsomolul*: numele organizației comuniste sovietice de tineret. Komsomolistul, este membrul Komsomolului, după cum utemistul/utecistul a fost membrul UTM-ului, respectiv UTC-ului. După ocupația bolșevică, UTC-ul și PCR-ul au devenit oficiale. Congresul de unificare PCR/PSD (1948) renunță la termenul « comunist », în favoarea celui de « muncitoresc ». În 1969, Congresul al IX-lea PMR, revine la termenul de « comunist », renunțând la cel de « muncitoresc ». În fond, PCR/PMR-ul au fost aceeași bandă bolșevică, iar UTC/UTM-ul organizația de tineret a acesteia. Termenii *utecist* și *utemist* sunt echivalenți, *mai mult sau mai puțin* românești, ale *mai mult sau mai puțin* rusescului « *komsomolist* ». « *Mai mult sau mai puțin*-ul » își are rostul lui, întrucât cuvintele *utecist/utemist/komsomolist*, nu sunt foarte românești, nici foarte rusești. Ce sunt ele ? Sunt cuvinte khazaro-jidovești, pe care teroarea, complicitatea bovină a școlii, scriitorilor și ziariștilor le-a introdus, « *mai mult sau mai puțin* » în limba rusă, apoi în limbile popoarelor fostului lagăr socialist de concentrare. Ele sunt construite după regulile limbilor respective. Parașutate în limba noastră, utilizate vreme de decenii, ele or fi devenit *mai mult sau mai puțin* românești. Nu însă cu adevărat românești, întrucât provin din și exprimă concepția talmudo-jidovească despre lume și viață, comunismul fiind, orice s-ar spune, o invenție jidovească, iudeo-khazară. Bombele americane din Afganistan nu vor deveni afgane numai pentru că explodează pe solul afgan. Nici aceste cuvinte nu vor deveni românești, deși ne-au murdărit limba. Inima străină grefată în corpul cuiva, nu devine inima acestuia. Ea rămâne un corp străin, deși îndeplinește o funcție *mai mult sau mai puțin* utilă. Utilă la ce? La un fel de viață, pe jumătate moarte. Din aproape în aproape, am ajuns un fel de români, trăim un fel de viață, pe jumătate moarte. Ca întreaga lume, devenită *un fel de lume*, ce trăiește *un fel de viață*... *Așa-i lumea. Trecătoare*... Unde-i Maria Tănase, să ne cânte *Veșnica Pomenire* pe melodia lui *Lume-lume, /Soro lume, /C-așa-i lumea, trecătoare, /Unul naște și-altul moare* ... (NT).

roșie. Piratat sau deturnat, afișul este pe cât de incestuos, pe atât de grotesc.

Nimic de făcut în interior. Mențin ordinul de a dormi în parcul castelului, unde vom respira aer curat. Parcul este foarte romantic. Odată instalați, oameni joacă table sau cărți. Văcaru din Celei cântă doine, unindu-și nostalgia, bucuria și vocea cu acordeonul.

N-au trecut două ore de când suntem aici, că se porni pe noi artileria sovietică. Obuzele trec pe deasupra noastră. Tirul este lung, mult prea lung. După un sfert de oră, bombardamentul încetază.

În sfârșit, vom putea dormi. Bombardamentul însă reîncepe. De data asta este prea scurt, două sute de metri în fața noastră și cam în stânga. Arborii bombardati se prăbușesc cu troznituri sinistre. Tone de pământ zboară către cer. Rădăcini enorme sunt aruncate în aer ca niște caracatițe aeriene. După cinci minute se face liniște, dar nici aceasta nu durează. Proiectilele lovesc acum liziera parcului, bine centrate pe obiectiv. Raica-și exprimă nedumerirea :

— Nu se poate, parcă ne vād ! Cum de-și rectifică atât de bine tirul ?...

Remarca este justă. Lansez două patrule. Brigadierul Băcanu cu cavalerii Ilie și Marin. Brigadierul Ene cu Popescu și Trișa.

— Cercetați castelul. Din pivniță până în pod. Incepeți de sus.

După câțva timp, Băcanu vine triumfător :

— Priviți, domnule locotenent...

Ilie și Marin trag după ei, mai mult pe sus, o femeie ce se zbate ca peștele pe uscat.

— Am găsit-o în pod. Dirija tirul artileriștilor cu ajutorul unui telefon de campanie disimulat într-o ascunzătoare. Striga atât de tare că am găsit-o fără probleme...

Infaptă în fața mea, spioanca este arogantă, afișând un dispreț suveran față de noi.

— Știi ce-i așteaptă pe spioni?

Zâmbește..., apoi îmi dă replica :

— Da, tu ști cum tratăm noi gunoaiele fasciste, inamicii poporului? Când bravii noștri soldați te vor prinde, îți vor scoate boășele... Să nu mai faci alți fasciști, ca tine...

Ii lipsește sensul discuțiilor academice, dar nu i se poate contesta curajul. Nici orgoliul.

Micuțul Mazilu est foarte neliniștit :

— Chiar noi o vom împușca ? Spuneți-mi !

— Așa ar trebui... Contra noastră a dirijat artileria dușmană. Noi ar trebui să o împușcăm. Garbiș însă o va conduce la escadron, care va face cu ea ce va ști.

Trecând pe lângă mine, spioanca scuiță la pământ întreg orgoliul din ea. Ar trebui să o pun la zid imediat. N-am inimă să fac una ca asta. Nu picăm în fiecare zi peste o fată frumoasă ce își face datoria, cum o înțelege ea...

Din cauza ei nu pot închide ochii toată noaptea.

În zori, ordon plecarea. După doisprezece kilometri, la marginea satului Wradijewka, cădem peste coloana hipomobilă a Diviziei 28 de Cavalerie sovietică, o parte desigur din coloana de aprovizionare a diviziei sovietice. Cum ne zăresc, ruși pun bicele pe cai, lansându-se într-o cursă nebună. În triplu galop, formidabilul cavaler Traian Ene și alți patru călărași ajung la prima căruță a convoiului. Traian Ene sare pe unul din primii cai din capul coloanei sovietice, trage puternic de hățuri, oprește primul car sovietic și odată cu acesta pe toate celelalte.

Surprinși de uraganul intervenției noastre, Rușii nu fac un gest de apărare. Furgoanele conțin efecte militare, alimente, muniții pentru mortiere, o impresionantă cantitate de obuze de 60, 90 și 120. Am căzut pe aprovizionarea mortierelor dirijate telefonic de spioanca din podul castelului Kaminski.

Captura aceasta ne va evita multe necazuri viitoare. Fac inventarul și-l las de pază pe cavalerul Traian Ene, ce ne va prinde din urmă după ce va preda escadronului convoiul oprit chiar de el.

Ridicând lăzile cu muniții, Raica dă peste un toc de piele din care scoate drapelul roșu, brodat în aur, al Regimentului 9 din Divizia I proletară. Numai Raica, specialistul nostru în drapele, putea găsi așa ceva. Într-o zi va planta unul pe lună...

Intrucât are deja drapelul nostru în jurul abdomenului, îl întreb ce va face cu acesta, unde îl va planta?

— Nu pot răspune, domnul locotenent, din politețe. De altfel, dacă un taur m-ar vedea cu așa brăcinar, mă tem că s-ar repezi cu coarnele între fesele mele, cu care aș vrea să mă întorc la Osica...

Nu ne trebuie mai mult pentru a relua înaintarea cu o bună rezervă de voie bună.

Ajungem la Marievka, unde comandamentul ne lasă șase zile să vegetăm fără ocupație, ordonându-ne în final să plecăm la miez de noapte, de parcă s-ar fi declarat incendiu la Kremlin iar noi am fi fost un vulgar pichet de pompieri.

Plătim cele șase zile de odihnă cu un galop de 138 de kilometri, pauză de 30 de minute din șase în șase ore. Cine poate înțelege misterele și grandoarea statului nostru major.

Ajungem la Domanevka. Suntem siliți la o bătălie de operetă, soldată cu peste două sute de prizonieri. Ii rugăm să stea cumiți, până vine escadronul să îi adune. Sunt de cinci ori mai numeroși decât plutonul. Nu se pune problema să-i păzim pe loc, ori să-i luăm cu noi. Cine este prizonierul cui ?

Mă gândeam că va trebui să traversăm Bugul către sud. Primim însă ordin să continuăm pe direcția nord-est până la Akmetșet. În ciuda numelui turco-tătar al localității, spre surprinderea noastră, aproape toți locuitorii sunt moldoveni. Dialogul se angajează rapid:

- Aaa, deci vorbiți românește...
- Nu, noi vorbim moldovenește...
- E același lucru!
- Deloc.

Cum să le explic?

Nu putem rămâne aici, cum speram. Ordinul ne obligă să grăbim cât putem. De Bug nu scăpăm, nici la nord. Trebuie să-l traversăm. Lucrul nu este tocmai simplu. Apele fluviului sunt profunde și impetuoase. Cer localnicilor să îmi indice o trecătoare. O frumoasă moldoveancă se oferă să ne însoțească.

Formez o patrulă de recunoaștere, pentru orice eventualitate. Femeia ce ne însoțește este volubilă, vorbește despre o mie de lucruri, trece de la una la alta dar ne conduce la un loc ideal pentru traversarea Bugului cu caii.

Ii mulțumesc cu cordialitate.

— Pentru puțin, ba chiar pentru nimic. Eu vă mulțumesc... Astăzi este o zi binecuvântată pentru mine și ai mei. Am aflat că suntem Români. Niciodată nu i-am putut suporta pe bolșevici. Eram tristă la gândul că sunt o rusoaică nedemnă. Acum am înțeles de ce nu-i suport. Dumnezeu să vă binecuvânteze. Noroc bun.

Apa repede stropește tot. Caii se amuză lovind cu copitele în apă și în pietrele de pe fund. Urmează doi timpi de trap și unul la pas.

Excavarea de la Trikatry ne smulge strigăte de admirație : peisaje dintr-o altă lume, stânci enorme rotunde și șlefuite, reflexe argintii sugerând că stâncile sunt umlute cu o apă misterioasă.

Nu ne oprim în fața grupurilor de soldați ruși ce ne ies înainte pentru a se preda. Privesc uluiți cum trecem fără să ne oprim, uită chiar să-și coboare brațele.

Nu ne gândim decât la înaintare. Înaintăm ca niște automate. Pe fond de oboseală și de tinerețe, salturile permenente în șa ridică bărbăția plutonului la un nivel incredibil, de-a dreptul jenant.

Bratiu-Lubowka apare sub ochii noștri. Cei 138 de kilometri sunt terminați, ca și noi.

Orașul posedă o herghelie. Exact ce trebuie, spre a ne înviora. Armăsarii bucovineni sunt la loc de cinste, ceea ce fletează amorul nostru propriu. Majoritatea cailor sunt de origine mongolă, capul greu, picioarele oțelite, foarte rezistenți. Iată cai de Kabardin, favoriții cazacilor, buni purtători ai călărețului, remarcabili ca viteză și rapiditate, cam mici pentru gustul și talia mea. Impreună cu Garbiș, selecționăm cele mai frumoase exemplare. Ne vor servi drept cai de rezervă, în cazul că ai noștri vor avea probleme.

Cavalcada către Nipru continuă. Traversăm Novi Bug la galop. Decid o haltă la Troikosafonovo, dar santinelele dau alarma.

Căutăm în grabă adăposturi convenabile în vederea unei eventuale ciocniri, punem FM-urile în poziție de tragere. Carele de luptă se apropie. Urletul lor îmi ridică tensiunea arterială. Sunt apă de sudoare. E vorba de tancuri, nu glumă!

După câțva timp, disting carul de luptă din frunte: un auto-blindat « KFZ-231 », pe opt roți, urmat de mai multe auto-mitraliere de recunoaștere, pe patru roți, « KFZ-222 ». Capotele lor poartă crucea neagră germanică, ceea ce ne liniștește pe toți.

Ne facem recunoscuți.

Ne încrucișăm cu avantgarda Armatei a XVIII-a germană, comandată de generalul Schobert.

Auto-mitralierele aparțin Batalionului 16 Husari unguri, al căror șef este un căpitan foarte elegant, ce pare ieșit de la parada modei.

Se prezintă:

— Căpitan Scczzzz...

Numele lui produce un astfel de fluierat încât cobor privirea și îl las să treacă. Mă invită la cină. Degeaba îi spun că sunt primul pe aici și l-aș putea invita eu. Fiind superiorul meu în grad, trebuie să-i accept invitația.

La orele 21⁰⁰ ne punem la o cină de vis. Masa este cât se poate de festivă, inclusiv ca mobilier. Fața de masă este de un alb impecabil, de Damas³⁵. Serviciul în porțelan de Delft³⁶, cu motive

³⁵. Damasul este o țesătură cu desene lucioase pe o parte și mate pe alta. (NT).

³⁶. Oraș în Olanda meridională, nu departe de Amsterdam. (NT).

albastre, are un efect reconfortant, paharele în cristal de Boemia se ciocnesc cu plăcere, tacâmurile Christofle³⁷ prețuiesc greutatea lor în argint. Cei doi servanți în jachetă și mănuși albe l-ar fi putut servi pe împăratul Franz Iosif al Austriei, fără ca meticulosul suveran să găsească cea mai mică greșeală în mișcările lor delicate și precise. Borșul cu smântână este excelent. Exact cum trebuie. Ficatul de Strasbourg este de o finețe absolută, carnea de capră neagră cum nu se poate mai bine friptă. Vinul de Tokay a călătorit probabil pe aripile îngerilor. Nimic nu pare să-i fi tulburat echilibrul. După desert, afine, șampanie, Căpitanul Sccczzz... îmi oferă o casetă cu douăzeci și cinci de « Havane » pure, ieșite direct de la umidificator. Ungurii ăștia au pile la Sfântul Petrică, dacă nu chiar la Treimea cea de o ființă...

În uniformă mea periată dar plină de diverse pete, am aerul unui posmag pe masa unui prinț. Din fericire, ofițerii prezenți nu privesc decât Crucea mea de Fier. Toți au brizbizuri aurite și colorate pe piept. Nimic prestigios. Am ocazia să apreciez distincția obținută la trecerea Nistrului. Garbiș mi-a pus-o la gât aproape cu forța :

— Trebuie să arătați bozgorimii că nu suntem fitecine...

M-am supus și am acceptat. De fapt, această Cruce de Fier le aparține lor. Este de datoria mea să o port, pentru a-i onora pe ei. Căpitanul Sccczzz îmi spune că tatăl său este ministrul de Război al Ungariei. Evităm să vorbim politică, deși stau cu Transilvania pe limbă. Căpitanul mărturisește fără amărăciune :

— Suntem aici pentru a onora cuvântul dat și angajamentele luate. În această campanie nu avem nimic de câștigat, doar lovituri de încasat... Nu suntem în situația voastră care ați recuperat Basarabia și căroră Hitler le va oferi Transnistria. Noi nu vom căpăta nimic...

— Ba da. Depărtați de Budapesta ciuma roșie bolșevică...

Nu pare convins de asta.

Căpitanul Sccczzz este foarte bine organizat pentru război. Masa lui soldățească este demnă de cele mai simandicoase mațe de prinț.

Locotenentul german de « *panzers* » lămurește misterul și mă pune în temă :

— Căpitanul Sccczzz transportă trei furgoane de veselă, lenjerie și mâncăruri rare. Dacă Ivan îl capturează, va crede că Romanovii au înviat, în care caz nu dau doi bani pe pielea lui...

³⁷. Cunoscut fabricant francez de cuțite și veselă, marca « *Christofle* ». (NT).

La despărțire ne congratulăm ca după o recepție la Schonbrunn.
Văzând că am apărut, drăguțul Mazilu îmi spune :

— V-am păstrat o porție de mămăligă, pentru cazul că vă va fi încă foame.

— Mulțumesc, dragul meu... Te rog să o termini tu...

Nu mă simt deloc în pielea mea. Am impresia că am comis ceva rău. Plutonul îmi este familia. Cu el trebuie și cu el vreau să împart totul. Nimic nu este bun numai pentru mine. Căldura plutonului o împărțim între noi. Am devenit incapabil de a mă bucura de ceva, dacă acest ceva nu este trăit și împărțit între noi toți.

Mă duc să văd caii. Il mângâi pe Dac. Plutonierul Iacob tocmai povestește lui « *Draga* », iapa lui galben-pal, o istorie ce pare fără de sfârșit. Din când în când « *Draga* » înclină capul, arătându-și înțelegerea și acordul... Căldura și respirația animalelor mă pătrunde și mă liniștește. Decid să mă culc între cai.

La șase dimineața plecăm spre Shirokoje, pe care îl traversăm în galop. Nimic nu se opune cu adevărat înaintării. Rușii sunt dați peste cap cu totul. Cei pe care îi întâlnim, nu opun nicio rezistență. Ivanii se prezintă adesea în grupuri, pentru a se preda.

Depășim Kriwaia Balka. Ne vom opri la Liubimovka, după cum am convenit. Acolo vom aștepta ordine. Rămân peste noapte în *izba*³⁸ unei solide ucrainiene, pe care o întreb:

— Unde îți este bărbatul?

— *Voïna*... (la armată)

Mă primește ca și cum aş fi soțul ei întors din război, fără să facă vreo diferență, cu exuberante demonstrații de bucurie. Mă conduce la pat. Nu cere permisiunea pentru a urca după mine. Dragostea ei este de o elementară simplitate, fără introducere sau rafinament, nici măcar aviditate. O simplă și brutală satisfacție. Atât. Nimic din ceea ce ar putea entuziasma temperamentul latin.

Ni se aduce la cunoștință că va trebui să ne despărțim de cai pentru câțva timp. Motivul : rezistența puternică pe care Rușii o opun pe Nipru. Camioanele ne vor transporta în zona ce ne este destinată. Faptul că trebuie să ne despărțim de jumătățile noastre firești ne umple de tristețe. Călărașii fac scurte plimbări călare prin împrejurimi, în chip de la revedere, poate chiar de adio!

Rând pe rând, toți găsesc timpul necesar pentru a face inventarul « comorii » personale din coburi.

³⁸. Casă țărănească din grinzi rotunde, prelucrate superficial. (NT).

Din întâmplare, îl observ pe Garbiș. Ridică lent coburul din dreapta, ce aparține călărețului, celălalt fiind al calului, după cum am mai spus. Scoate la lumină o mică legătură : o față de masă roșie, cele patru colțuri înnodate. Se pune în genunchi și întinde totul în fața lui. Odată nodul desfăcut, tot felul de obiecte heteroclite ies la lumină. Le inspectează pe toate cu dragoste : fotografia celor doi băieți, pe care o privește de la distanță, ca presbiții, pentru a-i admira cum se cuvine. Ridică o statueta în lemn a Fecioarei, o sărută cu devoțiune pe frunte. Vine la rând o ramură de iasomie, binecuvântată la Florii. Iată-l ducând la inimă o batistă fină și dantelată. Privește cu nostalgie un briceag vechi, ce pare să fi aparținut tatălui său. Il închide, îl deschide, cu zgomotul specific, pentru a-i reda parcă viața de odinioară. Il învârt și-l sucește, făcându-i un fel de respirație artificială, pentru fiare. Scoate o potcoavă ruginită, ce trebuie să fi aparținut primului său cal, pe care nu-l uităm niciodată. Urmează un spic de grâu, o sticlă de țuică, o ramură uscată de mentă, nuci, mere uscate și deformate. Se oprește îndelung deasupra unei gutui, de care nu se mai satură, mirosind-o și trăgând aerul până în fundul plămânilor. Iată câteva flori uscate de salcâm, o ferigă presată și alte câteva mărunțișuri, pe care nu le pot identifica de unde mă aflu. Mereu în genunchi, trece de la un lucru la altul cu adorație. Nu se poate hotărî să-și reînchidă comoara. Când în sfârșit o face, legătura acoperă micul lui muzeu al fericirii trecute. Se ridică. Două lacrimi mari curg pe obrajii lui negricioși. Odată încheiat pelerinajul, atașează din nou coburul la șa, lângă sabie.

Trebuie să-mi iau și eu la revedere de la Dac.

Il mângâi abundent, așa cum îi place. Fiecre cal are gusturile sale. Lui Dac îi place să fie scărpinat pe greabăn și între urechi. Il sărut pe năsuc... Plutonierul Iacob și ceilalți « *Ține-Caii* » primesc instrucțiuni precise din partea cavalerilor. Aceștia se poartă ca mamele îngrijorate ce-și încredințează copilul drag unei dădace. Nimeni nu este sigur că își va revedea calul. Suprema noastră grijă este calul. Acestuia îi va fi consacrat până și ultimul gând al călărașului, în caz că moartea îl va surprinde.

Recomndările către « *Ține-Caii* » sunt fără de sfârșit : atenție, este sensibil la piciorul stâng... Copita dreaptă trebuie curățată de două ori pe zi, dar numai cu lemn... Nu lăsați nicio murdărie în spațiul dintre dinții furcii... Nu-i dați prea multă secară, o jumătate de porție e perfect, trifoi niciodată, fân, dimpotrivă, la discreție. Al

meu are copita slabă, trebuie potcovit cu două caiele. Celălalt e sperios... Nu săriți brusc în fața lui, luați-l cu binișorul, vorbiți-i ușurel, dintr-o parte. Nu uitați să îi pieptănați coada zilnic, altfel firele de păr se amestecă, ceea ce îl scoate din papuci, el care, de regulă, este atât de liniștit...

Iacob și « *Ține-Caii* » cunosc caii pe de rost. Totuși, ascultă atent pe călărași, pentru ca aceștia să plece liniștiți în treaba lor, să dea piept cu dușmnul fără să-și pună problema jumătății rămase în urmă.

« *Ține-Caii* » știu bine că în coburul stâng vor găsi la nevoie leacurile necesare : pomadă de urs, ulei de sunătoare și alte licori etichetate cu grijă, rețetele călărașului pentru toate afecțiunile și rănilor de care poate suferi calul.

Totul este în ordine.

Asigurați în ce privește jumătatea favorită, călărașii pot asculta ordinele și executa misiunile încredințate. Inima lor nu va înceta să bată și pentru cal, jumătate din ei înșiși.

Iată sosit momentul nenorocirii supreme : centaurii de ieri și de toate zilele, sunt nevoiți să se urce în camioanele « *Skoda* », cu trei punți. Târ-târ-târ, în zgomot de petarde, camioanele ne depun la Ukrainka, în cea mai proastă dispoziție. Pe cât de odihnitor este calul, pe atât de obositor este automobilul.

Comandamentul Brigăzii 6 Cavalerie fiind instalat la Ukrainka, este normal să mergem acolo.

Cei ce ne primesc sunt decimați, terminați...

— Ivan începe să-și arate colții, ne spun ei în chip de bun venit.

Artileria trage din greu. Tunetele ei răzbat până la noi. Rușii apără Niprul din toate puterile lor.

Plutonul este cazat într-o sală destul mare. Suntem amestecați, dar nu asta este grija noastră de căpetenie.

Aud afară bătăi puternice de ciocan. Ies să văd despre ce este vorba. Artileria face destul zgomot. Nu ne trebuie altele.

Șase oameni confecționează cruci de lemn în serie. Un număr impresionant de cruci de lemn. Fără să le număr, apreciez rapid pierderile Brigăzii 6 Cavalerie.

Mă întorc la oamenii mei, în încăperea noastră. Mazilu mi-a aranjat o pătură în unghiul zidului, lângă ușă. El doarme deja. La picioarele mele este Tache. Trec peste el, pentru a ajunge la locul meu.

Respirația caldă și regulată a lui Mazilu mă adoarme și pe mine. Abia adormit, visez ca la mama acasă. Un vis din cele ce te urmăresc neîncetat și din care nu poți înțelege nimic.

În visul meu, două coloane de călărași se încrucișează : una coboară în plin întuneric, cealaltă urcă la lumină. Coloana ce coboară cuprinde multe umbre necunoscute. Recunosc brusc pe Alex Rădulescu, prieten din copilărie, mort de congestie pulmonară la paisprezece ani. Moartea lui m-a impresionat. Aveam o afecțiune profundă pentru el. Umbre, umbre, dintre care se detașează plutonierul Smarandache. Este descoperit, cu o mică gaură neagră în frunte. Văd pe Tache Ilie din Isbicieni, cu o pată roșie, ca de mac strivit, pe sprânceana dreaptă. Umbre, mereu umbre ale căror fețe nu le disting. Iată însă, dimpotrivă, un craniu suspendat în aer... Mă întâmpină. Este capul brigadierului Guță ! O altă umbră merge aplecată ușor. Citește. Ridică ochii exact când trece pe lângă mine. Este prietenul meu, Mihai Coliopol. Ce face oare acolo? Ce face el printre morți? Iată-l pe Căpitanul Petit, pe unul dintre călărașii mei, Șopârliță zis « Taciturnul ». În spatele lui, din nou Tache. Cu privirile lor vide, unii după alții, toți se cufundă în neant.

Iată-mă și pe mine. Sunt în coloana ce urcă la lumină. Port o lumânare aprinsă în mână. Il văd pe Garbiș, pe Datcu și pe alții... Toți poartă o lumânare aprinsă, a cărei flacără aruncă o lumină vie pe fețele lor.

Dispăruții în beznă continuă să mă atragă. Vreau să le văd fețele, să le smulg măștile negre de pe figură, să-i văd de aproape, să știu cine sunt.

Lumânarea arde, ceara topită curge tot mai fierbinte. Degetele stau să se aprindă și ele. Mă trezește durerea. Sunt ud de transpirație. Coșmarul a fost îngrozitor. La picioarele mele, Tache geme ca un animal rănit. Îi împing umărul cu o ușoară lovitură de cizmă. Gemetele încetează, Tache se întoarce și își continuă somnul. În ce mă privește, nu reușesc să-l continui pe al meu.

Dimineata, povestesc visul lui Raica, specialistul indiscutabil al plutonului, omul ce deține cheia visurilor. Ascultă serios, cu multă gravitate. De îndată ce termin, mă întreabă preocupat:

— Dar eu? Pe mine nu m-ați văzut?

Încerc să-mi aduc aminte.

- Nu, Raica, pe tine nu te-am văzut...
- Nici între cei ce urcau, nici între cei ce coborau?
- Nu. În niciuna dintre cele două coloane...
- Atunci este în regulă! Voi fi rănit... ceea ce nu-i grav...

Cum să vă spun, domnule locotenent ? Ați avut un vis premonitor. Coloana înghițită de prăpastia tenebrelor, era șirul morților mai vechi și al celor ce vor muri curând.

Coloana urcătoare, cei cu lumânarea în mână, sunt cei ce nu vor păți nimic, cei ce vor fi apărați de Dumnezeu. Aceștia vor scăpa neatinși...

Nu mai povestiți nimănui visul acesta. Nimeni nu trebuie să știe nimic dinainte. Vedeți, totul este foarte simplu...

Prea simplu... Mă simt șocat, traumatizat, mai epuizat decât după o lungă cavalcadă.

Colac peste pupăză, grămada de cruci de lemn din curte a luat proporții sinistre.

Întreb pe cei ce pun capăt vieții, cu cele două scânduri în cruce :

- Cum se face că ați pierdut atâția oameni? Nu înțeleg...
- Nici un răspuns !

Cu baioneta înroșită în foc, un călăraș tocmai scrie pe cruci numele celor morți.

Inima parcă nu îndrăznește să-mi bată în piept. Citesc numele căpitanilor Verulescu și Trandafirescu. Mi-au fost camarazi de promoție, rămași în activul armatei. Iată și numele căpitanului Stănescu, din Regimentul 4 Artilerie Călare.

Nu-mi vine să cred că toți aceștia au murit.

Mă uit pierdut la cei doi călărași-meseriași, făcători voluntari ai semnelor morții prin două lemne încrucișate. Unul dintre ei pare foarte deprimat. E brigadier. Mustățile lui lungi și negre, ochii verzi și inexpressivi, întreaga lui figură pare afectată de misiunea funeabră ce îi revine.

— Tristă muncă pe capul tău, măi băiete... Spune-mi te rog, cum se face că atâția viteji au murit aici?

Ezită. Ar vrea să spună ceva. Renunță. Se teme, nu are încredere.

Îi întind o țigară.

— Poți vorbi, dragul meu. Vorbește fără grijă... Mulți dintre cei morți mi-au fost prieteni, prieteni buni...

Îi indic crucile celor trei căpitani.

Am râs împreună, am băut, am alergat, am făcut împreună curte feteleor... Moartea lor mi se pare imposibilă... Nu pot concepe dispariția lor.

Brigadierul stă să-și ia avânt:

— Dacă v-au fost prieteni, o veți afla într-o zi. Avem printre noi un porc de la statul major sau de la dracu-n praznic... Poate că ați auzit de locotenent-colonelul Dămăceanu. Marea lui ambiție este să-și pună pe piept « *Crucea de Fier* », mult dorita « *Ritterkreutz* » a Nemților. Pentru această distincție, Dămăceanu este în stare de orice. Se ferește însă ca de dracul de câmpul de luptă. Bucile lui rotunjoare nu se pot lăfăi decât în fotoliile comode ale statului major. Intr-un fel, are dreptate. Vreo sută dintre ai noștri au pregătit cartușul pe care i-l vor trage din spate, la prima ocazie.

« *Crucea de Fier* » l-a scos din minți. Pentru a pune mâna pe ea, s-a parașutat comandant al Regimentului 10 Roșiori. De când i-a intrat regimentul pe mână, îl trimite fără socoteală oriunde. Oamenii mor pe capete, iar el își așteaptă medalia, s-o agațe printre tinichelele-panoplie, de pe pieptul lui...

Niciodată nu a curs atâta amar de sânge în regimentul nostru. Nu-i capabil să conceapă decât misiuni sinucigașe. Pentru a vă face o idee, toți șefii de escadron ai regimentului au pierit în misiuni dementiale. Așa v-au murit cei trei prieteni. Chiar ieri. Toți uciși de-a proasta, fără să fie nevoie, fără niciun câștig pentru regiment. Licheaua așteaptă tinicheaua Nemților iar pe noi prăpădul lumii...

Rămân stană de piatră.

În semn de înțelegere mută, bat pe umăr pe brigadier. Pumnii mi se crispează. Crește în mine dorința de a-l pălmuși pe Dămăceanu, a cărui reputație de hahaleră e stabilită de mult.

Aghiotant al regilor Carol al II-lea și apoi Mihai, Dămăceanu a cerut să meargă pe front, pentru a se împăuna cu gloria tinichelelor câștigate pe pielea altora. Nemții însă nu se lasă înșelați de ofițerii superiori ce abuzează de puterea lor, punând în primejdie viața oamenilor și siguranța frontului. Doritorul acesta ardent al « *Crucii de Fier* », n-are decât să își pună pofta în cui. Ea nu se acordă decât autenticilor eroi, celor ce o smulg cu dinții și cu unghiile din încăierarea cu inamicul. Dămăceanu nu și-ar risca în veci dinții lui de șacal...

— Locotenent-colonelul Dămăceanu vă cheamă la ordin, domnule locotenent...

Agentul de legătură s-a plantat în fața mea. Hotărât lucru. În hazna nu poți găsi decât rahat.

Urmez pe agent. Luăm din mers și pe căpitanul Emil Constantinescu, șef de escadron din Regimentul 2 Călărași.

Dămăceanu este în fața adăpostului subteran. Fața-i închisă este și mai întunecată de cască. De talie medie, uniformă impecabilă, cizmele-i strălucesc ca rozeta bine frecată.

Ne așteaptă înmănușat. Nu face niciun gest de salut. Vorbește ca Horia Sima, privește dincolo de noi, de parcă am fi traversați de obuzele cărora deja ne-a destinat. Prin trupurile noastre ciuruite de inamic, Dămăceanu pare să vadă ceva mult mai seducător decât cadavrele călărașilor, lipsite de importanță.

Cu mâna înmănușată, ia o hartă și o desfășoară pe masă. Blazat și plin de el, privește pozițiile. Face semn să ne apropiem:

— Asigurați schimbul aici, căpitane. Dumneavoastră, aici, locotenent (indică pozițiile cu degetul). Un agent de legătură vă va conduce în teren. Vă veți face datoria ca și camarazii ce v-au precedat. La revedere, domnilor !...

Ne privim în liniște. Suntem indignați și surprinși de acest șef ce nu ne onorează nici măcar cu o privire. Pentru el, noi nu existăm. Moartea noastră o să-l lase rece.

Hmm... Ca și camarazii ce v-au precedat..., care și-au lăsat oasele pe câmpul de luptă!

Dămăceanu³⁹ vinde pielea călărașilor înainte de a-i ucide...

Pentru că Dumnezeu m-a păstrat în viață, datoria mea este să mărturisesc.

³⁹. Dumitru Dămăceanu : tristă figură din anturajul regilor Carol al II-lea și Mihai, aghiotant al ambilor. Dămăceanu a risipit în chip monstruos sângele Românilor, pentru a primi de la Nemți faimoasa « *Ritterkreutz* ». Nemții însă îl disprețuiau, din care cauză nu i-au acordat-o. Antibolșevic ipocrit, Dămăceanu a împușcat fără motiv numeroși prizonieri ruși. Actualmente este demnitar comunist, general de corp de armată. Dumnezeu știe ce va mai face licheaua, pentru a obține ordinul « *Lenin* ».

Capitolul XIV

*Firu... Firu... Pietricelele. – Sărbătoarea broaștelor. – Opriți pe Nipru.
Florile Răului. – Mort pentru patrie. – Medalia între fese.
Mihailovka. – Bolșevicii în pielea goală !*

Agentul de legătură cade pe noi odată cu noaptea. O noapte neagră, fără stele, fără lună. Plutonul este gata. Nu ne vedem între noi, nu ne vedem nici măcar propriile degete de la mâini. Oamenii orbecăiesc, alunecă și înjură pe mutește.

— Firu... firu..., atenție la fir, șoptește ghidul nostru.

În obscuritate, îmi pune mâna pe firul telefonic ce leagă PC-ul regimental cu poziția ce trebuie să ocupăm. Fac la fel cu mâna lui Mazilu, ceilalți, în continuare, până la ultimul om, cavalerul Văcaru din Celei.

Când cade vreunul, imediat se aude :

— Firu..., firu... ai zice strigătul ușor al unei păsări nocturne. Fiecare se ține cum poate de firul conducător.

De bine de rău, ajungem la PC-ul escadronului din Regimentul 10 Roșiori. Abia sosit în ajun, căpitanul Dorel Constantinescu este comandantul acestei poziții înaintate. A moștenit comanda căpitanului Dan Trandafirescu, ucis de inamic cu ajutorul lui Dămăceanu.

Ni se fac cele mai frumoase urări și primim un nou agent de legătură, unul ce cunoște terenul ca în palmă, până la pozițiile inamicului și chiar dincolo. Noul agent îi spune celui vechi :

— Nu te bate gândul să mergi mai departe?

— Iadul nu-i pentru mine, bătrâne.

Suntem avertizați.

Noapte neagră în continuare. Pământul este scobit de pâlnii imense, variabile ca mărime. Din când în când, un zgomot surd, o înjurătură. Mereu în contra-pantă, iată că unul cade în fundul ei. Il ajutăm s-o urce pe mutește, fără zgomot. Aerul este din ce în ce mai rece și mai umed. Deduc că suntem aproape de Nipru. O voce necunoscută murmură:

— Schimbul. A sosit schimbul. Transmiteți mai departe...

Freamătul viu al liliecilor este primul semn de bun venit.

— Am crezut că aici ne rămâne pielea, ne spun cei pe care îi schimbăm. Noroc cu voi.

Veți avea nevoie, murmură cei din plutonul Regimentului 10 Roșiori, care ne cedează locul fără nici un regret.

Șeful lor mă găsește pe pipăite. Nu ne recunoaștem decât ajunși nas în nas. Fiecare cade în brațele celuilalt. Regăsesc un coleg de studenție, membru LANC, mișcarea mea politică din tinerețe. De atunci nu l-am mai văzut pe sublocotenentul Grapa, din Bacău. Curbat până-n pământ, Grapa mă conduce în gaura lui de adăpost, care va deveni a mea. Fiecare om are gaura sau adăpostul lui personal. Gaura mea este mai mare, să am unde primi agenții de legătură.

Grapa îmi face mii de recomandări :

— Nu circulați din gaură în gaură decât în nopți ca asta, altfel primiți imediat glonțul. Trăgătorii lor sunt de prima clasă. Artileriștii își încearcă și ei șansa. Trag un obuz la cea mai mică mișcare. Pagubele-s mai mici, dar zgomotul mai mare...

Găurile de adăpost sunt dispuse în contra-pantă, la aproximativ 70 de metri de Nipru. Nu sunt de acord cu acest dispozitiv. Suntem prea departe de apă. Nu vom putea împiedica o eventuală debarcare sovietică.

Impărtășesc opinia mea lui Grapa.

— Măi bătrâne, ideal ar fi să ne facem găurile chiar pe malul apei...

Confirmă prin aplecarea capului:

— M-am gândit..., am și încercat. Terenul este foarte nisipos și umid. Dai cu sapa, sare apa...

Grapa este un delicat, nu-și poate uda gleznel. Cât despre mine, mai bine cu picioarele în apă decât la doi metri sub pământ. Fiecare cu punctul lui de vedere...

De acum, puțin îi pasă lui Grapa. Iși duce oamenii în cantonamentul din spate.

— Noroc! Noroc, fraților!

Vom avea nevoie.

Liniștea de mormânt ne înnoadă măruntaiele.

Noaptea este la fel de neagră. Oare ce-nvârtesc Rușii din fața noastră, dincolo de Nipru?

Fiecare călăraș trebuie să fie extrem de vigilent. Nici gând să închidă ochii. Timpul parcă s-a oprit în loc.

— Bang...

Încă odată:

— Bang...

Intr-una și peste tot:

— Bang... Bang... Bang...

Alături de mine, Mazilu și Garbiș sunt gata de orice, cu armele în mâini.

Garbiș se prinde primul :

— Am înțeles : subofițerii și brigadierii își bombardează oamenii cu pietricele pe căști, pentru a-i ține treji...

Explicația pare corectă.

Foarte bine. Dacă-s așa vigilenți, poate reușesc să închid eu un ochi...

Am dormit un pic... Nu prea mult. Comportamentul bizar al lui Mazilu a fost mai puternic decât somnolența mea. Îl simt printre pleoapele întredeschise. Din când în când se apleacă peste mine, ia ceva ca un nasture și-l aruncă departe. Simt că multiplică această pantomimă. Degetele sale ciugulesc ceva pe corpul meu. Oare și-a pierdut mințile, ce să cred?

Brusc, îl prind de mână. Ceva rece, umed, vâscos și respingător mișcă în mâna mea, mă îngheață...

Arunc și eu. Scap o înjurătură și mă trezesc de-a binelea. Găsesc imediat explicația : gaura de protecție este invadată de broaște ce saltă în voie. Mazilu vegheză, protejându-mi somnul.

Rădem amândoi de groaza mea.

Se crapă de ziuă. Soarele se ridică aurind Niprul ce strălucește ca o oglindă uriașă. Larg și vast de peste o sută de metri, fluviul își etalează apele cu o grandoare solemnă și magnifică.

În fața noastră, pe un kilometru și jumătate, o pădure deasă de stejari și de sălcii domină întreg platoul. În jos, zăresc casele din Malaya Lepetika. Ceva mai departe, șase mori de vânt, cu aripile blocate, completează peisajul. O buclă mărișoară a Niprului mă împiedică să zăresc Mihailovka. Studiez cu atenție insula luxuriantă din susul buclei și mlaștina ce continuă către malul sovietic. Petrec ziua învățând pe de rost întregul peisaj, pândesc cea mai mică reacție a inamicului invizibil. Iadul anunțat începe cu un calm înfricoșător. Oare ce coace Ivan?

Abia spre seară vedem ce au copt Ruznacia ziua-ntreagă. Artileria rusă aprinde cerul și varsă peste noi tone de fier și foc.

Cel puțin douăsprezece baterii și-au grupat tirul devastator peste capetele noastre. Explozii, urlete, șuierături se succed într-un ritm insuportabil și abrutizant. Pământul saltă, își scuipă măruntaiele, le pulverizează în cer, reprimindu-le într-un vacarm de nedescris.

Nu suntem printre cei mai expuși. De peste două ore, potopul cade mai ales pe cei din Mihailovka. Liniștea absolută care urmează este o bună indicație cu privire la ceea ce se petrece. Dacă noi am intrat cu pierderi grele în Mihailovka, Rușii vor accepta și mai grele pierderi, pentru a ne scoate de aici. Misiunea lor este să se mențină cu orice preț pe malul apusean al Niprului. Noaptea se umple de tot felul de zgomote și mișcări nevăzute. Recunosc motoarele vaselor pentru debarcare. Simt că pe celălalt mal se pregătește o adevărată armada.

Telefenez bateriilor noastre pentru a-i ține la respect pe Ivani. Artileria deschide focul la minut. Din păcate, fără succes. Vasele inamice acostează pe malul nostru. Aud grenadele ce întâmpină pe Ruși, stacatul uscat al mitralierelor, lătratul turbat al FM-urilor.

Rușii au reușit să debarce la Mihailovka. Agenții de legătură se succed, toți cu vești proaste. Avem de-a face cu unități bolșevice de elită, bine pregătite și fanatizate în vederea misiunii acesteia.

Rușii sunt hotărâți să ne oprească pe Nipru. Pentru ei, deja am înaintat prea mult. Fac tot ce pot pentru a ne opri. Ai noștri luptă unu contra zece, ba chiar și unu contra douăzeci. Sufocați, striviți și ruși în bucăți, ai noștri cedează Mihailovka. Poziția mea devine catastrofală. Scot oamenii din adăposturi, dăm năvală pentru a ocupa o poziție mai puțin expusă.

Bătălia și-a atins paroxismul la Mihailovka. Linia de foc sovietică pare să fi pătruns adânc în dispozitivul nostru.

Nu pot face nimic. Zgomotul sec al chiulaselor carabinelor este tot mai apropiat, gloanțele sovietice cad peste noi.

Suntem față în față. Rușii au trecut de primul pluton. Supraviețuitorii acestuia se aruncă înnebuniți în dispozitivul nostru abia încropit. Toți sunt răniți. Gata să sară în găurile noastre, trei dintre ei sunt secerați la câțiva pași de noi. Tirul sovietic menține în genunchi pe cei trei, care cad la pământ când tirul se oprește. Riposta noastră obligă pe Ruși să se replieze,

să renunțe la urmărirea supraviețuitorilor primului pluton. Ajuns printre noi, unul dintre aceștia povestește cu sufletul la gură :

— Rușii put a vodcă. Îi poți aprinde cu chibritul... Sunt în plin delir. Imposibil să-i oprești. Toți au arme automate, iar noi doar carabine. Subofițerii au făcut totul pentru a-i opri... Toți au murit, toți opt... Pe Delcea, sub ochii mei, tirul l-a tăiat în două. Am căzut între măruntaiele lui, sunt plin de ele, ajutați-mă să mă curăț...

Datcu îl însoțește la Nipru și îi spală resturile îngrozitoare ale plutonierului Delcea.

Sosește un alt supraviețuitor. Pare să-și fi pierdut tot sângele. Abia vorbește :

— Plutonierul Galan a sărit în aer cu mitralieră cu tot. L-am văzut dispărând într-o secundă... Cei doi servanți, la fel... Tot eșalonul de mitraliere a murit. Niciunul nu a rămas viu.

— Barbu, știți, sub-locotenentul Barbu... am văzut gloanțele intrându-i în gură. Dinții i-au fost zdrobiți, gloanțele intrau și tot intrau. Când a căzut, nu mai avea cap pe umeri.

Popescu a luat-o și el pe coajă... o gaură cât pumnul în gât...

Nu mai pot, nu vreau să mai aud nimic.

— Călărași, după mine!

Plutonul mă urmează. Cu infinite precauții, degetul pe trăgaci și bine dispersați, ocolim bucla pe nesimțite.

Mihailovka trebuie să fie sub ochii noștri. Nu o vedem, căci noaptea abia căzută este din cele mai negre.

Artileria rusă doarme. Nu poate trage. Obuzele ei ar cădea peste ruși.

Aud clacul unei chiulase. Surprins și nemulțumit, scot printre dinți:

— Români. 2 Călărași!

O voce ca de copil răspunde :

— Vreau să vă recunosc. Aproiați-vă ușurel... Exact asta facem, cu precauții infinite. Santinela din Regimentul 10 Roșiori este un tânăr cavaler de douăzeci de ani.

Decid să așteptăm pe loc ivirea zorilor. Dau să mă lungesc dar calc pe o broască ce-mi explodează sub talpă cu un flac infect.

Cum se crapă de ziuă, recunosc pozițiile. Rușii sunt la 250 de metri de locul unde ne ascundem. Instalați în casele din

Mihailovka, toate cu ferestrele către noi, Ivanii se apără cu ușurință, ținându-ne locului.

Nu știu de ce, dar amicul Mișu Coliopol îmi apare dintr-o dată în minte. De unde fixația asta a spiritului meu chiar pe el? Intr-un flaș halucinant, îl revăd în visul meu, printre cei ce coboară, cu Băcanu, Tache, căpitanul Micu (Petit), cu morții, după Raica.

În ciuda eforturilor, viziunea sau visul mă urmărește. Trebuie neapărat să îmi văd prietenul « înainte ca », îmi zic eu, în fundul ființei mele. O prejudecată idioată! Totuși, trebuie să-l văd. Îi voi face o vizită. Încredințez comanda provizorie lui Raica. Din punct de vedere oficial, plec pentru a mă sfătui cu sublocotenentul Mihai Coliopol. Este instalat în găurile din dreapta, în contra-pantă. Cățărarea în diagonală este imediat aplaudată de un FM rus ce pișcă pământul în jurul meu. Câțiva stropi de nisip îmi pătrund pe sub guler. Ai mei ripostează violent, ceea ce îmi permite să mă strecor în gaura prietenului meu. Vizita mea și salutul matinal sovietic nu-l scot din ale lui. Evident, îl găsesc cu Baudelaire în brațe. Schimbul de focuri s-a întezit pe toată linia. Profit de ocazie, și-i zic lui Mișu:

— Pentru Dumnezeu, puneți casca pe cap! Un glonț în ricoșeu te-ar putea ucide!

Ridică spre mine ochii lui căprui și zâmbitori. Apoi își saltă cei 185 de centimetri, trece cu degetele prin buclele negre și îmi spune cu același surâs :

— Nu poți citi cu capul strâns în chingile căștii. Nu intră bine la căpățână...

— Un glonț ar intra de minune!

Mă privește mirat:

— Un glonț? Nici gând. De mult mă însoțesc cu moartea. Suntem prieteni vechi. Știm totul, unul despre altul. De mi-aș pierde viața, s-ar plictisi cu mine.

Râde. Dinții lui albi strălucesc de sănătate.

— Ioane, ascultă-mă odată ! Baudelaire a scris numai pentru cavaleri :

*Calul său apocaliptic
E un murg epileptic
Mirosind peste zăbală
Cadavre fără zăbavă.
Lari fla fla...*

Larifla fla fla
*Larifla fla fla*⁴⁰

Mă uimește fixația lui pe Baudelaire.

— Mișule, n-am venit să discutăm literatură. Crezi că vom putea recuceri Mihailovka?

— Bineînțeles, o vom recuceri. Avem toată ziua pentru asta. Nu îi vezi? Se ascund ca șobolanii...

— Totuși, ieri au debarcat, ne-au dat peste cap și n-am putut face nimic. Am impresia că Ivan s-a săturat să se retragă din fața noastră. Am avansat prea mult, nu suntem suficient de numeroși...

Coliopol reacționează ferm.

— În primul rând, suntem călărași. Ii vom lua la bani mărunți...

Acum însă, cu permisiunea ta, voi citi un pic, înainte ca Ruznăcii să-și începă numărul...

Iată-l din nou plonjat printre *Florile Răului*.

Îmi regăsesc gaura, fără complicații.

Suntem în 9 septembrie 1941. Mihailovka trebuie recucerită chiar azi.

Către 11³⁰, când soarele se apropie de zenit, primim ordinul de atac.

Țâșnesc din gaură ca un apucat:

Înainte! Înainte!...

Strigătul meu aleargă în lungul evantaiului din fața lui Ivan, apoi este acoperit de virulența tirului sovietic. Armele automate intră în acțiune, toate stau să explodeze. Mii de proiectile toacă tot unde cad. Pământul tremură. Obuzele sapă gropi adânci în toate sensurile, una mai adâncă și mai ucigătoare decât alta. Pătrunzând în carnea vie, gloanțele o sfârtecă cu un zgomot sec și surd ce întoarce mațele pe dos.

Ne lipim pământului, scobim sub noi, lipim șira spinării de burtă. Din când în când, cu gura uscată, strig un nou :

— Înainte! Înainte! Pe ei!

Nu înțeleg cum de rămân pe picioare în fața grindinei ucigașe.

⁴⁰. Versuri ce n-au putut fi identificate nici în versiunea bilingvă a lui Geo Dumitrescu, nici în edițiile franțuzești consultate. (NT).

În stânga mea, trei cavaleri sunt mai iuți decât mine, progresează mai rapid. Băcanu și Ene îi susțin cu FM-urile, ce latră neconținut. Încărcătoarele goale cad precum cărțile la poker, ba chiar mai repede. Țevile mitralierelor se încălzesc. Cei trei au devenit cinci. Încerc să-i prind din urmă.

Foarte curios, reușesc să disting perfect zgomotele din iadul acesta. Aud lătratul unei mitraliere rusești, intrată parcă în transă. Ai zice că aerul este pălmuit de molecule cu molecule, potopul de palme stridente sucește mințile și smulge craniile de pe umeri.

Doi din cei cinci călărași se culcă, ceilalți trei aleargă. Valul de mitraliere îi prinde din plin, îi saltă, îi scutură ca pe niște păpuși dezarticulate. Recad toți la pământ. Zgomotul ușor al căderii lor ajunge la urechile mele și se încrustează în mine. Uimit, mă las și eu la pământ, cuprins de o intensă panică. Nu trebuie să mă las copleșit de frică. Trebuie neapărat să domin angoasa și oroarea ce mă cuprind.

Sar dintr-o dată, umflat parcă de un val de virulență. Îndoit pe jumătate, alerg către casele de unde Rușii ne potopesc din toate unghiurile, prin toate deschizăturile. Atacul nostru trenează.

Aud pe Coliopol strigând din toate puterile:

— Unde-i Bimbirică? Ce face Bimbirică?

Coliopol reclamă sprijinul sublocotenentului ce comandă grupul contra carelor de luptă.

Într-un târziu, apare un biet tun « Pak », unul singur. Derizoriu. Nu ne putem bate cu unghiile. Servanții Pak-ului sunt secerați dintr-o dată, chiar pe scutul de protecție. Alți doi încearcă să-l pună în funcțiune. Subit, ca un halucinat, trăgătorul își vede ambele mâini tăiate de focul intens al inamicului. Nu-și crede ochilor. Se ridică și strigă către cei din jur:

— Priviți, priviți...

Ridică în aer brațele rămase fără mâini. Tușește violent. Întreg pieptul îi este ca arat de gloanțe. Cade într-un sfârșit, eliberat de toate.

În contra pantă, sublocotenentul Jănescu își încurajează oamenii.

După mine... după mine... Să-i scoatem din bârlog!

Explozii de tot felul sfâșie aerul. Ploaia de schije și gloanțe ne orbește, ne biciuie. Smulgem câțiva metri. Încă un salt, alți câțiva metri... Mazilu găfâie dar rezistă, descarcă arma pe lângă

urechea mea dreaptă, mă asurzește și el. Casele din Mihailovka sunt la peste treizeci de metri. N-ar mai fi cine știe ce.

— Trage, Băcanu, dă-i tare...

Asta și face Băcanu. Mitrăliera urlă o sarabandă nebună, în mâinile lui puternice. Marin îl alimentează din greu.

Încă un salt.

Ne aruncăm cu toții în față. Cea mai mică denivelare de teren capătă proporții paradisiace. Ne lipim pământului, ne protejăm, carnea tremură pe noi, dar vom ajunge. Trebuie să ajungem.

Strigăte peste strigăte, urlete din toate părțile, unele de frică, altele de panică, de turbare.

Un călăraș se culcă dintr-o dată lângă mine.

— Scoală, îl îndemn, haide, încă un salt...

— Nu pot... M-au lăsat picioarele...

Privesc în urmă. Nu mai are cizme. I-au dispărut cu gambe cu tot : le văd la trei metri, una lângă cealaltă...

— După Băcanu, înainte...

Băcanu însă se îndoaie pe spate, scapă arma, cade cu totul. Mă precipit să-l ajut. Mazilu și Garbiș sunt cu mine.

Marin l-a luat pe Băcanu în brațe. Ii ordon să ni-l lase nouă, să ia FM-ul și să ne acopere retragerea. Arma începe să-și scuie focul. Ducem pe Băcanu la adăpost, până-n malul Niprului. Un brâu de sânge îi acoperă talia. O rafală de FM...

Defecțiunea lui Băcanu ne-a oprit atacul. Elanul s-a dus. Oamenii stau lipiți pământului cum pot, scobesc sub ei, folosesc gropile de obuz.

Băcanu este perfect conștient.

— Aranjăm noi asta, Rafael, o vom aranja...

Cum de sunt capabil să spun așa ceva? Mă privește grav. Ii scot casca de pe cap. Toată viața lumii stă în părul său negru și des, strălucitor, compact.

— Domnule locotenent..., v-am spus că aveam patruzeci de hectare la Corabia... pământ bun, vie, bostănărie...

— Da, Băcanu, mi-ai spus...

— Cel mai bun pământ. Nu ca nisipul ăsta, de aici...

Devenite albe, degetele sale prind și apoi lasă un pumn din nisipul Niprului.

Încearcă să-și vadă rănilor, dar acestea îl împiedică să se îndoaie. Recade pe brațele mele. Respiră puternic. Ochii săi inteligenți păstrează toată vivacitatea lor.

— Un FM mi-a făcut asta ?

Duce mâna la burtă, unde sângele clipocește vizibil.

Confirm :

— Un FM, într-adevăr.

Trist și gânditor, adaugă mai mult pentru el :

— Le-am făcut și eu la fel, de nenumărate ori. Bieții de ei!

Apoi, într-un ultim avânt, redevine pentru o clipă el însuși:

— Totuși, am fost cel mai bun la mitralieră din Regimentul 2 Călărași, nu-i așa, domnul locotenent?

— Așa-i Rafael, e adevărat... Tu n-ai decât 23 de ani, ești puternic... Vei trece și peste asta...

Își arată dintr-o dată perspicacitatea, dar și nemulțumirea:

— Oh! Nu se poate, tocmai dumneavoastră...

Mă înroșesc violent.

Își duce mâna cu fermitate la buzunarul de la piept. Scoate o carte poștală de campanie. Ii înțeleg intenția și-i întind un creion. Intorc capul un moment. Privesc din nou. Creionul a căzut. Strânge cartea poștală la piept. Gloanțe pierdute ajung chiar și aici. Se aud în nisipul ud : flac, flac, flac...

Băcanu gâfâie, fața i se crispează, se agită :

— Luați încărcătoarele... Aveți grijă de FM-ul meu... Plătiți-le ce mi-au făcut. Protejați-o pe « *Dalia* », iapa mea scumpă... Incepe să îmbătrânească. Iacob trebuie să se ocupe de ea cu atenție. Tatăl meu mi-a dăruit-o la cei zece ani ai mei... Galopăm de o viață împreună. S-o ajutați... să se obișnuiască... Deodată se cabră ca o paranteză, ca de tetanos. Fața lui lividă arată limpede că s-a golit de tot sângele.

— Locotenent, locotenent..., vreau să-mi regăsesc sufletul... Locotenent, locotenent, vine, vine... văd...

Ochii-i stau să sară din orbite. Strigă cu ultimele forțe. Se întinde și recade moale pe brațele mele.

Oare ce a văzut? Ce a văzut Băcanu venind spre el? Ultima imagine din ochii lui... Ce obstacol a vrut el să evite? În ce constă acest ultim obstacol?

Ca viespile exasperante, din ce în ce mai numeroase, gloanțele bâzâie în jurul nostru.

Deși nu mai are nevoie, ducem camaradul mai la adăpost, în bucla Niprului, între trestii. Apa fluviului îi mângâie cizmele.

Transfigurați de moartea lui, paralizați de emoție, îl lăsăm singur.

Mă duc să-i caut FM-ul pe câmpul de luptă. Marin și Mazilu îmi acoperă înaintarea. Nu pot să nu-mi amintesc visul meu. Băcanu era în coloana ce cobora... L-am văzut.

Intru din nou între trestii. Mă aplec peste călărașul mort, retrag încet cartea poștală strânsă la piept. Citesc ce a scris cu creionul. Ultimele sale cuvinte :

Băcanu Rafael
Călăraș
Mort pentru Țară

Mă podidesc lacrimile.

Sub un tir intens, culeg FM-ul lui Băcanu de pe câmpul de luptă. Iată o moștenire scumpă de acum.

Toți suntem la pământ. Rușii sunt în Mihailovka. Nu se vede tipenie de om. Gloanțele de carabină și mitralieră caută imprudentul ce îndrăznește să scoată capul din gaura lui. Fără legătură posibilă cu celelalte grupuri, decid să mă informez eu însumi, să găsesc o soluție. Am putea câștiga câțva timp.

În vreme ce Ene mă acoperă cu FM-ul, fac un ocol prin spatele liniilor noastre.

Târîș-grăpiș, găsesc pe Coliopol într-o nouă gaură. Imperturbabil, continuă lectura cărții lui sfinte.

Îi povestesc moartea lui Băcanu, durerea mea de a-l fi pierdut. Mișu mă privește atent.

— Așteptă, am ceva pentru tine...

Răsfoiește nervos paginile citite și răscitite, știute pe de rost.

— Iată... Am ajuns. Nu trebuie schimbat decât titlul. Poate nici asta. Minunea lumii, la Baudelaire, este că poetul a gândit toate gândurile, a suferit toate suferințele... Iată *Plângerea unui Icar*. Pentru Băcanu, vom zice *Plângerea unui Pegas*. Ascultă :

*Zadarnic bolta nesfârșită
Crezui s-o vântur cu noroc;
Sub nu știu care ochi de foc
Aripa mi-a căzut topită;
Și ars de dorul de frumos
N-am fost măcar slăvit ca unii,
Să-mi dăruie numele genunii
Ce mi-a deschis mormântul jos⁴¹.*

⁴¹. Charles Baudelaire, op. cit., p. 491, trad. Șerban Bascovici (NT).

Iată împlinit miracolul versului octosilab. Incep să-l înțeleg pe Mișu. Cultivând durerile poetului, atenuează monstruozițiile războiului, grozăviile și blestemățiile fizice care ne copleșesc. În vreme ce răniții își urlă durerea și își gem neputința, Mișu răsfoiește *Florile Răului*, al căror parfum aduce puternic a moarte.

Salutat de o rafală ce mă ratează de aproape, trec într-o nouă gaură, apoi în alta și tot așa până îl găsesc pe căpitanul Dorel Constantinescu, la adăpost într-o depresiune, complet în afara vederii inamicului.

Oamenii sunt tolăniți în jurul lui, în toate pozițiile.

De fapt, sunt surprins că-l văd pe câmpul de luptă. În mod normal, ar trebui să fie în refacere. Îi și spun:

— Ce căutați aici? Regimentul 10 Roșiori, nu este angajat în lupta asta. Faceți exces de zel? La asta se gândește și el.

— Zici că fac exces de zel? Da, pentru un porc ce se numește Dămăceanu. Il cunoști? Gunoiul ăsta jubilează, nu-și mai încapă în piele de bucurie că voi, călărașii, ați încurcat-o la Mihailovka. Sare în sus de plăcere. Răniții și morții voștri îl aranjează de minune. A obținut ca resturile escadronului meu să vă vină în ajutor. Dacă regimentul 10 Roșiori intră la dans, licheaua din fruntea lui va trebui citată în ordin de zi pe armată :

Stopați pe Nipru de forțe superioare de douăzeci de ori, în oameni și armament, colonelul Dămăceanu forțează inamicul printr-o acțiune eroică la Mihailovka, deschizând armatei noastre victorioase calea trecerii fluviului...

Tobele răpăie, răcanii aplaudă...

— Dămăceanu, apropiați-vă! Vă pun pe piept « Crucea de Fier », « Ritterkreutz »-ul german...

Sângele și viețile noastre nu contează...

Constantinescu stă să explodeze.

Il calmez cum pot. Nu-i ușor, căci are dreptate. Nu există argumente valabile pentru a-l contrazice. El și oamenii lui au nevoie să se refacă, după ce au pierdut trei sferturi din escadron.

În sfârșit, schimbăm subiectul. Îi vorbesc de moartea lui Băcanu, o fac la prezent. Nu reușesc să-i admit moartea. Numai despre asta vorbesc.

Se apropie oarecare agitație, din spatele nostru.

Dămăceanu debarcă cu doi agenți de legătură. Mereu la opt sute și un pol, foarte șic, « *Old England* »...

Mă ignoră pe mine. Il agață pe Constantinescu.

— Căpitane, aliniați-vă oamenii. Imi veți cucerii Mihailovka. Luați comanda tuturor trupelor.

Nu-l lasă să-și alinieze oamenii. Simt cum urcă indignarea și exasperarea. Dorel Constantinescu pare gata de apoplexie. Înțepenit ca o statuie în poziția regulamentară de drepti, raportează:

— Domnule colonel, escadronul meu nu mai are decât 38 de oameni. Nici măcar un pluton. Rușii sunt perfect instalați, bine organizați și aprovizionați în muniții de peste Nipru. Nu avem nicio șansă de cucerire a satului fără ajutorul carelor « *Pak* ». Nu avem nici măcar un tun anti-car spre a-i scoate la lumină. A duce oamenii la luptă în aceste condiții și în starea de epuizare în care se află, înseamnă a-i sacrifica pentru nimic. Din motive de omenie, îmi este imposibil să execut ordinul...

Dămăceanu pare că visează. A înțepenit și el, paralizat de uimire. Unul câte unul, cuvintele încep să-i curgă din gură.

— Refuzați să vă supuneți? Știți ce înseamnă asta?

— Vă voi arăta că pentru un ofițer curajos, nimic nu este imposibil, la război...

Se îndreaptă către roșiorii alungiți, ce urmăresc dezbateră.

— Roșiori, drepti! Toți în spatele colonelului vostru. Vom cucerii Mihailovka, pentru gloria cavaleriei române.

Nici un Roșior nu mișcă.

De data asta, Dămăceanu tremură. S-a făcut de rahat. Duce mâna la pistol. În spate, aud zgomotul sec al unei chiulase.

Prins de turbare, cu fața descompusă, Dămăceanu face stânga împrejur. Părăsește câmpul de luptă. Agenții de legătură aleargă pentru a-l prinde din urmă. N-a făcut zece de pași că un Roșior lansează cu voce de stentor :

— Intre fese cu medalia!

Dămăceanu tresare de parcă ar fi primit un glonț în spate. Ar fi mai bine. Pentru el și pentru toată lumea.

Secătură cu epoleți.

Din păcate, căpitanul Constantinescu și oamenii lui și-au cam dat foc la valiză. Miroase a pluton de execuție.

Figurile lor descărnate și decise spun ceea ce este evident. Oamenii ăștia au luptat și suferit până la capătul puterilor. Salva

infamiei nu poate nimic contra lor, nu-i poate atinge. Ajunși dincolo de ceea ce se poate suporta, dincolo de orice logică, nimic nu-i mai impresionează. Sunt gata să moară pentru nimic, dar nu pentru « *Ritterkreutz* »-ul lui Dămăceanu.

Eșalonul superior ordonă schimbarea escadronului din Regimentul 10 Roșiori cu un altul din Regimentul 2 Călărași, care ajunge pe câmpul de bătaie. Noul escadron, odihnit și mai puțin afectat, este o bună întărire a rândurilor noastre.

Suntem deci trei escadroane, mai exact, ce a rămas din acestea. Aproape toți ofițerii și subofițerii sunt morți. Fără ca ordinul oficial să vină de undeva, cele trei escadroane se pun spontan sub comanda mea.

Instalez dispozitivul în semicerc, peste satul Mihailovka. Sunt pe malul Niprului, la câțiva pași de apă.

Încercăm inamicul cu un foc puternic, bine întreținut. Riposta sa pe măsură arată că Rușii sunt bine fortificați în Mihailovka, mai ales în partea dinspre fluviu. Aceasta nu ne aranjează, căci trebuie să avansăm din nou până acolo unde ne-a fost blocat primul atac. Numai de acolo, cu un ultim salt, l-am putea scărmăna pe Ivan. Abia de acolo putem avea oarecare eficacitate. Primul nostru pluton este decimat total.

Pe unde te duci, pe unde te-ntorci, pe unde fugi dai peste morți. Ne servim de ei, ne strângem la pieptul lor, ceea ce nu-i ușor de suportat... Focul inamic în sacade rupe carne din carnea noastră, obligându-ne să ne lipim de nefericiții camarazi morți, plini de sânge, de dejecții, de mizeriile de pe urmă. Raica bate în talpa cisme mele. Cu o mișcare din cap, îmi arată ceva.

Cavalerul Văcăreală din primul pluton stă sprijinit de trunchiul unui copac, ciopârțit la baionetă. Rănit la umăr, Văcăreală a încercat să oprească hemoragia. Pansamentul de urgență este încă în pumnul lui crispat. Fața, ochii lui și întreg corpul sunt imaginea celei mai crunte orori. Mâinile și picioarele sunt împunse cu baioneta în peste treizeci de puncte. Niciuna din răni nu ar fi fost mortală. Toate la un loc l-ar fi ucis probabil, după o lungă suferință în plină conștiință. Când a leșinat, apropiindu-se probabil de moarte, în momentul defecțiunii lui Băcanu, Rușii s-au apropiat încă odată de el, despicându-i burta și pieptul cu peste cincizeci de lovituri de baionetă.

Asasinii ruși ies special la această mizerabilă îndeletnicire, martirizând răniții la foc domol. Toți răniții noștri au fost

lichidați astfel. Toți au zona dintre picioare, plină de sânge, de parcă le-au fost tăiate organele genitale. Ajung în dreptul cadavrului plutonierului Delcea, surprins și el pe când se pansa. Același sinistru spectacol al zecilor de baionete, aceeași baltă de sânge între picioare⁴². Nu mă pot împiedica să vomez, cu lungi spasme.

Dau ordin de retragere. Văzând ceea ce am văzut, nu mai sunt același om. Trimit pe Garbiș, Mazilu și Vărzaru să-i adune pe cei ce asigură comanda plutoanelor. Explic tuturor ceea ce am văzut. Mulți dintre ei au văzut același lucru, fiecare în sectorul lui. Mi-o mărturisesc fără a-și putea stăpânii emoția.

Cu voce calmă dar fermă spun oamenilor un ultim cuvânt :

— Călărași, nu am primit ordin expres să recuceresc Mihailovka. O vom face însă în memoria camarazilor căzuți. Vă asigur că vom cuceri imediat Mihailovka! Încă un lucru : voi ucide cu mâna mea pe acela dintre voi care va face un singur prizonier. Mergeți la locurile voastre. Când veți auzi ordinul, plecați la atac odată cu mine. Dumnezeu să ne păzească. Liber !

Fiecare se îndreaptă către locul lui.

Trece un bun moment, dar asta nu mă calmează. Fierbe sângele în mine.

Călărașii îmi pândesc gesturile.

— Înainte! Înainte, Călărași!

Toată suflarea românească se ridică urlând. Câmpul de luptă răsună de un lung și puternic : Uraaaa !...

Ca o linie de cărți în mâna unui prestidigitator, linia noastră de atac se pune în mișcare, om cu om, pluton cu pluton.

Exact asta așteaptă Ivan.

Cu toate armele lor, Rușii înalță în fața noastră un zid de foc. Ca la comandă, recădem toți la pământ, bine dispersați în teren.

⁴². Înverșunarea asupra zonei genitale a prizonierilor și soldaților răniți, învinși, morți sau vii, se menține până în zilele noastre, în lumea arabă, de exemplu, dar și în cadrul armatei americane din Afganistan, Irak și alte regiuni ale lumii. Originea ei biblică este greu de contestat. Se mai colecționează oare prepuțuri, în zilele noastre ? Sigur este că penisul tăiat se introduce în gura celor martirizați, peste care, eventual, yankeii învingători își urinează victoria. Astfel de practici au fost la originea mai multor scandaluri în Afganistan, soldate cu interpelări în Congresul american, comisii de anchetă, procese de formă și mușamalizări. Crucea Roșie și alte organizații progresisto-caritative ar trebui să își spună cuvântul. Dacă au vreunul. (NT).

Grindina de oțel ne fixează la sol, în spatele cadavrelor celor căzuți, care participă și ei la efortul nostru.

Pătrunzând în corpurile fără viață, gloanțele inamice fac un zgomot specific, aproape insuportabil.

Dintr-o dată, în stânga mea, un om se lansează cu mâinile goale în grindina rușilor. Cade. Se ridică cu o mitralieră în brațe. Aleargă printre gloanțe de parcă ar fi îngerul bătăliilor iadului, pe care nimic nu-l poate ucide.

Il recunosc : este Mihai Coliopol, prietenul meu.

Iată-l strigând din tot pieptul:

— După mine, călărași! După mine!

Electrizat, brigadierul Roșioru din Castranova este alături de Mișu Coliopol. În vacarmul bătăliei, nu aud ce-i spune Mișu lui Roșioru. Iată însă că acesta se apleacă. Coliopol instalează mitraliera pe spatele lui. Avansează împreună, coordonându-și perfect mișcările, carne de război impresionantă, carne omenească. Avansează, avansează mereu.

Coliopol trage încărcător după încărcător. Un glonț îi saltă casca de pe cap. Fuge mai departe cu părul în vânt și mitraliera în brațe. Roșioru este mereu lângă el. Nu se vor opri decât morți. Poate nici așa. Cum să rezisti unui astfel de spectacol? Cine poate rezista acestui titanesc duet războinic?

— Înainte, călărași! Înainte!...

Toți mă urmează într-un salt, scuipând flăcări ca balaurii, prin toate gurile de foc. Mazilu alimentează mitraliera moștenită de la Băcanu, armă ce îmi arde mâinile. Venit nu se știe de unde, un alt călăraș ajută la alimentarea FM-ului.

Primele case cad parcă peste noi, atât de rapidă și impetuoasă ne-a fost cursa. Las FM-ul pe mâna lui Mazilu și lansez o grenadă în fereastra cea mai apropiată. După urletele celor dinăuntru, îmi dau seama de efectele grenadei. Ușa casei se deschide dintr-un foc. Apar trei soldați, cu mâinile în aer.

— Trage Mazilu, trage...

Tânărul agent de legătură ezită. Mă arunc pe el turbat, îi smulg arma din mână.

Rușii au înțeles. Unul cade în genunchi, ceilalți doi mă imploră. Trag un încărcător la grămadă. Unul nu mai mișcă. Înapoez arma lui Mazilu. Călărașii vin din toate părțile. Ajuns în dreptul meu, unul este lovit în plină figură. În locul nasului, a apărut o gaură roșie. Omul cade. Arma lui trece în mâinile mele.

Baioneta este la locul ei. Alerg către o altă casă. Un Rus iese cu Automatul 34/38, tambur « *Camembert* », în mâini. Gloanțele miaună peste tot. Alerg peste cel cu automatul. Aruncă arma pentru a se salva. Înfig baioneta în el. Simt cum îi troznesc oasele. Îl scutur cât pot. Abia trag baioneta. O înfig în altul. Urlă amândoi. Unul cu sânge la gură, celălalt cu măruntaiele în brațe.

Nu-mi ies din minte răniții noștri martirizați. Un alt rus se aruncă pe mine, tot cu baioneta. Il evit ca toreadorii, cu taurul în arenă. Ți place baioneta Ivane? Foarte bine. Ia-o pe asta. Ți-o las în burtă.

Din toate casele, Rușii fug ca potârnichele. Sunt o armată întreagă. De ne-ar opune rezistență, ne-ar zdrobi. Nu se gândesc însă decât la fugă. Iată doi ce-și caută salvarea într-o fântână. Idee proastă. Grenada mea intră după ei. Se credeau scăpați. Explozia zbură totul, oameni, fântână, pietre... Șapte Ruși într-o curte sunt ca șoarecii în cursă. Au aruncat armele, toți cu mâinile sus. Două grenade îi trimit pe toți în împărăția umbrelor.

Mort de oboseală, plin de mizerii și negru de fum nu mai am nici un chef. Aerul nu-mi ajunge, simt că mă sufoc, inima-mi stă să sară din piept. Ajung la extremitatea satului, tot pe malul Niprului.

Pentru a înota mai cu spor, Rușii s-au dezbrăcat la piele și au plonjat în grabă. Căpățânile lor în apă par sute de baloane ce plutesc, urcă și coboară în viteză. Cu un genunchi la pământ, călărașii trag ca la concursul de tir. Baloanele umane explodează unul după altul. Apa devine roșie... Alerg pe plajă, încurajez și electrizez oamenii. Inotătorii au ghinion. S-au aruncat prea târziu în apă. Nu pot scăpa nici pe uscat, nici pe apă. Sunt înghesuiți, condamnați. Iată vreo doisprezece la pielea goală. Se pregătesc să fugă către Nipru. Salva mea îi blochează. Mă blochez și eu, căci încărcătorul s-a golit.

— Mazilu, dă-mi « *busuiocul* » lui Băcanu. Să-i creștinez pe cei doisprezece bolșevici, apostolii lui Stalin. Le pregătesc ultima binecuvântare cu arma lui Băcanu, căreia Mazilu tocmai i-a schimbat încărcătorul.

Rușii tremură. Nu de frig. Citesc în ochii mei ce îi așteptă. Unul din ei își lasă penisul și boășele. Își face cruce... Bine face. Asta îi scapă pe toți.

Îi las în plata Domnului. Dau înapoi arma lui Mazilu.

Soldați în pielea goală. Mi se pare prea de tot. Pierd toată mânia. Mă apucă scârba. Vajnicii soldați bolșevici de elită se comportă ca niște cretini.

Par să se fi trezit din beție. Să fi fost drogați numi cu alcool ?

Le salut a doua naștere cu un hohot de râs pe care n-au curajul să-l aplaude.

De data asta nu moartea, ci viața îi sperie.

Capitolul XV

Piele de drac. – Masacrul de flamingo. – Cazacii zaporojeni. – « Dalia » traversează Niprul. – Stepa nogailor. – Moartea generalului von Schobert. Cămila Orientului – Abandonăm pe Dalia. – Avioanele « Rata ». – Crucea lui Pistol. – Coliopol doboară un avion « Rata ». – Căpitanul Eugen Petit.

După recucerirea Mihailovkăi și adăpostirea corectă a oamenilor, prima grijă mi-a fost să mă reculeg lângă corpul lui Băcanu. Pe pieptul lui, locul cărții poștale a fost luat de o broască. S-ar zice o inimă verde exterioară, bătând respirație naturală, nu artificială. Nu însă respirația lui Băcanu, ci a vieții veșnice, care continuă. I-am săpat mormântul la o distanță rezonabilă de Nipru, sub un salcâm bătrân. Acesta va fi ultima reședință a lui Rafael Băcanu, din Corabia.

La întoarcerea mea, apărarea este perfect organizată. Când mi se semnalează apariția, aud pe Garbiș, spunându-i lui Raica :

— Iată-l. « *Piele de Drac* » se întoarce.

Acest nume de război va face turul întregii cavalerii, apoi al întregii armate, până la Marele Stat-Major.

Mihailovka și Garbiș mi-au scos vorba de « *Piele de Drac* ». Pentru cavaleria noastră țărănească, acest eteronim înseamnă șansă sau noroc, într-un fel mai imaginativ...

Rușii nu și-au scurtat tirul artileriei. Trag la fel de lung, mult pe deasupra capetelor noastre. Încă nu au aflat că au pierdut Mihailovka. Convinși că satul este ocupat de ai lor, nici prin gând nu le trece să ne bombardeze, ceea ce ni se pare amuzant.

Suntem cu toții epuizați, atât pe plan fizic, cât și din punct de vedere moral. Efortul teribil al Călărașilor și Roșiorilor ne-a distrus aproape la fel ca pe învinșii noștri.

Pierderile sunt foarte mari. Toți avem pe cineva de plâns : o rudă, un amic, un șef. Am putea striga victorie! Mutismul tuturor este însă complet, tristețea generală este elocventă.

Geniștii au construit un pod peste Nipru. Putem trece fluviul cu toate forțele. Construcția în sine este o performanță. Realizarea ei a fost laborioasă, lungă, periculoasă, adesea demoralizantă pentru geniști. Fluviul este puternic, rapid, foarte larg. Apele sar adesea peste pod, care nu este pe deplin consolidat. Artileria rusă bombardează podul în permanență, din

care cauză el trebuie neconținut întreținut și consolidat. Mii de obuze au căzut în jurul lui, de parcă întreaga Rusie s-ar ocupa numai de tunuri și toți Rușii ar fi artileriști.

Am săpat adăposturi individuale la trei metri de apă. Ne-am instalat în ele și am preferat să părăsim satul, pentru a preveni mai ușor un contra-atac încă posibil.

Găurile în nisipul umed, adică adăposturile noastre individuale, sunt umede. Lucrul este inevitabil. Asta e. Nu se poate altfel. Apa ce curge din pereții adăposturilor se colectează cu buretele și se aruncă în fluviu. Altă apă revine permanent în locul celei aruncate. În schimb, inconfortul dăunător sănătății și munca epuizantă ne procură o securitate relativă dar apreciabilă.

Dimineața suntem uzi până la piele iar fluviul este cufundat într-o ceață deasă. De la o gaură la alta, nu ne vedem între noi. Nu vedem malul celălalt înainte de orele zece, când soarele împrășteie ultimele resturi de ceață.

Sub nasul lui Ivan, suntem obligați să ieșim din găurile noastre, pentru a ne usca lenjeria și hainele, ce se vor uda din nou peste noapte. Intinse la soare, hainele parcă fumegă. Rușii stau liniștiți, la distanță.

Natura începe să se coloreze. Apar primele semne de toamnă. Frunzele roșcate încep să cadă, diminețile și serile sunt destul de răcoase.

Păsările migratoare se pregătesc și ele. Cele două maluri sunt populate de tot felul de pescăruși, varietăți necunoscute de noi, în număr foarte mare. Mlaștinile de pe cele două maluri adăpostesc un adevărat festival ornitologic.

Sub efectul toamnei ce avansează, plaja se colorează în roz tandru. În număr extraordinar de mare, ne-au invadat păsările flamingo. Sunt o mie, două mii, poate mai multe, nimeni nu le știe numărul. Picioarele lor seamănă cu bețișoarele chinezești, folosite ca tacâmuri. Când își iau zborul își ridică pe rând picioarele negre, terminate cu ghiare puternice. Plonjează în supa fluviului, de unde ghearele scot ca din oală hrana de toate zilele. Suntem fermecați de frumusețea lor, mulți flamingo apropiindu-se de noi cu toată încrederea. Suntem martorii privilegiați ai acestei oaze de culori, în mijlocul decorului sinistru de război. Spectacolul este atât de fascinant, încât primele rafale de mitralieră ni s-au părut ireale, imposibile. Din păcate, rafalele de mitralieră printre flamingo au fost cât se

poate de reale. Bolșevicii se amuză, trăgând cu mitraliera în aceste minunate păsări alb-roz. Sadism deliberat și absurd. Nemernicii trag cât se poate de jos, ologind păsările vestite prin picioarele lor, fără de care nu pot trăi. Rănite la picioare, păsările nu mor imediat. Se zbat vreme îndelungată în mod inutil și grotesc, nu mor decât după o lungă agonie. Picioarele lor sunt un fel de baghete lungi ca de sticlă, ce se sparg net sub impactul gloanțelor.

Salva de mitralieră a durat două, poate trei minute. Cei mai mulți flamingo și-au putut lua zborul. Câteva sute dintre ei au rămas pe nisip ca niște nacele eșuate. Intind cu disperare lungul și delicatul lor gât către Orient, se zbat, se ridică un metru și recad în strigăte și vaete de nedescris.

Războiul este o vastă galerie de atrocități, dar acest tablou va rămâne în memoria mea ca cel mai odios atentat contra vieții, a frumuseții și grației, crima cea mai nejustificată și mai monstruoasă din câte există.

Culmea ororii, este că eu însumi am cerut trăgătorilor mei de elită să dea lovitura de grație păsărilor martirizate în agonie. Carabinele trăgeau sec. Trebuia tras în capul păsării, prevăzut cu un cioc lung și curbat, cap ce pare mai curând o umflătură a gâtului.

După o jumătate de oră, răsună ultima împușcătură. Agonia păsărilor flamingo se sfârși.

Mantaua rece a tristeții se puse peste noi. Briza ușoară agită penele roz ale cadavrelor flamingo ce zac în mlaștini, dându-le o aparență de viață, deși acești flamingo nu se vor mai lansa niciodată în zborul lor grațios. Escala în pământul bolșevizat a fost fatală acestor emigranți fără pașaport. Baletul lor superb o fi fost o provocare sau insultă la adresa marxism-leninismului, a stalinismului.

Discutăm adesea despre Ruși, oameni ce comit absurdități de neînțeles. Nu spun că noi sau alte popoare am fi niște sfinți, buni de pus în calendar. Cruzimea rusească absurdă și nejustificată revoltă însă sufletele călărașilor, mai ales aici, în acest Nipru feeric, unde natura este privilegiată.

Le povestesc călărașilor că suntem în patria cazacilor zaporojeni, cei mai independenți și mai rebeli din sfânta Rusie. Capitala lor, Zaporojia, era construită pe o mare insulă, în mijlocul Niprului, o imensă fortăreață ce sfida puterea țarilor.

Discuțiile noastre se centrează pe meritele cailor acestor cazaci, diferențele de șa, de pintoni, de scară, de coburi și altele. Se zice că ei foloseau într-un fel special faimoasa « *chachka* » (sabie cazacă), nu mai puțin celebrul « *kindjal* » (pumnal cazac), sau « *nagaika* », biciul cazac cunoscut de toată lumea.

Garbiș ar vrea să știe de ce se numeau acești cazaci « zaporojeni ». Răspunsul este simplu. Pentru că se stabiliseră dincolo de căderile de apă de pe Nipru, numite « *porogu* », la care s-a adăugat prefixul « *za* », ce înseamnă dincolo. De aici cuvântul « *zaporogu* », devenit cu timpul zaporojeni.

Cazacii zaporojeni erau *djighiți*⁴³ neîntrecoți, dar nu mai puțin arcași foarte abili și marinari aventuroși, ce își conduceau schifurile de brad până la Marea Neagră, fără să se sperie de Turci sau de Tătari. Deși zaporojenii au fost un fel de creștini mai creștini decât Cristos, ei nu au ajuns niciodată la fanatismul, cruzimea și barbaria catolicilor sau protestanților, care au exterminat popoare întregi în numele Bibliei și al Crucii. Creștinismul lor nu îi împiedica să primească cu brațele deschise refugiații politici ai vremii, persecutați ai țarului, ai sultanului, sau ai altor regi, seniori și mărimi lumești. Cei pe care îi primeau trebuiau să învețe a tăia aerul în patru cu mâna dreaptă, în fața pieptului, cum fac toți cei ce se închină. Istoria arată că cei refugiați printre zaporojeni sfârșeau prin a se îndrăgosti de stepa fără de sfârșit, pe cerul căreia stelele străluceau mai tare ca oriunde.

La focurile lor de seară, zaporojenii evocau figura hatmanului Sviatoslav, eroul ce a sfidat moartea în lupte din cele mai dramatice și incredibile, murind într-una din cascadele Niprului, cu ocazia unui pariu. Asta a fost chiar în anul 1000, din care cauză s-a crezut că dispariția hatmanului vestește sfârșitul lumii. Secole întregi s-a vorbit de hatmanul Sviatoslav, faptele lui de arme fiind subiectul aproape unic al focurilor de seară din Sietch, capitala lor din insula Khortiza. Această capitală a fost ultima redută independentă a cazacilor, cucerită de Ecaterina a II-a, către 1775. Printr-un *ukaz* din același an, țarina jura să

⁴³. Călăreți capabili de a executa tot felul de salturi și jonglerii, în fuga calului. Colonelul Dinu Rătescu, supranumit « Dinu Pak », instructor cavalerist la Școala Militară din Târgoviște, a fost un *djighit* român. (NT).

pulverizeze libertatea cazacilor zaporojeni, să șteargă din conștiința publică amintirea numelui lor.

Invinși pretutindeni, zdrobiți fără speranță, zaporojenii se dispersară în mare parte pe malul Mării Nege.

Le-am spus acestea în limbajul cel mai simplu cu putință. Călărașii au înțeles că zaporojenii sunt frații lor, fanatici iubitori ai calului și ai libertății, ca și ei.

Au înțeles oare, călărașii mei, că și noi suntem condamnați să pierim? O condamnare la dispariție la fel de iremediabilă ca și aceea a zaporojenilor.

Noaptea nu putem închide un ochi. Legiuni întregi de broaște ies din fluviu și sar pe noi, răspândindu-se în valuri lipicioase și vâscoase. Nu te poți mișca, fără să strivești una. Ne mișcăm noi, se mișcă ele, sar în plină figură sau în gamelă. Plouă cu broaște. Sar fără oprire, în toate părțile. Nu am putut găsi o soluție de conviețuire amicală cu ele.

Dimineța primesc cu bucurie vizita unui vechi prieten de școală, comandant al celui de al III-lea batalion din Brașov. Previn brașovenii ce ne schimbă că vor avea de conviețuit cu broaștele. La rândul lor, ei ne confirmă speranța reîntâlnirii cu caii, care ne așteaptă la Liubimovka.

Regăsirea cailor este umbrită de faptul că trebuie să abandonăm « *Ține-Cailor* » regimentarii caii camarazilor căzuți în luptă.

Fidel promisiunii făcute lui Băcanu, refuz să o cedez pe « *Dalia* », care ne urmează tristă și neconsolată de dispariția iubitului ei stăpân. Coburii goi ai lui Băcanu sună vidul morții în flancurile Daliei, pe care nu o va mai urca niciodată.

Vom traversa Niprul la Berislav, pe un fantastic pod aerian de 700 de metri, construit de *Sturm-pionierii* germani în ciuda forței apei, a artileriei și aviației sovietice. Rușii au încercat din toate forțele să împiedice construirea podului. Nemții au reușit marea operă, dar numai ei știu cât i-a costat unirea malurilor Niprului.

Înainte trecerii fluviului, suntem convocați într-o reuniune festivă. Distincții și decorații sunt conferite ofițerilor germani și români. Nu toată lumea este decorată, din care cauză există justificate nemulțumiri. Din fericire, călărașii disprețuiesc orice distincție în principiu, considerându-le pe toate un fel de cursă pentru proști și vanitoși. N-aș spune că se înșeală cu totul.

Cucerirea Mihailovkăi a fost o faptă de arme colectivă. A distinge pe unii și a-i ignora pe alții este o gafă teribilă. Pe ce criteriu să distingă pe unul și să ignore pe altul?

Ceea ce ne interesează pe noi este starea cailor, de care ne este dor ca de iubitele noastre. Primim permisiunea să ne revedem caii, care vor fi și ei decorați.

« *Dalia* » avu onoarea să fie medaliată prima. La un semn, avansă singură, neconsolată dar demnă, copită fermă. Pe șaua ei fu prinsă « *Valoarea Militară Clasa I-a* », cea mai înaltă distincție ce poate fi acordată unui soldat. Aceasta este distincția pe care brigadierul Băcanu a primit-o postum. Era și timpul !

Pentru a fixa bine lucrurile în memoria colectivă a neamului românesc, trebuie să adaug că Băcanu disprețuia orice distincție.

Cât despre draga lui « *Dalia* », cine ne-ar putea spune ce gândește un cal când își vede agățată o tinichea pe șauă, în locul celui care a fost dragostea vieții sale. Din respect pentru autoritățile militare și pentru cruciada noastră sfântă contra armatelor Satanei de la Kremlin, « *Dalia* » s-a supus disciplinată festivității de premiere. Nu trebuie să fi mare cunoscător al cailor, pentru a vedea că « *Dalia* » nu pune preț pe tinichea ce i s-a agățat. Ea l-ar fi preferat pe iubitul ei Rafael...

Lupte furioase au loc la Kašovka, mai ales în casele de la marginea orașului, cucerite una după alta. Steagurile ucrainiene, două benzi galben-bleu, și cele germane, cu sfânta zvastică, flutură peste tot. În rest, Kašovka pare să fi devenit o bizară pădure de crengi de mesteacăn în cruce, căzute ca din cer, pentru a decora mormintele celor bravi. Am traversat-o fără o vorbă, cu sentimentul că vor trebui să treacă ani și ani pentru a vedea copiii zburdând în acest oraș sinistru.

Pătrundem cu încredere și siguri pe noi în stepa nogailor, un deșert de 32 000 de kilometri pătrați. Salcâmi devin din ce în ce mai mici, mai piperniciți și mai rari. În locul lor apar tufișuri, tot de salcâm, de o varietate bizară, în miniatură. Apoi nimic sau aproape : spini, spini, numai spini ! Pământul sfărâmicios și galben se scufundă sub copitele cailor, făcând aproape imposibil un galop. Nu există nici un fel de cultură, ceea ce explică raritatea satelor, foarte depărtate unele de altele. În imensitatea cerului nu vezi o pasăre, cel mult, din când în când, nasul galben al vreunui « *ME-109* », faimosul *Messerschmitt*, zburând la joasă altitudine, asigurându-ne că totul este în regulă. Caii s-au

obișnuit cu zgomotul motoarelor « *ME-109* », le ascultă cu plăcere când le simt pe cer, lucru ce ne amuză.

Mult mai puțin ne-a amuzat însă prima noapte petrecută în acest deșert. Pentru începutul lui septembrie, vântul deșertului Nogai ni s-a părut foarte rece, mai ales către ziuă, când nu ne-am putut încălzi decât cu prețul unui mic galop.

După câteva ceasuri de mers, cădem peste un fel de pistă prost executată, exact pe direcția noastră de mișcare. O urmă de câțva timp, bucuroși că soarele începe să ne încălzească. Deodată, în depărtare, auzim o puternică explozie. Ciulim urechile, așteptăm... Nimic. Nu poate fi artileria rusă. Trebuie să fie altceva.

După o jumătate de oră ajungem la un fel de aerodrom, pe care domnește o mare agitație. Resturile unui avion german fumegă încă. Două avioane de recunoaștere aterizează în afara aerodromului. Interesându-mă de motivul agitației, aflu că la bordul « *Berzei*⁴⁴ » prăbușite urcase generalul von Schobert, comandantul Armatei a IX-a germane.

Înainte de a se retrage, Rușii au minat terenul aerodromului. Generalul Schobert era în misiune de studiu al zonei, dar și de observație a trupelor în marș. Aterizând pe terenul minat, aparatul german nu avea nicio șansă de scăpare. Nenorocirea ne întristează pe toți. Generalul Schobert era foarte iubit, de Germani ca și de Români.

Aflăm că celelalte două avioane au fost trimise prin ordin special al *Führerului*, pentru readucerea în Germania a corpului generalului mort, în vederea organizării unor somptuoase funeralii.

La nivelul aerodromului, o luăm mai spre Sud, discuțiile noastre fiind dominate de accidentul generalului von Schobert. Peisajul nu este de natură a ne înveseli gândurile.

Plutonierul Iacob se apropie de mine. Este neliniștit de comportamentul « *Daliei* ».

— Nu înțeleg nimic... Până acum, cu Băcanu în spate, « *Dalia* » s-a comportat excelent, inclusiv în misiuni foarte grele. Deși ușurată de povara călărețului, bate pasul fără vlagă, parcă stă să

⁴⁴. Nume familiar al avioanelor minuscule de recunoaștere *Fieselerstorch*. Cu un astfel de aparat, comandantul Skorzeny l-a eliberat pe Mussolini, deținut al mareșalului trădător Badoglio, în hotelul-închisoare Grand Sasso (NT).

moară. În amintirea lui Rafael, « *Ține-Caii* » o îngrijesc special și cu multă dragoste. Nimic nu poate însă înlocui dragostea iubitului ei călăraș...

Nu mă surprinde ceea ce îmi spune Iacob. « *Dalia* » este foarte sensibilă la mângâierile mele. Știe și simte că am ținut la stăpânul ei, pe care nu-l poate uita.

— După tine, Iacob, cam ce vârstă are « *Dalia* »?

Nu ezită nicio clipă :

— Cel mult șaisprezece ani, domnule locotenent. Nu este o tânără, dar nici babă. După mine, ar mai avea cel puțin cinci ani, în plină formă...

Impărtășesc opinia lui Iacob. « *Dalia* » pierde de dragul lui Rafael. Ceea ce o ține de bine de rău în viață este compania cailor, a oamenilor pe care îi cunoaște, printre care l-ar putea reîntâlni pe Băcanu. Cazul lui « *Dalia* » este simplu. Se prăpădește de dragul lui Rafael, iubitul vieții ei, crescut lângă ea, odată cu ea. Fără Băcanu, viața nu merită trăită. Moartea iubitului Rafael atârână în spatele ei de zece ori mai mult decât greutatea neuitatului călăreț. Greutatea asta sufletească o zdrobește pe « *Dalia* », o termină.

Se înserează. Frigul începe, deși după acest 12 septembrie am mai avea încă zece zile de vară astronomică.

Înnoptăm pe o mică înălțime, cu santinele bine rânduite în jur. Ne acoperim cum putem, cu ce se găsește. În ciuda oboselii, nu putem dormi de frig. Nu găsim lemne de foc, măcar că asta ar pune alte probleme.

Către ziuă, vântul rece, dinspre Marea Neagră, pătrunde până-n oase.

Ne deplasăm printre dune nu prea mari. Vegetația încearcă ici și acolo să prindă rădăcini. Primul vânt mai puternic o ia însă pe sus. Sub puterea vântului, vegetația firavă se concentrează în cocoloșe ce se deplasează pe nisip cu viteze vertiginoase.

Pe măsură ce avansăm, dunele devin mai înalte, ajungând să acopere întreg orizontul. Trimit în recunoaștere pe Raica cu doi cavaleri. Măsura de protecție este indispensabilă, deși pe acest teren caii sunt foarte solicitați. Incepe să se pună problema dramatică a apei de băut. Există un fel de urme de curs de apă, numite « *balkas* », dar ele sunt seci aproape fără excepție în acest sezon. Preferăm să mergem pe ele, când se prezintă pe

direcția noastră de deplasare. Copitele cailor calcă mai ferm pe pământul udat din când în când, chiar dacă acum este uscat.

Raica și cei doi cercetași se întorc în plină viteză. Cu brațele către cer, strigă ceva pe care nu-l putem înțelege. Surexcitarea lor este atât de mare că ordon oprirea și punerea mitralierelor în poziție de tragere. În două secunde, cele două mitraliere sunt pe poziție.

Din viteza obuzului, Raica blochează net cele patru potcoave, căzând aproape la picioarele mele. Parcă a înnebunit:

— Orientul, Orientul, am văzut Orientul, strigă el abia suflând...

— Am văzut Orientul, spune un altul...

Au aerul cercetașilor din vârful catargelor lui Columb, ajungând la insulele pe care le credeau India...

Raica confundă Orientul cu cămilele cu două cocoase, pe care le vede pentru prima oară.

Explic oamenilor că Orientul este încă departe. Explicația rea, ca toate relele și neadevărurile, a prins rădăcini într-o clipă. Ajunși în vârful dunei explorate de Raica, călărașii văd cămilele cu două cocoase, ce devin și pentru ei imaginea Orientului. Sunt fascinați de cămile. Parcă ar fi consumat hașish. Unul dintre ei exprimă cu glas tare ceea ce gândesc toți, în sinea lor:

— Suntem foarte departe de locurile noastre... Prea departe... Ne vom întoarce oare vreodată?... Până unde vom merge așa... Nu ne vom opri niciodată?

Orientul îi fascinează pe mulți. Călărașii însă parcă sunt paralizați la vederea Orientului, cu două cocoase în spinare... Ei nu se simt bine decât în România. Mă tem că voința lor de cuceritori scade pe măsură ce ne depărtăm de țara noastră.

Recuperarea Basarabiei, a Bucovinei și a Herței, pământurile noastre de drept, li se pare suficientă. Călărașii îi detestă pe bolșevici în continuare, dar consideră că îi putem respinge de pe frontierele noastre. Când și dacă se va pune problema...

Le demonstrez că trebuie neapărat să distrugem bolșevismul din rădăcini, dacă vrem să trăim liberi și în pace, că Germanii sunt aliații noștri de nădejde în acest război. Fără ei, nu ne-am fi putut măsura cu Rușii, care deja ne-au invadat de unsprezece

ori⁴⁵. Sfârșesc prin a înțelege că suntem obligați să continuăm cruciada începută.

Pentru a le stimula energia și curajul, ordon un timp de galop. Ideea se dovedește fericită. În vârtejul unui nor de praf, ajungem la marginea a ceea ce, cu indulgență, s-ar putea numi un fel de « oază » sovietică, ce se limitează la un trunchi de copac scobit, ce culege un foarte firav fir de apă... Caii mărunți ai cazacilor zburdă în jurul « oazei » sovietice. Sunt cai pierduți, abandonati sau liberi din moși-strămoși. Nu toate animalele suportă sclavia, potcoavele civilizației și democrația abatoarelor. Acești căluți au coama lungă și picioarele solide, coada plină de ciulini, spini și fistic⁴⁶.

Printre căluții pitorești, trăiește o cămilă flămândă, ce ne primește cu strigăte de entuziasm ce i-ar da gata pe cei mai tenori dintre măgari.

La sosirea noastră, întreaga faună ne face loc, fără să se depărteze. Dimpotrivă, prezența noastră este apreciată.

Mai întâi, i se face loc plutonierului Iacob, ce o conduce pe « *Dalia* », căreia i se acordă privilegiul de a bea prima din băutoarea improvizată. Este o manieră de a marca prezența amintirii lui Băcanu printre noi, faptul că, deși mort și îngropat, el trăiește în inima fiecăruia dintre călărașii plutonului.

« *Dalia* » avansează. Picioarele ei și-au pierdut flexibilitatea obișnuită. Văduvia a marcat-o, a îmbătrânit-o. Se oprește la doi sau trei metri de trunchiul scobit, tremură ușor într-un freamăt lung, îndoie picioarele din față, îngenunchează. Mă duc la ea. Mângâi îndelung gâtul cald, impregnat de sudoare. Coboară capul cu obstinație, nu vrea să îl ridice. Intreb din ochi pe Iacob...

— Nu va merge mai departe, domnule locotenent... Din punct de vedere fizic are tot ce-i trebuie, dispune de toate

⁴⁵. În Exil, Nicolae Arnăutu a scris o carte pe această temă, intitulând-o *Douăsprezece invazii ale Rușilor în România*. Douăsprezece, nu unsprezece, întrucât e socotită și cea de după 23 August 1944, care nu avusese încă loc la data narațiunii autorului. Prima ediție a cărții lui N. Arnăutu a fost publicată în franceză, la editura Cuget Românesc din Buenos Aires, în 1956 : *Douze Invasions Russes en Roumanie* (NT).

⁴⁶. Pe lângă cunoscutul și apreciatul fistic, din aceste plante se mai extrage o rășină numită mastic, precum și un ulei astringent. (NT).

mijloacele și puterile ei. Ceva i s-a rupt însă în suflet, în inimă. Văduvia a copleșit-o. Nu o vom putea face să ne urmeze.

Fără niciun gând precis, pur și simplu pentru că nu știu ce să fac cu mâinile, ating tocul revolverului. Oamenii m-au observat. La gestul meu, toți au întors privirea, făcându-se că au de lucru, care încotro.

Iau o decizie :

— Ordon să i se dea porție dublă de secară, ovăz și furaje vreme de opt zile.

O agitație frenetică cuprinde toți călărașii. Fiecare ar vrea să devină îngrijitorul exemplar al « *Daliei* ». Fiecare dintre ei este la fel de capabil. Toți o mângâie îndelung, cu fervoare și răbdare, cu speranța să o readucă la viața ei obișnuită. Văduva noastră culcă urechile. Nu reacționează în nici un fel. Agitația noastră o lasă indiferentă. I se aduc toate trufandalele. Nările nu i se mai dilată. « *Dalia* » a devenit aproape insensibilă.

Fac un efort pentru a ordona cu vocea vibrantă, obișnuită :

— Încălecarea !...

Ordinul îndrăgit de cai, auzit de mii de ori de « *Dalia* », produce oarecare schimbare în ea. Urechile i se ridică. O umbră de speranță încolțește în toți...

— Călărași... Înainte! Înainte!

Pielea « *Daliei* » este traversată de unde ce se succed rapid. Un ultim val de emoție o va ridica, sunt sigur...

Plutonul se depărtează în ordine de marș, caii necheză, cozile biciuie aerul, pintenii lovesc scările, zăbalele scot clinchetul lor.

« *Dalia* » nu mișcă.

Știe că o abandonăm. Vrea să o abandonăm. A decis să nu meargă mai departe. La ce bun cavalcadele nesfârșite, lumea în copite, fără Rafael, jumătatea ei.

Ordon trap mic. Rămân ultimul din coloană, cu speranța să o văd ridicându-se.

După prima dună, plonjăm într-o depresiune.

Întorc pe Dac, pentru un ultim adio. Călărașii mă imită.

Nu suntem prea departe. « *Dalia* » nu s-a sculat, este mereu în genunchi. Gâtul ei lung se întinde în direcția noastră. Știe că ducem cu noi toată viața ei. Într-un suprem efort, se ridică pe picioarele-i tremurânde, scoate un ultim nechezat de disperare și de dragoste. Ion Vărzaru, din Osica, este alături de mine. Fără nici un ordin, Vărzaru duce trompeta la gură și lansează sunetele

sfâșietoare ale rugăciunii morților, *Veșnica Pomenire*. Sunetele rugăciunii rup în mii de fărâme sufletele noastre ce au văzut atâtea, suflete oțelite în lupte din cele mai grele. Oamenii plâng! Plâng și caii ! Când ultimul sunet al rugăciunii cade peste deșertul dezolant lăsând loc liniștei de mormânt, « *Dalia* » se răstoarnă dintr-o mișcare. Cele patru potcoave lovesc aerul în sacade nervoase, într-un ultim galop către Rafael al ei, în Raiul călărașilor. Apoi se oprește. Ordon :

— Trei salve de onoare în memoria « *Daliei* » și a lui Rafael Băcanu !

Vărzaru recită încă o dată rugăciunea veșniciei. Curbați pe caii lor, impresionați și loviți până în fundul sufletului, călărașii sunt în comuniune strămoșească intensă cu nevăzutul...

A treia dimineață suntem treziți de motoarele unei escadrole « *ME-109* ». Trecerea lor pe deasupra este reconfortantă. Nu mai suntem singuri pe fața pământului.

Poate de aceea, către amiază, nu prea acordăm atenție unei formații de trei avioane ce vin drept spre noi.

Călărașii agită mâinile în semn de salut. Ni se răspunde printr-o salvă de mitraliere ce are darul să ne împrăștie într-o fracțiune de secundă.

Avioanele « *Rata*⁴⁷ » Au trecut doar pe deasupra. Sunt la sfârșitul unei misiuni și nu mai au muniții. Nimeni nu a fost atins. Emoția însă ne-a făcut poftă de mâncare. Așa poftă încât călărașii decid să vadă ce s-a petrecut sub șeile lor.

La plecarea din Berislav-Kașovka, câțiva călărași au încercat o experiență ce reușea se pare foarte bine hunilor. Au pus direct pe crupa calului o bucată sănătoasă de carne de vacă într-o hârtie, peste care s-a pus o pătură, șaua și propriile lor fese. Au călărit cu ardoare bucata de carne, convinși că vor avea, la foc stins, o friptură demnă de Atilla, în vreme ce scepticii se vor mulțumii cu ciorba regulamentară. E timpul să vedem ce mânca Atilla, omul care a speriat la vremea lui întreaga lume. Nu prea siguri de ei, discipolii lui Atilla scot cu neîncredere un fel de talpă negricioasă și betonată, foarte puțin apetisantă.

⁴⁷. Sovieticii au construit mai multe tipuri de avioane « *Rata* ». Primul a fost « *Rata I Istrebitel* » 16, botezat « *Ichak* » (măgar). Folosit în războiul civil din Spania, acolo a fost rebotezat « *Rat* » (șobolan). Japonezii l-au numit « *Abu* » (tăune). Alții îl numesc « *Mosca* » (muscă).

Vădăstreanu, cel mai înfometat, ori poate mai curajos, își încearcă dinții pe talpa ce pare binișor tăbăcită. Mușcă, trage, mușcă din nou... Fără succes. Scoate cuțitu, taie o bucată pe șaua calului, o bagă în gură, sugă un pic și o scuipă cu scârbă. Face eforturi vizibile să nu vomeze. În jurul lui, călărașii par să înțeleagă de ce Atila n-a ajuns prea departe cu imperiul lui.

Cei ce n-au încercat metoda frigerii cărnii, la gazele fundului, râd cu toată gura, cu mine în frunte. Operațiunea Atila ne-a costat un sfert de oră.

Abia puși în mișcare, iată din nou cele trei « *Rata* » deasupra noastră. Curios este că au ajuns peste noi înainte să le vedem sau să le auzim. Surpriza este totală. Gloanțele mitralierelor înnebunesc caii. Nisipul sare în toate părțile, avioanele își continuă baletul infernal într-un dute-vino continuu peste noi. Urletul motoarelor se amestecă cu cel al mitralierelor, nisipul zboară în toate părțile, zbor și eu orbit, într-un nor de praf.

Nu-l văd pe Raica, dar e pe lângă mine. Il aud urlând într-o tuse seacă :

— Ne-au ucis locotenentul... Ne-au ucis locotenentul...

Mă întreb dacă nu cumva, din întâmplare, este adevărat...

Cât va dura acest halucinant atac? Greu de spus. Un sfert de oră, o oră, tot ce se poate. Știu doar că a încetat când nisipul a început să cadă mai încet, într-o liniște pe care nu o apreciasem suficient până atunci.

Dac freamătă, se scutură energic. Cavalerii împrăștiați se regroupează. Garbiș mă recunoaște primul, strigă ca un apucat :

— Uraaa! « *Piele de Drac* » n-are nici pe dracu!

Călărașii mă felicită, de parcă numai pe mine m-ar fi vizat mitraliorii sovietici ai aerului. Bucuria lor evidentă de a mă vedea în viață, după ce m-au crezut mort, îmi face la fel de multă plăcere ca faptul de a mă simți bine în viață.

Poate din cauza asta am uitat să fac apelul. « *Desdemona* » mă aduce la realitate. Iapa albă a plutonierului Pistol se întoarce cu scările în vânt, fără călăreț. Mi se strânge inima.

În sfârșit, începem să vedem, cât de cât. Plecăm cu toții în căutarea lui Pistol. Îl găsim aproape imediat. Un glonț de 30 de milimetri i-a deschis în gât o gaură prin care poți băga pumnul. Întorcându-l pe partea cealaltă, observ că proiectilul a ieșit ducând cu el inima și întreg plămânul stâng.

Consternați și îndoliați încă o dată, săpăm mormântul. Il îngropăm cu rugăciunile cunoscute și onorurile militare cuvenite.

Grupați în jurul mormântului, evocăm proaspătul dispărut, așteptând cele trei căruțe ale trenului de luptă, ce transportă muniții și rezerve de tot felul. Lemnul unei lăzi de muniții furnizează materialul necesar pentru o cruce onorabilă, pe care gravez textul următor :

***Plutonier Pistol
Mort pentru Țară***

La picioarele crucii am depus nelipsita cască a călărașului ce își va dormi somnul de veci în stepa Nogailor.

Va trebui să fim mai atenți cu aceste avioane. O grijă în plus, de care ne-am fi lipsit cu plăcere.

Mă gândesc în ce fel ne-am putea apăra contra avioanelor. Fuga noastră în toate părțile, instinctivă și dezordonată, este regulamentară. Trebuie să găsim însă ceva mai bun. Cu urechile ciulite, auzim din nou ceva în cer, destul de departe. Tot trei avioane. Or fi prins gust, bolșevicii. Calmul lui Dac și al cailor mi se pare de mirare. Abia dacă ciulesc urechile la zgomotul motoarelor. Noi suntem nervoși, nu caii. De data asta avem noroc. Sunt cunoscutele « *ME-109* ». Zboară și ele în formație de trei, apărându-se astfel mai bine contra unei întâlniri neplăcute, care nu-i exclusă nici pentru ele.

Abia dispărute cele trei avioane germane, caii noștri manifestă o nervozitate evidentă. Distingem pe cer două puncte negre. Înțelegem imediat despre ce este vorba.

— Descălecarea!

Călărașii se împrăștie. Caii sunt liberi. Fiecare galopează pe cont propriu, căutând adăpost în fundul vreunei *balka*.

Caii disting motoarele « *Rata* » față de « *ME-109* », avioane prietene. În materie de avioane, ei vor fi cele mai bune santinele pentru noi.

Surprinse de manevra noastră, avioanele sovietice fac o primă trecere pe deasupra, fără să întreprindă nimic. Când revin, călărașii sunt bine disimulați în nisip, mai puțin unul. Acesta este sublocotenentul Coliopol, ce așteaptă avioanele în dosul unei mitraliere, în poziție de tir anti-aerian.

— Ascunde-te Mișule! Repede ! Lasă-i dracu de bolșevici...

N-aud alt răspuns decât acel staccato al ZB-ului, ce devansează mitralierele avioanelor. Prima rafală a lui Mișu ratează de aproape avionul de deasupra lui, reușind să-i smulgă o fâșie de tablă din ampenajul stabilizator. A fost însă destul pentru ca avionul avariat să îl ciocnească pe celălalt direct în motor, care explodează în plin zbor. S-a văzut o jerbă de flăcări, s-a auzit explozia și avionul s-a prăbușit. Celălalt avion a întins-o fără să ceară plata...

— L-am dat jos! L-am dat jos, strigă Coliopol.

Călărașii, la rândul lor, din toate părțile, strigă să-i pomenească în veci nisipurile nogaice:

— Uraaaa!

Odată în plus, sub-locotenentul Coliopol este eroul nostru⁴⁸. Iată că un călăraș doboară avioane! În toate cazărmile roșiorilor și călărașilor se ridică paharul în onoarea lui Mișu Coliopol. Plutonierul Pistol este răzbunat.

La Elisabetovka, toată lumea vorbește despre asta. Primim ordin să stopăm înaintarea. Am petrecut opt zile în stepa nogailor. Statul major ne previne că necazurile abia de acum vor începe.

Încă de la începutul ostilităților, bolșevicii au săpat un enorm canal anti-tanc, ce se întinde, cu mici întreruperi, de la Radkovka la Marea de Azov, trecând pe lângă Melitopol și continuând până la Nikopol, pe Nipru. Incredibilul canal are 150 de kilometri lungime, șase metri lărgime și cinci adâncime. Comandamentul sovietic speră să interzică astfel trecerea carelor de luptă « *Panzers* », pe care nemții contează în mod deosebit. Zi și noapte, trei sute de mii de deținuți au lucrat vreme de trei luni, la săparea acestui canal. Dintre ei, cincizeci de mii au murit de oboseală, epuizare, boli și pedepse corporale, lăsându-și corpul în fundul răniilor gigantice operate în pământul țării lor, pentru a-l apăra mai bine.

Căpitanul Eugen Petit și călărașii lui asigură schimbul nostru. O simplă discuție cu el este o cură de tinerețe și de sănătate. Este un spirit viu, de o finețe și dezinvoltură desăvârșite, aristocrat pur sânge. Aparența lui războinică și suspicioasă, ascunde o mare sensibilitate. Legenda lui de cavaler desăvârșit este de mult

⁴⁸. Avionul doborât a fost omologat de comandamentul *Wehrmacht*, în contul sub-locotenentului Mihai Coliopol din Regimentul 2 Călărași.

stabilită. Coborâtor dintr-un emigrant francez de la 1789, refugiat întâi în Rusia și apoi în România, căpitanul Petit este fiul unui părinte bogat și nepotul unui președinte al Curții de Casație din București. Are studii strălucite, dar nimic nu-l interesează în afară de cal și cavalerie. A făcut Școala Militară din Târgoviște cu religiozitatea cu care alții se îngroapă într-o mănăstire. Devenit sub-locotenent, a fost afectat la Regimentul 10 Roșiori Timișoara, unitatea lui « *Dinu Pak* ».

Abia sosit în acest oraș de o sută de mii de locuitori, tânărul sub-locotenent decide să îl cucerească. Prenumele lui fiind Eugen, tânărul sub-locotenent consideră că timișorenii de pe strada lui nu onorează cum se cuvine numele străzii lor, care era acela al cunoscutului general și prinț austriac, învingător al Turcilor în multe bătălii memorabile, pe uscat și pe mare. Sub-locotenentul Eugen Petit a închiriat un apartament de recepție pe strada Eugen de Savoia. După cum se cuvine, și-a comandat o mie de cărți de vizită, redactate în felul următor :

Eugen Petit
Strada
Eugen de Savoia

Apoi luă cartea telefonică a orașului, din care află adresele notabililor din Timișoara : prefectul județului Timiș, procurorul regal, președinții de tribunale, ai Camerei de Comerț, de Meserii, principalii profesori, avocați, toți cei ce contau în viața orașului. Plecă apoi cu ordonanța prin cartierul șic al Timișoarei, să-și depună cartea de vizită în cutiile poștale ale fericitorilor aleși din anuarul telefonic. Cei aleși au primit un plic elegant din hârtie specială, cu mesajul următor:

Eugen Petit
Strada
Eugen de Savoia
A avut onoarea să vă viziteze în ziua de...

Întors la domiciliu, făcu pregătirile necesare și așteptă, după cum o cere codul bunelor maniere, contra-vizita sau măcar cartea de vizită de răspuns, a celor pentru care el se deplasase în persoană, fără să mai socotim deplasarea ordonanței. Cele opt zile regulamentare trec, fără ca nimeni să se prezinte, sau să-și trimită cartea de vizită, atestând că a luat act de instalarea proaspătului sub-locotenent în urbea de pe Canalul Bega. În consecință, sub-locotenentul nostru a tras concluzia de cuviință.

Oamenii pe care el i-a onorat, își permit să îl insulte prin indiferență și ignoranță.

Cei ce nu se trag din aristocrației francezi emigrați în Rusia și apoi în România, pe motiv de revoluție, vor înțelege că notabilii orașului aveau altele de făcut, decât să se gândească la sublocotenentul de care nimeni nu auzise. Mărimilor orașului nu le păsa de sub-locotenentul Petit. Lui însă îi păsa de ele și era decis să le oblige să îl țină minte. În acest scop, a folosit cel mai energic mijloc, trimițând fiecăruia cei doi martori indispensabili, când este vorba de o provocare la duel. A început cu capul listei, cu Domnul Prefect, păzitorul legilor, al buneii cuviințe și al bunelor maniere. Emoția pașnicei urbe a urcat dintr-un foc la temperatura maximă. Toată urbea aștepta deznodământul seriei de dueluri, ce ar fi putut avea un necesar și bine venit efect de salubritate socială în toată țara, nu numai la Timișoara, țară pe care, mai în glumă, mai în serios, un distins sociolog, a numit-o « a măgarilor⁴⁹ ».

Tânărul ofițer era hotărât să-și apere onoarea până la ultima picătură de sânge. Celor doi martori, ofițeri ca și el, le-a spus-o de-a dreptul:

— Trei luni de zile va trebui să mă scol până-n ziuă spre a mânui sabia sau pistolul, după cum vor alege cei provocați.

Sublocotenentul ține musai să curețe Banatul de neisprăviții ce înșală lumea și țara, ocupând funcții și situații nemeritate.

Între timp, prefectul și ceilalți demnitari s-au informat și au aflat cine este sublocotenentul Eugen Petit : războinic neîntrecut, sabie desăvârșită, campion de tir toate categoriile. Grijuliu cu binele țării, desigur, domnul prefect, de exemplu, s-a dovedit și mai grijuliu cu mâinile lui delicate, cu creierul ce i-ar fi putut zbura de pe umeri. Tânărul sublocotenent este sigur că îi va aranja în curând pe toți, fie cu vârful săbiei neînfricate, fie cu pistolul capabil să bage trei gloanțe unul după altul, prin urechile unui singur ac. Nu toți cred aceste lucruri, dar se știe, scrie și la Biblie : cămila trece prin urechile acului ca o nimica toată, iar necredinciosul ba! Călare pe Biblie, sublocotenentul Petit era sigur că judecata lui Dumnezeu îi va fi favorabilă. Dumnezeu iubește măgarii ca Ioana d'Arc pe englezi : fiecare la locul lui !

⁴⁹. Cf. « *Din Țara Măgarilor. Insemnări* », satiră de idei de Ștefan Zeletin, publicată de I. Brănișteanu în 1916, ediția a II-a Nemira, 1998. (NT).

Amenințată cu decimarea holocaustică la rece, nomenclatura și protipendada Timișoarei anunță Bucureștiul și tânărul sublocotenent fu mutat la Botoșani... Timișoara a scăpat de un holocaust, noroc pe care, ceva mai târziu, nu l-a avut Dresda, nici Hiroshima, Nagasaki și alte orașe germane, țări și popoare !

Unchiul făcu ce făcu și își mută nepotul la Regimentul 4 Roșiori din București, regimentul « *Regina Maria* ». În toată armata se știe că nimeni nu-l întrece în eleganță pe viteazul ofițer Eugen Petit, pe care femeile îl adoră ca pe Dumnezeu din cer. În acest scop și-a luat un frumos apartament la Șosea, cu dublă intrare și ieșire, astfel încât cucoana ce iese nu se poate întâlni cu cea care intră. Foarte bun creștin, fidel în dragostea de aproapele, tânărul ofițer își consacră toată viața iubirii calului și apropiatelor, ce se strâng la pieptul lui iubitor.

La începutul războiului, căpitanul Eugen Petit comanda Escadronul 3 din Regimentul 4 Roșiori. Întreaga armată a auzit de vitejia, bravura și temeritatea căpitanului, de acțiunile lui executate cu o îndrăzneală și o fantezie uimitoare, totdeauna de o teribilă eficacitate, cu pierderi minime.

După trei luni de război, la 23 septembrie 1941, am încredințat Elisabetovka căpitanului Petit.

Pe noi ne așteaptă o altă misiune. Vom continua cavalcada spre Orient, până la faimosul canal anti-tanc, săpat de robii lui Stalin.

Capitolul XVI

*Bătălia Mării de Azov. – Filiberta. – Comuna din Paris.
Sirena desfigurată. – Sfârșitul zilei.*

La 24 septembrie 1941 ocupăm poziția noastră în sectorul Ludowitsa-Novopopowka. Armata se regrupează rapid în jurul acestei poziții. Moralul general este de oțel, deși rândurile armatei sunt cam rărite și oamenii obosiți, întrucât nu dispun de timpul necesar pentru odihnă și refacere.

Forțele concentrate la Ludowitsa-Novopopowka cuprindeau Armata a III-a (vânători de munte și cavalerie) și două corpuri de armată *Wehrmacht*, constituind Armata a IX-a germană, cu efective reduse la Corpul 30 de Armată și Corpul 49 de Munte. Divizia 170, Infanterie Hanseatică⁵⁰, era compusă din regimentele 381, 389 și 401. Fiecare din aceste regimente nu dispunea decât de cinci sute de oameni capabili să intre în linia de bătaie, adică mai puțin de un sfert din efectivul normal, de război. Batalionul de geniu al diviziei nu număra decât 60 de oameni, convertiți cu toții în infanteriști. Grupul de recunoaștere al diviziei, fusese distrus în proporție de sută la sută. Acesta a fost motivul pentru care Nemții au ales escadronul nostru pentru a înlocui grupul lor de cercetare. Ii aud spunând că nu vor avea nevoie de noi decât vreo zece-douăsprezece zile... Cu alte cuvinte, începând cu a treisprezecea, ne vom odihni cu toții sub încântătoarele cruci de lemn, cu casca la cap, presupunând că bucațelele noastre vor putea fi recuperate pe câmpul de luptă.

Pierderile trupelor române au fost și mai mari, mai ales cele ale Brigăzii VI Cavalerie. Regimentele 9 și 10 Roșiori, ca și Regimentul 5 Călărași au devenit regimente-fantomă.

Dincolo de canalul anti-car sunt masate Armatele IX și XVIII sovietice, divizii proaspete, blindate sau motorizate, sub comanda mareșalului Timocenکو. Planul acestuia depășește

⁵⁰. Copiate fără discernământ unele după altele, dicționarele definesc adjectivul « hanseatic », nu însă și substantivul « hansă », din care provine. Hansa a fost o asociație de negustori medievali germani, de la Marea Baltică la Marea Nordului, cu anumite privilegii privind comerțul naval, maritim și de uscat. Prin extensiune, hansa poate fi numele unei corporații sau companii negustorești. (NT).

organizarea apărării în spatele canalului anti-tanc. Mai întâi își propune să ne blocheze ofensiva și apoi să contra-atace puternic, pentru a ne arunca dincolo de Nipru și a salva Crimeea.

La 25 septembrie, primim vizita colonelului Ion Dănescu, comandantul Brigăzii, care ne spune următoarele :

— Ofițeri, subofițeri, călărași... Divizia germană de care depindem, îmi cere să-i pun la dispoziție un regiment pentru a ataca inamicul în punctul cel mai nevralgic al frontului... Am decis că acest regiment va fi al vostru, Regimentul 2 Călărași Caracal. În timpul nopții veți ocupa pozițiile ce vi se vor indica. Dumnezeu să vă păzească!

Bună glumă! Dumnezeu ne păzește și încă cum... Ține să aibă pe mulți dintre ai noștri pe lângă el. Face ce face și ne duce în Rai, unul după altul... Lucrul acesta trebuie spus. Amin !

Il salutăm regulamentar. Fețele oamenilor se întunecă însă neregulamentar. Pentru anuarul său de campanie, Garbiș îi completează fișa de cadre :

— Colonelul nu este din genul celor ce știu să tacă. Este însă un brav. Altfel i-aș fi spus că onoruri de acestea, Nemții n-au decât să și le păstreze pentru ei...

Animația și chiar excitația oamenilor încep să urce. Călărașii își mângâie, își drăgălesc și își înconjoară caii cu o afecțiune deosebită, își fac și își desfac coburii, privesc și reprivesc comorile personale. Momentul sentimental de adio este foarte mișcător. Fiecare spune adio calului și amintirilor încredințate « *Ține-Cailor* », fiecare se gândește că aceasta ar putea fi despărțirea definitivă de calul iubit.

Brigadierul sanitar Costea își face numărul printre noi, lăsând imaginea unui mare patron din branșa lui Esculap. Serios, răspunde scurt și precis. Drăguț în toate, infirmierul nostru își intră perfect în rol. Primind din mâinile lui o cantitate impresionantă de tampoane și pansamente destinate astupării găurilor mai mici sau mai mari din trupurile și carnea noastră, nimeni nu are chef de glume.

Ca întotdeauna, plouă cu rații suplimentare de țigări, sardine, brânză de Olanda, biscuiți, ciocolată, portocale...

— În ce mă privește, asta îmi taie toată pofta, scapă Raica... Miroase a masa de pe urmă a condamnaților la moarte. Cunoaștem cheștiile astea...

— Dacă nu-ți trebuie, dă-mi-o mie, porția ta... Când burta-i plină, gloanțele intră mai greu, chiar deloc, i-o întoarce Garbiș, care îl completează de minune pe Raica.

Fiecare se instalează pe un colț de masă, scoate cartea poștală din buzunarul de la piept și se concentrează pentru a scrie ce trebuie și ce simte el înaintea unei bătălii din care nu se știe cine și cum scapă. Fac cum fac și trec printre ei, aruncând o privire peste corespondența lor. Toate cărțile poștale încep cu fraza rituală reconfortantă:

Aflați mai întâi că sunt viu, mai viu ca niciodată...

Sfântă naivitate! Zâmbesc imperceptibil, preț de o clipă. Câți dintre noi vor mai fi mâine seară printre cei vii?

Foarte rapid suntem instalați în centrul dispozitivului german.

La stânga avem Regimentul 401 Infanterie din Hamburg. La dreapta, ne învecinăm cu așa numitul Batalion de Geniu, redus la trei ofițeri și șaiszeci de oameni.

Ocupăm vârful unei văi strâmte și abrupte, ce coboară până la o mlaștină. Săpătorii geniști sunt plasați în dosul mlaștinii. Numărul lor redus merită această excelentă protecție naturală.

Dimineța, când ceața dispare sub soare, vedem în sfârșit obiectivul nostru : un grup de case, grajduri, hangare, pătule – numite Filiberta, după numele proprietarului dispărut. Acesta pare să fi fost un neamț din Würtemberg, venit să-și încerce norocul în pământurile virgine ale Rușilor, incapabili să-și cultive imensele suprafețe ale țării lor.

Peste Filiberta domnește o liniște de mormânt.

Raica își întreabă autoritar oamenii din grup.

— În câte suntem astăzi?

— Joi, 26 septembrie...

— Perfect. Vom avea noroc. E ziua mea de baftă-mărțișor...

N-a apucat bine să-și termine vorba că fulgerele și tunetele Rușilor s-au și năpustit peste noi. Potopul Rușilor ne termină, ploaia de schije mortale ne sufocă. Tone de pământ zboară în toate sensurile, fiecare explozie nouă frământă efectele celor precedente, lăsând peste noi munți de pământ și de pietre. Fumul se amestecă cu praful. După un sfert de oră, calmul este deplin. Nu se știe însă dacă este zi sau noapte, dacă surzenia este trecătoare sau definitivă.

Fac un tur în stânga și în dreapta, pentru a-mi vedea oamenii și a aprecia pierderile suferite. Pământul este răscolit, merg ca

pe vată, în plin întuneric. O voce sarcastică traversează această întunecime vizuală dar și auditivă :

— Raica, nu poți spune lui Ivan să-ți arunce măștișorul mai încolo un pic, nu chiar peste scăfârliile noastre?

Timid mai întâi, apoi din ce în ce mai niagaresc, o cascadă de râs traversează întreaga poziție. Profit de atmosferă pentru a-mi reface rezervele de voie bună, după atâtea pierderi... Nu-i ușor să uiți pe Băcanu, pe Pistol, pe « *Dalia* »... Râsul nostru nu face pământul să tremure. Pe noi însă ne face și încă cum, ceea ce artileriștii ruși nu au reușit.

În acest râs nebun ne surprind câțiva Nemții ce sosesc în patru labe în PC-ul meu. Doi dintre ei instalează firele telefonice pentru nu știu care nevoie, al treilea meșterește altceva iar al patrulea mi se prezintă :

— *Oberleutnant* Böttcher, aghiotant al generalului Wittke...

Vă rog, locotenente, continuă Böttcher, am venit ca observator. Mă autorizați să telefonez generalului că cel mai violent bombardament rus de până acum n-a avut asupra oamenilor dumneavoastră decât efectul de a vă face să muriți... de râs?

— Nu vi se pare că-i preferabil să murim astfel decât altfel?

Böttcher are aerul unui ou de struț ce n-a reușit să se agațe de perete. Pierdut în seriozitatea și severitatea lui de neamț, mă decid să-i traduc întreaga tărășenie, de la măștișorul-baftă al lui Raica. Or fi ei Nemții nemți, dar când e de râs, râd ca și noi, ba chiar mai bine. Aghiotantul generalului Wittke este unul dintre aceștia. Am râs și de râsul lui o burtă bună. Raporturile noastre cu severitatea nemțească s-au transformat într-o partidă nebună de râs, care nu le-ar lipsi nici celor de la cancelaria Reichului. Böttcher se simte ca acasă. Îl considerăm unul de-al nostru, deși încă nu știm cum stă cu jumătatea dinspre cal. În general. relațiile cu Nemții nu sunt dintre cele mai cordiale.

Cum era normal, după politica lui Titulescu și cea a lui Gafencu, Nemții ne privesc cu neîncredere. La rândul nostru, nici noi n-am apreciat arbitrajul în problema Transilvaniei, deși noi am fost cei care i-am solicitat pe ei și pe Italienii lui Mussolini, să ne arbitreze « *meciul istoric* » cu Ungurii. Pe de altă parte, tot la pasivul lor, mai ales în Ucraina și în celelalte teritorii cucerite de la Ruși, Nemții se uită la autohtoni ca la grădina zoologică, scoțând după caz ciocolată, bomboane sau

banane... Nemții se frecventează între ei, nu se simt bine decât între ei. În ce ne privește, orice soldat român cazat într-o casă din Ucraina, în douăzeci și patru de ore intră în familie, pentru a cărei prosperitate și multiplicare face tot ce depinde de el. În relațiile cu cei cucerțiți, Nemții nu știu decât să strângă din dinți, pe care uită să-i destrângă. Nu au făcut nici un efort pentru a-i înțelege pe cei cucerțiți, anticomuniști convinși, obsedați de ideea independenței naționale, cazul Ucrainenilor, de exemplu.

În general, Neamțul nu-i bine decât cu Neamțul, nu se înțelege decât cu Neamțul.

Cu precauțiunea cu care un oncolog m-ar anunța că am cancer, dar că aspirina va întârzia deznodământul, Böttcher confirmă iminența atacului, anunțându-mă că, din ordinul colonelului Dănescu, toate bateriile unui regiment de artilerie din Focșani, vor bombarda Filiberta în prealabil. Mulțumindu-i pentru noutăți, Böttcher se înclină cu grația unei macarale ce dă drumul unei încărcături de 20 de tone pe un șantier.

Nimeni nu va putea explica vreodată cât este de dificil să omori timpul așteptând să fi omorât tu însuși.

Omor timpul cum pot, închid un ochi, mănânc, mă simt cuprins de frică, dar reușesc să mi-o domin, timpul trece, soarele este la zenit. Telefonul sună. Este pentru mine. Vocea anonimă mă anunță :

— Ordon să fiți gata. Cum se oprește artileria, porniți la atac. Nu vă opriți decât la Filiberta. Executarea.

Vocea amabilă închide telefonul.

Un minut mai târziu, bateriile noastre intră în acțiune. Tirul lor este admirabil. Primele două salve încadrează Filiberta, rectificarea ulterioară fiind un joc de copii pentru artileriști. Disting perfect zona și obiectivele de atac. Rușii încasează din plin. E rândul lor.

Böttcher este încântat de precizia tirului artileriei. În ciuda zgomotului propriei noastre artilerii, al aud telefonând :

— *Rumänische Artillerie schiesst fabelhaft !* (Artileria română trage minunat).

Așteptând momentul atacului, călărașii par copleșiți sub povara confuziei și timidității. Dacă gândurile lor se înfrățesc cu ale mele, îi compățimesc de pe acum.

Artileria se oprește.

Înima îmi bate cu putere. A sosit momentul. Mă ridic ca un somnambul, încalic parapetul liniei de protecție și strig din toate puterile :

— *Înainte, călărași, înainte!*

Călărașii mă urmează cu fermitate. O văd pe fața lor. Garbiș mi-o confirmă :

— *Înainte 2 Baligă!*

Ne-am pornit într-un salt irezistibil. În dreapta, la oarecare distanță, aleargă grupul lui Coliopol cu mitralierele...

Încărcat de grenade, le simt ca un brâu de solzi metalici mobili. Terenul accidentat scade mult elanul nostru. Stângul îmi derapează într-o groapă, fac eforturi să nu cad. Mă supără un punct la baza abdomenului, dar alerg, alerg... Nu-i decât un punct dureros, Rușii n-au tras încă niciun glonț. Așteaptă să ne apropiem, să ne ia la sigur. Alergăm în continuare. Suntem la o sută de metri. Pe Ruși nu-i interesează cursa noastră de fond și obstacole. Să-i fi scos din luptă artileria?

N-am apucat să-mi pun întrebarea că răspunsul lui Ivan sosi prompt. Ca totdeauna, Rușii nu trag prematur, nu-și ies din pepeni înainte de vreme. Turbarea nebună a tuturor armelor lor se dezlănțuie deodată și se exprimă cu o forță teribilă. Potopul de foc și oțel, mieunatul și șuieratul miilor de gloanțe ne culcă la pământ. Viespi înnebunite și surexcitate, gloanțele lor își caută țintele vibrând de frenezie. Pământul prins de convulsii saltă sub mine, saltă în jurul meu, saltă pretutindeni. Rup unghiile încercând să mă afund în măruntaiele acestei lumi în delir. Îmi trag casca pe ochi mai mult ca să nu văd, nu pentru protecție. Încărcat de praf de pușcă, aerul devine irespirabil. Gura mi-e uscată, nu pot dar nici nu vreau să mor. În fiecare glonț, ce culcă iarba din jurul meu, simt ezitarea morții în căutarea victimei. Scăpare nu-i decât înainte :

— *Înainte, Romanați, înainte!* (Călărașii escadronului sunt recrutați din județul Romanați, prefectura Caracal).

Călărașii mă urmează. La al doilea salt, văd pe plutonierul Roșioru din Constanța, cel de pe spatele căruia trăgea Coliopol la Mihailovka. De data asta, Roșioru este stopat de o salvă ce îl prinde în plin. Cade ciuruit de cel puțin 50 de proiectile. O explozie face din călărașul Dănuceanu o magmă oribilă pe cizmele mele. Nu știu dacă alerg în continuare, dacă m-am oprit, gândesc sau ce fac. Moartea plutește în fiecare moleculă de aer,

fluierul ei ascuțit pătrunde până în fundul sufletului. Dislocați, dezmembrați, mutilați, călărașii cad pretutindeni. Plutonierul Turbatu pierde arma și își duce surprins mâinile la burtă. O nouă rafală îl răstoarnă cu totul. Pasu-mi ezită printre cadavre, exact în clipa când am ajuns. Arunc două grenade cu ambele mâini, apoi încă două și altele două, până le termin pe toate douăsprezece. Lângă mine, brigadierul Sporlițeanu vrea să-mi spună ceva, dar un val de sânge îi umple gura. Ochii săi spun ce i s-a întâmplat, apoi nu mai exprimă decât neantul veșniciei.

— Pe ei, mama lor de bolșevici, urlă Garbiș.

Mă dor mâinile după cele douăsprezece grenade. În spatele meu, o mitralieră scuișă în viteză, încărcător după încărcător. Tirul ei este nespus de eficace. Din clădirea vizată, Ruznăcii ies cu mâinile sus și berete pe cap.

— *Niet oubivaite, niet oubivaite.* (Nu ucideți, nu ne ucideți.)

Alții se încăpățânează să apere ruinele Filibertei. Nu știu cu cine au de-a face. Călărașii sunt teribili la baionetă. Pârâitul oaselor sub baionetă mi-o confirmă a mia oară. Carnea umană astfel măcelărită este ceva înspăimântător. Detonațiile devin dintr-o dată sporadice, aud ultimul strigăt al celui celui ce-și lichidează victima, apoi multe, interminabile *pociada...*, *pociada...*, *pociada...* (grație).

Totul s-a terminat.

Rușii se predau. Își aruncă armele. Sunt mulți, foarte mulți. Pun călărașii să adune PM-urile și FM-urile, grenadele ce trenează. Cavalerii fac o grămadă ce crește văzând cu ochii. Doi cavaleri vegheză grămada formată pentru a preveni orice eventualitate din partea proaspeților prizonieri.

Fac primele cunoștințe printre prizonieri. Sunt marinari sovietici de pe crucișătorul *Pariskaia Komuna* (Comuna din Paris). Scurtul lor veston le cade foarte bine. Și-au pus beretele pe cap. Iată o autentică unitate de elită. Fără să îl întreb, unul dintre prizonieri îmi aduce la cunoștință că toți politrucii lor sunt morți. Surâsul cu care mi-a spus asta, mă scutește să caut a afla amănuntele operațiunii.

Rușii sunt extenuați. Noi la fel.

Ne așezăm la pământ printre prizonierii noștri. Distribui țigări pentru toată lumea, învingători și învinși deopotrivă. Fiecare savurează cu lăcomie primele fumuri, fumuri calde, de viață, cum se iluzionează fumătorii. Discuția alunecă la lupta abia

încheiată, faptele de arme mai vechii și ocaziile pierdute. S-ar zice că suntem după o partidă de rugbi. Din păcate, cei culcați la pământ nu suferă numai de febră musculară, ca noi, cei rămași în viață.

Urletele, gemetele și apelurile înspăimântătoare au luat locul salvelor de gloanțe și al grenadelor.

Brigadierul sanitar Costea se ocupă de toți răniții. Personalul sanitar nu este suficient de numeros. În astfel de situații trebuie lucrat repede, căci oamenii suferă, fiecare secundă poate decide viața sau moartea cuiva. Sanitarii nu se pot ocupa de toți răniții odată. Dumnezeu știe pe ce criterii îi aleg mai întâi pe unii și nu pe alții? Cei ce-și așteaptă rândul și își strigă suferința sunt mulți, foarte mulți. Un ajutor infirmier rămâne stană de piatră în fața unui Rus cu baioneta înfiptă în burtă. O ține cu mâinile sale, căci baioneta ce i-a răscolit măruntaiele este prinsă în vârful carabinei rămasă cu patul în aer.

Il scutur pe infirmier :

— Vrei să-i scoți baioneta din burtă?

Sanitarul pune mâna pe patul armei, dar nu îndrăznește să tragă. Rusul îl privește cu ochii pe jumătate ieșiți din orbite. Pe fața lui sudoarea curge șiroaie, săpând canale albe în depozitul de fum, praf și transpirație, acumulat în timpul luptei.

— Trage-o odată. Trage-o!

Infirmierul trage puternic în sus, eliberându-l pe cel țintuit la pământ. Fața rănitului exprimă o intensă surpriză. Surâde. Corpul său se arcuiește brusc, apoi nicio mișcare. Rănitul a murit. Infirmierul rămâne înlemnit.

Un călăraș urcă pe o claie de paie. Pistoletul lui special trage două focuri. Rachetele albe se ridică la cer, apoi coboară într-o umbrelă luminoasă. Este mesajul convenit pentru a anunța că Filiberta ne aparține.

— Nu e cazul să faci atâta zgomot, îl ceartă Garbiș pe artificierul benevol. Nu ai avut destul pe ziua de astăzi?

Îmi vine ideea să fac apelul. Îmi venise ea mai de mult, dar nu am îndrăznit s-o pun în practică de frica bilanțului sinistru.

Când strig numele unui călăraș, cel mai bun prieten al acestuia răspunde :

— Mort pentru țară!

Inamicul are mulți morți la activul lui. Marinarii Mării Negre nu s-au bătut rău deloc.

— Raica!
Nici un răspuns.
Strig încă odată, plin de neliniște.
— Plutonier Raica Ion!
— Nu-i mort, răspunde unul din cei doi supraviețuitori ai grupului său. L-am văzut intrând acolo, înăuntru...
Călărașul indică șura cu degetul.
Toată lumea îl strigă pe Raica. Suntem îngrijorați pentru el :
— Plutonier Raica!
În sfârșit, iată-l că iese, negru de praf de pușcă, fără cască, cu o manta de piele de șef de echipaj, recuperată probabil de pe un cadavru. Pantalonii îi sunt în zdrențe, genunchii negri și robuști sunt complet afară. Galbenul tricolorului din jurul taliei este plin de pete. Cât despre el însuși, Raica este jovial și în formă, ca de obicei. Se apropie de mine și cu un aer de deplină mulțumire de sine, îmi spune pe un ton complice :
— Vedeți? Am făcut-o și pe asta. Le-am luat Filiberta...
Mă las ușor impresionat de acest Raica.
Un urlat pune capac și gurii lui Raica. Mă precipit către infirmierul Costea, în conflict cu un rănit rus. Un uriaș roșu și vehement l-a prins de gât cu cei doi catargi păroși ce îi servesc de mâini. Il scutură pe Costea, ce stă să-și piardă capul de pe umeri. Intervenim la timp. Patru călărași abia reușesc să-l mențină la sol pe uriașul ale cărui bale se amestecă cu o neputincioasă turbare.
— Nu știu ce se petrece, zice Costea, cu obidă. Are un glonț în plămân... I-am sfâșiat cămașa pentru a-l pansa. Când și-a privit rana... parcă și-a pierdut mințile.
Mă apropiu cu grijă. Depărtez ușurel vestonul marinarului turbat. Descoperindu-i pieptul văd ceva bizar : o sirenă magnifică, a cărei față este parcă fiartă cu mirodenii și verdețuri : un fel de biftec tocat și fiert în sânge.
Forțându-se un pic, Rusul a privit în același timp cu mine. Simt că iar își iese din fire. Se răsuțește furios, urlă ca apucat de streche, nu înțelegem nimic din imprecățiile și înjurăturile lui marinărești.
Decis și categoric, Garbiș îi pune cu delicatețe oltenească piciorul în piept, ținându-l la sol.
— Ce vrea acest nebun? Ce tot îngână ?

Garbiș înțelege rusa, pe care a învățat-o traficând pe cheiul din Corabia. Fără să epateze, cum se mai întâmplă cu oltenii, dă din cap cu înțelegere, ca negustorul ce a descoperit un produs de primă calitate :

— Ce are? E foarte supărat. Îl înțeleg perfect : « *Moșierilor români, uite ce-ați făcut din frumusețea mea de tatuaj... Mi-ați pocit sirena, operă de artă ce m-a costat solda pe o lună... Ignoranți fasciști și moșieri* ».

După exprimarea acestor doleanțe atât de îndreptățite, uriașul cu epiderma sensibilă fu obiectul grijilor și sollicitudinii noastre. Pentru a-l ajuta să-și suporte necazul, l-am botezat « Amiralul ». A fost blagoslovit cu o sticlă de țuică și țigări, îngrijit cu toată atenția cuvenită unui pasionat al artelor. Suntem sensibili la necazul lui. Frumusețea de sirenă arată ca un bidon peste care au trecut câteva camioane. A suferit mai mult ca purtătorul ei.

Iată-l pe Böttcher. Este entuziasmat de acțiunea noastră, pe care a urmărit-o cu binoclul. A telefonat generalului Wittke, vorbindu-i despre eroismul Regimentului 2 Călărași. Grație ochilor lui Böttcher, după mitralierele ruse, călărașii vor suporta o aversă de « *Cruci de Fier* »...

Raica o are deja pe a lui. Privește pe toți pe deasupra. Nu cumva, din întâmplare, cineva arată insuficient respect sau, Doamne ferește, ironie de-a dreptul... Pielea lui este foarte delicată. O aluzie deplasată, un zâmbet ironic poate declanșa reacții nu foarte diplomatice.

După sirena « *Amiralului* », Garbiș e mai pudic decât în postul mare. Raica se poate bucura în voie de distincția lui.

Plec în căutarea lui Coliopol, ce trebuie să fie foarte afectat de pierderea bravului său brigadier Roșioru. Il găsesc epuizat, cuibărit într-un cauciuc de camion, picioarele pe un cadavru, și aceleași *Flori ale Răului*, de care nu se va sătura niciodată.

Văzându-mă că ridic din sprâncene, spune fără să-l întreb nimic :

— Nu critica omule, cu puțină credință. Ascultă mai curând. « El » este mereu cu noi.

Recită cu voce joasă :

Sfârșitul zilei

*Sub palidul amurg se zbate
Viața fără de muștrări
Cu strigăte nerușinate,*

Și tot atunci, pe când din zări

*Desfătătoare noaptea vine,
Și-adoarme chiar pe flămânzit,
Ștergând și zarvă și rușine,
Poetu-și spune: « În sfârșit !*

*Tu, suflet, oase călătoare
Odihna-mi cereți arzător;
Pătruns de-a morții grea visare,*

*Pe spate m-aș culca ușor,
Cu-al vostru vâl să mă-nfășor,
Intunecimi răcoritoare !⁵¹*

Când recită, Colipol pare un sfânt, cum îmi place mie să mi-l imaginez. Ființa lui emană un fel de forță misterioasă. Fața destinată este bunătate și frumusețe. În mijlocul ororilor ce-i servesc de decor, prezența lui pare ireală.

Filiberta era pivotul pe care se articula întreaga apărare sovietică. Cu pierderi groaznice, Rușii reușesc să străpungă liniile Brigăzii a IV-a Vânători de Munte, înghițind într-o avalanșă sălbatică pozițiile artileriei noastre. Artileriștii au fost măcelăriți pe tunurile lor. Rușii au pătruns 15 kilometri în dispozitivul nostru, deschizând o breșă până la cartierul general al brigăzii.

Escadronul nostru rămâne la dispoziția Diviziei 170 Hanseatice. Generalul Wittke ne trimite imediat să restabilim situația la cartierul general al brigăzii. Regimentul 2 Călărași are legenda lui în cadrul « *Brigăzii de Fier* ». Ni s-a făcut redutabila onoare de a fi considerați specialiștii contra-atacurilor.

O parte dintre noi suntem imbarcați în camioane. Misiunea principală a escadronului este de a rămâne la Filiberta, de a păstra poziția aceasta până la sfârșit. Ne-a costat scump. Suntem decizi să o păstrăm. Vom muri aici, de va fi nevoie, dar nu vom ceda Filiberta.

La Cartierul General al brigăzii, la Malaja-Belosjorka, e de rău. Rușii dau năvală în valuri gigantice. Totul este la pământ, au distrus totul. Acolo fusese instalat spitalul de campanie. Șeful spitalului, căpitanul medic Constantin Cosma, nu a ezitat o secundă. A recuperat răniții capabili să țină o armă. Ardoarea lui

⁵¹. Charles Baudelaire, op. cit., p. 409, trad. Șerban Bascovici. (NT).

a fost atât de mare încât un supraviețuitor mărtusisea că « a crezut că-i va scula și pe morți ». Răniții la burtă sau picioare au fost instalați în trăgători culcați. Răniții la cap făceau aprovizionarea cu muniții. A schimbat el însuși bisturiul pe o mitralieră. La sfârșit, când răniții erau masacrați de către bolșevicii înnebuniți din cauza rezistenței îndârjite, a fost ucis de o grenadă pe când golea ultimul încărcător.

În frunte cu Regimentul 2 Călărași, Divizia 170 Hanseatică a dat o bună lovitură Rușilor și este pe punctul să degajeze poziția.

Divizia « *Leibstandarte Adolf Hitler*⁵² », pătrunsese mai la Sud. Lansată de generalul von Manstein, la cucerirea Crimeii, în cadrul unui plan genial, o parte din divizie revine cu toată viteza blindatelor sale. Asist la extraordinarul spectacol al bărbaților de peste 1m 90 exclusiv, atacând sub un foc extraordinar fără ca un singur om să se aplece măcar cu un deget. Toți sunt drepți ca la paradă. Cu pas egal, calm și precis, lovesc Rușii, îi sfărâmă, îi distrug. În fruntea lor, generalul Sepp Dietrich se bate cu furie. Nu poate fi distins între *Panzergranadierii* săi decât prin aceea că este mai înalt ca toți.

Contra-atacul ei de neuitat ne-a salvat de pericolul sigur ce amenința Armata a XI-a germană, în caz de reușită sovietică : ruperea de Crimeea și riscul distrugerii între Niprul inferior și Marea Neagră.

Alerta a fost pasionantă și de bun augur. Între timp lucrurile s-au calmat, fiecare poate respira în voie.

Generalul Wittke, comandantul Diviziei 170 Hanseatice, ține să ne arate recunoștința și satisfacția sa. Citația lui ne onorează :

« *Vă aduc la cunoștință cu bucurie că Regimentul 2 Călărași cu artileria brigăzii voastre, în urma unui atac impetuos ce nu a putut fi oprit și cu slabe mijloace de care încă dispunea divizia mea, a reușit să respingă inamicul infiltrat, ce îi provoca pierderi grele. Sub direcția comandantului său, regimentul a*

⁵². Ieșită din garda personală a cancelarului german, « *Leibstandarte Adolf Hitler* » este prima « *SS Panzerdivision* ». Comandată de generalul « *SS* » Sepp Dietrich, emblema ei este un « *speracol* », pe nemțește « *Dietrich* ». Cu alte cuvinte, divizia trece peste tot, deschide orice poartă. Într-adevăr, ea a participat la toate campaniile germane, de la cea poloneză până la apărarea Berlinului în 1945. Alte amănunte în « *Anexă* » (NT).

obținut un succes excepțional, realizând premisele restabilirii unui front inexpugnabil în sectorul diviziei.

Mulțumesc pentru ajutorul dat diviziei și vă rog să transmiteți mulțumirile mele Regimentului 2 Călărași.

In succesul de astăzi văd semnul viitoarei camaraderii victorioase dintre Brigada a VIII-a de Cavalerie Română și Divizia 170 germană ».

General Wittke

Böttcher îmi aduce la cunoștință că generalul Wittke dorește să mă aibă pentru trei zile la PC-ul său. Ar vrea să discute cu mine, să cunoască anumite detalii aspra situației concrete.

Împreună cu Mazilu, agentul meu de legătură, plec pentru trei zile la PC-ul generalului Wittke.

Capitolul XVII

*Punctul de comandă al generalului Wittke. – Sepp Dietrich. – Execuția.
Pașnicii rahatului ! – Generalul von Manstein. – Moartea căpitanului Petit.
Elisabethal 36. – Politrucul dirijor.*

Postul de comandă al Diviziei 170 germane este instalat în câteva case triste de cărămidă, relativ depărtate între ele, la trei kilometri Vest de Wesseloje.

Abia ajuns, ochii îmi cad pe o prizonieră tânără și frumoasă, placă metalică pe piept, imobilizată între doi jandarmi de front. Întreb pe unul dintre cei doi, dacă delicatețea cu femeile este absolut străină temperamentului său.

Cu un ton arogant, acesta îmi răspunde :

— Delicatețea cu femeile este una, cu spioanele este alta. Femeia spiona pentru Ruși. A fost surprinsă pe când comunica cu ei prin radio. Spioanca nu a negat. Este mândră că și-a făcut datoria.

În timp de război și în orice țară, spionii sunt condamnați la moarte. Este exact cazul ei. Suntem pe front. Execuția nu va întârzia. Deși nu am dreptate, mi-ar place să o pot scăpa cu viață. Temperamentul meu latin se revoltă în fața unor astfel de lucruri. Nu fac război femeilor, chiar dacă ele îmi fac mie.

În starea asta de spirit, mă prezint generalului Wittke, ofițer din vechea școală prusiană. Este masiv și corpolent. Degetele lui ca niște cârnați aranjează automat singura decorație pe care o poartă, « *Crucea de Fier* » clasa I-a, cu coroană imperială, din Primul Război Mondial.

Își exprimă cu gravitate stima și admirația pe care o poartă călărașilor, despre care ar vrea să știe mai multe.

— Aparțineți cărui gen? Sunteți oameni sau cai?

Mirat de întrebarea lui, îi răspund aproape furios :

— Și cai, și oameni!

Imperturbabil, serios ca Papa în piața Sfântul Petru, comentează ca pentru el :

— Mă gândeam eu...

Apoi mă invită la masă :

— Trebuie să mâncăm. Atâta doar, era să uit. « *Ei* » sunt pe aproape...

Maniera lui de a pronunța vorba « *Ei* » mi se pare cam disprețuitoare. Nu știu cine sunt acești « *Ei* ». Întrebarea îmi arde limba dar nu zic nimic. Puțin îmi pasă cine or fi. Gândul îmi stă la frumoasa spioancă, ce va fi împușcată. Cum ar putea fi salvată primăvara ce va fi amputată de celelalte trei anotimpuri ale vieții? Este prea tânără, prea frumoasă pentru a muri.

Aprind țigară după țigară. Refuz aperitivul.

Cuminiți în jurul mesei, ofițerii de stat-major îi așteaptă pe « *Ei* », să sosească. Dintr-o dată, « *Ei* » intră ca un uragan. Sunt trei. Cele trei brațe se ridică :

— « Heil Hitler! »

Toată lumea este în picioare. Călcâiele se ciocnesc mai mult din politețe decât militărește. Sunt singurul cu brațul ridicat, singurul ce răspunde cu un sonor:

— « Heil Hitler!⁵³ ».

Generalul Wittke mă privește cu indulgență. Toată lumea se reasează. Cei trei se așează.

Șeful celor trei este celebrul Sepp Dietrich, figură ce combină îndrăzneală, curaj, inteligență, energie și altele, toate în jurul unei mustați jumătate « *Chaplin* », jumătate « *Hitler* », ochi rece de vultur, nas puternic și roșu de haiduc, riduri profunde de condotier, bărbia cu gropiță a cuceritorilor și o cicatrice pe gât, făcută parcă cu briciul. În locul nodului de la cravată strălucește cunoscuta « *Ritterkreutz* », între ecusoanele cu trei frunze de stejar, ale organizației « *SS* ». Cam turtită, șapca sa afișează cu mândrie cunoscutul cap de mort « *SS* ». În dreapta lui este *Sturmbannführer*-ul Altfater, al cărui nume a fost indicativul batalionului întărit al Diviziei « *Leibstandarte Adolf Hitler* », în timpul acțiunii de la Malaja-Belosjorka. În stânga este un *Hauptsturmführer* elegant, despre care aflu că e prinț. Nu i-am reținut numele. Este șeful de operațiuni al lui Sepp Dietrich, care nu se desparte niciodată de harta de operațiuni, lipită pe planșetă

⁵³. În astfel de situații, când militarii sunt în jurul mesei cu aperitivul și tacâmul în față, nu salută militărește decât noii sosiți. Cei așezați la masă se ridică înclinând din cap. (NT).

de lemn. Vorbește competent despre acțiunile în curs. Le cunoaște la perfecție.

Ordonanțele servesc o mâncare caldă și copioasă, faimosul « *Eintopf* », un singur fel ce ține loc de ciorbă, supă, tocană, friptură și tot ce trebuie, în care se găsește carne, orez, fasole, cartofi, morcovi, și altele, de la caz la caz, funcție de sezon.

Sepp Dietrich glumește. Face poante pe marginea celor discutate și nu numai. Pentru generalul Wittke, prânzul este orice, numai sărbătoare nu. Unii dintre invitații săi nu corespund ideii lui despre ofițerul german. Se apleacă frecvent la urechea maiorului Pollek, șeful său de stat-major. Aud cum îl întreabă pe șoptite :

— Trebuie să le vorbesc pe gradul lor?

— Desigur, generale!

— Dar le încurc, nu le cunosc bine⁵⁴...

Calm, în dosul palmei, Pollek șoptește :

— *Obergruppenführer* pentru Dietrich, *Sturmbannführer* pentru Altfater și *Hauptsturmführer* pentru prinț...

Wittke preferă să renunțe. Gradele « *SS* » îl depășesc. Ceea ce îl contrariază și nu poate înțelege este că « *Ei* » sunt germani ca și el. Soldați ca și el! Soldați ce se bat de minune. Pentru oamenii ăștia, războiul este o formalitate, nimic mai mult. Un simplu exercițiu practic.

Wittke nu deschide gura decât pentru *Eintopf*, care este foarte hrănitor. S-a săturat. În ce mă privește, nu pot să înghit nimic.

⁵⁴. De la începutul și până la sfârșitul regimului hitlerist, între armata de stat « *Wehrmacht* » și cea de partid « *Waffen SS* » a existat o tenace animozitate, concurență și neînțelegere. Aripa stângă a partidului național-socialist dorea renunțarea la vechea armată și înființarea alteia, așa cum s-au petrecut lucrurile cu « *Armata Roșie* » din Rusia țaristă. La 30 Iunie 1934, Hitler decide să împace capra cu varza, păstrând vechea armată « *Wehrmacht* » și întărind în paralel vitoarea « *Waffen SS* ». Pentru aceasta, au fost necesare sacrificii sângeroase, între care despărțirea de Ernest Röhm (creatorul și comandantul corpului armat liber, devenit în 1921 « *Batalioanele de Asalt* » « *Sturmabteilungen* », pe scurt « *SA* ») și executarea unor militari ce se opuneau nazismului, cazul generalului Schleicher, fost cancelar și adversar declarat al lui Hitler. Animozitatea « *Wehrmacht* »—« *Waffen SS* » nu s-a stins complet niciodată. Înțelegem de ce generalul Wittke nu cunoștea gradele « *Waffen SS* ». Pe fondul prelungirii dezastruoase a războiului, animozitatea s-a transformat în opoziție organizată contra lui Hitler, materializată în atentatul de la 20 Iulie 1944, care a fost la un pas de a reuși. (NT).

Mă gândesc la femeia ce va fi împușcată. Dau să aprind un chibrit, exact când răsună salva plutonului de execuție. Scap bățul de chibrit aprins, fără să reușesc a aprinde țigara.

— La Filiberta ați fost mai puțin emotiv, pe câte mi s-a spus, dragă Emilian, lansează Sepp Dietrich...

Acesta vede tot, știe tot, răscolește cu ochii-i de vultur în sufletul fiecăruia. Nu m-a ratat. Roșesc precum voluntarul Mazilu, la cei 18 ani ai lui. Revăd frumoasa spioancă. Mi-e cald. Mi-e cald de căldura ei pierdută. Mi-e rău. Răul meu este în ființa ei tandră, violată de gloanțele plutonului de execuție. Mi-e rușine de ceea ce nu este război, dar ucide la rece. Răul meu se confirmă, se accentuează. Sunt nevoit să ies afară. Prânzul oferit de generalul Wittke s-a terminat. Țigările fumegă. Dacă am înțeles bine; divizia « *Leibstandarte Adolf Hitler* » merge spre Perekop. Maiorul Pollek mi se alătură la fumat :

— Impușcarea spioancei este o tristă necesitate... Din cauza ei, mulți dintre oamenii noștri au fost uciși.

— Cel mai ușor ne pierdem viața ucigând femeile ce ne-o dau... Ba chiar ne pierdem și sufletul.

Pollek zâmbeste:

— Dragă Emilian, dacă vrei putem filozofa... Acțiunea noastră militară este finalizarea unei gândiri, a unor necesități apărute la capătul unui șir de raționamente.

— Nu toate raționamentele sunt rezonabile...

— De data asta, dumneavoastră nu sunteți rezonabil. La război trebuie să rămânem cu picioarele pe pământ. Altfel ne trezim sub pământ. Generalul Wittke, de exemplu, are toate responsabilitățile în acest sector de front. Este un om cu picioarele pe pământ. Vă spun ceva care rămâne între noi. Știți cum ne poreclesc soldații ? Pe toți de aici ne poreclesc « *paznicii rahatului* »! De ce? Simplu. Wittke nu-i prea sănătos, nu mai poate trăi ca un soldat de douăzeci de ani. Nu poate merge în tufișuri... Are nevoie de un WC impecabil⁵⁵, apă caldă la robinet... I-am construit un fotoliu special, găurit la mijloc, cum

⁵⁵. De aceleași probleme digestivo-intestinale și constipație cronică a suferit și mareșalul von Paulus (1890-1957), victoriosul și apoi învinsul de la Stalingrad, prizonier în URSS până în 1954, unde a devenit adversar al nazismului. După unele mărturii, mareșalul von Paulus petrecea trei-patru ore pe zi pe un fotoliu-toaletă identic cu cel al generalului Wittke. Cf. Léon Dégrelle, *Campania din Rusia*. (NT).

a avut și « *Regele Soare* », în războaiele lui. Fotoliul acesta urmează divizia peste tot. Este obiectul de care depinde sănătatea și viața generalului nostru. Din stejar lustruit, doi oameni îl fac cu ceară de două ori pe zi. Ceară de albine parfumată. Wittke ține absolut să lucească mai ceva ca cizmele. Dacă nu, apar probleme grave. Când generalul își iese din sărite, apoplexia este la doi pași. Fotoliul acesta este baza vieții lui actuale. Se pune pe el cu toată greutatea feselor și răspunderilor, la ore nu mai puțin precise decât cele ale unui atac. Nimic nu-l poate scuti de acest ritual indispensabil. Constipația sau diareea l-ar scoate din circuit. Le previne cu ajutorul celei mai perfecte discipline. Dacă îl apucă filosofia, numai fotoliul lui știe asta. Gândiți-vă la responsabilitatea mea de șef de stat-major. Dacă, din nenorocire, fotoliul nu corespunde nevoilor generalului, viața a sute și mii de oameni este în pericol. Numai pe acest fotoliu, generalul este în plină inspirație. Pe el rumegă în liniște acțiunile de zi cu zi. Cea mai mică defecțiune, în acest dispozitiv de război, poate avea consecințe tragice...

Nu știu ce să admir mai mult la maiorul Pollek : umorul, elocvența sau încrederea pe care mi-o acordă.

Restul zilei l-am petrecut studiind împreună hărțile nemțești și întreg frontul.

A doua zi, ne vizitează generalul von Manstein, comandantul Armatei a XI-a, succesorul lui von Schobert. Subțire ca o scândură, generalul von Manstein pare mai înalt decât în realitate. Pe cât este de roșu în obraz, pe atât de alb îi este părul. Poartă o bonetă de poliție, fiind singurul mare comandant ce își permite o astfel de fantezie. Infipt în picioare, întreaga lui persoană pare fixă și imobilă, imobilism contrazis de acțiunile lui rapide. Impresionează cu nasul său convex, ce accentuează aerul distant. Wittke este foarte familiar cu von Manstein, vorbăreț și amical. Se vede că sunt prieteni vechi, altfel cine îndrăznește să glumească cu von Manstein? Cu aerul lui impunător, Manstein îi îngheață pe toți, mai puțin pe Wittke. Succesorul lui von Schobert este un sfinx pentru toți, mai puțin pentru generalul ce se reculege pe fotoliul « *Regelui Soare* »!

Generalul Wittke mă prezintă. Ochii lui von Mainstein răscolesc în mine, risipind ceața ce orbește pe alții. Mai târziu, va dovedi că nu a uitat această întâlnire.

Profit de confidențele celor doi generali, pentru a-l reconforta pe Mazilu, ce se simte izolat printre Nemți. Vorba românească, din când în când, îmi este la fel de necesară ca fotoliul ceruit generalului Wittke. Tânărul voluntar pare stingherit.

— Ce nu merge, care-i problema, Mazilule ?

Valsează de pe un picior pe altul, ceea ce îmi confirmă intuiția. Insist un pic. Mazilu se aruncă precum peștele în apă :

— Ați afla-o oricum la popota ofițerească, domnule locotenent... Ivan i-a făcut de petrecanie căpitanului Petit....

Primesc vestea ca pe un obuz de mortier în figură. Mazilu îmi dă unele detalii, raportate de un supraviețuitor.

Căpitanul Petit se fortificase în Elisabetovka, pe care i-am predat-o noi, înainte de a merge mai departe. În noaptea de 30 septembrie spre 1 octombrie, căpitanul a vizitat el însuși posturile de pază și de pândă. Retras în camera lui, căpitanul se dezbracă la piele și își îmbracă pijamaua, mătase naturală « *Lanvin* ». Nu folosește decât genul acesta de pijamale, inclusiv în război. În mod normal, ofițerii nu-și scot uniforma pentru a dormi. Căpitanul Petit nu face însă nimic ca toată lumea.

Luă un coniac, digestivul lui obișnuit, și intră în patul de campanie. Pentru el, războiul nu înseamnă renunțarea la confortul minim posibil. Regulamentul fiind mut în această chestiune, fiecare face cum crede de cuviință.

Nu apucă să adoarmă, că împușcăturile îl trezesc.

Atacând prin surprindere, de zece ori mai numeroși decât ai noștri, Rușii trec peste posturile de pază și dau peste cap escadronul ce doarme. Apărarea se organizează cu dificultate, și întârziere. Căpitanul Petit iese pe strada principală cu mitraliera grupului de comandă. Pijamaua lui deschisă este o țintă ușor reperabilă. Căpitanul se simte însă de minune. Avansează spre inamic, trage rafală după rafală. Gloanțele îl ocolesc, Petit pare invulnerabil. Rușii îl țintesc pe el, căci mitraliera lui le-a blocat întreaga ofensivă. Căpitanul avansează peste cei doborâți de el. Ofensiva bolșevică este total compromisă. Escadronul lichidează ultimele cuiburi de rezistență ale lui Ivan.

Iată însă că un glonț îl lovește în plin piept. Căpitanul scapă mitraliera din mână. Sângele curge pe pijamaua ce îl absoarbe ca un burete. Pata roșie se mărește. Petit încearcă să curețe roșul ce-i pătează frumusețea de pijama. Un nou proiectil îl ridică de

la pământ, punând capăt acestui ultim neajuns al elegantului căpitan Eugen Petit.

Ceva mai târziu, generalul Wittke îmi prezintă sincerele lui condoleanțe pentru moartea căpitnului Petit și pentru alți morți.

În noaptea de 30 septembrie/1 octombrie s-au petrecut multe lucruri grave. Generalul îmi explică :

— Rușii s-au dezlănțuit. Au încercat tot ce au putut încerca. Brigada a VIII-a și-a redus dispozitivul, s-a retras în bună ordine. Inamicul a ajuns la trei kilometri de PC-ul brigăzii, instalat la Wesseloje.

Artileria rusă s-a concentrat asupra acestui sat, punctul de comandă fiind perfect reperat. La orele șase dimineața, două obuze cad peste punctul de comandă, care este distrus. Rănit grav, comandantul brigăzii, colonelul Ion Dănescu, va muri peste două ore. Aruncat în tavan, șeful de stat-major, locotenent-colonelul Romeo Zaharia, cade acoperit de moloz. Iese cum poate, cu mâna stângă smulsă pe jumătate din cot. Lângă el, căpitanul Datcu își dă sufletul. Romeo Zaharia îi smulge pumnalul de la brâu și își taie stânga ce atârna într-un ligament. Sub ochii celor veniți să îl scoată de sub dărâmături, locotenent-colonelul Romeo Zaharia își aranjează placa de identitate pe ciotul căzut, apoi spune :

— Camarazi ! Vă rog să mă scuzați. Intenționez să mă opresc aici, cu acest război...

Tânărul căpitan Radu Ionescu stăpânește situația creată. Reușește să pună în funcțiune centrala telefonică avariata, raportează armatei cele întâmplate și cheamă pe colonelul Hercule Fortunescu la comandamentul brigăzii. În calitate de cel mai vechi comandant de regiment, Hercule Fortunescu este automat noul comandant al brigăzii. Același Radu Ionescu trimite pe căpitanul Blodejanu la divizia generalului Wittke. Asist la raportul amănunțit al acestuia.

— Bine că ați rezistat totuși. Asta a fost concluzia generalului Wittke, care mă anunță că Mareșalul Antonescu a ordonat aducerea la București a corpului căpitanului Petit⁵⁶.

⁵⁶. Înhumat la Cimitirul Militar Ghencea, cu onoruri militare, căpitanul Petit a fost decorat cu Ordinul Mihai Viteazul și avansat postum la gradul de maior. La înmormântare au participat două văduve, fiecare mirată de a descoperi o rivală necunoscută. Oficial, căpitanul Petit nu era căsătorit cu niciuna.

Situația creată îmi reclamă prezența între oamenii mei. Imi iau adio de la statul-major al diviziei 170, de la generalul Wittke și maiorul Pollek. Împreună cu Mazilu, căutăm noul sediu al brigăzii, repliate de la Wesseloje la Elisabethal 36 ! De ce 36 ? Pentru că numele de Elisabethal a fost foarte apreciat în zonă, fiind adoptat de nu mai puțin de 43 de sate. Niciunul dintre ele nu a vrut să renunțe la numele de Elisabethal, din care cauză au fost numerotate. Lectura hărții nu este prea simplă, dar asta e!

Găsesc fără probleme Elisabethal 36, unde fac cunoștința unui oarecare Popescu, intendentul șef al brigăzii. Cu casca pe cap, ținuta lui războinică este perfectă, deși omul nu a văzut cum arată câmpul de luptă. Armata nu se poate lipsi de serviciul de intendență, astfel că Popescu își are locul lui în brigadă. Mă preferă altor combatanți. Practic, mă frecventează numai pe mine. Simte că mi se poate destăinui în voie. Mă invită la comanda intendenței. Imi face onorurile cuvenite prezentându-mi covoare, canapele, scaune, fotolii, fără să uite un distins coniac « *Favereau* », pe care îl degustăm în voie.

În ciuda înlesnirilor specifice intendenței, Popescu este cu moralul la pământ.

— Dragă Emilian, am rupto-n fericire... Avansăm, avansăm, avansăm prea mult! La ce servește să avansăm? Spune-mi! Comandamentul suprem pare să ignore rezervele de oameni ale Uniunii Sovietice. Să nu uităm miile de tancuri, avioane, tunuri și camioane pe care Rușii le primesc prin Iran și Murmansk. Astea ne vor cădea pe cap într-o zi. Vei vedea. Să terminăm sticla asta. Aici ne vor putrezii ciolanele.

Pesimist la culme, Popescu est un băiat bun. Il încurajez vorbindu-i de blindatele lui von Kleist ce aleargă să salveze situația la Dniepropetrovsk.

— O va salva! Până când ? Repet, suntem condamnați... Nu o vom scoate la capăt.

Ca pentru a-i da dreptate, dintr-o dată se pornesc carabine, mitraliere, grenade, toate armele disponibile la punctul de comandă al brigăzii, surprins de un contra atac al Rușilor ce au pătruns până în curte. Popescu este deja afară. Dau pe gât restul din sticlă. Nu mă mai încurc cu paharul.

În curtea brigăzii, oamenii fug în toate părțile. Căpitanul Negrițescu grupează oameni de toate armele : intendenți, soldați de transmisiuni, de geniu, jandarmi, bucătari, ordonanțe... Greu

de imaginat cât poate fi de amuzant PC-ul unei brigăzi, surprinsă de inamic. Ca și cum atacul punctului de comandă al brigăzii ar fi o crimă de les-majestate.

Nu mă amestec unde nu-mi fierbe oala. Nu pot uita sfatul « tătucului », colonelul nostru, când cu acțiunea de la Hotin :

— Emilian, când ți se ordonă să te bați, bate-te. Bate-te cum vrei : ca un nebun, ca un temerar, ca un inconștient, ca un brav... N-are importanță. Când nu este însă treaba ta, las-o moale... Lasă-i să-și facă treaba pe cei în treaba lor. Altfel, riști să îți pierzi viața pentru nimic. Nu-i nici un motiv ca norocul să fie cu tine într-o chestie care nu te privește...

Logica « Tătucului » este impecabilă.

Dacă încă sunt în viață, este și pentru că, în diverse ocazii, mi-am amintit avertismentul « Tătucului », colonelul Cristea. Sfatul lui este cât se poate de corect, oportun și indicat. Imi rezerv însă dreptul de a vedea, cu ochii mei ce se petrece.

La capul nordic al satului, o hoardă de sovietici atacă în cea mai sublimă dezordine. Ca disperării. Unii sunt călare, alții răspândiți în trăgători. În spatele lor, lansate în galop, o mulțime de furgoane și căruțe de tot felul.

Sunt fugari ce încearcă să scape din încercuirea noastră. Elisabethal 36 li s-a părut punctul cel mai slab din dispozitivul brigăzii. Nu s-au înșelat, dar asta nu-i duce prea departe, deși confuzia domnește și printre ai noștri. Poți fi însă foarte bine ucis, în ciuda impreciziei tirului.

În spatele meu, Popescu se lamentează:

— Ți-am spus... Ce zici acum?

Ii spun că furgoanele Ruznacilor sunt departe de blindatele lui von Kleist. Asta însă nu face decât efectul lumânării la capul mortului. Luminează, dar nu învie.

Un sub-locotenent de artilerie își instalează bateria în mijlocul străzii principale. Se apleacă, închide ochiul stâng, țintește cu dreptul peste țeava tunului pe care îl mânuiește chiar el. Sucește manivelele, fixează înălțimea o idee peste zero. Trage chiar el. Tunul face un salt, reculul este acoperit de explozia obuzului într-un furgon. Caii, birjarii, fugarii zboară la cer, ca Sfântul Ilie. În clipa următoare, cavalcada cerească se termină într-un concert de strigăte de agonie, dirijate de nechezatul cailor. Efectul terifiant al norocoasei lovituri de tun pune imediat capăt luptei. Rușii ridică la secundă mâinile sus.

Sublocotenentul de jandarmi Dumitrescu strânge Ruznăcii în mai multe rânduri. Să tot fie vreo trei sute de cioloveci. Ceea ce mi se pare comic, banda asta de zurbagii este și mai heteroclită decât echipa strânsă în grabă de căpitanul Negrițescu. Nu poate fi decât adunătura fanatizată de vreun politruc ce-și caută și el decorația, ca Dămăceanu al nostru. Mai bine l-am da Rușilor, să se spele pe cap cu el! Ecusoanele și epoleții reprezintă toată fauna Armatei Roșii : marinari, aviatori, tanchiști, infanteriști, geniști... Furgoanele par să fi evadat de pe Arca lui Noe, căci toate rasele omenеști sunt reprezentate : Caucazieni, Mongoli, Georgieni, Ucrainieni, Uzbeci, Ruși...

În furgoanele lor găsești tot ce poftești : muniții, vodcă, semințe de floarea soarelui și altele, inclusiv biscuți sărați ce se sparg cu patul armei și se înghit cu un litru de apă. Prizonierii au buzunarele pline de semințe de floarea soarelui, căreia i se spune « *Ciocolata lui Stalin* ».

Mazilu mă cheamă. Într-un furgon s-a descoperit o mare cantitate de trompete, saxofoane, clarinete, tobe, acordeoane, instrumente muzicale cu care s-ar putea cânta până la a doua venire a lui Lenin. Ce le-o fi venit să fugă cu fanfara după ei ?

Căpitanul Vlădoianu, ofițer de informații, ia la spovedit credincioșii lui Stalin.

Un vânt rece bate dinspre mare, care nu-i departe. Toată lumea tremură de frig. Ofițerul de informații pare mai sever ca niciodată. Privește vigilent fiecare exemplar din banda asta, fără sfânt în calendar.

De câteva minute urmăresc mișcările unui prizonier. Din primul rând, a ajuns pe nesimțite în spatele a doi Mongoli din al treilea. Manevra i-ar fi reușit, de n-ar fi avut pe scăfârlie un păr abundent și roșu, ce flutură în vânt ca steagul bolșevic pe Kremlin. Căpitanul Vlădoianu sfârșește prin a-l lua la întrebări prin interpret :

— Mă, tu, ăla de te fofilezi... Vino mai aproape. În fața mea.

Individul face pe prostul. Știe că despre el este vorba, dar se face că plouă, că este vorba de o eroare. Se bate în piept, are aerul de a zice « chiar cu mine, cu mine vreți să vorbiți? ».

Vrând, nevrând, cel în cauză iese din front și se prezintă în fața căpitanului. E atât de comic încât pare bufon de meserie. Părul încâlcit în vânt, mâinile ce nu-și găsesc locul, rubașca

plină de insigne complicate ce nu corespund niciunei unități, vipușca roșie pe pantaloni albaștri, totul pare să indice un ofițer.

Vlădoianu îl ia la fix:

— Iată un politruc la șomaj. Știi ce te așteaptă, porcule⁵⁷?

Omul se agită, freamătă, imploră :

— Nu sunt politruc, Excelență. Nu sunt deloc politruc...

Amuzat de tragi-comicul situației, căpitanul insistă:

— Ba ești! Minți! Se vede că ești politruc... Nu numai politruc, dar și Jidov, pe deasupra...

Auzind asta, Rusul sare ca un călcat pe bățături :

— Eu, jâdov? Nici gând! Neam de neamul meu n-a pomenit pomenit așa ceva în familie. Nici măcar prin alianță...

— Adevărat? Dovedește-o!

— Pot. Pot să o dovedesc... Vă asigur că pot să o dovedesc...

Cu un aer conciliant, căpitanul are aerul că așteaptă dovada...

Prizonierul se îndoaie ca un vierme, duce mâna la nădragi, începe să desfacă nasturii...

— Porcule, strigă Vlădoianu, vrei să-ți prezinți balalaica în fața frontului...

Contrariat, Rusul lasă chestia, încheie nasturii și adaugă gâfâind :

— Excelența voastră, mai am un mijloc de a dovedi că nu sunt Jidan, unul chiar mai bun...

Se pune în genunchi, mâinile la piept, ca la rugăciune, și începe să recite cu voce adâncă « Cred într-unul Dumnezeu... » pe rusește. Il recită cu convingere, fără ezitare, nici greșeală. Când ajunge la « Amin », Popescu și Mazilu se închină. Popescu are motive întemeiate, după coniacul franțuzesc... Ce l-o fi apucat pe Mazilu, care nu pricepe boabă de rusă?

Jumătate supărat, jumătate încântat de dovada rusului, căpitanul admite :

— Te cred!

Rusul îi sărută mâinile ca popii la altar.

— Lasă. Ridică-te. Mai bine spune ce învârți de fapt?

Rusul ia poziția de drepti, salută și raportează:

— Sunt șeful muzicii! La ordinele dumnevoastră, domnule căpitan!

⁵⁷. Politrucii erau predați autorităților germane. Printr-un ordin expres al înaltului comandament « OKW » aceștia erau imediat împușcați.

Ostașii râd cu gura până la urechi. Popescu, bun creștin sau poate din previziune, față de cum vede el războiul, pune muzicantului o manta pe umeri. După câte o fi înghițit, nu-i strică un pic de căldură. Il întreb pe Mazilu :

— Ce gândești despre treaba asta?

— Rugăciunea rusului mi-a pus balsam pe inimă, domnule locotenent !

Către seară, împreună cu Mazilu, în drum spre escadronul nostru, întâlnim coloane fără sfârșit de prizonieri, tot felul de materiale de război abandonate în stânga și în dreapta.

La escadron ne așteaptă o noutate extraordinară:

În fruntea Escadronului III Călărași, căpitanul Ioan Eugen a făcut un raid de 180 de kilometri în două zile, întărind cu piepturile cailor săi blindate Armatei a I-a, la Berestowoje. Joncțiunea cu von Kleist s-a încheiat. Bătălia Mării de Azov este câștigată.

Armatele a IX-a și a XVIII-a sovietice sunt distruse.

Generalul Smirnov, comandantul acesteia de pe urmă, a fost ucis pe câmpul de luptă, împreună cu aproape toți ofițerii superiori.

Șase sute de tunuri și peste două sute de care de luptă au fost capturate.

Timocenکو a fost învins.

Porțile Crimeii sunt deschise...

Capitolul XVIII

*Detașamentul Korne. – Marea înpuțită sau oribilă. – Crimeea.
Feodosia. – Atacați de marină ! – « Tranșeea tătarească ».*

Victoria de la Marea de Azov, impune o restructurare a forțelor noastre. Corpul de Cavalerie rămâne la Melitopol cu brigăzile V și VI, plus Brigada II Vânători de Munte.

Celelalte trupe ale Armatei a III-a trec la Corpul de Vânători, sub comanda generalului George Avramescu.

Brigada noastră, a VIII-a, intră sub ordinele generalului Avramescu, împreună cu detașamentul Korne și Brigăzile I și IV Vânători de Munte.

Unitățile germane ale Armatei a XI-a, sub comanda generalului von Manstein, se compun din Corpul 30 de Armată, cu diviziile de infanterie 22, 72 și 170, plus Corpul 54 de Armată, cu diviziile 46, 50 și 73, tot de infanterie.

Se vorbește mult despre detașamentul Korne, lucru nu fără legătură cu foarte puternica personalitate a acestuia. Colonelul Korne este foarte popular. El face războiul într-un fel special. Vechi ofițer « SR » al armatei, a rămas pe tușă o vreme, la începutul războiului, fără nici un comandament.

După trecerea Nistrului, Marele Stat-Major i-a încredințat un detașament compus din Regimentul 6 Roșiori motorizat, plus un escadron blindat, pentru a urmări Rușii în retragere pe șoselele practicabile. Noi facem același lucru, pe orice teren.

Detașamentul Korne și-a câștigat o binemerităă celebritate. Șeful său cere din partea subordonaților o disciplină în genul trupelor « SS ». Iși impune lui însuși un regim de o duritate exemplară. Când un atac nu i se pare suficient de incisiv, Korne nu ezită să intre personal în luptă. E voluntar pentru toate misiunile reputeate imposibile. Iși mobilizează și își conduce cu o voință de fier oamenii, care îl respectă și îl adoră. Grație faptelor sale de o legendară vitejie, Korne câștigă rapid *Crucea de Fier (Ritterkreutz)* cu *Frunze de Stejar*.

Una din ultimele sale acțiuni a fost decisivă. Deși oamenii îi sunt obosiți și decimați, Korne relansează atacul sub un foc

necruțător. Zece sau doisprezece metri în fruntea sodaților, Korne îi încurajează neconținut, găsind drumul potrivit spre inima fiecăruia. Roșiorii epuizați ajung la înălțimea lui.

— Haideți, copii, pe ei! Nu mai e mult!

— De trăit pân-om ajunge în Iad — continuă un brigadier din zodia lui Garbiș...

Cinci minute mai târziu, poziția respectivă a fost cucerită.

Korne circulă într-o mașină « *Tatra* » de comandament, care poate fi recunoscută foarte ușor : bușonul radiatorului este întregit cu un cap de mort, găsit pe câmpul de luptă. Generalul von Manstein a știut să folosească un ofițer atât de combativ. Detașamentul Korne a fost inclus în brigada specială « *Ziegler* », din care face parte un grup de recunoaștere german, un grup de « *panzerjäger* » (vânători de tancuri) și două baterii de artilerie motorizată.

Obiectivul lor este Sevastopol.

Al nostru este Feodosia.

Peninsula Crimeea este foarte bine apărată prin chiar poziția ei naturală. Ea este separată de pământ printr-o imensitate de apă numită « *Marea Oribilă sau Imputită* », pe care nu se recomandă bărcile pneumatice de asalt. De altfel, mlaștina sărată și abundenta vegetație putredă fac imposibilă orice navigație.

Trei limbi de pământ avansează în această mlaștină. La Vest, istmul Perekop, larg de trei până la cinci kilometri. În centru, este istmul Salikov, a cărui coloană vertebrală este linia ferată. La est, în sfârșit, avem coridorul Genitchek, veritabilă fantezie a naturii : o limbă de pământ de 120 de kilometri lungime în mijlocul apelor. În unele locuri, această limbă de pământ nu este mai largă de zece metri.

Venind pe uscat, nu poți pătrunde în Crimeia decât prin trei locuri : prin Perekop, Salikov sau Genitchek.

Istmul Perekop a fost forțat de unitățile Corpului 42 de Armată german, puternic sprijinit de divizia « *Leibstandarte Adolf Hitler* », comandată de Sepp Dietrich.

Intrucât noi ne deplasăm paralel cu Marea de Azov, va trebui să ne încercăm șansa prin istmul Genitchek.

Extravaganta prelungire terestră în mare, nu poate inspira încredere călărașului. Deși caii merg pe vârful copitelor, cum ajungem în câmpul lor vizual suntem salutați de tirul bine ajustat al Rușilor. Sovieticii au fortificat la perfecție terenul.

Abia trecuți de prima strangulare a istmului, ne trezim cu avioanele « *Rata* » peste noi. La intervale regulate, în grupuri de trei, acestea se amuză la firul ierbii, cu mitralierele pe noi. Caii detectează de minune avioanele, se ascund foarte bine în teren, mai puțin *Dac*. Iritat de această sarabandă aeriană, mare în stânga, mare în dreapta, *Dac* nechează și bate furios din copită. Din fericire, până acum l-au ratat.

Trebuie neapărat să forțăm trecerea.

Regimentul 4 Roșiori este condamnat să dea atacul. Termenul de « condamnat » exprimă perfect situația.

Istmul este traversat de perdele de sârmă ghimpată, în multe locuri pe toată lărgimea. În dosul triplei rețele de sârmă ghimpată sunt disimulate tot felul de curse, mine magnetice, mine marine și altele. Ascunse în cutii de lemn, minele scapă detectoarelor, așa numitelor « tigăi de frigare », foarte nesigure pentru metalele îmbrăcate în masă lemnoasă. Detectorii de mine sar în aer înainte de a înțelege ce se întâmplă cu ei. Pierderea lor este o adevărată catastrofă pentru noi. De bine de rău, cu pierderi enorme, abia scăpăm de dracu și dăm peste tasu – cazemate atât de bine îngropate încât sunt invizibile. Deschiderile pentru tir sunt razant cu pământul, nu mai mari decât țevile automatelor, mitralierelor și aruncătoarelor de flăcări. Culmea rafinamentului războinic, Ivan a îngropat în nisip turele de tancuri, în care s-au cuibărit trăgători de elită.

Artileria sovietică bombardează continuu baza de plecare a Regimentului 4 Roșiori, prins pe deasupra, în vizor, de bateriile navale ale vedetelor ultra-rapide. Deși cam imprecis, tirul acestora este foarte demoralizant.

Îngustimea istmului interzice orice atac în lărgime, pe o suprafață relativ importantă. Tirul inamic este favorizat de concentrarea noastră obligatorie.

Regimentul 4 Roșiori face mai multe tentative de trecere, toate fără succes. La ultimul atac, folosind vicleniile indienilor Sioux, locotenentul Tanoviceanu a reușit performanța de a depune pe trei cazemate « *plăcinte* » de trotil, un nou exploziv. Cazematele au sărit în aer, dar asta nu a fost suficient pentru a ne deschide înaintarea.

Suntem blocați aici, din cauza unei evidente greșeli de comandament. Orice copil de trupă ar înțelege că nu pe această

cale poate fi cucerit istmul Genitchek. Moralul suferă, oamenii nu suportă să fie sacrificați de pomană.

În final, statul-major german își înțelege eroarea și bombardează cu violență istmul vecin, cel de Salikov. Escadrilele de « *Stukas* » ne vin în ajutor, zdrobind rezistența Rușilor sub covoare de bombe. Nu ne rămâne decât să înaintăm, dând peste cap forțele bolșevice în retragere.

Uneori, în plin galop, cădem peste batalioanele sovietice de distrugere, cum a fost la Tjonghar. Acestea își depășesc cu plăcere misiunea încredințată, distrugând totul : poduri, opere de artă, rezervoare, căi ferate, etc. Incendiile se succed peste tot. Atmosfera de distrugere și dezolare apasă moralul călărașilor, foarte înverșunați contra batalioanelor de distrugere. Urmărim cu ardoare aceste batalioane ale nenorocirii, dispersându-le cu ușurință de fiecare dată. Am aflat că ele s-au refugiat în munții Iayla-Dagh (pășunile de vară, în tătară), unde vor deveni cadrele viitorilor partizani.

Trecuți de ruinele podului de la Tonghar, călărașii descoperă cu interes culturi noi pentru ei, de exemplu bumbacul, fisticul sau trifoiul cățărilor, cu două frunze, ce rodește arahide. Vegetația necunoscută, îi face și mai neîncrezători.

Cavalcada continuă în lungul fostei linii ferate Harkov-Sevastopol, care pe kilometri întregi a devenit o ruină : șinele smulse sau tăiate, traversele explodate, punctele de schimbare a acelor distruse, stâlpii tăiați...

Distrugerile nu pot fi nicicum înțelese. Călărași sunt oameni obișnuiți să aprecieze valoarea eforturilor de orice fel. Îi aud socotind câte milioane de zile și ore de lucru a costat relizarea acestei linii de fier.

Spectacolul dezolant face imposibilă satisfacția a ceea ce am putea numi un marș victorios. Fuga bolșevicilor este totală.

Undeva în dreapta, mai întâi, am impresia că văd o fostă uzină metalurgică, pulverizată de aviația germană. Ajuns aproape, constat că este vorba de cinci baterii de artilerie grea, tunuri de 210 răsturnate, cu țeștile explodate. În contrast cu acest sabotaj în viteză, ceva mai încolo sunt șiruri întregi de obuze în perfectă ordine. Fugarilor le-a fost frică să le arunce în aer, de teamă să nu zboare și ei odată cu ele, chiar la mare distanță. O baterie de coastă, pe platforma ei de beton, pare intactă.

Criza de apă continuă, caii suferă în mod deosebit, limba le atârnă moale și uscată. Ei sunt primii ce descoperă satele tătărești ascunse între văi, în depărtare. Fără să fie invitați, caii adoptă singuri ritmul de trap lung.

Termenul de « sat » este exagerat pentru un grup pitoresc de patru sau cinci case cu ziduri din pământ ars, acoperite cu o cupolă rotundă. Un fel de castron răsturnat. Ușile lor sunt reduse la minim. Trecând pe acolo, Tătarii par să iasă din pământ, reușind chiar să ne sperie caii. Toți poartă pe figură urmele tragice ale mizeriei științific organizate de regimul bolșevic. Rușii i-au folosit ca monedă de schimb pe produse alimentare. Tătarii au fugit, luând cu ei tot ce se poate mânca. Foametea este teribilă. Toți suferă de foame.

Impărțim cu ei rația noastră obișnuită, făcându-ne că nu vedem bulimia acestor oameni, vreme îndelungată privați de o hrană cât de cât suficientă.

Importantul nod feroviar Djankoi este în flăcări. Fumul produs de incendiul depozitelor de benzină pare să îngroape orașelul de 15 000 de locuitori, care ne rezervă ovații din cele mai calde. Femeile și copiii aleargă după noi, ovaționându-ne neîntrerupt. Venind dintr-o stradă laterală, o mare de oameni ne iese în cale. Urlând din toate forțele plămânilor, femeii, copiii și bătrâni țin să ne spună că două mii de familii din Kiev au fost exilate aici, de către sovietici. Iși exprimă cu toții bucuria de a fi eliberați, de a scăpa de asupritorii lor. Auzind că se pot întoarce la Kiev, ochii acestor sclavi ai secolului XX se umplu de lacrimi.

Comandamentul este conștient că reușita cavalcadei fulger în Crimeia trebuie să se soldeze cu cucerirea centrelor importante : Sevastopol, Kertch și Feodosia, către care se îndreaptă trupele sovietice dispersate de noi. În aceste puncte ne așteptăm la o ultimă rezistență mai serioasă. Sevastopol fiind orașul cel mai bine organizat, von Manstein preconizează cucerirea în același timp a centrului comercial Simferopol, de care depinde buna stare și chiar supraviețuirea Sevastopolului. Pentru realizarea acestui obiectiv, von Manstein pregătește lansarea în avans a grupului « *Ziegler* ». O unitate germană motorizată și Regimentul 3 Călărași formează grupul « *Lindeman* », destinat să întărească grupul « *Ziegler* » în Sevastopolul ocupat. Acestui grup i se adaugă tot ce este susceptibil să avanseze pe roți :

infanteriști, apărare anti-aeriană, batalioane de recunoaștere, vânători de tancuri.

Deși cam heteroclit, grupul acesta constituie un fel de divizie blindată și motorizată, ce mătură totul pe unde trece.

Din cătun tătar în cătun tătar, Regimentul 2 Călărași avansează cu ciocniri și ambuscade permanente, ce ne obligă la vigilență. În sfârșit, ajungem într-un sat adevărat : Seitler – o colonie germană din care lipsesc toți bărbații. Femeile și copiii rămași sunt dezorientați. Din fericire, podurile și pătulele lor sunt pline de furaje, iar fântânile de apă de cea mai bună calitate. Era și timpul. Caii noștri sunt la capătul puterilor. Ordon călărașilor să nu-i lase să bea decât mici cantități, din oră în oră. În împrejurimi sunt vii foarte frumoase și bine îngrijite.

Bine reconfortați, caii și oameni reiau înaintarea cum se crapă de ziuă. Satul Kijaly se profilează în fața noastră exact în clipa când suntem surprinși de un puternic tir de mortiere. Ne dispersăm imediat și ripostăm energic. Nu vedem în cine tragem, Rușii fiind foarte bine ascunși. Motoarele puse în funcțiune indică fuga lor precipitată. Tirul nostru orbesc a fost eficace. Rușii au lăsat pe teren douăzeci de morți și încă pe atâția răniți, plus mortierele și munițiile ce trec în contul nostru. Întâlnim la tot pasul case tătarești, pietriș, pământ arid, epave de oțel, resturi de incendii, cadavre...

La 4 noiembrie, Feodosia etalează sub ochii noștri albul zidurilor sale meridionale. Incendiile de la Teatru și Poștă, ale celor câteva fabrici și ale cisternelor par rezultatul unui foc de artificii.

Suntem întâmpinați de o mulțime de oameni de toate rasele, mulți de o remarcabilă frumusețe. Femeile și fetele tinere ne oferă flori și ne acoperă de sărutări. Nu cred să fi existat vreodată invadatori primiți cu mai multă tandrețe de cei invadați. Cu toată căldura entuziasmului, organizez mai multe patrulare de recunoaștere. Pe plajă, bine aliniată și curios de identice, se înșiră cam o sută de mușuroaie carbonizate. E tot ce a rămas din cabinele de baie incendiate de detașamentele de distrugere. Marea Neagră este la picioarele noastre. Rămânem o vreme cu ochii în imensul albastru. Unii călărași încă nu au văzut marea. Liniștea lor meditativă în fața spectacolului mării este o bună recompensă pentru efortul de a ajunge aici prin luptă.

Un ofițer de legătură îmi aduce vestea că suntem încorporați în Corpul 42 de Armate, al generalului-conte von Sponek. Primit ordin să ne deplasăm imediat încă 12 kilometri către Răsărit, la Daln Kamichi. În loc să petrecem noaptea în brațele frumoaselor feodosiene, ne găsim într-o zonă plină de țăntari.

A doua zi, cercetăm cu atenție întreaga zonă. Suntem surprinși de un bombardament de artilerie, dublat de un sever tir de mortiere. Ne adăpostim cu dificultate, suntem foarte expuși bombardamentului.

S-ar zice că Rușii s-au decis să-și epuizeze stocul de muniții pe capetele noastre. Nu ne va fi ușor să-i neutralizăm. Pe o distanță de peste un kilometru, terenul complet descoperit interzice orice asalt.

Din fericire, comandamentul lasă liberă inițiativă căpitanului Meculescu, ce dispune de șase tancuri ușoare « *Renault* », fabricate sub licență la uzinele « *Malaxa* » din București. Lansate în plină viteză și în norul de praf de sub șenilele lor, acestea sunt bine secondate de Escadronul 3 Călărași. Linia de rezistență a Rușilor cade din primul foc. Zdrobiți și decimați, bolșevicii întorc spatele acestui uragan de violență.

Acțiunea a fost însă plătită cu viețile unui mare număr de călărași, printre care sublocotenentul Viișoreanu.

Atacul nostru a fost exemplar. Mut de admirație, generalul conte von Sponek distribuie două zeci de « *Ritterkreutz* » : cinci pentru ofițeri, cincisprezece subofițerilor și cavalerilor.

Terenul este degajat complet. La 7 noiembrie 1941 ajungem la Kopkipchak Mamat, unde intersectăm șoseaua Feodosia-Kertch.

Ceva mai departe, către peninsula Kertch, se etalează lacul Tebotschiskoie, care comunică cu Marea Neagră printr-o strâmtoare în formă de gât de sticlă. De aici surpriza ce ne așteaptă la Serajmin, unde cădem sub tirul imprecis dar jenant al vedetelor rapide sovietice. Abilitatea artileriștilor noștri și tunurile lor de 75 obligă vedetele s-o șteargă către baza lor navală. Cavaleria atacată de către marină, trebuie să fi fost o premieră istorică.

Galopăm spre Marfovka, doritori de a termina cât mai repede cucerirea Crimeii. Suntem surprinși de un bombardament greu de înțeles. Cerul se prăbușește peste noi în mii și mii de schije, bolovani ce zboară, trombe de pământ. Nu pricep cine și de unde

poate să susțină un astfel de tir. Blocuri de pământ de mărimea unei case efectuează un curios exercițiu de levitație, înainte de a recădea sub formă de praf. Nu știm de unde pornește tirul, din fericire cam imprecis. Axa gropilor din urma bombardamentului arată că acesta nu poate fi decât opera artileriștilor de pe marile vase de război din Marea Neagră, pe care nu le vedem și împotriva cărora nu putem face nimic. Alertați de vedetele pe care le-am pus pe fugă, informați asupra poziției noastre aproximative, artileriștii cuirasatelor sovietice vor să ne îngroape vii sau morți.

Problema se pune pentru prima dată în războiul modern : ce poate un cavaler cu sabia și carabina contra unui cuirasat ce navigează la douăzeci sau treizeci de kilometri în largul mării?

Noaptea vine peste toți, dar problema nu este rezolvată nici de noi, nici de artileria navală sovietică ce-și încetează tirul fără să ne fi produs vreo zgârietură.

— Ii admir pe Ruznaciaștia, spune Garbiș. Fără cea mai mică vizibilitate ne bombardează de cinci ore, iar la căderea nopții se opresc sub pretext că nu ne mai văd...

În zori, cuirasatele sovietice au trecut la alte amuzamente, ceea ce ne permite să încercăm linia de apărare de la Markovka. Ne apropiem fără să putem evalua capacitatea apărării orașului. Nu ne imaginăm că localitatea este părăsită. Lansăm un asalt ca la carte. Ne apropiem la 50 de metri, apoi la 30, la 20. Nimic! Orașul este abandonat. Il traversăm în fuga calului.

Un timp de trap, unul de galop și iar altul de trap...

O curiozitate istorică reunește călărașii pe o singură linie de front. Suntem la marginea « *gropii* », mai exact a « *excavației tătărești* ». Săpată de secole în fața orașului Kertch, ea constituie o piedică ideală contra invaziilor cavalerilor cazaci din Kuban și a hoardelor asiatice.

Plină din loc în loc, tranșeea tătărească a devenit ușor de trecut. Suntem surprinși că Rușii nu au folosit această bună apărare naturală pentru a ne bloca înaintarea.

Cu câteva îmbunătățiri, « tranșeea tătărească » ar fi devenit un obstacol de temut pentru călărași, ca și pentru orice vehicol.

Abia am depășit tranșeea, că o ploaie de gloanțe mă aruncă la pământ de pe spinarea lui Dac. Salvele devin din ce în ce mai puternice.

Viclenia rusească a reușit perfect.

Văzând că au abandonat o poziție atât de ușor de apărat ca « tranșeea tătărească », bănuielile și neîncrederea noastră s-au evaporat. Ii credeam departe pe Ruși, într-o fugă vitejească. Ne-au așteptat exact acolo unde ne credeam în plină siguranță... Eroarea gravă ne costă scump... Mulți cai sunt uciși, ceilalți trebuie îndepărtați. « Ține-Caii » îi conduc în *tranșeea tătărească*. Odată caii la adăpost, lansăm asaltul.

Călărașii acționează cu abilitate, precizie și metodă. S-ar crede că suntem la un exercițiu de manevră.

Cu toată reușita vicleniei lor, Rușii fac acum erori grave. Puțini vor putea fugi. Pierderile noastre sunt neînsemnate.

Suntem însă foarte obosiți, zdrobiți de oboseală...

Kertch este la 12 kilometri.

Conform ordinelor, îmi duc oamenii cât mai mult în Sud-Estul orașului.

La 15 noiembrie, către orele 15⁰⁰, ating litoralul Mării Negre între cătunele tătărești Kisk Aul și Toptaki. Călărașii coboară de pe cai.

Cu o voce monotonă, cavalerul Tache din Islaz își încredințează gândurile urechilor mele :

— De la începutul campaniei, am văzut munți, câmpii, sate, orașe. Am traversat râuri, fluvii, care, ca și noi, au venit la mare. Ele nu se vor întoarce la izvoarele lor. Oare noi ne vom întoarce la ale noastre ? Ne vom întoarce acasă, domnule locotenent ?...

Deși a vorbit încet, mulți călărași l-au auzit. Toți pândesc răspunsul meu.

Nu mă compromit în niciun fel. Oamenii au încredere în mine. Nu le pot spune orice.

— Contați pe mine, băieți. Cu voia lui Dumnezeu, vă voi duce înapoi, acasă.

Cu o voce surdă ca zgomotul profund al mării, călărașii răspund în cor :

— Să vă ajute Dumnezeu, domnule locotenent.

Enorma greutate a acestei rugăciuni cade pe umerii mei obosiți.

Capitolul XIX

*Tătarii. – Crăciun în Crimeea. – Recucerirea Feodosiei de către Ruși.
Nu se oferă batiste. Sekehe-Eli. – David contra lui Goliat. – Unu
contra cincisprezece. – Saga sublocotenentului Mihai Coliopol.*

Viața călărașilor se organizează repede între cătunele Kisk Aul și Toptaki. Printre misiunile noastre, cea mai importantă este de a preveni orice surpriză neplăcută dinspre mare.

Patrulele sunt dese și puternice, egale ca valoare cu un grup de luptă. Ele galopează de la un capăt la celălalt al falezei, vizitând posturile permanente de pândă și reperând locurile favorabile pentru apărare în caz de nevoie. Zi și noapte, veghem cu toții.

Alte echipe de călărași urcă spre nord, pentru a asigura alimentarea cailor. Aceștia sunt epuizați. Regiunea este săracă. Pământul de aici nu suportă decât iarbă mărunță, galbenă și uscată. Trebuie să întreprindem adevărate raiduri pentru a aduce furaje de la mizerabilele colhozuri, greu de descoperit. Uneori nu găsim decât paie, pe care caii, treptat, se obișnuiesc să le mănânce, în ciuda repulsiei față de ele. Sunt atât de slăbiți și înfometați, încât acceptă și paie.

Prima zăpadă cade fără oprire. Imi place să patrulez pe o astfel de vreme. Fulgii înghețați se topesc pe obraji, în vreme ce marea se luptă cu stâncile de pe mal. Din timp în timp, Dac se scutură. Rochia lui superbă, nouă și albă, este împrăștiată de vântul cursei, reconstituindu-se stea cu stea într-o feerică dantelă.

Raporturile cu Tătarii, gazdele noastre, sunt excelente. Bineînțeles, bărbatii valizi au fost duși cu forța de către bolșevici. Nu au rămas decât bătrânii, femeile și copiii. Sărăcia și mizeria lor nu pot fi descrise. Pentru noi este o bucurie să împărțim hrana cu ei.

Iubitori de libertate, ura lor față de Ruși este totală. Din moment ce Românii se bat cu Rușii, ei sunt necesarmente prietenii Tătarilor. Bătrânii lor se informează la noi. Un anumit personaj îi intrigă foarte mult. Este cel care a îndrăznit să-i atace pe bolșevici, i-a bătut și i-a gonit de pe pământurile furate, pe care le ocupau cu forța. Acest personaj este numit de ei « *Effendi*

Hitler »: Întrebările cu privire la el sunt fără de sfârșit. Nu uită să ne întrebe, de exemplu, câte neveste are « *Effendi Hitler* », acest brav om care i-a eliberat fără ca măcar să-i cunoască și le dă să mănânce ca celor mai buni prieteni ai săi.

Simplitatea și naturalețea acestor oameni sunt totale. Sunt lipsiți de orice viciu, inima lor este bună de la natură.

Timpul trece.

Viața noastră este atât de monotona încât avem impresia că suntem aici de un secol.

În ajunul Crăciunului primim pachete expediate de organizația Doamnei Maria Antonescu. Fiecare pachet conține un cozonac, tradiționala pâine cu struguri, țigări, ciocolată, cu semnătura mareșalului Antonescu pe fiecare dintre tuburile albe. Fiecare pachet conține o carte poștală imprimată, pe care este scris « *Crăciun fericit, România recunoscătoare* ».

În locul acestui colet, cavalerii ar fi preferat câteva cuvinte din partea familiilor lor. De vreme ce coletele au ajuns, nu înțeleg de ce nu ajung și scrisorile lor...

Mihai Coliopol a petrecut Crăciunul cu mine. Peste *Florile Răului*, a adus radioul cu baterii. Ne înghesuim câți putem în aceeași cameră : plutonul meu, camarazi din alte grupe, Tătari. Casa riscă să se dărâme, atât suntem de grei și de îndesați. Raica a preparat meniul de Crăciun : ciorbă de vacă cu fidea, stropită cu țuică. Desert : cozonac. Prindem Radio București. Ascultăm colinde după colinde. Fiecare își amintește de vremea când, copil fiind, eram încadrați în echipele școlarești ce anunțau din casă în casă venirea lui Cristos și urau fericire tuturor, cântând *Bună Dimineața, Florile Dalbe, Moș Crăciun* sau *Plugușorul*, primind în schimb prăjituri, fructe, uneori câțiva lei. Pentru a arăta bunele sale maniere, Garbiș s-a așezat turcește. Copiii tătarilor se joacă pe genunchii lui. Le face o jonglerie cu o ață ale cărei noduri bine strânse se desfac în mod misterios când suflă peste ele. Cu ochii mari și gura căscată, copiii exprimă perfect minunăția, iar Garbiș este eroul sărbătorii noastre. Spicherul de la București anunță *Bună dimineața la moș Ajun*.

O tristețe penibilă coboară printre noi. Coliopol încearcă să înveselească atmosfera :

— Haideți domnilor ! Să profităm de aceste clipe frumoase. La Crăciunul viitor, poate vom fi la Irkutsk⁵⁸.

Nu obține decât un succes relativ.

După câteva farse de-ale lui, Raica iese din camera supraîncălzită. Gândesc că a ieșit să urineze, ceea ce mă inspiră și pe mine. Ies și eu afară. Cerul este înstelat. Nu mai ninge. Intrucât nu-l văd pe Raica, merg la grajd, unde sunt adăpostiți caii. Il găsesc acolo. Este în genunchi, în fața coburului desfăcut. « Comoara » este etalată pe pământ. Măinile neîndemânatică o manipulează cu precizie de ceasornicar. Văd câteva mere uscate și o gutuie neagră. Dintre bogățiile comorii, Raica prinde un fluier pe care copiii îl confecționează dintr-o crenguță de soc. Se uită la el îndelung. Il miroase. Reușesc să plec în vârful cizmelor, fără să mă audă. Afară ninge din nou. Am impresia că suntem la capătul lumii.

Ne-am fi obișnuit probabil cu acest fel de viață dacă pe 29 decembrie, la patru dimineața, nu ne-ar fi trezit o veste teribilă :

— Rușii au debarcat la Feodosia mai multe divizii, raportează agentul de legătură.

Imi imaginez că vor încerca să închidă istmul între Crimeea și peninsula Kertch, în care caz am fi prinși în cursă.

Pentru a evita încercuirea, trebuie să o luăm către centrul Crimeii.

Timpul este mizerabil. Grabnic dar fără panică, cu tot întunericul nopții, într-un sfert de oră toată lumea este gata de plecare. Cel mai dificil este să ne luăm la revedere de la Tătari. Fețele lor îngrijorate arată că știu ce i-ar putea aștepta dacă Rușii chiar se întorc. Toți sunt îngrijorați. Sentimentul lor este că, abandonându-i, comitem o eroare, o faptă rea. Nu putem însă face altfel. Trebuie să plecăm rapid.

În șir indian, unul în spatele celuilalt, pentru a ne expune cât mai puțin vântului violent, mergem în pasul cailor ce scot jeturi de aburi pe nări. Temperatura este în jur de -20° grade. Echipamentul nostru este derizoriu pentru operațiuni de iarnă, pe un astfel de timp. Călărașii nu dispun decât de o manta subțire. Nu avem mânuși, nici căciuli, nici ciorapi. Pe cap ne-am pus câte o bonetă, cu marginile întoarse pe urechi. Peste bonetă am pus casca bine fixată, altfel vântul ar smulge-o.

⁵⁸. Circulă zvonul că mulți dintre prizonierii rușilor sunt în lagăr, la Irkutsk.

Sunt în capul șirului indian. Dac se împiedică în obstacole invizibile. Zăpada groasă acoperă totul. Mă conduc după stele. Oamenii înjură când din întâmplare ating cu mâna teaca înghețată a săbiei. O astfel de atingere echivalează aproape cu aceea a unui fier înroșit. Degetele sunt complet înghețate, hăturile dure, de parcă ar fi din lemn. La fiecare jumătate de oră ne oprim și fugim cinci minute, fiecare alături de calul lui. Pauzele sunt scurte dar necesare, pentru a permite cailor să își tragă sufletul. Pe timpul pauzelor, oamenii suportă gerul fără apărarea calului. Când suntem în șa, ne culcăm pe coama calului, câștigând un pic din căldura animalului.

Moralul este la pământ. Călărașii înțeleg greu necesitatea abandonării fără luptă a unui teren cucerit relativ ușor.

Furtuna suflă din ce în ce mai puternic. Cu toată zăpada albă, noaptea este destul de întunecoasă. Suntem o trupă de fantome ce avansează în întuneric. Nu se aude decât clinchetul zăbalei și al pieselor metalice din harnașament.

Pe 30 decembrie, la cinci dimineața, ajungem la Daln-Kamichi. Din cauza cerului acoperit, a zăpezii și a oboselii, nu ne-am dat seama că s-a luminat de ziuă. S-au împlinit 24 de ore de când am plecat din cantonamentul tătar. Traversând troiene, gropi de tot felul, băltoace înghețate, am parcurs 70 de kilometri. Din fericire nu ne-am rătăcit.

Cum să sărbătorim anul nou, 1942 ? Fără vești din partea familiilor, iată-ne și fără vești de pe front. Cele pe care le avem se contrazic. Mai bine nu ținem seama de ele.

La Daln-Kamichi, dispozitivul încă nu este coerent. Nu știm de unde poate să apară inamicul. Din fericire, călărașii sunt foarte nervoși, ceea ce înseamnă că-i vor primi pe Ruși cum se cuvine.

În loc să fim interceptați de sovietici, întâlnim o coloană germană. Este o unitate de infanterie venită în marș forțat de la Djankoi, pentru a ne schimba.

Spre profunda noastră stupefacție, suntem direcționați spre Parpactch, pentru a lua poziție cu spatele la Feodosia, frontul nostru fiind stabilit către Kertch...

De data asta chiar suntem neliniștiți. Rușii sunt peste tot, și în față, și în spate ? Nu ne vine să credem.

Intrăm în linie la Parpactch, pe o temperatură de minus 30° și o teribilă furtună de zăpadă. Siluete extenuate se prezintă la

avantposturi. Sunt elemente din Divizia 46 Infanterie, batalioane de pionieri, infanterie și apărare anti-aeriană.

Acești soldați germani au rupt contactul cu inamicul la Kertch și au făcut un marș halucinant de 120 kilometri pentru a ataca pe ruși la Feodosia. Aparent, Kertch este abandonat. Totuși, a doua zi suntem îndrumați spre Sekehe-Eli, pentru a stopa ofensiva rusă la Kertch. Eram în plină confuzie deși ignoram acest lucru. Totul nu s-a lămurit pe deplin în această problemă⁵⁹.

De vreme ce trebuie mers spre Sekehe-Eli, mergem cu plăcere, fanteziile statelor-majore nefiind dintre cele pe care trupa le discută.

Timpul nu se îndreaptă deloc.

Garbiș vine cu « *Dunărea* » la înălțimea lui Dac. Fierbe la presiune maximă :

- V-am spus... și o repet. Eram un mic caraghios...
- Când asta, Garbiș?
- La școală. Iarna, spuneam învățătoarei că nu pot să scriu, pentru că mi-au înghețat degetele...
- Și nu era adevărat, Garbiș?
- Nu era adevărat, domnule locotenent... Acum plătesc asta... Acum că mi-au înghețat toate, nu numai degetele. Ce se va întâmpla dacă nu reușesc să apăs pe trăgaci, dacă nu îmi voi putea face datoria ?

⁵⁹. Generalul conte von Sponek, comandantul Corpului 42 de Armată, a fost primul mare comandant obligat să aleagă între a rămâne pe poziții (conform ordinelor în virtutea dogmei « *Führer-Prinzip* ») și a fi masacrat acolo, sau de a acționa pe baza faptului că știa mai bine ca oricine care-i situația pe teren și cum poate salva cei 10 000 de soldați de sub ordinele lui. L-a anunțat pe generalul von Manstein, superiorul său, că abandonează Kertch pentru a-și grupa forțele, a le lansa asupra Feodosiei și a-i arunca pe Ruși în mare. Apoi a demontat radioul. Nimeni nu a putut lua legătura cu el pentru a-i ordona altceva decât ceea ce decisese el. Von Sponek a fost un brav. Von Manstein a fost obligat să îi ridice comandamentul. Cartierul General al Führerului, l-a tradus în fața unui Tribunal de război, prezidat de mareșalul Göring. Von Sponek a fost condamnat la moarte și la degradare militară. Von Manstein a intervenit însă cu vigoare, iar Hitler a comutat pedeapsa în șapte ani de fortăreață. Totuși, cu ocazia atentatului ratat de la 20 iulie 1944, un comando l-a asasinat pe generalul von Sponek fără vreo formă de proces.

În cursul unei halte, Mihai Coliopol îmi face o vizită. Vesel ca de obicei, simt că nimic nu îi poate afecta moralul. Îmi cere o batistă :

— Am fugit ca haiducii. Atât de rapid încât am uitat jumătate din lenjeria mea... Nu poți să îmi împrumuți o batistă ? Mi-aș sufla nasul între degete, dar pe frigul ăsta mi-e frică să nu îmi înfig un cui în palmă...

Iau o batistă din coburii mei și i-o dau lui Mișu, care își suflă nasul admirativ :

— Ești probabil mareșalul Lefebvre, altfel n-ai avea lenjerie atât de curată...

— Mersi ! Pentru că suntem în Crimeea, dacă cumva o întâlnesc pe Ifigenia, nu voi avea aerul unui nespălat...

Sunt luate toate măsurile pentru a-i întârzia pe Ruși la Sekehe-Eli, un biet sat abandonat. Nu mai ninge. Cerul este senin, complet degajat. În depărtare se văd vârfurile munților Iayla Dag, atât de dragi Tătarilor.

Sekehe-Eli are avantajul de a fi situat la intersecția unui important nod rutier. În teorie, o serie de văi fac din apărarea lui ceva relativ ușor. Parpactch nefiind prea departe, suntem în zona cea mai strâmtă a peninsulei Crimeea, între golful Feodosia, pădurea joasă și mlaștina Sivach, « *Marea imputită...* »

Ordinul primit este categoric :

— Câștigați timp. Rușii nu trebuie să treacă. Trebuie opriți cu orice preț...

Cu efectivele completate, Regimentul 2 Călărași se instalează pe poziția ordonată.

Suntem absolut singuri, susținuți de două baterii de artilerie, sub comanda șefului de escadron Trofin.

Contrar obiceiului, escadronul meu este în a doua linie de susținere.

Raica comentează, un pic cam vexat :

— Dacă ne-au pus aici... înseamnă că le e teamă că cei din față or s-o încurce...

Garbiș e de acord, dar consideră că genul ăsta de reflexii nu-i foarte drăguț pentru camarazi...

Auzim lătratul unei mitraliere dinspre avantposturi. Ivan încearcă să ne ghicească intențiile. Artileria rusă trage salve după salve, fără oprire. Maiorul Trofin răspunde la politețe cu

politețe, bombardând liniile rusești din spate, și după ce Ivan și-a încheiat tirul.

Liniștea artileriei inamice este grăitoare : urmează atacul Rușilor.

Din poziția mea de observator, examinez terenul. Situația nu este strălucită. Mii de sovietici se lansează la atac, pe mai multe linii.

Bine protejați, la adăpostul crestei, călărașii deschid focul din timp, deși dușmanul este relativ departe. Aceasta este o bună precauție, altfel vor fi copleșiți de imensul val de Ivani ce vin peste ei.

Spectacolul este impresionant. Secerate ca snopii, rânduri întregi de Ruși cad peste tot. Ultimii dintre ei cad răpuși chiar la picioarele luptătorilor noștri.

Abia terminat primul val, la trei sute de metri în spate se pornește un al doilea. Îi aud urlându-și urletul de atac :

— « *Hureee !* »

Vederea unei astfel de mase umane în mișcare este paralizantă. Când o vezi că vine, înlemnești unde ești, așteptând să fi măcinat cu totul.

Călărașii nu se lasă impresionați. Puterea lor de foc este însă insuficientă pentru a zdrobi complet și acest al doilea val. Sunt obligați să îl lichideze la baionetă. În lupta corp la corp, Ivan n-a făcut niciodată față călărașilor. Nu face nici de data asta. Mulți dintre ei se predau, nimeni nu rezistă furiei călărașilor ajunși la baionetă.

Nimic nu este mai trist și mai descurajant decât să-ți vezi camarazii, de la adăpost, în plină acțiune, fără să îi poți ajuta. Nervii sunt puși la grea încercare.

Încă un atac sovietic a fost respins, nu însă complet. Rușii au câștigat câteva zeci de metri. Îi văd călcând în picioare și adăpostindu-se după cadavrele ciuruite de miile de gloanțe ale călărașilor din Romanți și Teleorman.

Veștile primite sunt dezolante. Cele mai multe dintre plutoanele Regimentului 2 Călărași au rămas fără ofițeri. Numeroși cavaleri au pierit. Situația este disperată. Ai noștri sunt obligați să facă față unei întregi divizii. Asist la lupta lui David contra lui Goliat. Ne batem unu contra cincisprezece.

Rușii lansează a patra ofensivă : urlă același « *Hourreee !* » al lor. Sunt decși să treacă peste ai noștri. Strigătele lor de

« *Hourreee!* » sunt din ce în ce mai sălbatice. Urlă în timp ce aleargă. Când încerc să îi număr, ochii mi se împăienjesc. Stoluri de Ivani progresează în fugă nebună. Cât privești, numai Ruși. Au întunecat orizontul. Nu vezi decât Ruși.

Mulți curajoși de ocazie ar tremura în fața acestui potop asiatic. Călărașii rezistă presiunii infernale. Cadavrele Rușilor se acumulează în fața țevelor încinse ale armelor. Nu mai pot trage cum trebuie din cauza munților de cadavre ce le stau în față.

În stânga, într-o ușoară depresiune, Ivan a reușit să se infiltreze. Dacă reușește să progreseze, ar fi foarte periculos pentru ai noștri. În fruntea plutonului de mitraliori, Mihai Coliopol interzice cu fermitate trecerea inamicului. Iată-l luând comanda supraviețuitorilor din mai multe plutoane, ai căror ofițeri au fost uciși. Ii adună, se pune în fruntea lor, în locul cel mai periculos. Blochează Rușii ce progresau. Trage în Ivan ca la fasole. Încăierarea este atât de confuză că mă întreb cum se poate scăpa cu viață de acolo. Dați peste cap, Ivanii se retrag. Coliopol își lansează oamenii în urmărirea lor, pentru a reocupa primele noastre poziții.

Alt val de Ruși pleacă la atac, ciocnindu-se cu cei ce se retrag, care se răzgândesc și încep din nou să își urle furia contra unui grup minuscul de luptători, ce îndrăznește să le stea în față. Politrucii îi fanatizează, ucigând pe cei ce se retrag.

Cu mitraliera în brațe, Coliopol rămâne ferm în calea Rușilor. Își încurajează oamenii care într-un suprem efort rămân lângă el. Ai zice că Mișu Coliopol este invulnerabil, gloanțele îl ocolesc, mitraliera și avântul lui stopează tot elanul Rușilor. Iată însă că un glonț îl lovește pe sub cască, deasupra frunții. Coliopol ezită, se învârtă pe jumătate, scapă arma, cade, se ridică și strigă din toate puterile :

— Înainte, călărași, i-am dat gata !

Un al doilea glonț îi smulge însă umărul drept al obrazului și osul tâmplei. Cade în genunchi. Cu un efort incredibil se ridică încă odată, își încurajează călărașii,

— I-am dat gata... Vă spun că i-am dat gata... Trage, Stancule, trage, nu te lăsa...

Rușii se pierd în fața acestui om desfigurat și însângerat, pe care gloanțele nu reușesc să îl termine nici când l-au atins la cap. Ivan se retrage în dezordine, pe toată linia.

Regimentul 2 Călărași rămâne stăpân pe câmpul de luptă de la Sekehe-Eli. Rușii au înregistrat sute de morți, aproape o mie de răniți și o mie cinci sute de prizonieri, adică de două ori mai mulți oameni decât număra regimentul nostru la începutul bătăliei.

Acțiunea eroică a sub-locotenentului Mihai Coliopol a fost decisivă.

O mașină a Salvării Militare transportă cel mai bun dintre prietenii mei la Spitalul German din Cherson. Infierbântat de luptă, Coliopol nu și-a pierdut conștiința. Rănile lui oribile sunt acoperite cu batista pe care i-am dat-o, care îi soarbe încet sângele.

Sunt cuprins de regret. O remușcare imbecilă și insidioasă îmi tulbură spiritul. Mă văd copil, cu unchiul Duminică, ce îmi spune foarte, foarte serios :

— Dacă ai un prieten, nu îi da niciodată o batistă, fără să ți-o plătească imediat cu o monedă, altfel îi dai chiar giulgiul mortuar...

Nu pot să mi-o iert. Mă câștigă însă certitudinea că nimic nu îl poate uide pe Coliopol, nici măcar două gloanțe în cap. Dovadă că este încă în viață. Trebuie să rămână în viață.

Amintirea visului mă aduce însă la realitate. Cele două coloane revin în memoria mea. Coliopol este în cea coboritoare, alături de Guță, de Smarandache, de Băcanu, de căpitanul Petit... Imi amintesc și de cei cu lumânarea în mână, din coloana urcătoare, ce mergea către soare...

Un infirmier din convoiul sanitar, către Spitalul German din Cherson, mi-a povestit ulterior totul. Nu făcuseră cinci kilometri, când și-au dat seama că Mișu Coliopol coborîse din salvarea trasă de cai, mergând prin zăpadă în spatele ei, printre cei ușor răniți. Și-a cedat locul, din căruța Salvării Militare, celor răniți mai grav decât el, celor cu adevărat terminați... Nu își vedea propria figură, ravagiile produse de cele două gloanțe sovietice...

A trebuit ca un sanitar să rămână permanent lângă el, până la spitalul din Cherson.

Două zile mai târziu, Coliopol își dădu sufletul. Mâna dreaptă i-a căzut pe *Florile Răului*, volum pătat de sângele lui... Înainte de a intra în coma de pe urmă, a cerut să i se citească *La Charogne (Hoitul)*. În timpul lecturii, surâsul nu l-a părăsit o

clipă. Apoi, a cerut să i se dea cartea. Și-a pus fericit mâna pe ea, ochii i s-au închis. Nu i-a mai deschis niciodată.

O mână anonimă a pus pe fața lui o batistă albă.

Moartea lui Mihai Coliopol mi-a provocat un șoc atât de grav încât am uitat complet numele celorlalți cavaleri morți în acest război. Eu care am o memorie excepțională, am uitat locurile lor de naștere...

Nu reușesc să-mi revin, nu mă pot consola. Numeroși călărași povestesc soldaților din alte unități saga sub-locotenentului Coliopol. Ii ascult și eu. Ii ascult într-una. Nu mă satur de ascultatul acelorași cuvinte, învățate pe de rost.

Incepe să mă prindă frica de bătăliile viitoare, convins că fără protecția vigilentă a mitralierelor lui Coliopol nu vom putea face mare lucru. Pentru prima dată mă simt cu adevărat în pericol.

Supraviețuitorii plutonului Coliopol refuză să vorbească despre moartea sub-locotenentului lor iubit. Ii înțeleg. Ochii li se umplu de lacrimi când se vorbește despre asta. Am impresia că se uită la mine cam dintr-o parte, pentru simplul fapt că am rămas în viață. Ii simt profund îndoliați, refugiați în străfundul sufletelor lor. Coliopol era universul lor, adevărul, justiția și dreptatea lumii.

Imi lipsește prietenul. Războiul meu s-a depopulat. Nu mai am niciun chef de luptă. Imi amintesc perfect ideea lui Coliopol despre acest război :

— Va fi vai de noi, de nu vom duce la bun sfârșit cruciada noastră contra comunismului ! Sfinții au pierdut cruciade. Noi însă nu suntem sfinți... Nu ne putem permite să o pierdem pe a noastră. În caz contrar, vom pieri. Sau poate, o altă generație se va scula și va duce la capăt cruciada noastră, acceptând noi și noi sacrificii...

Coliopol a murit cu surâsul pe buze, cu credința lui Decebal în inimă. Avea douăzeci și opt de ani.

În zori de zi, mă trezesc cu Coliopol în inimă, cu vocea lui în urechi, cu numele lui în gură. Cu energia din moși-strămoși, comand călărașilor :

— Încălecarea !

Capitolul XX

*Partizanii. – Locotenentul Constantinescu știa...
Cavaleria română nu face prizoniere...*

Dac simte povara tristeții mele. Iși culcă urechile, freamătă când îi vorbesc. Trebuie să-l încurajez pentru a-l ajuta să-și regăsească atitudinea lui obișnuită, războinică. Etapa este scurtă. Escadronul se încartiruește în micul cătun Islam-Terek.

Deși ofensiva lui a eșuat, Ivan ne hărțuiește în continuare. Sub comanda politrucilor, fostele batalioane de distrugere recuperează soldații pierduți, întârziați sau dezertori. Se ascund cu toții în munții Iayla Dagh, devenind partizani, de voie sau de nevoie. Terenul fiind foarte favorabil acțiunii lor, partizanii ne complică activitatea și chiar existența.

În partea de nord, câmpia Crimeii urcă până la 2000 de metri, într-o succesiune de platouri. Coasta Mării Negre este dominată de o faleză stâncoasă și de caverne ce o surplombă. Pe măsură ce înaintăm spre centrul insulei, văile tot mai strâmte sunt sugrumate în defileuri favorabile pentru ambuscade. Pădurile din jur sunt de-a dreptul impenetrabile.

Întreaga insulă este o vastă succesiune de ascunzători pentru partizani, care ne hărțuiesc neconținut, ne toacă nervii și ne demoralizează, ne împiedică să ne odihnim, misiune ce le reușește de minune. Înainte de a ne organiza, trebuie ținut cont de ei. Partizanatul acesta este o rană de război. La Islam Terek, în caz de alertă, fiecare știe ce are de făcut și intervine rapid acolo unde trebuie. Organizarea noastră permite păstrarea posturilor de pază clasice, fără patrule și santinele în exces.

Cătunul nostru este sărac și lipsit de interes, locuitorii se confundă cu monotonia și ridurile peisajului.

Ofițerii s-au obișnuit să-și omoare timpul la mine, întrucât dispun de două camere. Ne refugiem cu toții în cea din fund. Un fel de prici ține loc de pat în timpul noții și de divan peste ziua. Mobilierul se reduce la o masă, trei bănci și câteva taburete,

soba din pământ ars funcționează fără întrerupere. Prima cameră aparține agenților de legătură, ștafetelor și santinelor. Totul este cât se poate de simplu. Raica ne aprovizionează regulat cu coniac franțuzesc. Nu se știe cum reușește să procure acest prețios alcool. Trebuie să fi pus mâna pe vreun depozit, sau poate a deturnat vreun camion dintr-un convoi german. Face pe misteriosul, refuză să ne livreze secretul.

Învățătorul Ilie Popescu, sublocotenent de rezervă, este înlocuitorul lui Mihai Coliopol. În mod cu totul injust, nu mă împac cu prezența lui, de parcă ar avea vreo vină în moartea lui Mișu, pe care îl înlocuiește. Nu țin cont de prezența lui, pentru că nimeni nu îl poate înlocui pe Coliopol. În plus, avem un nou locotenent, Victor Constantinescu. De talie mică, compensează asta printr-o atitudine marțial siropoasă, care îl face și mai puțin simpatic. Călărașii l-au botezat « *Prusacul* », pentru că este excesiv de cazon. De fapt, este un delicat, un sensibil. Știind cât mă apasă moartea lui Coliopol, face eforturi de solitudine și înțelegere, ajungând să îmi lipsească uneori. Blond ca spicul grâului, este tot fiu de colonel, ceea ce strânge și mai mult relațiile dintre noi.

În fiecare zi organizăm patrule la inspirație, pentru a-i pune pe fugă pe partizani. De prins vreunul, nu se pune problema. Itinerariile noastre sunt foarte variate. Deplasarea rapidă și fără zgomote ne permite să le zădărniciim ambuscadele. Când din întâmplare îi surprindem, refuză lupta cu regularitate, lăsând aproape totdeauna doi sau trei morți în urmă. Iși omoară răniții, ceea ce ne revoltă.

Se întunecă devreme. Ne întoarcem. După cum am spus, toată lumea se distrează la mine. În seara asta citesc *Războiul Crimeii*, de Octave Aubry, carte ce vine după mine de la București. Căpitanul Cornel Angelescu, șeful de escadron, joacă poker cu Ilie Popescu și alți doi ofițeri. Coniacul lui Raica trece de la unul la altul. Așezat pe divanul de prici, Victor Constantinescu pare încurcat. Poate pentru că nu îi iese serviciul cum trebuie. Il văd refuzând până și coniacul. Tentativele mele de conversație eșuează una după alta. O fi vreo indispoziție trecătoare. Ni se întâmplă la toți. De ce nu și lui? Rămâne echipat și imobil o oră întreagă ; apoi trece în prima cameră, unde așteaptă agenții de legătură, printre care brigadierul

Dăbuleanu, un uriaș flegmatic din Dăbuleni. Constantinescu îi ordonă :

— Mergi după Lăstun, Grigore și Stan. Veniți toți aici.

Câteva minute mai târziu, cei patru oameni sunt la dispoziția lui Victor Constantinescu. Vrând, nevrând am tras cu urechea, căci Constantinescu s-a plimbat agitat în acest timp, ba la stânga, ba la dreapta. Zgomotul pintenilor lui deranjează lectura mea. Nu-mi vine să cred urechilor, când îl aud făcând un fel de inventar :

— Ceasu-i pentru tine Dăbulene, pentru că nu ai... Stiloul pentru Stan, poetul nostru... Penița este excelentă... Nu-i deloc deformată, vei vedea. Tabacherea este pentru Grigore, căci trebuie să încurajăm și viciile. Inelul e pentru tine Lăstun. Dă-mi degetul... Perfect ! Se potrivește de minune. Păstrează-l. Dăbulene, în coburul meu găsești un pulover excelent. Dă-l cuiva de talia mea... Păstrează ustensilele de toaletă. Le-am aranjat special pentru tine. Iată banii. Nu i-am numărat. Impărțiți-i între voi... Liniște. Vă ordon liniște. Luați tot. Nu mai am nevoie de nimic...

Ca și mine, jucătorii de poker au auzit cele ce se petreceau în camera vecină. Mai mult pe tăcute, căpitanul îmi șoptește :

— Fă cumva Emiliene, și recuperează-i lucrurile, inclusiv banii. Chestie dezagreabilă... Victor nu ține la coniac... Exemplu rău din partea unui ofițer... Măine voi fi obligat să-l pedepsesc...

— Domnule căpitan, Victor nici măcar nu s-a atins de coniac...

— Lasă, Emiliene, nu-l apăra... Vom aranja asta mâine. Hai Popescule, e rândul tău!

Căpitanul se gândește la altele. Mă întreb ce i se poate întâmpla lui Victor Constantinescu.

Mă ridic pentru a-i vorbi. Mă privește neîncrezător.

Deodată auzim afară focuri de carabină, urmate de rafale de pistol-mitralieră. Nu pot fi decât partizanii. Locotenentul Constantinescu își pune casca, saltă două grenade și se aruncă afară urmat de Dăbuleanu și ceilalți, toți din plutonul de gardă.

Mă îmbrac în viteză. Ies afară împreună cu ofițerii ce jucau poker. Nu strică să fim mai mulți, dacă e cazul.

Destul de timid, atacul partizanilor vizează Nordul cătunului. Este probabil o păcăleală, pentru a ne atrage în direcția

respectivă. Instalez mitraliera în poziție de tragere, exact în direcția opusă. Garbiș, Raica și alții, pe care nu-i văd bine, așteaptă ordinele mele. Câteva împușcături către Nord, apoi nimic. Scrutez atent întunericul... Nimic!

Auzim pași pe strada principală. Călărașii de gardă vin cu șase oameni îmbrăcați în blănuri vechi. Al șaptelea are o ținută mai mândră. O fi vreun ofițer. Ba nu, este o femeie. Îi introducem la mine, pentru un prim interogatoriu, care se dovedește dificil. Căpitanul renunță. Interpretul basarabean al căpitanului Neculce, care locuiește câteva case mai încolo, îi trimite prizonierii pentru anchetă.

Căpitanul Angelescu este nervos. Probabil pentru că nu și-a putut termina partida de poker:

—Vezi bine, Emilian... Constantinescu nu vine la raport... Nu se sinchisește să își prezinte prizonierii. E beat mort, ascultă ce-ți spun... Cine a văzut om întreg la minte să-și risipească cu sânge rece ceea ce are mai prețios, să distribuie totul soldaților. E beat mort. Chestia nu poate să rămână așa. Mergi după el!

Îl caut împreună cu Mazilu, Raica și Garbiș. Agățat cu diagonala într-un vârf de susținere a baricadei Nord, locotenentul Victor Constantinescu este prăbușit pe jumătate. Chiar de ar fi băut un pic, tot nu ar fi putut fi suficient de beat pentru a sta agățat așa. De fapt, un glonț i-a intrat direct în gură. Sângele curge lent, ofițerul este în comă fără întoarcere, poate deja mort. Victor Constantinescu nu este beat, ci mort de-a binelea. O moarte foarte puțin comună.

Cu două ore înainte, un mesager misterios l-a avertizat pe Victor să își împartă bunurile lumești, întrucât i-a venit rândul să moară.

Nicio santinelă nu poate surprinde acest mesager misterios ce lovește mai bine decât partizanii, pe cel căruia i-a venit rândul. Nimeni nu îi poate scăpa.

Sunt foarte impresionat de această lovitură a destinului. Trebuie neapărat să văd și prizonierii. Sunt la câțiva pași, la grupul escadronului, unde « băiețelul », cum este poreclit Neculce, tocmai a fost trezit din somn.

Căpitanul Neculce este mahmur. După cum vorbește, este afumat bine. În momentele lui de lirism, căpitanul face o curte asiduă sticlelor ce-i ies în cale, lucru de înțeles, căci nu avem prea multe plăceri. Limba uscată nu i se învâрте bine în gură,

« băiețelul » nu este furios. Dimpotrivă, sprijinindu-se pe birou, reușește să se țină aproape drept. Adresându-se prizonierei, pe care o privește incredul, îl aud adresându-se interpretului :

— Spune-i ăsteia că locul ei nu este aici. Cavaleria română nu face prizonieri femei.

Pe măsură ce i se traduce, fața femeii se întunecă. Crezând că ne batem joc de ea, trânteste un scuipat pe podea, cum numai Rușii sunt în stare. Neculce ezită o secundă, apoi confirmă :

— Nu-i chiar femeie... totuși duceți-o de aici!

Sublocotenentul Popescu intervine spunând că acești partizani l-au ucis pe locotenentul Constantinescu... Neculce însă nu știe alta.

— O femeie este o femeie, iar eu sunt un cavaler român. Scoateți-o de aici. E liberă!

Prizoniera ezită, articulează bâlbâindu-se :

— *Balchoi spasiva. Balchoi spasiva...* (Mulțumesc frumos)

Iese cu pas nesigur. Se depărtează fără grabă. Dosul curbat și pasul ezitant arată că se teme de un glonț în spate...

La o sută de metri, începe să-și creadă ochilor, se îndreaptă și începe să fugă, un punct negru ce se depărtează în imensitatea albă.

Ne întoarcem la noi, câteva case spre Nord.

Garbiș lansează o partidă de table, în prima cameră. În fața ușii mele, Mazilu doarme ca un covrig.

— Raica, n-ai cumva la îndemână vreuna din sticlele tale de coniac?

— Pentru dumneavoastră, singur?

— Da, pentru mine!

— Cu plăcere, domnule locotenent.

În cinci minute vine cu sticla. Mi-o oferă și pleacă, discret ca totdeauna. Mă lungesc pe divan.

Trag un gât. Alcoolul arde pe unde trece. Acest alcool a salvat viața unei femei, în vreme ce omul care nu a băut deloc a murit.

Vorbele lui Constantinescu răsună încă în urechile mele :

— Păstrați-le băieți. Luați tot și păstrați. Nu mai am nevoie de nimic.

Revăd gura lui Victor, din care curge sânge.

Beau direct din sticlă, cum se bea în Rusia. Coniacul curge mai rapid decât pot înghiți. De pe buze, alcoolul se scurge pe

gât. Câțiva stropi îmi ajung în sân. Sunt cuprins de frisoane.
Coniacul pare vâscos ca sângele.

— Păstrați-le băieți. Luați tot și păstrați. Nu mai am nevoie
de nimic.

Mă cuprinde somnul unei beții mortale.

Capitolul XXI

*Masacrul de la Feodosia. – Djavar-Yurt. – Complotul. – Invierea Popii
Felix. Multiplicarea popilor. – Nașul. – Discuțiile cu Tatiana. – O greșeală.
Violul soacrei. – Karassoubasar. – Șampania căpitanului Corbeanu.
Captura lui Duca.*

Două escadroane din Regimentul 2 Călărași au participat la recucerirea Feodosiei de către trupele germano-române. În trei zile, de la 15 la 18 ianuarie 1942, Rușii au fost complet aruncați în mare.

Cele două escadroane s-au întors. Oamenii încep să vorbească... Lupta a fost sângeroasă, dar călărașii sunt obișnuiți cu asta. Nu spun imediat ceea ce i-a marcat cu adevărat. Astfel de imagini însă, nimeni nu le poate păstra numai pentru el.

După ce au recucerit Feodosia, cavalerii și-au condus răniții la spitalul Central, inclusiv prizonierii ruși răniți. Nu vor uita niciodată ce au văzut în acest spital...

Cu ocazia retragerii, răniții grav au rămas la spital, inclusiv cei atinși de afecțiuni pulmonare, cincizeci de oameni care nu ar fi putut suporta deplasarea, nici frigul. Pentru îngrijirea lor, un căpitan medic și douăsprezece infirmiere au rămas pe loc.

Intrând în curtea spitalului, călărașii au fost martorii unui spectacol teribil : toți răniții fuseseră aruncați pe geam. Înainte de asta, bolșevicii le-au smuls pansamentele și le-au descoperit rănilor, producându-le altele pe deasupra, cu baioneta. Odată aruncați jos, supliciul celor pe care șocul nu i-a ucis cu totul a durat mai multe ore. Zăpada a păstrat urmele celor care, deși aruncați pe geam și torturați, au încercat totuși să scape fugind care încotro. Toți au murit schingiuiți și torturați. Fețele lor și starea în care au fost găsiți arată chinurile prin care au trecut, dorința și eforturile lor de a rămâne în viață.

Căpitanul medic, surorile și infirmierele au avut mai mult noroc : un glonț în ceafă le-a fost recompensa.

Comandamentul decide că avem nevoie de odihnă. Suntem cantonați la aproximativ cinci kilometri de gara Gramatikova, satul Djava Yurt, ce se întinde pe o bună distanță, de o parte și de alta a unei șosele secundare.

În ciuda numelui tăăresc, satul este locuit de Ruși veniți de la Nijni-Novgorod, la confluența Volgăi cu Oka. Tătarii deportați i-au înlocuit pe Ruși, iar aceștia i-au înlocuit pe Tătari. Toată lumea a fost deportată, altfel comunismul n-ar fi comunism...

Locuitorii sunt reticenți, neîncrezători. Se vede însă că sentimentul religios este viu în ei. Totuși, asta nu i-a împiedicat pe unii să joace cartea comunistă, cazul unei namile păroase ce ocupă, ca din întâmplare, singura casă mai acătări. Face plecăciuni nefirești, este de o politețe excesivă, ce bate la ochi. Acest Feodor atrage călărașii, ispitește subofițerii cu o ulcică de vodcă, încearcă să afle organizarea și intențiile noastre, modul cum avem de gând să tratăm problema partizanilor.

Il avem la ochi.

Intr-o primă perioadă, Djava-Yurt servește ca centru de triere al prizonierilor din ultimele lupte, sarcină de care se ocupă câțiva ofițeri germani. Rolul acestora constă în gruparea prizonierilor după origine : Georgia, Ucraina, Siberia, Armenia, etc. Spre surprinderea noastră, prizonierii sunt păziți de unii dintre tovarășii lor din trecut. Tătari sau Cazaci purtând cu mândrie uniforma *Wehrmacht* clasică, din care nu lipsește decât vulturul specific și însemnele precise ale unei unități. Dotati cu arme luate de la Ruși, aceștia organizează periodic vânătoarea partizanilor. Nu fac prizonieri niciodată... Nu de teamă că vor avea de lucru mai mult cu paza lor...

Locuiesc într-o casuță rustică de trei camere, din care două au fost rechiziționate de mine. Prima servește de intrare. Mazilu, Raica și Garbiș, îngerii mei păzitori, își petrec aproape tot timpul în ea. Dorm în a doua cameră. În cea de a treia încăpere, un fel de bucătărie și dormitor în același timp, conviețuiește Volodia cu nevasta lui, Musia, plus Olga, Andrei și Serghei, copiii lor.

Marcat de prea multa muncă și prea puțină hrană, Volodia are cincizeci de ani, dar îi dai ușor șaptezeci. Musia pare fără de vârstă, este incredibil de vorbăreată și reușește performanța de a nu spune niciodată nimic. În vârstă de nouăsprezece ani, Olga este o cochetă, tachinată fără încetare de cei doi frați de

șaisprezece și de paisprezece ani, care altfel nu se interesează decât de pistolul meu. Intorcându-mă seara târziu, de multe ori am surprins misterioase conciliabule în spatele ușii lor. Tălpile de zăpadă ale cismelor îmi permit să mă deplasez fără zgomot. Deschid ușa de la intrare cu atenție, fac semn îngerilor de pază să fie muți și intru în camera mea pe tăcute. Ciulesc urechea pentru a afla dacă nu cumva se plănuiește vreo lovitură de-a partizanilor, una din cele de ne pot face să pierdem gustul pâinii de la o zi la alta.

Vorbește Volodia. Numai el. Istoria lui, o știe toată lumea. Citește Noul Testament, mai precis cum l-a ispitit Diavolul pe Cristos, sus pe munte.

Deschid ușa către ei. Toți se ridică și se închină cu teamă. Pentru ei, sunt diavolul în persoană. Incerc să îi liniștesc, le spun că sunt creștin ortodox ca și ei. Volodia nu pare convins. Ochii lui îmi spun că se teme de o cursă.

Pun câteva întrebări, la care mi se răspunde. Bolșevicii i-au învățat că « Gitler⁶⁰ » n-a făcut decât două lucruri bune: i-a băgat pe jidani la închisoare și a omorât toți popii. În Germania nu ar fi rămas nici un creștin, dracii iadului fiind acolo atotputernici.

Volodia ascultă fără pic de încredere. Pentru a-i dovedi buna mea credință, îi propun ceva care trebuie să îl intereseze:

— Ascultă Volodia, dacă vreți să restabiliți cultul ortodox, o puteți face fără grijă. Vă vom ajuta, Eu însumi și călărașii mei vom asista la slujbele voastre, căci suntem ortodocși ca și voi. Astfel poate că vom deveni prieteni.

A doua zi, încă sceptic, Volodia mă anunță că ar fi undeva un popă bătrân, capabil să țină slujba. Pot eu să-l asigur că nu i se va face niciun rău acestui preot?

Îi dau toate asigurările cu putință, îi spun că ideea lui îmi place foarte mult.

Bătrânul preot este scos din ascunzătoare. Se numește Felix. Barba lungă, de un gri murdar, este prinsă între centura de piele și rubașcă.

Femeile aranjează odăjdiile preotului. Prima slujbă are loc pe zăpadă, în aer liber.

Credincioși de felul lor, călărașilor le convine de minune. Au suferit mult din cauză că nu au putut asista la nicio slujbă

⁶⁰. Rușii pronunță pe H ca pe G.

religioasă, toate bisericile din Rusia fiind transformate în grajduri, depozite, cluburi, etc. În plus, au constatat cu toții dispariția aproape a cimitirelor. Morții sunt îngropați pe câmp, printre copaci, oriunde. O simplă ridicătură de pământ, fără vreo indicație specială, arată adesea mormântul cuiva. Când pământul se tasează și ridicătura dispare, nimic nu subzistă din trecerea omului pe pământ, nicio urmă din prezența lui sub pământ.

Cei ce îndrăznesc să pună o cruce la capul mortului, să scrie pe ea numele acestuia, sunt curajoșii ce își plătesc gestul cu deportarea, dacă nu cu regăsirea celui dispărut pe drumul cel mai scurt...

Toți călărășii sunt prezenți la această slujbă, la care asistă întregul Djuvar-Yurt. Rugăciunile răsună în aerul rece, mulțumirea credincioșilor se ridică la ceruri. Slujba durează peste trei ore. Incep să regret inițiativa mea pioasă.

La sfârșitul slujbei, înainte de a se împrăști, toată lumea mă salută, inclusiv preotul Felix, care ține neapărat să mă binecuvânteze. Îi primesc binecuvântarea, cu ambii genunchi în zăpadă.

Din acea zi, la Djuvar-Yurt a început o viață nouă. Suntem pe deplin adoptați, fiecare sătean manifestă o atenție aparte pentru noi, o delicatețe pe cât de neașteptată, pe atât de mișcătoare.

Toate ar fi cum ar fi, dar satul are vreo sută de copii de botezat. Familiile mă vor naș pe mine. Botezul are loc la adăpătoarea satului. Părintele Felix, lasă apa rece să curgă pe capetele candidaților la creștinare. În curând nu-și mai poate mișca degetele degerate. Face bucuros sacrificiul pentru Dumnezeu, care nici El nu se lasă mai prejos. Are loc o minune, pe care o văd cu ochii mei : bărboși respectabili apar ca din pământ, se pun pe botezatul celor ce își așteaptă rândul. Botezul înseamnă un cadou oarecare pentru preot, o invitație la cea mai bună masă posibilă, una explicând pe cealaltă, cum se știe și se obișnuiește.

Preoții distribuie Certificate de Botez pe foi din caietele de școală ale copiilor, pe care le redactez eu, în calitate de naș. Ion se traduce în Ivan, Valeriu în Valerianov, iar Emilian în Emilianov... aproximarea nefiind desigur foarte ortodoxă.

Intorcându-mă acasă, într-o seară o găsesc pe Olga, fiica gazdelor mele, discutând cu o adorabilă tânără, ce se prezintă sub numele de Tatiana.

Fascinantă această Tatiană. Absolut fascinantă. La prima vedere, fața ei este departe de a fi perfectă. Pe ce o privești însă mai bine, îți dai seama de perfecțiunea ei : ochi negri, nasul mic și palpitant, buzele întoarse precum tivul unei rochii, gura șăgalnică, părul castaniu coafat în rondeuri ce ascund urechile ca de porțelan. Totul este admirabil, merge direct la inimă, mă simt atins. Fără nazuri, mă autorizează să o însoțesc. Aflu că studia limbile moderne, înainte de război. Cu germana, cu franceza, cu puținul de rusă pe care-l știu, dialogul devine amuzant. Ajungem la ea acasă, o cameră, în care trăiește cu mama ei. Neavând nicio încăpere disponibilă, ele nu sunt obligate să găzduiască militari. O salut cu respect și îi cer o întâlnire a doua zi, care mi se acordă imediat.

Văzând-o sosind, sunt impresionat de demnitatea cu care își poartă sărăcia. Fusta ei lungă nu are nicio formă, jacheta de lână la fel. Imparte paltonul cu mama ei. Când una este afară, cealaltă este obligată să rămână acasă. Ciorapii negri, de lână groasă, îi deformează picioarele fine. O respect din instinct.

Alături de ea, iarna pare mai puțin friguroasă. Ne plimbăm agale, nu ne grăbim niciodată. Despre ce am putea vorbi mai întâi, dacă nu despre război? Subiectul nu-i displace Tatianeii. Dimpotrivă :

— Dumneavoastră, domnule locotenent, cu aerul drăguț, pe care îl aveți, și cu aceste medalii, pentru ce vă bateți de fapt ?

— Mă bat pentru că Rușii ne-au luat cu forța niște provincii scumpe nouă, Românilor... Mă bat pentru eliberarea Românilor oprimați de Ruși.

— Înțeleg asta foarte bine. Dar de ce continuați lupta până aici, alături de Germani?

— Germanii sunt aliații noștri. Ne-au ajutat în războiul nostru, îi ajutam în al lor. Ca și ei, vrem să distrugem comunismul, să eliberăm popoarele de această sclavie.

Tatiana s-a oprit sub un gigantic afiș ce-l reprezintă pe Hitler, unul dintre cele ce pot fi văzute pe aproape toate zidurile. Fotografia imensă este însoțită de un text în rusă, promițând slavilor eliberarea de sub jugul bolșevic.

Tatiana mă privește cu un aer strengăresc :

— Credeți că Hitler poate da libertate poporului rus? Că poporul rus are nevoie de libertatea lui? Asta-i o nebunie. Niciodată nu ne vom lăsa influențați de un alt popor. Noi avem

misiunea noastră. Cu sau fără comuniști, ne vom împlini destinul. Sunt fiica unei alte lumi decât a voastră. La voi, totul este putred. La noi, totul este serios. Atât de serios încât bărbații beau uneori pentru a mai uita. Beau poate și pentru că frigul și peisajele noastre invită la asta... Intinderea fără de sfârșit, în care oamenii se pierd, îi împinge la disperare... Voi nu aveți decât exemple rele. Numai viciul e de voi. Regele vostru, tiranul cu Madam Lupescu!

Sunt surprins:

— De unde știți toate astea?

— Nu suntem animale neștiutoare. La radio se vorbește, iar noi înțelegem...

Arunc o vorbă, mai mult din obișnuință:

— Propagandă comunistă...

Ochii ei frumoși mă privesc cu o expresie gravă:

— Vreți să spuneți că nu-i adevărat ?

— Din păcate, povestea lui Carol al II-lea și aventura cu Lupeasca e foarte adevărată... România a moștenit multe din tarele invadatorilor turci și ruși. Țarii i-au impus administrația, afaceriștii și hoții lor. Nu-i ușor să scăpăm de influența acestora.

— De acord. La noi însă, bolșevicii au făcut cel puțin un lucru bun. Romanovii dăduseră țara pe mâna Nemților. Prinții germani ajunseseră prinții noștri, ne comandau soldații... Marii proprietari erau prusaci, industria, petrolul, toate erau în mâna Englezilor și Francezilor. Bolșevicii i-au trimis la plimbare pe străini...

Observ, nu fără un pic de perfidie :

— Toți șefii voștri bolșevici au fost și sunt jidani : Lenin, Zinoviev, Kamenev, Trotzky, Stalin, Dzerjinski, Radek...

Tatiana se revoltă:

— Asta trece. O să treacă... Au crezut că ne păcălesc, dar veți vedea. Rușii vor avea ultimul cuvânt... La fel în ce vă privește! Voi, Nemți și Români, credeți că-i veți putea împiedica pe Ruși să își îndeplinească misiunea lor istorică?

— De ce nu? Nemții nu sunt totdeauna ceea ce ar trebui să fie, nu fac mereu ceea ce ar trebui să facă. Rușii sunt deja împărțiți. Ucrainenii, de exemplu. Chiar aici, sub ochii noștri, Tătarii și Cazacii îi păzesc pe prizonierii ruși, din când în când îi vânează de-a dreptul...

— Amintiți-vă cum l-am primit pe Napoleon. Ce s-a ales de Marea Armată a acestuia? În frunte cu împăratul lor corsican, cei scăpați de moarte au fugit ca hoții, peste stepă...

Pasiunea Tatiane mă pasionează. Îi spun cu o violență sinceră :

— Tatiana, tu ești o mare comunistă.

— Comunistă, poate... Mare, în niciun caz. Nu am făcut niciodată nimic.

— Ai putea face mâine... Mă cunoști... Vezi tot ce se petrece... Te-ai putea duce să le povestești partizanilor...

Mă dezaprobă din cap :

— Nu, nici prin gând nu-mi trece. Mâine însă, când va veni pacea, voi avea multe de făcut pentru Rusia.

— Pacea germană ?

— Niciodată nu vom accepta așa ceva. Vă vom respinge. Neamțul nu are suflet. El e un fel de aisberg, gândește ca un șurub. Raționamentul Neamțului nu are nimic de-a face cu gândirea profundă și adevărată. Nu vom iubi niciodată pe Germani. Îi vom obliga să plece...

Vorbiți de Tătari, de Cazaci... Rușii se vor aranja cu aceștia... Noi, de exemplu, aici la Djava Yurt, nu suntem la noi acasă. Noi suntem chiaburi. Ne-au masacrat pentru că nu am acceptat colectivizarea pământurilor bogate de pe Volga. Am ajuns cu mâinile goale pe acest pământ steril, dar nu am devenit mai puțin Ruși decât am fost și vom fi. Când Rusia suferă, suferim și noi cu ea...

Eram foarte impresionat de superba Tatiana. Cele mai frumoase clipe le petreceam cu gândul la ea. Când am ajuns să-i vorbesc și lui Dac despre asta, am înțeles că nu-i de glumă...

Ne întâlnim în fiecare seară. Rămânem la o distanță respectuoasă. Tatiana nu mă încuraja la un alt comportament. Până la urmă, am întrebat-o :

— Ce vei face tu mai târziu?

— Voi fi profesoară de limbi moderne... Ceea ce mă interesează este să mă pierd în poporul meu, precum țarul Alexandru I...

Tot ce-i ieșea din gură mă impresiona. Mă topeam într-o mare de tandrețe. Modestia, mândria și curajul ei domoleau resentimentele mele contra Rușilor în general, contra cruzimii și

sălbăticiilor lor. Nu sunt prea mândru de ce a fost, dar asta e. Chiaburoaică, nechiaburoaică, Tatiana era rusoaică !

Nu puteam să n-o întreb dacă se gândește să se mărite.

— Bineînțeles, mă gândesc și la asta... Voi aștepta cât va trebui înainte de a mă mărita. Nu am nevoie de un simplu mascul. Imi trebuie un tovarăș de drum, un om apropiat de mine, cu aceleași gânduri ca mine, de aceeași rasă...

Ii alunecă piciorul. Ar fi putut să cadă. Am reținut-o de braț. O atingeam pentru prima dată. S-a reechilibrat și degajat din mâna mea, lăsând să cadă un « *spasiva* » de gheață.

Am înțeles că de fapt eu alunecasem mai tare. Ea nu a căzut, iar eu am făcut un gest nu tocmai apreciat. Nu am mai avut niciodată curajul să o întâlnesc pe Tatiana.

Am văzut-o adesea trecând în stânga sau în dreapta. Se îmbrăca cu o bluză albă, chiar și duminică, în vreme ce la întâlnirile noastre venea totdeauna cu o bluză ca albastrul cerului. Peste ani și ani, în inima mea, cerul albastru al Tatianeii este încă intact.

*

* *

La Djavar Yurt, nu am avut probleme cu femeile din rândul populației. Deși bărbații erau de mult la război, ținuta acestora era ireproșabilă. Înțărcați în ale dragostei, călărașii le făceau ochi dulci, fără să meargă mai departe. De altfel, armata noastră pedepsea cu asprime orice abatere de acest gen. Violul, de exemplu, se pedepsea cu plutonul de execuție. Nimic de semnalat, din acest punct de vedere, până când, într-o zi, o femeie furioasă dădu buzna peste mine în casă :

— Veniți repede... Un călăraș a violat-o pe soacra mea... Repede, nebunul o s-o omoare!

Furioasă la culme și parcă sărită din țâțâni, femeia declară că se numește Ștefania. O încredințez unei patrule, cu ordinul de a mi-o aduce înapoi, împreună cu călărașul în chestiune, soacra respectivă și interpretul. Rămas singur, mă întreb cum să procedez. Nu pot suporta gândul de a trimite un călăraș în fața tribunalului militar.

Rușii ne-au omorât destui oameni. Unde vom ajunge dacă și femeile lor încep să ne omoare călărașii?

Iată-i pe toți în fața mea. Iau loc în spatele biroului, cu interpretul în dreapta. În față, pe o bancă, se găsește soacra în chestiune, nora ei și călărașul, care pe deasupra este brigadier.

Dificil de pus o vârstă pe corpul delict. Soacra nu are nimic de natură să inspire elanul drăgăstos al unui om normal. Pe moment, pare cufundată într-un vis interior. Are și de ce, fără îndoială. Ștefania, nora ei, este o brunetă cam de treizeci de ani. Soțul, cu care are patru copii, este la război.

S-a calmat în bună măsură și începe să-mi explice :

— Ferma noastră este mare, adăpostește zece călărași. Toți sunt drăguți, mai puțin acesta. Îți iese tot timpul în cale și te privește așa, cumva... De dimineață a rămas la fermă, chipurile să se ocupe de cai... Nu s-a dus cu ceilalți călărași la instrucție... Plănuia lovitura lui. Eram în bucătărie. Deodată aud strigăte... Rugăminți... Dau fuga în șură, urc pe scară și văd în paie pe acest porc care o strângea de gât pe soacra mea. Când ea n-a mai mișcat, i-a dat drumul, dându-i ca la animale, vreo câteva palme. Ea plângea, se ruga, cerea milă, el sălta pe deasupra și înjura... Mi-a fost frică și am venit să vă avertizez. Din păcate, era prea târziu...

Se întoarce spre brigadier, care nu zice nimic. Profitând de tăcerea lui, Ștefania îl luă la șuturi, îl insultă în toate felurile, interpretul neputând traduce ardoarea și pasiunea femeii dezlănțuite.

Cu chiu cu vai, o calmăm din nou.

Mereu enigmatică, soacra nu zice nimic.

Ștefania se înfierbântă din nou :

— Priviți în ce stare a adus-o. N-o să-și mai revină niciodată. Ce va zice soțul ? Că nu am păzit-o pe mama lui, desigur.

Mă adresez omului nostru :

— Tu ce ai de zis?

Brigadierul ia poziția de drepti, ridică umerii și lasă ochii în jos:

— Mi-am pierdut capul pentru o clipă, domnule locotenent...

Iată-ne bine aranjați.

Soacra însă, este de o cu totul altă părere. Iese din mutismul ei și se dezlănțuie foarte volubilă :

— Nu trebuie să mă ascultați decât pe mine... Acest om este foarte dulce. Foarte dulce și bun, vă asigur, ba chiar politicos... M-a invitat în șură, e adevărat. Vrea să îmi spună ceva. Eu, ca o

proastă, n-am înțeles bine. Asta nu-i greșeala lui. În nici un caz. M-a scuturat un pic, dar din joacă, fără violență, domnule ofițer. Nimeni nu poate să o știe mai bine decât mine...

Dacă noră-mea m-a văzut cu picioarele pe sus, așa o fi fost, le-am ridicat singură. Drăguțul acesta nu mi-a făcut nici un rău. E un băiat formidabil, jur în fața tuturor!

Ștefania fierbe, parcă a prins-o strechea. Se pune cu unghiile pe fața brigadierului, pe care abia îl scoatem din ghearele ei.

— A terorizat-o pe soacra mea... Moare de frică, biata de ea... O să-i facă din nou asta, veți vedea.

Interpretul îmi spune :

— Cucoana asta mi se pare de-a dreptul isterică...

Ușurat, le dau liber la toți, făcând pe supăratul contra tuturor. În sfârșit, respir ușurat... La apelul de seară, Garbiș îmi spune, între noi :

— Aflai chestia, domnule locotenent... Brigadierul nostru, care-i sănătos tun, s-a învârtit mai întâi în jurul Ștefaniei, ce juca rolul fecioarei neprihănite. Excesul de căldură l-a orbit pe brigadier. Reorientat către soacră, acesteia nu-i venea să creadă pleșca ce-i pica din cer... Văzând asta, pe noră a prins-o regretul. Era prea târziu. A vrut să se răzbune, dar bătrâna a fost de altă părere.

Cât despre brigadier, va plăti scump slăbiciunea și lipsa stăpânirii de sine. Il așteaptă o pedeapsă neașteptată... Totdeauna suntem pedepsiți acolo unde am păcăuit.

*

* *

Comandamentul german este foarte preocupat de acțiunile partizanilor, pe care noi, la Djava Yurt, abia le băgăm în seamă.

Pe ansamblu situația este destul de gravă, deși Garbiș se umflă în pene :

— Nu le dă mâna să aibă de-a face cu călărașii...

Iau toate măsurile de precauție. Nu pot să-mi dau seama dacă vigilența mea este pe deplin apreciată. Sunt la statul-major de la Karassoubasar, pentru un stagiul de instrucție pe tema metodelor folosite de partizani și instituirea unei strategii eficace contra lor.

Din « *Tatra* », venită după mine, admir peisajul magnific ce se dezvăluie la fiecare viraj al șoselei în serpentine.

În sfârșit, Karassoubasar se prezintă ochilor. Cocoțat în vârful unui platou, singurul calificativ ce i se potrivește este acela de cuib de vulturi. Numele orașului vine de la râul Karassou, care în tătarească înseamnă apă neagră. Nume pe deplin justificat. De departe, apa râului pare vopsită în albastru închis. Cerul orașului este străpuns de minaratele celor douăzeci de moschei. Cele câteva sinagogi, sunt construite tot în stil arăbesc. La cererea mea, sunt condus la bazarul Takh Khan, unic în lume prin patrulaterul zidurilor de 13 metri înălțime, de o grosime capabilă să reziste celor mai violente bombardamente moderne.

Fortăreață construită de negustori, Takh Khan adăpostea caravanele ce transportau comorile Orientului, în drum către Occident. Cetățuia este de o mare bogăție. Aici se negocia lâna, tutunul, pielea, vinul, fructele, legumele, toate mărfurile posibile. Meșteri pricepuți confecționează niște curioase mantale din piele de cămilă, foarte călduroase, rezistente și confortabile.

Orașul face parte din dispozitivul Brigăzii a IV-a Vânători de Munte, ce are foarte serios de-a face cu partizanii ascunși în munții Dag Kai, ale căror grote și caverne asigură locuri de refugiu inaccesibile și inviolabile.

În ciuda ascunzătorilor de care beneficiază, partizanii sunt urmăriți îndeaproape de detașamentul de cavalerie al căpitanului Toba, despre ale cărui reușite se vorbește insistent. În sfârșit, am ocazia să văd cum se prezintă problema partizanilor. Instructajul se face în clădirea unei școli, la ieșirea din Karassoubassar către Simferopol.

Foarte repede sunt dezamăgit. Cursurile sunt bine concepute iar acțiunile partizanilor reconstituite pe peliculă. Instructajul însă nu depășește pelicula, cinematograful. Realitatea este diferită. Eu o cunosc mai bine. Ne sunt prezentate diverse modele de mine folosite de partizani, felul în care aceștia obișnuiesc să le disimuleze... După ce atâția dintre călărași au sărit în aer pe acest gen de mine, ele nu mai au nici un secret pentru oamenii mei.

Detaliile de natură psihologică sunt mai interesante. Șeful partizan, de exemplu, nu operează niciodată în regiunea unde se ascunde, ci la o distanță de cel puțin patruzeci de kilometri.

Ni se prezintă portretele celor mai cunoscuți dintre șefii partizani : Boiko, Duca, Krasin, Feodorov, Illiușa, Kaganov și alții.

Departe de călărașii mei și de Dac, m-aș plictisi de moarte, fără căpitanul Ion Corbeanu, șeful Grupului 58 Recunoaștere. Brunet, svelt, privire penetrantă, l-am admirat la mai multe concursuri hipice pe acest cavaler întrepid, fost ofițer instructor la Școala de Echitație din Sibiu.

Ne înțelegem atât de bine că într-o zi, cu toate precauțiunile necesare, îmi cere să îl urmez. Ne ducem la una dintre clădirile școlii, în fundul unui bloc. Cei doi cavaleri, ce păzesc intrarea, prezintă armele cu un surâs nu foarte regulamentar, în colțul gurii.

Pătrundem înăuntru. Corbeanu scoate un enorm mănunchi de chei, de sub un pupitru. Deschide ușa unui amfiteatru. Sunt uimit de ce îmi văd ochii. Până în tavan, clădite una peste alta, numai lăzi de șampanie. Mii de sticle trebuie să fie aici.

Cum le-a transportat Corbeanu până aici, numai el știe. Reușita este deplină.

— De-ai ști câte-am tras, pentru a le trece pe sub nasul Nemților...

Îmi închipui. Nu-mi trebuie desen pentru asta...

Într-un colț, să tot fie vreo cincizeci de cutii mari, din gresie de culoarea ciocolatei, pline cu icre negre.

Atacăm o cutie cu icre de sturion. Degustăm liniștiți din masa lipicioasă și succulentă. Ne prinde setea. Deschidem câte o sticlă de « *Şampagneskoie Sovietskoie* », cum este marcat în litere de aur pe eticheta neagră. Francezi nu ar aprecia această șampanie, cam dulce. Noi însă o onorăm cu toată vigoarea războinicilor.

— Nu vei epuiza niciodată stocul acesta, îi spun lui Corbenu.

— Te înșeli, dragul meu. Te asigur de un lucru ce nu-i la îndemâna niciunui alt șef al armatei noastre în plină campanie : toți oamenii mei beau numai șampanie!

Întors la Djavar Yurt, am în cap numai partizani, iar în stomac șampanie și icre negre. Sunt nevoit să consult medicul căpitan, pentru a-mi restabili echilibrul digestiv. Dispensarul este instalat într-o clădire modernă, construită odată cu colhozul, din același material. Aștept medicul. Privesc în jur : săli de consultații, de operații, de pansamente, cantină-restaurant, dormitoare... În primul dintre acestea, vreo douăsprezece paturi. Trei suferinzi de dizenterie au avut fericirea să găsească un al patrulea, bolnav de bronșită cronică, pentru partida lor de poker în patru...

Peste ei veghează o infirmieră de vreo patruzeci de ani, împreună cu fata ei, Katia, pe care mi-o și prezintă : o blondă cu șolduri generoase, părul împletit în cozi groase. Discutăm o bucată de vreme, dar medicul tot nu vine. Mă văd nevoit să plec, decis să fac post negru. Două zile numai cu apă de izvor...

Cu gândul la instructajul abia încheiat, îmi sare în ochi liniștea perfectă de care ne bucurăm, din partea partizanilor. Liniștea aceasta mi se pare suspectă, mai ales că eficacii noștri « *hivis*⁶¹ » îi vânează cu înverșunare. Mă tem că ni se pregătește o răzbunare de proporții.

Peste câteva zile întâlnesc pe Olga, la braț cu Katia. Cele două fete tocmai se despart. Merg cu Olga către casa noastră comună.

— Nu găsiți că prietena mea Katiușa este foarte simpatică?

— Ba da, este chiar foarte frumoasă...

Impins de nu știu ce curiozitate, o întreb care este numele de familie al prietenei ei :

— Jumătate din femeile de aici se numesc Katia... Cum să le deosebești? Care îi este numele de familie?

— Adevărat. Multe dintre prietenele mele se numesc Katia. Pe aceasta o cheamă Duca. Nu este de aici, cum nu suntem nici noi, toți ceilalți.

Imi zic în gând că am avansat mai mult de-o groază. În România avem o mulțime de Duca. Nu chiar ca Popeștii sau Ioneștii, totuși foarte mulți. Ii găsim peste tot, în toate provinciile. Unul dintre ei, primul ministru al țării, a fost asasinat la Sinaia, în anii premergători războiului. Această Katia Duca trebuie să fie ucrainiancă. Imi amintesc de un hatman Duca, mare șef de cazaci. Într-adevăr, fată foarte frumoasă.

A doua zi, fac o scurtă plimbare cu Dac. În pas ușor, mă intersectez cu Sonia Petrovna Iliășeva, proprietara clădirilor ce adăpostesc bucătăriile noastre de campanie, anticomunistă convinsă, după câte spun bucătarii noștri. Nu numai că mă salută prima, dar mângâie fără pic de temă pe Dac și îmi prinde familiar piciorul din scară. Mă îneacă sub un potop de cuvinte.

⁶¹. Tătarii, Mongolii și Ucrainenii, ce trecuseră de partea noastră, erau numiți « *hivis* ». Acest personal militar auxiliar, era foarte eficace în lupta contra partizanilor.

Nu-i chip să-mi dau seama unde vrea să ajungă. La un moment dat îmi spune:

— Ați văzut-o pe-a lui « Duca »? Câtă aroganță în zâmbetul ei până la urechi... Oare cât o să-și mai bată joc de noi ?

— De cine-și bate joc joc această Duca?

Cam confuză, Sonia Petrovna își ia mâna de pe piciorul meu :

— Nici eu nu le știu chiar pe toate, încheie ea pe o notă de mister.

În sfârșit, cred că am înțeles. Îmi amintesc nu numai șampania și icrele negre de la Karassoubasar. Incep să mă molipsesc de la oltenii mei. Mă prind cam greu, dar de uitat nu uit...

Caut imediat pe Mazilu, Raica și Garbiș. Percheziționăm dispensarul la sânge. Mazilu s-a postat la intrare. Nu lasă pe nimeni să iasă. De jos în sus, în lungime și în lățime, controlăm centimetru cu centimetru. Nu găsim nimic suspect. Rămâne podul de cercetat. Urcăm fără să facem mai mult zgomot decât pisicile. Podul este împărțit în compartimente despărțite prin pereți de scândură. Peste tot domnește dezordinea specifică din mai toate podurile. Nu găsim nimic. În colțul cel mai obscur, ne atrage atenția o mână de paie. Mă apropii la oarecare distanță. Rămân pe loc două sau trei minute, întrebându-mă de unde poate veni o putoare abia suportabilă. Peste câteva zile vechi, în penumbra podului, disting câteva excremente omenești. Înțeleg de unde vine putoarea. Raica și Garbiș se apropie. Trecem împreună de cealaltă parte a unei grinzi enorme. În josul ei, pe paie, doarme un om. Mâna lui dreaptă strânge un enorm Nagan. Rapid și precis, Raica își pune cizma pe mâna celui ce doarme. Acesta urlă ca un apucat, dar prea târziu...

Oricât ar părea de necrezut, Duca, marele șef de partizani, dormea liniștit, păzit chiar de santinelele noastre. Ziua dormea și noaptea pleca departe pentru loviturile lui. Cu ajutorul unei false *prochuska*⁶², pe care am găsit-o asupra lui, se întorcea către ziua.

În afara Naganului, singurele sale arme erau hărțile amănunțite ale regiunii, hărți de stat-major bine adnotate. În spiritul meu, acest Duca a beneficiat de o incredibilă banalizare a numelui său printre români. Îi văzusem numele pe ecranele de

⁶². Permis de liberă trecere, redactat în română, germană și rusă, pentru libera circulație a unor persoane, în timpul nopții.

instrucție contra partizanilor, la Karassoubasar, fără să găsesc nimic anormal în faptul existenței unei Katia Duca. A trebuit ca Sonia Petrovna să-mi atragă atenția asupra doamnei Duca. Această jumătate de denunț și liniștea suspectă de care ne bucurăm la Djava Yurt m-au condus la ideea percheziționării Dispensarului și la arestarea teribilului șef de partizani Duca. Eroarea acestuia, mi se pare evidentă și ea. A fost singura lui eroare, dar suficientă.

La ieșirea din dispensar, ne aștepta un număr considerabil de civili, dar și câțiva călărași, sosiți pentru orice eventualitate.

Făcându-și apariția, Duca își îndreptă talia impozantă, scutură resturile de paie din barba roșcată și avansă fără fanfaronade inutile. Raica lansă spectatorilor :

— V-am dat înapoi popii... Vă dăm acum și un mitropolit...

Ca întotdeauna însă, ultimul cuvânt a fost al lui Garbiș.

Discuțiile și comentariile pe marginea îndrăznelii lui Duca, îi dau lui Garbiș ocazia să pună degetul pe rană :

— Toate astea sunt din cauza medicului nostru căpitan, Incapabil să-și formeze propriul personal auxiliar competent. A angajat ca infirmiere tocmai pe femeia și fata acestui șef de partizani. Frumoasă performanță de contra-perspicacitate. Cucoanele astea, abia dacă știu goli o oală de noapte. Oalele sparte le plătește ghinionistul de partizan. În ce mă privește, nici prin gând nu-mi trece să onorez dispensarul cu distinsa mea persoană. Nu m-aș putea lăsa îngrijit de așa femele.

Capitolul XXII

*Rușii deschid o breșă. – Dealul Kiet. – Bombardați cu pietre. – Râioșii.
Sacrificiul cavalerului Tache, din Izlaz. – Nicolae Bătătorescu. – Paște
sângeros. – Părintele Sfârâilă. – Kolhozul Erny. – Dragostea locotenentului
Radu și a frumoasei Nyura. – Rănit. – Spitalul din Simferopol. Permisia.
Cu unchiul Duminică pierd cel mai bun prieten.*

Iarna devine mai blândă. Abia acum sosește echipamentul pentru marile friguri, care ne-ar fi fost foarte util pentru bătălia de la Sekehe-Eli. Căciulile, cojoacele, mantalele lungi și călduroase sunt foarte bine venite. Mai bine mai târziu decât niciodată. Mânușile de lână, nu ne sunt de prea mare folos.

La începutul lui martie, în plină noapte, ca de obicei, sosește ordinul de plecare. Rușii au deschis o breșă în dispozitivul nostru. Blindatele sovietice au obligat Divizia 18 Infanterie să se retragă. Unde ? Asta nu ne privește încă. Dacă Rușii au făcut o breșă în dispozitivul românesc, treaba noastră este să o astupăm. Detaliile le vom vedea la fața locului... La unison cu catastrofele frontului, natura ne scutură vreme de trei ore cu o furtună de gheață capabilă să rupă omul în două.

Întrucât căpitanul Angelescu a primit o nouă afectare, iar înlocuitorul lui nu s-a prezentat, iau comanda întregului escadron.

Petrecem o săptămână la Tochtaba, pentru a verifica ansamblul echipamentului, a controla armele și munițiile.

Suntem atât de îndrăgiți de populație încât atunci când plecăm, toată lumea cade în genunchi, în frunte cu starostele și musulmanii tătari. Oamenii se roagă pentru victoria noastră contra Rușilor.

De data asta, mergem în plină zi. Salvele de artilerie se aud în depărtare, ca tunetele furtunii de vară. Fulgerele nu se văd. Acolo însă unde cad obuzele, pământul trebuie să fie teribil de răscolit. De-ar fi numai atât. Mă tem însă că ai noștri sunt ruși în bucăți, mutilați.

Facem ultima haltă la Kolkhoze Erny, exact în fața frontului, care este în fierbere. Discut cu ofițerii de intendență, între care un neamț, doritor să știe dacă masa de toate zilele convine oamenilor mei. În sfârșit, nu strică niciodată să se ocupe de moralul călărașilor, măcar că a cam trecut și ceasul al unsprezecelea. La amiază, regimul ordinar este acel « *Eintopf* », cu care nemții se acomodează foarte bine. Seara primim « *Dauerbrot*⁶³ », cu cărnați sau sardine și ciocolată.

Pentru a fi sigur de mine, aliniez escadronul și îi vorbesc la persoana a II-a, ca unui singur om, după cum o cere tradiția călărașilor:

— Escadron, ești mulțumit de hrana zilnică?

Liniște.

Repet întrebarea. Aceeși liniște de mormânt.

— Înseamnă că nu ești mulțumit. Ce dorești tu?

Intr-o singură voce, escadronul răspunde:

— Ciorbă...

Convinși de situație, ofițerii în chestiune îmi garantează că oamenilor mei nu le va lipsi ciorba.

Ca de obicei, urmează să ne despărțim de cai. De astă dată, călărașii manifestă un soi de renunțare penibilă. Greu de spus că apăsarea asta sufletească ar fi fără motiv. Se vorbește de porțiunea de front ce ne este rezervată : Dealul Kiet.

— Aaa! Mergeți la Kiet... Acolo-i iadul pe pământ. Douăzeci și patru din douăzeci și patru...

— Kiet? Un cimitir!

— Dealul Kiet? Nimeni nu se întoarce de acolo...

Întâlnesc pe căpitanul Neculce, călărașul galant și indulgent cu cucoanele, glumeț ca totdeauna. Îmi spune că brigada a devenit divizie, fără ca efectivele ei să fi crescut cu vreun călăraș.... Nu-mi miroase a bine intriga din spatele frontului. Ne răpește moralul de fier, de care avem atâta nevoie.

Câteva ore mai târziu părăsim Kolkhose Erny pe jos. Mirosind ca o cârciumă, Neculce își ia adio de la mine într-un fel foarte spiritual:

— Noroc, Emilian! Nu-ți fă griji cu comunicațiile. Mâine seară organizez o ședință de spiritism, să-mi povestești despre

⁶³. Pâine sub celofan. Nu este prea plăcută, dar se conservă binișor chiar peste o lună.

îngerii... Am un medium prima clasă, și o masă numai bună, cu picior central⁶⁴...

Formez trei plutoane complete, pe care le încredințez sublocotenenților Angelescu, Trepce și Vasilescu. Evident, printre călărași sunt destule fețe noi. Fără să vreau, țin pe cei noi într-un fel de anonim, pentru a nu-i înlocui complet pe cei dispăruți. Brigadierul Basandju s-a întors, rănilor îi sunt vindecate.

Fac un lucru destul de bizar, pe care nici eu nu știu cum să mi-l explic. Ordon lui Raica și lui Garbiș să rămână la Kolkhoze Erny, primul pentru buna întreținere a cailor, al doilea pentru a supraveghea calitatea ciorbei. Fețele lor exprimă decepția, dar nu au încotro. Ordinele se execută, nu se discută. Din punctul lor de vedere, este o injustiție. Imi vor lipsi foarte mult. Prefer asta, decât să-i pierd în luptă.

Doi kilometri și jumătate înainte de Kiet, facem o oprire la Cotobus. Fără precipitații, zăpada se topește încet. Intrucât este destul de frig, suntem scutiți de noroi. Grupul de comandă este aici, cu căpitanul în frunte, al cărui nume l-am dat uitării. Exprim fără jenă mirarea de a-l vedea atât de departe de oamenii lui. Răspunde fără se se jeneze :

— Am un locotenent sus, pe Dealul Kiet. El comandă acolo. Eu supraveghez operațiunile de aici. Când se poate, fac naveta...

Il privesc drept în ochi :

— Mă duc să îl schimb. Eu însă mă voi instala în mijlocul oamenilor mei.

Se mulțumește să îmi întoarcă spatele. Chestie de obișnuință.

În plină noapte, ar fi inexact să spun că am văzut ceva. Ne strecurăm ca umbrele într-o obscuritate totală. Calmul este deplin. Pășim ca adierea în negrul ce ne înghite. Nici gând să tragă cineva vreun foc.

Dacă nu ar fi vârful ăsta de deal, am putea trece prin Kiet fără să ne dăm seama. Totul se reduce la un morman de blocuri de piatră, bolovani de tot felul, grinzi de lemn, căpriori, cărămizi,

⁶⁴. În cadrul ședințelor de un anumit nivel de spiritism, adică de invocare a spiritelor morților cu ajutorul unui « *medium* », se ajunge, printre altele, la deplasarea unor obiecte pe masă, sau chiar a meselor. Ideea căpitanului Neculce privind comunicațiile spiritiste este o probă de umor negru, arătând certitudinea lui că cel cu care vorbea va putea fi convocat în proxima ședință spiritistă. Pentru asta însă, acesta trebuia mai întâi să moară . (NT).

țigă spartă... În jurul a ceea ce a fost o casă mărișoară, nu se văd decât gropi de obuz, unele înconjurate de sârmă ghimpată.

Pe trei sferturi dărâmată, casa nu a dispărut cu totul. O parte din acoperiș se menține peste o cameră ale cărei ferestre sunt intacte.

Locotenentul din Regimentul 4 Roșiori este exact în această cameră. Il găsesc în fața unui cuptor de pâine în care troznește un foc de brad uscat. Pare un spectru : slab ca scândura, galben ca ceara, ochii fără expresie, pierduți în fundul orbitelor.

Transmiterea instrucțiunilor se face fără grabă. Locotenentul nu pare grăbit. Nu are chef să plece. Încercările fără număr i-au răpit voința de a fi sau de a nu mai fi.

După plecarea lui, mă instalez în această cameră cu brigadierul sanitar Costea. Aici va fi punctul meu de comandă. Profit de obscuritate pentru a fixa locul plutoanelor în teren și a supraveghea în persoană instalarea FM-urilor. Ordon săparea mai adâncă a adăposturilor individuale.

Până-n ziuă, artileria sovietică își face rugăciunea de dimineață peste capetele noastre, binecuvântându-i pe cei din Cotbus și Kolkhose Erny. Profit de ocazie, pentru a examina totul cu atenție. Ies din cameră, sar peste o mică groapă, scrutez terenul bucată cu bucată. Dealul Kiet, propriu-zis, începe la zece metri de casă. Tranșeele de repliere, adăposturile individuale și găurile de tir țin până în vârf.

La vreo optzeci de metri în contra-pantă, drept în față, jos, liniile sovietice se văd perfect. Căștile oamenilor circulă în stânga și în dreapta, la înălțimea tranșeelelor. În spatele lor, se vede cota 25/3, unde Ivan și-a instalat observatorul de artilerie.

La dreapta mea se găsește o companie a Regimentului 381 Infanterie, din Divizia 170 Hanseatică. Dotarea acestora în arme automate este formidabilă, mai ales în mitraliere. Rușii nu îndrăznesc mare lucru în fața lor.

În stânga, dispozitivul nostru se întinde până la « Marea Impuțită », kilometri de mlaștină și nisipuri mișcătoare. Din partea asta, suntem în siguranță. La fel dinspre Nemți, pe cât se pare...

Situația noastră este evidentă : suntem punctul terminus al frontului, înaintea « Mării Oribile » sau « Impuțite ». Dacă vor să ajungă la aceasta, Rușii trebuie să treacă peste noi...

Cu o brutalitate neobișnuită și fără introducere, mortierele din față încep un dialog al surzilor. Ai zice că pământul este răscolit de ghearele puternice ale unor animale preistorice. Ghearele cad, una după alta, pământul urlă fără încetare, oamenii sunt ruși și sfârtecați în bucăți. Ridiculi de mici și parcă tremurând, oamenii nu pot face nimic contra ghearelor ce se abat deasupra lor...

Există și unele momente de pauză, ce nu reprezintă cu adevărat o ușurare. După câte au înghițit, oamenii se tem de momentul când totul va reîncepe. Zăpada se topește. În fața liniilor noastre apar niște ciudate denivelări. Privite cu binoclul, acestea se dovedesc a fi cadavre ale soldaților ruși.

De partea noastră, în jurul casei grotești cu un rest de acoperiș, se întinde o mare de cruci de lemn. Numele celor morți sunt scrise cu cărbunele, alteleori cu fierul înroșit. Aici odihnesc ofițerii și soldații regimentelor 92 Infanterie și 4 Roșiori.

Cavalerul Tache din Izlaz face o reflecție :

— Mutarea la domiciliul acestora va fi o nimica toată, nu-i așa, domnul locotenent ?

Zilele trec fără nicio schimbare de program : scularea de dimineață, artileria sovietică ce-și zvârle obuzele peste noi, strivirea cu mortierele de campanie, înmormântarea provizorie și zborul de inspecție al unui avion rus, ce numără bucățelele noastre.

Găsindu-ne probabil insuficient de sfârtecați, avionului sovietic de recunoaștere îi vine ideea să ne bombardeze, deși nu este făcut pentru astfel de misiuni. Reperajul și calculele sale lasă însă de dorit. Bombele lansate produc un efect formidabil, în chiar tranșeele sovietice. Aplaudăm cu plăcere reușita lui Ivan. Ne-am bucurat însă prea devreme. A doua zi, același avion zboară la firul ierbii și aruncă peste noi o ploaie de grenade. Apoi, la a doua trecere, slobozește peste noi o bună încărcătură de pietre și bolovani.

Greu de imaginat ranchiuna Ivan. După amiaza, ca de obicei, program de cășăpire mărunță, cu mortierele.

De câteva zile, sub diverse pretexte, doi soldați germani din compania vecină, își petrec noaptea în PC-ul nostru.

Nu am nimic împotriva ospitalității pe front, aceștia însă ne calcă pe bătăture. Brigadierul sanitar Costea nu i-ar mai lăsa o secundă printre noi :

— Cât o să-i mai ținem pe acești mizerabili? Ne vor contamina pe toți.

— Cum așa?

— Priviți-i cum se scarpină. Sunt bolnavi de râie, iar camarazii lor le-au făcut tălpășița. Trebuie să le-o facem și noi.

Cu tot regretul, n-am avut încotro, le-am făcut-o.

Intr-o dimineață, către sfârșitul lui martie, se întâmplă ceea ce nu putea fi evitat și de care ne era frică tuturor.

După ce artileria bolșevică își făcu damblaua de toate zilele, Rușii ieșiră din găurile lor. Siguranța lor e iritantă, insuportabilă. Când ajung la cincizeci de metri, comand :

— Foc cu toate armele!

Mitralierele își încrucișează tirul, culcând în întregime primul val. Alți Ruși, mereu alții, ies într-una din aceleași găuri. Sunt atât de mulți încât e suficient să tragi în direcția lor, fără să ochești, pe cineva tot lovești. Arunc grenadă după grenadă, suferințele provocate de acestea produc urlete turbate. Ivan avansează ca o mașină bine reglată. Locotenentul Trepcea își duce mâinile la burtă și cade grav rănit. Preiau FM-ul lui și trag încărcător după încărcător. În fața mea, locotenentul Vasilescu se prăbușește și el. Sar în tranșea lui, pentru a încuraja oamenii ce s-ar putea simți abandonați. Mă aud urlând ca un apucat :

— Țineți-vă bine. Sunt cu voi! Bateți-vă! Trageți! Nu vă lăsați !

Un pachet de nu știu ce îmi umple gura. Pământ lipicios. Nu reușesc să-l scuip. Oare ce-o fi? În sfârșit, o materie roșie, în sânge... Nu poate fi decât carne de om...

Tache din Izlaz mă servește, fără oprire, încărcător peste încărcător. Brațul FM-ului este plin, țeava supra-încălzită... Masa de Ruși ajunge până la mine... Trag... trag... trag într-una, țeava FM-ului e pe uniformele lor. Trebuie să mă depărtez, altfel cei loviți cad peste mine. Doi dintre ei m-au depășit. Realizez asta cu întârziere. Mă întorc. Unul dintre ei, un subofițer, mă ajustează de *mandolina*⁶⁵ lui. Tache l-a văzut, dar nu are în mâini decât încărcătoare pentru FM-ul meu. Exact când rusul apasă pe trăgaci, Tache se aruncă în fața tirului pe

⁶⁵. « *Mandolina* » este o mitralieră PPD model 1940, de 7,62 milimetri. Este denumită astfel din cauza încărcătorului ei cilindric.

care îl absoarbe în corpul său. Culc pe cei doi ruși cu un rest de încărcător.

În sfârșit, ai zice că s-a terminat.

Tache geme :

— Mi-e frig... domnule locotenent... mi-e tare frig...

Pun pe el, cu o infinită tandrețe, cojocul meu lung, dar acesta nu-l protejează contra frigului de gheață ce vine din interior.

— Mi-e frig... domnul locotenent... mi-e tare frig...

Toată căldura lacrimilor mele nu-l va încălzi pe cel ce și-a sacrificat viața pentru a o salva pe a mea. Moare în timp ce brigadierul-infirmier Costea îl conduce pe o brancardă la infirmerie. Degetele lui au rămas crispate pe mantaua mea.

Inchid pleoapele ochilor săi albaștri ce exprimă puritate și bunătate. Arsă de soarele ogoarelor din Izlaz, fața lui osoasă ia culoarea unei măști de bronz.

Locotenentul german Hirschfeld, vecinul din dreapta, a urmărit lupta cu binocularul. Îmi spune că șeful său este foarte impresionat de calitatea apărării noastre :

— Am crezut că veți fi sufocați și depășiți de numărul imens al Rușilor. Șeful a cerut și obținut pentru dumneavoastră Crucea de Fier Clasa I-a...

Nu îi răspund cum s-ar cuveni. Cum aș putea fi mândru de mine când, în jurul meu, atâția călărași zac ruși și răstigniți la picioarele mele.

Inima îmi saltă de bucurie când îl văd pe Raica. Se prezintă sub cel mai extravagant pretext, încălcând ordinul meu de a rămâne la Kolkhose Erny.

Fac pe nemulțumitul, dar de fapt îmi vine să-l iau în brațe de bucurie. Prezența lui este tonifiantă din toate punctele de vedere. Iată-l organizând un comando, în spatele liniilor noastre, pentru a fura vaci de la intendența germană, ce are o turmă frumoasă la vreo zece kilometri. Le aduce noaptea, le taie și le despică, ajutat de doi călărași. Peste ziuă, îngroapă pieile și măruntaiele. Mâncăm fripturi copioase dimineață, prânz și seară.

— Mă gândesc la Garbiș, academician *honoris causa* în ciorbe oltenești, ironizează Raica.

Mă surprinde ceva foarte dezagreabil. Colonelul Cristea mă cheamă la telefon.

— Îți trimit un gunoi de om. Dai cu el pe vârful Dealului Kiet. Acolo să-i putrezească oasele. Înțeles ?

Răspund doar în inima mea : « Nu am înțeles deloc... »

Cel în cauză sosește către seară. Se prezintă :

— Călărăș Bătătorescu Nicolae... la ordinele dumneavoastră. Tip nu foarte simpatic, manta și cizme de ofițer, fruntea joasă sub părul abundent, nasul cam șters, bărbia la fel, privire de om ce se așteaptă la ceea ce mi-a cerut colonelul Cristea.

Nu i-am uitat povestea. Sub-locotenent în Regimentul 13 Călărăși, Bătătorescu a făcut cauză comună cu legionarii, contra lui Antonescu. Afacerea putea să se încheie mai rău. A scăpat ca prin urechile acului, dacă chiar a scăpat. A fost degradat. E trimis pe front pentru a se reabilita.

Nu-mi lipsea decât asta. Regimentul 2 Călărăși, nu trebuie confundat cu o unitate disciplinară.

Îi răspund că va petrece noaptea cu mine. Vom mai vedea mâine.

A doua zi, colonelul Cristea telefonează din nou :

— Ce-ai făcut cu maimuțoiul?

— Este chiar aici, în PC-ul meu.

— Nu acolo este locul lui. În vârful dealului cu el, în plină viteză. Nu te mira de acest ordin. Vreau să-l trimiți în locul cel mai expus cu putință.

— Am înțeles, colonele.

Sunt obligat să refac întreg dispozitivul escadronului, pentru a constitui un grup aparte, în fruntea căruia pun pe Bătătorescu. Trimit grupul să ocupe o poziție normală pe vârful Kiet. Alibiul este perfect. Grupul respectiv nu avea șef, iar Bătătorescu, fost ofițer, e cel mai indicat pentru asta...

Alt telefon de la colonelul Cristea:

— Cum stăm cu Bătătorescu?

— E pe vârful Kiet...

— Acolo trebuie să rămână!

Mi-a închis telefonul cam mânios.

Fără a trișa, pe deasupra, găsesc deja odios dreptul de viață și de moarte asupra oamenilor.

Neîncetatele bombardamente ne pun nervii la grea încercare.

Culmea ororii este că peste acestea trebuie să suportăm cadavrele Rușilor din fața gropilor noastre. Primăvara timpurie favorizează descompunerea lor. Sunt plini de viermi albi și

galbeni, trag vânturi oribile, bășicile cu miasme se sparg sub ochii noștri, duhoarea devine insuportabilă. Ce poem ar fi ales Coliopol din *Florile Răului*, pentru a ilustra situația noastră?

Din fericire, Rușii solicită colonelului Daniel o intrerupere temporară a focului, pentru a-și aduna morții. Întreruperea ostilităților este perfectată, Rușii beneficiind de patruzeci și opt de ore pentru a-și aduna oamenii căzuți în luptă. Profit de asta pentru a dormi.

Avioanele revin deasupra noastră. De data asta nu lansează decât « *Permise de trecere pentru bravii lor frați români* ». *Englezii și Americanii vor veni curând*, spun aceste fițiuci. *Lăsați-i baltă pe Nemți. Veniți la noi. Vă vom primi cu brațele deschise...*

Primim tradiționalele pachete de sărbătoarea Paștelui, 1942 : ouă roșii, jeleu de fructe, turtă dulce cu struguri, portocale, coniac, țigări...

Paștele ortodox este o sărbătoare mai importantă decât Crăciunul catolicilor. Fiecare face ce face pentru a petrece cât se poate de bine paștele ce cade chiar mâine. Pentru noi, Paștele 1942 nu a venit singur...

În loc să ne salutăm bucuroși cu « *Cristos a înviat* » și « *Adevărat a înviat* », plonjăm nasul până-n ziuă în noroi și mizerie. Artileria rusă declanșează un tir mai violent ca niciodată.

Când bombardamentul încetează, auzim cântece dinspre Ruși. Nu sunt cântecele bisericești, ce se cântă în această zi.

Cu baioneta în vârful armelor, Rușii ies din găurile lor. Sunt perfect aliniați, cot la cot, parcă-s la paradă, în Piața Roșie... De data asta suntem atacați nu numai noi ci și compania din dreapta, a Regimentului 381 Infanterie germană. O mare de Ruși se pregătește să ia cu asalt întregul nostru dispozitiv. Niciodată nu au fost atât de numeroși.

Toate armele noastre sunt pe ei... Abator în toată regula. Secerăm două rânduri, apoi pe al treilea. Cei din spate urcă deasupra, morți peste morți. Se formează o baricadă de cadavre și de răniți, ce amenință să cadă peste noi. Rușii avansează pe un covor de carne rusească, înoată în sânge rusescc, niciodată n-am văzut un asemenea măcel. Uleiul supraîncălzit din mitralieră îmi pute sub nas. În mâinile mele, arma tremură din toate încheieturile. Cei ce mor în halul ăsta sunt oameni ca și mine.

Mi se rupe inima când văd muntele de morți. Trag în continuare, convins că ne vor îngropa sub propria lor greutate. Luptăm corp la corp în fiecare gaură, în fiecare tranșee. Iată-i ajunși la mine. Sunt trei. Put teribil a vodcă. Arunc FM-ul și încerc să scot pistolul de care încă nu m-am servit. Un rus slăbănog, cu ochi de nebun își înfige baioneta în mâna ce căta pistolul, Aflat lângă mine, brigadierul Batenju îl culcă cu o rafală scurtă, pe când Rusul se pregătea să îmi spargă craniul cu patul armei. Din aceeași rafală, Batenju a mai culcat încă doi.

Cu tristul lor surâs bestial pe buze, Rușii încep să ridice mâinile în aer. Încă odată, rămânem stăpâni la picioarele Dealului Keit.

Cădem la pământ cu toții. Suntem pur și simplu epuizați. Văcaru din Celei zace cu fața în jos la picioarele mele. Cei mai mulți recruți dintre tinerii călărași sunt morți. O bună bucată de vreme zăcem cu toții, unii lângă alții, cei morți ca și cei vii. Cei ce se ridică, nu vor mai fi niciodată ca înainte, vii printre vii. Adevărata lor familie zace la pământ, amici și inamici reuniți într-o moarte frățească. Nimeni dintre cei vii nu-și va mai regăsi locul printre vii care nu au trăit ce am trăit noi aici.

Basandju îmi face un garou provizoriu. Il fixează cu o bucată din firul telefonului ce a amuțit. Aparent inofensivă, rana de la mână parcă mă paralizează. Cel ce o curăță mi se pare un străin. Mă uit la el, curios... Cine-i ăsta de-mi stoarce ultima picătură de sânge din rană... De ce nu punem garouri pe inimă, să nu mai bată așa puternic, să ne facă mai puțin rău?

Dintr-o dată, o voce de stentor readuce viața în PC-ul meu, mai mult mort decât viu. Un drac de om, de aproape doi metri, cade ca din cer peste noi. Pare un fel de cazac, bine înfipt în cizme, barba fabuloasă îi umple pieptul. Se prezintă cu voce de tunet :

— Sunt preotul Sfârâilă!

În sfârșit! Iată-l pe cel despre care am auzit atâtea... Imi ofer plăcerea de a examina specimenul de popă : uriaș de talie extraordinară, slăbănog, părul destul de argintiu, ochi negri și vii, roșu în obraz, barbă patriarhală. N-ai zice că ești în prezența unui preot militar.

Neputând suporta atmosfera din PC-ul meu, părintele mă scoate la aer. Vorba vine « aer ». Cadavrele din jur put pe rază de cel puțin un kilometru.

— Așadar, n-ați scăpat prea mulți cu viață. Mă voi ocupa de asta...

Doi țârcovnici îl însoțesc, fiecare cu un sac de piele în mână. Brigadierul sanitar Costea urmărește cu atenție procedura iertării păcatelor și a împrăștiării sufletelor întru veșnicie. Cu răniții e ceva mai complicat, dar și mai concret, mai pe înțeles. Sfântul popă Sfârâilă scoate din sacul de piele o sticlă de coniac și ajută rănitul să tragă un gât:

— Bea, fiule, bea cu încredere. Nu există rugăciune mai bună pentru încălzitul mațelor...

Când dă peste un mort, îl lungește frumos, ia o lumânare din celălalt sac, o aprinde la capul celui plecat dintre noi, se reculege în liniște câteva minute și trece la următorul. Schimbul sosit găsește o mulțime de lumânări aprinse, fumegânde sau stinse, în întregul sector.

Reîntorcându-ne la Kolkhose Erny, sfântul părinte Sfârâilă mi se spovedește. Cel mai mare păcat și regret al lui este de a se fi născut ortodox:

— Înțelegi, locotenente, în ciuda vocației mele, ortodoxia pravoslavnică m-a obligat să fac cea mai mare prostie posibilă... A fost musai să mă însor...

Imi povestește viața lui ca profesor de cele sfinte la Liceul de Fete din Caracal, unde viața lui matrimonială a devenit un iad și mai multe nu... Ca să scape de o drăcoaică de preoteasă, a preferat să vină pe front. Nu a fost ușor, căci Sfânta Biserică dispune de mulți prea-cucernici părinți ce luptă din greu cu ispitele drăcoaicelor de preotese. Grație relațiilor lui pământeste și, de bună seamă, cerești, sfântul părinte a reușit să ajungă pe front ca duhovnic excepțional, la Regimentul 2 Călărași, din falnica urbe a mărețului Caracal. Mândru de parcursul său esoteric și inițiat, sfântul părinte este obligat să poarte crucea sacerdotală la gât, să se vadă rostul lui printre noi și în lume. Nu-i prea convine, mi-a spus-o limpede :

— Nu după cruce se cunoaște duhovnicul adevărat...

Pentru mai buna gospodărire a celor sfinte și a străngerii relațiilor cu Sfântul Duh, părintele și-a lăsat barba să crească în voie.

La curent cu ispitele lumești și valențele cerești ale acestui atlet al lui Cristos, Duhovnicul general al armatei a ordonat ca Sfânta Cruce de pe pieptul duhovnicilor regimentari să atârne,

regulamentar, la capătul unui lanț metalic de treizeci de centimetri...

Neclintit în credința lui și cu ajutorul Sfântului Duh, părintele Sfârâilă a găsit ac potrivit pentru acest cojoc : și-a lăsat o barbă stufoasă, până la buric, cum n-a mai existat alta în întreaga cavalerie română...

La Kolkhose Erny regăsesc pe Dac, ce tropăie de plăcerea reîntâlnirii, în vreme ce Garbiș este cam trist și fără niciun chef. Una compensează pe cealaltă.

Căpitanul Neculce și-a organizat cartierul general în bar de lux și teren pentru bătăliile de poker, la fel de aprinse ca cele din dealul de unde m-am întors viu.

A doua zi, îl găsim în plină acțiune cu Mișu Eliade și doi ofițeri în trecere.

Sfântul duhovnic Sfârâilă sare ca ars de focul gheenelor :

— Cum puteți, copiii mei să jucați poker chiar în ziua Învierii Domnului? Păcat ! Mare păcat !

Prinși cu mâța în sac, vajnicii pokeriști nu știu cum să o dreagă. Liniștea jenantă ce se prelungește este întreruptă de tunetul vocii preacucernicului părinte Sfârâilă:

— Faceți-mi și mie un loc, păcătoșilor...

Iată-l lansat din plin între cele lumești.

Trec câteva tururi. Bine servit, căpitanul Neculce plusează :

— Încă o sută de lei...

O lovitură teribilă de pumn zguduie masa pokeriștilor. Totul sare în aer, sfântul părinte este indignat la culme :

— Ce? O sută de lei? Joc poker între gentilomi sau între haiduci? Cu o sută de lei, o familie întreagă trăiește cel puțin trei zile. Nu vă este rușine?

Se așterne o lungă și jenantă tăcere, pe care nimeni nu îndrăznește să o rupă.

— Foarte bine, spune părintele într-un târziu. Iată suta de lei cerută, și încă două din partea mea. V-am luat maul !

Așa este sfântul nostru duhovnic Sfârâilă. Tare în sfințenie și neclintit în credință. Către seară, Neculce îmi povestește o viteză scoasă parcă din Scriptură.

— Cine nu l-a văzut pe Sfârâilă la Feodosia, nu a văzut nimic.

Când am luat orașul cu asalt, am ajuns până la plajă. Îți amintești resturile carbonizate ale cabinelor de baie, arse de

Ruși? Apa era ca de gheață. Aerul rece, vântul destul de puternic. Iată-l pe cucernicul părinte că își scoate crucea de la gât, scoate și cizmele, leapădă hainele, singurul rest de pudoare, ce nu-i acoperea socotelile, fiind barba lui patriarhală. Toată lumea privește. Nimeni nu-l imită. Era un frig să nu scoți câinele din casă. Se aruncă în apă. Peste vreo zece minute, iese chiar sub ochii dezaprobatori ai ofițerilor germani, nu foarte versați în subtilitățile teologiei pravoslavnice. Sfinția sa se scutură, își stoarce barba cu nădejde. Privește mulțimea credincioșilor, ce abia terminaseră cu Rușii, apoi se adresează ofițerilor și soldaților :

— Oameni de puțină credință, nu mai beliți ochii ca la cinema. De la Moise încoace, ca să nu intri la apă, trebuie să îți ieși din ea în orice condiții...

Seara suntem bombardați de aviația Rușilor. Toată lumea fuge să se adăpostească în pivniță. În loc să coboare și el, părintele Sfârâilă urcă scara cu o lumânare aprinsă în mână :

— Urați la cer, sfinte părinte?

Sfârâilă pare surprins :

— Nu dragul meu, nu o merit... Mă duc să păzesc sticlele abandonate de ăștia, ce coboară drept în pivniță...

Părintele Sfârâilă are toate calitățile : călărește ca Sfântul Gheorghe, bea ca Bachus, joacă poker precum conchistadorii cu comorile lui Montezuma, harul lui lasă ca la dentist întreaga ortodoxie.

Duhovnicul general al armatei debarcă la Kolkhose Erny. Vine să vadă minunile de sfințenie ale preacucernicului părinte Sfârâilă.

În loc să îi sărute mâna, cum se obișnuiește, părintele Sfârâilă pocnește călcâiele în cea mai pură tradiție a cavaleriei, mai ales pe câmpul de luptă. Generalul duhovnic face o prea cuvioasă grimasă :

— Sfinte părinte, nu se poate, este inadmisibil... cizme, pinteni...

— Înalt prea-sfinte, sunt preot de cavalerie. Cu oamenii mă descurc fără probleme, dar cu caii, cum vreți să fac ? Iși cer și ei paștele lor, chiar și pe cel al mamelor lor. Nu se poate altfel.

Am refuzat evacuarea, rana mea nefiind suficient de gravă. Particip la viața de zi cu zi de la Kolkhose Erny. Puținii oameni rămași pe loc continuă să trăiască în modul cel mai normal cu

putință, în ciuda proximității frontului. Forța lor sufletească mă impresionează. Comportamentul femeilor ruse este demn de toate elogiile, raporturile noastre sunt pline de curtoazie, fără nici un fel de istorie, ceea ce contribuie la echilibrul general, și al unora, și al altora. Unele tinere domnișoare tulbură fără să vrea pe cavaleri, dar știu să se facă respectate. Ele nu refuză relațiile sentimentale normale, cer însă, în caz de acord mutual, cele mai serioase angajamente cu putință, ceea ce nu este decât foarte normal.

Văzându-l pe locotenentul Radu făcând curte unei fete frumoase, gândul îmi fuge la Tatiana. Regretele îmi umplu sufletul. Membru al grupului de recunoaștere, locotenentul Radu are totul de partea lui. Este considerat un fel de don Juan al regimentului. Seamănă cu Rudolf Valentino : aceiași ochi de velur, trăsături fine, maniere delicate. Pe deasupra, cântă dumnezeiește și se bate ca un leu. Bineînțeles, succesele lui nu se mai numără. De data asta însă e vorba de altceva. O tânără frumoasă i-a furat cu adevărat inima, ceea ce nu miră pe nimeni. Aleasa inimii lui se numește Nyura, are nouăsprezece ani, părul lung și negru cade în cozi până la călcăie. Are ochi mai frumoși decât iapa mea, recunoaște Raica, ceea ce în gura lui este un compliment de vis.

Ca toate fetele de vârsta ei, Nyura este o fată foarte cuminte, dar nici ea nu rezistă farmecului locotenentului Radu. Cât a durat rezistența Nyurei, locotenentul Radu nu a mâncat și nici nu a băut, neglijându-l chiar și pe « *Dante* », armăsarul său negru.

Când a reînceput să cânte, toată lumea a înțeles...

În final, am fost invitat la părinții Nyurei unde, în fața tuturor, locotenentul Radu s-a angajat să se însoare cu frumoasa Nyura și să nu o abandoneze niciodată. A făcut tot ce trebuia făcut. Pentru părinții lui Nyura, a jurat pe Evanghelie. Pentru mine și pentru el însuși, a jurat pe onoarea lui de soldat.

Din această zi, nu s-au mai despărțit. Era o plăcere să vezi cei doi superbi tineri, pierduți în puritatea frumosului lor vis de dragoste.

Desigur, nu toate visurile sunt făcute să fie sfârșimate. Omul propune însă, și războiul dispune.

Primim ordin de plecare. Este vorba de curățirea completă a peninsulei Kertch.

Sunt pe cale să-mi fac bagajele. Ușa camerei se deschide cu putere. Nyura năvălește cu ochii în lacrimi. Îmi prinde mâinile, le scaldă în lacrimi, se roagă de mine ca de Dumnezeu:

— Luați-mă și pe mine cu voi... vă rog... Angajați-mă, vă voi urma oriunde, mă voi bate...

Nu doresc nimănui să ajungă în situația mea de atunci... Decât să asist la o astfel de durere, tortură și suferință, mai bine suport o lovitură de sabie.

Încerc să o liniștesc. Îi spun că mulți dintre călărași sunt însurați, că despărțirea de soțiile lor nu a fost ușoară, că bărbații se întorc totdeauna de la război...

— Nu, nu se întorc chiar totdeauna. Mă mințiți. Îl iubesc... Trebuie să îl urmez. Nimeni nu are dreptul să ne despartă. Mi-ați promis-o. A jurat-o și el...

— A jurat să nu te abandoneze. Măine nu te va abandona, va pleca doar pentru o bucată de vreme, apoi va reveni...

— Nu-i sigură deloc revenirea asta. Vreau să îl urmez...

Din fericire, avertizat de prezența Nyurei la mine, locotenentul Radu vine să o caute. Ea se aruncă plângând în brațele lui. Când au ieșit, am tras un lung suspin de ușurare.

Niciodată nu am știut ceea ce au făcut din acel moment și până la plecarea noastră. Fără îndoială, a legănat-o cu cuvinte de speranță, înainte de a o conduce la părinții ei.

Urmarea am aflat-o din gura lui Gabor, ordonanța locotenentului :

Plimbându-se toată noaptea în lungul și largul camerei, locotenentul m-a împiedicat să dorm. Când s-a luminat, mi-a spus :

— « Gabor, mă duc la logodnica mea, să o îmbrățișez o ultimă dată... »

Când a deschis ușa, am auzit un strigăt de disperare. L-am văzut cum cade la pământ. M-am apropiat. Nyura atârna de grinda acoperișului ce proteja intrarea în casă.

A fost singurul mijloc găsit de Nyura pentru a-și împiedica iubitul să o părăsească, deși îi promisese să nu o abandoneze niciodată...

Nu ne-a fost ușor să readucem locotenentul Radu pe linia de plutire. Ființa lui refuza să ia cunoștință de cruda realitate.

L-am legat pe Radu în șeaua calului. Altfel ar fi trebuit să îl declar dezertor. Nebun de disperare, a încercat de mai multe ori

să ne scape. Călărașii sunt copleșiți de durerea, dezolarea și tristețea cea mai deplină. Sunt în fruntea unui adevărat marș funebru.

Ca și cum toate astea nu erau de ajuns, micul Mazilu se pune să cânte versuri improvizate, pe o veche melodie călărășească :

Sub cerul Crimeii
Frumoasa Nyura
Iși duce de gât
Iubitul iubit
Ca să nu îl piardă
Gâtul și l-a pus
In ștreang, colo sus...

Pentru a salva ce a rămas din moralul oamenilor, îi cer să înceteze cântecul ce toarnă gaz pe foc. Pentru prima oară, mergem la luptă ca la înmormântare. Inimile ne-au ieșit din piept. Sufletele ne sunt agățate în bandulieră.

La 7 mai 1942, ocupăm sector în centrul dispozitivului din fața istmului Parpactch. În fața noastră, sovieticii au concentrat 17 divizii de trăgători, două divizii de cavalerie, trei brigăzi de infanterie și patru brigăzi blindate. Toate aceste unități sunt îndesate cot la cot pe cei 18 kilometri ai istmului Parpatch.

Armata a XI-a a lui von Manstein trebuie să treacă peste acest ocean de Ruși... Misiunea ei mi se pare o nebunie. Din fericire, intervine aviația germană, o veritabilă armada de « *Stukas* », atât de scumpe aviatorului von Richthofen⁶⁶. Sirenele stridente și detonația bombelor ne obligă să deschidem gura pentru a evita perforarea timpanelor. Val după val, avioanele germane fac o fantastică muncă de demolare, un cataclism ce amenință să arunce întregul istm în fundul mării.

Când bombardamentul de aviație încetează, Divizia 22 blindată face prima pătrundere în dispozitivul inamic. Apoi este rândul nostru. Cu toată superioritatea numerică zdrobitoare, mă întreb cum de bolșevicii sunt încă în stare să combată cu atâta furie. În ce ne privește, în afară de voința noastră de fier, nu

⁶⁶. Richtofen (Manfred, baron von), ofițer german de cavalerie, trecut la aviație în plin război mondial (1915). Comandant al primei escadrile germane (1917), Richthofen se distinge pe Frontul de Est, apoi pe cel francez, fiind doborât la Vaux-sur-Somme (1918) după 80 de victorii. Escadrila îi va duce numele mai departe, sub comanda lui H. Göring, viitorul demnitar național socialist. Manfred von Richthofen a publicat un volum de amintiri, *Vânătorul Roșu*, 1917. (NT).

avem decât avantajul priceperii în acest gen de luptă inegală. Utilizând cele mai mici obstacole și denivelări de teren, progresăm irezistibil în dispozitivul sovietic. Săltând dintr-o gaură în alta, depășind rețele după rețele de sârmă ghimpată și evitând minele, ajungem în prima linie bolșevică de apărare. Cucerirea ei la baionetă și grenadă este o simplă formalitate pentru călărași.

Rușii trag salve după salve, întrețin un tir infernal. Ploaia de obuze cade peste noi. Mitralierele ne încadrează, urmărind cu tirul lor mortal pe cei scăpați vii din prima rafală.

Sublocotenentul Ciuciu cade alături de mine, practic tăiat în două. Avansează ca un automat. Nici măcar nu știu de ce o fac. Sunt cuprins de o oboseală jalnică. Nu mai rezist nici pe planul nervilor, nici fizic. M-am săturat de toate. N-aș vrea decât să urc pe Dac, să cutreierăm cele mai bogate pășuni, în liniște și pace... Pacea cea mai deplină și adevărată...

Trec FM-ul lui Mazilu, care mă acoperă cu scurte rafale seci. Avansează, dar nici eu nu îmi dau seama cum. Nu iau nicio măsură de precauție. Culmea, avansează practic dezarmat, căci nu am în mână decât o carabină descărcată, în care mă sprijin ca într-un toiag. Pistoletul este în tocul lui, nici măcar nu l-am atins. Călărașii se răresc, dar avansează. Rușii ne bombardează cu mortierele de tranșee. Ceva ce nu înțeleg mă răstoarnă, îmi arde rinichii. Sunt foarte mulțumit că sunt la pământ, că mă pot odihni. Culcat pe spate, îmi văd cizma dreaptă complet perforată. Cizme atât de bune, păcat de ele. Asta mă irită. Dau să mă ridic, să văd ce-i cu cizmele. Nu reușesc. Mă cuprinde îndoiala. Oare ce se petrece? Sunt viu, sau am trecut de viață? Trebuie să mă scol. Să știu pe ce lume mă aflu... O nouă tentativă, același rezultat... Adică niciunul. Un fier roșu îmi traversează oase, carne, suflet, tot.

Îmi revin la postul de prim ajutor. Costea, care m-a transportat, dă raportul :

— Schijă de mortier în spate și în gamba dreaptă... Felicitări! Asta-i nimic. « *Pielea de Drac* » se confirmă, domnule locotenent!

Medicul căpitan confirmă diagnosticul lui Costea și mă întreabă :

— Preferați spitalizare la București, sau la Simferopol?

Ca un triplu cretin, îmi aud răspunsul :

— La Simferopol... Nu cunosc orașul... Mi-ar place să-l vizitez.

*
* *

După dureroasa extracție a schijelor, mă vindec mai repede decât trece timpul. Regimentul 2 Călărași îmi lipsește. Nu pot trăi fără vești de la oamenii mei, care sunt Dumnezeu știe în ce iad...

Mă pierd, mă frământ sufletește.

O tânără blondă, înaltă, dulce și infinit înțelegătoare mă ajută mult. Parcă reîncep viața când se oprește lângă patul meu. Frumoasă și foarte cultivată, simplitatea ei este o minune pe pământ. Vorbim fie în franceză, fie în germană. Nu îi cunosc prenumele. Intr-o zi este chemată, pe când încerca să mă distreze. Cel ce o cheamă i se adresează foarte respectuos : Domnișoară von Papen, la telefon! Așadar este fiica fostului cancelar al Reichului german, Franz von Papen, actualmente ambasador la Ankara. Cu cel mai frumos zâmbet din lume, tot ea îmi aduce la cunoștinșă succesul deplin al ofensivei noastre. Cunoaște cifrele pe de rost. Le-a recitat fără îndoială și altor bolnavi. Am făcut 170 000 de prizonieri, am capturat 1200 de tunuri, 285 de care de luptă... Armatele sovietice XXXIV, XXXVII și LI sunt distruse. Le-am distrus bătându-ne unu contra patru. A fost una dintre cele mai frumoase victorii din întreaga campanie din Rusia, poate chiar cea mai frumoasă. Ea deschide trupelor noastre porțile Caucazului și ne oferă cheile Asiei.

*
* *

Mi se impune o lună de permisie. Nota cea mai veselă și frumoasă mi-o oferă Vărzaru din Osica, cu trompeta lui, trecută și ea prin atâtea. M-a descoperit în compartiment. Suntem în același tren. Mergem la București.

Vărzaru a obținut o permisie excepțională. Recunoscătoare pentru ultima lui permisie normală, doamna Vărzaru i-a oferit viteazului călăraș doi băieți.

În întreg convoiul, suntem singurii din Regimentul 2 Călărași. Veștile pe care mi le dă sunt proaste. Pierderile sunt enorme, Raica este rănit.

— Raica nu a fost surprins deloc, îmi spune Vărzaru. Am ajutat la transportul lui. Mi-a spus că i-ați povestit un vis. « Știam foarte bine ce urmează să mi se întâmple », mi-a spus Raica. « Iată un lucru bun, făcut și încheiat ».

Raica nu se va mai întoarce. Este grav rănit și a fost reformat.

— Ce mai face Garbiș?

Vărzaru își pleacă ochii:

— După ce ați fost rănit, nimeni nu l-a mai văzut, nimeni nu a mai auzit de el...

Astfel dispăru, în mod misterios, omul din portul Corabia. Garbiș însă continuă să trăiască în memoria mea.

*

* *

La București mă simt ca un cavaler cu calul pe gheață. Lumea mă sărbătorește, dar preocupările conspiratorilor citadini, ale speculanților, afaceriștilor și traficanților sunt foarte diferite de ale mele.

Mă îmbrac în haine civile. Uniforma militară nu suportă, fără să reacționeze, absurditățile și cretinismele răspândite de dușmani prin Radio Londra, preluate de vitejii bărbați, casnici pe lângă femeile lor...

Bucureștenii se ocupă cu ce fac Englezii și Americanii. Mareșalul Antonescu este aproape singurul ce luptă cu adevărat pentru zdrobirea dușmanului și câștigarea războiului.

Cu toate greutățile de război, viața la București este foarte frumoasă. Străzile sunt pline de oameni în toată puterea, tineri civili fac curte fetelor pe Calea Victoriei, pe covorul de iarbă de la « Ștrand », în piscina de la Lido. Calea Victoriei a devenit domeniul privat al eleganților și snobilor. Prin luxul lor ostentativ, magazinele rănesc ochii celor ce au văzut frontul și inamicul de aproape.

La cofetăria « *București* », la « *Nestor* », la « *Continental* », cunoscuții mi se adresează cu « *Maestre Emilian* », « *Domnule Prefect* », de parcă n-aș fi plecat decât ieri din București.

Aud câteva voci depărtate murmurând :

— Domnule locotenent...

Inima îmi bate mai cu putere. Sunt prieteni de-ai familiei. Imi aduc la cunoștință că unchiul Duminică a murit.

Vestea parcă mă lovește cu leuca. Unchiul Duminică este corp din corpul meu, suflet din sufletul meu. El face parte din ființa mea. Cât voi trăi, el va participa la toate actele mele de viață. Din copilul care am fost, el a făcut omul care sunt astăzi și voi fi mâine. A vrut să facă din mine un om după chipul și asemănarea lui. Am încercat să nu-l dezămănesc niciodată.

Nu pot crede că unchiul Duminică este mort. În memoria mea, el este mai viu ca niciodată. Iată-l întreg în fața mea. Îmi prinde umerii cu mâinile lui încărcate de memoria vremurilor. Mă trezesc în plină copilărie, îl văd așa cum a rămas în inima și în sufletul meu.

Îmi văd copilăria în mijlocul proprietății familiale, dintre Lunca și Coza, în regiunea Vrancea. Un munte întreg era proprietatea noastră. Jos, majestuoasă și capricioasă prin nomadismul ei, curge Putna, între două dealuri. Impresionanții fagi centenari sunt vigilentele santinele ale muntelui. Una din ideile mele fixe, era culcatul pe spate la rădăcina unui fag uriaș, urmărind cu privirea babelul crengilor vâjnoase și multiple. Oboseala escaladei și balansul arborelui îmi comunicau o beție urmată de starea de vomă, nu departe de leșin. Amețeala avea gustul amar al fericirii fără de nume.

De proporții vaste, casa era construită în mijlocul pădurii de fag. Dimensiunile casei și pitorescul proprietății i-au inspirat pe vecini să vorbească despre « castelul » Emilienilor. Nu era un castel, dar pentru mine era mult mai mult, pentru că acolo locuia un mare senior, dintr-o altă epocă, unchiul Duminică. El era servitorul tuturor : administrator, herghelie, instructor de echitație, omul de încredere al casei.

Bun ca pâinea caldă, unchiul Duminică nu-l avea la inimă pe Mihai, care servea masa și spăla vesela, răpindu-i plăcerea de a ne servi el însuși. Dacă adăugăm la aceasta că Mihai nu era în stare să urce pe cal, înțelegem ușor de ce unchiul Duminică îl considera un fel de grăunte de nisip în ochi.

Unchiul Duminică era un mândru veteran ce avea să devină centenar, mai înalt ca Don Quichotte și chiar mai slab, probabil. Mâinile lui frumoase erau străbătute de vene albastre, ușor umflate :

Privește cum curge viața prin ele, îmi spunea pe când, mut de admirație, îl priveam mai mult pe furate. Uită-te bine, Neluțule. Nu uita că din vârful degetelor, viața se întoarce la inimă, pentru

a o încălzi... De aceea, nu trebuie să dai mâna cu oricine, căci asta angajează viața ta...

Multe formule de acest gen avea unchiul Duminică. Totul era pitoresc la el. Eram fermecat de abundența părului alb ce-i acoperea capul precum zăpezile veșnice vârful de munte. Părul alb cădea armonios pe umeri, accentuându-i trăsăturile săpate în stâncă, fața dăltuită în riduri, nasul acvilin.

Pentru mine, unchiul Duminică era Dumnezeu printre oameni. Mi-a vorbit cu atâta gravitate de țara mea, încât am început s-o iubesc la nebunie, ca pe o persoană în carne și oase. Își istorisea poveștile într-un fel foarte personal.

— România a fost totdeauna cel mai frumos fruct al Europei. În vechime, se spunea că Dumnezeu a uitat aici o parte din Raiul de pe pământ. Din gelozie, toate popoarele au început să susțină același lucru. Așa au început barbarii, pe urmă romanii, alții și alții. Până la urmă, Românii s-au supărat și au închis pumnul. Dacă privești bine, vei vedea că harta României seamănă cu un pumn închis. Am fi putut-o vedea mai din timp, dar asta a fost. Ceea ce am suferit, trebuia suferit. Ceilalți stau cu toții la pândă, precum câinii bătuți, ce-și așteaptă osul. Prea târziu! Suntem atât de bogați. Avem cele mai multe frontiere: una la Nord și la Est cu Rușii, alta la Sud, cu Bulgarii, la Sud-Vest cu Sârbii și ultima la Nord-Vest cu Ungurii, pe care Austriecii îi împing de la spate... Toți ne pândesc. Nu trebuie să uiți asta, băiete : pumnul României trebuie să fie un mare arici, ai cărui spini vor fi mii de sulite. Sulitele însă, nu pot fi mânuite decât de bravi cavaleri. Așa că, băiete, vei fi un cavaler.

Nu m-am îndoit de asta nicicând. Unchiul Duminică nici atât.

Cu o infinită răbdare, a știut să mă facă să iubesc, să înțeleg legăturile naturale dintre om și cal, dându-mi nenumărate exemple despre asta.

Pentru a-și ilustra ideile se servea adesea de aventurile tatălui său, născut în 1793. Din cauza Rușilor, pe care nu-i putea suferii, la 18 ani s-a angajat husar napoleonian, a făcut campania din Rusia, a văzut Moscova în flăcări. Numele lui

Ioachim Murat⁶⁷ revenea adesea în povestirile sale, punctate obligatoriu de o exclamație ca asta :

— Murat a fost sabie, nu glumă. Un adevărat războinic. Nu a lipsit mult să bage frica în Cazaci. Unchiul Duminică a avut toată viața o stimă deosebită pentru Murat, cavaler de elită, gata oricând să încrucișeze sabia cu oricine.

— De l-ar fi prins Cazacii, ar fi făcut din el hatmanul lor, mă asigură unchiul Duminică, mirându-se că acest miracol nu s-a împlinit.

Unchiul Duminică era atât de serios încât niciodată nu m-am putut juca cu caii de lemn, oferiți de prietenii părinților mei. Aceștia dispăreau de cum apăreau în casă.

Nu era greu să ghicim ce s-a întâmplat, mai ales că unchiul Duminică nu se obosea să ascundă resturile jucăriilor pe care le distrugea lovindu-le cu piciorul :

— Nu putem maimuțării calul cu aceste caricaturi de lemn, striga el furios, în lungul culoarelor.

Bineînțeles, eu plângeam.

— Unchiul Duminică are dreptate, decretă tatăl meu într-o zi. În familia mea de cavaleri, un băiat nu trebuie să se joace de-a urcatul pe cal. Trebuie să se urce cu adevărat.

După aceste cuvinte, unchiul Duminică lipsi două zile. Se întoarse trăgând de hățuri un splendid cârlan de doi ani, cenușiu, coama albă, ochii mari și negri.

Era un adevărat Dumnezeu-cal. Adoram această minune, îl gelosisem pe tata ce poseda o astfel de comoară, numită « *Grachus* ». Tata luă un aer grav și vorbii întregii familii, adunate pe peron :

— Acesta este fratele lui « *Grachus* ». De acum va fi al lui Ion, care va face din el un cal adevărat, dacă vrea să ajungă un om bun. Ion nu trebuie să uite că omul se judecă după calul de sub el...

Ascultând asta, am înlemnit. Emoția mi-a înghețat sângele. Prin gura deschisă, aerul nu mai intra, nici nu ieșea. Incepea să îmi fie rău. Eram gata să mă sufoc.

Vocea de tunet a unchiului Duminică răsună la urechea mea :

⁶⁷. Ioachim Murat (1767-1815), figură legendară din anturajul lui Napoleon I, cavalerist neînfocat și desăvârșit, participant la numeroase bătălii, rege în Neapole (1808-1815), soțul Carolinei Bonaparte, sora lui Napoleon. (NT).

— Urcă în și micuțule, nu ești domnișoară!

Mi-am tras sufletul, m-am apropiat de cârlanul ce mă privea venind. Știa mai bine ca mine că vom fi de nedespărțit. Picioarele din față erau un pic depărtate, nările umide se dilatau și se contractau abia vizibil.

Nu mai văzusem o astfel de splendidă creatură.

Tatăl meu nu glumise deloc. « *Grachus* » era un autentic campion, ce câștigase mai multe concursuri hipice. Fratele lui « *Grachus* » nu putea fi decât un cal de clasă.

Familia se amuza văzându-mă atât de admirativ. Tatăl meu spuse că trebuie să botezăm cârlanul, să sărbătorim evenimentul.

— Se va numi « *Caligula* », spuse unchiul Duminică. Sărbătoarea va începe îndată, pe câmpie. Pentru că Nelu are un cal, va învăța să-l încalice...

Mama se împotrivi cu toată energia :

— În nici un caz. Nelu este prea mic, iar cârlanul este deja un cal⁶⁸. Cârlanul o poate lua la fugă, copilul poate să cadă, ba chiar să se omoare...

Văd și acum privirea rece a unchiului Duminică, uitându-se la mama cu o milă întrucâtva respectuoasă. Vocea aspră zise pe un ton fără de replică :

— Nelu-i destul de mare pentru a se ține pe cele două picioare, pe care le are. Cu atât mai ușor îi va fi să se țină pe cele patru ale calului, nu-i așa, doamnă ?

Mama își prinse nasul în batistă, iar eu plecai cu « *Caligula* » și unchiul Duminică la câmpia din fundul parcului.

Eram într-o situație nu tocmai confortabilă. « *Caligula* » era cadoul meu pentru cei cinci ani, abia împliniți.

Unchiul Duminică mă urcă pe « *Caligula* », înșeuat cu grijă, cu scările cât s-a putut de sus, hăturile ajustate ca pentru mine.

Mă simțeam pe deplin în siguranță, intrasem în spațiul închis ce servea de manej tatălui meu.

Cârlanul era cât se poate de docil.

— Calul acesta parcă n-are destul sânge, spuse unchiul Duminică. Nu e cazul să-i tai gura cu zăbala. Lasă-l mai liber. Strânge bine degetele. Degetul cel mare pe deasupra celorlalte... Ține-te drept! Drept ca lumânarea... Așa! Brațele nu le ține ca

⁶⁸ . Cârlanul nu devine cal decât la vârsta de treizeci de luni.

aripile în zbor. Printre brațe și piept n-are voie să treacă nici măcar o foiță de țigară...

Plimbarea noastră continuă o vreme, inclusiv cu un timp de galop.

« *Caligula* » mișca puternic din cap, de la stânga la dreapta.

— Ii faci rău cu zăbala. Fără brutalitate, spuse instructorul meu, al cărui păr alb se agită în semn de indignare.

Nu știi dacă pe cal îl durea gura, dar pe mine mă dureau fesele de cinci ani, pe șeaua dură ca țeava de tun.

— Genunchii trebuie strânși, striga bătrânul...

Genunchii mei erau cum nici nu se putea altfel, căci flancurile cârlanului îmi erau absolut inaccesibile...

Nu știi ce-i trecu prin cap unchiului Duminică, dar îl văzui că se apropie cu pași mari. Mai în glumă, mai în serios lăsa o vorbă să cadă :

— Echipajul ăsta are nevoie de un pic de nerv, asta e clar!

Arse o palmă serioasă pe dosul lui « *Caligula* », care traversă manejul în diagonală și sări bariera în stil olimpic. Pe dosul lui, m-am ținut drept ca lumânarea, cum mă învățase unchiul Duminică...

« *Caligula* » nu s-a mulțumit cu un simplu salt în afara manejului.

Enervat de evenimentele zilei, îmbătat de aromele câmpiei, diavolul cenușiu a ținut-o în triplu galop către marea pădure din apropiere.

Injurăturile unchiului Duminică se auzeau din ce în ce mai încet. Nu îndrăzneam să mă întorc, nici să privesc pământul ce defila sub mine cu viteza uraganului. Preț de un fulger, eram deja în pădure. Era momentul s-o las baltă cu lumânarea dreaptă. M-am culcat pe coama lui « *Caligula* » ca pe crengile joase de brad. Mi-a prins bine, fără îndoială. Altfel mi-aș fi spart capul contra uneia din crengile destul de joase în pădure. Treptat, « *Caligula* » își temperă ardoarea. O poieniță cu iarbă frumoasă îl calmă cu totul.

Mai dificilă a fost descălecarea, chiar foarte dificilă. Mi-am dat drumul în josul curelei uneia dintre scări. Am coborât de pe cal ca un alpinist. Am reușit manevra în chip strălucit, l-am debarasat pe « *Caligula* » de zăbală, pentru a paște în voie. Am reușit destul de repede aceste manevre, apoi am admirat animalul, încă agitat, ce savura ierburile mirositoare.

Descălecarea fusese o întreprindere delicată. Încălecarea, în schimb, era peste puterile mele.

Dintr-un foc, ecoul conversațiilor auzite acasă reînvie în memoria mea. Era vorba de urși, de lupi și de alte animale ce trăiau în această pădure. Inconștient de acest pericol, « *Caligula* » savura iarba ce nu amenința să se termine. Timpul trecea. Nu mi-am luat ochii de pe el.

Dintr-o dată, cu groază, am văzut aburi ieșind pe nările sale. Odată cu noaptea, frigul deveni o problemă. Ce puteam face, pierdut cum eram între miile de copaci.

Zgomotele pădurii mă paralizau. Să mă întorc pe jos era imposibil. Casa era prea departe. Nici nu știam în ce direcție să o apuc.

Aveam nevoie de un acoperiș. Din instinct, m-am culcat între picioarele din față ale lui « *Caligula* ». Se opri din păscut, mă miroși și chiar mă gustă plimbându-și peste mine limba plină de salivă. Apoi nu mai mișcă deloc.

Am închis ochii repede, pentru a nu mă vedea învăluit de întunecimile nopții. Apoi am adormit.

În zori, am fost găsiți, unul între picioarele celuilalt. În fruntea unui grup de țărani din împrejurimi, unchiul Duminică și tatăl meu ne căutaseră toată noaptea.

La întoarcere, « *Caligula* » m-a purtat în triumf. Mult mai importantă era însă dragostea și prietenia ce se statorniciseră între noi. Din acea noapte, eu și « *Caligula* » am devenit două ființe inseparabile. Așa s-a terminat prima lecție de echitație.

Unchiului Duminică s-a temut și s-a considerat responsabil de cele întâmplate. De aceea, m-a învățat tot ce știa despre natură și ființele ce fac parte din aceasta, despre multiplele posibilități de supraviețuire, izolat în sânul ei.

În scurt timp, am învățat să fac o colibă din crengi, acoperită cu bucăți de mușchi verde, să prind păstrăvi cu mâna și multe altele.

— Nu te adăposti niciodată într-o grotă, mă sfătui profesorul meu. Ai putea avea surpriza de a-l deranja pe « *Nenea Martin* », căruia nu-i plac invitații nepoftiți la locul lui de odihnă.

De fapt, regiunea noastră era plină de urși, ce își stabiliseră acolo patria lor de inimă.

Alături de casa principală, aveam un pavilion din lemn, ce servea de bucătărie, cămară și magazie de provizii. Găseai acolo

tot ce-ți poftea inima : jambon, cârnați, șuncă, conserve, vase din ceramică pline cu miere, borcane de dulceață și altele. Foarte curând, pavilionul acesta luă pentru mine dimensiunile unui paradis cu toate trufandalele posibile. Evident, ca în orice paradis, accesul îmi era strict interzis. Pentru a-l vizita pe ascuns, trebuia să mă scol cu noaptea în cap sau să aștept ca toți ceilalți să adoarmă.

În general, nu reușeam să deschid ochii înainte ca întreaga casă să zumzăie ca un stup de albine, astfel că nu-mi rămânea decât posibilitatea unei expediții nocturne.

Luai decizia să trec la executarea planului cu prima ocazie, când cei ai casei vor fi mai obosiți.

Ocazia se prezentă destul de repede.

Fidel cuvântului dat mie însumi, cobor scara de lemn fără ca aceasta să scârțâie. « *Waldo* », câinele nostru danez cu pete, nu și-a manifestat prea zgomotos bucuria de a mă vedea în plină noapte. Ușa se deschise. Iată-mă afară... Un fir de lună creiona drumul până la ușa pavilionului-bucătărie. Grație dozei de frică ce simțeam, ușa se deschise. Am tras zăvorul, în urma mea, precauție ce se dovedi foarte înțeleaptă.

Iată-mă în sfânta sfintelor.

Jeleul de afine se bucură de primele mele favoruri. Apoi, un borcan de prune în sirop fu transformat în sâmburi. După câteva degete în butoiășul cu miere, mi s-a făcut sete... Ochii îmi picară pe un borcan de cireșe în țuică...

Pentru mai multă comoditate, m-am instalat la pământ, cu borcanul între picioare. La noi se zice că cireșile în țuică sunt pupicul de dragoste al lui Bachus. Numai un ipocrit ar susține contrariul, în loc să spună verde că nu-i plac cireșile. Nu acesta era cazul meu. Am degustat cu nădejde, stabilind un record, inclusiv la înghițirea sâmburilor.

Nivelul de cireșe scăzuse simțitor sub cel al lichidului. M-am decis să-l restabilesc, bând țuica excedentară.

Ce deliciu? Senzația decapării de siropul și celelalte înghițite de-a valma se amestecă cu o căldură amețitoare ce urcă dinspre stomac spre creier...

Primul zgomot ce m-a alarmat l-am simțit în starea asta de beatitudine. Un soi de foșnet discret, ceva ca zgomotul de pași, venea de afară.

Analizai situația cu urechile ciulite : întrucât am operat pe întuneric și în liniște, nimeni nu putea ști că sunt acolo. Cine putea să vină la bucătărie în plină noapte? Cu ce scop?

Zgomotul se apropie de ușă. Fruntea mi se umplu de sudoare. Auzii încă o serie de foșnete de neînțeles, cineva zgâria lemnul exterior... clanța se ridică dintr-o dată, apoi recăzu cu clinchetul metalic obișnuit. Din fericire, zăvorul pe care l-am tras rezistă cu succes. Totuși, cineva era dincolo de ușă! Cineva străin casei, altfel s-ar fi întrebat cine se ascunde în bucătărie între miezul nopții și zorii-zorilor. Un soi de nemulțumire și de mormăială inexplicabilă mă teroriza de-a dreptul. Numai un bandit putea să arate așa îndrăzneală. Banditul sau poate dracul în persoană sfârși prin a-și pierde răbdarea. Se puse pe zid cu o violență de necrezut, scândurile vibrau, totul tremura în zona atacată. Nu mai vorbesc de mine.

Sub șocurile repetate, un întreg raion de ustensile menajere se prăbuși într-un zgomot ce-mi îngheță sângele în vine.

Vocea-mi pierise de frică, aerul se rărise, nu mai puteam nici să respir...

O enormă întunecime acoperi complet fereastra în patru ochiuri. Mormăiala deveni furioasă, ochiurile de geam zburară în aer, o mască păroasă umplu întreg cadrul. Urlai cu așa forță încât masca dispăru exact în clipa când îmi pierdui conștiința...

Mi-am revenit în pat, toată lumea în jurul meu. Tata luă cuvântul :

— Ai fost pedepsit pentru o lăcomie ce seamănă cu hoția, mai ales într-o casă unde nu ți se refuză nimic. S-a întâmplat ceea ce trebuia să se întâmple, căci hoții se atrag între ei. Noaptea asta ai fi putut fi ucis. Să-ți fie de lecție, altfel voi face ordine... Să-l lăsăm să-și continue somnul.

Toată lumea dispăru. Nu am mai putut închide un ochi. Abia a doua zi, unchiul Duminică îmi explică misterul :

— Ai primit vizita lui « *Nenea Martin* » ursul din pădure. Ca și tine, el știe bine unde sunt cele ce-i plac, să-și pună pe măsele... Ai urlat atât de tare, că ursul s-a speriat și și-a luat labele la spinare. N-am putut să-l prind, banditul luase distanță !

Din acea zi, am pierdut gustul trufandalelor.

Urșii erau cu grămada în regiunea noastră, toți din familia urșilor bruni din Balcani. Erau foarte periculoși pentru vânători, nu însă și pentru femei, pe care nu le atacau niciodată. Acestea

cunoșteau slăbiciunea lui « *Nea Martin* » pentru ginta femeiască. Dacă urșii apăreau pe când ele erau la cules de zmeură sau afine, femeile își vedeau liniștite de treaba lor, urșii la fel, fiecare culegând pe cont propriu. Bineînțeles, urșii consumau totul pe loc. Niciodată însă nu și-ar fi permis să-și bage nasul sau ghiarele în căldările pline ale cucoanelor.

Nu mult după aventura mea, mama plecă singură după frăguțe de pădure. Pentru mai multă comoditate, se pusese în genunchi, căci frăguțele cresc la nivelul pământului. Deodată auzi o respirație puternică, alături de ea. Un urs enorm o privea cu atenție, apoi se puse pe cules alături. Mama nu se pierdu cu firea. Continuă culesul ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Ursul îi ținu companie până ce ultima frăguță fu culeasă. Apoi își trecu limba roșie peste bot și plecă satisfăcut, fără să își ia la revedere. Nici mama nu a insistat... Numai ea știa emoția prin care trecuse.

Mergeam adesea cu unchiul Duminică în pădure. Nu de puține ori ne-am întâlnit cu ursul. Ne continuam drumul liniștiți, el la fel.

În cursul acestor plimbări, am învățat să recunosc ierburile și frunzele a căror utilizare corectă permite îngrijirea și vindecarea calului, ba chiar și a omului. Mai târziu, știința aceasta m-a salvat de mai multe ori, și pe mine, și pe cal.

Unchiul Duminică cunoștea secretele transmise din generație în generație, de către cavalerii hiperboreeni din Extremul Nord, strămoșii noștri⁶⁹. Secretele acestea constituiau un leac atotputernic. În orice loc, iarna sau vara, la minus treizeci de grade sau la plus cincizeci, ele puneau calul condamnat pe picioare.

⁶⁹ . Cavalerii hiperboreeni nu au putut fi decât Pelasgii, popor mitic din care au descins primele mari popoare, culturi și civilizații ale lumii. Aceștia ar fi ocupat o zonă sau o insulă misterioasă numită Thule, situată la extremitatea nordică a Pământului, după unii în interiorul acestuia. Din 19 în 19 ani, la fiecare revoluție astrală, zeul Apollon vizita pe hiperboreeni, în amintirea unei prime călătorii printre ei, înaintea stabilirii cultului de la Delphi. Așa se explică faptul că hiperboreenii ar fi la originea cultului zeului Apollon, ei fiind, între altele, fondatorii oracolului din Delphi. Mitul hiperborean traversează atât *Dacia preistorică* a lui Nicolae Densușianu, cât și *Dacia hiperboreană*, a lui Geticus-Lovinescu (Vasile). (NT).

De exemplu, rănilor unui cal sfârtecat de mitralieră se infectează rapid, devin purulente și amenință viața calului. Un simplu decoct de dioc sau floarea-florilor grăbește cicatrizarea și pune calul pe picioare în opt zile. Aceeași floare îngrijește foarte bine ochii infectați ai calului, indiferent că este vorba de praf obișnuit, praf de pușcă, de pământ, moloz sau cine știe ce altceva.

Zârna sau umbra nopții crește peste tot și seamănă cu vița sălbatică. Fiartă și aplicată în comprese, dezumflă rapid orice entorsă. Diareea violentă poate ucide un cal. O simplă fiertură de urzici și de năsturași de aur scoate calul din belea, de azi pe mâine.

Problemele pulmonare pot și ele ucide calul. Pentru aceasta, nici un leac nu este mai bun decât frecțiile repetate, din două în două ore, cu un pumn de flori galbene de drobiță, grozamă sau ginistru, amestecate cu iarbă obișnuită. La fel de bună este și drobița spaniolă, ce se cheamă bucsău, amestecată tot cu iarbă și utilizată în frecții energice, tot din două în două ore.

Caii sunt adesea înțepați de bondari, viespi sau tăuni. În acest caz, compresia de pătlagină bătută este lecul ideal, care calmează pe loc.

Aplicate la oameni, majoritatea acestor « leacuri de cal » dau rezultate mai bune decât produsele farmaceutice. Maiorul medic al regimentului nu înțelegea o iotă din asta, lucru normal însă, de când școlile, cele superioare mai ales, sabotează și dărâmă exact facultatea înțelegerii celor ce le urmează..

Zilele de pădure cu acest om bătrân, apropiat de natură și una cu ea, m-au marcat pe viață.

La vârsta mea, chiar și acum am nevoie de o plimbare zilnică în pădurea apropiată. Altfel mă simt prost, nu sunt în formă.

Unchiul Duminică era admirabil din multiple puncte de vedere. Lucrul care mi s-a părut multă vreme cel mai extraordinar cu putință, a fost ceasul lui de buzunar, din argint masiv, mai mare decât palma mea. Butonul de întoarcere era cât un bob de mazăre. Unchiul Duminică îl învârtea între degetul mare și arătător, când i se întâmpla să se întrebe ce mai e de făcut. Partea cea mai remarcabilă a ceasului era o locomotivă. O fantastică locomotivă ce se oprea în plin cadran, a cărei bielă-manivelă pornea energic roțile, în zgomotul unui mecanism nu foarte bine uns. Auzeam pufăitul locomotivei chiar și în

« depoul » din buzunarul de pe pieptul vestei. Se auzea destul de bine și solidul tic-tac. Pufăitul însă și fluierul locomotivei mi se păreau lucrul cel mai extraordinar de sub soare.

Ajunsesem un bun elev-grăjdar. Unchiul Duminică verifica îngrijirea lui « *Caligula* » și « *Grachus* », apoi mă răsplătea cu o haltă a locomotivei, chiar în palmă la mine.

Intr-o zi oarecare, în timpul săptămânii, avui surpriza să-l găsesc pe unchiul Duminică în haine de sărbătoare.

— Apropie-te, drăguțul meu. Privește bine.

Pe masă, la bună vedere, erau expuse câteva obiecte ce îmi plăceau în mod deosebit : o pipă cu capac, pe care trona Napoleon cu legendara lui pălărie în trei colțuri, o cutie cu compas, echer și alte scule de geometrie, o hartă a lumii, o chitară spaniolă, o magnifică ediție din *Divina Comedie* ilustrată de Gustave Doré⁷⁰, ale cărui extraordinare viziuni îmi dădeau, după caz, coșmare de zi sau de noapte. Erau încă multe alte obiecte, între care o pereche de piteni de argint și faimosul ceas cu locomotivă.

Cu un aer foarte grav, Unchiul Duminică ridică sprâncenele lui albe și groase. Mă privi atent printre pleoapele pe jumătate deschise. Cu ochii la obiectele expuse, mă simțeam răscolit de privirea lui mută.

Se decise să vorbească, exact pe când uitasem de el :

— Privește bine, dragul meu. Nu te grăbi. Privește. Gândește-te bine... Avem timp destul. Din tot ce vezi pe masă, vei alege un singur obiect. Unul singur, care va fi de acum al tău, pe care nu-l vei împărți cu nimeni. Ți-l voi da pentru totdeauna...

Istorisind această poveste de demult, îmi dau seama că mă găseam pentru prima dată în fața unei alegeri.

Aveam șapte ani. Vârsta rațiunii, se zice. Dacă-i așa, mă tem că n-am fost niciodată rezonabil, că n-am ajuns încă la vârsta rațiunii. Cine știe asta?

Atunci am înțeles că a alege înseamnă a sacrifica.

⁷⁰. Desenator și pictor francez (1833-1883), foarte cunoscut prin litografiile (*Muncile lui Hercule*) și ilustrațiile unor opere celebre : *Infernul* lui Dante (1861), *Don Quichotte* (1863), *Aventurile baronului de Münchhausen* (1866), *Gargantua și Pantagruel* (1851 și 1873), *Biblia* (1866). (NT).

Multe alegeri am avut de făcut în viață, altfel spus tot atâtea sacrificii. Sunt convins că aceste sacrificii nu au fost inutile, dovadă că nu le-am uitat, iar amintirea lor încă îmi sfâșie inima.

Am rămas o vreme înlemnit, fără voce, în fața minunilor de pe masă. Din toate aceste comori, numai la una aveam dreptul. Toate mă ispiteau enorm, într-un fel sau altul.

Pipa cu Napoleon pe căciulă aparținuse tatălui unchiului Duminică. Ea văzuse incendiul Moscovei, tutunul din ea se aprinsese de atâtea ori din focarul ce mistuise totul în jurul Kremlinului. Cutia cu scule geometrice fu eliminată prima. Harta lumii rezerva prea puțin loc României. Am eliminat-o și pe ea. *Divina Comedie* merita să fie arsă în flăcările iadului, căci de atâtea ori mă îngrozise... Nu mă puteam decide între pinteni, pipă și ceasul cu locomotivă.

În spiritul meu ce calcula totul, pipa te făcea mai mare, ceasul mai important. Pintenii nu făceau nimic...

I-am pus la picioare. Se potriveau de minune.

Ce puteam face cu pipa, de vreme ce nu aveam permisiunea să fumez ? Am înțeles că e vorba de o ispită. Fără prea multe regrete, am trimis-o cât acolo, să ispitească pe alții. Rămânea ceasul cu locomotivă. Culcată pe spate, locomotiva pufăia și fluiera ca cea din fruntea Orientului-Expres. Biela-manivelă și pistonul tăiau aerul pe orizontală într-un un dute-vino milimetric și un tic-tac furios, secundă după secundă.

Cu locomotiva asta în buzunar, inima mi-ar fi bătut mai puternic, nu s-ar fi oprit niciodată.

Pintenii fuseseră repuși la locul lor, între celelalte obiecte. Aveam de ales între ei și ceasul cu locomotivă. Nu mă putem decide.

Am întins mâna către locomotivă... dar am apucat pintenii!

Nu a fost eroare, nici întâmplare.

A fost așa, pur și simplu.

În fundul sufletului meu îmi doream pintenii, fără să îmi mărturisesc acest lucru mie însumi. N-am înțeles niciodată dacă a fost vorba de pudoare, de o voință superioară, sau pur și simplu de o alegere?

Răspunsul nu mai are importanță. Fiecare va răspunde în felul lui, funcție de ființa interioară ce îl conduce în mod tainic.

Clinchetul pintenilor de argint între degete îmi umplea urechile și sufletul cu o voluptate irezistibilă. Trăiam cu

anticipație furia cavalcadelor și nechezatul nervos al cailor, auzeam tropăitul copitelor pe silexul drumurilor. Templul și zeul meu suprem era calul. Nu eram făcut să cerșesc, în genunchi, mântuirea icoanelor de pe pereți. Destinul și misiunea mea era să o cuceresc cu sabia, din înaltul calului.

Unchiul Duminică se înroși ca un rac. Plăcerea îi țâșnea din toți porii :

— Aș fi jurat că va alege pintenii! Dumnezeu mare. Laudă Ție! Ține-l bine în frâu pe puștiul meu... Vei fi cavaler, Nelule. Toată viața vei fi cavaler. Jumătatea îți va fi calul. Nu vei fi întreg decât pe calul tău!

În entuziasmul său, unchiul Duminică îmi explică misterul comorilor de pe masa ispitelor.

— Tradiția ne învață să expunem sub ochii băieților, de vârsta ta, obiectele ce i-ar putea tenta. Fiecare dintre acestea reprezintă simbolul unei posibile activități viitoare. Pipa prefigura o carieră sedentară, cutia cu compasul și celelalte anunța tehnicianul și inginerul, harta lumii prefigura călătorul, marinarul sau exploratorul, ceasul cu locomotivă anunța funcționarul de la căile de fier... Pintenii nu puteau ispiti decât un cavaler pur sânge.

Unchiul Duminică strălucea de bucurie. Fără să îmi dau seama, îi procurasem bucuria supremă pe care o aștepta de la mine. Îl făcusem fericit.

Cele două obiecte ce m-au atras mai mult fură pintenii și ceasul cu locomotivă. Mai târziu, tatăl meu mi-a interzis cariera militară. Cum se explică însă faptul că am ajuns avocat exact la Căile Ferate Române?

Unchiul Duminică văzuse departe : « *Ceasul cu locomotivă te destinează funcționarului la Căile Ferate Române* ». Or, ca avocat, am fost funcționar la Căile de Fier...

De voie sau de nevoie, trebuie să recunoaștem că viziunea unchiului Duminică a fost justă.

Și mai tulburătoare încă îi fu profeția pe care mi-a făcut-o un pic mai târziu :

— Nelule, vei trece prin multe. Vei vedea aventuri fără număr! Te văd într-o uniformă strălucită, pe calul tău frumos, pe braț cu o zvastică! Vei fi admirat de populații întregi, oamenii îți vor cere adesea ajutorul și protecția...

Așa a fost!

Indiscutabil, unchiul Duminică a fost un clarvăzător.

Fiind sigur că voi ajunge cavaler, unchiul Duminică s-a improvisat în maestrul meu personal, în materie de arme ale cavaleriei. Inarmat cu o sabie curbă, devenită între timp o pioasă amintire, unchiul Duminică mă învăța abc-ul scrimei, învățelile devastatoare pe propriile vârfuri sau pe posterioarele calului.

Pentru amortizarea loviturilor datorate stângăciei mele, se proteja cu două vestoane unul peste altul, gâtul fiindu-i apărat de un guler de aramă decorat cu un cap de zimbru gata să mă străpungă cu coarnele lui ascuțite.

L-am întrebat :

— De ce poartă cavalerii acest bou pe guler?

— Nu e un bou, ignorantule, ci un zimbru, strămoșul acestuia dacă vrei, mult mai puternic, mai sălbatic, mai impulsiv și mai impetuos. În luptă dreaptă, zimbrul nostru ar fi ridiculizat bizonul american. Cavaleria noastră are privilegiul și onoarea de a purta zimbrul la guler. Cu copita lui, zimbrul a indicat locul sacru de unde țara noastră și-a luat avântul. Toți cronicarii spun asta. Într-o zi, Dragoș, Voievod de Maramureș, vâna cu cavalerii lui, ca de obicei. Dintr-o dată, văzu pe câmpie un animal majestuos ca niciunul altul, atât de mare și de frumos, că a vrut imediat să îl prindă. Zimbrul însă, căci un zimbru îi apăruse în cale, era de altă părere. Nu s-a lăsat prins cu una cu două. Avea o misiune de îndeplinit. I-a antrenat pe Dragoș, Bogdan și ceilalți cavaleri într-o cursă nebună. Nu s-a lăsat prins decât la apus de soare, pe valea râului Moldova.

Bogdan îl sacrifică cu sabia. De îndată însă ce văzu sângele, inima îi fu cuprinsă de un sentiment curios și neașteptat. Cu un muget enorm, zimbrul dăruie naturii sfinte ultima sa suflare. Cavalerii priveau transfigurați sacrificiul animalului devenit sfânt pentru ei. Deodată răsună vocea aspră și fără de replică a lui Dragoș:

— Vom rămâne aici. Ne vom instala și vom apăra acest pământ, ne vom vărsa sângele pentru el, îl vom amesteca cu sângele sfânt al zimbrului.

— Aici va fi patria noastră, continuă Bogdan gândul și vorbele tatălui său.

Pe locul unde muri zimbrul, a fost săpată prima fundație a Moldovei. Se numește Boureni, undeva în centrul Moldovei. Acolo a bătut pentru prima dată inima țării noastre. Una după

alta, hoardele Tătarilor fură zdrobite acolo de Dragoș, de Sas, de Balc, de marele Bogdan. Ei și alții și-au apărat pământul sacru, l-au lărgit cu plugul și cu spada, de la munte pân-la Mare și la Dunărea albastră.

Pentru ca nimic din acestea să nu se uite, zimbrul ce a condus cavalerii le împodobește uniforme, galopează fără încetare alături de ei, în inima fiecăruia...

Inutil de precizat extazul în care cădeam ascultând cu gura căscată istoriile unchiului Duminică. Le visam noaptea. Ziua luam la sabie câmpurile de urzici. Nu aveam alți Tătari la îndemână...

Pentru mine, unchiul Duminică a fost cel mai important om din lume. El m-a inițiat în tot ce avea să capete importanță, în tot ce va deveni piatră de încercare a viații mele, esența existenței mele, cele fără de care viața și fericirea nu sunt posibile: libertatea, patria și calul.

Ajuns elev la Liceul Militar de la Mănăstirea Dealu, apoi elev la Școala de Cavalerie din Târgoviște, mi-am petrecut toate permisiile cu unchiul Duminică.

Prin copii lui, ajunși bătrâni venerabili, am aflat cum a murit unchiul Duminică.

Intr-o dimineață, cu noaptea în cap, a pus șaua pe « *Fidel* », un cal jugănit, de vreo cincisprezece ani. Nimeni nu știe cum l-a putut încălica, dar l-a putut... Drept ca lumânarea, a ieșit cu « *Fidel* » în curte. Toată lumea îl respecta. Nimeni nu îndrăznește să-i facă cea mai mică remarcă.

Toți ai casei îl priveau cu sufletul la gură. Unchiul Duminică o luă în trap mic către pădure.

La ora prânzului, încă nu se întorsese. S-a organizat imediat căutarea lui, fără să se uite discreția de rigoare. Unchiul Duminică nu ar fi suportat să fie căutat, cum mi se întâmplase mie cu « *Caligula* », în prima zi a lunii noastre de miere cavaleriească. Unii se temeau să nu fie certați de unchiul Duminică... Din păcate, nu aveau dreptate deloc.

Traversând pădurea către Nord, fură atrași de nechezatul calului. Ajunseră la o poieniță, în mijlocul mestecenilor albi, cu frunza în vânt.

În mijlocul ierburilor, « *Fidel* » făcea de gardă la corpul unchiului Duminică.

— Cu părul lui alb, s-ar fi zis un mesteacăn la pământ, îmi zise unul dintre fii lui.

Nu avea nicio rană, nu căzuse de pe cal, nu fusese lovit de vreo creangă, cum s-a crezut o clipă.

Autentic cavaler român, unchiul Duminică simțise că a sosit momentul să-și încredințeze sufletul în mâinile lui Dumnezeu. A decis să își trăiască moartea, așa cum își trăise viața : pe cal!

Ajuns în poieniță, a auzit comanda :

— Descălecarea!...

S-a supus comenzii, cum ar face-o orice cavaler.

Totul s-a petrecut în pădurea cea mare, chiar în poienița unde fusesem găsit eu, cu patruzeci de ani înainte, între picioarele nervoase ale lui « *Caligula* », primul meu cal.

Moartea unchiului Duminică este un întreg simbol, o minune ce mă farmecă și mă întristează. A murit la vârsta de 102 ani.

Feciorii lui nu îndrăzniseră niciodată să fumeze în fața lui. Așa a fost unchiul Duminică. Țăran și cavaler român desăvârșit, de cea mai autentică specie.

Iată omul ce mi-a pus pe viață piciorul în scara calului.

Plâng nu moartea ce l-a împlinit, ci despărțirea care mi l-a răpit.

M-am întors din permisie mai rănit decât plecasem!

Capitolul XXIII

*Cucerirea Kubanului. – Frontiera Europa-Asia. – Unde ne vom opri?
Calmucii. – Djemil și marele vis. – Punctul cel mai avansat al Cruciadei.*

Îmi regăsesc escadronul « cu efectivul complet », după cum mi s-a spus. Asta m-a revoltat cumplit. Ce fel de « *efectiv complet* »? Unde sunt călărașii de la începutul campaniei, cei care au distrus observatorul sovietic de artilerie, în noaptea de 22 iunie 1941?

Smaramdache a fost ucis primul. Gumele mele, una după alta, au devenit minuscule în fundul buzunarului. S-au consumat ștergând vieți omenеști, cărora le-au dispărut și numele.

Tânărul Mazilu, șeful meu de « stat-major », este încă în șa, alături de mine. Încă nu i-a crescut barba. Câți oameni ar putea spune că au supraviețuit încercărilor prin care a trecut el? Dogaru și Mihale, însănătoșiți după rănilor de la Mihailovka, s-au reintegrat în regiment. Iconaru a fost promovat plutonier. Iacob, vechiul șef « *Ține-Caii* », comandă acum un pluton. Dintre vechii călărași, descopăr alte câteva figuri cunoscute.

Ceilalți comandanți de pluton sunt nou veniți. Remarc pe elevul-aspirant ofițer-rezervă Coșoveanu, al cărui elan îmi inspiră o totală încredere.

La începutul lui septembrie 1942, suntem lansați în cucerirea Kubanului. Pluton după pluton, traversăm strâmtoarea Kertch cu ajutorul transbordoarelor, apoi luăm direcția Krasnodar. Această parte a Kubanului este foarte fertilă. Livezile și grădinile sunt pline de fructe și legume delicioase. Le apreciem din plin.

Localitățile traversate sunt aproape intacte, ceea ce arată graba cu care s-au retras Rușii.

Înainte de a ajunge la Krimskaia, trecem prin Moldovanskoie, un mic orașel de 6 000 de locuitori, ce ne surprinde prin primirea în cel mai pur stil românesc. Sunt urmașii compatrioților transplantați de țarul Alexandru I, din regiunea Cahul. Tradițiile și obiceiurile românești, inclusiv portul tradițional de origine, sunt absolut intacte, după un secol și

jumătate. Facem o scurtă oprire, pentru a ne informa, de la camarazii staționați aici, cu privire la dificultatea luptelor susținute de cavalerii Diviziilor 5, 6 și 9, care au luat cu asalt orașele Krsno-Armayaskaya, Alexandrovskaya, Temryuk și portul Primorsko Achtaskaya.

Câteva mii dintre soldații noștri sunt îngropați în cimitirul militar din Taman. Printre ei mulți ofițeri prieteni, a căror moarte mi se pare incredibilă: colonelul Carp, locotenent-colonelul Marinescu, căpitani Marcel Ionian, Petrache Panaitescu, locotenentul Dorobanțu și alții. Un obuz l-a ucis pe colonelul Claus. Cu cât găurile se măresc în rândurile noastre, cu atât crește în mine bariera de gheață în spatele căreia tinerețea se depărtează și se contopește cu cei morți. Tristețea personală nu mă împiedică să constat victoria noastră zdrobitoare asupra Rușilor. Pe unde trecem, adeziunea populației la lupta contra bolșevismului este totală. În câteva zile de la victoria noastră, pretutindeni autohtonii înființează poliții locale, dintre ei. Ele sunt înarmate de către Germani și funcționează perfect.

Peste tot se organizează escadroane de cazaci din Kuban. Cazacii au îmbrăcat uniforma germană, rupând orice legături cu bolșevicii, pe care îi detestă. Și-au conservat ținuta tradițională, inclusiv căciula *kubanka*. Instrucția și manevrele lor au loc în jurul localităților Krimskaya și Krasnodar.

Indicatoarele și panourile de circulație afișează semnele unităților germane, și ale armatei noastre. Pe unul din aceste panouri citesc « Nalcik ». Orașul acesta este deci cucerit și el, ceea ce înseamnă că drumul spre Bacu și Iran este deschis.

Coloane întregi de prizonieri se predau. Majoritatea sunt soldați de peste patruzeci de ani, prost îmbrăcați, slabi, obosiți. Zeci de mii de prizonieri sunt păziți de câțiva cazaci⁷¹, Balkari,

⁷¹. Grafiam numele cazacilor fără majusculă întrucât, spre deosebire de Cerkezi, Balkari și alții, ei nu sunt o etnie ci o « adunătură de etnii », în genul Americanilor. Diferența este că Cerchezii sau Balkarii au un trecut dar n-au bombe, ceilalți au bombe dar fără trecut; probabil nici viitor. După ultimul război, s-a răspândit moda subversivă a scrierii numelor popoarelor cu literă mică. Omul de Neandertal se scrie cu literă mare, de exemplu, dar numele Românilor, al Chinezilor sau altor popoare, se scrie cu literă mică. Așa vor diversele Academii. În consecință, acuzăm aceste Academii de participare, deliberată sau inconștientă, la actuala nivelare mondială, ce vizează ștergerea diferențelor dintre popoare, ce urmează să devină o masă inconștientă. Evident, cu excepția unui singur popor, pe care nu e cazul să îl numim. (NT).

Kabardini sau Cerkezi, care au abandonat comunismul și au trecut de partea noastră. Vorbind cu acești prizonieri, am înțeles că sunt foarte mulțumiți de a fi scăpat de politrucii. Mulți dintre ei se plâng că politrucii au sacrificat un mare număr de oameni fără niciun rost.

De obicei, singura hrană a acestor oameni este grâul fiert. Partea lemnoasă a armelor lor este albă. Nevoia de arme este atât de mare, încât nu s-a mai pierdut timpul cu vopsirea paturilor de pușcă.

Victoria noastră este indiscutabilă, totală. Moralul călărașilor este excelent, cel puțin până la indicatorul rutier de frontieră intercontinentală. Foarte impresionant, acesta arată Europa către Vest și Asia către Est. Suntem exact la limita celor două continente.

Dacă ar mai fi printre noi, multe ar spune Garbiș despre asta.

Distanța parcursă de la Vest la Est, cu arma în mână și într-o continuă luptă, este o premieră istorică. Garbiș nu îmi lipsește numai mie, ci tuturor călărașilor. Cu ochii la indicatorul de separație a celor două continente, călărașii mă întreabă cu neliniște :

— Nu se va termina niciodată? Oare unde ne vom opri, domnule locotenent?

« *Piele de Drac* » le-ar putea răspunde la dracu-n praznic, direct în Iad. Nimeni nu are însă chef de glumă. Nu zic nimic.

Suntem conduși direct la peronul triajului din Krasnodar. Nu vedem nimic din oraș. Gara și liniile ferate sunt intacte, ceea ce arată că Ivan fuge cu viteza luminii. Suntem îngrămădiți în vagoane, patruzeci de oameni și șase cai, ca pe vremea Primului Război Mondial. Destinație necunoscută.

Călătorim toată noaptea. Debarcăm în zori la Proleterskaia, la Nord de marele nod feroviar de la Salsk. Abia debarcați, reluăm înaintarea spre Est. Traversăm câteva bălți secate și mlaștinile de la Manici. Marșul este lung și dezolant. Nici țipenie de om pe o distanță de peste 150 de kilometri. Oare unde mergem?

În sfârșit, ajungem la Remontșohe, apoi la Kalinko, unde găsim un colhoz destul de mare. Toți locuitorii sunt de rasă asiatică, cu ochii oblici, cum se zice. Ochii nu sunt oblici, cum se pare. Cuta unghiului intern al pleoapei superioare crează iluzia că ochii ar fi oblici. Călărașii descoperă acești ochi curioși, fețele plate, figurile galben negricioase, se cred printre

Chinezi, ceea ce le mărește și mai mult emoția. Le explic, pentru a-i calma, că acești oameni au părăsit de mult regiunea Marelui Zid Chinezesc, că suntem printre Calmuci, descendenți direcți ai triburilor mongole, care au vrut să întemeieze un regat pe malul Mării Caspice în locul vechilor Khazari, deveniți între timp Jidovi sau Jidani.

Nu i-am putut convinge pe toți.

— Încălecarea!

Trebuie să continuăm.

La douăzeci și cinci de kilometri SE de Kalinko, ajungem la Elista, capitala Republicii Autonome Calmuce. Divizia 16 motorizată germană ocupă orașul de aproape o săptămână. În acest timp, Nemții au depus o muncă formidabilă. Viața orașului, în care casele cu mai mult de un etaj se numără pe degetele de la o mână, a fost pe deplin relansată. O fabrică de încălțăminte produce cizme căptușite pentru armată. Municipality publică un cotidian în limba calmucă, locuitorii permanent veseli și binevoitori se îngrămădesc în fața afișelor ce îl reprezintă pe cancelarul german Hitler.

Depășim Elista, mereu către răsărit, pe urmele Diviziei 16 germane, ce coboară către Astrakhan și delta Volgăi. Nemții lasă în urmă mici garnizoane ce se organizează ca redute de rezistență, după modelul forturilor franceze din Sahara, sau al celor americane, din campania de exterminare a « *Pieilor Roșii* », în vederea cuceririi Vestului Americii de Nord.

Transformate în adevărate redute, satele poartă nume mongole : Yachekul, Outta, chiar Kulkuta, pe care călărașii îl confundă cu Calcutta. Mi-a trebuit mai mult de o oră pentru a le scoate asta din cap. Nu sunt sigur că am reușit.

Avantgarda Diviziei 16 germane este un detașament de descoperitori, solid instalați în mașini blindate, urmași de un batalion de pușcași motorizați și două baterii de artilerie, totul sub comanda unui șef de batalion cu nume francez, Laroche. Ofițerul este neamț de origine franceză, produs german al anulării Edictului de la Nantes⁷². La 15 septembrie 1942,

⁷². Promulgat la Nantes, de către Henric al IV-lea, în 1598, edictul în chestiune fixa statutul protestanților în Franța, acordându-le concesiuni și garanții importante, nu foarte pe placul catolicilor. Exemplu unic de toleranță religioasă în Europa zguduită de Reformă și războaiele religioase, Edictul de la Nantes a fost un compromis dictat de epuizarea celor două tabere de

Laroche ajunge în vecinătatea unei gări, pe linia feroviară Astrakhan-Kisslyar, unde se instalează pe poziție de luptă, la mai puțin de douăzeci și cinci de kilometri de Astrakhan.

Din câte știu, este punctul oriental extrem atins de o armată europeană.

Escadronul călărașilor depășește Oulan-Erghe. Optsprezece kilometri mai departe, ajungem la sovhozul Dolgan, unde facem o importantă rechiziție de grâu, secară și porumb, pe care le transportăm în căruțe capturate. Facem, de asemenea, o importantă provizie de apă. Conform ordinelor primite, urcăm spre Nord, pe un drum de caravane. Suntem în plină stepă calmucă, a cărei reputație nu este dintre cele mai bune.

În jurul capitalei Elista, regiunea este încă agricolă. De îndată ce ne adâncim în stepa calmucă, apa și furajele dispar fără urmă. Satele calmuce sunt o grupare penibilă de zece sau douăsprezece colibe din pământ, cu acoperișul plat. De regulă, este vorba de o singură încăpere, în care trăiesc oameni, animale și păduchelnița obștei. Pășunile fiind la mare distanță, oamenii sunt nomazi, traversând stepa pe căluți asiatici bizari, sobri și păroși, de o rezistență nemaipomenită.

Calmucii sunt budiști, șefii lor religioși fiind supuși autorității directe a lui Dalai-Lama. De obicei, aceștia se reunesc la Astrakhan, unde li se aduc la cunoștință directivele sosite din Tibet. Nefiind foarte comunicativi, la început nu știm ce comportament să adoptăm în ce îi privește. Treptat, suntem obligați să acceptăm evidența : Calmucii sunt nu numai anti-bolșevici, ci chiar anti-ruși. Simt dorința lor de a fi aliații noștri. Calmucii sunt mari consumatori de carne și dispun de turme imense ce trăiesc libere în natură. Ne aprovizionează cu carne proaspătă, fără să îi putem răsplăti în vreun fel, pentru că ei nu vor decât arme, pentru a se bate contra Rușilor. Ezităm să îi înarmăm, ca și Nemții.

Ultimul punct de sprijin al Diviziei 16 germane este la Tchilghir. Teoretic, din acel punct, intrăm în sectorul Corpului de armate VII român, sub comanda generalului Dragalina.

creștini francezi, după Noaptea Sfântului Bartolomeu. La mai puțin de un secol, în 1685, Ludovic al XIV-lea anulează Edictul din Nantes. Ca urmare, mulți protestanți francezi s-au exilat în Germania. Ofițerul german Laroché este unul din urmașii acestora. (NT).

Practic, adevărul este cu totul altul. Patru batalioane de linie trebuie să apere un front de peste treizeci de kilometri, ceea ce este imposibil. Nimeni nu a uitat imensa concentrare de oameni pe care sovieticii au realizat-o în istmul Parpactch. Dispozitivul nostru este foarte flotant...

Ofensiva noastră rapidă se blochează din lipsă de oameni, de luptători. Soarta întregului război este la răscruce.

Ajuns în punctul cel mai avansat al întregii noastre campanii din Rusia, nu am îndrăznit să îmi trăiesc visul, mi-am ratat vocația de cavaler călare.

M-am împrietenit cu Djamil, un Calmuc mândru și misterios. Vorbim adesea între noi. Cel mai bine comunicam însă pe tăcute, seara mai ales, când rămâneam ore întregi cu ochii în nori, fără să ne spunem o vorbă.

Djamil își adoră calul. Eu îl adoar pe Dac. Războiul nostru îl cam plictisește. Il practică pe cont propriu, cu multă fantezie, în mod provizoriu. Nu visează decât imense pășuni virgine. Nomazi plecați spre soare răsare cu șase luni înainte, între care unul dintre frații săi, i-au indicat trecători practicabile, nesupravegheate, la Nord de Astrakhan. De acolo, spre Guriev și mai departe către Sud, până la platoul Oust-Ourt, drumurile bifurcă spre Turkmenistan, Achkabad, Uzbekistan și Tașkent sau Samarkand. Este vorba de drumul regal către Afganistan, raiul de vis al cavalerilor, regatul marilor iluzii unde zeii înșiși jură pe cal.

Vreme îndelungată am ezitat. După ce m-a adoptat, Djamil nu poate să mă părăsească. Seară de seară vine în cantonamentul nostru. Se așează la picioarele mele și povestește respectuos, mai mult pe tăcute, isprăvi incredibile. Între om și cal, eroul acestora este greu de identificat. Visul devine libertate și povestea realitate. Am elaborat împreună un plan de campanie cu infinite subtilități, plan absolut dement și totuși ireproșabil, perfecționat de o mie și una de ori.

Obstacolul de neînvins fu spinarea aplecată a călărașilor, pe coama cailor. Nu pot să îi abandonez. I-am adus până aici, îi voi conduce înapoi în Teleorman și Romani.

În plină noapte, i-am adus la cunoștință lui Djamil decizia mea irevocabilă. Dimineața, nu am fost surprins, când nu l-am mai găsit alături de mine. Să fi plecat de unul singur, pe căluțul său ca pentru copii ? Cred că da...

Traversăm o regiune aproape pustie. În stânga avem dealurile Erghenyl, iar în dreapta o linie continuă de lacuri și mlaștini până la Krassno-Armeysk, la aproximativ douăzeci și cinci kilometri Sud de Stalingrad.

Când dispun de apă, ceea ce nu este cazul acum, o serie de mici pâraiașe curg de la Vest la Est, pierzându-se în lacurile și mlaștinile din dreapta.

Divizia a V-a de Cavalerie sosește în Kuban, formând împreună cu escadronul meu un al doilea corp de cavalerie, sub comanda generalului Popescu-Piccolo. Restructurarea continuă însă, ordinele se schimbă. În final, escadronul meu intră în compoziția unui detașament ce prelungește către Sud frontul Diviziei a IV-a de Infanterie, sub comanda generalului Barbu Alinescu, care ne face o bună primire, rezervându-ne și alte surprize.

Practic, infanteriștii generalului Alinescu nu merg pe jos, ci călare pe cămile. Sunt un fel de « *mehariști* », deși nu călăresc dromaderii numiți « *mehari* », ci cămilele cu două cocoase, disponibile la fața locului. De atunci s-a răspândit butada cu cea mai cămilă, care nu putea fi decât foarte sovietică, evident cu două cocoase, cele mai mari din lume, cum va spune, peste ani, în cadrul folclorului antibolșevic « *Radio Erevan*⁷³ ». Fără să se lase rugați, oamenii generalului Alinescu își povestesc faptele de arme. După ce au treversat Donul, avansând spre Volga, au distrus o brigadă sovietică din Turkestan sosită călare pe cămile. Când nu sunt îmbarcați pe corăbiile cu două cocoase ale deșertului, infanteriștii generalului Alinescu călătoresc în « *jeep* »-uri americane. De unde veneau acestea? De la o altă divizie sovietică, distrusă nu departe de Kotelnikovo, cu ajutorul, de data asta, al tancurilor germane « *panzer* ». Cu această ocazie, infanteriștii noștri au capturat nu numai un important număr de « *jeep* »-uri ci și treizeci de tancuri americane « *Sherman* », numeroase « *Katiușa* » în perfectă stare și alte piese de artilerie.

⁷³. Mort în 1985, autorul a trăit destul pentru a auzi de « *Radio Erevan* » și multe altele, inclusiv de esoteristul și aforistul Bulă. Ziarist independent, colaborator al unor servicii de informații, autorul era la curent cu cele din România, inclusiv așa numitele « *Bancuri* », partea cea mai importantă, probabil, a folclorului nostru de după trădarea de la 23 August 1944. (NT).

Patrulele noastre se ciocnesc cu cele ale cavaleriei sovietice. Ar fi o bună ocazie pentru clasicele șarje de cavalerie. Decepția noastră este mare. Rușii nu sunt în stare de așa ceva. După două sau trei atacuri de-ale noastre, Ivan renunță să apară pe cal în fața călărașilor. Rușii au destui cai, dar nu știu să-i folosească decât ca birjari sau măcelari.

Cavalerii calmuci sunt alături de noi. Dorința lor este să îi înarmăm, pentru a participa la operațiunile noastre. Intervin unde trebuie și reușesc să obțin o decizie de care îmi este mai curând rușine. Îi vom înarma cu săbiile grupului de recunoaștere al Diviziei 4 Infanterie. O adevărată rușine!

Calmucii însă se mulțumesc cu asta. De îndată pleacă în patulă pe Volga și se întorc cu cinci ofițeri și doisprezece soldați sovietici, legați precum coletele poștale. În plus, au capturat vreo douăzeci de cai, fără nicio pierdere.

Îi felicit cu căldură. Ei găsesc foarte natural să se lupte cu sabia contra armelor automate. Calmucii sunt războinici neîntrepuți. În fiecare zi reușesc o razie de proporții, practic fără pierderi pentru ei. Ura lor, pentru Ruși în general și bolșevici în special, nu cunoaște margini. Unii dintre ei s-au infiltrat departe în liniile sovietice, aducându-ne informații foarte prețioase. Grație lor, de exemplu, am aflat că la Astrakhan funcționează o școală rusească de comandouri speciale. Elevii acestei școli vorbesc nemțește, sunt echipați în uniforme *Wehrmacht*, circulă în vehicule de recunoaștere germane, cu toate însemnele respective. Numerele de înmatriculare sunt imitate perfect.

Aceste comandouri acționează în lungul căii feroviare Stalingrad-Kotelnikovo-Salsk, reușind câteva serioase lovituri contra adevăratelor trupe germane.

Populația fraternizează cu noi total și fără rezerve, ceea ce face pe mulți să se simtă ca acasă. De aici a ieșit o încurcătură cu tragice urmări.

La patruzeci de kilometri NE de Kotelnikovo, PC-ul Diviziei IV Infanterie este instalat la Sadovoye. Atmosfera este calmă, locuitorii nu știu ce să mai facă pentru a ne intra în voie. Așa stând lucrurile, căpitanul de stat-major Enășel are ideea organizării unor sărbători de mulțumire pentru noii noștri prieteni. Divizia IV fiind din București, în rândurile ei erau mobilizați tot felul de artiști de varietăți, music-hall, jongleri, lansatori de cuțite, băutori de flăcări, înghițitori de săbii și alte

genuri de fachiri. Sub conducerea căpitanului Enășel, artiștii au prezentat un program pe cinste. Nici autohtonii nu s-au lăsat mai prejos. Au organizat un grup de folclor calmuc și unul de cântece și dansuri rusești. Spectacolul a fost de neuitat. Fachirii, mai ales, au cunoscut un triumf total.

Din această zi, Românii din Sadovoye au devenit un fel de zeități, nimic nu se face fără noi.

Bine informați despre acestea, Rușii găsiră insuportabilă antanta și buna înțelegere dintre noi și populația locală. Au pregătit un maximum de trupe și au atacat la 29 septembrie 1942. Bine localizat, PC-ul Diviziei a IV-a fu distrus din primele salve de artilerie, la fel centrala telefonică și sediul Poliției Militare. Panica noastră fost totală. Eram în imposibilitate de a transmite un ordin. Fără ordine precise din partea șefilor lor, infanteriștii s-au bătut cu mult curaj, dar au fost zdrobiți de superioritatea numerică sovietică.

Câțiva fugari ajunseră la Tundudovo și alertară Regimentul 21 Infanterie, aflat acolo în rezervă. Colonelul Țenescu lansă imediat o contra-ofensivă, care fu respinsă de Ruși. Recucerirea poziției Sadovoye părea de ordinul imposibilului. Colonelul Cassian a cerut și obținut onoarea de a încerca un nou contra-atac. Reunind toți soldații disponibili, colonelul Cassian declanșă un atac nimicitor, în frunte cu grupul de recunoaștere al Corpului VII Armată. Lupta fu sângeroasă, bătălia corp la corp de o cruzime extremă. Rușii fură dați peste cap cu pierderi enorme, mult dincolo de bazele lor de plecare.

În timpul bătăliei și mai ales după, ai noștri remarcară absența totală a localnicilor. Cercetând orașele din jur, au înțeles misterul. Absolut toți localnicii fuseseră asasinați⁷⁴: bărbați,

⁷⁴. Ulterior, autoritățile sovietice nu s-au mulțumit cu asasinarea Calmucilor veniți în contact cu armata româno-germană, considerată de ei eliberatoare, nu ocupantă. După retragerea româno-germană (ianuarie 1943), R. S. S. Calmucă a fost desființată, majoritatea celor aproape o jumătate de milion de Calmuci fiind exilați în Nordul Siberiei, la fel ca Tătarii din Crimeea. Numele principalelor localități calmuce au fost schimbate. Capitala calmucă Elista a purtat numele de Stepnoi, din 1943 până în 1957, când s-a revenit la « normalul », deja anormal, de după Congresul XX PCUS. Descendenții și supraviețuitorii Calmucilor nu s-au putut întoarce din Gulag în țara lor de origine decât în contextul pregătirii invaziei sovietice în Afganistan. În 1978, între cei aproape 300 000 de locuitori, RSS Calmucă număra sub 200 000 de

femei, copii, bătrâni, toți până la ultimul, cei mai mulți dintre ei păstrând urmele torturilor sadice ale rafinamentului khazaro-bolșevic.

La un moment dat, se auziră gemete ce veneau dintr-o fântână. Injunghiat, un căpitan român era în agonie acolo, cu încă șapte ofițeri peste el, fiecare cu un glonț în ceafă.

Fraternizarea cu localnicii ne costase scump și pe noi, și pe ei. Deși cam târziu și platonice, ne-am simțit responsabili de cele întâmplate.

Am aplicat imediat noi măsuri de securitate permanentă în lungul liniilor noastre, între altele, de exemplu, câmpuri de mine jur-împrejurul orașului Sadovoye. Măsurile de protecție și mai ales îngroparea numeroșilor morți ne-a luat destul timp...

A doua zi după terminarea noului dispozitiv, în timp ce inspecta buna realizare a măsurilor de protecție, colonelul Cassian sări în aer cu « jeep »-ul lui, peste una dintre minele instalate de noi înșine...

Calmucii din rândurile noastre continuă cu același succes raidurile printre ruși. Se întorc totdeauna cu un număr incredibil de prizonieri, inclusiv cu armele acestora, pe care vreau să li le las, așa cum se cuvine, pentru că ei le-au capturat. M-au refuzat scurt și net. Au prins un gust teribil pentru săbiile noastre curbe, de cavalerie. Seara, în jurul focurilor, le ascut cu un calm și o pasiune de care noi nu suntem în stare.

În sectorul Sud din cadrul ofensivei întregii armate, situația a rămas perfect calmă până la jumătatea lui noiembrie. Declanșată la 19 noiembrie 1942, ofensiva generală bolșevică nu ne-a afectat decât prin noutățile și veștile tot mai proaste, sosite prin ofițerii de legătură.

În chiar acel 19 noiembrie, un foarte puternic bombardament al artileriei sovietice a decimat cele două corpuri române de armată. Din cauza condițiilor meteorologice nefavorabile, ai noștri nu au putut beneficia de sprijinul aviației germane de bombardament, pe care contau. Invizibilitatea totală a interzis decolarea oricărui « *Stukas* ».

Calmuci, adică mai puțin de jumătate din populația anterioară războiului. Nu este imposibil ca poporul calmuc să dispară cu totul în anii ce vin. (NT).

Diviziile 2 și 20 Infanterie Română, din Corpul VI de Armată, au fost atacate de Armata 51 sovietică, ce a creat o breșă profundă între Corpurile VI și VII ale armatei noastre.

Apărarea Diviziei 20 a fost cu adevărat eroică⁷⁵. Regimentul 84, din cadrul acesteia, s-a sacrificat până la ultimul om, făcând față la șase valuri de blindate sovietice, care au măcinat totul sub șenilele lor. Batalionul de geniu al diviziei a fost și el distrus în întregime. În disperare de cauză, supraviețuitorii Diviziei 20 se refugiară la Stalingrad. Acolo se putea intra, dar nu se mai putea ieși, orașul fiind total încercuit.

Continuându-și ofensiva, Rușii ne obligă să facem front către Nord. Detașamentul nostru din cadrul Diviziei a VIII-a de Cavalerie se învecinează la dreapta cu Divizia a IV-a Infanterie. Altfel spus, suntem partea cea mai fragilă, extrem orientală, a noului front. Dincolo de noi, spre Est, nu este decât marele și misteriosul vid asiatic...

Mai departe, de cealaltă parte a Diviziei IV Infanterie, este grosul Diviziei VIII Cavalerie, din care am fost detașați. Și mai departe, urmează Divizia a V-a Cavalerie. Diviziile V și VIII cavalerie formează Corpul de Cavalerie al generalului Popescu-Piccolo, elementele lor motorizate formând un nou detașament Korne.

Optimiști prin chiar natura lor, călărașii sapă găuri, adăposturi individuale și chiar bordeie, deciși la nevoie să petreacă iarna în stepa calmucilor.

Cât privește flancul nostru dinspre Volga, acesta este complet descoperit. Fie ce-o fi, am trecut prin situații și mai grave.

Partea cea mai proastă ni se pare vântul de stepă ce urlă cu o furie nebănuită. Fulgii mari de zăpadă îngroapă totul în jur. Peste noi și lucrările noastre de apărare s-a așternut liniștea morții albe din stepa calmucă.

⁷⁵. Menționez eroismul locotenent-colonelului Harconiță. Detașamentul Korne fiind încercuit la Sud de Stalingrad, Harconiță atacă în fruntea Regimentului 6 Roșiori, pe care îl comandă. Cu baioneta la armă, roșiorii au rupt încercuirea bolșevică și au despresurat detașamentul Korne, colonelul Harconiță căzând la datorie cu carabina în mână.

PARTEA A II-a

CAVALERII APOCALIPSEI

Capitolul XXIV

Von Pannwitz și Cazacii. – Benzina-coctail. – Retragerea. – Răstigniții. – Bravo Români : întoarceți-vă acasă ! – Blindatele Shutov II. – Paloma. – În spatele Rușilor. – Dacă este locuit. – Răniții. – Rostov. – Măcelul de pe Don. – Intoarcerea în țară.

Trebuie să plecăm în viteză.

Mareșalul von Manstein a decis o acțiune pentru ruperea încercuirii Armatei a VI-a germană, ajunsă prizoniera propriei sale cuceriri, orașul Stalingrad. La 12 decembrie, von Manstein ordonă generalului Hoth să atace cu Diviziile VI și XX blindate, prima divizie dispunând de 135 de tancuri, iar a doua de 96.

Pentru a-și atinge obiectivul, blindatele lui Hoth trebuie să străbată o distanță de aproximativ o sută de kilometri, puternic fortificată de Ruși.

Diviziile lui Hoth nu se pot însă aventura atât de departe, fără ca flancul lor drept să fie asigurat. Misiunea aceasta ne revine nouă, împreună cu Detașamentul XIV Armată Blindată, Detașamentul Korne și Corpul de Cavalerie Pannwitz⁷⁶.

Legenda lui Helmuth von Pannwitz circulă printre noi.

Blond și robust, bine înfipt în picioare, figură rotundă și privire pură, acest vechi locotenent al armatei imperiale ruse a devenit în 1918 intendentul prințesei Radziwill⁷⁷. Pe marile

⁷⁶. *Gruppenführerul SS* (general) Helmuth von Pannwitz a reușit performanța incredibilă de a reuni toți cazacii sub steagul Reichului german. În martie 1945, Pannwitz a fost ales *Feldataman*, onoare supremă niciodată acordată unui străin, Ultimul *Feldataman* fusese țarul Nicolae al II-lea. La sfârșitul războiului, această formidabilă armată s-a predat Englezilor sub promisiunea solemnă a acestora că nu va fi livrată Rușilor. Guvernul englez nu a ținut cuvântul dat de generalii și ofițerii săi. Cazacii au fost predați Rușilor, iar ofițerii englezi au păstrat pentru ei caii acestora, devenind hoți de cai ! Atamanul general von Pannwitz, atamanul Krasnov, generalii Skhura, Girej-Klytsh și Domanov au fost executați în ianuarie 1947. Cincizeci de mii de cazaci, din armata lui von Pannwitz au luat drumul Gulagului.

⁷⁷. În două procese elvețiene de răsunet, din anii treizeci, « NKVD-ul » a încercat să implice pe prințesa Radziwill în chestiunea așa numitului « fals » al « *Protocoalelor Înțelepților Sionului* ». Sentința favorabilă a primei instanțe a fost anulată în recurs, falsitatea sau autenticitatea « *Protocoa-*

domenii ale acestei puternice familii princiare, Pannwitz s-a familiarizat cu caii și cu problemele Europei de Est. Ofițer de cavalerie din primele zile ale campaniei din Rusia, Pannwitz a manifestat simpatie și înțelegere pentru cazaci. Ideea lui era că aceștia trebuie eliberați, ajutați să își proclame independența și apoi întorși contra Rușilor, opresorii lor. A pledat cauza cazacilor pe lângă Înaltul Comandament German (OKW), de care a fost luat în derâdere. Nimeni nu s-a interesat de problema constituirii unei armate cazace. Nemții se temeau că aceasta s-ar fi putut întoarce contra lor. Numai colonelul conte von Stauffenberg⁷⁸ a înțeles importanța acestei idei. Rapoartele confidențiale germane arătau clar că între cele peste trei milioane de prizonieri ruși se găseau sute de mii de dezertori ostili regimului stalinist, între care foarte mulți cazaci.

Într-o primă etapă, von Stauffenberg și-a utilizat puterea de convingere pentru a-l câștiga de partea acestei idei pe mareșalul von Kleist. Apoi, în septembrie 1942, Pannwitz fu autorizat să străbată zonele Don, Cuban și Terek, de unde se întoarse mai entuziasmat ca niciodată.

Cazacii l-au înțeles perfect, iar el i-a înțeles pe cazaci. Într-un entuziasm delirant fură create « *sotnii* » după « *sotnii* », formându-se astfel neașteptata armată, « *Vaskoi* ». Cu *kubanka* de astrahan negru pe cap, *tcherkessa* în cartușiră sau lungă *koubianka* strânsă în jurul taliei, cu centura purtătoare de *chachka*, pantalonii bufanți la limita cizmelor nu foarte înalte, cazacii intrară în campanie alături de noi, cu carabina în mână și moartea în dinți. Toți îl idolatrizau pe Pannwitz, omul ce reînviase legile și obiceiurile lor străvechi, conducându-i el însuși la luptă, în uniforma neagră a cazacilor din Cuban.

Prin Korne, Regimentul 2 Călărași, Corpul Pannwitz și alte unități, cavaleria europeană era bine reprezentată în cadrul ultimelor șarje de cavalerie ale timpurilor moderne. Numai cei ce au văzut cu ochii lor vor înțelege anacronismul blindatelor neputincioase ale generalului Hoth, tremurând pe șenilele lor

lelor » rămânând un exemplu clasic de falsă problemă. Problema oricărei cărți nu este autorul acesteia, ci adevărul sau mesajul ei. Punct! (NT).

⁷⁸. Colonelul von Stauffenberg a fost principalul organizator al complotului din 20 iulie 1944, contra cancelarului Adolf Hitler. El însuși a transportat și plasat bomba ce a explodat la Cartierul General german. După insuccesul loviturii, în urma unui proces sumar, colonelul Stauffenberg a fost împușcat.

înghețate, încercând să-și facă drum printre piepturile cailor noștri sau ale călușilor păroși ai cazacilor, pentru a despresura « *Armata a VI-a Wehrmacht* », prizonieră la Stalingrad.

Puține lucruri separă călărașul campaniei din Rusia de cavalerii cruciadelor de acum opt sau nouă sute de ani. Cavalerii cruciați erau ei înșiși niște fortărețe de oțel. Fără armuri, călărașii evoluau adesea printre enormele fortărețe de oțel ale blindatelor. Constat cu bucurie că mândrii cavaleri cazaci sunt animați de aceeași concepție de viață ca și noi, călărașii. Nici nu ar fi putut fi altfel. Omul-cal iubește libertatea, fiind inamicul natural al comunismului.

Helmuth von Pannwitz nu s-a înșelat. De oriunde ar veni cazacul, de la Don, din Terek sau din Kuban, inima lui bate la unison cu aceea a cavalerilor, a călărașilor. Toți avem suflet de centauri, galopând în spațiile din ce în ce mai limitate, mai închise și mai interzise ale lumii contemporane.

Atacul nostru se desfășoară pe un front larg, ce se întinde în dreapta, în stânga, înainte și înapoi până la limita orizontului, peste grupuri de infanteriști sau de cavaleri. Minusculele puncte vii ce traversează imensitatea zăpezii înghețate constituie un grandios spectacol.

Din cauza stratului gros de zăpadă, mersul este foarte dificil. Caili plonjează adesea în găuri ce paralizează picioarele călărașilor. Pentru a ieși din astfel de situații, caili trebuie îndemnați mai ales din genunchi și din fese, pintenii fiind contraindicați. Din fericire, caili noștri sunt încă în plină formă, reușind să se descurce onorabil, față de dificultatea terenului și vitregia iernii.

Constatându-ne apariția, Ivan nu insistă, mai ales că trăgătorii noștri de elită îi răresc rândurile de la mare distanță. Explorând aripa dreaptă a escadronului, avansăm pe un gros covor alb, așternut peste carcasele unor camioane abandonate și căruțe sfărâmate.

Oricât ar părea de nefiresc, pe întinsul alb de zăpadă distingem o colibă din al cărei acoperiș iese un firav fir de fum. Cobor de pe cal. Mazilu mă acoperă cu FM-ul. Trebuie să vedem ce se petrece înăuntru. Grație zăpezii, avansăm fără nici un zgomot. În colibă, doi ruși se ocupă cu ceva foarte special. Geamul murdar de noroi înghețat, nu ne permite să vedem exact despre ce este vorba. Deschid ușa cu o puternică lovitură de

picioar. Abandonând meșterea lor cu un bidon de benzină și miez de pâine, doi Rușii ridică mâinile în aer. Patru infanteriști sovietici sforăie lungiți la pământ, prinși în somnul bețivilor. Lângă ei un lighean din tinichea. Coliba putea a benzină. Cei de aici s-au îmbătat nu cu alcool, ci cu benzină filtrată prin pâine.

— Sunt oameni sau animale? îl întreb pe Mazilu.

Trezit de vocea mea sau dintr-un alt motiv, unul dintre adormiți face un salt, înhață o carabină și deschide focul contra noastră. Gloanțele lui fluieră pe lângă urechile mele. Omul se clatină pe picioare, ceea ce face și mai periculos tirul său. Cei doi soldați treji coboară brațele și se precipită spre automatele PM de pe masă. Dintr-o rafală, Mazilu îi face covrig pe toți trei. Detonația armei lui Mazilu este urmată de o alta mult mai mare, care consumă tot aerul din jur, făcând respirația imposibilă. Salva lui Mazilu a aprins vaporii saturați de benzină din camera supra-încălzită. Trăgătorul cu carabina, care a declanșat salva lui Mazilu, arde ca o torță vie. Trebuie să aibă o bună cantitate de benzină în stomac. Hainele îi sunt și ele impregnate de vaporii acestei hidrocarburi, ca întreaga atmosferă din colibă. Torța vie urlă din răspuțuri, pe gură îi ies flăcări, un adevărat fachir.

— N-ai decât să crăpi, spuse Mazilu, refuzându-i lovitura de grație. Cei trei Ruși, care dorm, s-au aprins fără să se trezească. Morți de beți ce sunt, se vor trezi direct pe lumea cealaltă.

Nu mult după această colibă, ocolind un mamelon, primii călărași din escadron sunt victimele unui tir susținut, din fericire imprecis. Un grup izolat de cavaleriști ruși este la fel de surprins ca și noi.

Călărașii coboară de pe cai, se pun în poziție de tragere. Rușii par dispuși să ne oprească. Nu este însă decât o impresie. Focul și experiența de luptă a călărașilor își spun cuvântul. Cu toată superioritatea în armament și în oameni, Rușii abandonează lupta. Intrucât ne-au văzut primii, au reușit să ne producă pierderi importante : un călăraș mort și cinci răniți, între care cei doi locotenenți ai mei. Rămân singurul ofițer al escadronului, ajutat de aspirantul Coșoveanu și de veteranul plutonului de origine, plutonierul Iacob.

Nu avem de ales. Trebuie să continuăm în această imensitate albă, să stabilizăm frontul invizibil ce se deplasează odată cu noi. Pe o lărgime de aproximativ douăzeci de kilometri, miile de

puncte negre care suntem progresează încet dar sigur. Mazilu vine la înălțimea mea :

— Domnule locotenent, se vede ceva în dreapta...

Urmat de un grup, merg să văd despre ce este vorba. În fața spectacolului, Dac își blochează singur cele patru potcoave. În apropierea unui puț se înalță trei cruci. Cu ochii tulburi de lacrimi, nu-mi vine să cred ceea ce văd. Pe fiecare din cele trei cruci este răstignit un om. Nu însă în cuie, ca Cristos, ci în baionete. Înainte de a-i răstigni, bolșevicii le-au despiciat burțile, le-au scos măruntaiele, înlocuindu-le cu paie.

Deși răstignitul din mijloc are fața umflată și deformată de lovituri, recunosc în el pe căpitanul Ion Corbeanu, prieten de-al meu și șef de escadron. Revăd în memorie ochii lui negri strălucind de ironie, amuzament și mulțumire pentru a fi sustras nemților din Karassubasar o importantă cantitate de « *Sovietskoie Champagnoskoie* ». Codreanu făcea parte din ariergarda detașamentului Korne. Nu înțeleg cum a fost posibil ca un cavaler emerit și avizat ca el să cadă în mâna bolșevicilor. Alături de el, ordonanța și un Tătar de încredere au fost răstigniți în aceleși fel.

Cât privește pe sovietici, știm la ce ne putem aștepta de la ei în materie de cruzime și sălbăcie inutilă. Rușii probabil nu-și dau seama că astfel de acte de barbarie ne determină să nu cedăm niciodată în fața lor, să facem tot ce depinde de noi pentru a-i împiedica să contamineze lumea și a generaliza sclavia popoarelor.

Ca la comandă, călărașii se descoperă și se închină. Nu este însă închinăciune de milogi împăciuitori, care « întorc și celălalt obraz », cum ne învață Biserica. Crucea pe care și-o fac este o promisiune solemnă de răzbunare a martirilor.

A doua zi, cerul limpede imprimă zăpezii o strălucire aproape insuportabilă ochilor noștri. Același cer permite aviației sovietice o incursiune pe deasupra noastră. De data asta, nu suntem bombardati decât cu fițuici de propagandă, redactate în limba română. Iconaru a ridicat și citește una din fițuicile bolșevice :

Bravi Români! Stalingradul este încercuit. Cei mai buni generali germani sunt prinși în cursă, împreună cu douzeci și cinci de divizii nemțești, două românești și un regiment croat. Bravi Români, întoarceți-vă acasă. Ați fost înșelați, pentru a vă

pierde în imensa Rusie. Intoarceți-vă acasă, până nu este prea târziu!

Cât despre Stalingrad, lucrurile merg cât se poate de prost. Ofensiva lui Hoth a fost stopată, nu prea departe, la Nord.

Fițuicile Rușilor au un efect demoralizant. Un soi de apatie, melancolie și tristețe coboară peste călărași.

Adunând câteva dintre hârtiile lansate din avioane, Mazilu încearcă o glumă:

— Pe frigul acesta, nici măcar nu te poți șterge cu ele...

Nimeni nu râde.

Raica și Garbiș nu pot fi înlocuiți cu una, cu două.

Călărașii nu vor reacționa la propaganda bolșevică înainte ca megafoanele sovietice, instalate pe camioane blindate, să le zgârie urechile de la o distanță respectabilă :

Români!

Spălați putina cât mai repede... Nu aveți ce căuta aici. Veți muri până la ultimul om. Ștergeți-o până nu-i prea târziu. Locul vostru este la voi în țară. Ați face mai bine să recuperați Transilvania, pe care Hitler v-a furat-o și a dat-o Ungurilor.

Cărați-vă, altfel veți crăpa aici!

Amplificată în aerul glacial, vocea puternică a megafoanelor rănește la fel de bine ca gloanțele. Scoși din sărite, călărașii deschid focul spontan contra camioanelor, care însă nu pot fi atinse, din cauza distanței și a blindajului.

Un sfert de oră mai târziu, apelul megafoanelor se repetă în alt punct al frontului, semănând teama și îndoiala în sufletele oamenilor.

La 19 decembrie 1942, un batalion din Regimentul 20, al Diviziei 4 Infanterie, se prezintă pentru a ne schimba.

Sub comanda plutonierului Tâlnaru, eșalonul « *Ține-Caii* » adăpostește animalele destul de departe, la Sud de Kotelnikovo. În ce ne privește, ocupăm o poziție în sectorul corpului de cavalerie Shutov II, unde generalul Korne ia oficial comanda întregii divizii.

Localnicii sunt ruși cu toții, în număr destul de important, bătrâni, femei și copii. Deși nu avem nicio încredere în ei, suntem nevoiți să întreținem raporturi normale. Neîncrederea lor nu este nici mai mare, nici mai mică decât a noastră. Sentimentul de izolare este reciproc.

Temperatura continuă să scadă. În timpul zilei, termometrul urcă la -35°, iar noaptea coboară la -45°.

Frigul acesta are puterea de a îngheța totul, inclusiv sentimentele, care devin casante. Raporturile afective sunt aceleași, dar schimbul de idei și sentimente încetează, devine superflu. În față și în spate, stepa înghețată se întinde cât vezi cu ochii. Privirea se pierde și cu și fără grosul strat de ceață ce coboară adesea, ziua ca și noaptea. Singurătatea fiecăruia, cu el însuși, devine extremă. Pentru prima dată mă găsesc în situația de a nu fi obligat să fac față la nimic...

A aștepta decizia adversarului, căci frontul nu există – ceea ce este insuportabil. Suntem suspendați cu toții în vid. Este la fel de dificil de identificat în mine însumi un sentiment sau de a da un nume grămezilor de cojoace și pături pe jumătate prăbușite, care sunt santinelele de la corpul de gardă.

Trăiesc o stare de pândă și alarmă permanentă. Poate tocmai de aceea, în dimineața de 24 decembrie aud un zgomot surd, căruia nimeni nu îi acordă încă atenție.

Pământul vibrează în mine din ce în ce mai puternic. Trăiesc ce simte vulpea în vizuină, când începe vânătoarea și larma câinilor. Ceea ce mi se pare că aud este zgomotul de copite al cailor ce alunecă pe zăpadă.

Siluețele în cojoace încep să se îndrepte. Frigul nu i-a adormit chiar pe toți. Aud, ba chiar dau alarma.

Au înțeles și ei. Fără îndoială, și lor le trece prin cap aceleași idei nebune de genul: « Dacă aș face pe mortul într-o gaură ? », « Dacă m-aș preda ? », « Dacă aș întinde-o » ?

Simt foarte bine zgomotul metodic, calculat și reglat, ce conține moartea în el. Mi-e frică să nu mor. Totdeauna mi-a fost frică. Iubesc calul pentru a multiplica cu doi posibilitățile de supraviețuire. Pentru același motiv iubesc și femeile. Iubesc viața. Zgomotul surd ce se apropie vrea să mă zdrobească, să mă ucidă, sunt sigur.

Zgomotul a devenit atât de puternic încât a trezit frica din mine. Simt cum urcă în mine o frică insuportabilă, frica de moarte. O frică ce scapă voinței, frică ce mă sugrumă și mă paralizează, instalându-se perfid în lungul venelor și arterelor, frică fără imaginație, dar reală și totală. Pentru că îmi este frică de frica mea, prefer să mă bat în continuare. Dintr-o dată, mă trezesc urlând :

— Iată-i!

Vin cu un zgomot pe care nu îl cunoaștem, un zgomot cu două nivele. Un zgomot de fond și o văicărelă metalică de suprafață. De fapt, cunoșteam zgomotul ăsta. Nimeni însă nu poate să îl recunoască acum, pentru că gerul năpraznic ne-a schimbat felul de a fi, de a simți, ne-a oprit gândirea în loc. Nimeni nu zice :

— Blindatele, iată-le!

Ordon scurt :

— Pregătiți sticlele. Scoateți-le la îndemână, păstrându-le pe cât posibil la adăpost. Luați numai una câte una...

Ne-am pregătit pentru o astfel de eventualitate. Nu avem nicio armă anti-tanc. Avem în schimb un stoc de sticle. În fiecare sticlă turnăm o bună cantitate de benzină, un fitil de bumbac, apoi așteptăm momentul potrivit.

Zgomotul a devenit un adevărat vacarm. Monștri enormi de oțel crapă bruma. Au apărut. Se opresc o clipă, se leagănă scârțâind din toate articulațiile metalice și se aruncă pe noi într-o furie calculată. Să tot fie o haită de vreo sută de blindate. Se pare că tunul deplasează turela, nu invers. Tunul își caută ținta și prada ca un gigant și de temut arătător. Sunt tunuri de 76,2. Fiecare din ele aruncă flăcări puternice, precise și orbitoare. Repliat pe el însuși, Regimentul 2 Călărași se apară cu derizoarele sale sarbacane.

Blindatele se opresc iarăși o clipă, pivotează de pe o șenilă pe cealaltă pentru a permite mitraliorilor să aleagă cel mai convenabil unghi de tragere.

Unul dintre tancuri avansează până la 20 de metri de noi, carapacea lui strălucitoare stropindu-ne cu flăcări în explozie. Rafala mea de FM lasă o urmă albă pe capacul turelei. Tancul se oprește net. Tunul ne caută cu ochiul lui negru. Obuzele lovesc destul de aproape de noi, pleznesc aerul și pulverizează tot ce întâlnesc în cale.

Batenju aruncă două grenade sub tunul ce rămâne imobil. Tancul avansează, ezită, derapează pe stânga și se retrage. Trei călărași se precipită în spatele lui cu grenadele, încercând să îi dezarticuleze o șenilă. Mitraliera din spate îi prinde din plin. Cei trei sunt sfârtecați sub ochii noștri. Pentru a fi sigur că cei trei nu îi vor mai cauza alte griji, tancul se întoarce și trece pe deasupra lor, transformându-i într-o pastă.

Când pleacă, mâna unuia dintre cei trei este prinsă în mecanismul șenilelor. Degetele sunt întinse către noi într-un gest de apel patetic. Ochii noștri îngroziți fixează această mână, nu se pot detașa de ea după cum ultimul rest al călărașului nu se poate nici el detașa din mecanica ucigașă. Blindatele ezită, mirate de rezistența pe care le-o opunem. Bateria noastră de 75 trage fără încetare, reușind să imobilizeze mai multe blindate, să devieze altele.

Rezistența noastră pune probleme blindatelor, ce par doritoare să-și încerce șansa mai spre Vest, evitând centrul apărării noastre ce i se pare de netrecut.

Câteva blindate însă se încăpățânează. Unul dintre ele se plasează în fața PC-ului « Tătuclui », colonelul Cristea, și trage lovitură după lovitură. Pulverizat, punctul de comandă urcă la cer și recade sub formă de mană cerească sovietică. Satisfăcut, tancul avansează încă un pic. Dintr-o dată, am impresia că visez. Urmărit de oamenii din escadronul de comandament, înarmat cu pistolul personal, colonelul Cristea se lansează contra tancului. Tătuclui nu pare impresionat de tonele de fier ale monstrului. Se luptă cu revolverul. Cu sabia ar fi ridicol, nu-i așa? Trage sprijinit pe celălalt avanbraț ca la standul de tir. A golit complet încărcătorul. Sunt curios ce mutre fac Rușii din tanc. Nu văd însă decât mâna colonelului ce dispare, cu revolver cu tot.

Mirat, colonelul privește ciotul ce i-a rămas. Plutonierul Marița se precipită cu o pătură. Ce l-a prins? Parcă a înnebunit! Pătura nu este însă pentru mâna colonelului ci pentru tanc. Marița sare pe blindajul acestuia, urcă pe turelă și acoperă luneta de ochire cu pătura. Conducătorul tancului frânează și demarează brusc, încercând să scape de cel care îl orbește. Marița rezistă de minune, reușind să descarce prin pătură toate gloanțele din revolverul său. Tancul se imobilizează la zece metri de colonelul Cristea.

Câteva grenade paralizează complet monstrul « T-34 ». În interior nimic nu mai mișcă.

Colonelul Cristea este pansat în grabă. În afară de mâna tăiată de gloanțe, colonelul este grav rănit la picior. Primul val de tancuri renunță la luptă, schimbându-și direcția de deplasare către Vest.

Nu avem însă nicio clipă de odihnă. Al doilea val de tancuri este pe noi. Între timp s-a luminat, bruma s-a risipit. Le vedem

de departe săltând peste obstacole. Sunt mai numeroase decât primul val. Mult peste o sută. S-ar zice că numai noi îi interesăm. De ce vor să treacă neapărat peste noi? Flăcări lungi și portocalii țâșnesc din turele. Un nou iad, alți draci pe capul nostru. Vacarmul este îngrozitor, frica atât de intensă încât mi se pare că asist la bătălie din afara ființei mele. Corpul îmi este vid, sufletul, spiritul s-au mutat în altă parte. Acest val este format din tancuri grele « KV-1 » de 40 de tone. N-avem probabil nicio șansă de succes în fața acestui val foarte puternic.

Aș fi în stare să strig minune când obuzele noastre desenează stele albe pe blindajul lor. Gâtul însă, măruntaiele toate îmi sunt parcă înnodate. Din câteva salve, eroicele noastre tunuri de 75 au oprit cinci blindate. Un al șaselea se întoarce, într-un nor de fum negru.

Celelalte ajung la înălțimea adăposturilor noastre, căutând din turelă cuiburile de rezistență ale călărașilor. Iconaru alege acest moment pentru a sări cu o sticlă de benzină în mână. La doi metri o aprinde și o aruncă cu un gest larg. Suflul explozif pătrunde înăuntru, probabil prin fereastra de aerisire. Auzim un fel de sforăială surdă, apoi, într-o secundă, întreg tancul este în flăcări. Turela se ridică, două torțe vii își fac apariția, se aruncă la pământ și urlă. Generos și calm, Mazilu le acordă lovitura de grație. Brigadierul Maria încearcă aceeași manevră ca Iconaru. În plus, are o pătură, cu care reușește să orbească un al doilea tanc. Exact în acest moment, explodează munițiile și carburantul primului tanc, aruncând în spațiu tot felul de schije și resturi incendiare. Expus la maxim, Maria a fost probabil ucis, de explozie. Ba nu, n-a fost ucis deloc, e mai viu ca oricând, balansează cocktailul de benzină, un al doilea tanc este și el în flăcări. Maria fuge eroic în zig-zag, se aruncă alături de mine și îmi spune ca între noi :

—Topim un pic zăpada asta din jur...

Din adăpostul lor, doi călărași încearcă să vâneze un al treilea tanc. Prima sticlă face foc lung și fitilul se stinge în aer. A doua explodează prea jos, flacăra ei alarmează echipajul tancului, care dă înapoi. Trag ca în iad contra acestui tanc, căutându-i deschiderile și fereștriciile ce există. Gloanțele se strivesc contra blindajului, grenadele se volatilizează între șenile, dar fără efect.

Acest « *KV-1* » își blochează șenila stângă, derapează în arc de cerc pe dreapta, rabotând o considerabilă masă de pământ pe adăpostul celor doi călărași, care înțeleg prea târziu. Strigătul lor de oroare îmi îngheță sângele în vine. Urletele lor se sting sub o tonă de pământ. Monstrul de oțel avansează și dă înapoi, de pe o șenilă pe alta, desăvârșindu-și opera de gropar odios sub ochii noștri neputincioși. Mitraliera tancului sfâșie spațiul din jur, interzicând orice inițiativă celor mai eroici dintre noi. Nimeni nu poate nimic contra monstrului de oțel.

Odată terenul nivelat, tancul se instalează deasupra adăpostului astupat, rămâne un timp pe loc supraveghind parcă agonia celor îngropați și îndopați cu pământ până în plămâni. După o vreme, considerând că cei îngropați nu mai pot fi salvați de nimeni, tancul gropar se retrage.

Brigadierul Maria își plânge prietenii îngropați de vii, Mazilu vomează la câțiva pași...

Bateria de 75 continuă tirul, avariind numeroase tancuri. Singura ei problemă este că-i un pic cam expusă. Eficacitatea ei scoate din minți pe Ruși.

Trei « *KV-1* » o atacă lateral, alte trei din față, în plină viteză. Servite admirabil, tunurile noastre continuă să tragă într-un ritm de necrezut. Unul dintre proiectile lovește în plin tancul cel mai apropiat. Un altul, lovit într-o șenilă, se învâрте în cerc. Insetați de răzbunare, ceilalți patru șacali de oțel se năpustesc peste artileriștii noștri. Tunurile și tunarii noștri zboară în aer, la fel atelajele și caii ce necheză de teroare. Agonia tuturor va fi scurtă. Blindatele fac un metodic dute-vino, zdrobind totul sub șenile, până la ultimul centimetru de pământ. Un tanc mai întârziat trece la un pas de adăpostul meu. Pare nou. Șenilele îi strălucesc ca scoase din cutie. Mitralierele lui caută ținte în toate unghiurile posibile. Inghesuit în adăpost, mă fac cât pot de mic, invizibil. Pământul vibrează cu putere, bulgări întregi se detașează și cad peste mine. Simt că m-au remarcat, că mi-au zărit adăpostul. Se vor întoarce spre a mă îngropa de viu, cu Mazilu lângă mine. Respirația violentă îmi sparge pieptul. Transpir ca în baie, în ciuda celor -35° sub zero. Iată-i însă că se depărtează. Calmul revine. Tancul a luat-o către Vest. Aburii albastrii ai eşapamentului se solidifică în aerul înghețat.

La 25 de metri însă, un călăraș sare din adăpost, urcă pe blindajul tancului, îl orbește cu pătura și lansează sticla cu

benzină fără să sară într-o parte sau alta. Izbucnește o formidabilă flacără portocalie, cupola tancului zboară în aer cu călăraș cu tot, exploziile ce se succed aruncă afară tanchiștii în bucăți.

Aerul este infectat de miasmele combustiei benzinei, oamenilor, cailor și altor materiale.

Epuizați de colosala înfruntare, rămânem înlemniți și muți o vreme. Nimeni nu scoate o vorbă, s-ar zice că am murit cu toții.

Incet, încet, Shutov II prinde viață cu gemetele și strigătele de ajutor ale răniților. Blindatele sovietice au lăsat în urmă un adevărat dezastru.

Iată însă că orizontul se întunecă din nou la Est. Zgomotul surd al motoarelor ajunge deja la urechile noastre. De data asta, chiar nu putem scăpa. Tancurile avansează în linie, sunt și mai numeroase. Călărașii renunță la orice acțiune, se lasă pe fundul adăposturilor cu capul între mâini. Nervii lor sunt la pământ. Acum ori niciodată, trebuie să fac ceva pentru moralul lor, să îi ajut să-și regăsească demnitatea de războinici care au trecut prin atâtea. Nu văd ce aș putea face. Pregătesc în grabă alte sticle cu benzină, alți ciorchini de patru grenade cu manetă.

Mă simt ridicol și neînsemnat în fața uriașilor de oțel ce avansează inexorabil. Nu le mai pot opune decât ultima și neînsemnata armă a propriei mele vieți.

Ajunse la 200 de metri, blindatele se prezintă cu totul altfel. În stânga și în dreapta turelei sunt șapte, opt și chiar zece trăgători bolșevici în combinezoane albe. Toți sunt înarmați cu PM-uri (pistol-mitralieră). Vin pregătiți pentru desăvârșirea măcelului început de cei ce i-au precedat.

— De data asta s-a terminat, murmură brigadierul Maria.

Ordinul meu zboară din gură în gură până la ultimul om valid și chiar al răniților ce încă se pot mișca : foc necruțător cu toate armele, contra infanteriștilor cocoțați pe tancuri.

Călărașii trag cu toate armele, trag la nebunie. Infanteriștii expuși pe flancurile tancurilor cad la pământ într-o baie de sânge. Un adevărat masacru. Ideea pifanilor se dovedește catastrofală. Ambiționând să-și păstreze taxiurile până la destinație, plătesc cu viața înainte de a ajunge în dreptul nostru.

Sticlele cu benzină circulă din mână în mână, vom întâmpina cât putem de bine și acest al treilea val de blindate. Iată însă că la 50 de metri de noi, tancurile deviază la stânga pentru a ne

evita. Nu este vorba de o eroare ci de o decizie. Coloana se îndepărtează fără să îi pese de noi. Impresia generală este că o mână invizibilă a ridicat piatra de mormânt ce era pe cale să ne acopere pe toți. Pe măsură ce coloana de tancuri se deplasează, incendii enorme se propagă în depărtare.

Vântul de Est instalează în jur o liniște cu totul nouă pe zăpada murdară și pătată cu sânge. Mulți dintre oameni suspină, alții plâng de-a binelea, nu departe de nebunie. Un călăraș își stăpânește cu dificultate nervozitatea, aspirând cu energie aerul rece încă dominat de miasmele luptei. Batenju dă lovitura de grație celui mai bun dintre prietenii săi, ale cărui jelanii turnau gaz pe nervii noștri. Nu pot număra pe cei ce vomiază, practic toți cei valizi.

Cu toate pierderile suferite, putem spune că am scăpat cu bine. Shutov II este în mâna noastră. Rușii trebuie să țină cont de asta.

Pe de altă parte, nu ne putem considera cu adevărat victorioși. Rezistența noastră i-a jenat pe bolșevici, le-a zădărnicit anumite socoteli. Totuși, dintr-un motiv pe care nu-l cunoaștem, inamicul a preferat să ne lase în urma lui, renunțând să ocupe Shutov II. Pentru a evita probabil pierderi prea mari și a nu compromite o misiune mai importantă, unde are nevoie de toate forțele sale. Izolați în spatele lor, sovieticii își vor fi făcut socoteala că iarna rusească va termina singură ceea ce ei nu au reușit.

La stânga, incendiile și bătălia în curs înroșesc orizontul în continuare. La dreapta, nimic. Absolut nimic, ceea ce nu este normal. Acolo ar trebui să fie Divizia 4 Infanterie. Am senzația că suntem la marginea prăpastiei, în care cele două escadroane riscă să piară.

Este ora trei după-amiază. Vreme de șapte ore, am înfruntat cinci sute de tancuri. Shutov II est zdrobit. Locuitorii terorizați se arată ici și acolo printre ruine. Nu pot avea prea multe victime întrucât noi am împiedicat pătrunderea bolșevicilor în oraș.

Căpitanul Neculce mă caută. Trebuie să luăm o decizie. Oamenii sunt atât de abătuți încât este aproape imposibil să mergem spre Vest în spatele blindatelor sovietice. Faptul de a se ști precedați de inamic i-ar demoraliza și mai mult.

Consfătuirea cu Neculce se termină cu decizia de a separa cele două escadroane. În felul acesta, șansele de salvare a ce a

mai rămas din fiecare escadron ar fi mai mari. Practic, fiecare din cele două escadroane depășește cu puțin efectivele unui pluton. În ce mă privește, la Shutov II am pierdut trei oameni din patru.

Mazilu, Iconaru, Basanju, Mihale și Maria sunt printre cei câțiva scăpați fără nicio zgârietură. Ar mai fi aspirantul Coșoveanu, cu care mă obișnuiesc tot mai mult, și care este un brav.

Instalăm răniții cât se poate de bine, dar aceasta nu le reduce suferințele. În mijlocul lor, pe lângă mâna dreaptă pierdută, colonelul Cristea are și picioarele degerate⁷⁹. Probabil că ambele picioare îi vor fi amputate.

Mazilu mă înștiințează că oamenii au descoperit un depozit și se înfruptă din belșug. Nimic rău în asta. Trebuie să văd despre ce este vorba. Intendența a acumulat unele rezerve într-o fermă. Călărașii își fac provizii de sardine, cârnați, prăjituri uscate și altele. Nu fără dificultăți, reușesc să-i conving a lua cu ei cât mai mult zahăr. Își umplu buzunarele și sacii de spate.

Toți oamenii poartă căciula peste cagula de lână, ce acoperă toată fața, mai puțin ochii. Cizmele sunt încălțate peste trei sau patru perechi de ciorapi sau obiele. Cei ce nu au ciorapi sau obiele își umplu cizmele cu hârtie de ziar sau cu paie. Fiecare se pregătește cum crede mai bine. Plecăm cu toții către Sud.

Suntem în 24 decembrie 1942, noaptea de Crăciun. Salvarea depinde de picioarele noastre. Ne retragem în condiții aproape imposibile. Patru oameni se înhamă la o sanie ce transportă muniția pentru toate armele. Retragerea este bine organizată. Suntem decizi să ne batem de câte ori va fi cazul. Într-o a doua sanie au luat loc trei răniți ușor, ale căror picioare sunt degerate, între ei călărașul Marin. Experiența ne învață că nu trebuie să lăsăm răniți în urma noastră.

Cerul înstelat ne facilitează deplasarea. Epavele acoperite de zăpadă constituie un obstacol ce poate fi periculos. Gerul este din ce în ce mai intens. Nu-l putem măsura decât cu propriile noastre corpuri. Moralul însă este deasupra lui zero, dovadă că

⁷⁹. Pentru acțiunea sa eroică de la Shutov II, colonelul Cristea va primi « *Ritterkreutz* ». Pentru blindatele distruse în cursul aceleiași acțiuni, Iconaru, Marița și Maria au primit « *Crucea de Fier* ». Colonelul Korne a fost numit general pe loc, primind « *Ritterkreutz cu frunze de stejar* ».

avansăm. Opt oameni, patru pentru fiecare sanie, se schimbă la fiecare două ore. Timpul necesar pentru această operațiune este singura noastră pauză.

Avansează gâfâind, cu Coșoveanu la stânga și Mazilu la dreapta. Efortul de a trage piciorul din zăpadă este foarte mare. Unii preferă efortul solitar, alții se grupează doi câte doi. Mersul nostru după stele nu are nimic comun cu cel al Magilor, de la nașterea lui Cristos. Nu vedem prea bine capătul drumului, cu atât mai puțin speranța ce ne-ar putea încălzi inima.

În zorii zilei, ne adăpostim într-una din depresunile pe care băștinașii le numesc « *balka* ». Din motive de securitate, nu putem circula ziua. Fiecare trebuie să se supravegheze pentru a nu adormi. Pe gerul ăsta, somnul înseamnă moarte sigură. Patrula de voluntari pleacă în toate direcțiile, mai mult pentru a se încălzi și a omorî timpul. În condițiile de față, o patrulă nu are mare lucru de descoperit, nici de controlat.

Toată lumea a uitat că azi este Crăciunul.

Începem a doua noapte. Trebuie să o folosim cât se poate de bine, fără a pierde direcția. Trecem pe lângă câteva baterii de artilerie, aparent intacte. Caii bateriilor sunt bucuroși să ni se alăture. Bietele animale sunt într-o stare de plâns. Călărașii preferă să continue a trage ei înșiși săniile, decât să chinuiască animalele ce abia se țin pe picioare. Atitudinea lor este reconfortantă și revigorantă pentru mine. În ciuda dificultății acestei retrageri, oamenii fac dovada că sunt adevărați cavaleri și călărași.

Nu am auzit și nu vorbește nimeni de un marș de noapte printr-un deșert de zăpadă, pe o temperatură în jur de de -40°. În fundul creierului fiecăruia există o mică scânteie întreținută de fiecare pas, care provoacă un altul, restul fiind pură mecanică. Ideea de suferință este exclusă, senzația eliminată.

Către miezul nopții, escaladăm un obstacol artificial, calea ferată Kotelnikovo-Proletarskaia. La Vest, întreg orizontul este în flăcări, cerul un incendiu continuu. Conduc escadronul către Proletarskaia.

În drum, întâlnim o armată de fantome cu picioare enorme, deplasându-se ca pași mici și rigizi, de parcă ar sări niște obstacole invizibile. Sunt fugarii Diviziei 2 Infanterie. Și-au legat peste resturile de bocanci, toate cârpele ce le-au ieșit în cale. Mi se par absolut sfârșiți, parcă fără de suflet în ei.

La fiecare pas aproape, trecem peste un cadavru. Observ răni neîngrijite, mâini și picioare degerate. Luptele au lăsat în urmă grămezi de cadavre anonime, încovrigate ca pruncii în burțile mamelor. Cei mai impresionanți sunt cei care zac cu fața în sus. Sub razele lunii, fețele lor albastri afișează grimase ironice, sarcastice, sardonice.

Mă clatin de pe un picior pe altul în canalul săpat de o șenilă, în loc de a mă înfunda la fiecare pas în zăpadă. În fond, ce iei pe mere, dai pe pere. Greu de spus cum e mai bine. Frământându-mi mintea cu asta, dau peste unul, mai exact peste ce a mai rămas din el. A fost tăiat în două de șenila pe a cărei urmă avansează. Picioarele i-au rămas într-o parte, pieptul și capul în cealaltă. Îi lipsește burta. Figura mi se pare cunoscută. Mă apropiu. O sudoare rece mă inundă. Recunosc pe locotenent-colonelul Cratero. Ochii lui deschiși trădează angoasa de pe urmă. Rănit, degerat și paralizat, incapabil să se miște, trebuie să fi zărit blindatul ce i-a pus capăt zilelor.

L-am cunoscut pe când aveam 20 de ani, cu ocazia unui stagiu la Regimentul 9 Roșiori din București. Acest elegant ofițer invita tinerii aspiranți în restaurantele de noapte la modă. Fiecare bea cât îi trebuia, Cratero chema muzicanții, bătea din palme și se adresa violonistului :

— Maestre, cântați pentru noi « *Paloma* »...

Încă de la primele acorduri, se cufunda fericit într-un vis de dragoste. Iată-l acum strivit și tăiat în două. Simt că nu mai pot avansa. Cei 20 de ani pe care îi aveam atunci și cei de după ei încasează o cruntă lovitură. Sunt sigur că voi pieri și eu aici, ca și Cratero, în această blestemată Rusie. Totuși, avansează în continuare, ca un automat. Revăd pe elegantul Cratero în uniformă de gală, revăd serbările și sărbătorile noastre, cântecele tinereții îmi răsună în urechi. Deși mă podidesc lacrimile, mă trezesc cântând, ca un apucat, cum n-am mai cântat de mult : « *A-ia-ia-iaaa ... Paloma, U-iu-iu-iu-iu* »...

Călărașii se miră.

Mazilu îi spune lui Iconaru :

— Auzi ? « *Piele de Drac* » cântă a ploaie de vară, pentru a topi zăpada...

Iconaru zâmbește :

— E mulțumit de plimbarea noastră nocturnă. Nu trebuie să-i stricăm plăcerea.

Ca la comandă, întreg escadronul cântă « *Paloma* », omagiu funebru pentru Cratero... Câteva minute mai târziu, întreg escadronul fredonează « *Habanera*⁸⁰ »...

În mijlocul stepei și în deșertul de zăpadă, după atâtea suferințe, « *Habanera* » urcă la cer în exalațiile zecilor de piepturi ce sfidează aerul înghețat. Cheltuiala de energie nu e de neglijat, dar câștigul pe plan moral este enorm.

Fără să o știe, călărașii omagiază postum pe locotenent-colonelul Cratero, exact așa cum și-ar fi dorit probabil acesta. Infiripată la picioarele unui cadavru, « *Paloma* » călărașilor a depășit cadrul omagial al memoriei unui ofițer, contribuind enorm la salvarea escadronului.

Trei ore mai târziu, cu extremitățile desensibilizate, buzele crăpate și ochii aprinși, un frison violent imi coboară pe șira spinării.

Drept în fața noastră, aud vorbind rusește.

Pleoapele mele purulente sunt lipite. Nu numai că văd prost, dar ceea ce văd sunt tentat să consider drept halucinație. La treizeci de metri cel mult, cu spatele la noi, pentru a rezista mai bine violentelor rafale de vânt, văd movilițele egal distanțate ale colibelor unor santinele. În spatele lor, ca niște pachiderme în repaus, bine aliniat, un număr impresionant de blindate sovietice. Sunt peste o sută, dar nu este momentul să facem contabilitate...

Într-o liniște relativă, opresc escadronul. Fiecare își blochează respirația. Puțin probabil să putem face două sute de metri fără ca un incident oarecare să alerteze santinelele. Dacă vreunul din cei de pază se învârtă pentru a-și dezmoți picioarele, s-a zis cu noi...

După atâta mers, nimic nu ni s-a părut mai lung decât cele câteva sute de metri, până ne-am depărtat suficient. Am trecut fără probleme...

După ce ne-am depărtat, încep comentariile :

— Ooo, n-ar fi fost o problemă. Dacă « *Piele de Drac* » ar fi vrut, le-am fi putut împrumuta blindatele, să luăm Moscova cu asalt... De multe ori, nu trebuie decât foarte puțin pentru ca moralul să urce în galop. Dimpotrivă, în ce privește gerul, termometrul coboară într-una...

⁸⁰ . Actul I, Scena V din opera *Carmen* de Georges Bizet. (NT).

S-a luminat. Ne-am săpat adăposturi în zăpadă. Recuperăm cum putem. Mâncăm zahăr. Nu trebuie să adormim. Cei mai rezistenți scutură somnolenții pe care îi leagă moartea. Situația răniților s-a agravat. Incercăm să le încălzim picioarele, frecționându-i peste îmbrăcăminte. Se pare că asta îi face să sufere și mai mult. Din fericire, nopțile sunt lungi, detaliu important pentru salvarea noastră.

Marșul nostru în spatele Rușilor este impresionant. Pândim orice mișcare, privim în toate părțile. După cele prin care am trecut, lupta a devenit elementul nostru natural. O singură obsesie ne mobilizează pe toți : trebuie să continuăm cu orice preț. Altă soluție nu există.

Toate colhozurile au fost incendiate. În cea de a treia zi a retragerii, dăm peste unul care nu a ars decât pe jumătate. Într-o șură găsim paie. Călărașii se lungesc cu plăcere. De la Shutov II nimeni nu a închis un ochi. Santinelele supraveghează totul, inclusiv pe cei care dorm. În plus, se încălzesc la un mic foc, pe care fierb porumb. Supa de porumb ni se pare delicioasă. În sfârșit, avem ceva cald în burtă.

Suntem în cea de a cincea zi. Gerul s-a mai înmuiat. Ceața foarte densă ne permite să circulăm fără probleme. Din timp în timp, călărași iau un cub de zahăr în gură. De la Shutov înapoi, acest zahăr ne-a asigurat supraviețuirea. Avansează ca într-un vis. Visul însă devine coșmar. Aud deja clinchetul metalic caracteristic : blindate în fața noastră.

Vin dinspre Sud. De data asta chiar ne-am ars. Suntem prinși ca într-un buzunar. Putem fi distruși, până la ultimul om.

Călărașii sapă deja tranșee în zăpadă, decizi să își vândă scump pielea. Sfârșind ceața, tancurile se apropie. Pe capota primului, îmi pare că disting o cruce neagră...

Sunt nemți!

Cu toată frica de a fi strivit, mă arunc în fața lor, pentru a fi recunoscut. Strig din toate puterile :

— Kamarad ! Kamarad !

Tancul se oprește. Mitraliera din față se învârtă către mine, coborându-și linia de tir la înălțimea mea.

Ar fi păcat să mor așa...

Nu, nu va fi nici de data asta.

Cupola se ridică, un locotenent se prezintă. Cele trei blindate sunt în recunoaștere, în contul diviziei « 23 *Panzer* ».

Locotenentul se informază :

— Sunt Ruși în spatele vostru?
— În spate nu, mai curând în față și la Vest...
— Știm. Mai departe, la Est, se găsește cea de a IV-a blindată a noastră și Armata a IV-a română, a generalului Claps⁸¹. Trebuie să ajungeți la Proletarskaia, unde se regrupează toate forțele. Felicitări și noroc pe mai departe!

Scârțâind și chelălăind, cele trei « *Panzer* » dispar în ceață. Le-am fi păstrat cu plăcere pe lângă noi. Sentimentul de abandon ne încearcă pe toți. În împrejurări de acest gen, nervii sunt adesea gata să cedeze.

Merg în fața escadronului, cât mai departe posibil. Nu din eroism deplasat ci pentru a nu auzi plângerile neîntrerupte ale celor din sania răniților. Mazilu este cu mine. Nu știu ce a vrut să îmi spună, dar chiar în clipa când a deschis gura, buza superioară i s-a crăpat ca un porțelan. Firul de sânge îngheață imediat, făcându-i o coajă neagră în plus pe figură.

Fac un mic ocol, cu Mazilu, pentru a vizita un colhoz incendiat.

Intrăm în curte. Nu suntem singuri pe aici. Miroase a bolșevici. Mă apropiu cu grenada în mână. Mazilu mă acoperă cu FM-ul. Patru Ruși dorm între picioarele unui cal. Sforăie cu toții, ca în povești. Pe măsură ce mă apropiu, putoarea devine tot mai puternică. După ce au ucis calul cu un glonț în ochi, și-au tăiat din pulpa acestuia bucăți sănătoase de carne. Se pare că au mâncat carne crudă de cal. Fac semn lui Mazilu să rămână pe loc. În spatele unei grămezi de pietre, alt cal cu potcoavele către cer. Fac în liniște câțiva pași, măsurând frontierele ororii. Războiul lui Dac s-a încheiat aici. În felul lui, Dac a suferit calvarul căpitanului Corbeanu. Peste coada lui se întinde masa

⁸¹ . Generalul Constantin Claps a fost coleg de școală militară cu generalul De Gaulle, președintele Franței. Cu ocazia vizitei sale în România (1968), De Gaulle și-a exprimat dorința de a-l întâlni pe generalul Claps, fostul lui coleg. Acesta se găsea în mizerie și dizgrație totală, la Craiova. Oficialii români l-au recuperat, îngrijit și îmbrăcat cu o nouă uniformă de general, l-au făcut stăpân peste un frumos apartament mobilat, unde a primit vizita președintelui francez. Interesul lui De Gaulle pentru vechiul coleg de școală militară a scăpat acest soldat de tristețea unui sfârșit mizerabil.

verzui-albăstrie a măruntaielor ce i-au fost scoase și aruncate. Culmea josniciei, cel ce l-a tratat astfel este la locul faptei. Ticălosul a scos măruntaiele lui Dac, pentru a se cuibări în burta lui și a-și proteja astfel dezgustătoarea persoană. Intins în carcasa lui Dac, între coastele albe ce îi fac un fel de leagăn, mizerbilul doarme pe spate.

Pregătesc o grenadă. Fluier pentru a-l preveni pe Mazilu și a-l trezi pe călăul jumătății mele. Nemernicul trebuie să vadă ceea ce îl așteaptă. Fața lui bărboasă este acoperită de răni coapte. Ochii mici și negri strălucesc de răutate. Grenada pleacă și cade cu zgomot în burta lui Dac. Odiosul personaj se sprijină pe un picior, încercând să iasă afară din burta calului. Scoate un picior afară, se agață într-o coastă a lui Dac ce îl sucește în loc... Grenada explodează. Suflul este teribil, explozia fulgerătoare. Rigidizat de turbare și durere, hipnotizat de sălbăticia Rusului, am uitat să mă culc la pământ.

Suflul exploziei m-a răsturnat. Casca de pe cap răsună de mai multe ori sub ploaia de carne și resturi din corpul lui Dac. Sunt plin de deșeuri de carne, oase și sânge de cal și de bolșevic. «Tac-ta-ta-ta-tac»-ul FM-ului lui Mazilu mă informează de somnul veșnic al celorlalți bolșevici, treziți de explozia grenadei. Mă scol. Cu ochii lui sticloși, frumosul cap al lui Dac este încă intact. La fel coama lui neagră și suplă. În genunchi, lângă resturile lui, mângâi îndelung coama lui Dac, mă rog pentru reîncarnarea lui și odihna sufletului în raiul cailor ce nu poate fi mai rău decât al oamenilor.

Măinile mai multor călărași mă forțează să mă ridic. Trebuie să plecăm. Escadronul este în poziție de drepti, făcându-i lui Dac onorul militar meritat și potrivit împrejurărilor în care ne găsim. Nu aș putea spune cine comandă picioarelor să lungească pasul. Ochii îmi sunt acoperiți pe jumătate de lacrimi înghețate.

Ne deplasăm mai greu ca înaintea acestui trist episod. Simt că toți își pun întrebarea pe care mi-am pus-o și eu. De vreme ce Dac și calul necunoscut sunt aici, aceasta ar putea însemna că toți caii noștri sunt pierduți. Eșalonul cai a fost atacat, dispersat și distrus, fără ca plutonierul Tâlnaru să se poată împotrivi.

Un călăraș fără cal nu mai este călăraș ci un om în criză, care și-a pierdut rațiunea de a fi în același timp cu calul dispărut. Odată cu calul, a dispărut și comoara din coburii acestuia. Prin dispariția calului, legăturile călărașului cu pământul și cu

trecutul sunt tăiate. Călărașul fără cal este cel mai mizerabil dintre oameni, nu-și poate dori decât să moară și el.

Deși resimt din plin această stare de spirit, trebuie să reacționez cu vigoare, nu însă în sensul celor resimțite de mine personal ci în interesul călărașilor a căror salvare depinde de mine, șeful lor. Ordon să forțăm pasul.

Dacă trebuie să crăpăm, să o facem luptând, cu capul sus, fără să pierdem nimic din spiritul și voia bună a călărașilor.

Zece kilometri mai departe, cădem peste un grup de case ce nu par să fi făcut cunoștință cu războiul. În una din ele s-a instalat o ambulanță românească. Un sergent sanitar și trei infirmieri își sacrifică viețile pentru a încerca aproape imposibilul : salvarea câtorva zeci de răniți și degerați.

Sunt obligat să iau una din cele mai crude decizii cu care poate fi confruntat un ofițer de călărași. Trebuie să las aici pe cei trei răniți, care mă imploră să le dau lovitura de grație, decât să îi părăsesc.

Nu se pune problema să ne ucidem noi înșine răniții. Nu pot continua drumul alături de noi, iar aici au șansa căldurii și a îngrijirii de care au nevoie. Din cauza suferinței atroce, plângerile lor sunt foarte greu de suportat de către cei valizi. Călărașii sunt zdrobiți de jelanile lor, în fața cărora nu pot face nimic.

Cei trei care vor rămâne aici, urlă de disperare, neputință și fatalitatea ghinionului lor. Prefer un glonț în burtă decât aceste strigăte desperate în urechi, mai ales acelea ale bravului meu cavaler Marin din Bucinisu, care mă roagă pe când îl îmbrățișez de despărțire :

— Ucideți-mă domnule locotenent, vă rog frumos să mă ucideți. Sufăr prea mult. Fie-vă milă. Salvarea voastră cere moartea mea !

Traumatizat și înnebunit de emoție, îmi reiau locul în capul coloanei ce mă așteaptă. Vântul s-a întetit, pare mai rece ca oricând. Cea mai mică ezitare sau alunecare ne poate culca în zăpadă. Pentru a rezista mai ușor, mergem într-o parte, cu un umăr în față.

Abordăm ultima etapă, către Manici. Întâlnim tot mai multe elemente în bună ordine, venind dinspre Volga. Sunt Nemți din Divizia 16 motorizată germană. Sunt însă urmați de niște foarte curioase echipaje și întocmiri calmuce. Săniile acestora sunt

trase de cămile, al căror piept este protejat de o mână de paie. O întreagă colecție de hățuri și frânghii leagă sania peste cocoașele și gâtul cămilei. În sâni sunt instalați copiii, bătrânii și femeile calmuce, peste bruma lor de bunuri gospodărești. Calmucii ne-au rămas fideli până la capăt.

Nu putem fi loviți mai rău decât chiar de cei pe care îi iubim. Cei ce ne lovesc cel mai tare sunt Românii noștri, care și-au abandonat armele pentru a fugi mai repede. În ciuda gerului și a vântului năpraznic, aliniat în ordine perfectă, escadronul privește fugarii ce nu-și mai merită numele de soldați, oamenii Regimentului 90 Infanterie Sibiu și ai Regimentelor 26 și 31, tot de Infanterie. Călărașii, roșiorii și alții și-au sacrificat viețile fără ezitare. Infanteriștii aceștia ratați ne fac să roșim pentru întreg neamul românesc.

Călărașii nu îșiucid răniții⁸², dar sunt în stare să tragă în fugarii și în lași. Toți mă întreabă din ochi.

Un maior german din cea de a XVI-a divizie motorizată simte dilema călărașilor. Coboară din vehicolul său, se plantează marțial în fața frontului călărașilor, ciocnește călcâiele în cel mai pur stil prusian și salută îndelung supraviețuitorii escadronului Regimentului 2 Călărași. Atitudinea demnă a acestui Neamț a dezarmat fulgerele din ochii călărașilor dispuși să pedepsească pe loc lașitatea pifanilor.

După atâtea lupte și suferințe, după ce și-au îngropat atâtea dintre camarazii lor, sentimentul de onoare și orgoliul călărașilor a atins cote foarte înalte. Maiorul german a înțeles acest lucru.

În sfârșit, iată-ne la Proletarskaia... Situația nu este prea strălucită nici aici. Pentru noi însă, după cele îndurate, aici este un adevărat paradis. Deși întreruptă, retragerea noastră nu a luat

⁸². Totuși, la Shutov II, unii călărași, răniți de moarte, au primit lovitura de grație din partea camarazilor lor, de regulă a celui mai bun prieten. Chestiunea loviturii de grație pentru camaradul rănit de moarte a făcut subiectul preocupărilor ostășești și chiar al unui cântec ce se cântă în toate limbile Europei. Plecat din vechea armată imperială germană, ulterior tradus și adaptat pe aceeași melodie de aproape toate armatele europene, inclusiv « *Waffen SS* », actuala « *Légion Etrangère* » franceză și alte oștiri, cântecul poartă titlul « *Aveam un camarad* », « *J'avais un camarade* »... Curios este că legionarii români nu au adoptat acest cântec, ei ce cântau cu multă vervă și ușurință « Cu noi este Dumnezeu / Înțelegeți oameni și vă plecați », de exemplu ! Să fi fost Dumnezeu cu ei mai mult decât cu alții ? Greu de crezut, după I. Ghe. Duca, Stelescu, Călinescu, 27 noiembrie 1940... ! (NT).

sfârșit. Pe pozițiile lor, trupele române și germane sunt în perfectă ordine, inclusiv unitățile nemțești venite din Caucaz. Toți știm ce avem de făcut. Nimeni nu așteaptă salvarea din cer. Lucrăm cu toții la consolidarea și fortificarea liniei de apărare. Rușii pot veni dintr-o clipă în alta.

Rămânem două zile aici. Nu numai pentru a ne odihni, ci și pentru a da o mână de ajutor la nevoie. Ivan însă nu se prezintă. Anul nou 1943 îl petrecem în tranșeele de la Proletarskaia. Ocupați cu lingerea și pansarea rănilor mai ușoare, cu încălzirea picioarelor degerate și furatul câtorva clipe de somn, sub bună supraveghere camaraderească, puțin ne pasă că am intrat în anul nou 1943. Deși ne-am odihnit un pic, nimeni nu a putut dormi cu adevărat. Cum să dormi pe gerul ăsta, într-un fund de tranșee, fără să cazi în coșmarul de gheață unde domnește moartea ?

Tabăra militară de la Proletarskaia este întărită cu câteva blindate « *Panzer III* » și « *Panzer IV* », pe care echipajele le îngroapă în zăpadă. Moralele este la înălțime, toți sunt decizi să împiedice Rușii a se apropia de Stalingrad⁸³.

Ne așteaptă încă 30 de kilometri, până la Salsk, unde este încartiruit eșalonul cailor. Proletarskaia a rămas în urmă, suntem din nou între noi. O rafală de vânt ne umple dintr-o dată nările și gâtleurile de o miasmă insuportabilă. Ne apropiem de un depozit în flăcări. Aerul devine irespirabil. Mii și mii de blănuri ard sub ochii noștri. În jur nici țipenie de om. Nu se știe cine și de ce le-a aprins. Sunt blănurile sacrificate de femeile germane pentru a-i încălzi pe soldații de pe front, nu însă sub forma acestui incendiu criminal și devastator. Se văd blănuri de tot felul : astrahan, vizon, vulpi albastre, hermină, pantere, șinșila⁸⁴. Flăcările mistuie miliarde de lei.

Călărașii își manifestă mirarea, nemulțumirea, indignarea:

— În timp ce soldații crapă de frig, bandiții și trădătorii stochează și incendiază blănurile...

Aud pentru orima dată cuvintele teribile :

⁸³. Subliniem : acestea se petreceau cu o lună de zile înaintea capitulării germane de la Stalingrad, pe când se spera minunea despresurării Armatei a VI-a *Wehrmacht*, comandată de mareșalul von Paulus. (NT).

⁸⁴. Șinșila : mamifer exotic rozător, de talie medie, cu coadă stufoasă, vânat pentru blana lui prețioasă. Cf. *Dicționar Explicativ Uzual al limbii române*, Chișinău 1999. Termenul lipsește din dicționarele explicative editate la București. (NT).

— Sabotaj! Suntem trădați!

La Salsk se produce miracolul. Eșalonul cai este aproape intact. Brigadierul Tâlnaru este foarte trist pentru pierderea lui Dac. Îmi explică cum s-au petrecut lucrurile : la un moment dat, eșalonul cai a fost bombardat de artileria rusă. Obuzele sovietice au dispersat caii. Doi « *Ține-Cai* » au fost uciși, între care cel însărcinat cu paza lui Dac. Speriat de bombardament și de moartea celui ce se ocupa de el, Dac a fugit împreună cu un alt cal...

Îi spun lui Tâlnaru cum l-am întâlnit pe Dac, absolut întâmplător. Brigadierul își pleacă privirea, copleșit de responsabilitatea lui. Îi explic pe îndelete că nu îi reproșez nimic, că nu are nicio vină, ceea ce este perfect adevărat. Bombardamentul respectiv a distrus furgoanele cu șase cai, ale trenului însoțitor, plus potcovarul, ajutoarele acestuia și veterinarul...

Odată cu efectele plutonului de origine, mi-am pierdut toate lucrurile și bunurile personale. Nu mai am decât pielea de pe mine, uniforma militară și cizmele din picioare. Simt că încă îmi rămân mult prea multe. La sfârșitul cursei prin lumea asta, nu avem nevoie de nimic.

Alt marș penibil : suntem trimiși la Rostov pe Don. Din fidelitate pentru Dac, schimb calul în fiecare zi.

La Rostov, după lupte violente, Nemții i-au respins pe bolșevici și mențin foarte bine poziția. La sosirea noastră, Donul înghețat este presărat cu o mulțime de vehicule abandonate, căruțe stricate, tunuri, mobilier, cadavre...

Giganticul abator de cai de sub ochii noștri ne întristează în mod deosebit. Două sau trei mii de cai și-au pierdut viața pe fluviul înghețat. Unii au alunecat și și-au rupt un picior, alții au fost loviți de gloanțe, obuze, schije, uciși de oboseală, de boală, de foame.

În grupuri mici, locuitorii Rostovului vin pe apa înghețată, transformată în șantier și frigider-abator-măcelărie. Înarmați cu topoare și fierăstraie, sparg și taie animalele congelate de vii. Sub loviturile vandalilor înfometăți, cadavrele cailor se sparg ca marmora. Un armăsar demn de Michelangelo este rupt în bucăți de cei înfometăți. Bucăți mai mici sau mai mari sar în toate părțile. Rușii se ceartă pe ele, le stropesc cu vodcă și le sug...

Călărașii sunt indignați de acest spectacol. Niciunul dintre ei nu ar accepta să mănânce carne de cal. Decât să frigă un cal mai bine s-ar pune ei înșiși pe grătar.

Abia în oraș, din aproape în aproape, aflăm amploarea dezastrului. Pierderile depășesc orice închipuire. Din cei 15 000 de oameni ai Diviziei a XVIII-a nu mai trăiesc nici 300, mai puțin de doi la sută. Situația este dezastruoasă. Se ordonă întoarcerea în România, pentru reconstituirea regimentului, a tuturor regimentelor.

Întoarcerea se face pe etape. Se menajează astfel oamenii obosiți și caii extenuați, se evită impresia că abandonăm terenul cucerit cu atâtea sacrificii. Pe unde trecem, administrația germană și poliția locală ucrainiană ne asigură toate facilitățile posibile. Toți călărașii au primit uniforme noi.

La Varvarovka, suntem în teritoriu administrat de români. Jandarmii noștri ne salută la tot pasul. Regimentul 54 de Infanterie staționează permanent aici. Locuitorii sunt foarte satisfăcuți, nu duc lipsă de nimic, furajele pentru cai sunt la discreție. În satele cu majoritate românească din Transnistria, școlile funcționează normal.

La Razdelnaia, urcăm într-un convoi militar feroviar ce ne debarcă la Caracal, către sfârșitul lui martie 1943. Sunt exact patru ani de când, la sfârșitul lui martie 1939, Regimentul 2 Călărași, oameni și cai, și-a părăsit garnizoana din timp de pace.

Intrăm călare în urbea oltenească ce ne privește cu mândrie. Călărașii sunt perfect aliniați în spatele meu. La postul de gardă al cazărmii, suntem așteptați de un grup de aproximativ o sută de persoane. Oamenii se descoperă. O tânără văduvă în doliu se aruncă disperată la pieptul calului de sub mine.

Sunt jenat. Nu știu ce să fac. Nici măcar nu pot descăleca. Scot o batistă, pentru ca văduva să își ștergă lacrimile ce îi scaldă ochii. Ceva s-a agățat în batistă. Văduva privește cu mirare restul de gumă ce îi cade la picioare.... Nu știe că acest rest de gumă a șters atâtea vieți din « *Carnetul Plutonului* » și al escadronului, inclusiv pe aceea a soțului ei, al tatălui copiilor ei rămași orfani.

Capitolul XXV

Demobilizat. – Remobilizat. – Necazurile lui Korne. – Vocea lui Iuda. – Permisie obligatorie. – Complotul. – Denunțul. – Popor român, ai fost trădat! Sfârșitul permisiunii. – Adio escadronului. – Frunzele de stejar cad repede toamna asta. – Cuvântul de onoare.

Am fost demobilizat. Datorită serviciilor mele anterioare, primesc o serie de oferte oficiale pentru funcțiuni civile înalte și onorifice, pe care nu le găsesc suficient de onorabile. Camarazii continuă să se bată pe Frontul de Est...

Mă întâlnesc regulat cu primul aghiotant al mareșalului Antonescu, colonelul Romeo Zaharia⁸⁵, care și-a pierdut mâna stângă la Wesseloje, când colonelul Dănescu a fost ucis. Preocuparea principală a lui Romeo Zaharia este lupta contra defetismului. Primejdia rusească este reală, dar oamenii înțeleg tot mai greu că putem fi cu național-socialiștii fără să fim aserviți Germanilor. Nemții sunt aliații noștri naturali, dar noi nu îi apreciem în suficientă măsură. Latinii suportă greu disciplina impecabilă și seriozitatea germană, chiar dacă interesele noastre respective sunt comune. În nici un caz, nu este momentul să ne separăm de Nemți.

Intervin peste tot pentru a fi remobilizat și a relua lupta.

S-a luat decizia ca Diviziile a V-a și a VIII-a de Cavalerie, să fie transformate în divizii blindate.

Cu ajutorul lui Zaharia, sunt din nou mobilizat de Crăciunul 1943. Ca remobilizat, sunt numit căpitan și comandant de escadron.

Mai întâi, mi se dă comanda celor două escadroane marș ale Diviziei VI Cavalerie, ce se formează la cazarma Regimentului 9 Roșiori din Cotroceni. Escadroanele sunt compuse mai ales din răniți recuperați și alți veterani. Culmea ghinionului este că

⁸⁵. Ca și generalul Korne, colonelul Romeo Zaharia, mulți alți eroi și patrioți români au fost exterminați în temnițele iudeo-comuniste ce au împânzit România după trădarea de la 23 August 1944. (NT).

nu ni se dau cai! Fără cai, moralul roșiorilor ca și al călărașilor este la pământ.

Urmează să plecăm în Crimeea. Ordinele și contra-ordinele ne pun nervii la grea încercare. Stupidele exerciții anti-car mă exasperează. Instructorii habar n-au de cele petrecute la Shutov II. Sunt ignorați în toate, de parcă nu ar fi văzut frontul...

Plecarea pe front se amână. La 4 aprilie 1944, 120 de bombardiere americane distrug Bucureștiul în așa hal că amânarea plecării se eternizează. Avioanele americane sunt numite « *eliberatoare* », dezorientând opinia publică și preparând spiritele în vederea derbedeilor sovietici, care vor fi numiți curând « *adevărații noștri eliberatori* » ! Oare când ne vom elibera de lașitate, prostie, carierism și pupincurism doct, domnilor intelectuali ?

La 9 mai 1944, Crimeea este evacuată. Rușii avansează rapid. Se apropie de Iași. Nu suntem trimiși nici în Crimeea, nici în altă parte.

În sfârșit, ca urmare a unor adevărate acrobații, sunt numit la unitatea mea de origine, Regimentul 2 Călărași din Caracal.

Colonelul Dan Ionescu, noul comandant al acestuia, mă primește cu amabilitate.

— Vă întoarceți acasă. Sunteți binevenit. Temperamentul și capacitatea dumneavoastră de acțiune le cunosc de la Mihailovka. Nu am decât un escadron călare, al IV-lea. Vi-l încredințez.

Asta a fost prima bucurie de după remobilizare.

Urmează altă bucurie. Generalul Korne este numit comandant al Diviziei a VIII-a, divizia noastră. Generalul Korne mă convoacă la PC-ul său, instalat într-o școală jidovească din București. Imi vorbește despre temerile sale în legătură cu un complot.

— Un complot, în acest stadiu al războiului, ar compromite totul. Trebuie să facem față până la capăt, să ne batem până la ultimul om, să apărăm România contra bolșevismului. Rușii nu trebuie lăsați să pătrundă în țară. Nu avem altă alternativă decât continuarea războiului alături de Nemți. Ne-o cere idealul și interesul național, onoarea și demnitatea de Români și aliați cu Nemții, într-un război pe viață și pe moarte. Abia după asta, eventual, Anglo-Americanii ne vor ajuta să respingem pe Ruși.

Sunt sigur că nu pot admite cangrena bolșevică în Europa. Riscul de contaminare ar fi prea mare, pentru ei înșiși.

Mulți Români împărtășesc punctul de vedere al generalului Korne. Cât privește anticomunismul anglo-american, eu sunt ceva mai sceptic... Ziua Înălțării este consacrată aducerii aminte și omagierii soldaților morți pentru patrie. În această zi, generalul Korne comite o eroare. În vreme ce eu iau cuvântul la Cimitirul Militar German « *Pro Patria* » din Dudești, generalul Korne face același lucru la Cimitirul Bellu, condamnând cu asprime elementele defetiste și trădătoare din jurul regelui. Discursul lui este foarte apreciat de asistență, care îl aclamă îndelung. Mulțimea care l-a aplaudat pe generalul Korne la Cimitirul Bellu, este formată aproape exclusiv din Români ce au pierdut o ființă scumpă în războiul contra bolșevismului. Rezultatul arată puterea conspirației ce pregătea trădarea și sinuciderea națională, ce aveau să ne cadă pe cap la 23 August 1944 : generalul Korne este demis din fruntea Diviziei a VIII-a și numit comandant al Diviziei Blindate « *România Mare* », angajată pe frontul din Basarabia. Generalul Korne este astfel expedit din București. Complotiștii țărăniști, liberali, socialiști, comuniști și alte lichele au cale liberă...

Generalul Corneliu Theodorini revine din Crimeia cu « *Ritterkreutz-Frunze de Stejar* » și cu resturile Diviziei VI Cavalerie, înlocuind pe generalul Korne în fruntea Diviziei a VIII-a.

În mod aproape subit, devin cunoscut prin talentele mele oratorice, ca pe vremea disputelor tinereții din cadrul LANC, pe când eram șeful studenților de dreapta. Cu mult succes, țin discursuri incendiare peste discursuri incendiare. Românii sunt gata să se bată până la capăt pentru a-i respinge pe Ruși din țară. Există însă o bandă de defetiști, a cărei activitate principală este ascultarea emisiunilor « *Radio Londra* ». Sunt politicieni înrăiți în nulitate, îmbuibare și privilegii nemeritate, ascultători ai emisiunilor dușmanului din confortabilele lor fotolii, în fața meselor cu bunătați cumpărate pe piața neagră, cu greutatea lor în aur. Defetiștii se apropie tot mai mult de trădare deliberată, calificată și idioată. Idiotenia manisto-brătienistă constă în falsa certitudine că după ce Reichul German va fi zdrobit, « *aliații* » anglo-americanii ne vor elibera de Ruși !

Mă bat din toate forțele contra stării de spirit defetisto-trădătoare. În fruntea unui grup de Români patrioți, umplu zidurile Bucureștiului cu o formulă scrisă cu var, ce cunoaște un mare succes : « *RADIO LONDRA ESTE VOCEA LUI IUDA !* »

Eforturile mele contra defetismului și a trădării, nu au scăpat ascultătorilor lui Iuda. Aceștia au intervenit pe lângă colonelul Dan Ionescu, pentru a mă disponibiliza, a mă scoate din armată, a mă pune cum necum pe liber. Cu sollicitudine ipocrită, ce nu prevestește nimic bun, colonelul Dan Ionescu afectează o grijă părintească pentru sănătatea mea. Mă convoacă pe 22 August 1944 și îmi spune:

— Dragă Emilian, trebuie neapărat să plecați într-o permisie...

— Nu e deloc momentul, îi răspund. Am altele de făcut...

— În nici un caz. Trebuie să vă odihniți. E rândul dumneavoastră...

— Putem sări peste rând!

— Nu se poate. Ofițerii buni au dreptul la permisiuni bune. Vă dau 15 zile...

Colonelul îmi spuse acestea cu un ton de parcă mi-ar fi dat 15 zile de arest.

Refuz permisia, protestez contra acesteia pe cât îmi stă în puteri. Colonelul sfârșește prin a se supăra :

— Vă ordon să plecați imediat în permisie.

Este vorba de o măsură de îndepărtare. Trebuie să mă supun și să aranjez lucrurile în bună ordine. Urc la aghiotantul colonelului pentru a înregistra Documentul de Permisie. Veghez cu atenție ca ziua și ora plecării să fie trecute în registrul de permisii. Repet acest lucru cu maiorul Ioan Eugen, șeful de stat-major al regimentului. Trebuie să indic localitatea unde mă deplasez pe timpul permisiei. Spun la inspirație Focșani, la proprietatea rurală a mamei mele. Preliminarele acestea neobișnuite nu pot fi decât semnul supravegherii polițiste la domiciliu.

Nu pot pleca fără să îmi vizitez oamenii, măcar pentru a preda escadronul locotenentului Valeriu Ionescu, asistat de locotenentul Stănescu. Din fericire, am putut recupera câțiva dintre cei vechi : pe bravul Mazilu, care face un stagiu de elev-subofițer, pe Maria, Marița, Mihale și Marin Cerdan, care îmi

este ordonanță. Nu-l pot uita nici pe plutonierul major Patrenac, care îmi este foarte fidel, dar vorbește mult și ține cu tot dinadinsul să facă din mine un erou.

Imi iau la revedere de la toți, o revedere sper, nu mai lungă de 15 zile, așa cum este scris pe Documentul de Permisie. Iată-mă în permisiune obligatorie, împotriva voinței mele.

Am păstrat apartamentul meu bucureștean, la numărul 2, pe bulevardul Magheru, deasupra cinematografului « *Scala*⁸⁶ ». Armata mi-a atribuit încă un apartament de serviciu, alături de cazarmă. Las în acest apartament uniformă și echipamentul militar. Ordonanța, Marin Cerdan, locuiește aici, cu mine. Bineînțeles, ordonanța cunoaște existența celui alt apartament și numărul lui de telefon. Fără să știu de ce, îi spun lui Cerdan :

— În caz de ceva, suni acolo...

La Gara de Nord, în vreme ce îmi procur biletul pentru Focșani, « *bombardierele* » americane distrug două trenuri de refugiați moldoveni, făcând cinci sute de morți printre civili. Steaua de pe aripile lor este la fel de roșie ca stelele sovietice. Americanii nu ucid decât civili inocenți, Gara de Nord nefiind un obiectiv militar real.

Caz de forță majoră : nu pot pleca decât cel mai devreme mâine, când se va restabili traficul feroviar.

Abia ajuns în apartamentul de pe bulevardul Magheru, primesc telefonul ordonanței :

— Domnule căpitan, ce trebuie să fac? Regimentul pleacă. Trebuie să prepar valizele, să le iau cu mine?

— Ești sigur? Regimentul 2 Călărași pleacă ? Unde ?

— Nu știu unde, dar sunt sigur că pleacă. Colonelul a convocat toți ofițerii la PC-ul său pentru orele 17⁰⁰.

Mă uit la ceas. Am timp să ajung. Imbrac cea mai frumoasă uniformă, cizme noi. Imi pun decorațiile după care întorc capul militarii, iar civilii fac glume.

PC-ul regimentului este instalat la tribunal, în localul Secției a VI-a, a Curții de Apel. Pentru a ajunge acolo, traversez parcul din dosul tribunalului. Caii regimentului sunt pe aleile parcului. Plutonierul-major Patrenac pare foarte mulțumit că mă vede. Fără îndoială, va fi singurul. De fapt, mă înșel. La primul etaj, foarte agitat, colonelul Dan Ionescu se învârte din stânga în

⁸⁶. Clădire ce se va prăbuși cu ocazia cutremurului din 4 Martie 1977. (NT).

dreapta. Se înroșește privindu-mă. Mă bate pe umăr, de parcă a uitat totul.

— Emilian, foarte bine că ai venit.

S-ar zice că este sincer. Și el este îmbăcat în ținută de gală. Poartă « *Crucea de Fier* », « *Pavăza Crimeii* » și alte decorații. Mă ia de braț și pe un ton de încredere îmi spune în franceză :

— *Merci d'être là, de m'avoir compris... Voila, c'est fait... Ce soir on va chasser ces sales boches !* »⁸⁷.

Parcă nu îl aud bine. Mă uit la « *Crucea de Fier* »... Colonelul pare cu gândul în altă parte. Se precipită în cabinetul Președintelui, se instalează în spatele marelui birou. În fața lui, pe scaun, în rol de grefier, se găsește maiorul Ioan Eugen. În stânga și în dreapta, pe două rânduri de scaune, sunt așezați toți ofițerii regimentului.

Cu ochii în vid, colonelul Dan Ionescu ne anunță :

— Domnilor, România a schimbat politica...

Un zgomot sec. Maiorul Ioan Eugen și-a rupt creionul în două. Bucățelele cad, iar maiorul își prinde capul în mâini.

Locotenentul Păunescu lansează cu violență :

— Ce rușine! Rușine!

Parcă ne-a căzut tavanul pe cap. Totul se învâрте în jur : imaginile copilăriei, lecțiile de omenie și dreptate din școală, mândria de a fi român, tot ce am făcut ca student, avocat, luptele și suferințele tuturor, sacrificiile întregului popor. Dacă-i așa, toți cei din coloana coboritoare, cei a căror flacără de viață s-a stins în visul meu, toți acești eroi au murit de pomană : Smarandache, Guță, Băcanu, căpitanul Eugen Petit, Mihai Coliopol, Pistol, Tache... Căpitanul Codreanu a fost răstignit cu burta spartă și paie în locul măruntaielor... Colonelul Cratero a fost tăiat în două! Pentru ce toate astea, dacă politica se schimbă după cum bate vântul în gărgăunii politicienilor trădători ?

Cei torturați, degerați, morții cu fața la dușman, ce vor spune sutele de mii de eroi și de luptători despre această bagatelă manisto-brătienistă, socialistă și comunistă, despre această trădare, despre acest iresponsabil amuzament politicianist ?

Voi, cailor, fideli între fideli, ce nu vă manifestați niciodată nemulțumirea, ce mergeți de dragul omului până la capătul

⁸⁷. Mulțumesc că ești aici, că m-ai înțeles... S-a terminat. Diseară îi vom vâna pe nemții ăștia împuțiți.

puterilor, luați-o razna, duceți-vă unde vedeți cu ochii ! De ce să vă murdăriți și voi cu mofturile și ineptiile de pigmei ale unor trădători ca Maniu, Brătienii, Titel Petrescu, fără să mai vorbim de comuniștii din banda Pătrășcanu și Bodnarenko-Bodnăraș ? Sunteți mândri de aceste lichele ce-și pun buclele pe spatele vostru, pe grumazul neamului românesc?

Nu știu cum am ieșit din PC-ul colonelului Dan Ionescu. Ajung între cai, în mijlocul parcului.

Figurile celor din eșalonul « *Ține-Caii* » îmi arată că noutatea a traversat zidurile. Printre cei ce se ocupă de cai, avem un cavaler țaran mai dintr-o bucată, față rotundă, părul în perie, fruntea înaltă, lung ca o zi de foame, slab, osos, ai cărui ochi exprimă bunătate și sentimentul dreptății. Se numește Surcică.

— Pe loc repaus, Surcică ! Spune-mi ce gândești despre treaba asta? Poți vorbi cu toată încrederea.

Omul nu ezită o secundă. Mă privește în față și îmi spune :

— Domnule căpitan, gândesc că este mai bine să pierzi cu un om cinstit, decât să câștigi alături de pungași!

Iată : un simplu călăraș dă o lecție colonelului regimentului și altora încă. Să fi rămas toți simpli țărani și călărași. Asta ne-ar fi păstrat români întregi.

Sunt de părerea lui Surcică, a cărui sentință mi-a căzut pe inimă ca leacul pe rană. Știu ce am de făcut. Nu numai onorea altora⁸⁸ se cheamă fidelitate, ci și a mea. Imi spun că situația creată nu poate fi înfruntată cu capul sus decât de un singur ofițer superior, generalul Korne. Trebuie să-l găsesc și să mă pun sub ordinele lui.

Generalul Korne se bate în Moldova, în fruntea diviziei blindate « *România Mare* ». Unde însă în Moldova? Numai Nemții ar putea ști asta. Ei știu ceea ce trebuie să aflu eu, dar nu au aflat ceea ce știu eu și care îi privește de aproape.

Trebuie să aranjez asta cât mai repede.

Mă îndrept către brigadierul Cazacu, ce așteaptă la volanul unei « *Tatra* ».

— Cazacule, pentru ceea ce vreau să fac, nu ești obligat să-mi ascuți ordinul. Dacă accepți însă, va trebui ca totul să rămână între noi.

⁸⁸. Deviza soldaților « *Waffen SS* » : « *Onoarea noastră se numește fidelitate* ». (NT).

— La ordinele dumneavoastră, domnule căpitan...

Trecem întâi pe la locuința mea regimentală. Iau din dulap un pistol-mitralieră « *Orița* » de 42 de focuri, absolut nou. Mi-l pun la gât. Un imobil din vecinătate adăpostește Cartierul General al ofițerilor germani. Cel mai vechi în grad, un colonel, se pune la dispoziția mea și acceptă să mă conducă la legația germană, situată în colțul străzii Victor Emanuel cu Calea Victoriei. Santinelele în post prezintă arma la trecerea noastră. În holul legației are loc o recepție, invitații sunt în plină veselie, ofițerii germani în ținută albă, de gală, căci suntem în plină vară. Recunosc pe maiorul Proca și mulți ziarști, printre care Alfred Culin și George Mergel. Șampania curge în valuri. Ținuta mea în cizme, pistol mitralieră la gât și încărcătorul angajat trece totuși neobservată. Colonelul german care m-a însoțit pleacă în căutarea generalului Hansen, șeful misiunii militare germane. În câteva minute, vine cu acesta. Decontractat, generalul Hansen este cât se poate de natural. Văzându-mă cu automatul pe umăr, saltă totuși din sprâncene.

— Căpitane, ce pot face pentru dumneavoastră ?

— Generale, aș dori să îmi spuneți cum și unde l-aș putea întâlni pe generalul Korne!

— De ce tocmai pe generalul Korne?

— Pentru că în seara asta, la miezul nopții, veți fi toți arestați, toți ofițerii germani din București.

Fața generalului Hansen se crispează.

— Vă dați seama de ceea ce suneți? Sunteți sigur de informațiile dumneavoastră?

— Eram la sursă când apa ce curge a decis să vă înece.

Generalul Hansen îmi prinde mâna și mi-o strânge cu putere.

— Mulțumesc prietene. Veniți, trebuie să-l vedem pe Killinger.

Discuția are loc în hol, printre participanții la recepție, care habar nu au de drama ce se joacă.

Un maestru de ceremonii ne invită la o cupă de șampanie :

— Un pahar, domnilor ?

— Ca să-l bem în sănătatea cui? răspunse Hansen nervos.

Generalul Hansen mă precede în fundul holului, unde se deschide o ușă discretă. Este ușa cabinetului baronului Manfred von Killinger, ministrul Reichului german, reprezentantul personal al lui Hitler în România.

Killinger ascultă cu atenție spusele lui Hansen. Apoi mă privește drept în ochi :

— Sunteți sigur, căpitane?

— Absolut sigur.

— Regele Mihai nu ne-a spus asta, constată Killinger cu un rictus de tristețe și disperare.

La rândul său, Killinger mă anunță că Antonescu a fost destituit și arestat, dar că regele Mihai a acordat Germanilor patru zile pentru a părăsi țara. Pe timpul celor patru zile, toți germanii vor fi sub protecția Românilor.

— Bizară protecție, izbucnește Hansen a cărui nervozitate devine manifestă.

Cei doi stabilesc măsurile de urgență, uitându-mă complet. Intervin cu o voce puternică :

— Aș vrea totuși să întâlnesc pe generalul Korne!

Killinger surâde și cheamă pe cineva dintr-un birou alăturat :

— Hoffmayer!

Intră un *Brigadenführer* (general de brigadă în « SS ») mare, subțire și simpatic. Prezentrile sunt rapide. Toți sunt de acord să îmi faciliteze căutarea lui Korne. Mi se aduc mulțumiri călduroase.

Hoffmayer mă ia cu el. În Mercedesul său cu fanioane și escortat de motocicliști, ne îndreptăm către pădurea Băneasa, în lagărul de pădure nr 1, al Germanilor din București. Generalul « SS » convoacă toată lumea și dă alarmă generală. Sunt în fața microfonului « *Radio Ilse-2* ». Cer autorizația de a vorbi la radio. Hoffmayer îmi permite să utilizez antena fără nici un fel de restricție sau control. Între noi domnește încrederea cea mai deplină, ca între aliați, în războiul nostru pe viață și pe moarte, care este și al lor. Trec în fața microfonului, întrerup programul și lansez pe unde o « *Proclamație către Poporul Român* » :

Popor român,

Vorbește Căpitanul Emilian. Popor român, ai fost trădat de un rege nedemn și de politicieni incapabili, vânduți dușmanilor.

Români, se complotează predarea voastră și a întregii țări pe mâna dușmanului nostru natural și a inamicului libertății : comunismul.

În frunte cu regele trădător de țară și de popor, ofițeri parjuri au cucerit puterea prin viclenie și forță, arestând pe

mareșalul Antonescu ce conduce războiul nostru sfânt de trei ani, două luni și o zi.

Să nu așteptați nimic bun din partea celor ce nu respectă interesele naționale românești, care nu știu să își țină cuvântul dat și care scuipe astăzi pe sângele vărsat pe Frontul de Est de sute de mii de soldați plasați sub ordinele lor. Prin trădarea de astăzi, 23 August 1944, regele nedemn Mihai I și clica de politicieni trădători din jurul lui recunosc că v-au sacrificat de pomană părinții, frații, soții și copiii voștri. Prin Lovitura lor de Stat, clica trădătorilor se pregătește să sacrifice întreaga Românie și întreg poporul român pe altarul bolșevic al satanei.

Trădătorii s-au unit cu camarila unui rege incapabil să simtă și să vorbească corect românește, ființă lipsită de voință proprie, înconjurată de elemente străine țării și poporului nostru, elemente care v-au făcut atâta rău în trecut.

Români, eliberați-vă de pericolul bolșevic înainte de a fi prea târziu.

Datoria noastră este simplă : trebuie să continuăm până la capăt Războiul nostru sfânt pentru independența și integritatea teritoriului nostru. Orice slăbiciune va face din fiecare român un sclav al Moscovei și al tiranilor bolșevici.

Fidelitatea absolută față de lupta noastră sfântă, ce durează de peste trei ani, este garanția libertății viitoare a țării și a Poporului român, a copiilor și nepoților noștri, a României și Românilor de mâine și în vecii vecilor.

Trăiască România Mare!

*In Lagărul lor de Pădure nr 1(Waldlager), Nemții nu au trupe. Tunurile Apărării antiaeriene constituie esențialul armamentului lor. Soldații lor cei mai numeroși sunt așa numitele *Blitzmädchen* (femei-soldat, utilizate în serviciul de transmisiuni). Situația este mai mult decât critică.*

Toată noaptea, ofițeri superiori din anturajul mareșalului Antonescu se ascund și se refugiază printre noi, cei din tabăra germană de la Băneasa. Prin intermediul lor am aflat că mesajul meu către Poporul Român a fost auzit de toți, dar populația Bucureștiului nu încearcă nimic, convinsă că Nemții vor remedia situația printr-un atac asupra orașului. Ei ignoră însă un lucru esențial : la București și în apropiere nu există nicio unitate militară germană.

Mi-e rușine de bucureșteni, de mulți dintre români, mai ales dintre politicieni. Ba așteptăm totul de la Anglo-Americanii, ba așteptăm să fim salvați de Germani. Când ne vom lua soarta în propriile noastre mâini?

În dimineața zilei de 24 august sosește generalul Gerstenberg. La cererea mea de a fi ajutat să îl întâlnesc pe generalul Korne, Gerstenberg răspunde :

— Dragă prietene, toate drumurile către el sunt tăiate. Nu veți putea ajunge la generalul Korne.

Gerstenberg are altele pe cap. Într-un moment de fantezie, Hitler i-a ordonat să cucerească Bucureștiul. Numai cu tunurile apărării antiaeriene, acest ordin este cu adevărat ridicol. Gerstenberg adună toții Nemții valizi pe care îi găsește. Face tot ce se poate, încearcă imposibilul, dar eșecul este total. Pentru el, important este că a încercat să execute ordinul lui Hitler, deși era convins dinainte că nu are nicio șansă.

În cea de-a treia zi (25 august), la cererea trădătorilor din jurul regelui Mihai I, Americanii trimit o importantă flotă aeriană pentru a bombarda pădurea Băneasa, convinși că acolo se ascunde o importantă concentrație de forțe germane. Oricât ar părea de incredibil, bombardierile americane ratează complet imensa pădure, în ciuda covorului de bombe aruncat la discreție. În loc să cadă peste pădure și puținul forțelor germane, aceste bombe fac un adevărat măcel printre tinerii recruți ai Regimentelor 27 și 35 Infanterie, plasați la marginea pădurii ca încercuire a Nemților de acolo.

Pușinele forțe germane erau prinse ca într-o cursă, în pădurea Băneasa. Pe 26 august, « *Luftwaffe* » lansează peste noi 200 de parașutiști veniți din Bosnia, în frunte cu un comandant plin de dinamism. Comandate de generalii Hoffmayer și Gerstenberg, minusculele forțe nemțești atacă cu o vigoare ce obligă generalii români să negocieze. Nemților li se propune drum liber către Târgoviște, cu condiția să abandoneze artileria anti-aeriană și materialul greu. Gerstenberg acceptă. În ce mă privește, gândesc că o mie de soldați de elită ca cei două sute de parașutați, ar putea recuceri Bucureștiul, devenit centrul trădării și al intrigilor iudeo-bolșevice.

Hoffmayer și Gerstenberg știu foarte bine ce mă așteaptă dacă trădătorii din banda regelui Mihai I și a guvernului Sănătescu pun mâna pe mine. *Brigadenführerul* îmi propune să

îmbrac o uniformă germană și să îmi pansez craniul aproape în întregime, urmând să mă strecor împreună cu ei către Transilvania. Deghizat într-o uniformă germană și cu pansamentul plin de sânge, sunt plasat într-un camion sanitar printre alți răniți adevărați.

Părăsim pădurea Băneasa fără incidente deosebite. În drum spre Târgoviște, îmi spun că nu am dreptul să plec în furgoanele aliatului din cei trei ani și două luni de război frățesc contra dușmanului comun. Călărașii mei m-au urmat până dincolo de frontierele Europei. Trebuie să îi urmez și eu în necazul și trădarea ce a căzut pe capul armatei și al întregii țări. Poate că totuși se va întreprinde ceva sau măcar încerca. Trebuie să rămân în țară. E mai bine așa. Nu se poate altfel.

Odată decis acest lucru, trec imediat la realizarea planului. Sar din mers undeva pe lângă Potigrafu, fără să îmi iau rămas bun de la Hoffmayer, ce era la fel de convins ca mine că voi fi împușcat de îndată ce voi fi prins.

Petrec noaptea într-un lan de porumb, amintindu-mi de porumbul din Basarabia, de la începutul războiului. Dis-de-dimineată arunc vestonul ofițeresc. Nu păstrez decât pantalonii, o cămașă militară fără guler și cizmele de pe care am smuls rozeta și pintenii. Pe un timp ca de august, merg pe jos până la gara din Chitila, plină de trupe române în derută. Soldații seamănă o panică pe cât de justificată, pe atât de nebună :

— Salvați-vă, ascundeți-vă unde știți, la țară, cât mai departe... Rușii vor sosi zilele astea... Eiucid tot ce le iese în cale. Toate femeile vor fi violate.

În această dezordine indescriptibilă, recunosc la volanul unei camionete pe sergentul de grăniceri Vâldeanu, un vechi prieten din LANC. Îi cer să mă ia în cabină, pentru a traversa barajele de jandarmi ce controlează toate căile de acces spre București. Ajungem repede în capitală, fără probleme. Vâldeanu mă depune în fața apartamentului mamei mele, împreună cu care urmăresc desfășurarea evenimentelor.

Din balconul apartamentului, urmăresc intrarea trădătorilor diviziei « *Tudor Vldimirescu* » în București. Batalioanele acesteia sunt o adunătură de lichele, de vânduți, provocatori și comuniști ce se socotesc în plin triumf.

Iată-mă prins în cursa Bucureștiului, ca și acum, în mrejele acestei povestiri. Nu sunt decât un cavaler, un călăraș. Sar mai

bine peste obstacole, decât peste cuvinte. Imaginația mea nu depășește grația calului. Pentru mine, minciunile sunt tot atâtea ziduri de netrecut. Spun acestea pentru a fi bine înțeles : trec sub tăcere anumite lucruri, pentru a nu minți! Acest refuz se întemeiază pe motive imperative și irevocabile. Ajuns la acest stadiu al povestirii, aș putea schimba numele protagoniștilor. Ar însemna să trișez însă, dacă aș descrie alte acțiuni decât cele pe care efectiv le-am trăit. Dacă aș descrie aceste acțiuni, chiar în afara cadrului de atunci, securiștii trădătorilor de la București și serviciile de informații bolșevice i-ar putea identifica pe actorii evenimentelor respective. Călăii iudeo-bolșevici au împușcat destui inocenți, vinovați de mă fi ajutat. Nu e cazul să denunț, nici măcar din greșeală, pe adevărații români și prieteni ai libertății. Vreme îndelungată, această parte a povestirii nu va putea fi publicată. Când se va putea publica? Când nimeni dintre cei implicați nu va mai fi în viață.

Voi spune doar ceea ce poate fi spus. În primele zece zile ale peregrinărilor mele, la începutul lui septembrie 1944, Români de toate condițiile m-au ajutat și m-au adăpostit. Unii Români m-au recunoscut, denunțat și închis. Nu au avut timp să mă condamne. Alții m-au eliberat, m-au ajutat să evadesc, m-au ascuns, hrănit, îmbrăcat și transportat.

Datorez viața câtorva țărani, dar și la doi muncitori de la căile ferate, la câțiva grăniceri, polițiști în civil sau soldați.

Toți știau cine sunt. Știau ce riscă. Nicideată nu le-am solicitat ajutorul. Mi l-au oferit ei, în mod spontan. Tristețea lor era fără limite. Opinia lor era identică :

— Domnule căpitan... Am fost trădați de către boieri!

Românii toți și chiar eu însumi, nu i-am apreciat nicideată prea mult pe Nemți. Toți însă, absolut toți Românii i-au detestat pe Ruși. Cât despre comuniști, aceștia nu ne-au inspirat decât dispreț și dezgust, lucru valabil până astăzi. În zilele noastre sunt numeroase revolte țărănești, acte de rezistență și de disperare pedepsite în mod teribil și care se termină uneori prin adevărate masacre. Bineînțeles, presa românească ce se prezintă « liberă » nu suflă un cuvânt despre asta. Cele trei cuvinte, « presa românească liberă » sunt tot atâtea minciuni : « presa » în chestiune nu este nici presă, nici românească, nici liberă! Iudele bolșevice ce abia rup românește au pretenția de a-i învăța pe Români limba lor maternă. Unele din cele mai mari lichele și

hahalere s-au cocoțat în Academia Română, în Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe, în fruntea acestuia. Multe dintre altarele ortodoxe au devenit altarele satanei, preoții lui Cristos s-au pus în slujba Tălpiei Iadului. Presa occidentală nu-și poate trimite ziariștii la fața locului, în mod liber. Pentru toți Românii și pentru toți cei ce intră în România, orice libertate și orice lege a încetat la 23 August 1944, ultima zi a României adevărate, românești și libere.

Țara mea căzuse sub același regim de teroare polițistă, pe care l-au cunoscut apoi Ungaria, Cehoslovacia, Polonia, Lituania, Estonia, Letonia, Bulgaria, Albania, Germania de Est. Așa au stabilit criminalii, la întâlnirea de la Yalta, în februarie 1945.

Prin fraudă, această carte va ajunge într-o zi în România, căci nicio putere dictatorială nu a putut vreodată împiedica libera circulație a unei cărți, a ideii de libertate.

Cei ce o vor citi, trebuie să fie siguri că nu i-am uitat niciodată. Dovadă că nu vorbesc de ei.

În exil, memoria mea le păstrează imaginea, printre ceea ce am mai scump și mai neprețuit pe lume. Viața Românilor îmi este la fel de scumpă ca amintirea morților noștri din războiul contra dușmanilor omenirii și ai lui Dumnezeu.

Ideea mi-a venit pe neașteptate. Mi-am zis :

— Prezintă-te, frate, la Regimentul 2 Călărași Caracal, așa cum este normal, la sfârșitul permisiei...

Am înțeles dintr-o dată că lucrul cel mai bun pe care îl puteam face era să mă întorc la familia mea adevărată. Ceea ce am și făcut.

La regiment mă așteaptă o umbră de noroc : colonelul Dan Ionescu își aranjase o criză de apendicită. Discut cu înlocuitorul lui, maiorul Aurel Constantinescu. Cum mă vede, sare de pe scaun. E gata să îmi spună ceva, renunță, îmi spune altceva :

— Emilian, divizia vă reclamă cât o țin borjocii...

— Cum așa, m-am întors la timp...

— Perfect. În ce mă privește, nu am nimic de zis. Mergeți imediat la divizie.

Salut regulamentar, dau să ies, dar Constantinescu îmi spune din urmă :

— Emilian, ar mai fi ceva... Mergeți la escadron, pentru a vă lua adio de la oameni. Sunteți foarte iubit de toți, soldați, gradați și ofițeri, o știți foarte bine.

— Intr-adevăr, o știu. Și eu țin foarte mult la ei.

Regimentul 2 Călărași este în fierbere :

— S-a întors Emilian...

Umblu ca un picat din cer. Călcâiele apasă cu furie pe unde trec, o furie mai aprinsă decât cel mai drăcesc flamenco⁸⁹.

Alertați, locotenentii Ionescu și Stănescu adună escadronul.

Toată lumea știe că sunt convocat la divizie, unde voi fi probabil arestat. După cum arată figurile plouate ale lui Patrenac, Mihale, Marița și Maria..., care mă cunosc cel mai bine, toți sunt siguri că nu mă vor mai vedea niciodată... Biata mea ordonanță, Marin Cerdan, simte că nu-i a bine, face eforturi disperate pentru a-mi evita privirea.

Trec escadronul în revistă. Fac câteva observații critice cu privire la starea cailor. Totdeauna am avut obsesia chișitei și a chipotei⁹⁰. Privesc copitele cailor. Am un motiv special pentru asta. Escadronul îmi plânge deja moartea. Dacă mi-aș privi oamenii, mă tem că m-ar apuca și pe mine boceala, ceea ce nu se cade. Termin revista. Mă plantez în fața oamenilor, cu ochii către cer și gâtul parcă strâns în menghină. Salut escadronul îndelung... îmi vine în minte salutul de pe urmă al căpitanului Epure, tot în fața escadronului, pe timpul rușinosului abandon al Basarabiei, Bucovinei de Nord și al ținutului Herța...

Generalul Theodorini, comandantul diviziei, mă primește imediat. Aghiotantul lui, colonelul Adam, îmi șoptește la ureche : « Fii tare, nu știe ce decizie să ia... »

Generalul Theodorini este de-a dreptul jenat :

— Foarte bine, căpitane Emilian, ce aveți de spus?

Ii privesc cu insistență pieptul vestonului : printre decorațiile lui, nu se mai vede nici urma mult râvnitei și foarte onorantei « Cruci de Fier cu frunze de stejar », de dinaintea blestematei zile de 23 August 1944.

⁸⁹. Muzică, dans și cântec popular andaluz de inspirație țigănească, apreciat și recunoscut pentru forța ce se degajă din acordurile muzicale și mișcările dansatorilor. (NT).

⁹⁰. Chișița sau chipota : parte din copita calului, situată în susul articulației acesteia. (NT).

— A venit toamna, generale...

— Ce avem noi cu toamna?

— Frunzele de stejar cad foarte timpuriu, toamna asta⁹¹...

Generalul se înroșește până la urechi.

— Emilian, nu trebuie să mi-o iei în nume de rău...

Generalul Aramă, șeful Justiției Militare, vă reclamă de două săptămâni. Sunt militar. Ordinele se respectă.

Risc totul pe o carte.

— Generale... Regulamentele sunt încă în vigoare. Cu privire la divizie, regulamentul este clar: sunteți Dumnezeuul atotputernic și părintele tuturor celor plasați sub ordinele dumneavoastră. Numai dumneavoastră îi puteți judeca. Ca civil, faptele mele nu îl privesc pe generalul Aramă, nici justiția militară... Dumneavoastră, de asemenea, nu sunteți responsabil de ceea ce am făcut în civilie. Ca militar, nu am comis nicio greșală, întrucât mă prezint în termen din permisia ce expiră la miezul nopții.

Generalul se ridică brusc:

— Cum asta? Ați fost în permisie? Asta schimbă tot. O puteți dovedi ?

Scot din buzunar documentul doveditor :

— Vă prezint Documentul de Permisie, eliberat de colonelul Dan Ionescu, vizat de aghiotantul lui și înregistrat oficial de maiorul Ioan Eugen, șeful de stat-major al Regimentului 2 Călărași...

Theodorini se aruncă pe telefon. Intr-un sfert de oră i se confirmă exactitatea celor spuse de mine.

— Emilian, nu mi-o luați în nume de rău... Controlul acesta era necesar. Acum sunt liniștit. Din punct de vedere legal, « *Ei* » nu vă pot face nimic. Sunteți sub scutul meu protector.

Acum, prietene, trebuie să vă spun următoarele : ceea ce este în inima dumneavoastră, este și în a mea. Ceea ce gândiți, gândesc și eu. Dumnezeu să ocrotească România și pe noi toți. Vă păstrez în divizie, dar trebuie să îmi dați cuvântul de onoare că nu veți trece la Germani câtă vreme voi fi eu comandantul diviziei.

⁹¹. Aluzie la decorația germană « *Ritterkreutz cu Frunze de Stejar* », pe care nici generalul Theodorini, nici alți ofițeri nu au mai purtat-o după 23 August 1944. (NT).

— Vă dau cuvântul meu de onoare, domnule general.

— Perfect. După toate acestea, înțelegeți că îmi este imposibil să vă las la Regimentul 2 Călărași. Veți lua un comandament la Regimentul 12 Roșiori. Noroc, Emilian !

La ieșirea din biroul generalului Theodorini, sunt înconjurat de colonelul Adam și ceilalți ofițeri. Anunțându-le vestea cea bună, mă îmbrățișează cu toții. Îi simt mult mai fericiți decât mine. În aceste momente istorice, fericit nu poate fi nimeni, mai ales cei care au nefericirea de a se crede ofițeri.

Junta sau complotiștii militari ce au uzurpat puterea legală la București, au decis să întoarcă armele contra Germaniei, să « *elibereze* » România, oferind-o pe tavă invadatorilor bolșevici. Trădătorii în frunte cu regele nedemn de onoare, de omenie și de neamul românesc au făcut pact cu bolșevicii pe spinarea țării și a poporului român. Trădarea este totală. Lichelele trădătoare îndrăznesc să ceară eroilor din campania contra bolșevicilor să tragă în foștii lor camarazi de arme și de suferințe, camarazii lor de luptă, de glorie, de apoteoză. Nimeni nu se poate revolta. Prea mulți ofițeri sunt indeciși. După 23 August, armata rusă a făcut peste 150 000 de prizonieri români. Aceștia au fost vânduți Rusiei de către guvernul trădător al generalului Sănătescu. Au ajuns deja în lagărele din Siberia, de unde cei mai mulți nu se vor întoarce niciodată. Mulți soldați dezertează. Vai de ei dacă sunt prinși.

Primul meu obiectiv este clar : să-mi comand oamenii în așa fel încât să le salvez viețile, căci scopul bolșevicilor este de a distruge armata română care le-a făcut mult rău și le-a cauzat atâtea griji. Cum se gândesc bolșevicii să distrugă armata română? Lansând-o contra Germanilor, în astfel de condiții încât să fie complet exterminată de aceștia. Se împușcă astfel doi iepuri dintr-un foc : scapă și de Nemți, și de Români !

Moralul întregii țări ca și cel al armatei este mai jos ca oricând. Oamenii sunt disperați.

Fiecare soldat poartă în el boala ce îl roade pe dinăuntru. Obligată să se bată pentru bolșevici, armata este conștientă că acționează contra ei înșiși, contra poporului român, contra României, contra civilizației, a adevărului și a dreptății. Soldatul român are sentimentul dezonorant că își riscă viața pentru a comite o acțiune rea, contra lui însuși, a familiei și a țării lui, contra adevărului, contra lui Dumnezeu.

Ajung la Regimentul 12 Roșiori. Comandantul regimentului, colonelul Virgil Popescu, este la masă cu ofițerii și cu o doamnă, pe care o prezintă :

— Soția mea de origine rusă a luat decizia să mă urmeze peste tot. Cunoașteți alt mijloc pentru ca ei să nu mi-o fure, să nu mi-o violeze? Eu nu cunosc.

Emilian, vă știu bine, vă cunosc trecutul. Vă încredințez primul escadron.

Domnilor ofițeri, să bem în sănătatea căpitanului. Prezența lui printre noi onorează Regimentul 12 Roșiori.

În ceasul ce urmează, după cum o cere tradiția, colonelul Virgil Popescu îmi prezintă escadronul 1:

— Cavaleri... Iată noul vostru șef. Faceți-i onoarea de a-l servi cu toată vigoarea tradiției voastre. Căpitanul Emilian este un erou al cavaleriei române.

Nu știu unde să mă ascund...

Locotenentul Trăistaru face primul său raport. Ordon pe loc repaus. Ii cer să-mi prezinte toți oamenii, unul după altul.

Regimentul 12 Roșiori este din Constanța. Numeroși recruți sunt de origine tătară sau turcă. Formează cu toții un cerc în jurul meu. Încercăm să facem cunoștință. Cele mai multe figuri sunt închise, oamenii nu îndrăznesc să vorbească. Până la urmă, tătarul Mahmud se decide :

— Domnule căpitan, când îi vom întâlni pe Germani, ce va trebui să facem?

Fără să îl pierd din ochi, îi răspund :

— Dacă întâlnești un German, nu uita că el este cel ce duce lupta cea bună. Încearcă să nu îți pierzi viața și să nu-l ucizi. Așteaptă cea mai bună ocazie, pentru a te conduce cum trebuie... Ai înțeles?

Fața lui plată și rotundă schițează un surâs tăiat în două la înălțimea gurii.

Tătarul a înțeles.

Capitolul XXVI

Războiul alături de Ruși, contra noastră înșine și contra Nemților! Divizia « SS Florian Geyer ». « Pielea de Drac ». Frontiera Trianon-Versailles. Trecător de Germani. Politrucul Mișa. Virgina Ilona. Bărbierul Moscovei. Super-vodka rusească. Tu ești un brav, Mișa ! Teribilele « Katiușa ». Romanski curva! Plecarea lui Mișa. Am murit pe cota 672.

Suntem trimiși în urmărirea Nemților la Est de Luduș. O primă dificultate este traversarea Mureșului, un fluviu de aproximativ o sută de metri lățime în zona respectivă. Rușii au lansat patru capete de pod la Bogota, Cuci, Lechința și Oraba de Mureș. Escadronul urcă la Cuci, pe bacurile manevrate de pontonierii ruși.

— Dincolo e de rău, afirmă Rușii, bucurându-se cu anticipație că vom fi ciuruiți de foștii noștri aliați, ce continuă să apere Europa, inclusiv România înșelată și inconștientă, contra sălbăticiiei iudeo-bolșevico-anglo-americane.

Când te gândești că ne-am bătut vreme de peste trei ani contra banditismului iudeo-bolșevic iar acum ne facem că am uitat care ne sunt interesele, cine sunt dușmanii noștri, cine ne sunt prietenii... Războaiele au adesea o notă de stupiditate. Stupiditate de genul celei de la 23 August 1944 nu s-a mai întâlnit însă în istorie. Oricât de nemernic o fi fost el, niciodată un rege nu a fost atât de tâmpit încât să predea dușmanului armata și mareșalul neînvins ce îi apără tronul, țara, onoarea, demnitatea și libertățile milioanele de Români !

Tătarul meu, brigadierul Mahmud, a decis să mă urmeze pas cu pas, să nu se depărteze de mine. Pune piciorul pe celălalt mal, exact în fața mea. Un maior rus se adresează lui Mahmud, arătându-mă cu degetul:

— Intreabă-l pe căpitanul tău câți Ruși a ucis?

Acestea au fost cuvintele de bun venit ale noului aliat...

Schimbăm rarisimii supraviețuitori ai Regimentului 83 Infanterie, format din recruți înarmați cu puști rusești din Primul Război Mondial, (trei focuri), și FM-ul francez, « *Gladiateur* ». Nefericiții recruți, încă puștani, poartă groaza pe figurile lor de

adolescenți. De la ei aflăm că Nemții din fața noastră aparțin Diviziei VIII Cavalerie « *SS Florian Geyer*⁹² ». Abia instalați în găurile și adăposturile celor pe care i-am schimbat, mortierele germane ne bombardează cu o precizie extremă, ce ne lipște pământului. Vreme de trei ore și mai bine suntem obligați să constatăm că Divizia « *SS Florian Geyer* » nu și-a pierdut munițiile, nici mințile pe timpul retragerii precipitate de trădarea de la 23 August...

Bombardamentul german provoacă un vacarm de nedescris. Brigadierul Mahmud s-a înghesuit lângă mine, respiră sacadat. Il liniștesc :

— Nu-ți fă griji, Mahmud, ești lângă o « *Piele de Drac* »...

— Știu, domnul căpitan... de aceea am venit în adăpostul dumneavoastră.

Nu ar fi putut fi mai sincer.

În sfârșit, tirul încetează. Fac o scurtă inspecție. În adăpostul său, locotenentul Trăistaru zace cu capul zdrobit. Cinci oameni sunt morți, opt sunt răniți. Primii morții și răniți în serviciul bolșevismului, primii morți și răniți români luptând contra lor înșile, contra adevăratei Români.

Divizia 202 Infanterie sovietică ocupă amplasamentul nostru, în vreme ce noi suntem trimiși în satul Cuci, unde săpăm tranșee și adăposturi sub un tir ucigător. Divizia « *SS Florian Geyer* » ocupă întreaga culme a dealului Sângiorgiu, până la vârful principal al acestuia. Sub bombardamentul nostru, Nemții se retrag dincolo de culme, apoi revin în tranșeea lor, când trecem la asalt. Scopul ofensivei noastre este să atingem Someșul, între Gherla și Bonțida.

Iată-mă revenit pe locurile de baștină ale strămoșilor mei⁹³, ce au trăit fără rușinea de a fi înlănțuiți la coada blindatelor

⁹². Înființată în august 1941, *SS-Kavalleriedivision « Florian Geyer »* a purtat numele cavalerului Florian Geyer, partizan al lui Luther, șef al Războiului țărănesc german (1522-1525), erou popular în genul Doja, Horia, Cloșca, Crișan. Sub pavilionul sabie și cap de cal pe fondul unui scut, Divizia « *Florian Geyer* » a luptat pe Frontul de Est, Bielorusia, Ungaria, fiind distrusă în întregime la Budapesta, (februarie 1945). În ordinea diviziilor, corpurilor de armată și a celorlalte unități *Waffen-SS*, *SS-Kavalleriedivision « Florian Geyer »* a fost plasată în poziția a opta, conform Anexei de la sfârșitul acestui volum. (NT).

⁹³. Familia Emilian se trage din Bonțida.

victorioase ale dușmanului. Spre rușinea strămoșilor mei și ai noștri, a tuturor Românilor, suntem obligați să ne batem pe noi înșine, să murim pentru dușman. Românii au devenit sclavi și mercenari de tip nou, luptând contra celor ce apără încă adevăratele interese românești și europene, adevărata noastră cultură și civilizație.

Colonelul Virgil Popescu se destăinuie :

— Mi-e rușine, Emilian... Mi-e rușine de mine însumi... Propria mea persoană mă îngrozește. Cum se face că eu însumi și toți în jur ne supunem ordinelor absurde, idioate, trădătoare... Tinerii recruți sunt condamnați la moarte. Asaltul la care suntem obligați nu are alt scop decât uciderea lor, decimarea a ceea ce a rămas din fosta armată română, degradată în bandă de slugoi neplătiți în slujba dușmanului...

Instalat la Iernut, statul-major sovietic ne ordonă să atacăm fără încetare. Asta și facem, cu mine în frunte. Am decis să termin cu această tragicomedie absurdă. Vreau să mor aici, pe pământul strămoșilor, pentru ca resturile mele pământești să se amestece cu ale lor. Conduc trei sau patru atacuri pe zi. Pentru a avea o vagă șansă de reușită, ar trebui să urcăm 600 de metri înainte de a ajunge la Nemți, care sunt foarte bine fortificați în spatele unui zid de granit. Din acești 600 de metri, niciodată nu am reușit să facem mai mult de 300. În cei trei ani de război am văzut orori fără număr. Niciuna însă mai teribilă decât asta. Mergem pe propriile noastre cadavre românești. Pământul este acoperit cu un covor elastic și moale, de carne românească, trup din trupul poporului român însângerat, dezonorat și murdărit de sclavia iudeo-bolșevică.

Am luat decizia irevocabilă de a nu ucide nici măcar un singur soldat german cu mâna mea, chiar dacă propria mea viață ar fi în pericol. Port în continuare la gât pistolul mitralieră « *Orița* ». Avansează cu mâinile din buzunare. Nu le scot decât pentru a-mi restabili echilibrul, când vreun cadavru se răstoarnă sub pasul meu. Mii și mii de gloanțe zboară în jurul meu, unele îmi lovesc casca, zebrând-o și ricoșând pentru a ucide alături pe unii dintre roșiorii mai puțin norocoși. Fluieratul gloanțelor pe lângă urechi îmi spune cu precizie felul armei care l-a tras. Cele mai multe sunt gloanțe de « *MP-40* » sau mitralieră « *MG-40* » pe două picioare. Toate mă lasă rece, din moment ce mi-am decis moartea. Nu mai îmi pasă de nimic. Vreau să mor. Nu

suport ideea că România a devenit o mizerabilă colonie iudeo-bolșevică. Morții însă nu-i pasă de mine. Moartea nu mă vrea. Preferă pe cei ce se tem de ea. Câtă vreme oamenii mă urmează, avansează neîncetat. Când nu mă mai urmează nimeni, mă întorc liniștit, tot cu mâinile în buzunare. Aș putea continua singur, dar ceva din mine nu îmi permite să mă sinucid în acest fel.

Toată lumea se înclină în fața incredibilei mele « *piei de Drac* ». Primii ce mă salută cu respect sunt chiar ofițerii sovietici ce ne observă. Trec pe lângă ei trist și ironic, ca și cum nu îi văd. Nu mă văd prea bine nici măcar pe mine, ajuns la marginea unei bizare forme de indiferență, poate chiar nebunie. Nu-mi face nicio plăcere să vorbesc despre asta. Unii pretind că lucrul este pe deplin dovedit : când cineva decide că nu vrea să mai trăiască, moartea intervine fără doar și poate, ca fatalitate, chiar și în vreme de pace. Cât despre mine, în iadul acestui război am vrut din toate forțele mele să mor, așa cum alții vor să trăiască. Mi-am oferit pieptul miilor de guri aducătoare de moarte, armelor de foc de toate felurile și calibrele. Gloanțele însă mă ocolesc. Am fost singur pe parapetul tranșeii, singur sub o ploaie de gloanțe și de schije sufocante, sub un bombardament atât de violent încât niciun roșior n-a îndrăznit să mă urmeze. Totuși, am scăpat fără nicio zgârietură. A trebuit să cobor în tranșee, să aștept ocazia mai favorabilă, următorul asalt în toată regula.

Intrucât mi-am pierdut somnul, sunt voluntar pentru orice patrulă de noapte. Ultima dată am plecat doisprezece. O mitralieră a secerat întreaga patrulă. Doi roșiori loviți de moarte mă antrenează și pe mine în căderea lor. Am căzut alături de ei, credeam că m-au lovit și pe mine. O oră mai târziu am constatat moartea ultimului rănit. Când m-am întors, am făcut un scurt raport :

— Inamicul păstrează pozițiile sale. Patrula a fost distrusă.

Nu mi se vorbește decât cu un fel de respect amestecat cu angoasă și neliniște. Cei cu capul pe umeri, care nu cred nici în Dumnezeu nici în Draci, mă consideră nebun. În timpul atacurilor, mă împiedică și mă trântesc la pământ, protejându-mă contra voinței mele.

Cred că dacă nu am murit, a fost pentru că nici nu trăiam cu adevărat. Cum aș fi putut trăi când România era moartă, când Românii se comportau ca tembelii inconstienți, mai ales falsa

elită a celor patru partide de bezmetici și de vânduți, care au nenorocit țara și neamul românesc la 23 August 1944.

Uneori realizez ce se petrece, dar în mod vag, ca și cum nimic din jur nu mă poate atinge. Așa a fost când Regimentul 34 Infanterie a plecat la asalt. Toate trompetele sunau atacul, până când ultimul trompetist a fost atins de moarte... Rezultatul acestui atac a fost exact pe placul Rușilor : Regimentul 34 Infanterie a fost ucis în proporție de sută la sută. Nu a fost o eroare. Planul iudeo-bolșevicilor este să extermini armata română până la ultimul om.

Ingrozit și el de atitudinea mea, brigadierul tătar Mahmud decide să se depărteze de mine, ducându-se alături de plutonierul Țăranu, bine adăpostit într-o denivelare naturală. Cinci minute mai târziu, ambii sunt fulgerați de un obuz ce i-ar fi găsit și în gaură de șarpe.

La 5 octombrie 1944, Divizia a VIII-a « *SS Florian Geyer* », primește ordin să se retragă. Retragera ei este în perfectă ordine. S-a retras când a vrut, cum a vrut! Poate fi mândră de modul cum a rezistat în fața unor forțe mult superioare : Divizia 202 Infanterie sovietică și Divizia a VIII-a cavalerie română. Regimentele 2, 27, 34, 40 și 115, de Infanterie, au fost masacrate pentru nimic. Aceeași soartă a avut-o și Regimentul 4 Vânători de Munte.

Din Regimentul 12 Roșiori au rămas mai puțin de o sută de oameni. Din cei 134 de cavaleri ai escadronului meu, nu au rămas decât 22, mai mult sau mai puțin valizi.

Nu îl găsesc pe colonelul Virgil Popescu. Și el și soția lui de origine rusă au dispărut în mod misterios⁹⁴. Se vorbește că și-a scuipat indignarea în obrazul unui ofițer superior bolșevic...

Locotenent-colonelul Cristescu este succesorul colonelului Virgil Popescu. Avansăm pe urmele Diviziei « *SS Florian Geyer* », căreia nu prea îi pasă de noi. Nemții nu se grăbesc. Fac totul precis și cu metodă. Înainte de a se retrage, au scris pe toate zidurile : « *Wir kommen wieder!* » (Ne vom întoarce).

⁹⁴. În cele aproape nouă luni de război rușinos în slujba sovietelor, mulți ofițeri și comandanți români au fost răpiți de serviciile secrete sovietice. Cazul cel mai celebru este acela al generalului Gheorghe Avramescu, comandantul celei de a IV-a armate, și al generalului Dragomir, șeful său de stat-major. Disparația colonelului Virgil Popescu se explică perfect în acest fel, mai ales că soția lui era de origine rusă. (NT).

Regimentul 12 Roșiori fiind complet decimat, aștept o nouă afectare, care sosește : primesc comanda unui escadron din Regimentul 2 Călărași, regimentul meu de totdeauna. Maiorul Ciocâlțu este mutat împreună cu mine. Ne deplasăm împreună la Argud, unde se găsește regimentul ce ne așteaptă. Ciocâlțu îmi spune pe neașteptate:

— Emilian, când te vei decide să treci « dincolo », fă-mi un semn. Voi pleca și eu. Nu pot trăi cu bolșevici ăștia pe capul nostru....

— Imposibil! Cel puțin pentru moment. Mi-am dat cuvântul de onoare generalului Theodorini. Câtă vreme el comandă Divizia a VIII-a, sunt obligat să rămân pe loc...

Ciocâlțu este chiar mai pornit decât mine contra iudeo-bolșevicilor.

Regăsirea Regimentului 2 Călărași s-a făcut în cadrul unei sărbători ostășești, care pentru mine a fost cea mai frumoasă serbare cu putință. Noul comandant de regiment, colonelul Georgescu, este poreclit « *Georgescu-Mon Cher* », pentru că folosește la tot pasul această expresie franțuzească. Este un ofițer foarte brav. Mi-am regăsit micul meu colț de univers, inclusiv pe plutonierul-major Gaston, o veche cunoștință ce vine de la un alt escadron. Traversăm în marș forțat vechea frontieră maghiaro-română. Remarc în iarbă o bornă-tip ce poartă inscripția : « *Trianon-Versailles* », tristă evocare a vechiului tratat, a limitelor acestuia.

Totdeauna am fost un sentimental oarecum naiv. Traversând însă această limită simbolică ce nu a însemnat de fapt mare lucru, sunt copleșit de o adâncă tristețe :

« Țara mea iubită, te părăsesc din nou. Oare te voi revedea vreodată⁹⁵ ? ».

Berceanu, noul meu locotenent, este și el foarte emoționat.

Nyr-Bator este prima localitate maghiară importantă, în drumul nostru. În ciuda ostilității latente sau manifeste dintre cele două popoare, Ungurii mărturisesc cu bucurie :

— Suntem foarte mulțumiți că veniți voi întâi, nu Rușii... Ce putem face? De ce trebuie să ne temem mai mult?

Oricare ar fi călărașii cărora Ungurii le pun această întrebare, toți răspund spontan, într-un glas, ce încă le-a rămas :

⁹⁵. Nu. Mort în anul 1985, la München, autorul nu și-a mai revăzut țara. (NT).

— Ascundeți femeile. Toate femeile, bunicile, mamele, soțiile, surorile, nepoatele, chiar fetițele din leagăn. Rușii nu respectă nimic, orice gaură este bună pentru scârbavnicul mădular al unui iudeo-bolșevic...

Pregăteam traversarea Tisei când un ofițer de legătură mă avertiză :

— Atenție și ordine. Noul comandant al Diviziei a VIII-a Cavalerie e pe aproape...

Un nou comandant? Generalul Theodorini a fost demis. De acum sunt liber și eu. Câtă vreme generalul Theodorini a fost în fruntea Diviziei a VIII-a, mi-am ținut cuvântul dat. De acum, sunt absolut liber.

Acest « absolut liber » depășește împrejurările în care ne găsim. Aș putea spune « *liber pentru a imagina cum aș putea deveni cu adevărat liber* »...

Noul comandant al diviziei ne așteaptă pe malul Tisei. Il cunosc. Este un neobosit mâncător de oameni de dreapta, inamic jurat al Nemților, care și în Crimeea asculta Vocea Iudei la Radio Londra...

Din păcate, și el mă cunoaște. Intrucât îi trec prin față, urlă ca un apucat, pentru a fi auzit de toți :

— Ce-mi văd ochii? Emilian? Ești încă printre noi?... Credeam că ești speaker la « Radio Berlin »...

Colonelul Adam, șeful de stat-major al diviziei, răspunde cu mult curaj :

— Căpitanul Emilian vorbește puțin dar luptă. Luptă chiar foarte bine. Rușii îl omagiază pentru curajul de care dă dovadă...

Fortunescu bâlbâie nu știu ce, refuzând cu încăpățănare să răspundă salutului meu.

După ce traversăm Tisa, ne instalăm pe malul Bodrogului, unul dintre afluenții ei, în fața localității Satorajavhely. Ninge cu fulgi mari.

Mi-am instalat Punctul de Comandă al escadronului în ferma unui Ungur căruia nu îi ascund nimic din opiniile mele politice, criticând fără înconjur atitudinea juntei militare de la București. Ungurul pare să se teamă de vreo provocare, căci se închide mai repede ca o scoică.

De cealaltă parte a fluviului, Nemții sunt vigilenți, dar liniștiți. Mergând să-i pipăie chiar pe pozițiile lor, ai noștri au

probleme cu minele de infanterie, pe care Nemții le instalează noaptea. Este vorba de mine ușoare, făcute mai mult pentru a avertiza, decât pentru a ucide. Nu ucid decât foarte rar. De obicei produc răni ușoare. Călărașii își dau seama de acest lucru. Odată înțeleasă regula exploziei acestor mine și unghiul de proiecție a schijelor, mulți își asumă riscul întâlnirii cu o astfel de jucărie, ce i-ar putea răni, grăbind astfel lăsarea lor la vatră. Călărașii sunt sătui de acest război absurd și rușinos, contra României și a lor înșile. Numărul voluntarilor pentru aceste patrule crește vertiginos, deși aproape fiecare patrulă pare condamnată să dea peste o mină, două sau chiar trei.

Pe zi ce trece, Ungurul ce ne găzduiește devine tot mai comunicativ. Îi povestesc figura cu minele nemțești. A avut el însuși ocazia să verifice spusele mele. A înțeles foarte bine că nu sancționez în nici un fel pe cei ce încearcă să scape astfel de rușinea unui război contra propriilor lor convingeri, contra României și a lui Dumnezeu.

— Căpitane, îmi spuse el într-o zi, am doi oameni ascunși în șură. La sfatul meu, ar dori să vă vorbească.

Din șura Ungurului, ies doi țărani români de origine germană, ce mă salută cu un « *Heil Hitler!* » Le răspund în același fel. Sunt doi « *SS* » pierduți de unitatea lor. Au traversat România, vor să-și ajungă camarazii din urmă. Mulțimea patrulelor face imposibilă apropierea de firul Bodrogului, fără să mai vorbim de dificultatea traversării râului mărișor în acest sfârșit de toamnă.

Procur celor doi uniforme românești. Cu ei alături de mine, simulăm peste noapte o inspecție a santinelor. Călărașii cunosc cu precizie absolută zonele de amplasare a minelor. O bărcuță condusă de Ungur, ne duce fără probleme pe celălalt mal. Cei doi soldați « *SS* » sunt deja printre ai lor. Insistă să îi urmez și eu. De-ar fi după mine, nimic nu mi-aș dori mai mult. Îmi este însă imposibil. Călărașii escadronului mă așteaptă. Oamenii mei nu m-au părăsit niciodată. Nici eu nu îi pot părăsi.

Mă întorc din patrulă cu « doi dispăruți » la activul meu...

La începutul lui decembrie 1944, fiecare regiment român « primește » un ofițer sovietic de legătură. Este vorba de un eufemism, în spatele căruia se ascunde comisarul politic, « *politrukul* »... Politrukul nostru este un specimen aparte. Căpitanul Mișa cultivă cu virtuozitate calități contradictorii

precum încrederea și neîncrederea, viclenia și naivitatea, cruzimea și bunătatea... Pe cât este de Rus, pe atât este de *politruk*. Niciodată nu am ajuns cu el la capătul surprizelor...

Nu se pune problema să avem încredere în el. Corpul său este tăiat pe verticală în două, de un guler de celuloid murdar pe fondul alb al zăpezii, guler ce se prelungește către centura de care atârnă un enorm « *Nagan* ». Deasupra cizmelor cu bordură tirbușonată, pantalonul albastru are vipușcă roșie, mantaua nu este nici militară, nici civilă. Ochii săi albaștri, vii și pătrunzători domină nasul ascuțit, gura meschină și dinții galbeni de nicotină. Peste părul șaten, în arici, Mișa poartă căciula tip cu două urechi. Mic și slab se învâрте printre noi ca bâta în carul cu ulcele. Pe unde trece răstoarnă tot, își pierde echilibrul de parcă niciodată nu ar fi treaz, nu știe ce să facă cu mâinile, degetele-i învâרת țigările ca vântul frunzele. În afară de a trage cu urechea și de a înregistra totul, ocupația principală a lui Mișa este să sucească țigări din hârtie de ziar...

— Îi place să mă privească dintr-o parte :

— Ști ce, Emilian, ar trebui să-mi spui câți comisari politici ai împușcat, ca să nu îmi mai pun problema...

— Nu am împușcat niciodată pe nimeni.

— I-ai dat Nemților, să îi împuște ei... Asta-i și mai rău.

— În cazul ăsta, trebuie să mergi la Nemți, să-i întrebi pe ei.

— Ah, ah, simt că ne vom înțelege, exclamă Mișa bătându-se peste șale...

— În ce mă privește, am îndoielile mele.

Din fericire, Mișa este obligat să viziteze toate escadroanele. A doua zi, ne scutește de prezența lui. Nu ne lipsea decât să îl avem pe cap douăzeci și patru din douăzeci și patru de ore!

— În satul unguresc, viața își urmează cursul ei normal.

Ciocnirile cu Nemții sunt foarte rare. Noi suntem cei ce le provocăm. Călărașii îmi vorbesc de învățătoarea din sat, o femeie foarte frumoasă, pe cât se pare.

— Ar trebui să îi spuneți să se ascundă, îmi spuse unul... Unde o ști ea, numai să fie cât mai departe de front. Când o pune Ivan ochii pe ea, s-a terminat cu bunele maniere...

Călărașii sunt preocupați de salvarea frumoasei unguroaice, de unde deduc că toți s-au îndrăgostit de ea. Fiecare în felul lui.

— Într-o seară, mai mult din curiozitate, mă decid să o vizitez pe Ilona, frumoasa visurilor amoroase ale întregului escadron. O

veritabilă madonă îmi deschide poarta. Părul negru îi încadrează figura luminată de doi ochi albaștri ca cerul senin. Corpul tras ca prin inel, sânii bine dezvoltati, chiar ațățatori – dar cine s-ar plânge de asta? La început neîncrezătoare, se domolește singură, acceptă o țigară din partea mea. La rândul ei, îmi oferă un pahar cu lapte. Din vorbă în vorbă, mă întreabă dacă este adevărat că rușii violează femeile, absolut toate femeile.

Îi confirm ceea ce știe deja. Se înroșește toată și îmi mărturisește:

— Din cauza războiului, la cei 24 de ani ai mei, îl aștept pe cel căruia aș vrea să-i încredințez destinul meu. De zece ani sunt curtată și stresată de toți cei ce poartă pantaloni. Nu pot suporta însă ideea de a fi posedată de o bestie de rus. Din cauza asta nu pot dormi. O calmez cum pot mai bine și îi dau un sfat :

— Trebuie să fugiți cât mai departe în interiorul țării. Refugiați-vă într-un mare oraș. La Budapesta, de exemplu, vă puteți ascunde foarte bine. Nu vă vor găsi cu una cu două, dacă nu le veți ieși în cale. Cu timpul, lucrurile se vor calma...

Mă fixă cu albastrul ochilor ei, deveniți și mai mari :

— Vor ocupa și Budapesta ?

— Cu siguranță, poate chiar și Berlinul...

Foarte femeie, Ilona se lansă cu pasiune:

— În nici un caz, nu vreau asta!

— Dorințele noastre nu schimbă întru nimic situația internațională...

Dintr-o dată, în plină viteză, îmi spuse:

— Haideți cu mine... Ne sufocăm aici... Să facem câțiva pași împreună...

Iată-ne la braț, prin zăpadă. Mai emoțioant decât mine, călărașul santinelă prezintă arma... Sub pașii noștri, zăpada scârțâie. Expirațiile noastre aburinde se amestecă. Ilona se sprijină tot mai ferm de mine. Cerul este întunecat, nu se văd stele, nici urmă de lună. Mâna micuță a Ilonei se crispează pe mâneca mantalei.

— Căpitane?

— Vă ascult, domnișoară.

— Sunt de aici, din colțul ăsta de Ungarie ciuntită de războiul celălalt... Nu vreau să plec de aici...

— Trebuie, Ilona. Ar fi înțelept...

— Înțeleg? Nu am făcut alta până acum. De când mă știu am fost cuminte și înțeleaptă. Iată-mă recompensată pentru asta...

Mă simt tras de mânecă și întors către ea. Săltată pe vârfuri, cu brațele după gâtul meu, Ilona își strivește buzele ei de cireasă pe asprul buzelor mele bătute de atâtea vânturi. Respirația ei caldă îmi umple nările, apoi pieptul. Imi desface mantaua, intră cu totul în ea, mă trage pe taluz. Imi scoate mantaua, se lungește, mă înlănțuie cu pasiune, se abandonează și se dăruie cu o furie ce nu-și găsește egalul decât în mitologie.

Transpirat și transfigurat realizez cu multă dificultate cele întâmplare. Războiul nu termină cu surprizele. Nu m-aș fi gândit niciodată la virgina cuceritoare a unui bărbat cu experiența atâtor bătălii.

— Ilona, de ce ai făcut asta?

Râde și răspunde prinzându-mi gâtul din nou.

— Ce am făcut, am făcut împreună, nu-i așa?

Ascultă, căpitane, tu ai ucis mulți Ruși. Soldații tăi mi-au spus asta... Am vrut să îți mulțumesc. Ți-am dat din toată inima ceea ce bolșevicii mi-ar fi răpit cu forța. De acum, nu îmi vor mai putea lua nimic. Viața pe care am visat-o, și-a luat zborul. Voi rămâne în camera mea, cu amintirea căldurii tale. Iată de ce te-am adus afară. Nu aveai loc, în visele mele...

A doua zi și în zilele următoare am făcut tot ce am putut pentru a o revedea pe Ilona. Poarta ei nu s-a mai deschis în fața mea. Întâlnindu-ne pe stradă, mi-a evitat privirea.

Aștepta...

Intr-un târziu, Germanii consimțiră să se retragă, iar noi am traversat Bodrogul și am avansat până pe malul râului Hernad, sprijinind astfel aripa stângă a diviziei 176, infanterie sovietică. Comandantul diviziei, generalul Vinogradovici, mă convoacă :

— Am un raport în ce vă privește. Un bun raport. Vă bateți de minune contra acestor câini de naziști. Pentru ce vă bateți? Pentru a vă salva viața?

— Mă bat pentru că sunt soldat.

— Foarte bun răspunsul. Dacă mi-ați fi spus « mă bat de dragul Rușilor », v-aș fi împușcat. Știu eu pe cine aveți voi, Românii, la inimă...

Petrec două zile la Cartierul General, în care timp primesc tot felul de instrucțiuni și directive contradictorii. Generalul

bolșevic Vinogradovici trăiește ca un satrap, mănâncă de unul singur trufandale și delicatessuri, este servit ca Gingis Han.

Zilele, săptămânile trec. Nu am decât un singur și unic obiectiv : să îmi salvez oamenii. Cum aş putea aranja asta? Altceva nu mă frământă.

Comandantul bateriei sovietice vecine mă invită la cină. Mă duc. Cum aş putea face altfel? Văzându-mă cu o barbă de opt zile, rusul pare nemulțumit. Protestez cu vehemență, mă explic:

— Luptăm fără încetare... Patrulele se succed una după alta, Nemții reacționează o cu energie nebănuită. Nu am timp de toaletă.

Comandantul rus înțelege. La război, ca la război!... Spune ceva pe rusește, apoi îmi ordonă să mă pun pe un scaun. Sosește un « *starchina* » (plutonier) cu un lighean plin de apă. Mă săpunește din belșug, apoi trece în dute-vino, peste o centură de piele, un brici cât o baionetă. Dintr-un gest de nimic, mi-ar putea lua beregata... Rușii se distrează privind barba mea ce dispare ca iarba în fața coasei. Artileriștii ăștia par să mă cunoască precum catolicii « *Ave Maria* »... O fi vreo cursă, vreo stratagemă bolșevică precum cele în care au dispărut atâția ofițeri români ? Nu m-ar mira să mă văd cu gâtul tăiat... Am văzut și mai și din partea lor. Când e vorba să se distreze, bolșevicii nu economisesc lemnele, nici paiele... Pățania căpitanului Corbeanu e vie în memoria mea. Baioneta-brici rade tot. *Starchina* se retrage doi metri, își admiră opera, examinează nările, urechile, sprâncenele ce nu au jenat-o câtuși de puțin pe Ilona virgina. Invârte cu viteză nebună briciul în jurul arătătorului, se năpustește peste mine ca toreadorul la taur. Loviturile lui scurte și precise l-ar băga în boală pe bărbierul din Sevilla. Mă prinde, mă lasă, bagă briciul pe nări, dă și prin urechi, mă frecționează, aruncă cu spirt, cu pudră, lasă scalpul și-mi prezintă oglinda. Constat trei lucruri : aerul de angoasă, mina deplorabilă, primele fire albe... Sunt ras impecabil.

— Înaintea războiului, a fost bărbier la Moscova... spune comandantul.

O oră mai târziu, ne punem la masă. Mâncare unică, foarte diferită de « *Eintopf*-ul » Nemților, servită într-un lighean unic, exact cel cu apă caldă, folosit pentru bărbierit. Ligheanul bărbierului s-a întors cu un fel de borș aburind... Nu există decât o singură lingură. Suntem șase pe ea. Fiecare bagă lingura în

lighean, aspiră cu zgomot și o trece vecinului. Pare un concurs pentru cel ce aspiră mai cu putere, mai cu zgomot. Când îmi vine rândul, s-ar zice un înger... Se vede că golesc lingura la fel de bine ca ei, de auzit însă, nu se aude nimic. După mine, pentru a-mi da lecția cuvenită, lingura este suptă cu și mai multă ardoare. Nu deranjează pe nimeni. Doar lingura, săraca, ea știe ce înghite. Vodca se bea cu pahare de apă. La al doilea, văd totul în dublu și în negru...

Mă trezesc la escadron. M-au adus Rușii. Marin Cerdan îmi spune admirativ și entuziasmat :

— Foarte buni camarazi. V-au adus cu mii de precauții, subliniind cu tărie : « nu-i puneți capul spre foc, ci picioarele ». Exact așa am făcut. Cum vă simțiți, domnule căpitan ?

— Nu știu nici eu cum mă simt. Mă știu cavaler, deci băutor cu oarecare experiență. Cum se face că cele două pahare de vodcă m-au adus în stare de comă alcoolică? O fi fost super-vodca, de care aud vorbindu-se.

Primim ordin de continuare a ofensivei. Mișa, politrucul, m-a adoptat. Intre toate escadroanele, l-a ales exact pe al meu, pentru deplasarea ce urmează. Traversăm munții pitici din masivul Hegyalia, luptând permanent cu grupurile germane de acoperire.

Mișa nu pare mulțumit :

— Călărașii tăi trag ca niște porci!

Îi răspund cu sânge rece:

— Ai mei trag bine de pe cal. Dă-ne cai și vei vedea...

Minunea asta însă, nici măcar un politruc bolșevic nu o poate împlini pe nepusă masă...

Ne culcăm în aceeași încăpere. Nu-i chip să scap de Mișa.

Politrucul doarme îmbrăcat și încălțat, am constatat-o în repetate rânduri. Am proasta idee de a-i spune să se descâlțe.

Din păcate, se execută.

Putoarea incredibilă umple toată camera. Șosetele lui sunt într-un hal fără de hal. Când trage cizmele, ciorapii îi atârnă ca niște zdrențe.

— Măi Mișa, am mai văzut oameni murdari, dar tu bați toate recordurile...

Scutură din cap.

— Nu, nu sunt murdar. Eu respect regulamentele sovietice. Nu avem dreptul să părăsim cizmele, nici centura în timpul

războiului. Atenție, Emilian, vrei să mă influențezi, să bagi în mine obiceiurile voastre de burghezi...

Nu suntem prea departe de Tokay. Sticlele renumitei pivnițe ne așteaptă exact pe noi. Beau împreună cu Mișa, direct din sticlă. Frățește. În curând se afumă binișor, își găsește cuvintele cu dificultate, înlocuindu-le însă cu gesturi foarte sugestive :

— Emilian, eu știu bine ce știu... M-au avertizat. Nu te scap din ochi. Emilian, știu că ești un câine fascist, dar eu te iubesc...

Mi-o dovedește cum poate. Între două râgâieli sovietice, Mișa mă sărută pe rusește, strivindu-și buzele lui peste ale mele cu furia Ilonei...

Simt că începe să se umanizeze, că devină burghez și fascist, cum crede el, un fascism cam plângăreț și afectuos din cale afară. Nu pot scăpa de Mișa. Nici el de mine.

Ajungem în Valea Hernad, între Gönc și Hidasnemeti. Trimit pe Marița în patulă. De data asta, ne lovim de un obstacol, unu de talie. Drumul este barat de blindate. Pe lângă acestea, tunurile de asalt ne bombardează cu multă vigoare. Bine fortificați în casele satului, Nemții sunt inexpugnabili. Între ei și noi se întinde o suprafață întinsă perfect plană, pe care șase echipe de fotbal ar putea juca trei meciuri fără probleme.

De unde suntem, râul Hernad se traversează printr-o trecătoare. Asta n-ar fi o problemă. Cum să scoatem Nemții din casele unde s-au cuibărit? La telefonul ce ne leagă de divizia rusă, Mișa afirmă cu servilitate:

— Da! Da! Da!... numai da, de parcă nu ar cunoaște alt cuvânt.

Când închide telefonul, Mișa este alb ca varul. Parcă și-a pierdut vocea.

— Emilian, trebuie să cucerim asta. Generalul este categoric.

Mișa strigă din rășputeri. Vocea îi este dominată de bombardamentul asurzitor. Spre Sud, mai ales, bătălia este foarte violentă.

Il iau pe Mișa de braț :

— Ascultă, Mișa, ști că mie nu îmi este frică. Nu se poate să nu ști asta. Am dovedit-o de atâtea ori, nu-i așa? Cât despre tine, tu ești un prieten al popoarelor, dacă nu mă înșel. Un prieten al omenirii. Un comunist adevărat. Dacă lansez oamenii pe acest teren descoperit, în fața tancurilor bine protejate de tunurile de

asalt, niciunul dintre călărași nu va ajunge în sat. Poți condamna fără șovăire oamenii ăștia cu care trăim împreună?

Mișa se enervează:

— Refuzi să execuți ordinul, Emilian ? Sunt singur între voi, dar nu îmi este frică.

Iși scoate « *Naganul* »:

— Ți-aș putea planta un glonț în ceafă, Emilian...

— Bineînțeles, Mișa, poți face asta... Mie îmi este tot una. Intr-un sfert de oră vom fi cu toții culcați de Nemți. Care-i diferența? Care va fi câștigul? Numai Nemții vor câștiga din asta.

Il simt că ezită.

— Ascultă, Mișa... La Sud, Nemții au cam încurcat-o. Linia lor de foc se apropie. Nemții se retrag deja. Experiența nu mă înșală. Am luptat alături de ei, îi cunosc. Iși vor părăsi poziția în cel mai scurt timp, în bună ordine, acoperiți de tunurile și blindatele ce se vor retrage ultimele, pe îndelete. Nu vom avea de făcut decât să intrăm în sat. Nu vom pierde nici un om, Mișa. Fă asta pentru oameni, nu pentru mine.

Se gândește parcă la altceva.

— Generalul vrea ca noi să fim primii. Dacă te ascult, regimentele voastre din Sud vor ajunge înaintea noastră...

— Imposibil! Suntem mult mai aproape de obiectiv, decât ei. În plus, odată Nemții plecați, terenul este foarte favorabil pentru avansul nostru rapid. Ascultă, îți promit un lucru. De îndată ce focul scade la Sud, plecăm la atac. Vom fi primii la destinație. Ai cuvântul meu.

Ochii mici ai lui Mișa mă scrutează cu atenție :

— Emilian, dacă îmi faci vreo figură fascistă de-a ta, vei regreta că ai deschis gura să îmi spui bună ziua!

Până una alta, facem cum zici tu...

Sunt într-o situație penibilă. Lupta la Sud este la paroxism. Durează de o veșnicie. Dintr-o dată, în vacarmul general, se instalează o notă de liniște. Ceva lipsește din zgomotul obișnuit al luptei. În sfârșit, am înțeles. Armele automate și-au închis pliscul. Nu a rămas decât artileria și din ce în ce mai rare focuri de carabină.

A sosit momentul. Ordon :

— Călărași ! Baioneta la țeavă ! Înainte ! După mine, băieți... Înainte!

Traversăm Hernadul de parcă am fi în galop. S-ar zice un atac de rugby. Fugim ca la olimpiadă. Nemții au abandonat un blindat în pană. Ne-a fost frică de el. Marița pregătea lecția de la Shutov II...

Telefonul sună. Divizia îl cheamă pe Mișa:

— Cum stați? Unde ați ajuns?

— Totu-i perfect! strigă Mișa. Românii sunt extraordinari... A fost un atac de zile mari. La baionetă. Românii ăștia sunt niște draci. Au cucerit casă cu casă, la grenadă. Căpitanul Emilian a capturat un tanc...

Stofa de politruc a lui Mișa se vede de la o poștă. Din țânțar, face armăsar...

Vorbele lui sunt însă literă de evanghelie pentru cei de la divizie :

— Perfect, răspunde Divizia. Trimiteți prizonierii.

La asta, Mișa face dintr-o dată o mutră de bidon turtit :

— Generale, nu mi-ați dat acest ordin... Nu mi-ați ordonat să facem prizonieri. Românii au fost teribili. I-au tratat pe naziști ca la carte. Nu au făcut niciun prizonier. Au masacrat tot ce le-a ieșit în cale...

— Păcat. Nu face nimic. N-are nicio importanță.

Mișa parcă visează. Victoria noastră are pentru el gustul otrăvit al unei amare înfrângeri.

Îi pun mâinile pe umeri și îl îmbrățișez:

— Ești un brav, Mișa.

Își saltă căciula... Cu degetele lui înmănușate, Mișa își frământă părul ciufulit. Oare de ce s-a descoperit? Nu se mai înțelege nici pe el însuși.

Adun escadronul. Oamenii sunt mirați de modul cum a decurs temutul asalt al localității Hernad. Recomand călărașilor să nu manifeste nicio simpatie pentru « *politruk* » în prezența străinilor. Asta ar fi pentru el un foarte rău serviciu, o lovitură pe la spate. Ar fi foarte rău nu numai pentru el, ci și pentru noi, căci Mișa ne mai poate fi de folos.

Ziua de 24 decembrie ne găsește blocați la Somodya, în Cehoslovacia, nu departe de Tourna, unde Nemții opun o rezistență îndârjită.

Pe neașteptate, doi dintre călărașii mai vechi îmi fac o mare bucurie : cu perseverență, încăpățănare, viclenie și tot ce trebuie, plutonierul Basanju și Iconaru au fost mutați în escadronul meu.

Ca într-o fraternitate cavaleriească, sărbătorim împreună nu Crăciunul ci aniversarea a doi ani de la istorica noastră Bătălie de la Shutov II.

Foarte bine fortificați, Nemții ne așteaptă într-o poziție avantajoasă...

Divizia ne ordonă să fim gata de atac. Artileria zdrobește tot ce poate. Când tunurile se vor opri, va fi rândul nostru, la roata norocului.

După cum am spus însă, omul propune și războiul dispune. A fost ca și cum o turmă de furii dezlănțuite ne-ar fi căzut pe cap. Pământul vuia ca în ziua facerii văzutelor și nevăzutelor, aerul pleznea tot ce întâlnea, în plină zi, lumina dispăruse cu totul. Unghii ca de oțel smulgeau carne din carnea noastră. În fiecare secundă, roiuri de obuze cădeau pe noi ca din cer. Nici un deget de pământ nu a scăpat neatins. Totul a zburat în țandări. Telefonul a fost distrus din prima lovitură.

— Rușii ne masacrează, și-au pierdut mințile, strigă călărașii fixați pământului... Nu putem scăpa din acest uragan devastator.

Nu cred că o fac intenționat. În situația creată, nu au interesul să o facă pe față... Artileriștii ruși or fi băut un pic mai mult sau poate nu destul.

Suntem victimele unei orori de care Dumnezeu ne-a ferit în Rusia : faimoasele « *Katiușa* », supranumite « *Orga lui Stalin* ». Aliați sau nu, Rușii își iau revanșa contra Românilor ce au ridiculizat bolșevismul vreme de trei ani. « *Katiușele* » ne cad pe cap în serii de 60. Bănuiesc că Nemții se distrează formidabil. Au și de ce. Și pe seama noastră, și în contul Rușilor.

Stridența crudă a bombardamentului de « *Katiușe* » este demoralizantă. Țâșnesc neîncetat, cu un urlet teribil. Acțiunea lor de distrugere este siderantă. « *Katiușele* » vin ca un covor zburător, plonjează cu brutalitate pe obiectiv, varsă o puzderie de săgeți burtoase ce explodează turbate, cu efecte mult mai devastatoare decât cele ale exploziilor de grenade. « *Katiușele* » își caută victimele în fundul celor mai protejate adăposturi. Ai zice că un simț special le atrage către ce respiră, ochiul lor atot-văzător și nemilos explodează după ce și-a făcut plinul de sânge.

Urletele terifiante ale răniților nu se aud bine decât între două acorduri ale apocalipticului concert. De aici numele de « *Orga lui Stalin* », pe care « *Katiușele* » îl poartă cu onoare funebră și

ilustrație sonoră asurzitoare. Când artileriștii sovietici își dau seama de eroarea lor, furia vibrează în mine la cote niciodată atinse în cei peste trei ani de război. « *Pielea de Drac* » m-a protejat și de data asta. Trei călărași au murit la picioarele mele. Doi răniți zac alături, între care Basanju. Gambele lui sunt într-o stare de nedescris. În jurul tibiei drepte, sunt mai multe bucăți de fier decât de carne. Gamba stângă pare o lumânare, fără pic de viață în ea.

Văzîndu-mă preocupat de situația lui, îmi spune cu un zâmbet amar :

— De data asta nu voi putea merge prea departe, pentru a vă însoți, domnule căpitan.

În sfârșit, artileriștii ruși s-au trezit din mahmureală. Își reglează tirul peste noi, pentru a-i ferici și pe Nemți. Efectul katiușelor este aproape la fel de paralizant chiar și atunci când trec pe deasupra noastră. În jurul poziției noastre sunt angajate lupte de o mare violență.

După surpriza de Crăciun, pe care ne-au făcut-o « aliații » noștri ruși, escadronul nu mai poate pleca la atac. Pierderile noastre sunt mai mari decât am crezut la început. Pe de altă parte, începe să mă preocupe inviolabilitatea propriei mele persoane. Cine sunt eu și de ce moartea mă ocolește cu regularitate?

Primul regiment de vânători de munte al Diviziei a III-a Infanterie va ocupa poziția noastră. Ne retragem în spatele frontului, pentru o scurtă refacere, după isprava « *Katiușelor* ». Ne încrucișăm cu regimentul ce ne va înlocui. Comandantul acestuia deviază spre mine, mă prinde în brațe și mă sărută :

— Crăciun fericit, Neluțule...

Îl recunosc pe colonelul Pambucol, pe genunchii căruia am săltat de atâtea ori în copilărie. Colonelul este un vechi prieten al familiei mele.

— Ai noroc, Neluțule, ne ducem în locul vostru, acolo sus...

M-aș fi lipsit bucuros de acest noroc. Nici nu îndrăznesc să fac apelul. Bombardamentul « *aliaților* » cu care ne-am pricopsit a rărit simțitor rândurile escadronului.

Răniții sunt imediat conduși la infirmeria de campanie, plină până la refuz de oameni unul peste altul, din lipsă de locuri suficiente. Nu trebuie să te uiți prea atent pentru a remarca în jurul infirmeriei un dute-vino neîntrerupt de cadavre. Cadavrele

celor morți sunt evacuate, nu însă fără a se încrucișa cu viitoarele cadavre, în trecere pe la la infirmerie... Jelaniile și strigătele răniților sunt la fel de insuportabile ca « *Orga lui Stalin* ». Pute a fecale și puroi, aerul infirmeriei este irespirabil. Il instalez pe Basanju, care este îngrijit sub ochii mei.

Un căpitan român și un politruc sovietic sosesc în același timp și sunt instalați alături. Grav rănit, căpitanul și-a pierdut cunoștința. Pentru a fi dezbrăcat mai ușor, i se taie vestonul, ce pare irecuperabil. După ce a absorbit o mare cantitate de sânge, maioul căpitanului cade la pământ ca un burete îmbibat până la refuz. La înălțimea inimii, dintr-un ghemotoc secret bine fixat pe piept, iese la iveală ceva neașteptat : « *Crucea de Fier* »...

Politrucul a urmărit totul cu interes. Văzând crucea de acum blestemată, fața i se crispează într-un rictus imposibil de descris. Incepe să strige ca un apucat :

— « *Romanski curva !* »

Căpitanul rănit a pierdut prea mult sânge. Nu-și va reveni probabil niciodată.

Conduc escadronul la Jablanov. Cu un aer foarte misterios, Mișa vine spre a-și lua adio de la noi. Mă ia deoparte. Cu ochii la cizmele lui cu bordură dantelată îmi spune ca între noi, de acum vechi camarazi de luptă :

— Emilian, ți-am făcut un raport favorabil. Știu că nu am dreptate, dar am vorbit foarte frumos despre tine...

Spunându-mi aceste cuvinte, Mișa mă sărută pe gură cu o emoție pe care încep să i-o împărtășesc. Acest Mișa este un tip formidabil în felul lui, când disciplina bolșevică inumană nu îl obligă să devină un monstru.

Nici nu a plecat bine și îl regret. Fără Mișa, cu un alt politruc pe cap, toate planurile mele trebuie revăzute.

Avansăm până la Silicka, unde primesc prin surpriză vizita generalului Hercule Fortunescu.

Între timp, șeful arogant, de la trecerea Tisei, s-a mai pocăit. Nici urmă de gura lui cât o șură, de fraza de turnător ce m-ar fi putut duce în fața plutonului de execuție. Din fericire, cu ocazia isteriei lui denunțătoare și inconștiente, nici un bolșevic nu a fost pe aproape, să audă cuvintele rostite de « bravul » general.

După trei luni de « alianță », auditorului pasionat al vocii lui Iuda la Radio Londra i-a venit un pic de minte la cap :

— Căpitane Emilian... Vă rog să mă scuzați... Vă rog să acceptați scuzele mele sincere. Ura față de Germani m-a orbit. Adevărul celor ce se petrec sub ochii mei este însă evident. Nu putem trișa, furându-ne singuri căciula... Trăiesc între ofițeri superiori sovietici. Am înțeles blestemățiile ce îi animă. Fără să ascundă nimic din acordurile lor cu Anglo-Americanii, generalii sovietici îmi spun pe față că vor fi necruțători cu noi. Specia asta de zevzeci n-are nici un fel de respect pentru persoana umană. Ați văzut cum îi tratează pe proprii lor soldați... Nu ne putem aștepta la nimic bun din partea lor. Mare tristețe pe capul nostru. Cucerim Europa civilizată în contul acestor bandiți, îngenunchem România, transformăm poporul nostru într-o turmă de sclavi-mercenari...

Mai bine mai târziu decât niciodată. Pentru un general, și încă un Hercule, este totuși cam târziu. Mult prea târziu...

De când s-a lămurit cu « *Vocea lui Iuda* » și cu « *Radio Londra* », generalul Fortunescu și-a recăpătat o bună doză de discernământ :

— Cum faceți, Emilian, de îi păcăliți atât de bine? Sunt sigur că îi înșelați, totuși politrucul v-a propus pentru o decorație sovietică foarte importantă. Vor să vă dea exemplu pentru întreaga armată și întreg poporul român. Rușii vă admiră...

Trăiască Mișa, regele neîncoronat al politrucilor !

Intrebarea ambiguă a generalului, nu putea primi decât tot un răspuns ambiguu :

— Incerc să mă domin pe mine însumi și situațiile ce se prezintă, domnule general...

Rămâne de văzut până când voi putea face acest joc. Trebuie să mă decid fără întârziere, dacă vreau să salvez o parte din soldații Regimentului 2 Călărași din rușinea sclaviei sovietice.

La Silicka, Sud de Dobchina, în Cehoslovacia, rezistența germană este categorică. Din chiar primele schimburi de focuri înțeleg voința Nemților de a ne interzice orice avans pentru o bună perioadă de timp.

Efectuez eu însumi mai multe patrule. Nu e cazul să ne facem iluzii. Aici nu vom putea trece. În fața noastră se ridică cota 672.

La jumătatea pantei, în stânga și în dreapta unui brad enorm, avanposturile germane sunt plasate în liziera pădurii. În vârful

colinei sunt săpate două linii de tranșee. Dincolo de ele sunt bateriile de artilerie.

În ce ne privește, suntem plasați mult mai jos, sub protecția unei păduri bătrâne de brazi. Baza noastră de atac nu e rea deloc. Până la colină, beneficiem de protecția multor trunchiuri de brad, unul peste altul, ce constituie un refugiu apreciabil. Dincolo de acestea, orice avans este imposibil, nu în ultimul rând din cauza cadavrelor predecesorilor noștri, din Regimentul 2 Infanterie română și din alte unități. Victime inutile, peste o mie de cadavre, zac la picioarele colinei. Nici un rănit nu a putut fi transportat la infirmerie. Toți au murit de frig, goliți de ultima picătură de sânge. Cu toate astea, colonelul Traian Hodoș ne ordonă să atacăm încă odată.

După o violentă pregătire de artilerie, părăsim în grupuri mici adăposturile noastre din pădure. Fiecare grup are ca obiectiv imediat grămada de trunchiuri din drumul lui. Foarte vigilenți, Nemții mătură spațiile descoperite cu tirul armelor automate. Sub impactul violent al gloanțelor, lemnul explodează, vibrează, dar protejează. Ai zice că deși nu are voce, lemnul geme și plânge în felul lui. Impactul gloanțelor în lemnul de brad ne dă o bună idee despre efectele lor în carnea moale. Trunchiurile ne asigură o bună protecție. Dincolo de ele, Dumnezeu cu mila...

Încercând să progreseze până la un adăpost mai avansat, locotenentul Berceanu cade sub ochii mei. Din fericire, niciunul din oamenii săi nu l-a urmat în saltul către moarte.

Ceva mai la stânga, colonelul Hodoș a lansat aruncătorii de flăcări. Îi văd avansând rapid, până când artileria își unește tirul cu mitralierele. Obuzierele germane « *150-Munte* » fac prăpăd în grupul Aruncătoare de Flăcări. Cine poate fugi cu materialul acesta, foarte greu, în spate? Sub efectul artileriei germane, rezervoarele de combustibil ale aruncătoarelor explodează în lanț, unul după altul. Oamenii sunt transformați în torțe vii, cadavrele sfărțecate zboară în toate părțile. În câteva secunde, grupul de Aruncători de Flăcări s-a volatilizat. Pe direcția lor ofensivă, în susul terenului complet ars, perdeaua de fum negricios se întinde ca o eșarfă mortuară. Asta-i tot ce rămâne din ofensiva inconstientă ordonată în mod iresponsabil de către colonelul Traian Hodoș. În ce-l privește, colonelul nu și-a riscat pielea. Mâine sau poimâine va ordona alte atacuri sinucigașe, foarte pe placul Rușilor...

Ceea ce nu aş fi crezut, unii dintre răniţii noştri reuşesc să se întoarcă. Politrucii din spate le interzic însă accesul către infirmeria de urgenţe. Fără nicio îngrijire, fără să fie pansaţi, răniţii sunt obligaţi să continue lupta. Au de ales între gloanţele Nemţilor sau cele ale politrucilor.

A doua zi dimineaţă, colonelul Hodoş mă cheamă la raport.

— Emilian, vei beneficia de o pregătire de artilerie fără precedent. Vom măcina fiecare centimetru de pământ în faţa Nemţilor. După asta, pleci la atac. Nu vei avea nicio scuză... Vreau ca seara, la opt şi un sfert, să mă suni pentru a-mi spune că ai ocupat cota 672.

Mâinile îmi cad neputincioase. Ce pot răspunde unei lichele iubitoare de stele sovietice ? Colonelul Hodoş concurează în porcie cu colonelul Dan Ionescu şi secătura de Dămăceanu, implicaţi cu toţii în lovitura trădătorilor de la 23 August...

Am declanşat mecanismul ireversibil. Zarurile sunt aruncate. Voi trece Rubiconul chiar aici. În noaptea asta. Convoc în grabă ofiţerii şi subofiţerii din subordine :

— Domnilor, colonelul Hodoş vrea să facă din noi carne tocată. Am luat decizia să trec la Nemţi. Ei sunt adevăraţii noştri aliaţi în acest război. Lupta noastră a fost şi a lor, lupta lor este lupta noastră. Trădătorii, ce l-au arestat pe Mareşalul Antonescu, au împins ţara şi armata română într-un război ruşinos şi absurd, contra noastră înşine, contra ţării întregi, contra moşilor şi strămoşilor noştri, contra demnităţii şi onoarei româneşti, contra civilizaţiei omeneşti şi a lui Dumnezeu care vede şi rabdă.

Decizia mea nu este fără riscuri. Sunteţi de acord să mă urmaţi? Imi veţi acorda încrederea voastră şi de data asta ?

Oamenii nu se sfătuiesc între ei, căci au făcut-o din timp. Locotenentul Dumitrescu vorbeşte în numele tuturor:

— Domnule căpitan, noi am decis deja ca în cazul unui nou atac sinucigaş, să vă cerem exact acest lucru. Să terminăm odată cu ruşinea acestui război contra noastră înşine. În vreme ce noi luptăm pentru bolşevici, aceştia ne violează mamele şi bunicile, fiicele şi surorile, pivniţele, bisericile, tot ce ne este scump pe lume. Oamenii consideră că trebuie să punem capăt blestemăţiei de la 23 August. Toţi au văzut moartea cu ochii. Nu de ea se tem, ci de ruşinea vieţii de sclavi în care ne-a aruncat trădarea lichelelor şi secăturilor din jurul regelui nătâng, din jurul boşorogilor neisprăviţi, Maniu din PNT, Brătienii din PNL, fără

să mai vorbim de social-democrații lui Titel Petrescu, de comuniștii lui Pătrășcanu, Bodnăraș, Ana Pauker, lichele fără de țară nici Dumnezeu. Toți suntem gata de moarte... Dacă avem o șansă de a continua lupta dreaptă alături de Nemți, aliații noștri, cu atât mai bine.

— Avem încă un obstacol, spusei locotenentului Dumitrescu. Ați remarcat că nu l-am convocat pe locotenentul Lepădatu.

Ilie Dumitrescu aprobă din cap:

— Un incapabil... un linge cizmele dușmanului ! Nu-i putem acorda nicio încredere... Imi pare rău pentru oamenii lui, dar nu avem ce face.

Pentru buna realizare a acțiunii, aleg doi cercetași de încredere : brigadierii Maria și Tomescu. Misiunea lor este de a se strecura până la liniile germane și de explica unui ofițer superior ceea ce vom încerca la noapte.

În ce-l privește pe locotenentul Lepădatu, îl trimit cât pot de departe în stânga, cu falsa misiune de a ne asigura flancul respectiv în cazul unui contra-atac german. Contra-atacul acesta este însă mai mult decât improbabil, întrucât grosul escadronului va acționa în bună înțelegere și coordonare cu Nemții.

Un nou telefon din partea colonelului Hodoș : sovieticii m-au numit comandantul întregii linii de foc a Regimentului 2 Călărași. Avansarea în armata română este decisă de sovietici... Aceasta însă cade la fix pentru cei ce vor să dispară în cursul nopții... Profit de ocazie pentru a-i spune colonelului :

— M-am gândit la acțiunea din cursul nopții. Mai bine nu folosim artileria de data asta. Schimbăm tactica. Până acum, artileria n-a făcut alta decât să îi alarmeze pe Nemți. Imi rezerv dreptul de a acționa prin surpriză, la adăpostul întinericului.

Hodoș pare scandalizat de puținul meu interes pentru tunurile lui, de care este foarte mândru :

— În nici un caz, răspunde Hodoș. Interzic un astfel de risc...

Explodez și eu, la rândul meu :

— Colonele, să lăsăm gluma. Noi ne vom pune pielea la bătaie. Știți foarte bine că n-am decât o șansă dintr-un milion să vă sun pentru a vă spune că am ocupat cota 672. Preferăm să murim fără zgomot. E dreptul nostru!

Colonelul bolborosește ceva, mai mult pentru el :

— Bine, Emilian... Iți urez noroc... Noroc bun !

Nu se înnoptase încă pe deplin. În liniște desăvârșită, cu arma pe umăr, urcăm parapetul tranșeelor, ne pierdem fără zgomot în noapte. Ajungem fără probleme la trunchiurile de copaci. Între timp s-a înnoptat de-a binelea. Începem un lent și sinistru urcuș peste cadavrele imputabile în bună măsură colonelului Hodoș. Sub greutatea noastră, burțile în putrefacție ale unora scot sunete și ghiorțaieli sinistre. Cadavrele mai vechi, bine degerate, sunt lunecoase ca gheața. Problema este dacă Maria și Tomescu și-au putut îndeplini misiunea de prevenire a Germanilor. Reușita perfectă a acțiunii depinde de acest lucru.

Avansăm în deplină liniște. Celelalte trei escadroane ale regimentului sunt bucuroase că greul a căzut pe noi. Își închipuie că prin liniștea lor ne facilitează atacul prin surprindere.

Suntem la picioarele coastei finale. Încetinesc înaintarea din instinct. Am senzația că, în întunericul aproape deplin, mii de ochi ne urmăresc dinspre Români și dinspre Nemți, toți cu degetul pe trăgaci. Până acum, nimeni dintre ai noștri nu a ajuns atât de departe. Mai exact, de aproape... Depinde cum pui problema...

Suntem în fața ultimelor contraforturi. Pentru o piatră ce ar putea aluneca, riscăm să fim vânați ca iepurii... dacă, dintr-un motiv sau altul, Maria și Tomescu nu și-au putut îndeplini misiunea.

Ceva mișcă în fața noastră. Zbor în direcția respectivă, urmat de Iconaru și de Marița. Cădem ca din cer în fața a patru pândari germani, care-și aruncă păturile din spinare și ies din adăpost cu mâinile ridicate. Îi calmez cum pot, asigurându-i că, dimpotrivă, noi suntem prizonierii lor. Privirile terorizate, gesturile lor dezordonate îmi artă că nu sunt deloc lămuriți, că mă consideră în cel mai bun caz nu tocmai acasă cu mințile.

Reușesc să îi calmez. Doi dintre ei acceptă să ne conducă la punctul lor de comandă.

Mă prezintă ofițerului de serviciu :

- Căpitan Ion V. Emilian, Regimentul 2 Călărași...
- Căpitan Göttinger...

Se ridică cu surâsul pe buze :

— Ah, da... Regimentul 2 Călărași... Încă se vorbește despre acest regiment... Am făcut războiul împreună, vă amintiți...

Căpitanul aparține Regimentului 91 « *Gebirgsjager* » (Vânători de Munte), din divizia a IV-a « *Gențiana* ». Sunt frații noștri de arme din Crimeea, Caucaz și Stepa Calmucă.

Ascultându-mi povestea, căpitanul Göttinger mi-i aduce pe Maria și pe Tomescu. Aceștia au traversat fără probleme întreg dispozitivul german, au evitat toate posturile de pază. Fără să fie văzuți sau simțiți de cineva, s-au prezentat direct la postul de comandă regimentar. Nemții însă n-ar fi fost Nemți întregi dacă i-ar fi crezut. Nu i-au crezut nici măcar că au putut ajunge neobservați până acolo. Cum era să creadă povestea acțiunii noastre efective. În ciuda indignării și rugămintelor lor, până la sosirea noastră Maria și Tomescu au fost considerați doi scrântiți care nu știu pe ce lume trăiesc.

Prefer să nu mă gândesc la ce s-ar fi întâmplat, dacă nu am fi surprins postul lor de pândă nocturnă... Și pentru ei, dar mai ales pentru noi...

Pentru ca acțiunea să rămână secretă, iar camarazii rămași la Silicka să nu sufere nimic din partea Rușilor, îl rog pe căpitanul Göttinger să bombardeze poziția noastră de plecare. Ofițerul german înțelege foarte bine necesitatea bombardamentului și consimte cu plăcere. Vreme de o jumătate de oră, mortierele și obuzierele nemțești trag fără încetare, risipind cu generozitate muniția.

Bineînțeles, am luat cu noi firul telefonic ce ne leagă de PC-ul regimentar al colonelului Hodoș.

Resturile celor trei escadroane trag în aer toată muniția disponibilă, toate încărcăturile cu care am venit. Punerea în scenă este perfectă, iar colonelul Hodoș mai bine inspirat ca de obicei :

— Aici, Hodoș... În numele Domnului, Emilian... S-ar zice că ați ajuns la destinație...

— Așa am crezut și eu, colonele. Am ajuns aproape... Surpriza a fost totală... Dar e de rău, e teribil, am căzut într-o cursă... Nici nu vă imaginați... Trebuie neapă...

— Ce, Emilian, ce trebuie...

Introduc degetul mare între index și medius. Marin Cerdan așteaptă semnul convenit cu cuțitul de tranșee în mână. Firul telefonic este tăiat la secundă.

De data asta, bolșevicii și colonelul Hodoș au căzut într-o cursă pe care nu o vor înțelege niciodată în întregime.

În ce mă privește, bolșevicii m-au proclamat erou al Uniunii Sovietice. Colonelul Hodoș își bate capul să înțeleagă în ce fel de cursă a căzut « *Piele de Drac* », el ce găsea totdeauna acul potrivit oricărui cojoc. Cursa în care colonelul Hodoș crede că am căzut s-ar putea închide peste trupele române. Cota 672 nu poate fi cucerită în felul în care își închipuie comandamentul român ca și cel sovietic. Reușita, în plină zi, a acțiunii lui Maria și Tomescu, reușita noastră nocturnă, mai ales, arată clar cum trebuie procedat în astfel de cazuri.

În pozițiile lor de la Silicka, Românii și Sovieticii mă regretă deopotrivă. O bună bucată de vreme, mă vor regreta tot mai mult...

Ordon adunarea celor ce m-au urmat, 129 de oameni : 119 soldați, trei ofițeri, șapte subofițeri. Cei trei ofițeri sunt locotenenții Ilie Dumitrescu, Valeriu Ionescu, George Stara. Cei șapte subofițeri: Iacob, Tița, Iconaru, Marița, Maria, Tomescu, Mihale. Cei 129 de oameni au riscat totul pentru a rămâne fideli lor înșile, camarazilor morți pe întinderile Rusiei, tradiției de onoare și sacrificiu a Regimentului 2 Călărași, intereselor României, onoarei și demnității poporului român.

Fetele tuturor scilipsesc de bucurie. Cu bucuria de a fi cu adevărat și pe de-a-ntregul ceea ce sunt, s-au regăsit pe ei înșiși, cum au fost toți ai lor, din moși-strămoși : țărani-călărași, cu alte cuvinte cavaleri liberi, nobilii noștri răzeși din totdeauna.

Căpitanul Göttinger se apropie.

— Căpitane Emilian, solicit onoarea de a vă cunoaște oamenii, de a le ura bun venit în fraternitatea noastră de arme, fraternitate în sfârșit regăsită, cel puțin simbolic...

Ofițerul german avansează spre frontul călărașilor. Discută cu câțiva, apoi vine către mine. Schimbăm între noi salutul regulamentar. Căpitanul Göttinger urează bun venit Românilor evadați din pușcăria care a devenit România, după 23 August 1944. Apoi mă îmbrățișează și îmi strânge îndelung mâna.

Generalul Breith, comandantul diviziei « *Gentiane* », mă primește la Brezno cu efuziune, apoi mă întreabă :

— Ce intenționați să faceți?

— Ceea ce intenționează toți călărașii mei, domnule general : vom combate pe bolșevici până la capăt. Dacă îmi este îngăduit, aş cere două favoruri. Mai întâi, să nu lupt contra Românilor. Apoi, să nu fiu separat de oamenii ce m-au urmat.

— Astea nu sunt favoruri, ci lucruri și drepturi normale între soldați. Vă vom acorda mult mai mult...

Intrucât noi nu cerem nimic, problema este rapid rezolvată.

Servesc prânzul la cantina ofițerilor 17^e CA. Ajunși la desert, colonelul Schönfeld ridică paharul :

— Domnilor, ridic paharul în cinstea căpitanului Emilian, a ofițerilor prezenți și a întregului său regiment. Nu toți Românii ne-au trădat... Cea mai elocventă dovadă este faptul că, în condițiile actuale, foarte dificile, mii și mii dintre ei ni se alătură pentru a continua lupta comună.

Pentru noi, cei prezenți, ceea ce s-a întâmplat la 23 August este șters și uitat.

Trăiască România liberă, trăiască Poporul Român.

Schönfeld mă anunță că o armată română este pe cale de organizare. Trebuie să merg la Viena pentru a mă pune la dispoziția autorităților românești de acolo. Colonelul Schönfeld se va ocupa de oamenii mei și îi va trimite la Viena în cel mai scurt timp.

Iși ia adio de la mine, îmi întoarce spatele, face câțiva pași... Se răzgândește, revine, mă privește drept în ochi și îmi spune :

— Căpitane Emilian, văd că nu mai purtați decorațiile dumneavoastră. E o greșeală. Le meritați din plin... Germania și întreaga armată sunt la fel de mândre de dumneavoastră, și de adevărata Românie.

Duc mâna la buzunar și scot « *Crucea de Fier* ».

— Lăsați-mă pe mine... Vă rog, spuse colonelul.

Cu multă grijă și cu un infinit respect, colonelul îmi ia « *Crucea de Fier* » și mi-o fixează pe piept.

Salută Crucea de Fier un lung moment, îmi strânge încă odată mâna, apoi pleacă.

Revăd pe căpitanul român muribund, cu « *Crucea de Fier* » ascunsă la inimă, cu maioul plin de sânge... În ce mă privește, port o altă cruce, o rană ascunsă, chiar în inimă : mi-am pierdut patria ! Resimt din plin povara acestei pierderi.

PARTEA A III-a

CĂLĂRAȘUL DIN UMBRĂ

Capitolul XXVII

Ministru. Dollersheim. – « Hauptsturmführer Waffen SS ». – Căpitanul Ruelle. – Sepp Dietrich. – Cei doi Van Houten. – Unitatea vagabonzilor. Americanii. – Inchiși la Altheim. – Scurt un colonel american. Respectele mele, general Patton !

Am găsit Viena foarte tristă și pe Horia Sima încântat să mă cunoască. În fruntea Gărzii de Fier, succesorul lui Corneliu Codreanu pare optimist. Mi-a vorbit de toate și de nimic. Esențialul speranțelor sale rezidă în apropiata utilizare a « *armelor secrete* » germane, despre care se vorbește mult. De văzut, nu se văd însă nicăieri. În afară de cunoscutele « V_1 » și « V_2 », nu s-a văzut aproape nimic... Pe plan militar și politic imediat, nu cred nimic din această poveste.

Horia Sima a format un guvern român liber, pe care, ca toți politicienii, este dispus să-l remanieze. Mi-o spune cu gura lui :

— Dragă Emilian, am nevoie de oameni ca dumneavoastră. Guvernul este deschis tuturor celor de bună credință. Toate ideologiile sunt reprezentate. De exemplu, alături de mine, îl am pe Vladimir Christi, partizan al maestrului dumneavoastră, profesorul A. C. Cuza.

Apoi, mă întreabă ex-abrupto :

— Ce doriți dumneavoastră ? Ce minister v-ar interesa ?

Nu doresc să ajung ministru. La ideea asta mă apucă râsul...

— Am venit ca soldat. Am trăit ca soldat. Vreau să termin ca soldat...

Horia Sima nu insistă.

— Înțeleg foarte bine. În cazul ăsta, prezentați-vă la Ministerul de Război, pe *Roterturmstrasse*.

Alerg pe *Roterturmstrasse*.

La colțul străzii *Roterturmstrasse*, un frumos restaurant poartă firma « *Cei trei Cavaleri* ». Mai exact, firma se citește « *Cei trei Husari* ». Aceștia însă sunt cavalerii sau călărașii vechiului Imperiu Austro-Ungar și ai altor glorioase armate din trecutul Europei. Pentru un călăraș, o astfel de firmă nu poate fi decât de bun augur.

Locotenent-colonelul Ciobanu mă primește cu căldură. El este șeful de stat-major al Diviziei IV Infanterie română, comandată de generalul Platon Chirnoagă. În jurul acestei divizii urmează să se constituie Armata română a Guvernului Național din Exil.

Din ordinul locotenent-colonelului Ciobanu, mă prezint la centrul de recrutare « *Waffen SS* », clădirea Arsenalului, pentru regularizarea situației în raport cu administrația germană. După examenul medical sunt omologat « *Hauptsturmführer SS* ».

Pentru mine însă, situația este limpede. Nu există, nu poate exista și nu va exista o adevărată Armată Română în exil. În cel mai bun caz, ar putea fi vorba de combatanți români alături de alți soldați europeni⁹⁶, angajați cu toții contra bolșevismului, sub uniformă germană, în cadrul armatei germane.

Mă simt singur și nu prea bine în noua mea uniformă.

Trebuie să merg în lagărul de la Dollersheim, unde divizia română este în formare. Găsesc un vacarm și o agitație, ca în turnul Babilonului. Românii sunt numeroși, dar acolo se vorbeau toate limbile pământului. Constat prezența Regimentului 8 de Cazaci, a unui « *Batalion SS Bulgar* » și mai ales divizia numită « *Rezerva Führer* ».

Imi consacră aproape tot timpul instalării călărașilor mei, afectați pentru moment Regimentului 3 Grenadier, un corp militar de elită.

Eforturile noastre vizează mai ales procurarea unui maximum de cai buni de luptă.

⁹⁶. Unii dintre acești « alți soldați europeni », au fost asiatici și se deosebeau prin unele elemente ale uniformei atât de « *Wehrmacht* » cât și de « *Waffen SS* », cazul armatei *Russkaia Osvoboditelnaia Armiya (ROA)*. Din punct de vedere teoretic și oficial, cei aproximativ un milion de soldați *ROA*, sub comanda supremă a generalului Andrei Andreievici Vlasov, erau supuși Comitetului pentru Eliberarea Națiunilor din Rusia (*KONR*). Practic însă, armata *ROA* depindea de Inaltul Comandament German (*OKW*), de la care nu a primit niciodată aprobarea și armele necesare pentru a intra efectiv în luptă. Cei patru ani de război anti-sovietic nu au fost suficienți Germaniei pentru a înțelege semnificația politică a comitetului *KONR* și a armatei *ROA*. După Războiul Civil Rus (1917-1921), *ROA* a fost prima încercare rusească, pe pământ rus, de luptă contra regimului sovietic. Ea nu a reușit. De vină este numai Germania și mentalitatea rasială național socialistă, pentru care popoarele slave aparțineau așa numiților *Untermensch*. (NT).

Plutonierul Iacob este promovat « *Sturmscharführer* », șeful grajdurilor diviziei. Prin grija lui, dispunem de 40 de cai buni de luptă. Nu știu cum a făcut Iacob, dar în curând mă trezesc cu un superb cadou din partea lui, un splendid cal numit « *Diablito* », posedat parcă, într-adevăr, de demonul cailor. « *Diablito* » este o minune de cal, numai bun de urcat. În dezordinea tot mai completă din jur, grație lui « *Diablito* » posed un excelent mijloc de locomoție, un prieten și un leac contra tristeții, a stresului. Grație acestui cal, nu mai sunt singur, lucru foarte important întrucât, pe plan militar și politic, situația devine catastrofală.

Un prim regiment român pleacă la luptă pe Oder. Instrucția celorlalte regimente este accelerată.

Remarc o serie de lucruri și de aspecte ce arată că situația generală se degradează, haosul instalându-se pretutindeni într-o Germanie bombardată zi și noapte, la metru pătrat. Trenurile circulă când pot și mai mult deloc. Fabricile și uzinele sunt bombardate, orașe de milioane de oameni sunt distruse până la ultima cărămidă. În acest început de an 1945, catastrofa Germaniei depășește tot ce s-ar putea imagina de la distrugerea Troiei lui Priam și Hector și a Cartaginei generalului Hanibal. Haosul și alarma continuă se manifestă și în ce privește armata română în formare, care va rămâne neformată... *Nu-nvie morții, E-n zadar, Străine !* Faima falnicei Germanii, reconstruită de marele cancelar Adolf Hitler, s-a stins ca și faima falnicei Veneții, cum spune poetul... După 23 August 1944, lipsită de petrolul românesc, de importante rezerve umane, militare și alimentare, Germania este într-o tot mai deplină și galopantă agonie.

Șapte ofițeri ai Armatei Naționale Române în formare urmează cursurile Școlii din Gustrow (Mecklemburg). Mă număr printre acești ofițeri. Instrucția pe care o facem este absolut necesară și binevenită pentru viitorul comandant al unui submarin, pentru care nu se va găsi însă nici submarinul necesar (industria germană este la pământ) nici echipajul, care să-l pună în funcțiune, nici combustibilul indispensabil. Bărbații valizi din Germania, ba chiar și multe femei, copii de 15-16 ani și bătrâni de 70 și chiar 80 de ani, își apără țara contra puhoaielor nesfârșite ale hoardelor bolșevice.

Aceeași problemă se pune și pentru cei doi ofițeri aviatori, ce vor face ca toți ceilalți, un stagiul de două luni. Stagiul

aviatorilor noștri ar fi foarte necesar în vremuri normale. Industria germană care uimise întreaga lume prin calitatea ireproșabilă a celor fabricate de ea, nu mai produce avioane, după cum nu mai produce nici submarine. Dacă din întâmplare ar mai putea totuși produce câteva, nu s-ar găsi nici benzina, nici motorina, nici cherozenul necesar. Haosul stagiului pe care îl facem constă în aceea că rămânem la școală până în ultima zi, primim fiecare brevetul sau diploma germană respectivă, cu care nu avem ce face într-o Germanie în stare de comă. Marinarii, aviatorii, ofițerii de intendanță și alții ar avea desigur nevoie de un stagiul, în vederea luptelor terestre, de infanterie. Nu acesta este însă cazul meu, sau al căpitanului Ruelle, veteran al Diviziei « *SS Vallonie*⁹⁷ ». După atâția ani de război, și eu și el am putea fi instructori mult mai experimentați decât cei mai experimentați dintre instructorii Școlii din Gustrov.

Pentru noi, haosul german din ultimele luni de război a fost o enormă pierdere de timp. S-au creat specialiști în submarine sau avioane, într-o vreme când bătrânii de 60 sau 70 de ani se băteau cu arme din Primul Război Mondial sau cu ce procurau de la Ruși, de exemplu arme americane foarte performante...

⁹⁷. Belgia a contribuit cu două legiuni la Războiul anti-sovietic, una de Valloni și alta de Flamanzi, devenite în 1943 diviziile SS : « *Langemarck* » și « *Vallonie* ». După cum numele ei o spune, « *Divizia SS Vallonie* » era formată din voluntari Valloni. Întâi a fost condusă de *Sturmabannführerul* Lucien Lippert, apoi de Léon Degrelle, șeful mișcării belgiene naționaliste « *REX* ». Între 1941 și 1945, « *Divizia SS Vallonie* » a luptat pe tot Frontul de Est : Ucraina, Caucaz, Bielorusia, Letonia. Estonia, Pomerania, având o contribuție decisivă la Tcherkassy (ianuarie-februarie 1944), care ar fi putut fi o catastrofă militară germană mai gravă decât cea de la Stalingrad. Léon Degrelle, întemeietorul mișcării politice « *REX* » și ultimul comandant al diviziei « *Vallonie* » a fost și el un fel de « *Piele de Drac* », ocolit de gloanțe și decorat cu cele mai înalte ordine germane. Degrelle s-a bucurat nu numai de stima cancelarului german, dar și de afecțiunea acestuia, care i-a declarat : « Dacă aș fi avut un băiat, aș fi vrut să vă semene ». La 10 mai 1945, în urma unui zbor memorabil, din Norvegia, peste pozițiile anglo-franco-americane, Degrelle s-a prăbușit la San Sebastian (Spania). A trăit în semi-clandestinitate până la moartea naturală, survenită în 1993. Ca și Ion V. Emilian, Léon Degrelle a scăpat din numeroase tentative de răpire sau asasinare, reușind să publice câteva zeci de lucrări importante cu privire la evenimentele pe care le-a traversat. În ce privește « *Divizia SS Vallonie* » și războiul anti-sovietic, cartea lui *La Campagne de Russie* este esențială. (NT).

Stagiul de la Gustrow a durat de la 6 februarie 1945 până la începutul lui aprilie, câteva săptămâni înaintea capitulării finale. În afara funcționării armelor automate perfecționate sau a tehnicilor de distrugere a blindatelor, a fost timp pierdut. Mai puțin poate pentru aceia dintre noi care se consacrau seară de seară « *meditației* » pentru studiul limbii noilor stăpâni ai lumii : engleza ! Sclavii potențiali ai noilor vătafi planetari își pregăteau grumazul pentru lanțurile postbelice aurite, de peste ocean.

Coloane nesfârșite de refugiați germani, în propria lor țară, defilează fără încetare.

Căpitanul Ruelle m-a învățat să modific șapca după modelul SS. I-am urmat și ameliorat învățătura, presând-o trei zile, sub șeua lui « *Diablito* ». În fiecare dimineață, înainte de plimbare, o ud bine și o întepenesc sub șea, până a doua zi, când repet operația. În sfârșit, pusă pe cap, șapca depășește severele regulamente militare germane. După privirile și salutul respectuos al celorlalți ofițeri SS, e limpede că metoda Ruelle-ameliorată, s-ar putea folosi dacă Germania ar reînvia din propria cenușă. Germania însă nu va reînvia. Europa va ajunge cenușăreasa Asiei și Africei. Rasa albă, cultura, civilizația și popoarele europene au fost îngropate sub ruinele războiului mondial. Desigur, până la totala magrebinizare, asiaticizare și sovieto-jidănire vor mai trece câteva generații... Crepusculul Europei și al rasei albe pare ineluctabil.

Birocrația germană, mai ales cea militară, continuă să funcționeze cu precizie milimetrică. Totul este înregistrat și clasat în bună ordine. Generațiile viitoare vor ști cu precizie de ce trenul « X » nu a putut pleca din sau sosi în gara « Y », de ce laptele nu a putut fi distribuit la o grădiniță oarecare din Berlin sau München, câtă ciocolată, marmeladă sau cârnăciori au primit la masa de prânz medicii din spitalele subterane, savanții din puținele laboratoare ce încă funcționează, soldații din prima linie sau prizonierii din lagărele de concentrare. Toți aceștia primeau rația alimentară unică a « oamenilor muncii », după formula ipocrită consacrată în imensul Gulag⁹⁸, unde munca a

⁹⁸. *Glavnoie Upravleniye Lagerei* (Administrația generală a lagărelor, GULAG), a constituit, vreme de aproape trei sferturi de veac, sistemul fundamental de muncă sovieto-sclavagistă, parte esențială a economiei URSS. Ierarhia, administrația și controlul Gulag au fost de competența

devenit robie pe viață, și care, în primăvara lui 1945, se întindea din inima Germaniei până la Oceanul Pacific, trecând peste România și Basarabia, peste Nistru, Bug, Nipru, Don, Volga, peste stepa calmucă, peste Mongolia și cea mai mare parte din omenire...

Meritele mele personale sunt și ele înregistrate cu aceeași meticulozitate. Sunt trimis la Cartierul General al Armatei a VI-a de Blindate, la Melk. Cu toate orașele în rună, cu economia, administrația și armata la pământ, crepusculul Germaniei național-socialiste a fost nu mai puțin o apoteoză despre care posteritatea va afla odată întregul adevăr. Apariția mea pe « *Diablito* » la cartierul general al armatei, nu putea fi pe placul conducătorilor de blindate. Calul, cavaleria, călăria aparțineau trecutului chiar și pentru Germania lui Adolf Hitler. Iată-mă, cu cal cu tot, în *sfânta sfintelor* blindate germane, la cartierul general al Diviziei SS « *Leibstandarte Adolf Hitler* ». Nu mi s-a precizat vreo funcție peste aceea, normală : ofițer de legătură cu unitățile ce sosesc de la Dollersheim.

În privința călărașilor sunt liniștit. De îndată ce Regimentul lor, 3 Grenadier, va face o mișcare, o voi ști automat. În acest caz, îmi va fi ușor să obțin un comandament, care să îmi permită să plec cu ei.

Sosind la cazarmă într-o dimineață, după o lungă plimbare pe « *Diablito* », sunt surprins, chiar în fața porții, de ieșirea în trombă a mai multor blindate « *Panther* ». Cupola ridicată a panzerului din frunte, prezintă figura pitorească a lui Sepp Dietrich. Cum mă vede, fața roșcovană a acestuia își plisează cicatricile în ceea ce am înțeles că trebuie să fie un surâs. Pentru a acoperi vacarmul motoarelor și fierăria șenilelor, strigă ca un cerber la porțile Hadesului :

— Salut Emilian! Incerc fiarele astea noi. Prezintă-te la amiază !

poliției TCHEKA-GPU-OGPU-NKVD-KGB, după cum lagărele germane au fost conduse de *Gestapo* și formațiile militare secundare SS. Studiul comparativ al acestora este una din obligațiile epocii actuale. În ciuda asemănărilor fortuite, deosebiriile dintre cele două sisteme concentraționare merită atenția istoriei. Pe lângă utopismul socialisto-falansterec incontestabil, alte elemente de comparație ar putea fi rentabilitatea unora, respectiv ineficiența și falimentul socio-ideologic al altora. Să nu anticipăm însă asupra cercetării istorice viitoare. (NT).

Intr-un vacarm de nedescris, blindatele lui Sepp Dietrich își continuă drumul. Speriat de zgomotul și mulțimea blindatelor, « *Diablito* » ține să mă facă să îl regret odată în plus pe Dac, ce nu s-ar fi dat în lături să sară și peste un tanc. « *Diablito* » însă n-a văzut câmpul de luptă, el se cabrează și riscă să ia zăbala în dinți.

Așadar, Sepp Dietrich și-a amintit de mine. E drept, parcă ieri am fost convivi la *Eintopf*-ul generalului Wittke...

Pentru divizia lui, căreia i se spune « *LAH* », Sepp Dietrich este un adevărat Dumnezeu. Ajuns *Oberstgruppenführer*, el este șeful cel mai vechi, în gradul cel mai înalt dintre ofițerii SS. De la agentul de securitate, al necunoscutului Adolf Hitler, la gradul cel mai înalt din « *Waffen SS* », lui Sepp i-au trebuit 20 de ani. O viață de om pentru o carieră între vitejii vitejilor.

În fruntea diviziei sale, considerată orgoliul suprem al *Führer*-ului, Sepp Dietrich a fost prezent pe toate câmpurile de luptă, în momentele cele mai grele : Polonia, Olanda, Franța, Grecia, Ucraina, Crimeia, Italia, Ardeni, Ungaria. Soldații acestei divizii au îndeplinit misiuni considerate imposibile de alții. Toți poartă pe mânecă ecusonul ce îi distinge, o cheie ce deschide toate porțile și ușile, un *șperaclu*, care pe nemțește se spune « *Dietrich* ». Niciodată un om nu și-a meritat mai bine numele, ba chiar și porecla de « *Chiulește Moartea* ».

Haosul german al zilelor de pe urmă, nu a afectat întru nimic precizia de cronometru a lui Sepp Dietrich. La orele 12⁰⁰, « *Chiulește Moartea* » mă primește în stilul lui propriu, foarte cordial, dar nu mai puțin abrupt și incisiv în același timp :

— Emilian, cere-mi tot ce vrei, numai cai să nu-mi ceri. Dacă aș avea, ți i-aș da, dar nu am. Ce vrei de la mine ?

— Ce să vreau ? Să mă bat contra iudeo-bolșevicilor...

« *Chiulește Moartea* » roșește de plăcere.

— Asta nu e greu de loc, bolșevicii sunt peste tot și din ce în ce mai mulți. Poți fi sigur că-i vei întâlni...

Își scarpină mustața cu unghia arătătorului drept :

— Am ceva pentru tine. Un pluton al Diviziei a X-a de parașutiști,... supraviețuitori ai unei echipe ce a făcut o ispravă monstru în Italia. Ii iei ca oameni de bază. Construiește în jurul lor o grupă de luptă, să se ducă buhul. Avem nevoie de astfel de luptători. Ia pe cine îți place, fă cum te taie capul. Din momentul ăsta ești șeful lor.

Intrevederea s-a terminat. Dracul ăsta de om radiază o astfel de energie că mi-a redat o bună parte din încrederea pierdută. Cu el, nu este vorba de considerații savante, introductive și inutile. Suntem în război. Ne batem din toate forțele, cu toate mijloacele posibile. De discutat, discutăm după, dacă mai rămân lucruri de discutat... De-ar fi știut asta făptașii de la 23 August...

Fac cunoștință cu plutonul de parașutiști. Un fel de călărași adevărați, niciunul dintre ei nu a împlinit douăzeci de ani. După cum calcă pământul și țin armele în mână, îmi dau seama cât sunt de copti ca războinici.

Prospectez materialul uman disponibil și recuperez șase elevi-ofițer români, voluntari, gata să mă urmeze până la capătul pământului. Sublocotenentul activ Magirescu este al șaptelea. Găsesc încă doi *Untersturmführer din Divizia 23 SS Freilligen Panzergrenadier « Nederland »*, doi veri Van Houten. Unul este miliardar, moștenitor al unor plantații de cacao. Celălalt, cam la fel de bogat, este doar milionar : doi uriași blonzi și inseparabili, angajați în război din vocație anti-bolșevică. Idealul lor este o esență superioară, cu adevărat umană, cât mai umană cu putință. Au totul de pierdut. De câștigat, nu pot câștiga decât lovituri. Indrăzneala, bravura, bărbăția și curajul lor sunt fără seamăn. Umorul lor este inepuizabil, inclusiv în cele mai grele momente.

Grupul meu este gata de luptă. Oamenii reacționează perfect. Agilitatea, rapiditatea, dinamismul și ardoarea vârstei sunt dominate de un profund simț al disciplinei.

La Sankt-Agyd problema înfrângerii nu se pune. Așa ceva nu a încăput niciodată în mințile vreunui soldat « SS ». Infrângerea nu face parte din spiritul acestor oameni. Mentalitatea SS dă fiecăruia certitudinea că face parte dintre cei mai buni. Inaltul ideal al cauzei lor este indiscutabil. Pentru acest idel se poate muri cu inima senină și surâsul pe buze. Ca ultimă satisfacție, orice soldat « SS » știe ce trebuie să facă pentru a muri astfel încât să antreneze distrugerea a cât mai mulți bolșevici. O astfel de moarte este o victorie ca oricare alta.

Venind de la instrucție, pentru a da fiecăruia sensul responsabilităților și locului său între camarazi, defilăm obosiți și murdari, fără să bănuim că ne vom intersecta cu Sepp Dietrich :

— Ha ! Ha !, strigă acesta cu vocea lui de tunet. Iată « *Unitatea Vagabonzilor* ». Cum o să-i vadă, Ivan o s-o șteargă sfârâindu-i călcâiele...

Abia reveniți la cazarmă, o rumoare nebună și intensă circulă cu viteza curentului electric :

— Adolf Hitler a murit a Berlin, în luptă cu inamicii Germaniei și ai omenirii...

Sepp Dietrich nu se demoralizează pentru atâta lucru :

— Amiralul Karl Dönitz este noul comandant suprem. După el, de va fi nevoie, va fi mereu un șef pentru a spune « NU » mizerabililor din Kremlin și complicilor acestora.

În așteptare, Sepp expediază « *Unitatea Vagabonzilor* » la Lilienfeld pentru o confruntare extrem de dificilă.

În fața noastră se găsește o unitate a trupelor bolșevice de elită. « *Garda Roșie* » contra « *Leibstandarte Adolf Hitler* », frumoasă explicație în perspectivă. Toți suntem înarmați cu câte un « *Schmeisser* » de 32 de focuri, o bună duzină de « *MG-42* », grenade după dorință. Nu se pune problema să facem vreo concesie.

Intrucât s-a apropiat prea mult, Ivan o ia din plin pe cocoasă. Sunt sigur că i-am putea împinge ușor, măcar cincizeci de kilometri. Nu ni se dă această satisfacție. Ordinul este clar. Să îi oprim doar, fără să îi respingem.

De oprit i-am oprit atât de bine, că bolșevicii n-au mai avansat un centimetru. În cursul conversațiilor noastre înțeleg că toți sunt de acord asupra unui lucru foarte important în viață : moartea nu are prea mare importanță. Esențial este să ne facem datoria și să nu cădem vii în mâinile bolșevicilor. Datoria noastră este să ucidem cât mai mulți dintre ei.

La 8 mai 1945 aflăm despre semnarea capitulării. Nu înțeleg nimic. Nu vreau să înțeleg asta.

Toată lumea este gata pentru sacrificiul suprem, toată lumea crede într-o ultimă șansă, nimeni nu vrea să accepte capitularea.

În spiritul nostru, trebuia rezistat cu orice preț în fața Rușilor până când guvernul Reichului ar fi ajuns la o înțelegere onorabilă cu Anglo-Americanii. Abia după aceea, într-un efort comun, forțele unite ale întregului Occident ar fi putut respinge barbaria bolșevică în stepele Asiei. În ce ne privește pe noi și pe alții, germani și negermani, trupele « *Waffen SS* » de ultimă oră

erau gata de jertfă pe altarul civilizației comune a popoarelor europene.

Conduși de cine se știe și nereprezentând câtuși de puțin adevăratele interese ale țărilor lor, Anglo-Americanii din spatele unora ca Roosevelt și Churchill aveau însă alte intenții. Politica dementă a oficialilor anglo-americani, ținută în lesă de Jidani, era să livreze pe mâna hoardelor bolșevice întreaga Europă de Est, conform planurilor stabilite în februarie 1945 la Yalta, dacă nu chiar din 1943, la Teheran. Greu de admis că politicienii englezi erau incapabili să înțeleagă acest lucru. Prin intermediul lojilor și obediențelor masonice secrete și nesecrete, trădarea se cuibărise în rândul tuturor mafiilor politice din Europa acelei vremi, fără să mai socotim fauna politică din America de Nord. Ca și trădătorii-fripturiști din jurul lui Maniu, ai Brătienilor, ai lui Titel Petrescu și ai altora, politicienii occidentali erau de multă vreme jidăniți, incapabili să pună o problemă altfel decât din perspectiva intereselor sioniste. Nu este exagerat să spunem că întreaga clasă politică euro-americană, din secolul XX, a suferit de complexul sau de boala jidănirii, care a împiedicat-o să gândească și să acționeze altfel decât conform intereselor iudo-sioniste, în niciun caz ale țărilor și popoarelor lor.

Scepticii vor ridica din sprâncene. Diagnosticul meu este însă real. Jidănirea popoarelor europene a început cu creștinismul istoric⁹⁹, doctrină și religie rabinică, străină de învățătura Cristosului cosmic. Cu o mie de ani înaintea erei noastre, această religie levito-rabinică, sau a *Pentateuhului*, fusese respinsă de zece triburi biblice, grupate în jurul tribului Israel. Cele zece triburi din federația « *Israel* » au dispărut politicește în anul 722 înaintea erei noastre, fiind cucerite de Asirieni. După această dată, tot ce s-a spus despre « *Israel* », în bine sau în rău, a fost invenție și propagandă iudaică.

În secolul VIII, la vremea când cucerirea popoarelor se făcea cu « *busuiocul* » și « *în numele Domnului* », prin convertirea la creștinism, poporul turkmen al Khazarilor, ce stăpânea un imens

⁹⁹. Ideea iudaizării și jidănirii popoarelor europene nu este invenția zilelor noastre. Ea a fost formulată în cadrul diverselor școli gnostice, unii părinți ai Bisericii, îndeosebi Marcion, pregătind încercarea împăratului Iulian de stăvilire a iudeo-creștinismului. Către sfârșitul secolului al XIX-lea, catolicul francez Gougenot de Mousseaux a publicat un volum de mare interes : *Jidanul, jidănia și jidănirea popoarelor europene*, Plon 1867. (NT).

teritoriu între Marea Neagră și Marea Caspică, respinge Catolicismul roman, Ortodoxia greco-bizantină și Islamul, adoptând religia iudeo-talmudică medievală, nu chiar aceea a lui Moise, a vechii *Thore*¹⁰⁰. Incepând cu Evul Mediu, urmele vechilor Iudei devin tot mai slabe, fiind prezente mai ales în nordul Africii, sudul Franței, Spania și Portugalia, de unde descendenții acestora au fost expulzați la sfârșitul secolului al XV-lea. În linii mari, de peste cinci secole, orice refrință despre « *Israel* » și « *Evrei* » vizează pe « *Iudeo-Khazarii* » sau « *Jidovii* », ai căror strămoși n-au avut nicio legătură cu Palestina antică. La rigoare, acești Jidovi sunt singurii antisemiți ai zilelor noastre, afirmație de o precizie matematică, deși aparent paradoxală: invadatori în teritoriile vechilor Iudei, Israelieni, Filistini și alte popoare, Jidanii de azi persecută și extermină pe Palestinieni, probabil singurii Semiți adevărați din statul contemporan « *Israel* ». Vreme îndelungată, aceste lucruri au fost ascunse popoarelor creștine, atât de către catolicism, cât și de către ortodoxie. Nu mai vorbim de protestantism și mulțimea sectelor neo-protestante, adevărate fabrici de « *jidani sintetici* », în epoca modernă și contemporană.

Războaiele religioase de la sfârșitul Evului Mediu au condus cu timpul la războaiele civile europene din epoca modernă, culminând cu războiul civil european din 1914, ce continuă, sub diverse forme, sub ochii noștri¹⁰¹. Războaiele republicii și

¹⁰⁰. « *Thora* » iudeo-jidănească este identică cu « *Pentateuhul* » creștin, ce cuprinde primele cinci cărți ale Vechiului Testament: *Facerea*, *Ieșirea*, *Leviticul*, *Numerii*, *Deuteronomul*. Identitatea se reduce la numele acestor cinci cărți (numite și « *ale lui Moise* »), nu la conținutul lor. Sectele iudeo-jidănești, ca și cele creștine, pretind că aceste cinci cărți sunt « *Cuvântul lui Dumnezeu* » de la un capăt la celălalt. Nimeni nu explică însă diferențele ce există în interiorul acestor cărți, de la o religie la alta, de la o sectă la alta, de la un secol la altul, de la o ediție la alta... (NT).

¹⁰¹. Înțelegerea celor două Războaie mondiale ca un singur și unic război civil euro-mondial ar aparține istoricului britanic D. Irving, care a impus-o, în ultimele decenii ale secolului trecut. Pentru Aliații occidentali, ca și pentru Europa celui de al III-lea Reich, al II-lea Război mondial a fost doar reluarea Primului, deși Italia, Japonia și România au sărit dintr-o tabără în cealaltă. Am văzut, generalul Wittke purta numai *Ritterkreutz*-ul imperial german, din primul Război. De-a lungul carierei lui, Adolf Hitler a purtat aceeași unică distincție, primită ca simplu caporal al Imperiului Wilhelmian. Motive incontestabile pledează în același sens, de partea cealaltă, dezvăluind mentalitatea anglo-franceză, americană și sovieto-jidovească (pleonasm

Imperiului Roman, cele de mai târziu, din context european, au avut un mai mult sau mai puțin pronunțat caracter ideologic. Războaiele punice, medice, cuceririle macedoniene sau traiane, invaziile barbaro-mongolo-turcești au avut un substrat ideologic, ce poate fi pus în evidență pentru fiecare caz în parte.

Fiind fondate pe o anumită concepție despre lume și viață, pe o filozofie în cadrul căreia religia ocupă invariabil un loc important, adesea dominant, ideologiile nu pot să dispară decât odată cu omul, cu rasele și popoarele ce le reprezintă. Istoria dovedește că popoarele urmează șefii, buni sau răi, precum ovinele berbecul mai puternic, precum lupii pe acela dintre ei ce se dovedește capabil să asigure supraviețuirea haitei.

În a doua jumătate a secolului al VIII-lea, regele khazar Bulan se convertește la iudaism. Într-un interval de o generație sau două, întregul popor khazar trece la iudaism, ceea ce a însemnat o mare victorie ideologică a acestuia, una ce trebuie adăugată la cele anterioare : creștinismul și islamul. Creștinarea Francilor sub Clovis, a Ungurilor sub Ștefan cel Sfânt, a Rușilor sub Vladimir, a Saxonilor prin sabia oarbă a lui Carol cel Mare reprezintă tot atâtea victorii ideologice aparent creștine, după cum cred unii. Ele sunt însă mai ales victorii iudaice. De altfel, sub ochii noștri ce nu vor să vadă, creștinismul revine la originile lui iudeo-kahalice, orice ar crede anahoreții de prin mănăstiri, milioanele de fideli și alți neștiutori. Deplina și adevărata sclavie, milogeala și plebeizarea constituie opera istorică cea mai de seamă a iudeo-creștinismului.

Pentru principalii lui protagoniști, Războiul Mondial s-a desfășurat sub semnul unui preponderent imperialism idolatro-ideologic sau religios, numai în subsidiar național-politic și economic. Lucrul acesta nu se înțelege nici astăzi, la treizeci de

admis), din care baionetele învingătorilor au făcut un soi de *weltanschauung* democrato-popular, obligatoriu și planetar. Obiectivul *Declarației Balfour* (1917), adică înființarea Israelului, s-a realizat în 1948, fiind scopul principal al Alianțelor din al II-lea Război mondial. Irwing a văzut bine, dar nu prea departe. Izbucnit între Austria și Serbia, ajuns european-mondial, Războiul civil european, început în 1914, continuă sub alte forme, inclusiv actuala « *luptă pentru pace* ». Parodia teroristo-judiciară de la Nuremberg, legile liberticide actuale, reintroducerea delictului de opinie, mania anti-fascismului (ridicolă) și a anti-legionarimului (aberantă) în slujba idolatriei holocaustico-șoatice (viitoarea religie mondială) pledează toate în același sens. (NT).

ani de la încheierea « păcii », niciodată încheiate ! Germania și Europa trăiește sub ocupația ideologică, financiară, economică și militară a inamicilor, adică foștii « Aliți ». Contribuția acestora la pregătirea, declanșarea, și agravarea conflictului a fost esențială, din care cauză caracterul confuz religios sau idolatro-democratic al războiului a fost și a rămas dominant până azi. În ședința de deschidere a parodiei judiciare de la Nuremberg, procurorul-șef american a recunoscut deschis « continuitatea efortului de război al aliaților ». Altfel spus, farsa judiciară de la Nuremberg nu a fost un act de pace, cu atât mai puțin de justiție. Dimpotrivă, ea a fost o continuare a efortului aliat de război ! Continuitatea efortului sovieto-anglo-american, la care ulterior s-a asociat și cel francez, a fost și rămâne remarcabilă, inclusiv astăzi. Continuitatea respectivă nu a fost consacrată unei cauze juste, adevărate, ci îndocrinării și robirii lumii întregi. Războiul continuă sub forme perverse (« războaie reci », « războaie pentru pace », etc.), fără o pace adevărată. Dictatura idolatro-ideologică, economico-financiară și teroristo-militară-agresivă, « războaiele păcii » sunt în toi. În România, nu se poate vorbi despre războiul anti-sovietic și guvernarea Antonescu, al căror caracter « tabu » este subliniat și amplificat de legi scelerate, ce arată fără greș căderea în barbarie !

Interminabila minciunărie și propagandă de război arată că învingătorii au luptat contra adevărului și progresului istoric, numai în subsidiar contra armatelor anumitor state și popoare. Pentru popoare mai mici (Finlandezii, Românii, Lituaniienii, Letonii, Estonienii și altele) războiul a avut un caracter național în principal, nu totdeauna însă exclusiv național. Pentru Finlandezi, de exemplu, caracterul național și drept al războiului a fost mult mai pronunțat decât al războiului nostru. Finlandezi nu au acceptat linșajul judiciar al mareșalului Mannerheim¹⁰², deși li s-a sugerat aceasta. Dimpotrivă, mareșalul finlandez a devenit primul președinte postbelic al Finlandaei (1944-1946). Ar fi fost de dorit și în interesul nostru ca lucrurile să se petreacă astfel și în România. Arestarea și asasinarea mareșalului Antonescu a fost o infamie, o mârșăvie hohenzolerno-

¹⁰². Carl Gustaf Emil Mannerheim (1867-1951), mareșal și om politic finlandez, comandant al armatei finlandeze în războaiele de apărare contra Uniunii Sovietice, 1939-1940 și 1941-1944. (NT).

politicianistă, manistă, brătienistă și comunistă, care a deschis calea altor infamii și mârșăvii, ce continuă până astăzi.

Caracterul ideologico-idolatriu al războiului nostru a devenit aproape exclusiv după 23 August 1944. În numele și pentru consolidarea idolatriei iudeo-sovietice, anglo-saxone și franco-francmasonerie s-a organizat linșajul judiciar al mareșalului Antonescu, al colaboratorilor acestuia, ulterior al întregii armate și popor român, inclusiv al politicienilor iresponsabili, ce și-au tăiat craca de sub ei când l-au arestat, vândut și asasinat pe cel ce condusesse războiul nostru în partea lui justă de trei ani, două luni și o zi. În ciuda păcii aparente ce ni s-a catadixit, (Paris, 1946), forcepsul ideologic iudeo-sovieto-anglo-american și francez a impus poporului credința dogmatico-idolatrică în minciunile, propaganda de război, infamiile inamicilor noștri de ieri, de azi și de mâine.

În cadrul Războiului mondial s-au înfruntat două concepții despre lume și viață. El s-a încheiat prin victoria totală a unei tabere și distrugerea completă a celeilalte. Apoi, în epoca postbelică a început și continuă falsificarea și ștergerea totală a amintirii celor învinși. De aici utilizarea aproape exclusivă a numelui cancelarului german Adolf Hitler ca « sperietoare și bau-bau istoric », interdicția idolatrică a reconsiderării operei mareșalului Antonescu, a războiului nostru anti-sovietic, toate acestea și altele reprezentând un rușinos și umilitor tabu, un fier roșu nu numai pe obrazul poporului român ci al întregii omeniri. Umilința cade mai ales pe cei învinși. Rușinea cade mai ales pe învingători. Oricât am fi de umiliți și de obidiți, datoria noastră de onoare este să condamnăm, cu orice ocazie posibilă, războiul nedeclarat, idolatro-ideologic, al « Aliatilor » din cel de al II-lea Război Mondial. Războiul acesta nu este îndreptat numai contra noastră. Într-o formă sau alta, este vorba de un război contra Omeniri, a Adevărului, a lui Dumnezeu.

Când s-a anunțat moartea cancelarului german, a fűhrerului venerat de milioanele de Nemți, lucrul acesta a părut celor mai mulți incredibil. O companie din divizia « *Leibstandarte Adolf Hitler* » a refuzat să creadă acest lucru și s-a decis să continue lupta contra Rușilor ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Cu sau fără dreptate, oamenii aceștia nu puteau accepta ideologia bolșevică, preferând să moară cu arma în mână, decât să trăiască robia pe care Europa de Est și lumea întreagă o trăiește de zeci

de ani. Această companie i-a atacat pe bolșevici după semnarea capitulării germane, soldații ei murind până la ultimul om. Toți acești tineri au plecat cântând la atac, ca în vremurile gloriei trecute ale ideologiei socialiste și naționale germane. Nu trebuie uitat că național-socialismul german a fost o ideologie « *de stânga* », cel puțin sub aspectul lui exoteric, ca toate marile curente de gândire din cei aproape două mii de ani ai epocii iudeo-creștine. Pe plan ezoteric însă, pentru puținii inițiați în « *secretele zeilor* », național-socialismul a fost și rămâne o ideologie « *de dreapta* ». Înțelegem astfel mai bine de ce o companie « *SS* » din divizia « *Leibstandarte Adolf Hitler* » nu putea accepta victoria ideologiei bolșevice, preferând moartea eroilor de pe urmă. Oamenii aceștia au plecat la moarte cântând voioși, așa cum trăiseră până atunci :

*Wo wir sind da ist immer vorne
Und der Teufel der lacht noch dazu. Ah!, ah!, ah!
Wir kämpfen für Freiheit
Wir kämpfen für Hitler*

*Suntem mereu aici, cei dintâi,
Dracul râde cu noi, Ha! Ha! Ha!
Luptăm pentru libertate
Luptăm pentru Hitler...*

Mai realiști, cei doi veri Van Houten înțeleg că toate au un sfârșit pe lume, inclusiv național-socialismul german. La cei douăzeci de ani ai lor, ambii Van Houten credeau că socialismul lui Hitler ar putea reînvia în Spania generalului Franco. Mi s-au adresat cu candoarea și seriozitatea specifică vârstei și credinței lor neclintite :

— *Hauptsturmführer*, avem un plan teribil. Cu armamentul disponibil și cu dumneavoastră în frunte, am putea răzbi până în Spania. Planul este întocmit până în cele mai mici detalii. Vom evita orice ciocnire, dar când nu se va putea altfel ne vom bate ca lei. În acest fel, putem ajunge până la capătul pământului.

Fără îndoială, planul lor era bine întocmit, plin de îndrăzneală dar insuficient înțelept. Vremea unor astfel de planuri trecuse. Toate la timpul lor. Știu însă din experiență că astfel de planuri, aparent absurde, reușesc adesea foarte bine. De ajuns, am fi ajuns fără îndoială în Spania și chiar mai departe, în principiu oriunde în lume. La ce bun însă ? Ce se putea face în Spania ?

Castele ? Dacă mai este ceva de făcut, tot în Germania trebuie să rămânem. Pentru moment, lucrul cel mai important era să nu cădem în mâna Rușilor.

Victoria noastră la Lilienfeld a fost atât de zdrobitoare pentru Rușii din fața noastră, încât acestora nu le-a trecut prin cap să ne împiedice retragerea.

În marș forțat, îmi conduc oamenii către Liezen, printre coloanele nesfârșite de refugiați fără adăpost, toți în mișcare sub cerul liber. La un moment dat am întâlnit două jipuri și mai multe camioane cu soldați americani. Dorința noastră ar fi fost să deschidem focul contra lor. Lucrul însă era imposibil, căci asta ar fi însemnat un masacru printre civilii din jur. Americanilor nu pare să le treacă prin cap că, în ce ne privește, am fi fost gata să îi terminăm. Sunt foarte siguri de ei, de parcă lumea începe și se termină cu guma de mestecat pe care o freacă zi și noapte cu o pasiune demnă de cauze mai înalte. Un locotenent ne ordonă să predăm armele automate. Un om din zece poate conserva pistolul-mitralieră « *Schmeisser* ». Ofițerii pot păstra pistolul personal.

Înainte de a depune armele, îl întreb dacă trupele « *SS* », din care facem parte, beneficiază de același regim ca ceilalți prizonieri de război.

— Bineînțeles, răspunde locotenentul american. Sunteți soldați, ca și cei din *Wehrmacht*... Continuați drumul până la Mauerkirchen, veți fi în regulă...

În regulă cu ce ?

Continuăm drumul în bună ordine.

Îmbrăcați în uniforme noi, americanii întâlniți poartă la gât eșarfe albastre ca cerul. Alura lor de oameni bine hrăniți este pentru noi șocantă, provocantă. În ultimele șase luni de război, Germania a suferit de foame, iar dușmani yankei mestecă zi și noapte cauciuc colorat...

Magirescu îmi suflă la ureche :

— Ivan o să-i oblige să-și înghită cauciucul...

Faimosul pistol « *Beretta* » este la locul lui. Nu m-am servit de el niciodată. Poate că ar fi cazul să îl inaugurez pe mine însumi... Duc mâna la arma ce așteaptă rece. Tristețea din jur este atât de mare. Nu am forța necesară pentru a duce la bun sfârșit gestul ce îmi traversează spiritul.

Începând cu 20 mai 1945, suntem parcați la Altheim, într-o câmpie limitată de două cursuri de apă. Suntem aproximativ 27 000 de combatanți « *Waffen SS* ». Pe înălțimile din jur și în turnurile de pază, toate armele sunt îndreptate contra noastră. Santinelele veghează zi și noapte. Lagărul american de concentrare din Altheim este sub comanda locotenentului Goldenberg.

Viața morală a învinșilor este ușor de ghicit. Viața lor fizică devine însă rapid insuportabilă. Suntem 27 000 de oameni îngrămădiți pe iarbă, fără acoperiș, fără păături, în ploaie sau sub soare, *o pâine de 3 kilograme pentru treizeci de oameni pe zi*, nimic altceva. La început, cei de pe malul celor două ape sunt considerați privilegiați. Cei mai mulți dintre noi nu se pot mișca, suntem înghesuți unul în celălalt. Nu se știe cum și cu de unde pâine, se stabilește imediat trocul concentraționar¹⁰³. Cu un ceas pot fi cumpărate două pâini. Acesta este tariful de bază.

Noaptea sunt reci. Ziua plouă. Ceața fină și rece este aproape o permanență, întreținând noroiul și mizeriile de sub picioarele noastre¹⁰⁴.

Pe zi ce trece, situația se înrăutățește. După ce au traversat cu eroism întregul război, soldații și ofițerii își smulg decorațiile de pe piept, capetele de mort de pe șepci, runele și insignele SS, schimbându-le pe o bucată de pâine, pe orice poate fi mâncat. Medalia ce atestă peste cincizeci de bătălii la baionetă, este schimbată pe o ciocolată americană. Un altul constată că cele zece blindate rusești pe care le-a distrus, nu fac decât o pâine, în

¹⁰³. Trocul concentraționar funcționase și în lagărele germane, în perioada de opulență, de până la jumătatea anului 1944 ca și în perioada « vacilor tot mai slabe », din ultimele luni de război. Cine a organizat și a profitat de acest troc? Răspunsul la această întrebare se găsește în unele din « mărturiile » foștilor prizonieri și deportați, de exemplu în remarcabila *Minciună a lui Ulise*, a deputatului socialist francez Paul Rassinier. (NT).

¹⁰⁴. Condițiile din lagărul american Altheim trebuie comparate cu cele din lagărele de concentrare germane și chiar sovietice, în cadrul cărora prizonierii dispuneau uneori de piscine, cluburi, terenuri sportive, regim alimentar pentru bolnavi, dreptul de a primi pachete de la familii, Crucea Roșie sau alte organizații caritative... Cinismul, cruzimea și barbaria americană depășesc tot ce se știe despre Vorkuta, Canalul Dunăre-Marea Neagră și celelalte lagăre ale Gulagului sovietic, care dispuneau cel puțin de barăci acoperite ! (Cf. Iohann Urwich, *Fără pașaport prin URSS*; J. Bacque, *Morți din diverse motive*, Paul Rassinier, *Minciuna lui Ulise*, etc.). (NT).

lagărul american de concentrare și exterminare, prin foame și mizerie, de la Altheim. « *Crucea de Fier* » prețuiește cinci pâini. Cei ce își trochează decorațiile pe o bucată de pâine sunt chiar vitejii din diviziile « *Leibstandarte Adolf Hitler* », divizia « *SS Wiking* », divizia « *SS Hitlerjugend*¹⁰⁵ », care trăiesc cele mai crunte mizerii și cele mai dificile încercări. Foarte puțini dintre ei au rezistat cu demnitate la ultima încercare.

Nu aș fi crezut că Nemții se pot comporta astfel. Decepția mea este totală. Sunt dezgustat de-a dreptul¹⁰⁶. I-am apreciat în lungul unei cuceriri dificile, îi disprețuiesc pentru că nu știu să suporte, să învingă înfrângerea. Pentru mine, încă din copilărie, cea mai frumoasă și mai nobilă imagine de cavaler este aceea a lui Vercingetorix sărind de pe cal și depunându-și armele la picioarele lui Cezar. Fără să piardă nimic din demnitatea lui de șef al tuturor triburilor galice, Vercingetorix a salvat astfel de la pieire tribul Arvernilor...

Suntem din ce în ce mai înghesuiți. În ciuda celor ce mor, populația lagărului este în continuă creștere, întrucât noi și noi prizonieri sosesc în fiecare zi. Ne facem nevoile unii pe alții. Nimic nu a fost prevăzut pentru asta. Nu există niciun loc unde te-ai putea retrage, pentru astfel de nevoi, așa cum se cade între oamenii civilizați. Victoria « Aliatilor » este totală. Ea începe cu victoria barbariei contra intimității fiecăruia, cu obligativitatea practică a obscenului. Zeci de mii de oameni trăim într-o hazna. Excrementele înmuiate de ploaie acoperă totul. Ne mișcăm pe excrementele noastre, dormim pe ele. Altfel nu se poate. Mulțumim Americii, mândrei și civilizatei Americi ! Când se întâmplă să fie soare, aerul devine irespirabil. Cei de pe malul apei o duc un pic mai bine. Incerc să mă apropiu și eu, dar toată lumea încearcă același lucru.

¹⁰⁵. Cu privire la aceste unități de luptă și altele încă, a se vedea *Anexa*. (NT).

¹⁰⁶. Exterminarea prin înfometarea democrat-populară din închisorile Anei Pauker și Gheorghe Gheorghiu-Dej i-a inspirat teologului ortodox și fostului ministru Nichifor Crainic un memorabil « *Cântec al Foamei* »: « În țara turmelor și-a pâinii / Eu zac pe lingură și blid, / Lăsați-mă s-acir cu câinii / Ori să cerșesc pe lângă zid. / O milostivule, Tu care / Din doi ciortani și cinci colaci / Făcuși un munte de mâncare / Să sature gloate de săraci, / Repetă, bunule minunea / Și ospătează mii de guri, Iar mie-ascultă-mi rugăciunea : / Dă-mi doar un coș cu firimituri ». Cf. Nichifor Crainic în « *Poeți după gratii* », Mănăstirea « *Petru Vodă* », 2010, ediție de Gheorghe Jijie. (NT).

Milionarul Van Hutten dispune încă de prețiosul său umor. A găsit o formulă ce îi dă satisfacție :

*Cam ieri, dragă cucoane,
Domneam peste milioane.
Azi, murdar și nemâncat,
Domnesc doar peste rahat...*

Unii mănâncă iarbă murdară, alții vânează râmele, pe care le înghit crude. Santinele negre împușcă pisicile și câinii din preajmă, aruncându-i printre noi. Niciunul dintre aceste animale moarte nu a atins pământul. Toate au fost prinse din zbor și devorate de prizonierii flămânziți.

Un colonel american și o ziaristă îndrăznesc să pătrundă în cloaca noastră mizerabilă. Colonelul pare un înconștient demențial. Deși cu un foarte perfecționat aparat de fotografiat la gât, ziarista nu îndrăznește să immortalizeze ceea ce vede. Victoria aliată a stupefiat-o de-a dreptul. Iată-i ajunși în fața mea. Colonelul pare indignat din cauza decorațiilor mele pe care le port cu ostentație. Niciodată nu m-am dat în vânt după ordine și medalii. Acum însă, după ce războiul nostru drept a fost pierdut, după ce bandiții lumii și-au asumat o victorie de care nu sunt demni, consider că a sosit momentul să le arătăm cine suntem, că venim dintr-o lume cu un trecut de mai multe ori milenar, că nu noi am furat țara și pământul Pieilor Roșii, nu noi am închis triburile de băștinași americani în rezervații pentru maimuțe...

Desigur, acestea nu au nicio legătură cu războiul nostru. Trecutul însă nu trebuie uitat. El ne ajută să înțelegem prezentul și să întrezărim viitorul. Exterminatorii « *Pieilor Roșii* » din rezervațiile Americii, fac același lucru în Europa, imitându-i cu fidelitate pe călăii Gulagului. Urmașii celor ce au exterminat zece sau douăsprezece milioane de americani adevărați, se joacă de-a învingătorii, dau lecții de morală în stânga și în dreapta, construiesc democrația cu napalm și bombe atomice... A sosit momentul să port cu mândrie « *Crucea de Fier* » și celelalte decorații române și germane, să le fac să strălucească în soare, în așteptarea soarelui dreptății care va veni odată... Acesta este modul meu de a-i face să re trăiască pe cei ce au fost uitați sau chiar nedreptățiți, când s-au atribuit aceste prestigioase medalii. Cei care le-ar fi meritat cel mai mult sunt morți. Își dorm somnul

de veci în Crimeia, la Don și Stalingrad, în stepa calmuță. În onoarea și în amintirea unora ca Dinu Pack, Mihai Coliopol, căpitanul Eugen Petit, Smarandache, Băcanu și alții, mii și mii, trebuie să port cu mândrie decorațiile primite. Morții noștri au murit nu pentru a obține un certificat de curaj momentan, ci pentru ca ei și urmașii lor să trăiască într-o lume liberă. Cine sunt barbarii ce-și permit să îngroape în mizerie soldații care au luptat pentru dreptatea popoarelor lor? Am pierdut războiul nostru prin trădarea de la 23 August. L-am pierdut însă în demnitate și onoare. Ei însă l-au câștigat pe al lor prin nemernicii și infamii fără număr. Pacea lor este sclavia întregii omeniri.

Dintr-o palmă, colonelul american îmi trânteste șapca la pământ.

— Gangster mizerabil... Aruncă decorațiile tale murdare de pe piept !

Nu fac nicio mișcare. Il privesc drept în ochi. Colonelul fierbe de mânie.

— Trebuie să plecați cu o amintire din această vizită, domnule colonel...

Colonelul întinde mâna spre Crucea mea de Fier. Il opresc cu un singur cuvânt, apoi adaug încă două :

— Secătură !... Canalie americană !...

Il scuip în plină figură ceva foarte bine expectorat !

Magirescu mă trage de mână.

Ziarista îl antrenează după ea pe colonelul stupefiat, care își șterge figura cu dosul mânecii.

Magirescu, cei doi Van Hutten și alții vor să mă ascundă sub o altă uniformă, în magma miilor de prizonieri. A mă căuta e ca și cum ai încerca să găsești un pește anumit într-o baltă de un hectar.

Refuz să îmbrac altă uniformă. Toată ziua mă aștept să fiu căutat și pedepsit. Nimeni nu mă caută. Pedepsa întârzie, probabil definitiv. Cred că pot mulțumii pentru asta ziaristei necunoscute. Mulțumesc, stimată Doamnă !

În timpul nopții aud mai multe focuri de carabină. Santinelele americane se amuză :

— Pariez că-l dobor din primul foc...

— Cinci dolari că nu reușești...

Soldatul armează carabina, țintește un prizonier, se aude detonația... Dacă i-a plantat glonțul în cap, a câștigat cinci dolari. Dacă nu, i-a pierdut...

Oameni super-civilizați, nu-i așa, Americanii omoară timpul și oamenii cum le vine pe chelie...

S-a ajuns la șaptesprezece pariuri câștigate, șaptesprezece prizonieri asasinați. Alte câteva zeci de prizonieri au fost loviți în gât, piept sau abdomen, fără ca de asta să-i pese cătuși de puțin drăguțului locotenent Goldenberg...

Iată însă că se pregătește un eveniment considerabil. Lagărul este cuprins de o agitație neobișnuită. Se aud ordine, fluierături, contra-ordine... Nu văd mare lucru de unde mă găsesc. Mai bine plasat decât mine, Magirescu mi-a povestit despre ce a fost vorba.

Agitația nu a fost lipsită de importanță... Unul dintre marii lor șefi a fost avertizat cu privire la cele ce se petrec aici. Este vorba de generalul Patton, care ne-a vizitat personal. Ancheta a fost rapidă și s-a soldat cu schimbarea și arestarea imediată a lui Goldenberg, ce a fost închis în postul de gardă cel mai apropiat. Generalul a scos apoi un enorm « *Colt* » și a strigat către soldații de pază :

— Care nemernic pariază cu mine? Am pregătit cei cinci dolari...

Soldații americani sunt cu nasul în pământ, precum copiii la grădiniță, după vreo boroboată... Probabil au făcut pe ei. Au ratat un pariu formidabil. Patton este un adevărat soldat. America nu-i plină exclusiv de lichele și de neisprăviți.

Magirescu a spus tot ce trebuia. Patton este un adevărat soldat, un ofițer ce nu suportă maltratarea soldaților învinși, care și-au făcut datoria față de țara și poporul lor.

Lagărul de exterminare de la Altheim a fost desființat imediat.

Respectele mele, domnule general Patton !

Capitolul XXVIII

*Dintr-un lagăr în altul. – Douăzeci și cinci de ani de închisoare.
Colonelul trădător Dan Ionescu.*

În vreme ce autoritățile americane elaborează un plan de evacuare a lagărului, suntem dintr-o dată supra-alimentați cu toate bunătățile din depozitele lor. Fiecare primește cutia cu rația soldatului american, așa cum și prizonierii lagărelor naziste au primit de-a lungul întregului război rația soldatului german. Din păcate, înfometăți cum sunt de luni de zile, mulți dintre prizonieri nu ascultă sfaturile de prudență ale celor care au trecut prin situații asemănătoare. Privat de hrană o perioadă mai mult sau mai puțin îndelungată, organismul are nevoie de o perioadă de adaptare, înainte de alimentația normală. Tinerii « SS » ce leșinau de mai multe ori pe zi din cauza inaniției, mănâncă acum cu o foame de lup... Sute dintre ei au murit apoi, în următoarele 48 de ore.

Fac parte dintr-un convoi de 8000 de prizonieri. Destinția noastră este fostul lagăr de concentrare german de la Ebensee.

Sub diferite motive, mulți dintre foștii prizonieri de drept comun ai Nemților au refuzat să se întoarcă în țările lor de origine. Pentru cei originari din țările Europei de Est, inclusiv Rusia, lucrul este de înțeles. Nu însă și pentru ceilalți. Acești foști prizonieri sunt acum gardienii noștri. De cum intrăm în lagăr, suntem prinși într-o sălbatică bastonadă. Zece sau doisprezece furioși dintre foștii deținuți țin neapărat să mă omoare, din cauza « *Crucii de Fier* » și a celorlalte medalii pe care le port cu mândrie. Scap cu viață grație sacrificiului unui colos șvab Staub, care se interpune în fața loviturilor ce îmi sunt destinate. Un par enorm se rupe în bucăți pe spinarea lui. Lovitura aceasta m-ar fi ucis probabil. La fel de solid, unul din cei doi Van Hutten mă protejează de cealaltă parte. Reușesc să trec viu printre cele două șiruri de bătauși. Gardienii noștri nu se jonează să ne amenințe cu armele. Cu timpul, viața la Ebensee intră într-o ordine pe cât de relativă, pe atât de precară.

Incepe clasarea prizonierilor pe naționalități. Deși nu sunt prea mulți Români, reușesc să dau de brigadierul Năstase, din Regimentul 2 Călărași. Din păcate, nu are noutăți cu privire la camarazii noștri dispersați.

Americanii au numit în fruntea lagărului pe locotenent-colonelul Ney, un Ungur ce pretinde că se trage din familia faimosului mareșal al lui Napoleon I. Din necesitatea de a instaura oarecare ordine printre zecile de mii de prizonieri, Americanii numesc dintre aceștia « comandanți de regimente », care la rândul lor numesc « comandanți » subalterni, de batalioane, companii, plutoane. În aceste condiții, sunt numit « comandant de regiment » printre prizonierii americanilor, din fostul lagăr german. Am drept la ordonanță permanentă pe lângă mine. Il aleg pe Năstase.

În lagărul Ebensee, hrana este decentă. Fiecare prizonier are dreptul la un mic pachet de patru țigări pe zi. Năstase, deși mare fumător, se privează de țigările lui, pe care mi le oferă mie. Călărașul rămâne călăraș în orice situație.

În acest lagăr pentru străinii ce au servit în armata germană, am întâlnit mai mulți francezi din Divizia « *Charlemagne*¹⁰⁷ ».

La sfârșitul lui iulie 1945, suntem transferați la Steyer, într-o cazarmă de artilerie, unde funcționează și o mică școală de echitație. Constat că mulți ofițeri americani nu știu să urce pe cal. În armata americană, vremea cailor a trecut de mult. Cât despre mine și călărașia mea, mă simt ca acești cai de manej, ce se învârt în cerc, fără posibilitatea de a galopa pe câmpiile ce se pierd la orizont.

Căpitanul american, comandant al lagărului, se prezintă militărește și mă roagă foarte politicos să retrag insignele și decorațiile mele, inclusiv « *Crucea de Fier* » :

— În curând veți putea circula liber în oraș, pentru lucrările de curățire a dărâmăturilor. Vă rog să mă înțelegeți. Lumea ar considera asta o provocare...

¹⁰⁷. « *Divizia SS Charlemagne* » (Carol cel Mare) a fost echivalentul francez al diviziei belgiene « *SS Vallonie* » sau al diviziilor maghiare « *SS Hungaria* » și « *SS Hunyadi* ». S-a format în octombrie 1944, din voluntarii *Sturmbrigade Frankreich* și supraviețuitori « *L. V. F* » (Legiunea Voluntarilor Francezi). A fost distrusă în Pomerania, în primăvara lui 1945. Grupați în *Sturmataillon*-ul comandat de *Hauptsturmführer* Fernet, cei de pe urmă supraviețuitori « *SS Charlemagne* » s-au numărat printre ultimii apărători ai Berlinului. (NT).

Căpitanul este cumsecade, probabil un adevărat soldat, foarte *rara avis* în armata americană. Satisfac fără probleme cererea lui, mai ales că mă gândesc la o posibilă evadare.

Lucru curios, condițiile de viață de la Steyer sunt de vis. Căpitanul american mi-a pus la dispoziție un apartament cu baie, bucătărie și cameră de primire, inclusiv o încăpere rezervată lui Năstase, ordonanța mea oficială. În timpul zilei mă deplasez pe diversele șantiere cu un jip american, oprindu-mă după dorință să beau o cafea unde îmi pofteste inima...

Căpitanul american servește adesea masa cu mine, la cantina prizonierilor. Într-o seară, după o cină prelungită și stropită cu generozitate, orchestra țigănească reunită a diviziilor « *SS Hungaria* » și « *SS Hunyadi* » a prezentat un program muzical foarte apreciat.

— Nu voi înțelege niciodată nimic din concepția rasistă a celui de Al III-lea Reich, mărturisește căpitanul american¹⁰⁸.

Viața aceasta ca de castel are însă ceva comun cu aceea a câinelui : niciodată nu durează prea mult...

În climatul nostru, luna octombrie nu are nimic din ceea ce ar putea stimula entuziasmul învinșilor. În lagărul de la Wegscheid, înțeleg asta mai bine ca oricând. Comandantul lui, un anume Osterreicher ne-o spune de la bun început, frecându-și mâinile de satisfacție. Singura lui ocupație este stabilirea fișelor veteranilor de război « *SS* », astfel încât niciunul să nu scape basma curată din fața « *tribunalelor excepționale* », de care se vorbește tot mai mult.

— Minimum 25 de ani pentru fiecare dintre voi, bandiților, ne anunță el cu o foarte iudeo-creștinească și sinceră bucurie...

¹⁰⁸. Remarcă foarte interesantă. Căpitanul american nu este singurul care nu a înțeles concepția rasistă a celui de al III-lea Reich. Rasismul german nu trebuie confundat cu « ura de rasă ». Ca și în Africa de Sud, Nemții se limitau la o dezvoltare paralelă a diverselor rase, ceea ce excludea, de exemplu, mariajul inter-rasial. Potrivit criteriilor rasiale și de ordine ale vremii, fiecare om își găsea locul potrivit cu competențele și ființa lui intimă. Nu era nimic extraordinar în faptul că diviziile *SS* maghiare și-au format orchestre de țigani lăutari. Nici maghiarii, nici alte popoare europene nu au brevetat rezervații naturale pentru țigani sau alte rase. Rezervațiile omenești au fost inventate de Americani, veșnicii dăunători de lecții democratice cu napalm, bombe atomice, uraniu spălăcit, etc. (NT).

Lagărul Wegsched este extrem de bine păzit, lucru datorat prezenței între noi a numeroși demnitari « SS », « *Waffen SS* », « *Anenherbe* »... Nu va fi ușor de evadat de aici. Regret că nu am evadat la Steyer. Nu aș fi vrut să-i fac vreun rău simpaticului căpitan american, care a reabilitat în ochii mei multe din relele și păcatele Americii ipocrite.

Confortul de la Steyer ne-a costat scump pe toți. Atmosfera cordială, mâncarea corectă și atitudinea căpitanului m-au făcut să amân evadarea, adormindu-mi în bună măsură neîncrederea și vigilența mea obișnuită. Proverbul bătrânesc spune limpede : nu lăsa pe mâine, ce poți face azi! Mai devreme sau mai târziu, greșelile se plătesc.

Stabilisem detaliile unui spectaculos plan de evadare când Năstase se prezentă ca vântul în fața mea :

— Domnule căpitan, a sosit o comisie românească. Este în curte. Au venit să ne elibereze!

— Mă cam îndoiesc Năstase, mă îndoiesc!

Mă îndoiam și aveam dreptate.

Primul trecut prin fața acestei comisii de repatriere am fost chiar eu.

Când am intrat în biroul respectiv, am rămas în poziție de drepti. Aș fi putut la fel de bine să cad la pământ. În fața mea era colonelul Dan Ionescu în persoană. Cască la mine niște ochi cât cepele. Mă crede pur și simplu un strigoi...

— Emilian... Nu sunt deloc încântat să te revăd. Crede-mă! (Il cred, bineînțeles). Totuși, îmi voi face datoria, în ce te privește, ca față de oricare altul. Te-ai înșelat. Foarte bine. Oricine se poate înșela. Acum a sosit momentul reconcilierii naționale. Vom ști să uităm. Intoarce-te liniștit cu noi. Suferă că nu îți pot strânge mâna...

Mai întâi, nu sufăr deloc. Dacă mi-ar fi întins mâna, falsul ofițer și veritabil trădător ar fi primit-o pe a mea în plină figură.

Pe coridor, mă intersectez cu locțiitorul lui Dan Ionescu, maiorul Radu Iliescu. Facem câțiva pași împreună, departe de urechi indiscrete :

— Căpitane Emilian, fac ceea ce cred că este de datoria mea. Făcându-mă că joc jocul lor, pot face mult bine. Nu trebuie să vă întoarceți. În niciun caz. Sovieticii și guvernul Rădescu, apoi Groza au făcut din dumneavoastră un erou dispărut în luptă. Ziarul « *Pravda* » v-a prezentat ca pe o figură legendară a

cavaleriei române. Stalin personal v-a decorat cu cea mai înaltă distincție sovietică. Mama dumneavoastră a primit decorațiile ce vi s-au atribuit de către noi și de către sovietici. Apoi ați expus la « *Radio Viena* » motivele pentru care ați trecut de partea Nemților, cu întreg escadronul, predicând anti-comunismul cel mai total, ca în vremurile bune ale LANC... Ați demascat regimul trădări, instaurat la 23 August 1944, i-ați ridiculizat pe sovietici. Ați devenit o figură de legendă. Capul dumneavoastră este la preț. Dacă vă vor prinde, nu vă vor lăsa în viață.

Am găsit însă un excelent mijloc să vă scot de aici, atât pe dumneavoastră cât și pe ceilalți camarazi români care au motive să se teamă de represaliile regimului comunist. Vă voi înscrie din oficiu pe listele de repatriere... Nu trebuie să faceți nimic. Mă ocup de tot ce trebuie. Nu vă cer decât să aveți încredere în mine.

Comisia a prezentat lui Osterreicher o listă cu 42 de români ce vor fi repatriați, la cererea guvernului român. Printre aceștia, figuram și eu. Iliescu a semnat de luarea în primire a celor 42 de repatriați. În drum spre gară, 15 din cei 42 de oameni s-au evaporat ca prin farmec. Maiorul Radu Iliescu pregătise o altă listă pentru șeful convoiului de repatriere, care nu conținea decât numele a 27 de voluntari, doritori efectiv să se întoarcă în țară. La urcarea în tren, s-a făcut apelul. Cei 27 sunt prezenți. Totul este în regulă. Trenul a plecat spre România... Cei 15 am privit întreaga acțiune de departe. Iată-ne cincisprezece oameni, eliberați oficial de autoritățile de ocupație din Germania învinsă. Fără să o bănuiască, colonelul Dan Ionescu m-a ajutat să evadez și pe mine și pe alți Români. Pupincuristul bolșevicilor și furnizorul călăilor a fost păcălit ca la carte. Nici după trădarea de la 23 August, colonelul Dan Ionescu nu a învățat să deschidă ochii.

Capitolul XXIX

Lagărul de concentrare nr. 63. – Simon Wiesenthal. – Mister Fox. – C. I. A. este noua formă de luptă. – A. C. R. A. N. – « Troznitorul ». – Emilian contra Emilianov. – Cei mai buni oameni se găsesc la Amsterdam.

Toată lumea-i de acord : expresia « *persoane deplasate*¹⁰⁹ » este ceva extrem de odios, într-adevăr « *deplasată* »... Oamenii nu pot fi « deplasați » ca pionii pe tabla de șah. Ce eram noi de fapt ?

Pe de o parte erau Iudeo-Khazarii sau Jidanii, scăpați bine mersi, din lagărele nemțești de concentrare. Pe de altă parte erau refugiații ruși, cazaci, maghiari, cehi, slovaci, sârbi, croați, români și nu în ultimul rând așa numiții *Volksdeutsche*¹¹⁰. Toți aceștia refuzau jugul comunist.

Lagărele se multiplică în jurul Linzului, orașul fiind înconjurat de o adevărată centură concentraționară de mizerie materială și morală. Românii sunt deținuți în Lagărul de Concentrare Democrată numărul 63¹¹¹.

Trecem prin fața unor noi comisii de repatriere. Tentația este mare, într-adevăr. Cei mai mulți dintre noi nu se lasă păcăliți, refuzând categoric să trăiască sub un regim comunist.

Majoritatea celor ce refuză să se întoarcă sunt țărani cu credință în Dumnezeu și dragoste nemărginită pentru patria lor.

¹⁰⁹. Noțiunile de « *persoane deplasate* » și « *forțe inamice dezarmate* » desemnau de fapt pe prizonierii de război. Ele au fost create de « Aliați » cu scopul de a nu aplica prizonierilor lor de război convențiile internaționale existente și recunoscute de ei înșiși. Cf. James Bacque, *Morts pour des raisons diverses*, Paris 1998. (NT).

¹¹⁰. *Volksdeutsche* : germani de origine stabiliți în afara frontierelor Reichului (Polonia, România, Rusia, Ungaria, Iugoslavia, Bulgaria, Cehoslovacia, Ucraina, Lituania, Letonia, Estonia, Grecia). Majoritatea cetățenilor germani ai vremii erau « *Reichsdeutsche* », nemți din Germania propriuzisă.

¹¹¹ După cum vom vedea, Lagărul 63 va deveni un fel de cămin pentru refugiați, asemănător celor ce au funcționat în multe țări europene, până după căderea zidului Berlinului. (NT).

Imi găsesc repede o nouă rațiune de a trăi și a mă bate pentru acești oameni. Niciodată nu m-am bătut în folos propriu.

Trăim în barăci, într-o promiscuitate de coșmar. Familii de zece, douăsprezece și chiar mai multe persoane trăiesc separate de păturile gri-murdar tip *Wehrmacht*, întinse pe o frânghie, de la un perete la celălalt. În ciuda ajutoarelor exterioare, situația rămâne critică pe plan alimentar. Cât despre igienă, mai bine nu vorbim! Femeile se dau în vânt după o slujbă oarecare la Americani : traducătoare, dactilografe, bucătărese, femei de serviciu, etc. Multe din ele sunt angajate. America este bogată, își poate permite orice. Slujbele acestea sunt foarte căutate, întrucât beneficiarii primesc automat cartele alimentare. La acest capitol, militarii americani sunt generoși, iar depozitele de alimente sunt păzite superficial. Bursa neagră și traficul de alimente sunt în floare. « *Cursul de schimb* » la bursa neagră este dat de lagărul din Ebelsberg, o fostă cazarmă « *Waffen SS* » pusă la dispoziția Jidovilor doritori să emigreze în viitorul Israel. Lagărul Ebelsberg este țara sfântă și recunoscută a bursei negre. Candidații la pământul făgăduinței, nu vor să ajungă acolo cu mâna goală.

În Lagărul 63, suntem adesea vizitați de un oarecare Simon Wiesenthal¹¹², care caută prietenia foștilor rezidenți români din lagărele de concentrare germane, în special legionari. Cu ajutorul unora dintre ei, Wiesenthal adună un maximum de documentație privind personalitățile « *SS* » cu care aceștia au fost în contact. Orice amănunt interesează pe Wiesenthal : gusturile, ticurile, semnele particulare, maniile și viciile fostelor cadre « *SS* ». Wiesenthal adună, verifică și clasează aceste elemente cu pasiunea filatelistului și grija entomologului.

Misiunile străine vizitează frecvent lagărele de concentrare ale « *persoanelor deplasate* », încercând să le deplaseze și mai mult, dacă se poate definitiv:

— Veniți să defrișați pământurile noastre... în Canada, Argentina, Venezuela, Peru, Australia...

¹¹². Acest Simon Wiesenthal este cunoscutul vânător de « naziști » de după război. Fidel vitejiei vânătorești, Wiesenthal a trișat enorm, contribuind la persecutarea și linșarea judiciară a multor nevinovați, dintre care unii au fost recunoscuți ca atare chiar de către tribunalele israeliene, cazul ucrainianului Demjanuk. (NT).

Se promite marea cu sarea bieților oameni, care n-au altă comoară decât patria pierdută. Unii dintre noi cedează în fața acestor oferte, nu însă din speranța unor profituri miraculoase ci pentru a-și depărta copiii de ororile războiului, de represiunea comunistă în cazul unei repatrieri forțate, încă posibile.

Sunt directorul voluntar al Școlii Primare¹¹³ din Lagărul de Concentrare nr. 63. Cu pasiune profundă, predau copiilor Istoria României. Nu însă așa cum mi s-a predat mie la Universitate ci mai curând în felul în care mi-a fost povestită de Unchiul Duminică. Rezultatele sunt excelente. Ar fi și mai bune, dacă nu aş comite greșeala pedagogică de a le spune prea multe dintr-o dată. Trăiesc cu sentimentul că de la o zi la alta s-ar putea să nu mai fiu în viață, impresie pe care niciodată nu am avut-o pe front, unde viața mi-a fost amenințată în mod constant.

Fac tot ce pot pentru copii, dar mă gândesc și la părinții lor. Pentru aceștia, am decis înființarea unei mișcări destinate să mențină tradițiile și obiceiurile noastre, rezistența colectivă și prin toate mijloacele în fața terorii comuniste.

Pentru început, ori de câte ori se prezintă ocazia și sub cel mai neînsemnat pretext țin miting după miting, fiind totdeauna principalul orator. Românii mă ascultă cu interes, auditorii sunt din ce în ce mai numeroși. Înaintea fiecărui discurs cântam « *Trăiască Regele* », Imnul Națiunii al României de atunci. Cântam acest imn, nu din dragoste pentru regele trădător, ci

¹¹³. Existența școlilor în lagărele de după război, nu trebuie să ne mire. Ele au existat și în timpul războiului. La Auschwitz, de exemplu, ca în toate lagărele germane, existau grădinițe, școli, maternități, biblioteci, piscine, echipe sportive, orchestre, coruri și formații muzicale, cluburi de tot felul, etc. Bibliografia pe această problemă este impresionantă. Wilhelm Stäglich : *A Judge Looks at the Evidence*; Arthur Robert Butz : *The Hoax of the Twentieth Century*; Serge Thion : *Vérité historique ou vérité politique* ; Jurgen Graf : *Autopsia holocaustului* ; Paul Rassinier : *Minciuna lui Ulise* ; colecția *Journal of Historical Review* (1980-2013), publicată de Institute for Historical Review (Newport Beach, California), etc. Această bibliografie este puțin cunoscută. Lucrul se explică prin prsecuțiile contra autorilor ce scriu, a editorilor ce publică și a librarilor ce difuzează astfel de lucrări. Lui Wilhelm Stäglich, prin decizie judecătorească (1982) (*Landgericht Stuttgart. Akz: XVI Kls 115/80*), i s-a retras titlul de Doctor în Drept, obținut cu 53 de ani în urmă, în 1929. Prin aceeași decizie, lui Stäglich i s-a redus drastic pensia, fiind ajutat să moară. Dictatura, teroarea, terorismul intelectual nu au fost și nu au rămas monopolul fostelor lagăre de concentrare sovietice, cunoscute sub numele de « democrații populare ». (NT).

pentru că era imnul țării, pentru că nu aveam altul, pe care să îl opunem « *Internaționalei* », cântată de sectele comuniste. Pe atunci, Imnul Național al României și Imnul Regal erau unul și același. Il cântam din motivele arătate, toată lumea știind că regele Mihai nu guvernează la București decât propria-i prostie și ticăloșie, slăbiciunea pentru mașinuțe și comuniști, viciile de familie moștenite de la degeneratul Carol al II-lea. Nimeni dintre noi nu avea nimic comun cu regele Mihai, care predase țara Rușilor și dansa cazacioc cu aceștia...

Activitatea mea nefiind pe placul tuturor, am început să primesc amenințări.

La începutul lui mai 1946, un maior american mă trezește în zori de zi. Inspectează cu atenție colțul de baracă ce-mi servește de adăpost. Este însoțit de trei soldați amenințători, fiecare cu un pistol-mitralieră în brațe. Maiorul verifică îndelung identitatea mea, la lumina unei lanterne de buzunar. Edificat cu privire la identitatea și atitudinea mea, cere celor trei soldați să îl aștepte în curte. La rândul meu, examinez cu mult interes acest curios ofițer american. De talie medie, nu pare să aibă mai mult de 33 de ani. Mă întreabă tot felul de lucruri, surâde în timp ce-i vorbesc. Întrebările lui mă silesc să-i vorbesc destul de mult. La cererea lui expresă, în trei ore îi povestesc toată viața mea. Părul său blond roșcat imprimă figurii o nuanță palidă, alburie. Mă întreb dacă seamănă mai mult cu o veveriță sau cu o vulpe. Nu m-am putut decide, până când nu m-a ajutat el însuși.

— Domnule Emilian, îmi spune el într-un târziu, oamenii pe calapodul dumneavoastră sunt foarte căutați în Statele Unite... Voi controla câteva puncte pentru a fi în bună regulă. Personal însă, încă de pe acum sunt sigur de dumneavoastră, altfel nu mi-aș merita numele de Mister Fox...

Mister Fox se ridică :

— Nu vă neliniștiți. Totul este în regulă. Va fi din ce în ce mai bine. Dacă apare vreo complicație, întrebați de Mister Fox. Mă voi ocupa de orice problemă neplăcută care v-ar putea afecta. Veți avea ocazia să vă revanșați. Serviciu contra serviciu.

Prin intermediul vulpoiului Mister Fox, recenta « *CIA* » americană își arată vârful nasului.

Americanilor le-au trebuit câțiva ani pentru a-și înțelege eroarea. Războiul pe care nu au vrut să îl termine cu adevărat, obligându-i pe Ruși să reentre în frontierele lor naturale, trebuie

reluat și continuat din umbră. Cu diferența capitală că, în virtutea celor stabilite la Yalta și la Potsdam, jumătate din Europa trăiește în lanțurile sclaviei bolșevice.

Organizez cu și mai mare ardoare noi și noi mitinguri și reuniuni de informație. Comuniștii încearcă de mai multe ori să mă agreseze. Nu le este foarte ușor întrucât prietenii îmi asigură o protecție atât de vigilentă și afectuoasă, încât ar fi o insultă să îi numesc bodigarzi. Păzindu-mă pe mine, prietenii mei sunt conștienți că păzesc « Vocea Patriei », care nu trebuie să se stingă. În caz de nevoie, știu foarte bine să se bată. După atâția ani de război, toți bărbații știu să se bată !

Comuniștii ce se dau drept români turbează de furie. Propaganda lor pentru a-i face să se întoarcă pe cei refugiați se dovedește total neproductivă. Eforturile lor colosale și promisiunile prodigioase rămân fără efect. Refugiații preferă moartea în exil decât comunismul.

Către 15 august 1946, sunt vizitat de un ciudat soldat american. Examinând uniformă lui, fără semn distinctiv de unitate și de grad, înțeleg că trebuie să fie un ofițer « CIA ». Foarte glacial, se prezintă :

— Mă numesc Thurner... Prietenul meu Fox ar dori să mă însoțească. Dorește să vă vorbească. Bineînțeles, nu sunteți obligat să mă urmați. Sunt însă însărcinat să vă spun că am verificat exactitatea celor declarate lui Mister Fox. Din partea noastră, nu veți avea nici un fel de necaz...

Misterios dar corect, acest domn Thurner.

Decid să îl urmez.

Discuția cu Mister Fox are loc în chiar birourile « CIA ».

Mister Fox îmi oferă o havană. Mușcă din capătul acesteia dar și din subiectul pentru care m-a chemat :

— Domnule Emilian, cunoașteți comunismul mai bine decât mine și de mai mult timp. Ajutați-ne și vă vom ajuta. Nu îi iubesc mai mult decât dumneavoastră. I-ați combătut mai bine decât mine. Nu vreți să continuați lupta alături de noi ? Gândiți-vă la asta. Știți unde să mă găsiți...

Fac o plimbare prin oraș. Istorie fără număr îmi traversează mintea. Fiu de ofițer, eu însumi ofițer din rasa cavalerilor ce atacă inamicul pe față și în plină lumină, crezând aproape în judecata Domnului, nu cumva îmi murdăresc armura și cartea de vizită cu acest cuvânt lansat adesea ca un scuipat : spion !

Om de acțiune, nu sunt dotat pentru intrigă și compromisuri, după cum cititorul își va fi dat seama. Gândeam că lumea tenebrelor nu ar fi un câmp de bătaie pe măsura mea. Pe de altă parte, lupta mea de după război se limita la cuvinte și discursuri, mereu cuvinte, numai cuvinte... Singurul fapt pozitiv era conservarea sentimentului național, a conștiinței pericolului comunist printre refugiații români. Aceasta însă, nu era o adevărată luptă...

Întâmplarea a făcut să întâlnesc un ofițer german, cu care eram și sunt în foarte bune relații. Prietenia noastră era totală și fără rezerve. I-am expus cazul meu de conștiință. Din partea lui, încrederea era la fel de totală. Mi-a vorbit de ceea ce pe atunci era un super-secret al serviciilor secrete : un serviciu secret german își începea activitatea, sub conducerea generalului Reinhard Gehlen.

După un lung stagiul de formare și informare în Statele Unite, statul-major al lui Gehlen se instala pe teritoriul Republicii Federale Germane. Bineînțeles, acest lucru se făcea cu voia și sub conducerea serviciilor secrete americane. Cu această rezervă, serviciul secret al generalului Gehlen funcționa pe propriile picioare și cu o autonomie totală.

Riscul asumat de Americani avea importanța și greutatea lui, căci în Germania de Est funcționa un serviciu similar, sub oblăduire sovietică. Regulile războiului rece nu erau încă pe deplin stabilite, situația fiind de așa natură încât Americanii erau obligați să accepte un anumit risc. Ulterior s-a văzut că opțiunile lor au fost bine gândite, « *Războiul Rece* » nu este numai o competiție economică relativ pașnică, pe care, prin dinamismul lor, Americanii nu o pot pierde în fața dogmatismului și imobilismului bolșevic.

Cunoșteam calitățile onorabile și de curaj ostășesc ale generalului Gehlen. Cât despre prietenul meu german, meritele și serviciile lui pe frontul antisovietic erau asemănătoare cu ale mele și cu ale oricărui ofițer ce a făcut războiul anti-sovietic.

Nu se punea problema lecțiilor de onoare și curaj pentru astfel de soldați. Ceea ce Germania învinsă accepta să facă, România trebuia să accepte și ea. Țara era departe, Români însă erau destui în Reichul invins, mai ales în zona de ocupație americană. Ceea ce Nemții acceptau, trebuia să accept și eu,

ștergând unele imagini feerice din registrul meu personal, nu foarte în pas cu vremurile de după război.

Voi « *lucra* » deci pentru Americani, cum se spune în cărțile proaste de spionaj. Era vorba de folosirea ultimului mijloc la dispoziția mea, pentru combaterea celor mai mari dușmani ai lumii libere, maeștrii celui mai repugnant sclavagism din toate timpurile.

Nu era însă ușor, nici la îndemâna oricui, să lucreze pentru Americani. Se pune problema evitării infiltrațiilor comuniste în Occidentul numit « *lume liberă* », a cunoașterii intențiilor reale ale bolșevismului, a bazelor sale secrete de plecare. Cam în asta consta munca mea, pe care o făcusem în cadrul armatei române și o continuasem chiar pe cont propriu. Problema era, după cum se exprimase Mister Fox, dacă accept să mă bat în continuare, alături de noii camarazi !

Înainte de a-mi da asentimentul, Americanii fac unele mici « gesturi ». Grație lor, am putut cumpăra un roneotip, pentru multiplicarea informațiilor din România aservită. Un ajutor eficient din partea lor, mi-a permis să editez ziarul « *Roșu, Galben și Albastru* », organ de legătură al Românilor din Exil.

În mod curios, când am decis să trec la acțiune de partea lor, Americanii m-au pus în situația să mă descurc pe cont propriu, să arăt de unul singur ce pot într-o specialitate ce nu era a mea...

Absolut ignorant în materie de informații, am înțeles foarte repede importanța primordială a secretului absolut. Pentru a conserva cât mai bine orice « secret », se pune problema unei riguroase compartimentări a activității. Agenții sau informatorii mei nu trebuiau să mă cunoască decât pe mine, pe cât posibil să se ignore între ei. Foloseam metode suficient de eficiente, pentru a nu le face încă publice. Aceasta va împiedica pe unii să mă aprecieze cum se cuvine. Asta este însă situația... Unii vor pierde orice gust de a aprecia ceva din întreaga mea activitate. De fapt, luptător am fost, luptător am rămas. Nu s-a schimbat decât forma de luptă. Nu mai lupt călare, nici cu sabia, ci cu arme mai subtile, eproape exclusiv cu inteligența.

Oricât ar părea de incredibil, am reușit destul de repede să îmi constituie o rețea de informatori în afara simpatizanților cunoscuți ai acțiunii mele. Vreme îndelungată, Americanii se consacraseră exclusiv efortului contra Germaniei. Nu cunoșteau nimic despre moravurile, obiceiurile, limbile și dialectele

Europei Centrale. Pentru ei, lumea slavă era un mister impenetrabil. Serviciul lor de informații plutea în ape presărate cu tot felul de obstacole, ce puteau deveni fatale la fiecare pas. Aveau absolută nevoie să știe cum se organizau Rușii în spatele « *Cortinei de Fier* », care erau locurile de concentrare a forțelor lor armate, ce fel de arme, ce fel de echipament utilizau. Genul acesta de informații trebuia să fie riguros exact.

Statul-major american își imagina, nu fără dreptate, că lui Ivan îi poate veni pe chelie, într-o zi, să-și împingă frontierele până la Copenhaga, Biarritz, Lisabona...

Mister Fox mi-a cerut să aflu ce se petrece în România pe plan strategic. A făcut asta cu o detașare extremă, uitând chiar să plătească minimul necesar pentru deplasarea oamenilor, dormitul la hotel și altele. Era o punere la încercare ca oricare alta, foarte jenantă însă pentru unul ce părăsise România cu o sută și ceva de oameni după el, dar fără un leu în buzunar.

Am pregătit « *afacerea* » cu foarte mare grijă. Un fost ofițer de grăniceri a stabilit itinerariul ideal de penetrare în România, cu relee cât se poate de sigure. Nu se punea decât problema unui singur agent de intervenție, schimbat de un altul după un anumit timp de liniște și o « undă verde » din partea mea.

Acest agent a acționat singur și a obținut un succes exemplar. Intr-un timp record s-a întors cu dispozitivul complet, ordinea de bătaie precisă și nomenclatura trupelor sovietice de intervenție, staționate în România. Nu lipseau nici numele ofițerilor, până la nivelul comandanților de batalioane. Calitatea, cantitatea și starea armelor era perfect descrisă. Cantitatea exactă de muniție disponibilă, rezerva de carburant și chiar plăcile de înmatriculare ale vehiculelor, totul era cunoscut ca în palmă. Nu mai vorbim de informații precum numărul total de tancuri noi, uzate sau inutilizabile.

Agentul meu fixase jaloanele unor acțiuni ulterioare și mai eficiente, în caz de nevoie și funcție de oportunități.

Mister Fox a rămas cu gura căscată ! Drept recompensă, am fost autorizat să reunesc într-o asociație recunoscută legal toți refugiații politici români anti-comuniști. Am pus astfel bazele Asociației Creștine a Românilor din Austria de Nord (ACRAN), care va fi o excelentă tribună pentru apărarea intereselor noastre.

« Serviciul » meu funcționează tot mai bine. Reușesc să facilitez evadarea din România ocupată a mai multor

compatrioți importanți. Acționez așa cum cred de cuviință, abia apoi comunic prietenilor americani cele descoperite. Lipsa de fonduri paralizează multe din eforturile mele, dar are și un efect stimulant. Cum să nu fiu mândru de rezultatele obținute prin propriile mele mijloace și ale colaboratorilor mei? Organizăm misiune după misiune pe propriile noastre picioare, în deplină demnitate. Am avut satisfacția să nu pierd nici un agent.

Bolșevicii au format în România o brigadă specială anti-gang, consacrată eliminării fizice a mafioților bucureșteni. Printre aceștia figurează o serie de gangsteri, escroci, hoți și proxeneți care, în timpul războiului, formaseră la un moment dat șaisprezece companii zise « *Unitatea de la Sărata* ». Prin curajul în linia întâi și prin spiritul lor de abnegație, mulți dintre aceștia se reabilitaseră complet în ochii autorităților românești, din care cauză au fost puși în urmărire de bolșevici cu și mai multă asprime. Folosind căile și resursele specifice oricărui mediu mafiot, mulți dintre aceștia trec frontiera în mod clandestin, amestecându-se cu grosul refugiaților din Austria.

Cu ocazia unei sărbători oraganizată de « *ACRAN* », unul dintre ei ne dă concursul și obține un succes remarcabil cu cântecele sale, fiind ovaționat de cei prezenți. Recunosc în el pe « *Troznitorul* », regele neîncoronat al spărgătorilor din București, supranumit « *Homarul* », din cauza slăbiciunii pentru crustaceul respectiv și a eficacității lui ca spărgător emerit. Slab, înalt și elegant ca un lord al grațioasei sale majestăți, « *Troznitorul* » nu are mai mult de douăzeci și cinci de ani. Printre calitățile lui, se vorbește de o lene proverbială. Unul din anchetatorii lui sovietici de la București, a avut ideea să îi vorbească despre Engels, « *marele dascăl al omenirii muncitoare* », despre rolul muncii în procesul de transformare a maimuței în om... *Troznitorul* i-a răspuns că nu se știe precis dacă într-adevăr munca și maimuța l-au creat pe om, cum credea Engels... Se știe însă că lenea nu a ucis încă pe nimeni... *Troznitorul* suferă însă de o lene aparte, dublată de o generozitate de haiduc monden, în plin secol XX: tot ce fură, este distribuit cu generozitate celor mai puțini abili decât el, din care cauză se bucură de un anumit respect printre refugiații români din Austria, care îi acordă un fel de « *pașaport moral* ». Cu ocazia reuniunilor cu simpatizanții și admiratorii lui, « *Troznitorul* » a declarat că de când cu « *sistemul D* » și « *bursa neagră* », de

după război, toți oamenii au devenit mai mult sau mai puțin hoți, complici și protectori ai hoților. « *M-aș converti cu plăcere în om cinstit, dar nimeni nu mă crede* », se plânge « *Troznitorul* » cuviosului părinte de la biserica românească, care îi iartă greșelile trecute, prezente și o bună parte dintre cele viitoare...

Cu toată lenea lui doctrinală și proverbială, « *Troznitorul* » este un om de idei. Ultima lui idee a fost o lovitură nocturnă în capitala traficului negru jidovesc de la Ebelsberg. Genul acesta de spargere nu era chiar specialitatea lui favorită întrucât, ca bun creștin pravoslavnic, « *Troznitorul* » își iubea aproapele, iar jidovii din Ebelsberg erau cam depărtați dar nu tocmai. « *Homarul* » a realizat un cambriolaj perfect, suma sustrasă a depășit așteptările, dar a fost risipită pe cadouri și surprize pentru oamenii muncii și alți neajutorați, din punctul lui de vedere. Rămas cu vântul prin buzunare, « *Troznitorul* » a avut proasta inspirație a unei noi spargerii la aceeași bursă neagră jidovescă, cu care ocazie a fost prins. S-a înțeles că regele neîncoronat al hoților din București, nu se poate compara cu regii încoronați ai hoților din Austria și chiar din întreaga lume, după cum pretind unii.

Mister Fox mă avertiză de arestarea « *Troznitorului* » și a celor doi complici ai săi.

— Nu-i treaba mea. Nu mă privește !

Perfect egal, cu răceala lui din totdeauna, Mister Fox insistă :

— Cu tot eșecul suferit, acest « *Troznitorul* » este un as în specialitatea lui. Am auzit că el și ai lui s-au bătut ca niște zmei pe frontul anti-sovietic, în cadrul « *Unității Sărata* ». Din păcate, vor fi potcoviți cu 25 de ani...

— Se pare că îi merită!

— Fără îndoială. Sunt însă convins că de-ar ști să le folosească cum trebuie, talentele lor ar da excelente rezultate...

Încep să înțeleg ce vrea să spună Mister Fox. De altfel, imediat pune punctul pe « I ».

— Dragă Emilian, la Amstetten, în zona lor, Rușii au instalat o centrală « *NKVD* », ce funcționează prea bine după gustul nostru. Cineva ne-a comunicat planurile precise ale întregii clădiri. El nu poate însă merge mai departe. Dacă s-ar putea pătrunde în acest « *NKVD* » și s-ar sparge seifurile, ar fi o lovitură epocală...

Găsesc că proiectul este absurd. Mi se pare o nebunie să trimiți în gura lupului pe cei trei cu trecutul lor. Mai bine îți tragi un glonț în cap...

— Vorbiți cu ei mai pe îndelete, îmi spune Mister Fox. Cine are 25 de ani de închisoare în față, știe mai bine dacă merită sau nu să riște. Aduceți-le la cunoștință propunerea mea, dacă nu vreți să vă implicați personal. Aa, era să uit ! În locul dumneavoastră, aș face din chestiunea asta o afacere personală. Știți cum se numește șeful centralei « NKVD » din Amstetten? Se numește Emilianov.

Emilian contra lui Emilianov, nu vi se pare excitant ?

M-am dus la închisoarea din *Mozartstrasse* la Linz. Am discutat cu « *Troznitorul* », într-o cameră liniștită. I-am dus un cartuș de țigări « *Philip Morris* » și o sticlă de țuică.

« *Homarul* » este deprimat. Pentru prima oară în viață, a fost prins asupra faptului, cu arma în mână, ceea ce este și mai grav.

— Nu trebuia să ies din specialitatea mea, suspină « *Troznitorul* ». Nu am furat niciodată decât pe alți hoți. Nu există o adevărată justiție!

Socotesc că a venit momentul să-i vorbesc de cadoul otrăvit al lui Mister Fox. Otrăvit, desigur, dar cu otrăvurile cunoscute de « *Homarul* » bucureștean.

« *Troznitorul* » îmi sărută mâinile:

— Imi salvați viața...

Mi-e frică exact de contrariul. Mă tem că l-am condamnat la moarte. « *Troznitorul* » afirmă că cei doi complici îl vor urma chiar și în iad. Mister Fox nu cere chiar atât...

Pentru a nu trezi bănuieli, împreună cu Mister Fox decid să devin avocatul lui « *Troznitorul* ». Astfel, îl voi putea vedea oricând. Fără să trezesc bănuieli, vom putea combina afacerea pe îndelete.

A îndrăzni să intri într-o centrală « NKVD » este una, dar a realiza un astfel de proiect este cu totul altceva...

Ceea ce mă amuză este anti-comunismul profund al lui « *Troznitorul* » și al acoliților săi. Realizarea proiectului devine pentru ei o chestiune de inimă, de patriotism.

Bineînțeles, riscul unui eșec este foarte mare. Planul cuprinde multe puncte obscure, altele total imprevizibile.

Conștienți de ce îi așteaptă în caz de eșec, cei trei reclamă fiole de cianură, pentru a se sinucide, în caz de nevoie.

Mister Fox, înțelege asta foarte bine:

— Nu am îndrăznit să vă propun...

Lovitura a avut loc în plină noapte. Cei trei « *agenți foarte speciali* » au pătruns prin spargere în imobilul păzit cu foarte mare grijă, de către opt agenți sovietici în civil. Ajunși înăuntru, au fracturat două seifuri considerate inviolabile.

Echipa « *Troznitorul* » s-a întors cu zece kilograme de documente, între care fișele informatorilor ce lucrau pentru Ruși în zona americană și în alte părți.

O enormă parte din edificiul serviciilor secrete sovietice s-a prăbușit. Vor avea nevoie de ani de zile pentru a compensa acest dezastru.

Mister Fox m-a felicitat cu căldură :

— Constat cu plăcere că Emilian l-a făcut șah și mat pe Emilianov...

Din punctul acesta de vedere, Mister Fox a avut perfectă dreptate. Nu s-a mai auzit nimic despre acest Emilianov, șeful « *NKVD* » din Amsteten.

Cincisprezece zile mai târziu, am primit o frumoasă carte poștală din Amsterdam. Nu avea nicio semnătură, iar textul era foarte laconic :

« *Cei mai buni oameni din lume se găsesc la Amsterdam...* »

Mister Fox a găsit oameni pe gustul « *Troznitorului* »...

Capitolul XXX

*Campanie de presă contra mea. – Doctorul Wolf. – Fratele meu
Marcel. – Mama mea... « Piele de Drac » nu poate fi ucis !
Condamnat la luptă pe viață.*

În 1948, din motive de securitate, părăsesc Lagărul de Concentrare nr. 63. Comuniștii vor să mă asasineze, din care cauză schimb neîncetat domiciliul. Cel mai periculos sau mai decis să mă ucidă este Ivor Naghy, fost militant national-socialist maghiar, lider al Nemților din Ungaria de Sud, regiunea Vesprem.

Ivor Nagy este un tânăr de aproximativ 35 de ani, inteligent, cultivat, bun orator, trecut de partea sovieticilor după 8 mai 1945. Nazistul răpopit lucrează pentru comandamentul trupelor sovietice din Austria, instalat la Baden bei Wien. Sovieticii i-au încredințat organizarea unui comitet progresist antifascist pe întreaga Austrie, cu misiunea de a atrage cât mai mulți Germani originari din alte țări decât Austria sau Germania. Prin biroul său de pe *Schönbrunnerstrasse* nr 235, din Viena, trec multe elemente *Volksdeutsche*, pe care Nagy încearcă să le câștige pentru cauza comunistă, făcând din ei agenți de dezinformare sau convingându-i să se întoarcă în țările de origine.

Sunt adversarul lui Ivor Naghy, căci eu încerc să câștig aceleași elemente *Volksdeutsche* la cauza noastră, prin intermediul « ACRAN ».

Ciocnirile între militanții organizațiilor noastre sunt frecvente. Trebuie să fac față nu numai propagandei doctorului Naghy și zbirilor lui, ci și să rezist acțiunii violente dusă contra mea de către serviciile « NKVD », a căror centrală din Amstetten încearcă să își ia revanșa. O antenă « NKVD » a fost instalată la Urfahr, lângă Linz, de cealaltă parte a Dunării.

Bolșevicii mă atacă inclusiv prin presă, mai multe mari cotidiene fiindu-le aservite aproape pe față. Ziarul « *Die Neue Zeit* » este condus direct de oficiul « NKVD » din Urfahr. La 6 octombrie 1948, acest ziar publică un articol în care sunt atacat personal :

« Ieri s-a constituit, la Linz, o nouă organizație fascistă a Persoanelor Deplasate. Opinia publică democratică protestează violent contra acestei întreprinderi. Este vorba de un Comitet Central ce încearcă să formeze printre Persoanele Deplasate un fel de Uniune a Țăranilor. De mai multe luni, diverși fasciști străini se reunesc în secret la Linz. Din partea Slovacilor, a participat fostul ofițer SS Rossler; din partea Românilor remarcăm pe Ion V. Emilian, fost căpitan SS, șeful acestei Uniuni a Țăranilor, pe Gheorghiu¹¹⁴, șef al Gărzii de Fier și pe Hubalek, șeful Comitetului de Asistență a Românilor ».

« *Osterreichische Zeitung* », organul oficial al armatei sovietice din Austria, se arată foarte indignat, la 27 ianuarie 1949 :

« Încă din mai 1948, a avut loc la Linz un miting al așa numitului Comitet al Uniunii Românilor, compus din ofițeri *Waffen SS* români și alți fasciști. Acest miting a fost o adevărată provocare la adresa Republicii Populare Române. De astă dată, fasciștii români au mobilizat Persoanele Deplasate sub semnul solidarității contra comunismului și a luptei pentru eliberarea României. Conducătorii lor sunt aceleași personaje implicate în scandalul Uniunii Țăranilor, în frunte cu căpitanul doctor Emilian ».

Cu o zi înainte, « *Die Neue Zeit* » publicase și el câteva rânduri :

« In cursul mitingului, Republica Populară Română a fost atacată în termeni indescritibili. Aceasta arată insolența tot mai mare a fasciștilor străini, sub protecția anumitor cercuri, străine și ele... Fasciștii se simt atât de puternici că și-au ținut reuniunea fără să ceară autorizația poliției austriece... »

Ziarul « *Der Abend* » din Viena scrie și el în același sens :

«... De câteva zile, organizația fascistă română ACRAN se ocupă cu alegerile în lagărele Persoanelor Deplasate din Austria de Nord. Scopul acestei activități este alegerea a 57 de

¹¹⁴. Este vorba de cunoscutul poet și scriitor Constantin Virgil Gheorghiu (1916-1992), autor al câtorva zeci de romane, între care *Ora douăzeci și cinci*. În volumele sale de « *Memorii* », Virgil Gheorghiu vorbește despre trecerea lui prin lagărele americane de după război, a căror ospitalitate a fost apreciată și de Johann Moritz, eroul din *Ora douăzeci și cinci*. Romanul lui Gheorghiu care se apropie cel mai mult de Ion V. Emilian și cartea de față este *La Cravache* (Cravașa). (NT).

delegați pentru o adunare reprezentativă viitoare. Cu această ocazie, faimosul căpitan SS Emilian a ținut un discurs incendiar contra Republicii Populare Române...»

«... Multe Persoane Deplasate și alte elemente Volksdeutsche care lucrează în marile uzine din Austria de Nord și-au dat votul pentru candidații listelor naziste, al căror șef este Emilian, Hauptsturmführer SS, vechi prefect al României fasciste. Am aflat că ACRAN a reușit să îmbrigadeze 6000 Volksdeutsche din România, numai în Austria de Nord. Emilian este cunoscut pentru acțiunile sale în cadrul Comitetului de legătură al fasciștilor din țările Europei de Est. El dispune de trupe de șoc ce terorizează lagărele de Persoane Deplasate ».

Numele meu a fost citat de peste o sută de ori de către presa cripto-bolșevică din Austria, totdeauna în termeni ca « *faimosul bandit SS Emilian* ».

Genul ăsta de articole nu m-a împiedicat să îmi continui activitatea cu toate forțele. Totuși, un lucru era limpede : pretutindeni în lume, comuniștii câștigau din ce în ce mai mult teren. Opoziția față de ofensiva comunistă era extrem de anemică. Occidentalii își închipuie că fac politică dacă obțin pe ici pe acolo câte un succes neînsemnat, egal cu zero.

Comuniștii aveau o linie clară, obțineau succese strategice importante, creindu-și noi baze de atac în vederea altor reușite. Cauza bolșevică avansa neconținut...

Mi-am făcut iluzia că important este să rezistăm în fața lor, că mai devreme sau mai târziu, micile noastre succese vor sfârși prin a forma un baraj în calea bolșevicilor. În acest sens am multiplicat acțiunile și reuniunile informative de denunțare a crimelor bolșevice, de scoatere la lumină a celor ce se petrec în țările supuse terorii comuniste.

Grație bunelor oficii ale serviciilor mele, o serie de personalități române din lumea artelor au putut părăsi clandestin lagărul bolșevic de concentrare care este întreaga Republică Populară Română. Multe evadări spectaculoase au avut loc în închisorile bolșevice din lagărul ce cuprindea întreaga Românie. Deținuții evadați, nu au putut fi găsiți.

Pe planul informațiilor, obținem succese spectaculoase. Neputându-mă ucide, nici împiedica să îmi continui activitatea, bolșevicii au trecut la folosirea altor mijloace, în stilul lor criminal.

Fratele meu Marcel Emilian este un comedian renumit, foarte apreciat de bucureșteni. Cu preocupări total diferite de ale mele, s-a lăsat provocat de o femeie frumoasă, Francisca Christian, care i-ar fi spus :

— Cineva a sosit din Linz, cu un mesaj din partea fratelui tău, pe care ți-l va da personal...

De la sfârșitul războiului și începutul noilor mele activități, m-am abținut total de a lua contact cu mama sau cu fratele meu, ținându-i la distanță, la adăpost de dușmanul insuportabil ce devenisem pentru regimul bolșevic din România. În jurul meu, la Linz, am lăsat să se creadă că m-am certat complet cu ei, întrucât nu împărtășim aceleași idei...

Adevărul însă este că totdeauna ne-am iubit foarte mult între noi trei, mama, fratele meu Marcel și eu însumi. Când a auzit că îl așteaptă un mesaj din partea mea, fratele meu a fost foarte bucuros. Femeia provocatoare, îi spusese că trebuie să meargă după așa zisul mesaj al meu, la un oarecare Rosanide, pe Calea Călărași nr 25 din București, la data de 5 aprilie 1949. Fratele meu s-a dus la adresa indicată împreună cu un prieten, fostul căpitan de aviație Gheorghe Ștefănescu. Acesta, din motive de discreție, a rămas în stradă, în fața casei.

Arestat pe loc, fratele meu nu a negat că venise după un mesaj de la mine. Nici nu ar fi putut nega. Femeia provocatoare afirma și ea că acesta fusese scopul vizitei fratelui meu la adresa indicată, unde nu-l cunoștea nici pe Rosanide, nici presupusa persoană venită chipurile din partea mea.

La data respectivă, un mesaj de la mine către fratele meu reprezenta chipurile o crimă contra « *Republicii Populare Române* ».

Bineînțeles, polițiștii nu au uitat să îl aresteze și pe Gheorghe Ștefănescu, în ciuda protestelor acestuia. Bietul Gheorghe Ștefănescu a fost condamnat la 25 de ani de închisoare și nimeni nu a mai auzit vreodată de el.

Pe diferite căi, prin agenți dubli, poliția bolșevică din România mi-a adus la cunoștință că dacă mă prezint la București pentru a afirma nevinovăția fratelui meu, acesta va fi eliberat...

— Iar mie ce mi se va întâmpla?, i-am întrebat pe aceștia.

— Vă veți încadra între entuziaștii constructori ai noii societăți comuniste și veți înțelege superioritatea orânduiri populare din România...

Mister Fox nu mă încurajează să merg la București, în gura lupului... Știu prea multe pentru a putea trece dincolo de Cortina de Fier, care nu este traversată de nici un muritor de rând... Soarta fratelui meu nu ar fi ameliorată întru nimic dacă m-aș duce la București, să îl dezvinovățesc. De fapt, de ce l-aș putea dezvinovăți? Practic nu a făcut nimic. Acceptase ideea de a primi un mesaj din partea mea, ceea ce nu putea fi în nici un caz o crimă. Inexistența mesajului din partea mea, face nulă și fără urmări practice provocarea în care fratele meu s-a lăsat antrenat. Dacă m-aș duce în țară, interogatoriile, confruntările și sedințele de spălare a creierelor s-ar multiplica și amplifica.

— Trebuie să rezistați tentației de a le da satisfacție, ducându-vă acolo. Aceasta a fost concluzia lui Mister Fox, identică de altfel cu a mea. Câtă vreme fratele dumneavoastră este în viață, el reprezintă ceva pentru temnicerii și călăii lui... Ducându-vă acolo, rezultatul va fi două cadavre în loc de unul, poate chiar niciunul.

Știu foarte bine că Mister Fox are perfectă dreptate. Mă zbat într-o teribilă tortură morală, sunt ca o insectă într-o pânză de păianjen, prizonier al unor sentimente contradictorii.

Continui însă lupta, cu precauții din ce în ce mai multe și mai bine studiate.

În octombrie 1949 mă mut din nou, de data asta într-o mansardă a hotelului « *Trei Coroane* » din Linz. Situată la extremitatea clădirii, această cameră prezintă avantajul accesului direct pe acoperiș, în caz de nevoie. Nimeni nu cunoaște adresa mea. Iată însă că într-o zi, cineva bate la ușă. Deschid. În fața mea un om jovial îmi întinde mâna :

— Bunăziua domnule Emilian, sunt Doctorul Wolf... Îl studiez în viteză, poftindu-l să intre. Ochii lui nu mi se par a fi cei ai unui om cinstit. Este roșcovan, față rotundă, burtă în devenire, cam la patruzeci de ani, costum gri, pălărie tiroleză.

— Ați obținut ușor adresa mea, doctore Wolf?

— Bieînțeles, toată lumea vă cunoaște pe aici...

Auzi vorbă, toată lumea...

Ezită un moment :

— Văd că vizita mea nu vă surprinde, familia « X » v-a avertizat probabil...

— Nu m-a avertizat nimeni... Cu cine am onoarea?

— Herr Doktor surâde profesional cu gura lui proeminentă, nasul în cârlig și ochii bulbucăți :

— Sunt ginerele lor...

Familia « X » se numără printre prietenii mei din România. Le-am răsfățat fiica unică, pe când aceasta era un copil de câțiva ani. Am aflat mai târziu că s-a căsătorit cu un neamț. Să fie acest Doktor Wolf?

Așa pretinde el. Din câte știu, neamțul căsătorit cu fata prietenilor mei a fost ofițer de apărare anti-aeriană germană, cu garnizoana în România. Intr-un context sau altul a putut-o întâlni pe domnișoara « X »... S-o fi îndrăgostit de ea. Cu mutra lui, nu prea îmi vine să cred că i-a putut inspira domnișoarei « X » sentimente capabile să ducă la căsătorie. Dragostea fiind însă oarbă, lucrul nu poate fi exclus.

Herr Doktor mă invită la prânz într-unul din cele mai bune restaurante din Linz. Plin de *shilingi* și de cartele alimentare, îmi oferă un adevărat festin. Cum golesc paharul, mi-l umple din nou. Pare profesionist. Aflu că este reprezentant comercial, plin de bune intenții, desigur...

Având onoarea de a cunoaște un patriot român ca mine, ar vrea să mă ajute.

— De ce n-am merge chiar seara asta la « *Rosenstube* », să continuăm...

— De ce nu?

Ne reîntâlnim pe la orele 23⁰⁰ la « *Cutia cu Trandafiri* ». Șampania curge fluviu. Nu mi se refuză nimic. Vorbim de România. Pare să o cunoască bine. Il întreb, ca din întâmplare :

— Unde ați avut cazarma, în România

— La Tătărani...

Ghinionul lui. Artileria antiaeriană germană a fost încartiruită la Pucheni, 15 kilometri de la Tătărani, spre București...

— Adorabila Flavia « X »..., soacra dumneavoastră, este mereu la fel de veselă...

— Bineînțeles. La București am invitat-o adesea la dans. Compania ei este o adevărată sărbătoare...

Iar a dat-o în bară. Paralizată de peste zece ani, Flavia nu risca să-l calce pe bombeuri...

A doua zi, cu precauțiile de rigoare, îl caut pe Mister Fox :

— Mi s-a întins o cursă grosolană, de începători ageamii...

— Intrați în rol, faceți pe prostul...

Un om de la CIA este imediat contactat. Doctorul Wolf există cu adevărat. Locuiește pe *Mariahilfergürtel* nr 7-13, telefon 23-I-77. Este Celibatar. Nu este căsătorit decât la « NKVD ». Misiunea lui specială este de a-l conduce pe Emilian în zona sovietică, unde va fi răpit.

Din când în când, doctorul Wolf mă sună :

— Vă caut o slujbă demnă de dumneavoastră, mă asigură el !

Se pare că a găsit slujba respectivă, căci în seara zilei de joi, 27 octombrie 1949, îmi dă întâlnire la cafeneaua « *Goethe* ». Vocea lui trădează o anumită nervozitate. Se teme că nu mă voi duce la întâlnirea proiectată.

— Duceți-vă fără nicio grijă. Lăsați totul pe seama mea, mă asigură mister Fox.

Mă duc fără grijă, dar atent la orice mișcare.

Herr Doktor Wolf stă ca pe cărbuni aprinși. Ii simt nervozitatea ca o apăsare fizică. Comandăm două cafele. Cum le primim, sunt chemat la telefon :

— Emilian ?

Răspunsd « *Da* », apoi telefonul amuțește. Mă întorc la masă. Wolf își întoarce privirile exact când duc ceașca de cafea la gură... Mă răzgândesc...

— Ospătar, două coniacuri!

— Pentru mine nu, suspină Wolf.

— Atunci, unul singur...

Nu m-am atins de cafea. Timpul trece, povestea se lungeste. Afacerea propusă de doctorul Wolf pare mirifică. În ciuda orei avansate, pretinde că putem merge chiar acum la persoana ce îmi va avansa banii necesari pentru « afacerea » proiectată de el. Imi închipui că suntem așteptați undeva...

Herr Doktor ia inițiativa :

— Mașina mea este afară.

Intr-adevăr, un « *Opel* » negru staționează peste drum, cu șoferul la volan. Urc în mașină, urmat de Wolf.

Dintr-o dată suntem înconjurați de agenți înarmați cu pistoale Cobra și Colt. Sunt agenții « *CIA* ». O femeie roșcovană dispare din cafeneaua « *Goethe* », o secundă înainte de pătrunderea echipei « *CIA* » în acest local. Oamenii « *CIA* » arestează trei

agenți « NKVD » cunoscuți : Rudolf Pierre, Ladislas Sehlos și Kurt Mivka.

În portbagajul mașinii s-au găsit două pistoale silențioase, frânghii la discreție și cătușe. Asupra doctorului Wolf s-a găsit un drog, din care câteva picături fuseseră vărsate în cafeaua mea. Dacă aș fi băut-o, m-aș fi simțit rău, m-ar fi apucat voma și m-aș fi dus la toaletă, să mă spăl. Acolo mă aștepta Kurt Mivka cu siringa pregătită. O injecție rapidă, mi-ar fi anihilat total voința, și i-aș fi urmat oriunde, ca un cățeluș. M-ar fi urcat în mașină, cu destinația oficiul special « NKVD » Urfahr, apoi zona sovietică.

Cei arestați cunosc multe lucruri și mărturisesc tot ce știu anchetatorilor « CIA ». În următoarele 48 de ore, autoritățile americane arestează 302 bărbați și 37 de femei, toți agenți sovietici. A fost una din cele mai senzaționale lovituri de după război.

Comandamentul sovietic din Baden-Baden este implicat direct, căci mașina « Opel » neagră cu care urma să fiu răpit îi aparține, ca și șoferul acesteia. Agenția « NKVD » din Viena, condusă de un oarecare Burger este în stare de alarmă, cei arestați fiind agenții ei.

În locuința doctorului Wolf s-a găsit un document de 67 de pagini dactilografiate, care conțineau portretul meu psihologic, cu preferințele mele pentru femeile blonde, mai curând decât cele brune, pentru vinurile demi-seci și lichioruri, mai curând decât pentru un alcool puternic. Nu erau uitate nici cele 60 de țigări pe zi, cafelele mele foarte dulci, orele obișnuite de culcare și sculare, restaurantele frecventate și alte detalii privind viața și obiceiurile mele. În josul paginii de titlu, cu cerneală roșie, era marcată următoarea « *Notă importantă : pare protejat de o inexplicabilă baftă* ».

Se pare că mister Fox nu are prea mare încredere în șansa mea proverbială, care de mulți ani mi-a atras porecla de « *Piele de Drac* ». După episodul Doktor Wolf, șase agenți de securitate americani sunt afectați pazei persoanei mele, douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru.

Nereușind să mă anihileze direct, « NKVD » recurge la procedeele lui murdare : la sfârșitul lui noiembrie, fratele meu este condamnat la moarte, ceea ce pentru mine înseamnă o nouă formă de presiune. Executarea urmează să aibă loc fără

întârziere. Fratele meu a putut zgâria câteva cuvinte pe zidul celulei sale :

« Frați români, un român a murit pentru România...»

Semnat : Marcel Emilian.

Sentința este executată la 13 decembrie 1949. Fratele meu este executat împreună cu locotenent-colonelul Dan Tetorian din Regimentul 9 Roșiori și maiorul Mihai Eliade, din Regimentul 2 Călărași. Execuția a avut loc la închisoarea Jilava din București, în același loc unde a fost asasinat Mareșalul Ion Antonescu. Deși comedian, fratele meu nu a avut de jucat comedia inocenței. A fost inocent cu adevărat. Singura lui vină a fost aceea de a fi fratele meu.

Afirm în mod solemn : asasinarea fratelui meu a fost un act deliberat al iudeo-bolșevicilor din România, pentru a mă constrânge să renunț la activitatea mea anti-comunistă. Știu că fratele meu a înfruntat moartea cu mult curaj. Sunt mândru de el.

Activitatea mea anti-comunistă continuă. Mă bat fără încetare și din toate forțele. Din toate forțele lor, comuniștii încearcă și ei să mă omoare. La începutul lui ianuarie 1950, niște prieteni mă găzduiesc într-un loc foarte greu de bănuț sau identificat, de către comuniști...

În ciuda precauțiilor mele, într-o seară simt că sunt urmărit. Mă îndrept către unul din refugiile mele, pe Mariahilferstrasse, în zona franceză. O limuzină neagră îmi taie calea dintr-o dată. Mai multe perechi de mâini încearcă să mă imobilizeze și să mă urce în mașină... Cinci indivizi trag de mine cum pot. Reușesc să închid ușa mașinii, culc la pământ doi dintre ei, apoi un al treilea... Nu sunt înarmat. Incep să cred că « *Pielea de Drac* » m-a abandonat...

O altă mașină sosește în trombă și frânează cu violență. Adversarii mei o șterg de urgență, urmăriți de jandarmii francezi. Unul dintre ei se salvează în intrândul unui bloc. Pătrunde prin forță într-un apartament și încearcă să treacă de pe balconul acestuia pe un acoperiș din vecinătate. Un jandarm îl ochește și trage. Omul cade în stradă, la picioarele mele. Este cunoscutul agent « *NKVD* » Beno Blum, specializat în răpirea de persoane pe stradă.

Reușesc să dejoc multe alte acțiuni îndreptate contra mea. Nu înțeleg de ce mă vor neapărat viu. Ar fi mai simplu să îmi

expedieze un glonț în ceafă, procedul preferat al bolșevicilor de a-și ucide adversarii. Prietenii mă sfătuiesc să renunț la acțiunea directă, să mă dau la fund, să plec undeva... Refuz să abandonez activitatea de demascare a comunismului și a ororilor lui.

La 23 august 1953 am bucuria de a publica primul număr al ziarului « *Stindardul* », organ independent, ce combate neîncetat pentru eliberarea României de sub jugul comunist. Eforturile României contra bolșevismului au început încă din 1918. Sunt sigur că într-o zi ele vor fi încununate de succes, că pe harta Europei își va face apariția România liberă și unită.

În 1955, teritoriul Austriei este abandonat de toate forțele ocupante : sovietice, americane, englezești și franțuzești. Mister Fox mă sfătuiește să mă mut, cu tot calabalâcul și arhivele mele. Francezii îmi propun un ajutor foarte serios. După un mic pelerinaj, în 1956 descopăr la Trauchgau, în Bavaria, un refugiu ideal. Un soi de castel-pensiune de familie, pierdut în munți, pe care proprietarii l-au închis în timpul războiului. L-am închiriat în condiții avantajoase. În plină natură, mă simt sub protecția brazilor. După atâtea precauțiuni, sper să mi se fi pierdut urma. Așa par să stea lucrurile.

Activitatea mea continuă. Reușesc o serie de lovituri contra serviciilor secrete rusești, ce nu puteau părăsi cu adevărat teritoriul strategic din inima Europei. Efectuez numeroase călătorii. Absențele mele din Trauchgau sunt frecvente.

Într-o seară, cobor din tren crezându-mă uitat și insesizabil. Sunt acostat politicos de către un maior de jandarmerie. Urc în mașina lui. Îmi explică, în cursul rutei, că un coleg de-al lui, ofițer la « *SDEC* », lucrând în cadrul unei cu totul alte afaceri, a căzut pe proiectul unei lovituri ce nu-l privea de loc. A scos-o la lumină din solidaritate anti-bolșevică, întrucât era vorba de o lovitură plănuită de « *NKVD* »:

— În seara asta ar fi urmat să fiți răpit !

Surpriza mea a fost mare, căci mă credeam uitat de toți. Așa stând lucrurile, nu văd cum m-ar putea răpi de vreme ce sunt prevenit. Maiorul de jandarmi îmi spune că un întreg dispozitiv de securitate este instalat la Trauchgau. Locuința mea este încercuită de peste o sută de jandarmi.

Agenții sovietici nu și-au dat oare seama de aceasta? Poate că au detectat cursa. Și-or fi luat măsurile lor. Poate că țin să își

încerce șansa. Presați de șefii lor, poate că nu au de ales, fiind obligați să treacă la acțiune cu orice preț. Către miezul nopții izbucnește un schimb de focuri în toată regula. Sunt arestați peste o sută de agenți ai serviciilor secrete din Germania de Est. Șeful lor posedă un plan precis al întregii mele reședințe. Toți recunosc că sunt sub ordinele unui colonel sovietic.

— Întreb pe șeful grupului:

— Unde trebuia să mă conduceți?

Răspunde fără ezitare:

— Ordinul era să vă ucidem pe loc și să ne asigurăm că sunteți mort cu adevărat.

În limbaj boșevic, asta înseamnă glonțul în ceafă, ca la Katyn.

Credeam că nu mai am de pierdut decât viața, o formalitate fără prea mare importanță.

Uitasem ceva foarte important.

Nu însă și ei. De mii de ani, ei nu uită nimic...

În 1962, bătrâna mea mamă locuiește în continuare la București. Regimul comunist a depozat-o de toate bunurile familiei, i-a împușcat fiul cu care trăia, m-a îndepărtat pe mine, care sunt un monstru, nu-i așa? Mama mea niciodată nu a putut vorbi cu cineva despre Ion al ei, despre Nelu, cum mi se spune în familie.

De câte ori a fost provocată pe această temă, a răspuns cu umorul rece care o caracterizează :

— Lăsați-mă în pace. Din 17 ianuarie 1945, fiul meu Ion își doarme somnul de veci în Slovacia. Stalin personal l-a decorat cu « *PABEDA* », Medalia Victoriei. O am într-un sertar.

Mama este în vîrstă de 86 de ani și trăiește într-o debara, fără nicio rază de soare. Iese odată pe zi, pentru a-și cumpăra, de la centrul de distribuție din apropiere, laptele cu care trăiește. Locuiește pe strada Ștefan Mihăileanu nr. 4, stradă foarte îngustă, ocolită sistematic de toate mașinile.

Iată însă că într-o zi, o mașină la pîndă o așteaptă cu motorul pornit. Este o « *Volgă* » neagră, cum numai securitatea avea pe atunci în România.

În plină zi, pe când mama era angajată în traversarea străzii, mașina s-a lansat cu toată puterea. Martorii de la fața locului au auzit un sunet ca de pasăre ce se lovește de parbrizul în plină viteză. Mama a fost lovită în plin, roțile au trecut peste ea iar

bolidul a dispărut de sub ochii vecinilor, cărora nu le venea să creadă că așa ceva este posibil. Cu bolșevicii însă și cu stăpânii lor, orice este posibil. Să nu uităm acest lucru.

La acea vreme, până în martie 1965, Gheorghe Gheorghiu-Dej a fost stăpânul absolut al chibuțului iudeo-sovietic numit « *Republica Populară Română* ». Este vorba de fostul ceferist comunist, grevistul rebel din februarie 1933, pe care l-am apărut ca avocat în fața tribunalelor regale excepționale ale vremii. Gheorghiu-Dej era amestecat în răzmerițele provocatorilor bolșevici de la Atelierele Grivița, din București. După legile în vigoare la acea dată, faptele săvârșite erau pasibile de pedeapsa cu moartea. Nu este exagerat să spun că am salvat probabil viața câtorva, în frunte cu Gheorghiu-Dej.

Recunoștința bolșevicilor s-a arătat 29 de ani mai târziu, când la 86 de ani, mama mea a fost zdrobită sub roțile criminale ale mașinii Securității.

Bolșevicii și-au ales bine simbolurile lor pline de ură: drapelul roșu ca sângele, chipurile al clasei muncitoare... pumnul strâns, simbol al urii ce vine de departe, din fundul Khazariei, al *Talmudului* și al *Vechiului Testament*...

Misiunea mea continuă. Nu mă poate opri decât Dumnezeu. Trebuie ca cineva să ducă această luptă. Astăzi este rândul meu. Mâine va fi rândul altora, care își vor găsi alți aliați, nu neapărat Nemții sau Americanii, nu neapărat contra Rușilor. Pretutindeni prezenți, dușmanii omenirii sunt nevăzuți pentru cei mai mulți dintre noi. Combatanții viitorului vor fi obligați să învețe a-i citi încă de pe țevile avraamice ale taților! Lupta noastră pentru supraviețuirea poporului român nu va înceta niciodată.

Ultima încercare de a mă ucide a avut loc în urmă cu numai două săptămâni. O foarte frumoasă doamnă a făcut multe eforturi pentru a se apropia de mine. Apoi, crezând că mi-a adormit vigilența, mi-a otrăvit cafeaua. Astfel de lucruri, nu mă împiedică să dorm liniștit, ca pe vremuri, la Mihailovka sau în Crimeea, în fața dușmanului.

Unul după altul, caii de sub mine mi-au fost totdeauna uciși. Perechea călărașului termină cursa vieții mult mai repede. În mod normal, calul călărașului nu are decât un stăpân adevărat, pentru întreaga lui viață. Călărașul însă, poate avea doi sau trei cai, ba chiar patru sau cinci, uneori. Viața călărașului este mai lungă decât a calului. Numai pe unul din acești cai, călărașul îl

poate iubi cu adevărat din toată inima și din tot sufletul lui, cum l-am iubit eu pe Dac, Băcanu pe « *Dalia* » Garbiș pe « Dunărea », fiecare călăraș cu calul lui, marea dragoste a vieții lui. Pentru călăraș, ceilalți cai sunt precum amantele bărbatului ce nu încetează de a-și iubi soția, chiar dacă îi face unele infidelități... Dac și « *Diablito* » au murit. Unul la limita asiatică a Europei, celălalt în dezastrul general al Bătrânului Continent, în ultimele zile ale mării epopei încheiate la 8 mai 1945.

Călărașii credeau că sunt îmbrăcat într-o « *Piele de Drac* », grație căreia trec printre gloanțe, aceasta continuând să mă apere și acum, la aproape 30 de ani după marea epopee a popoarelor europene, la sânul cărora dușmanii s-au cuibărit precum bolșevicul ce a zburat în aer odată cu pielea lui Dac. Pielea lui Dac a rămas în fundul Rusiei. În cadrul Războiului din umbră, de după 1945, « *Pielea de Drac* » este mai vie și mai activă decât oricând. Incep să cred că într-adevăr sunt protejat de un fel de « *piele de drac* ». Am ars pe lumea asta ca dracii în iad. Dumnezeu mă va fi dăruit, într-adevăr, cu o « *piele de drac* », minune de neînțeles pentru sfânta Biserică, ce se pierde în poezioare pentru copii și bătrâni, lumânări, îngerași, colivă și altele asemenea...

Gândesc adesea că în acel de tristă amintire 23 August 1944 ar fi fost suficient ca un singur general român să își facă datoria. Un singur general român, în fruntea unui escadron ar fi stărpit cuibul de vipere trădătoare din jurul unui rege nedemn și a unor pliticieni ratați, idioti, neisprăviți și vânduți, oameni ca Maniu și Brătienii, care au mâncat pâinea românească cea mai bună, fără să semene un singur bon de grâu, fără să frământa și să coacă altceva decât nenorociri pentru poporul român.

Cei vechi, Zamolxis, Pitagora și alții spuneau că cel ce nu-și coace pâinea sub propriul acoperiș, nu este un om liber. Nu trebuie să uităm acest lucru. Pâinea românească nu se poate coace în America, Rusia sau la Bruxelles...

În acel 23 August, intrigile unor neisprăviți au zădărnicit eforturile și jertfa a milioane de Români, a câtorva sute de mii de morți. Oameni ca Dămăceanu, Sănătescu, Maniu, Pătrășcanu, Dinu Brătianu și alții, în frunte cu regele-paiată, străin de neam și de orice omenie, s-au pus atunci, pe față, în slujba dușmanilor noștri. Oricât de « bune » le-ar fi fost intențiile, oricât de mare le-a fost frica lor de lăuze bătrâne, trădarea rămâne trădare.

Mulți dintre aceștia și-au primit pedeapsa chiar de la dușmanul în favoarea căruia și-au trădat țara, pentru care au murdărit drapelul oștirii și onoarea poporului român. Maniu, Brătienii și ceilalți trădători se vor fi gândit la asta, când călăii și gardienii țigani ai închisorii din Sighetul Marmației le serveau pe sub ușa, cu piciorul, gamela cuvenită trădătorilor. Dumnezeu nu i-a bătut cu parul. Trădătorii ne-au făcut-o, dar și-au făcut-o și lor, cu mâna lor. Numele lor va fi blestemat în vecii vecilor de către Românii conștienți de cele petrecute atunci.

Nu putem slăvi deopotrivă și amintirea eroilor căzuți în cei trei ani și două luni de război contra dușmanilor, și trădătorii de la 23 August 1944. Supraviețuirea poporului român depinde de înțelegerea acestui lucru. Neamurile nu pier din cauza unui război pierdut, ci din cauza neînțelegerii rostului lor pe lume, a pierderii identității și conștiinței lor naționale. Trădarea de la 23 August 1944 a fost un atentat contra identității și conștiinței poporului român, un atentat ce continuă în școli, în presă, în cărți și biserici, aproape peste tot. Trădarea României, a fiilor ei căzuți în lupta cu dușmanii, trebuie înțeleasă și condamnată de cei ce se consideră Români. Nu este vorba numai de trecut, nici numai de prezent, ci mai ales de viitor. Viitorul românesc nu se poate construi pe minciună, pe trădare, pe tembelisme și cretinisme, pe jidovisme.

Ungurii care au luptat până la sfârșit pentru cauza lor, alături de aliații lor, țin astăzi capul sus. Au tot dreptul. Au suferit ca și noi, au murit ca și noi, dar nu au scuipat pe morții și pe crezul lor național. Amiralul Horthy, regentul și conducătorul lor de până la 1944, și-a sfârșit liber zilele, în Occident. În România pigmeizată de după 23 August 1944, numele mareșalului eliberator Ion Antonescu face obiectul răzbunării continuatorilor și urmașilor mizerabililor noștri dușmani din războiul antisovietic. E timpul să le-o spunem foștilor « Aliați » ce și-au câștigat războiul mizerabil dar au pierdut pacea și dreptul la stima oamenilor cinstiți, a popoarelor. America trufașă, Anglia boșorogită și Franța ipocrită sunt la fel de vinovate ca Rusia murdărită de iudeo-bolșevism.

Din ce în ce mai des și mai neliniștit ciulesc urechea și ascult glasul celor morți pentru patrie. Il aud pe Smarandache, pe Băcanu, pe ceilalți, ai căror copii au rămas fără tată. Il aud pe « Dinu Pack », pe căpitanul Eugen Petit, pe sublocotenentul

Mihai Coliopol, eroi de legendă ai armatei noastre, pe amintirea cărora scuișă cei se învârtălesc prostește în trădarea de la 23 August 1944. Aud trompeta lui Vărzaru din Osica, aud vocea călărașilor, nechezatul cailor în tumultul ultimelor șarje de cavalerie, aud vocea ce mă va elibera din tenebrele trădării și rușinii de după 23 August 1944, care mă va conduce în câmpiile elizeene unde trădarea este de negândit iar caii și oamenii trăiesc în deplină armonie de inimă și de suflet.

De mult sunt gata. Aștept ultima poruncă, aceea în fața căreia orice muritor se supune. O aștept fără frică. M-am vindecat de această meteahnă, de care toți suferim o vreme. Nu devenim întregi cu adevărat decât după ce ne vindecăm de frică, de orice frică... Nimic serios nu se poate construi pe trădare, pe minciună, pe frică...

Niciun început nu este posibil pe frică.

— Descălecarea!

Descălecarea României nu trebuie căutată în trecut, în lecțiile Unchilor sau Bunicilor Duminică, pe care îi avem cu toții.

Descălecarea României aparține viitorului. Fiecare dintre fii Țării trebuie să fie demn de această *Descălecare*. Toți trebuie să ne unim vocile, sufletele și inimile într-un singur și unic strigăt refondator, de la Nistru până la Tisa :

— *Descălecarea...*

Fürstenfeldbruck,
Ianuarie, 1973

Auvers-sur Oise
Crăciun 1973

ANEXĂ

(La versiunea românească)

Capitolul XVII din prezenta lucrare, pune față în față doi generali germani ce servesc prânzul împreună cu unii dintre subordonații lor, plus autorul cărții de față, în calitate de invitat special și excepțional. În calitate de gazdă, generalul Wittke, comandantul Diviziei 170 Hanseatice *Wehrmacht*, își onorează oaspeții : pe tânărul locotenent Ion V. Emilian, care în fruntea unui escadron de călărași cucerise punctul strategic numit Filiberta, și pe generalul, mai exact *Obergruppenführerul*, Sepp Dietrich, comandantul Diviziei SS «*Leibstandarte Adolf Hitler*», care jucase un rol hotărâtor în restabilirea unei situații militare precare, ce avea să deschidă celor două armate drumul spre Crimeea și Caucaz.

Cu această ocazie, remarcăm un lucru de neînțeles, a cărui semnificație scapă observatorului neavizat: generalul Wittke nu cunoaște gradele militare ale invitaților săi germani. Este vorba de celebrul *Obergruppenführer Waffen SS*, Sepp Dietrich, însoțit de un *Sturmbannführer* (colonel) și de un *Hauptsturmführer* (căpitan), aparținând armatei numită *Waffen SS*.

Generalul Wittke nu este singurul ofițer superior *Wehrmacht* ce nu cunoaște gradele militare *Waffen SS*. Mulți ofițeri superiori ai armatei oficiale germane (*Wermacht*) nu voiau să (re)cunoască armata *Waffen SS*, pe care o disprețuiau. Era vorba de indiferență, apoi dispreț și animozitate tot mai evidentă, sentimente ce au condus mulți ofițeri *Wehrmacht* la nesupunere, dușmănie, conspirație și trădare. Înțelegem astfel foarte multe lucruri. De exemplu, de ce la 30 iunie 1934, Hitler a lichidat printr-o Lovitură de Stat aripa stângă a partidului său (NSDAP), de ce generalul Sponek refuză executarea anumitor ordine în Crimeea (p. ?), de ce mareșalul Rommel a încuviințat lovitura de stat din 20 Iulie 1944, care ar fi putut schimba soarta războiului, a Germaniei și a lumii întregi. Cum se explică existența celor două armate ale aceleiași țări, de unde provine

animozitatea dintre aceste armate ? Răspunsul la această întrebare permite nu numai o mai bună înțelegere a unui război în principal ideologic, ci și a întregii organizări mondiale postbelice, configurată la Teheran (1943) Yalta și Postdam (1945), Nuremberg (1945-1946), reconfigurată la Malta (1989).

Ca și *Wehrmacht*-ul, majoritatea armatelor vremii erau compuse din soldați recrutați pe baza serviciului militar general și obligatoriu. Orice ofițer al unei astfel de armate își începea cariera militară ca simplu recrutar. Lucrurile stăteau altfel în cadrul *Waffen SS* și al armatelor de același tip, aliate Germaniei, între care « *Armata Națională Română* » a Guvernului de la Viena (Horia Sima), Armata Rusă « *ROA*¹¹⁵ », al « diviziei speciale ruse » numită inițial « *Sonderdivizion Russe* » (1943), devenită « *Armata I-a Națională Rusă* », condusă de generalul Smyslovsky (parte din « *ROA* », comandant suprem, generalul Vlassov), al armatelor de voluntari musulmani, bosniaci, indieni, tibetani, etc.

¹¹⁵. *Russkaia Osvoboditelnaia Armiia (ROA)*, armată creată în principiu încă din 1942, rămasă însă până în 1945 mai mult pe hârtie. Către sfârșitul războiului, sub comanda generalului Andrei Andreievici Vlassov, « *ROA* » cuprindea aproximativ un milion de voluntari, recrutați dintre prizonierii sovietici. În loc să lupte, soldații « *ROA* » lăncezeau prin cazărmi, unii fiind folosiți ca mână de lucru. Abia la 14 noiembrie 1944 s-a creat Comitetul Internațional pentru Eliberarea Popoarelor Rusiei (*KONR*), din care făceau parte o serie de « comitete naționale » (rus, balt, ucrainian, georgian, cazac, etc.). Prizoniere ale concepției rasiste, autoritățile germane au fost incapabile să facă diferența între Rusia națională și Rusia bolșevică. Încă din 1942, când a căzut prizonier, generalul Vlassov a susținut în fața conducerii *Wehrmacht* că Rusia nu poate fi învinsă decât tot de Ruși. Înaintea lui Vlassov, în august 1941, colonelul Kononov s-a predat cu întregul lui regiment, ce urma să devină nucleul viitoarei Armatei Naționale Ruse de Eliberare. Eliberare de bolșevism ! Steagul acestor unități era cel imperial rus (alb, bleu, roșu). Toate unitățile recunoșteau dreptul la tron al marelui duce Vladimir Cyrilovici, strănepot al țarului Alexandru al II-lea, el însuși voluntar între voluntarii ruși. Cu prilejul trecerilor în revistă și al altor festivități, fanfarele militare *ROA* intonau imnul țarist *Bodje Tzara Krani* (Dumnezeu să-l păzească pe Țar). Stalin în persoană și guvernul sovietic se temeau de acești voluntari. Aveau și de ce : cu prilejul luptelor din Pomernia (februarie-martie 1945), regimentului rus liber condus de colonelul Sakharov, i s-au alăturat sute de dezertori din Armata Roșie. Comandantul suprem *Waffen SS*, *Reichsführer*-ul Himmler, nu a permis folosirea unităților « *ROA-KONR* » decât la data de 23 februarie 1945. Ce s-ar fi întâmplat dacă unitățile de voluntari naționaliști ruși ar fi fost folosite din 1941 sau 1942 ?

De-a lungul Războiului Mondial, al celor 12 ani de regim național-socialist și chiar al celor aproape 27 de ani, dintre sfârșitul Primului Război Mondial (1918) și sfârșitul celui de al II-lea (1945) au existat mai multe formațiuni militare sau armate germane, între care *Reichswehr*, *Wehrmacht* și *Waffen SS* au fost cele mai importante și mai cunoscute, dar nu singurele. Situația se explică prin condițiile speciale impuse Germaniei învinse prin Tratatul de la Versailles : obligativitatea desființării vechii armate imperiale și a organismelor acesteia (Marele Stat Major, Academia de Război, comandamentele teritoriale, etc.).

Incepând cu 1919, sub regimul socialist al președintelui Ebert¹¹⁶, apare armata germană numită « *Reichswehr* ». A existat însă un « *Reichswehr provizoriu* », un altul « profesionist » și un al treilea ilegal sau « negru », fără să mai socotim cele peste o sută de regimente și batalioane « libere », adică private, fără de care Germania ar fi devenit republică sovietică încă din 1919-1920. După venirea la putere a național-socialismului, *Reichswehr*-ul profesionist sau de mercenari devine armată națională și primește numele de *Wehrmacht*, Germania eliberându-se treptat de constrângerile politico-militare ale Păcii de la Versailles.

Partidele politice germane ale vremii întrețineau formațiuni paramilitare, prezentate drept echipe de ordine necesare bunei desfășurări a activității lor. Aceste formațiuni semănau perfect cu bodigarzii de astăzi, întreținuți de partidele politice democratice (nu-i așa ?), de unele întreprinderi și diverși patroni, unul mai democrat ca altul... Diferențele ce pot fi puse în evidență provin din spiritul militarist prusac și din seriozitatea exemplară cu care Nemții fac tot ce fac. Între aceste formațiuni paramilitare, primele și cele mai cunoscute inițial au fost

¹¹⁶. Friedrich Ebert (1871-1925), șef al social-democrației germane, deputat în Reichstag (1912), cancelar și apoi președinte al Republicii de la Weimar, 1919-1925. Ebert devine cancelar la 9 noiembrie 1918, ziua abdicării lui Wilhelm al II-lea. Cancelar cu acordul prințului Max de Bade (ultimul cancelar imperial), Ebert a fost confirmat prin votul « Comisarilor Poporului » și al **sovietelor de soldați și muncitori**, ce luaseră puterea la Berlin și în alte centre importante. Facilitând eliminarea grupării extremiste pro-sovietice « *Spartakus* » (Liebknecht, Roza Luxemburg) și a diverșilor aventurieri bolșevici (Kurt Eisner, Ernst Toller, etc.), Ebert a fost sprijinit de principalii generali germani, de Gustav Noske (1868-1946), ministru civil Reichswehr (1919) și de alte forțe mai mult sau mai puțin oculte.

sovietele comuniștilor, socialiștilor independenți și ale social-democraților, cu ajutorul cărora aceștia au sabotat războiul în faza lui finală, forțând apoi abdicarea împăratului Wilhelm al II-lea, luând puterea la Berlin, München și în alte centre germane.

Ulterior, Partidul Naționalist al Căștilor de Oțel și apoi Partidul Național Socialist (NSDAP) și-au creat și ele propriile lor echipe de ordine sau formațiuni paramilitare. Între acestea, batalioanele de asalt (*Sturmabteilung, SA*) și formațiunile de apărare (*Schutzstaffel, SS*) au devenit mici armate NSDAP, fără de care național-socialiștii germani nu ar fi ajuns la putere. Despre rolul și chiar necesitatea acestor formațiuni ne putem de seama din simplul fapt că între înființarea lor și cucerirea puterii politice, batalioanele SA și SS au pierdut peste 4000 de oameni, între care un oarecare Horst Wessel, căruia i-a fost dedicat un lied, devenit ulterior imnul național al Germaniei naziste.

Intr-o țară în care existau sute și poate chiar mii de astfel de formațiuni paramilitare, acestea nu puteau fi interzise întrucât erau mai puternice decât poliția și armata (*Reichswehr*) reunite. Ca să ne facem o idee, armata germană oficială a vremii nu putea depăși 100 000 de oameni, cea maghiară nu putea depăși 35 000 de oameni, în vreme ce armata cehoslovacă, de exemplu, atinge și chiar depășea cifra de 700 000 de soldați. Pe de altă parte, diversele guverne germane încălcau prevederile abuzive ale Tratatului de la Versailles, tolerau și încurajau formațiunile militare libere sau private, instruiau o armată semi-clandestină, experimentau unele arme noi, de exemplu în Uniunea Sovietică.

Ajunși la putere, național socialiștii riscau să fie răsturnați printr-o lovitură de stat comunistă, susținută mai mult sau mai puțin de social-democrați. Grație formațiunilor SA și SS, a sprijinului corpului ofițeresc oficial *Reichswehr*, național socialiștii reușesc să își interneze adversarii în primele lagăre de concentrare¹¹⁷ (înființate la două luni după venirea la putere) și chiar să limiteze puterea și avântul ideologic al propriei lor aripe de stânga (*Noaptea cuțitelor lungi*, 30 iunie 1934).

¹¹⁷. Ernst Thälmann (1886-1944), șeful comuniștilor germani este arestat în 1933 și moare la Buchenwald, în timpul unui bombardament american, ca și prințesa Mafalda, a Italiei. Alți oameni politici germani au ales exilul, cazul social-democratului Karl Kautsky (1854-1938), care va muri la Amsterdam, în plină glorie a național-socialiștilor.

Prima și principală formațiune militară devine astfel armata oficială a statului german (din *Reichswehr* devine *Wehrmacht*), moștenitoare și continuatoare a tradițiilor militarismului prusac al vechii armate imperiale, supusă comandamentului suprem OKW, în frunte (din 1938) cu Wilhelm Keitel și Alfred Jodl.

În afară de *Wehrmacht*, Germania nazistă a avut încă o armată, una « de partid », precum Armata Roșie, nu însă după chipul Partidului Bolșevic ci după Partidul Național-Socialist Muncitoresc German, NSDAP. În cadrul acesteia, au existat două ramuri sau direcții, așa numitele « SA », *Sturmabteilung* (batalioane de aslt) și apărarea de aproape, *Scutzstaffel* sau « SS », mai precis « *Waffen SS* ». În ciuda timpului foarte scurt, apărarea de aproape a (re)organizat, pe principii ofensiv-elitiste, întreaga structură de stat, viața publică și privată germană. Au existat grădinițe SS, școli și universități SS, întreprinderi SS, institute de cercetare științifică SS în toate domeniile posibile, inclusiv în științele oculte. Diversele structuri « SS » au coexistat cu cele anterioare, de stat, dar și cu cele « SA », ale aceluiaș partid, NSDAP. Concurența dintre acestea, ca și aceea dintre ele și *Wehrmacht*, a depășit uneori simpla animozitate, după cum o dovedesc evenimentele din « *Noaptea Cuțitelor Lungi* » (30 iunie 1934), expresie a crizei profunde din NSDAP și societatea germană a vremii. Aripa stângă NSDAP (Röhm și statul-major al acestuia) a fost amputată dar nu lichidată, batalioanele SA au continuat să existe, fără să joace însă vreun rol în cadrul războiului.

După toate semnele, Ernst Röhm dorise un socialism mai autentic decât cel hitlerist, implicând limitarea influenței și puterii marilor monopoluri capitaliste în economie, transformarea întregii armate de stat într-o armată de partid, după modelul Armatei Roșii, al regimului sovietic. Despre animozitatea, concurența și lupta pe viață și pe moarte intervenită între Röhm și Hitler știm însă la fel de puține ca despre atmosfera revoluționar-tovărășească din jurul muribundului Lenin și al cadavrului acestuia. Nu mai vorbim de aceea din jurul muribundului și apoi al cadavrului lui Stalin, de « Complotului Halatelor Albe », linșarea lui Beria și a miilor de agenți și adepți ai acestuia, care a depășit în amploare « *Noaptea Cuțitelor Lungi* ».

Comparația între cele două socialisme totalitare este de mult la modă, fără să se depășească însă nivelul propagandei și al imprecățiilor ideologice. Funcționari de stat sau partid, bine instalați cu ventuzele aspirante în privilegiile chiverniselii bolșevice, « istoricii », intelectualii, academicienii și alți polițai și politrucii nemărturiși ai gândirii se comportă precum majurii din toate armatele. Cei mai distinși dintre ei sunt cam la nivelul, chipul și asemănarea agenților de influență ai polițiilor secrete, ocupându-se de « sarcinile trasate », de ceea ce li se ordonă, de terorismul intelectual « antifacist » și pseudo-democrat de după război.

În sensul lui veritabil, termenul de « fascism » nu se justifică decât pentru regimul mussolinian din Italia, mai ales pentru perioada de pe urmă, a Republicii Sociale Italiene (septembrie 1943-aprilie 1945, cunoscută sub numele de Republica de la Salò, Lombardia).

În biblioteci găsim zeci de volume atribuite unora ca Marx, Engels, Lenin, Stalin, Fidel Castro, Kim Ir Sen, dar nu găsim *Mein Kampf* sau Discursurile lui Hitler, nici scrierile lui Mussolini, Buharin, Kamenev, Troțki, Zinoviev, sau Ernst Röhmer, exegezele și analizele comparative, pe care suntem îndreptățiți să le așteptăm, într-o lume normală, la aproape un secol după Primul Război Mondial, Marea Revoluție din Octombrie sau marșul lui Mussolini asupra Romei. Cu mici excepții, în librării sau biblioteci publice nu găsim decât texte de propagandă cominternistă sau sovieto-occidentală despre al II-lea Război Mondial, despre măreția hipercosmică a linșajului judiciar de la Nuremberg, nimic concret despre invizibilele camere de gazare « germane » a căror fotografie sau schemă tehnică de funcționare nu ni s-a arătat niciodată. Într-un cuvânt, în fostul lagăr comunist ca și în occidentul european americanizat, cele peste șapte decenii de la ultimul Război mondial au fost o eră de îndoctrinare ideologică pro-sovietică sau pro-americană. Diferențele dintre acestea se reduc la băsmăluțele Radei Baba și Babei Radam un fel de aceeași Mărie cu altă pălărie !

Anexa noastră vizează mai buna înțelegere a unor situații pe cât de speciale pe atât de banale, uneori mondene, din timpul războiului nostru anti-sovietic, care nu a fost numai al nostru.

Sâmbătă 28 septembrie 1941, pe Frontul de Est, generalul Wittke și întregul său stat-major are invitați la prânz pe cei trei ofițeri SS amintiți și pe autorul cărții de față. Cât e el de general, de tradiție militaristă prusacă, generalul Wittke nu cunoaște gradele de pe umerii invitaților lui, care cu câteva zile în urmă contribuiseră decisiv la restabilirea frontului diviziei sale în zona Malaja-Belosjorka-Wesseloje-Filiberta (Ucraina). Șeful său de stat-major îi șoptește la ureche gradele invitaților, dar generalul Wittke nici măcar nu suportă termeni ca « *Obergruppenführer* », « *Sturmbannführer* », « *Hauptsturmführer* », grade *Waffen SS* echivalente cu cele general, colonel și căpitan din *Wehrmacht* și din toate armatele lumii.

Prânzul militaresc al generalului Wittke ne pune nu numai în fața a două mentalități, ci a două armate diferite, fiecare cu regulamentele, disciplina, tradițiile, obiectivele și iluziile ei.

Pe plan militar, în cei douăzeci și ceva de ani, de la prăbușirea din 1918 la apogeul din perioada 1939-1942, Germania asistase nu numai la constituirea unităților « SA » și « SS » ci a peste o sută de formațiuni botezate batalioane sau regimente « libere », fără de care statul s-ar fi dezintegrat iar imperiul Hohenzolernilor ar fi urmat exemplul celui țarist, devenind un conglomerat de republici sovietice. De altfel, republici sovietice efemere, mai mult sau mai puțin bolșevice, au existat nu numai la Budapesta ci și la Berlin, Köln, München sau Dresda. În anii 1919-1920, Bavaria, Austria, Saxonia și alte provincii germane au fost foarte amenințate de comunismul sovietic intern și extern, ultimul fiind stopat în condițiile cunoscute la Budapesta (1919), apoi la porțile Varșoviei (1920).

Nimic de mirare că în vederea evitării comunismului, a cuceririi puterii politice și a păstrării acesteia, partidele politice germane ale vremii și-au creat propriile lor unități para-militare. Între acestea, formațiunile militare NSDAP, din cadrul « *Waffen SS* », s-au dovedit cele mai puternice, ajungând să concureze și chiar să depășească forța și spiritul militarist prusac tradițional, încarnat de armata germană oficială, *Wehrmacht*. Companiile, batalioanele și singurul regiment din perioada cuceririi puterii (regimentul « *Leibstandarte Adolf Hitler* ») au devenit curând divizii și mari unități. Dacă războiul s-ar fi terminat altfel, acestea ar fi înghițit cu totul și și-ar fi subordonat armata

oficială, *Wehrmacht*, care nu a acordat niciodată vreo importanță ideologiei în general și celei naziste în special.

Au existat treizeci și opt de divizii « *Waffen SS* », dintre care șaisprezece au avut efective inferioare diviziilor normale. Pe de altă parte, șaisprezece din cele treizeci și opt de divizii au fost formate dintr-o majoritate de cetățeni germani (*Reichsdeutsche*) și o minoritate de *Volksdeutsche* (germani stabiliți în alte țări decât Germania). Două din diviziile « *Waffen SS* » au fost formate în majoritate din elemente *Volksdeutsche*. Trei divizii « *Waffen SS* » au cuprins două părți egale de *Volksdeutsche* și de străini de diverse nații. Șaptesprezece divizii « *Waffen SS* » au fost formate în întregime din străini de diverse neamuri și religii : ruși, ucrainieni, bieloruși, musulmani, etc.

Peste aceste divizii, armata « *Waffen SS* » cuprindea un număr impresionant de mici unități speciale : parașutiști, batalioane de lansatori de rachete «*V₁*» și «*V₂*», comandouri pentru misiuni deosebite (Skorzeny, de exemplu), batalionul de voluntari finlandezi, corpul britanic de armată (*British Freekorps*), corpul cazac și alte detașamnte de voluntari din Europa Centrală și Răsăriteană, India, Iran, etc.

În prima parte a războiului, diviziile « *Waffen SS* » erau identificate prin numele lor, de exemplu divizia *Totenkopf*. Numărul diviziilor « *Waffen SS* » fiind tot mai mare, începând cu 1942 ele au fost numerotate în ordinea înființării lor. În principiu, cu cât acest număr era mai mic, cu atât divizia respectivă era mai veche. Invers, cu cât numărul diviziei era mai mare, cu atât ea era mai recentă. Locul particulei « *SS* » în cadrul numelui diviziei permitea înțelegerea specificului ei rasial și militar.

Formate pe bază de voluntariat, unitățile militare « *Waffen SS* » erau considerate de elită, spre deosebire de unitățile « *Wehrmacht* », formate exclusiv din recruți. Diviziile din voluntari *Reichsdeutsche* se numeau « *SS Divizion* », de exemplu divizia a doua « *SS-Panzerdivision Das Reich* ». Singura excepție la această regulă a fost divizia « *Wiking* », compusă nu numai din voluntari *Reichsdeutsche* ci și din voluntari străini.

Diviziile de voluntari de origine germanică se numeau « *SS-Freiwilligen-Divizion* », de exemplu Divizia 18 « *SS-Freiwilligen-Panzergrenadierdivizion Horst Wessel* », compusă

din *Volksdeutsche* din Slovacia și Ungaria. Au existat două excepții la această regulă: divizia « *Langemark* », compusă exclusiv din voluntari belgieni-flamanzi și divizia « *Wallonie* », formată din voluntari belgieni-waloni, de limbă franceză.

O divizie formată din voluntari de origine non germană se numea « *Division der SS* ». Uneori, naționalitatea unei astfel de divizii era marcată între paranteze, imediat după nume, de exemplu divizia 21 « *Waffen-Gebirgsdivision der SS Skandenberg* » (Albaneză nr. 1).

I. Efective și naționalități în cadrul armatei « *Waffen SS*¹¹⁸ »

1. Reichsdeutsche : peste 400 000 de voluntari.

Conform terminologiei oficiale a celui de al III-lea Reich, cetățenii *Reichsdeutsche* erau locuitori germani ai Germaniei propriu-zise sau din provinciile considerate de origine germană. În acest sens, se vorbea de germani, austrieci, sudeți, alsacieni, lorenzi, luxemburgezi, tirolieni, etc.

2. Volksdeutsche : peste 300 000 de voluntari

Voluntarii *Volksdeutsche* aparțineau populațiilor de limbă germană dispersate în diverse zone din Europa: Slovacia, Ungaria, România, Polonia, Lituania, Iugoslavia, etc.

3. Străini : 435 000 de voluntari.

Efectivele voluntarilor străini nu pot fi stabilite cu precizie, arhivele germane fiind foarte discrete sub acest aspect. Prin calcul estimativ, s-a ajuns la următoarele cifre :

a). Voluntari de origine germanică (129 000)

Finlandezi:	4 000	Flamanzi	20 000
Danezi	6 000	Suedezi	300
Norvegieni	10 000	Estonieni	15 000
Olandezi	40 000	Lituanieni	4 000

b) Voluntari occidentali de diverse origini (30 000)

Francezi	10 000	Britanici	300
Valloni	8 000	Italieni	10 000
Elvețieni	700	Spanioli	1 000

¹¹⁸ Efectivele și naționalitățile ce urmează, lista celor 38 de divizii și a altor unități « *Waffen SS* » au fost stabilite după *Histoire de l'Armée allemande* de Benoist-Méchin (10 volume), Paris, Albin Michel, 1964 și Edwige Thibaut, *L'Ordre SS, Ethique et idéologie*, Paris, Avalon, 1991.

c) Voluntari din Balcani și Europa Centrală (100 000)

Sloveni	5 000	Cehi	5 000
Albanezi	7 000	Unguri	40 000
Sârbi	4 000	Bulgari	3 000
Bosniaci	20 000	Români	7 000
Croați	8 000	Greci	1 000

d) Voluntari din Uniunea Sovietică și Asia (190 000)

Ruși	30 000	Armeni	7 000
Bieloruși	12 000	Tătari	10 000
Ucrainieni	30 000	Kirchizi	2 000
Cazaci	35 000	Uzbeki	3 000
Turkmeni	20 000	Calmuci	2 000
Georgieni	6 000	Indieni	12 000
Caucazieni	18 000	Tibet/Nepal	3 000

II. Diviziile « Waffen SS », în ordinea înființării lor :

1. SS-Panzerdivizion « Leibstandarte Adolf Hitler ».

Divizie formată pe scheletul regimentului SS gardă a cancelarului german, înființat în 1933, devenit divizie cu același nume în iunie 1941. De-a lungul războiului, un batalion din această divizie a fost permanent afectat securității personale a cancelarului. Divizia a participat la toate principalele campanii : Polonia, Olanda, Franța, Rusia, Italia, Normandia, Ardeni, Ungaria.

Blazon : speracolul (*Dietrich*) pe fondul unui scut tăiat și rotunjit în colțul superior dreapta.

2. SS-Panzerdivision « Das Reich ».

Deși a purtat numărul « 2 », această unitate este de fapt prima divizie « *Waffen SS* » : la data înființării ei, « *Leibstandarte* » era regiment. Divizia « *Das Reich* » s-a numit întâi « *SS-Verfügungsddivision* » (10 oct. 1939 -2 dec. 1940), apoi « *SS-Division Deutschland* » (3 dec. 1940-27 ian. 1941), « *SS-Division Reich* » (28 ian. 1941-15 mai 1942), « *SS-Division Das Reich* » (16 mai 1942-15 ian. 1944). Nume definitiv după 16 ianuarie 1944 : « *SS-Panzerdivision Das Reich* ».

Regimente de seamă : *Germania, Deutschland, Der Führer, Langemarck*.

A participat la campaniile din Polonia, Olanda, Franța, Serbia și Rusia. « *Das Reich* » este divizia ce s-a oprit la porțile Moscovei, în noiembrie-decembrie 1941. S-a evidențiat în bătăliile de la Harkov, Kursk, Normandia, Ardeni, Ungaria-Viena (1944-1945).

Blazon : Semnul runic de luptă (un « N » întors și traversat de o bară verticală albă).

3. SS-Panzerdivision « Totenkopf »

Numele acestei divizii provine din acela al formațiunilor « *Totenkopf-verbände* » (cap de mort), care i-au dat naștere în octombrie 1939. Divizia SS « *Totenkopf* » a primit botezul focului în mai 1940, în Franța. Sfârșitul lui 1941 găsește divizia în fața Leningradului. Ea se bate apoi în Ucraina, Polonia (Varșovia), Ungaria. Va fi distrusă la Viena, în martie 1945.

Regimente de seamă: *Thule* (regatul mitic din Nordul Europei) și *Theodor Eike* (fondatorul ucis în Rusia, în 1943).

Blazon: Capul de mort și două tibia încrucișate pe un blazon identic cu cel al diviziilor « *Leibstandarte* » și « *Das Reich* ».

4. SS-Panzer Grenadier Division « *Polizei I* »

Divizie formată pe baza efectivelor *Ordnungspolizei*, trecute din oficiu la « *Waffen SS* » în octombrie 1939. Membrii acestei divizii nu erau obligați să satisfacă criteriile de selecție rasială specifice formațiunilor « *Waffen SS* ». Semnele de grad și uniforma *Ordnungspolizei* au fost păstrate, cu diferența că vulturul german va fi purtat pe brațul stâng, ca în toate unitățile « *Waffen SS* ». Membrii « *SS* » autentici ce au servit în această divizie au purtat fie semnele specifice gradelor « *Schutzstaffel* », fie cele două rune pe capacul buzunarului stâng al bluzei sau vestonului uniformei.

Specializată în lupta contra partizanilor, această divizie a luptat în Franța (1940), Țările Baltice, Leningrad, Iugoslavia, Grecia, fiind distrusă pe Oder, în aprilie 1945.

Blazon: runa lupului (« *Z* ») pe fondul unui scut tăiat rotund în colțul stânga sus.

5. SS-Panzer Division « *Wiking* »

Divizie creată în decembrie 1940. Numele ei se trage de la majoritatea voluntarilor nordici din rândurile ei.

Participă la campania din Rusia. Cucerește Kievul, Rostovul și Caucazul. Se remarcă la Harkov, Kursk și Tcherkassy, fiind distrusă între Budapesta și Balaton. Regimente de seamă: *Germania*, *Westland*, *Nordland*, batalionul *Narva* (oraș sfânt al estonienilor).

Blazon: Roata solară înscrisă pe un scut tăiat rotund în colțul dreapta sus.

6. SS-Gebirgs Division « *Nord* »

Divizie de munte formată în martie 1941 pe baza Grupului de luptă « *Nord* » (« *Kampfgruppe Nord* »), trimis în Finlanda, în 1940. Numele se explică prin originea nordică a diviziei.

Divizia a luptat în Laponia și Carelia din 1941 până în 1944, apoi în Alsacia, Palatinat și Würtemberg.

Blazon: *Hegel*-runa pe un scut tăiat rotund centru-sus:

7. SS-Gebirgs Division « *Prinz Eugen* »

Divizie creată în martie 1942, din voluntari *Volksdeutsche* proveniți din Serbia și Croația. Numele ei se explică prin faptul că prințul Eugen de Savoia este foarte cunoscut în părțile respective din Peninsula Balcanică, inclusiv la Timișoara, după cum am văzut (provocarea epistolară la duel, lansată notabililor Timișoarei de către sublocotenentul Eugen Petit).

Divizia « *Prinz Eugen* » a luptat contra partizanilor lui Tito, contra Rușilor, pe Valea Vardarului și în Polonia. A fost distrusă pe Oder, în aprilie 1945.

Blazon: runa lui Odal.

8. SS-Kavalleriedivision « Florian Geyer »

Înființată în august 1941. Florian Geyer este numele unui cavaler german, partizan al lui Martin Luther, șef al țăranilor în cadrul Războiului Țărănesc din 1522-1525, erou popular, precum Horia în Transilvania.

Parțial călare, divizia Florian Geyer a luptat pe Frontul de Est (Rusia, Bielorusia, România, Ungaria), inclusiv contra partizanilor. A fost blocată și distrusă la Budapesta (februarie 1945).

Blazon : o sabie încrucișată cu un cap de cal pe fondul unui scut tăiat rotund centru sus.

9. SS-Panzerdivision « Hohenstauffen »

Înființată în decembrie 1942, divizia poartă numele împăraților germani Frederick II Hohenstauffen și Frederic Barbă Roșie, dispărut în timpul cruciadelor.

Divizia a combătut în Rusia și Normandia. S-a evidențiat în bătăliile Arnheim, Ardeni, Ungaria, Austria, unde a fost distrusă (martie 1945).

Blazon : litera « H » și o sabie verticală, pe fondul unui scut tăiat rotund în colțul stânga sus.

10. SS-Panzerdivision « Frundsberg »

Soră geamănă a diviziei Hohenstauffen, înființată în ianuarie 1943, poartă numele faimosului șef de mercenari Georg von Frundsberg (1473-1528), care a luptat pentru împăratul Carol al V-lea, contra Franței, Veneției și Olandei.

Divizia « *SS-Frundsberg* » a participat aproape la toate bătăliile diviziei « *Hohenstauffen* », apoi pe Rin și pe Oder, unde a fost distrusă (aprilie 1945).

Regimente de seamă: *Hermann Goering* și *Karl der Grosse* (Carol cel Mare).

Blazon : Litera « F » pe o frunză de stejar, în mijlocul unui scut decupat rotund în colțul dreapta sus.

11. SS-Freiwilligen Panzergrenadierdivision « Nordland »

Înființată în martie 1943 din voluntari supraviețuitori ai legiunilor nordice (daneză, norvegiană, olandeză), de unde îi vine și numele. Cei 300 de voluntari britanici au combătut în rândul acestei divizii, angajată în Croația, Curslanda (Letonia), Polonia. Decimată cu ocazia bătăliei de la Stargard (Polonia), divizia « *SS-Nordland* » este distrusă sub zidurile Berlinului (aprilie-mai 1945).

Regimente de seamă : *Norge* (voluntari norvegieni), *Danmark*, batalionul *Hermann von Salza*.

Blazon : Roata solară înscrisă într-un cerc, pe fondul unui scut tăiat rotund în colțul stânga sus.

12. SS-Panzerdivision « Hitlerjugend »

Divizie creată la 21 iunie 1943, din voluntari ai tinerimii hitleriste. A fost încadrată cu ofițeri formați în divizia « *SS-Leibstandarte* », ceea ce explică prezența speracolului pe blazonul ei.

A participat la bătălia din Normandia, cu care ocazie a suferit pierderi foarte grele, fiind apoi reformată, în vederea bătăliei din Ardeni. A fost distrusă la Balaton (Ungaria), în februarie 1945.

Blazon : speracolul « *Leibstandarte* » și runa « *Sieg* » (victorie), pe fondul unui scut tăiat rotund colțul dreapta sus.

13. Waffen-Gebirgsdivision der SS « Handschar » (Croatia 1).

Divizie înființată în martie 1943, din voluntari bosniaci de religie musulmană. Denumirea definitivă și-a căpătat-o în mai 1944, « *Handschar* » fiind pentru musulmani numele săbiei curbate (iatagan).

Angajată numai în Iugoslavia, contra partizanilor lui Tito, divizia a fost distrusă la Zagreb (februarie 1945).

Blazon : Iatagan pe fondul unui scut tăiat rotund centru sus.

14. Waffen-Grenadierdivision der SS « Galicien »

Divizie înființată în mai 1943 din voluntari ucrainieni, originari din Rutenia și Galiția, de unde numele ei. S-a evitat utilizarea numelui Ucrainei, de teama naționalismului ucrainian, foarte puternic de-a lungul întregului secol XX. Această împrejurare s-a dovedit salutară în 1945, voluntarii respectivi nefiind predați sovieticilor, ca în alte cazuri, după cum vom vedea.

Angajată exclusiv pe Frontul de Est, a suferit pierderi grele și a fost reformată în mai multe rânduri. O parte din efectivele acestei divizii au continuat războiul pe cont propriu, ca partizani contra Armatei Roșii, până în 1948-1949.

Blazon : leul Galiției și trei coroane regale, pe un scut intact.

15. Waffen-Grenadierdivision der SS « Lettland »

Divizie creată în ianuarie 1944, pe scheletul unei brigăzi de voluntari letoni, de unde i se trage și numele.

S-a bătut la Narva (Estonia), în Curlanda și Pomerania, fost distrusă în regiunea Dantzig (ianuarie 1945).

Blazon : Litera « L » și cifra I (unu roman) pe fondul unui scut intact.

16. SS-Panzergranadierdivision « Reichsführer SS »

Divizie înființată în octombrie 1943, pe baza unui batalion însărcinat cu securitatea lui Himmler (*Begleitbataillon*). În calitate de « *Reichsführer SS* » Himmler a fost șeful suprem al tuturor formațiunilor SS, militare, civile, științifice, etc. Numele diviziei vine de la titlul lui Himmler.

Participă la luptele din Italia (1944), Ungaria (Balaton, unde a fost distrusă în februarie 1945).

17. SS-Panzergranadierdivision « Götz von Berlechingen »

Divizie formată în Franța (octombrie 1943), din voluntari francezi, flamanzi și români. A primit numele cavalerului Götz von Berlechingen, unul din eroii lui Goethe, condotier liber, partizan al Războiului țărănesc german (1522-1525), care a combătut Turcii și Francezii, în contul împăratului Carol al V-lea. În 1504, cu ocazia asediului de la Landshut, von Berlechingen și-a pierdut pumnul drept, purtând până la moarte o proteză de fier.

Divizia a participat la bătălia din Normandia și retragerea germană din Lorena, Palatinat și Bavaria.

Blazon : Pumnul de Fier al lui von Berlechingen, pe fondul unui scut decupat rotund în colțul stânga sus.

18. SS-Freiwilligen Panzergranadierdivision « Horst Wessel »

Înființată în ianuarie 1944 din voluntari *Volksdeutsche* maghiari, anterior încadrați în batalioanele « SA », de unde și numele lui Horst Wessel. Membru al batalioanelor « SA » din Berlin, Horst Wessel a fost asasinat de comuniști

(1929), devenind eroul și martirul oficial al regimului național-socialist. Liedul dedicat lui Horst Wessel a fost imnul național al Germaniei hitleriste.

Această divizie a participat la luptele din Ucraina, Ungaria, Galiția și Silezia, unde a fost distrusă (februarie-martie 1945).

Blazon : Sigla batalioanelor « SA », pe fondul unui scut decupat rotunjit în colțul din stânga sus.

19. Waffen-Grenadierdivision der SS « Latvia »

Divizie înființată în ianuarie 1944, pe baza unor batalioane de securitate letone, de unde numele de « Latvia ».

Divizia s-a bătut în Curlanda contra Rușilor. Inconjurată de Armata Roșie, Divizia « Latvia » nu s-a predat decât după capitularea de la 8 mai 1945.

Blazon : Litera « L » și cifra « II » (doi roman), pe fondul unui scut intact.

20. Waffen-Grenadierdivision der SS « Estland » (Estniche nr. 1)

Divizie înființată în martie 1944, pe baza unei legiuni estoniene. « Estland » este numele german al Estoniei.

Divizia a luptat la Narva și în Curlanda, unde a reușit să evite încercuirea. A continuat lupta în Polonia și Silezia, fiind distrusă la Praga (aprilie 1945).

Blazon : Un « E » rotund, încrucișat cu o sabie, pe un scut intact.

21. Waffen-Gebirgsdivision der SS « Skanderberg » (Alban. nr. 1)

A doua divizie musulmană « Waffen SS », înființată în aprilie 1944. Skanderberg a fost eroul albanez care, în secolul al XV-lea, a cucerit pentru o vreme independența Albaniei contra Turcilor.

A fost angajată în luptele de partizani contra comuniștilor Enver Hodja și Tito. În urma unor pierderi importante, divizia devine simplu grup de luptă (*Kampfgruppe*), ce va combate până la sfârșitul lui aprilie 1945 pe Oder.

Blazon : Vulturul bicefal albanez, pe fondul unui scut decupat rotund în partea superioară centrală.

22. Freiwilligen-Kavalleriedivision der SS « Maria Theresa »

Înființată în mai 1944, din voluntari maghiari, divizia a primit numele împărătesei Maria Tereza, pe care Ungurii au salvat-o de la înfrângere, în Războiul de Succesiune la tron (1740-1748).

Angajată mai întâi în Polonia, divizia « Maria Theresa » a participat alături de divizia « Florian Geyer » la apărarea Budapestei, fiind încercuită și distrusă alături de aceasta (februarie 1945).

Blazon : « Albăstrița », floarea preferată a împărătesei Maria Tereza.

23. SS-Freilligen-Panzergrenadierdivision « Nederland »

Înainte de a fi atribuit diviziei « Nederland », numărul « 23 » a fost rezervat diviziei *Waffen Gebirgsdivision der SS « Kama »* (Croatia, nr. 2), rămasă simplu proiect. Divizia s-a format din supraviețuitorii olandezi ai « *Legiunii Nederland* », devenită brigadă și decimată la Narva.

Divizia a luptat în Curlanda, Polonia, Silezia, pe Oder, fiind exterminată în cadrul bătăliei pentru Berlin.

24. Waffen-Gebirgsdivision der SS « Kartsjager »

Divizie înființată în iulie 1944, din voluntari ce locuiau în regiunea Karst (Tirolul de Sud), de unde numele ei.

În ciuda contingentelor de voluntari sloveni și italieni, această divizie a rămas incompletă, fiind angajată contra partizanilor italieni și a armatei engleze din Italia.

Blazon : Emblema vechilor Vânători de Munte imperiali din Tirol, pe fondul unui scut decupat rotunjit în colțul superior stâng.

25. Waffen-Grenadierdivision der SS « Hunyadi » (Ungar. nr 1).

Divizie formată în mai 1944. Prăbușirea frontului românesc și întoarcerea armelor de către Români a limitat recrutarea voluntarilor la membrii partidului maghiar Crucile cu Săgeți. Numele diviziei evocă regentul maghiar Janos Hunyadi (Ioan de Hunedoara). În ciuda indicației complementare (« *Ungarische nr 1* »), este vorba de a doua divizie SS de origine maghiară, prima fiind divizia « *Maria-Theresa* ».

Divizia « Hunyadi » a luptat întâi în Polonia. Revenită în Ungaria, divizia participă la puciul lui Szalasi contra regentului Horthy, apoi luptă în Prusia Orientală și pe Oder, unde este distrusă în aprilie 1945.

Blazon : Crucea cu Săgeți și două coroane pe fondul unui scut intact.

26. Waffen-Grenadierdivision der SS « Gömbös »

Înființată în martie 1945, această a III-a divizie maghiară SS poartă numele unui vechi ministru de război ungur, adversar al comunistului Bela Kun, campion al alianței cu național-socialiștii germani.

Formată cu mai puțin de două luni înaintea capitulării finale, divizia a avut o existență aproape fantomatică. Primele ei batalioane au luptat contra Rușilor și Anglo-Americanilor, în Germania de Sud.

Blazonul ei este aproape identic cu cel al diviziei « *Hunyadi* » : Crucea cu Săgeți și trei coroane, pe același fond al scutului intact.

27. SS-Freiwilligen-Grenadierdivision « Langemarck »

Formată în octombrie 1944, pe scheletul Brigăzii Flamande de Asalt « *Langemarck* », al cărui nume este adoptat și prelungit, evocând bătălia de pe Yser, din Primul Război Mondial, considerată simbol al naționalismului flamand.

Divizia a participat la bătăliile din Curlanda și Polonia (Zachan, Stargard și Altdam), apoi a fost distrusă pe Oder, în aprilie 1945.

Blazon : Crucea solară cu trei brațe, pe un scut intact.

28. SS-Freiwilligen-Grenadierdivision « Wallonie »

Divizie înființată în ianuarie 1945, pe scheletul Brigăzii de Asalt (*Sturmbrigade*) « *Wallonie* », decimată la Tcherkassy.

A luptat în Curlanda, Pomerania și la Stettin.

Blazon : Două bâte noduroase încrucișate, pe un scut tăiat rotund în colțul superior stânga, simbolul « *Burgundiei Mari* » a lui Carol Temerarul, pe care Léon Degrelle, șeful « *REX* », a vrut să o reconstituie.

29. Waffen-Grenadierdivision der SS « Italia »

Numărul 29 a fost mai întâi atribuit lui *Waffen-Grenadierdivision der SS Russische* nr 1, formată din voluntarii ruși ai brigăzii Kaminsky, ale cărei efective au fost transferate, în noiembrie 1944, armatei « *Vlassov* » (ROA) și diviziei SS ce urmează (*Russische* nr 2). Abia în aprilie 1945, acest număr a

fost atribuit voluntarilor italieni reuniți din diverse alte formațiuni militare, în special « *Legione SS Italiana* », formată în septembrie 1944.

Legiunea și ulterior divizia « *Italia* » a fost angajată contra partizanilor comuniști din Italia de Nord, apoi în Austria, contra anglo-americanilor.

Blazon : Fascia lictorilor romani, simbol al fascismului italian.

30. Waffen-Grenadierdivision der SS « Weissruthenien » (Russische 2)

Această a doua divizie rusească SS a fost înființată în august 1944, din voluntari Ruteni și Bieloruși. Numele ei inițial a fost *Schutzmansschaft* (*Schuma*), brigada Sieling, unitate ce grupa diverse formațiuni mai vechi, trecute în efectivele « *Waffen SS* » în august 1944. « *Weissruthenien* » este numele german al Ruteniei.

Divizia a fost angajată contra partizanilor din Estul Franței, ulterior contra Anglo-Americanilor în Alsacia. După eșecul ofensivei din Ardeni, cu efective foarte reduse, divizia « *Russische n° 2* » a fost transferată în Slovacia și apoi încadrată în armata « ROA » a generalului Vlassov.

Blazon : Crucea dublă ruteniană, pe fondul unui scut intact.

31. SS-Freiwilligen-Panzergranadierdivision « Bohmen-Mahren »

Divizie cu efective reduse, înființată în martie 1945 din supraviețuitorii altor unități, aflați în centrele « *Waffen SS* » de instrucție și refacere din Boemia și Moravia, de unde și numele oficial.

Imediat după constituirea ei, divizia a fost angajată în Silezia, apoi dirijată către Berlin și Praga, unde a fost distrusă.

Blazon : Leul încoronat al Boemiei și Moraviei și globul cu dublă cruce, totul pe fondul unui scut intact.

32. SS-Panzergranadierdivision « 30 Januar »

Divizie cu efective reduse, constituită în ianuarie 1945 din voluntari aflați în centrele de instrucție « *Waffen SS* » din Germania de Sud. Numele ei evocă venirea la putere a național-socialismului german, la 30 ianuarie 1933.

Divizia a luptat în Polonia și Pomerania, ultimii supraviețuitori murind eroic la Berlin și Hanovra.

Blazon : Runa Tyr (săgeată verticală cu vârful în sus), simbol al fidelității, pe fondul unui scut intact.

33. Waffen-Grenadierdivision der SS « Charlemagne »

Divizie formată în noiembrie 1944, din voluntarii *Sturmbrigade Frankreich*, supraviețuitorii « *LVF* » (Legiunea Voluntarilor Francezi) și milițienii petainiști refugiați în Germania, după ce Franța a trecut de sub dominația germană sub cea anglo-americană. « *Charlemagne* » este numele francez al lui Carol cel Mare, împăratul Occidentului.

În ianuarie 1945, divizia a luptat în Pomerania, suferind pierderi grele. Sub comanda *Hauptsturmführer*-ului Fernet, ultimul batalion de asalt al diviziei moare eroic la Berlin. Ultimii apărători ai Berlinului au fost voluntarii SS francezi, sub comanda căpitanului Fernet.

Blazon : Vulturul lui Carol cel Mare și Crucea celților, pe fondul unui scut intact.

34. SS-Freiwilligen-Grenadierdivision « Landstorm Nederland »

Divizie cu efective reduse, constituită în septembrie 1944 din milițieni național-socialiști olandezi și ofițeri mobilizați ai poliției germane. Numele ei semnifică divizie « *Teritorială olandeză* ».

Angajată mai întâi contra partizanilor din Brabantul olandez, divizia a participat ulterior la ultimele bătălii de pe Frontul de Vest.

Blazon : Runa lupului pe orizontală, încadrată într-un scut intact.

35. SS-Grenadierdivision « Polizei II »

Divizie constituită în februarie 1945 din voluntari elevi ai Școlii de Poliție Dresden și ai altor unități polițienești. Numele de « *Polizei II* » o distinge de a IV-a divizie SS « *Polizei I* ».

Angajată pe frontul din Pomerania contra Rușilor, divizia SS « *Polizei II* » va rezista pe Oder în fața acestora, până la capitularea finală.

Blazon : Hegel-rună și cifra romană II, pe fondul unui scut intact.

36. Waffen-Grenadierdivision der SS « Dirlewanger »

Divizie constituită în februarie 1945, pe scheletul brigăzii disciplinare a lui Dirlewanger. Grav rănit chiar în momentul constituirii diviziei ce-i poartă numele, acesta a abandonat comanda diviziei imediat după constituirea ei.

Unitatea disciplinară Dirlewanger s-a remarcat prin severitatea dovedită în Polonia. Către sfârșitul lui 1944, divizia Dirlewanger participă la bătăliile din Ungaria și pe Oder, până la capitularea finală. Prizonierii *Dirlewanger*, capturați de sovietici, au fost executați pe loc, fără vreo parodie judiciară.

Blazon : Două grenade încrucișate pe fondul unui scut.

37. SS-Freiwilligen-Kavalleriedivision « Lützow »

Divizie cu efective extrem de reduse, constituită în februarie 1945, din supraviețuitorii Diviziei a 8-a « *Florian Geyer* » și ai diviziei 22-a « *Maria Theresa* ». Numele ei evocă figura ofițerului prusac care a organizat primele formațiuni militare libere, contra armatei napoleoniene, după bătălia de la Iena (14 oct. 1806).

Divizia SS « *Lützow* » a luptat contra Americanilor, în Austria și Bavaria.

Blazon : Litera « L » și o sabie, pe fondul unui scut tăiat rotund la mijloc, în partea superioară.

38. SS-Panzergrenadierdivision « Nebelungen »

Divizie constituită la sfârșitul lui martie 1945, din ultimii elevi ai școlii « *SS-Junkerschule* » din Bad Tölz și destul de mulți voluntari străini. Numele ei este unul din cele mai faimoase ale mitologiei germanice.

Angajată în Germania de Sud și Austria, divizia este zdrobită în cadrul ultimelor bătălii ale războiului.

Blazon : Coiful înaripat *Nebelungen*, pe fondul unui scut intact.

Alte unități Waffen SS

- Al XV-lea *Kosaken Kavalleriekorps der SS* (von Pannwitz), devenit unitate « ROA » și predată Rușilor de către Englezi, ce și-au încălcat astfel cuvântul dat. Au fost predați peste 50 000 de cazaci (plus femei, copii și bătrâni, refugiați politici de peste 25 de ani), în frunte cu generalii Helmuth von

Pannwitz, Shkuro, Krassnov, Domanov, executați în ianuarie 1947 (Comunicat Pravda din 17 ianuarie 1947).

- *Osttürkischer Waffenverband der SS*.
- *Kaukasischer Waffenverband der SS*. (Devenit unitate « ROA » a fost predat sovieticilor).
- *Serbisches SS-Freiwilligenkorps*.
- *British Freekorps SS*.
- *Waffen-Grenadierregiment der SS* (Regiment românesc nr. 1, a luptat pe Oder până la capitularea finală).
- *Waffen-Grenadierregiment der SS* (Regiment românesc nr. 2. Cu instrucția neterminată, acesta nu a mai participat la lupte).
- *Waffen-Grenadierregiment der SS* (bulgar).
- *Norwegisches SS-Ski-Jägerbataillon*.
- *Begleitbataillon « Reichsführer SS »* (Escorta lui Himmler).
- *Wachbataillon « Leibstandarte Adolf Hitler »* (Escorta lui Hitler).
- *SS-Standarte « Kurt Egers »* (Corespondenți de război).
- *SS-Fallschirmjäger* (Două batalioane de parașutiști).
- *SS-Jagdkommando* (Patru comandouri vânători de munte).
- *SS-Sonderbataillon « Friedenthal »* (Batalionul Skorzeny).
- *SS-Sturmabteilung « 500 »* (Batalion disciplinar ofițeresc).
- Etc.

INDEX GENERAL

